

(1761: 98b)

Anno 1761

Dend 2den Junj blev Retten betiendt paa Gaarden Bachethuun, beligende i Bøer ott:, Wangens kk:sogn og Wosse Præste giæld, udj En Odelstrættes behandling, som i gaar dend 1ste Junj skulde været foretaget, men formeedelst en sterck storm som vedvaret i 3de dage, kunde Sorenskriveren ej kom/m/e her op til Woss, føren i aftes seent. og blev Retten beklæd med det efter Loven opnævnte Laugret, sc: Knud Olsøn Store Ringheim, Holgier Reene, Torbiørn Rogne, Torgier Lie, Torgis Giernæs, Ole Fladeqwal, Tosten Hellestwedt og Elling Bræche.

Hvor da foretten!! (for Retten) fremstoed Procurator Claus Blechenberg paa Hoved Citanten Mons Knudsøn Græe[s] wegne og som Original Beneficium Paupertatis, som Citanten til den/n/e Rettergang er forundt, forhen ved høstetinget, hvor fra sagen er afviist, forhen er produceret, saa i Rette lagde hand nu, til den/n/e Actens følge og vedhæftelse, et af den/n/e Ret, dend 10de Julj afvigte aar behandlet Tingsvidne, hvor i sam/m/e fra pag: 10 til 13 ordlydende er inddraget, hvor af hand udbad sig sam/m/e i den/n/e Act indført, og Originalen han/n/em der imod udvexlet. der næst producerede hand et for sagen udstæde stevnemaal, dateret 8de Nowbr: afvigte aar, med Rettens beram/m/else paategnet, dend 13de Ejusdem, og Cisterede, til afhiemling, om dends lovlige forkyndelse for hoved Contra parten Knud Nielsøn Bachethuun, og de 3de widner, Ole Aamunsøn Wiche, Knud Johan/n/essøn Lofthuus og Ingebor Michelsdatter Fitje, ellers er og tilkaldet Citantens Formynder {Siur} Størk Siursøn Afdahl, de øvrige i stevnemalet benævnte, Explicerer Comparenten sig, ved i Retten forventende skriftlige procedur, at være uforuden. Beneficium Paub: indføres her under Lit: A. stevningen under Lit: B.

stevnevidnerne Siur Knudsøn Glim/m/e og Siur Størksøn Nyre afhiemlede stevningen at have forkyndt dagen efter at sagen war foretaget paa høsteting[et] og afviist. (: skal være dend 14de Nobr: :) og stevningen her paa Gaarden Bachetuun i Knud Nielsøn Bachethuun[s] Eget paahør.

Procurator Reutz fremstoed for Retten paa Knud Nielsøn Bachethuun[s] wegne, og for det første tog til anmerckning, af det allernaadigste Beneficium Paubertatis, at Citanten maae have skiult og fordult for Hands Kongl: Maj:tt, at den/n/e gaard Bachetuun, hvor til hand søger at winde odels Ræt, har været Cronens goods, hvor om tilfølge det allernaadigst af 25de Junj 1723, ingen Odels process bør føres. der næst i Rette lagde Comparenten hands skriftl: udstæde Contra stevning af 4de Apriil sidstleeden, imod hoved Citanten og hands 2de Brødere Haldor Knudsøn og Størk Knudsøn, hvilcken hand begierede afhiemlet, i fald de indstevnte ej skulde møde eller tage til gienmæle. hvor hos hand fremstillede efterfølgende godvillig mødende widner til forklaring, neml: Jwer Ousgier, Herbrand Tachl[e], Hans Rioe, Tormoe Gielle, Øyel Oppeland, Michel Wifaas og Sophie Schierwe. stevningen er Lit: C.

Mons Knudsøn Græe tilstoed at have faaet lovl: warsel udj Bergen, meden[s] hand havde sit tilhold og war i arbeide ved det Tyske Contour. og ellers paatrengede, de 3de af ham indstevnte widner, efter Lovens 1 B: 13 C: 10 art:, først førte, siden hand først haver stevnt i sag[en].

indstevnte Størk Knudsøn møtte, tilstoed at være lovl: stevnt, men hands broder Haldor Knudsøn efter 3de gange paaRaabelse møtte ej. stevnevidnerne Michel Melwe og Knud Tøen afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse for Haldor Knudsøn Rochne i hands Eget paahør. nu møtte benævnte Haldor Knudsøn Rochne. de 2de Brødere, Størk og Haldor

Knudson/n/er, sagde det de har intet med den/n/e sag at gjøre, de har heller icke givet nogen fuldmagt fra dem i den/n/e sag, og er det dem lige meget hvem der beholder godset, enten Mons Knudson eller Knud Nielsøn Bachetuun.

1761: 99

1761.

Eedens forklaring blev begge Parters widner forelæst, formanet at blive ved sandhed.
Hoved Citantens widner.

1ste Vidne, Ole Aamunsøn, er huusmand paa Wiche, sagde sig gaml: over 36 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogret witterlig, aflagde Eeden efter Loven. Procurator Blechenberg tilspurte widnet, om icke haver omgaaes Knud Haldorsøn Nedr: Qwitne udj aaret 1739 og 40 da hand soldte en part i Bachetuun til Knud Nielsøn, enten som hands tiener eller paa anden maade. 2do om hand icke er bekiendt at Knud Haldorsøn sam/m/e tiid war swag og urolig og icke havde samling til sine gierninger, og allerminst til betydelig sahl og Kiøb. 3° om icke fornam at saavel hands daværende huustroe, Børn og andre paaRørende havde megen umage med ham, for at fra holde han/n/em, at hand icke skulde selge sine Børns Møderne Arv udj Bachethuun til Knud Nielsøn. til det første svarede vidnet, det er net 21 aar i den/n/e som/m/er da hand tante hos Knud {Nielsøn} Haldorsøn, saa det var i den/n/e waar 21 aar da hand kom der at tiene, og tante hand der ickun Et aar. til anden Qwæst: svarede, den som/m/er war Knud Haldorsøn meget swag, saa widnet ej kand sige andet en[d] at hand war galen, og maatte de holde vagt over ham, torde ej lade ham være ene hiem/m/e, men maatte have ham med baade i skoven og paa stølen for at agte ham. men om høsten og om vinteren var hand god som hand ellers pleiede at være. Blechenberg under den/n/e qwæstion tilspurte vidnet, om icke Knud Haldorsøns svaghed sam/m/e tiider war saa stoer, at de for hands galenskab maatte læge jern paa ham, Og hvor langt saadant vedvarede ud paa høsten. Resp: widnet, siden det war i som/m/er aanen saa de var forlæggen med ham, war og spurte efter jern, men fick intet, altsaa blev hand ej heller lagt i jern, og war det for Michelsdag om som/m/eren at de var i den største frygt. {..til} om høsten war widnet ej saa tilstæde at hand war paa noget arbeide med ham, med!! (men?) vel om vinteren, og da gjorde hand sit arbeide skickelig. til 3de qw: svarede, det hand ved ej det ringeste her om. Procurator Reutz forefandt qwæstionerne og widnets forklaring, hoved sagen aldeles uvedkom/m/ende, og til ingen minste hielp eller nøtte for hoved Citanten, siden hand beviiste med Extract af Justitz Protoc: under Dom/m/erens haand, det hand in originale producerede, passeret dend 28de Nobr: 1743, at hoved Citantens tvende Eldere brødere, Størk og Haldor Knudson/n/er, haver inden offentlig Ret, declareret og vedtaget deres sal: Faders skiøde til Contra Citanten for lovlig og gyldig i alle maader \q Lit: D./ og i hvor vel Contra Qwæstioner til dette vidne kunde siunes ufornöden, fandt Companten dog for sine aarsager skyld, anledning at tilspørge widnet, 1° om hand kand sige eller Navn give noget om sagen, til den om hovede!! galenskab, om som/m/eren 1740, af Knud Haldorsøn, om den Reiste sig af tungsindighed, siæle angst, eller om af vrede eller misforstaaelse med hands huustroe eller børn om et eller andet den/n/em mellem værende. og 2° om icke bem:te Knud Haldorsøn om høsten i Nowbr: Maanet sam/m/e aar, da Tinget hold[t]es paa Wangen, war i sin forige helbreed stand igien saaleedes, at hand, uden opsiun af andre, gick selv baade til og fra Tinge. til første Contra Qw: svarede vidnet, kand intet sige her om. til 2den qw: svarede, kand intet her om sige, saasom hand giætede Creaturene.

2det hoved Vidne, Knud Johan/n/essøn, boende paa Gaarden Lofthuus, sagde sig gam/m/el 57 aar, er noget beslægtet med Knud Nielsøn Bachethuuns Kone, men ej med hoved Citanten, efter aflagde Eed vidnede, til 1ste qw: svarede, hand har ej tiendt hos Knud Haldorsøn Nedr: Qwitne, men boede i 3de aar paa Helleland, og havde hand støel med Nedr: Qwitne, paa støllen war widnets Kone, og hun fortalte for vidnet, at som hun laae i sit sæhlhuus om Natten

waagendes, hørte hun sterck Raab og skrig af Knud Haldorsøns Kone, sal: Sophie, da sprang widnets Kone op af sengen og ind i Knud Haldorsøns sæhlhuus, og fandt dem begge ganske nøgen ud af sengen staaende paa gulvet, og havde Knud en Kniv i haanden, og hands Kone holdt ham om haanden, da vidnets sal: Kone efter hindes sigende, hialp til, at de tvende Koner tog Kniven fra Knud, saa de begge bleve blodige, og da skal Sophie havde!! (have) sagt til widnets Kone, det hands Mand vilde dræbe sig selv. omtrendt

1761: 99b

1761

anden dagen der efter, Reiste vidnet op paa stølen til sin Kone, som af forskræckelse war bleven svag, da talte widnet med Knud Haldorsøn, og da war hand svag i hovedet og talte bare giæcke snack. til 2den qwæst: swarede, havde siden ingen omgang med Knud Haldorsøn, der for kand ej sige noget. Blechenberg frafald de øvrige qwæstioner, til dette widne ej at frem sætte. Preutz begierede sin anden qwæst: til dette vidne fremsat. vidnet swarede, ved intet her om.

3de Vidne, Ingebor Michelsdatter, gift med Knud Fitje, sagde sig gam/m/el 60 aar, og at hindes søster, sal: Sophie war gift med Knud Haldorsøn Nedr: Qwitne, og altsaa war hoved Citantens steemoder, efter aflagde Eed vidnede til 1ste qwæst:, det hun ofte blev hentet af hindes [søster]? til Nedr: Qwitne, saasom hindes svoger Knud Haldorsøn i lang tiid war svag. til 2de qw: swarede, hand war i mange aar saaleedes, og havde ingen samling til nogen gierning, Konen maatte gaae med skatten til tinge, eller sende den med en anden, hvem hun der til kunde formaae. {til sub qwæst: swarede} og war hand svag fra det første aar hand blev gift med widnets søster, og i mange aar der efter, men i jern blev hand ej lagt. til 3de qwæst: swarede, ved intet her om. Monsr: Reutz frafald sine qw:, siden hand ansaae dette widne for et villigt vidne i henseende til forvantskabet imel: den sam/m/e og Citanten.

Monsr: Blechenberg udbad sig, at Haldor og Størk Knudsønner maatte forelæses, dette Extractum Protocolli, som Procurator Reutz under første vidnes Examination har fremlagt, allerhelst den ene, neml: Størk, 1743 stod under sin broder Haldor[s] Curatel, om de dets indhold begge udj alt eller for En deel tilstaar.

Procurator Reutz erindrede, at den gjorde paastand synes tem/m/elig due!!, om icke tillige anstødelig imod en lovlig Rettes udstæd document, hvilcket bør Respecteres og have fidem, om endskiøndt en eller anden under den paastaaende forklaring /: som Comparenten holder aldeeles lovstridig :) skulde vilde trøste sig, til nogen directe eller indirecte beskylning eller benægtelse imod sam/m/e documentes indhold, hvilcket Comparenten ydmygst Submitterede til Retten med protest paa lovlig Rettes pleie, indtil lovlig sigtelse og stevnemaal i saa maade skeer, om Citanten sig der til {skulde} for eftertiiden skulde trøste.

Proct: Blechenberg havde minst ventet at den smaa Reutz af den/n/e flue skulde have Genereret saa stoer en Elephant, ellers declarerede Comparenten, at det icke, er en hoved qwæstio i den/n/e sag, thj jo mere priis den Eldere broder Størk beviises at have sat paa sin Faders skiøde, hvor ved hand har soldt hands og Søskenes arv udi Bachetuun, jo mere Ret haver Citanten, da hand er kommen til sin lovalder, at træde i sine ældre Søskenes[s] stæd.

Procurator Reutz Urgerede paa Contra vidnernes forhørelse.

1ste Vidne, Jwer Siursøn, boende paa Gaarden Osgier, sagde at være gam/m/el 68 aar, er ingen af Parterne vitterlig beslægtet eller besvogret, aflagde Eeden efter Loven. Reutz tilspurte dette vidne 1° om hand icke baade Kiendte og omgickes tit og ofte, udj en tiid af 23 aar, den afdøde Knud Haldorsøn Qwitne, indtil hands død, og forefandt ham som en anden Mand, {fl} vittig og forstandig i alle maader, end og udj 6 á 7 aars tiid, efter at hand havde solt den her omtvistede Løb smør i gaarden Bachetuun. 2do om hand icke ved, at da Knud Nielsøn Bachetuun[s] Fader, for nogle og 40 aar siden, kom her til gaarden at boe, at den sam/m/e da, i henseende til huuser, war udj en gandske Raaden og brøstfældig tilstand, saa at

neppe et af de huuser, som den tiid var, nu staar der paa, men at alle deels er bygget nye, og deels saa Kiendelig forbedrede, at gaarden er mere end dobbelt i god tilstand enda, samt om de icke i stæden for en stue, som begge opsiddere war udj, nu er tvende Nye stuer, en til dem hver. til 1ste qwæ: svarede, det forholder sig saa alt i sandhed, men hvor mange aar widnet omgickes ham efter at hand hafde solt den omtvistede Løb smør, q <q enten det var 6 eller 7 aar>, kand widnet ej mindes, men omtrent 8te dage føren hand, Knud Haldorsøn, døde, talte widnet med ham, da hand af naturlig svaghed war meget slet, dog havde hand sin forstand. 2° qw:, der til svarede, hand bejaer aldeles dette omspurte, med tillæg, at der neppe findes en steen under

1761: 100

1761

huusene som den tiid war, samt at der nu er tvende ildhuuse. Procurator Blechenberg, i henseende til første qwæstion, tilspurte widnet, om hand haver erfaret Knud Haldorsøns forstandighed paa anden maade, end omgiengelse mod widnet selv, som en fortrolig ven, og om icke widnet under saadan venskab war i Raad og daad med ham til at selge den omtvistede Løb i gaarden Bachetuun. hvad den anden qwæstion betræffer, da er det uden for den/n/e sag hvorleedes Knud Nielsøns Fader har vedlige holdet enten sin egen Eiende eller under bøxel havende andeel udj gaardens bygninger, men det vil i sin tiid ankomme paa, hvor widt Knud Nielsøn kand beviise, at den af Knud Haldorsøn før 1739 bøxlede og efterfølgende aar 1740 kiøbte Løbs tilhørende huuse war i stand, og om efter sidst bemelte tiid ere blevene foringede eller forbedrede. vidnet svarede, af ald hands omgiengelse med Knud Haldorsøn, fornam hand ej nogen galenskab af ham, viste heller icke af at hand solte den/n/e Løb, men vinteren forhen, føren hand solte den, sagde hand at hand vilde selge den/n/e Løb. Reutz tilspurte widnet for det 3die, om hoved Citantens Fader, eller nogen hands forfædere, nogen tiid haver haft den/n/e gaard Bachetuun eller den omtvistede Løb der udj til brug eller udj besiddelse. Resp: ej saa lenge widnet mindes har nogen af dem haft den til brug eller besiddelse.

2det Vidne, Herbrandt Larsøn, boende paa gaarden Tachle, sagde sig gaml/el 46 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, aflagde Eden. Preutz!! (Reutz) sagde, det widnets svar ickun æskes til 1ste og 3die qwæst: til 1ste qw: svarede, at hand for 19 aar siden kom i Kiendskab med Knud Haldorsøn, Kiendte og omgickes ham til sin døde dag, som war omtrent i 4 aar, i al den tiid Kiendte og omgickes hand ham som en wittig og fornuftig Mand. i det sidste aar som hand døde, war hand meget swag, og war hands svaghed mest i hovedet, dog uden nogen galenskab, og sagde hand selv, det hand var lang!l. til 3de qwæs: svarede, har aldrig hørt eller wist saadant.

3de Vidne, Øyel Størksøn, huusmand paa Oppeland, sagde sig gaml: 85 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, aflagde Eden efter Loven. Reutz begierede den til første vidne fremsatte 2den qwæst: her igientagen. der til vidnet svarede, jorden laae den tiid øde, huusene forraadnet, og findes icke en steen saaleedes som før, desmindre huus, (.ii.?) alt blev i grund needreven.

4de Vidne, Hans Knudsøn, boende paa gaarden Rioe, sagde sig gaml: 42 aar, er ingen af Partene witterlig enten beslegtet eller besvogret, aflagde Eeden. Reutz begierede dette widne tilspurt, om hand for en tiid af 20 aar siden eller der over, tiente hos afgangne Knud Haldorsøn Qwitne, og fornam andet af ham end at hand som en anden vittig bonde Mand gjorde og udrettede sine ting, styrte og brugte sin gaard, uden at widnet fornam noget daarligt hos ham. Vidnet svarede, det er i den/n/e waar 21 aar siden vidnet kom der fra, da hand i Et aar havde tient Knud Haldorsøn Qwitne, hand styrte sin jord som en anden vittig Mand, befalede vidnet hvad det skulde gjøre, undertiiden var hand paa arbeide med vidnet, og undertiiden arbeidede hand for sig selv, og i den tiid hvercken hørte eller fornam vidnet nogen galenskab af ham.

5te [Vidne], Tormoe Siursøn, boende paa gaarden Gielle, sagde sig gam/m/el 47 aar, er ingen af Parterne beslægtet, aflagde Eeden. Reutz fremsatte til widnet den/n/e qwæst: om hand icke var den afgangne Knud Haldorsøn Qwitne[s] frende eller Naboe udj de sidste 8 aar hand levede, og da til idelig omgiengelse med ham, fornam andet med ham, end alt hvad en vittig Mand søm/m/ede, men slet ingen daarlighed eller wanckelmodighed, uden hvad med ham kand være foregaaen i det sidste aar hand levede. Resp: kom der i grandelavet at boe 1739 paa Gaarden øvre Qwitne, og Knud boede paa Nedre Qwitne, og levede hand omtrent i 7 aar der efter, og fornam vidnet intet gieckeligt eller

1761: 100b

1761

daarligt af ham, føren sidste vinteren hand levede, nest for Juulen da vidnet var hos ham, og som vidnet stoed og Malede og talte med ham, siger Knud, i det hand gick fra vidnet, disse ord: der skal en af dem skyde mig i hiel, det er alt det daarligt vidnet i al den tiid hørte.

Blechenberg, sluttelig efter Citantens paastand, tilspurte dette widne, saavelsom de øvrige, om Knud Haldorsøn[s] svaghed, om icke er en bekiendt sandhed at Knud Haldorsøn icke døde straa død, men udj sin bekiendte svaghed omkom i vand.

Procurator Reutz for Contra Citanten bemercke[de] at hoved Citanten icke undseer sig for at legge alle sine aarer om borde, enten det er ham til ære eller wanære, for umuelig at finde sin Kriig frem, og om det kunde lade sig gjøre, for der ved at faae kuldkastet hands Faders 5 á 6 aar tilforne udgivene og til Tinge lovhiemlede skiøde paa det omtvistede. Comparenten vilde der for alleene til Dom/m/eren have indstillet, om icke den/n/e qwæstion, som utilbørlig og sagen uvedkom/m/ende, bør vorde afviist, paa Grund der af, at det omspurte skal være Excisteret som formelt mange aar efter skiødets udgivelse, ubem:te at de andre vidner allerede ere afhørte og fra Retten demiterede, uden at Contra Citanten forinden havde dem noget at tilspørge.

Procurator Blechenberg til foran førte vitløftighed replicerede Kortelig, at det er mindre skam, at en som herren har paalagt svaghed og tillige Raseri, i saadan Raseri omkom/m/er, end at en frisk og vittig Mand, afkiøber en Rasende Mand, end og det som hand icke en gang kand hiemle eller være Eiende, for Resten formoder hand qwæstionens bifald, at maatte besvares af de vidner som endnu for Retten ere tilstæde.

Procurator Reutz fandt uforuden at besvare Procurator Blechenberg[s] indfald, som ingen stæd har hiem/m/e, men refererede sig til sit forige med benægtelse imod det urigtige foregivende, at Contra Citanten handlede med en daarlig Mand eller med en vanhiem/m/els mand, siden Actor og de førte vidner forklarer langt anderleedes, hvor til kom/m/er at skiftebrevet efter afgangne Knud Haldorsøns huustroe, som hoved Citanten wentelig producerer, klarlig vil udwiise at Knud Haldorsøn var formynder for sine egne Børn, da hand i aaret 1740 med fuld vit og forstand solte godset, og der af havde hiem/m/el nock.

Eragtning

endskiøndt den/n/e qwæstion og det svar widnerne der paa kand give, ej kand fæste grund til den/n/e sag, hvorleedes og paa hvad <maade> Knud Haldorsøn er kom/m/en af dage, 6 á 7 aar efter at hand havde solt det omtvistede goods. saa dog, da hoved Citanten Mons Knudsøn ej skiemmes eller øm/m/es ved at oprive et saa saare meget ømt saar, kand widnerne, saa mange som ere tilstæde, admitteres til at svare paa det fremsatte.

Jwer Ousgier{, Herbrand Tachle, Hans Rioe og Tormoe Gielle fremstoed, og under forhen aflagde Eed svarede} svarede, hand var ej hos, ej heller saa ham død, men Ole Tesdahl sagde det hand laae død i Rioe Elven, og laae hand mest tør.

Herbrand Tachle svarede, ved intet her om, men har hørt af andre fortælle det Knud Haldorsøn var omkom/m/en i Elven.

Hans Rioe svarede, hand var langt fra det stæd, da Knud Haldorsøn døde, saa hand ved intet om den/n/e sag.

Tormoe Gielle svarede, omtrent for 15 aar siden, om som/m/eren, da vidnet stod paa sin slotte, om Morgen en tiilig kom Raab, det Knud Haldorsøn war borte, da gick vidnet med andre fleere at søge efter ham, og fandt de ham død ligende i Elven, der ej war dybere end en god sædlands allen.

til sidst fremstillede Procurator Reutz de 2de godvillig mødende 2de vidner, Navnl: Michel Wifaas og Torgier Bachetuun, med begier de under Eed maatte tages til forklaring paa den/n/e qwæstion, om icke hoved Citanten Mons Knudsøn var tilstæde i Auctions stuen i Hands Excellence Hr: Stiftbefalingsmandens huus udj Bergen, i aaret 1757, da Auctionen blev holden over Reluitions Retten til gaarden Bachetuun, og hørte sam/m/e lydeligen opaa, hvilcken forklaringen!! Comparentens principal fandt sig nødsaget at paa æske

1761: 101

1761

i anledning der af, at hand ved indlæg til høste tinget paa Wangen afvigte aar 1760, af hoved Citanten er bleven beskyldt for, at hand paa en falsk maade skulde have tilsneget sig sam/m/e tillige med Gaarden i sig selv, da det dog stod hoved Citanten frit for at giøre bud, om hand havde villet, lige saa vel som Contra Citanten og de fleere.

Blechenberg tillige med hoved Citanten tilstoed det omspurte, med efterfølgende Reelle omstændighed. 1757, da dend omspurte Auction i Hr: Stiftbefalingmandens huus blev holdet, var hoved Citanten og Comparenten efter Citantens formaaende, ved Auctionen tilstæde, og gjorde Citanten, da gaarden Bachetunn efter orden tillige med fleere, et enckelt bud, men da hand fornam at den gandske gaard Bachetuun under Et blev indsat, trøstede hand sig icke til, sig i videre bud at indlade, men lod ved Comparenten indlevere en ved Comparenten forud forfattet Demonstration og Supliqwe, hvorleedes hand saa vel holdt sig berettiget, paa en hands Søskene og han/n/em tilfalden Løb udj gaarden Bachetuun, ved skifte efter hands Moder, saa og hvorleedes hands Fader sam/m/e havde soldt, som var aarsagen, /: efterdj hand til den/n/e tiid ingen efterretning har erholdet hvor sam/m/e Supliqwe er afbleven, eller hvor hvit der paa er Reflecteret, men der imod fornam at war bleven Reflecteret paa Contra Citantens bud, paa den gandske gaard Bachetuun, ventelig paa Fundamente af hands Faders skiøde :/ saa har hand der efter i aaret 1758 dend 14 Junj buden penge til Contra Citanten om den Løbs indløsning.

Proc: Reutz frafaldt bem:te vidner i anledning af hoved Citantens tilstaaelse paa qwæstion(..?), og holdt den øvrige vitløftige Haran!! som sagen uvedkommende, usvarværdig.

Procurator Blechenberg i Retten lagde sit skriftl: forsæt af gaar dags dato, tillige med udskrift af den passerede beskickelse Lit: A. Extract af denne Rettens behandling Lit: B. udj stervboen efter Citantens Moder Synneve Mondatter. item Lit: C. gienpart af Fogden Søren Glad[s] skiøde til Knud Giære, af dato 7 Nobr: 1710. alt under Procurator Cramers widimation. Lit: F. udskrift af den/n/e Ret[s] paategninger paa skiftebrevet efter Synneve Mondatter, alle disse Copier betegnet med No: 1. det andet bilag er det forhen i dag producerede Tingsvidne og anviste til Conference med beskickelse Lit: A. og en Conferentse om Lit: B. Original skiftebrevet og dito skiftebrev til Conference med Lit: F. og endelig til Conference om det i Comparentens indlæg ud Copierede {det} af skiftebrevet udj Knud Giære[s] boe, sam/m/e skiftebrev ind originali. foruden Comparentens skriftlige indlæg og Knud Halvorsøns!! (Haldorsøns) der udj paaberaabte daarlighed, er saadant med de i dag førte vidner, saavel som Rettens paategninger paa Lit: F. uigiendrivelig afbeviist at Knud Halvorsøn fra sit sidste giftermaals begyndelse har været i Continuerlig Raseri og svaghed, og der under som værge for sine Børn, tvert imod Lovens 3 B: 19 C: 22 art:, bort solt sine Børns jordegods, saa refererede Comparenten sig i et og alt til sin skriftlige procedur,

og indlod sagen til Doms. de benævnte skriftl: forsæt med sine Extracter og Copier indrages her. ligesaa indføres her Hr: Fogden Bildsøe[s] swar wed høstetinget. og endelig efter Loven precenterede i Retten den ved beskickelse forhen anbudene Løsnings Sum/m/a.

Procurator Reutz for Contra Citanten til dette vitløftige indlæg og i Rette lagde papiirers mængde replicerede ickun Kortelig dette: 1mo angaaende afgangne Fogden Glad[s] skiøde af 7 Nobr: 1710, at sam/m/e aldeels icke imod det alligerede Rescibt af 23 Junj 1723 kand give hoved Citanten nogen adkomst til hiem/m/el for den forsøgte Odels Ret til den paastevnte Løb smør her i Bachetuun, naar betragtes at da værende Foged Glad icke kunde have bedere adkomst eller Ret til sam/m/e Cronens goeds med forbeholdendhed af Reluition af Hands Kongl: Maj:tt war bortsolt til

1761: 101b

1761

til Marsilius, end som den sam/m/e Mand havde, paa hvis vegne Fogden Glad sam/m/e bort solte, og følgelig bort falder hoved Citanten[s] tilhold af sam/m/e skiøde om den paastevnte Odels Ret af sig selv uden prejudice baade for hans Kongl: Maj:tt i Sin Relutions Ret, som ogsaa for Contra Citanten, der lovl: har tilKiøbt sig sam/m/e. 2° hvad hoved Citanten sig til formeentlig fordeel har willet uddraget af Oberformynderens paategninger paa skiftebrevet efter Synneve Monsdat: om afdøde Knud Halvorsøns sygdom og urolighed under 3 og 4de Julj 1743, 27 April 1747, 29de Martj og 16de Septbr: 1746, da bliver sam/m/e hoved Citanten vel heller icke til minste størcke for den/n/e wrange anlagde sag, naar over weies at det foregivende i saa fald med Knud Haldorsøn først excisterede nogle aar efter at den omtvistede Løb smør med hands fulde fornuft til Contra Citanten var bort solt. 3° til beskickelse[n] af 14 Julj 1758 og Extracten af skiftebrevet dateret dend 25de Nobr: 1735, og det der udj gjorde udlæg, agtede Comparenten uforuden noget videre der til at svare, uden at referere sig til det Kongl: allernaadigste skiøde til Contra Citanten og medEier for Reluitions Retten til den heele gaard Bachetuun af dato 26de April 1759, der unægtelig binder læsset til Contra Citantens befrielse i alle tilfælde, tillige med det og alligerede høy Kongl: Rescibt, hvilket begge deele Comparenten in Copia producerede, og ellers foreviste original skiødet med begier sammes paategning af Retten som anvist. 4° producerede Comparenten saavel original børsel seddel af dato 26de April 1738, udgiven af afgangne Knud Haldorsøn Qvitne paa den omtvistede Løb smør her udj gaarden til Contra Citanten, og tinglyst sam/m/e dato, som og bem:te Knud Haldorsøns skiøde af 15 Nobr: 1740 paa den sam/m/e, publiceret sam/m/e dato. Comparenten vilde der af icke saa meget betiene sig af den hævde, som Contra Citanten der paa nu i 20 samfælde aar haver fanget, men hand vilde fornem/m/elig, som sit hoveds Siwolet!!, eller forsvar imod al ulovlig anfægtning, holde sig gandske fast og betryget med wor allernaadigste Monarkes tryge hiemmels brev, hvor ved Contra Citantens til Evindelig Odel og Eiendom for sig og sine arvinger er bleven tilskiødet Retten uforkrænket i alle maader, og paa den/n/e grund indlod Comparenten sig til Dom i Relation til Contra stævningen med den/n/e paastand og i Rettesettelse, næst at referere sig til widners forklaringer, neml: 1° at Contra Citanten Knud Nielsøn Bachetuun udj et og alt for hoved Citantens tiltale worder fri funden, Contra Citanten i sin Ret efter det Kongl: skiøde at worde Conserveret og bekræftet, men hoved Citanten der imod at worde afwunden med vedbørlig Mulct saavel for hands Temerere trætte, som og i særdeleshed fordj hand har erdristet sig for Hans Kongl: Maj:tt at fortie, at aller høyst bem:te Hans Kongl: Maj:tt og ingen anden havde Odels og Løsnings Retten til gaarden Bachetuun, hvilket, uden at tage feil, maa sluttes af det allernaadigste Benefici indhold i det minste der udj, om sam/m/e sandhed findes benævnt, og endelig, at hoved Citanten worder tilfunden at erstatte Contra Citanten den/n/e ham paatvungene Rettergangs bekostning skadesløs, billigst med 40 rd: 2do hvad de {nest efter} medstevnte 2de hoved Citantens brødere Haldor og Størk Knudsøn/n/er angaar, da har de vel

begge i dag her inden Retten vildet frasige sig sagen, og benægtet at de icke med hoved Citanten der udj er Interesseret, hvilcket dog strider imod hoved Citanten[s] egen stevning[s] indhold, saa at enten hoved Citanten eller de i det

1761: 102

1761

fald maae fare med usandhed, men som Comparenten beviste med paategningen af stevningen til sidst afvigte høsteting paa Wangen, de dato 4de Octbr: sidstleeden, under afdøde procurator Johan Friderich Cramer, som da værende Fuldmægtig, af hoved Citanten hands Egen hændige Verification, hvilcken bør fæstis liid der til og som nu blev produceret, at Størk Knudsøn med paahold[en] pen haver vedtaget og tilstaaet, at hand med sin broder Mons Knudsøn har været enig om at søge Kongens Naade paa samtlige arvinger og Søskenes vegne, og der saaleedes er sterckeste formodning imod ham og den anden broder Haldor Knudsøn, saa kunde Comparenten icke finde sig anleediget til at frafalde i Rettesettelse imod dem, men paastoed at de en for begge worder tilfunden at Concurrere med broderen, hoved Citanten, som en for alle udj de paastaaende Mulcter og omkostninger, saa fremt de icke trøster sig til under Eed i Contra Citantens tilkaldelse at benægte aldeles icke enten at opmuntre hoved Citanten til den oplagde trætte, eller i nogen maade fra begyndelsen af Engaceret sig der udj, eller af nogen deres formeente Ret til hoved Citanten, ej heller Størk Knudsøn især, efter paategningens udviis at have været enig med hoved Citanten om der udj benævnte Kongens Naade at søge. og saaleedes Submitterede Comparenten sagen til Doms med benægtelse imod alt hvad ubevisligt paa hoved Citantens siide maatte være forestillet, og med den/n/e sluttelige Declaration at hand intet vilde have at bestille med de anbudne penge.

Procurator Blechenberg til Kort Replique paa Sigr: Reuses hoved Momenta, sagde, at hvad for det første, i anledning af Kongl: Reschrikt af 1723 mod Fogden Glad[s] skiøde, da Refererer Comparenten sig til sin der om gjorde Explication i skriftl: forsæt, som wiser at Citanten just icke binder sig til nogen odels løsning, men er saa Resonabel at hand tilbyder Contra Citanten Reede penge for det jordegods som hands Fader og Værge haver bort solt tvert imod Lovens 3 B: 19 C: 22 art: 2° Sorenskriverens paategninger paa skiftebrevet efter Synnewe Monsdatter wiser at Knud Haldorsøn[s] daarlighed udj Martj, Apriil, Julio og Septbr: har foraarsaget uligelige forandringer, saavel med formynderskaber som Curatel for hands Kone. 3° inpoteres Citanten urigtig at skulle have fortiet Kongens Reluitions Ræt, er hvercken beviist med autentiqwe gienpart af Citantens ansøgning, ej heller er rim/m/elig, da Citanten udj aaret 1759 haver Klaget for Hans Maj:tt at Contra Citanten allerede in Februarj 1758 med fleere havde erholdet Kongl: aprobation paa sine Auctions bud, og ventelig paa fundamente af Contra Citanten fra Knud Haldorsøn ihænde havende skiøde. i det øvrige tilholder Citanten sig hands Eldre brødere i dag inden Retten gjorde Declaration, at de med sagen intet have at bestille, og overlader til den/n/em selv at forsvare sig for Contra Citantens paastand, og saaleedes efter sit forige Submitterede sagen under Dom.

Procurator Reuts Referered sig til sit forige og paastoed Dom.

Afskeediget,

Sagen optages til Dom, indtil over Morgen dend 4 Junj om efter Middagen Klocken 4re slet, da Parterne haver at møde, Dom at anhøre.

Dend 4de Junj blev Retten atter betiendt, i nest forbem:te sag, paa Gaarden Bachetuun, paa hoved Citantens vegne møtte bøygde Procurator Traae, og Contra Citanten Knud Nielsøn møtte selv,

da blev af Sorenskriveren og Laug Retten som meddoms mænd, saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Det bliver En umodsigelig sandhed, det en hver som læser det hoved Citanten med benaadede Kongl: allernaadigste Beneficium Paupertatis af 12de Octbr: 1759, maae falde paa den tancke, det hoved Citanten har erdristet sig, ved sin allerunderdanigste ansøgning, at fortie, det Hands Kongl: Maj:tt og

1761: 102b

1761.

ingen anden havde Odel og Løsnings-Retten til gaarden Bachethuun. selver, som en sandhed, uden at tage feil, maae sluttes af aller høyst bem:te Kongl: Beneficium, der taler om hoved Citantens Odel i gaarden Bachethuun, og end ydermeeere bestyrckes med hoved Citantens skriflige Deduction af 1ste hujus, hvor udj hand wirckelig paastaar, det hands forfædere har fanget Odels hævd paa dette paastevnte Ene Løb smør i gaarden Bachethuun, som fra Cronen med det meere og øvrige i Gaarden Bachethuun er soldt, med allernaadigst forbeholdenhed af Reluition og Løsnings Retten, uden at tage til allerunderdanigst lydlig eftertancke, det Hans Kongl: Maj:tt ved allernaadigst Rescript af 25de Junj 1723, har betaget undersaaterne al tancke om Odels hævd, paa det fra Cronen bort soldte jordegøeds, med aller{underdanigst}\naadigst/ forbud, det ingen Odels trætter eller processer der om maatte føres. Paa det hoved Citanten kun/n/e bestørcke den/n/e af ham fattede sats, har han vil[l]et udfinde som en hoved grund og aarsag til den/n/e sin formeenende Løsnings Ret, process og Rettergang, det, det af hands Fader, afgangne Knud Haldorsøn Nedr: Qwitne, dend 15de Nobr: 1740 og dagen der efter Tinglyste skiøde paa den/n/e omtvistede Eene Løb smør i gaarden Bachethuun, som er soldt til Contra Citanten Knud Nielsøn Bachethuun, er af hands Fader soldt i Raserie og galenskab eller daarlighed: der om er pro et Contra af Parterne ført adskillige widner. men, ej noget paalidelig widne har kunnet forklare, det Faderen Knud Haldorsøn Nedr: Qwitne har været fra forstanden, da hand dend 15de Nobr: 1740 solte den Ene Løb smør i gaarden Bachethuun, men mange widner forklarer, det Knud Haldorsøn end og nogle aar der efter, i alle sine gierninger wiiste sig som en wittig og fornuftig Mand. til den/n/e sats ydermeere at bestyrcke, har hoved Citanten willet udfinde, at de paategninger Sorenskriveren, som Overformynder, har anført paa skiftebrevet efter hoved Citantens Moder Synnewe Monsdatter, dend 3de og 4de Julj 1743, dend 27de April 1744, dend 29de Martj og 16de Septbr: 1746, det sam/m/e skulde bevidne. Men, her af kand ej tages noget Reel beviis det Knud Haldorsøn dend 15de Nobr: 1740 udj galenskab eller Raserie har solt den/n/e Ene Løb smør i gaarden Bachethuun. thj Sorenskriverens paategninger som Overformynder, er ickun skeet efter blot forestilling uden beviis om galenskab, for i tiide at see de umyndiges Midler[s] Secur. For det andet, om der wirckelig har været nogen Raserie hos Knud Haldorsøn Qwitne disse omskrevene tiider, da er det nogle aar efter at hand havde udgivet sit skiøde af 15de Nobr: 1740 til Contra Citanten paa den/n/e ene Løb smør, og der for umuelig kand til intet giøre hands forhen med sund fornuft udgivene skiøde. thj, skulde en fornuftig Mands skiøder, Contracter med andre deslige breve og foretninger, der under hands haand og Sigel widnesfast ere bektæftede, for ulovlig og uefterretlig ansees, fordj hand i alderdom/m/en og efter nogle aars forløb faldt i Raserie, da vilde saadant aarsage stoer Confution. og kunde ingen ærlig Mands haand og Sigel modtages, fordj ingen er forvis[s]et om, naar Gud vil paalegge Korset, eller om hand med sund fornuft kand forlade tiimelige. Der for hoved Citantens Eldere Brødere Haldor og Størk Knud-søn/n/er fornuftig inden Offentlig Ting og Rettergang, dend 28de Nobr: 1743, har declareret, det de holder deres Faders skiøde lovlig og gyldig i alle maader, som det her ad Acta tilførte Extractum Protocolli bevidner. Lad være at hoved Citantens Fader[s] skiøde ej var lovlig eller aldeeles icke til, saa hoved Citanten frit og sicken kunne løse den/n/e Eene paastevnte Løb, ia, om hand og i den/n/e dag wirckelig Eiede den, saa kunde hand dog der ved icke aftvinge Contra Citanten Knud Nielsøn den ham ved Kongl: allernaadigste skiøde af 26de April 1759 allernaadigst hiemlede Løsnings Ret til

heele gaarden Bachethuun, der skylder af 5 1/3 Løb smør, men hoved Citanten blev tvungen igien at lade sig udløse af Contra-Citanten som nu værende Eier til Reluition og Løsnings Retten. Der imod, naar hoved Citanten, paa den efter Kongl: Allernaadigst anordnede Auction over Reluitions Retten, havde søgt at blive høyst bydende og saleedes Relueret det paastevnte gods, kunde den hævde Contra Citanten Knud Nielsøn Bachethuun havde fanget, ej bleven ham til fordeel, men anseet som stridig imod det Kongl: Allernaadigste Rescript af 25de Junj 1723. Efter saadan sagens beskaffenhed Kiendes for Ret, det Contra Citanten Knud Nielsøn Bachethuun, som til Odel og Løsnings Retten, Efter det Kongl: Allernaadigste skiøde af 26de April 1759, er berettiget, bør for hoved Citantens tiltale fri at være. De indstevnte hoved Citantens tvende Eldere brødere Haldor og Størk Knud-søn/n/er, bør for al tiltale og penge udgift, i den/n/e sag, fri at være. Betræffende processens omkostning, da bør hoved Citanten Mons Knudsøn at betale til Hands Maj:ts Casse, for det stemplede papiir, som til den/n/e og Tingsvidne sagen burte været brugt, 2 rd.; og til Sorenskriveren for den/n/e Aastæds sag 3 rd.; Dom og brev penge 5 mrk: 4 s.; for Tingsvidnet 1 rd: 58 s.; tilsam/m/en 5 rd: 2 mrk: 14 s.; i det øvrige ophæves processens omkostning imel: Parterne paa begge siider.

Dend 19de Junj blev Retten betiendt paa Gaarden Mit-Schutle, beligende i Qwitler ott.; Wangens kk:sogn paa Woss, med efterskrevene Eedsorene Laug Ret, sc: Knud Olsøn Store Ringheim, Torbiørn Rogne, Ole Fladeqwal, Holgier Reene, Elling Bræche, Herbrand Tachle, Torgis Giernes og Thron Schutle.

hvor da for Retten fremstoed Bøygde Procurator Niels Stephensøn Traae for Pigen Anna Davidsdatter øvre Oure og gav til kiende, det hand med skriftl: stevning af 15de Nobr: sidstl: aar har stevnet og indkaldet Ole Gullichsøn Mit Schutle og Tormoe Larsøn Dahle, til jorde Tirsdagen indeværende aar, og atter med Muntl: warsel til den/n/e tægtedag, betræffende den Odel og Løsnings Ret, som Pigen Anna Davidsdatter lovl: er berettiget til [i] En Løb smør her udj gaarden Mit Schutle, som af Ole Gullichsøn saa got som uhiemlet boer og besidder, med videre efter den skriftl: stevnings indhold, som Comparenten i Retten lagde, og er saa lydende Lit: A.

1761: 103

1761.

Dend indstevnte Ole Gullichsøn Mit Schutle møtte, tilstoed den oplæste stevning at være ham lovl: forkyndt. Ligesaa møtte den indstevnte[s?] svoger Tormoe Larsøn Dahle, som tilstoed lovlig warsel.

Dend instevnte Ole Gullichsøn Mit Schutle sagde, det hand have Kiøbt Gaarden av Citantindens Fader David øvre Oure for et løst gods, hvor til ingen Odel var, men med Raadnede huuse, og opsagt for ham igien, sin fra Rector udi Bergen tilbøxlede jord øvre Oure. skulde Nu David øvre Oure sin datter Anna Davidsdatter kunde beviise Odels Ret her til Mit-Schutle, paastaar hand erstatning for Gaarden Mit Schutle[s] i stand settelse og opbyggelse, samt gaarden øvre Oure for sig igien opsagt, at hand igien kand kom/m/e til sin forige bøxlede jord. og ellers lagde i Rette sit skiøde til Mit Schutle af 5te Martj 1742, saalydende Lit: B.

Citanten tilstoed at dend indstevnte Ole Schutle igien ved kiøbet, havde opsagt sin tilbøxlede jord øvre Oure for selgeren David øvre Oure, som end nu beboer den. og det er skeet formeedelst Fattigdom og Armod skyld, at Citantindens Fader Dawid øvre Oure solte den/n/e omtvistede Løb i Mit Schutle til Ole Mit Schutle for 80 rd.; med saadan Condition, at hand igien skulde give ham i opsagen for øvre Oure 20 rd.; som og skeede, og blev indført i skiødet til 100 rd.; og saaleedes blev byttet mel: dem sluttet, og selv forsynede sig med bøxelbrev fra Rector i Bergens skole, efter foreningen. i det øvrige, at min Contra part siger at hand her har taget en Needraadnet gaard, wil ankom/m/e paa beviis, og siun med grandskning hvorleedes

gaarden nu staar, om den skulde findes bedere end lovfør. der næst fremstillede Comparenten tvende vidner, neml: Wiching øvre Groue og Siur Wiiche, som til forklaring maatte antages og til qwæstioner at svare betræffende Odelen, med videre den/n/e sag vedkom/m/ende, og ellers Reserverede flere qwæstioner om fornødiges. bem:te qwæstioner er saa lydende Lit: C.

Eedens forklaring blev de 2de Mødende widner forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste Vidne, Wiching Knudsen, boendes paa Gaarden øvre Groue, sagde at være besvogret med David øvre Oure saaledes, at hands første sal: Kone var søster til David øvre Oure, og altsaa Citantens Fadersøster. til 1ste qwæst: svarede ja, det forholder sig saa. til 2den qw: svarede jo. til 3de qw: svarede, Siur øvre Groue havde pantsat den/n/e Løb smør til sal: Fogden Lem, og lenge efter Fogdens død indløste søn/n/en David Siursøn øvre Oure den/n/e Løb smør hos skifteforvalteren, Sorenskriveren Arnoldus De Fine, som var broder til sal: Fogden, men det var ickun 3 Spand jord, thj det 4de Spand smør Mageskiftede vidnet med David øvre Oure, hvilket hand havde Kiøbt af sin Værmoder, som var David sin Moder, mod et Spand smør i gaarden øvre Groue. til 4de qw: svarede, David solte for at slippe Renten, i det øvrige ved intet om deres giær, eller accord, at sige. til 5te qw: svarede, Siur Wichingsøn Wiiche og hands Fader Eiede den/n/e Løb i Schutle over 20 aar. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, altsaa aflagde det Eeden efter Loven.

2det Vidne, Siur Wichingsøn Wiche, sagde det hands \sal:/ Kone var Farsøster til David øvre Oure. til 1ste qw: svarede ja. til 2den qw: svarede ja. til 3de qw: svarede, Siur øvre Groue pantsatte af dette jordegods, hvor meget ved vidnet icke, til Fogden Lem, og David øvre Oure, efter Fogdens død, indløste det igien, men hvor meget jordegodset var, wides icke, og om hand løste det som Odels gods eller icke, ved vidnet ej. til 4de qw: svarede, hand ved icke Rettere end hand solde det for Fattigdoms skyld, men mindes ej til wisse om det blev solt for 80 rd:, om de 20 rd: i opsagen ved hand slet intet om. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, der for vidnet efter Loven aflagde Eeden.

Vidnet Wiching Groue fremstoed og sagde, at erindre under 3de qw:, det David øvre Oure indløste de 3 Spand her i gaarden som sit Odel.

Traae sagde endelig til Actens følge, og til den/n/e sags oplysning producerede Comparenten efterfølgende brevskaaber, 1° Et Mageskiftebrev af 17de Aug: 1729, inddragen udj skiftebrevet efter sal: Siur Jonsøn øvre Groue, som var Citantindens Farfader, holden paa øvre Groue dend 22 Maj 1731, i pag: 16 til 19. [2det]? end videre i sam/m/e skiftebrev, er Citantindens Fader David øvre Oure arvelig tilfalden, anført i sam/m/e skiftebrev pag: 53, som under Lit: D produceres, Et Spd: jordegods i gaarden øvre Groue, sam/m/e Spd: jordegods er Mageskiftet med Wiching Knudsen øvre Groue udj Et Spd: her i gaarden Mit Schutle, som bewiises med en Extract af Wosse Fogderies Protoc: fol: 14, som under Lit: E fremlegges. for det 3de, En Pante Obligation udstæd af Citantindens Farfader Siur Jonsøn øvre Groue d: 1 Nobr: 1729 til Hr: Fogden Lem, og indfriet af Citantindens Fader David Siursøn øvre Oure, og af ham leveret til Tinge til udslettelse den 17 Nobr: 1746, og i Protoc: til udslettelse anført paa fol: 125. som bewiser at hand indløste sin Faders Pant som sin Rette og sande Odels gods, fremlegges under Lit: F. 4de En Extract af sal: Fogden Lems skiftebrev, saavit Siur Jonsøn øvre Groue[s] giæld angaar, udstæd

1761: 103b

1761

Mielde gaard den 19 Junj 1744 af Hr: Sorenskriver Gaarmand, som under Lit: G produceres. 5° En Pante Obligation udstæd af Citantens Fader David øvre Oure til Hr: Capit: Jen!! (Jens?) Nordahl, af 2de Nobr: 1732, og sam/m/e af ham indfriet og til Tinget anvist d: 29 Junj 1743 og i Protoc: anført til udslettelse fol: 22 under Lit: H. 6de Citantindens pengemangels

lysning til En Løb smør her i Gaarden Mit Schutle, som inden Tinge dend 12 Julj 1752. nu fremlegges under Lit: J. bem:te breve er ord efter andet saalydende.

Endelig fremstillede Comparenten de for anbudene Løsningspenge, og wilde fornem/m/e om hands Contrapart dem vilde imodtage, eller hvad modsigelse hand der imod med Ret og billighed kunde have at sige.

dend indstevnte Ole Schutle med sin Frende Jon Biørke svarede, ej at imodtage Løsningspenge.

Niels Traae paa sin Principalindes vegne haabede, \at/ den høy Respective Ret bifalder til huusenens begranskning til aabodsfald til den indstevntes ansvar, omstendelig bliver Reguleret og anført til protoc: føren dom afsiges, samt der hos bemerckes, at den indstevnte har forvoldet den/n/e Rettergang søgning, hvor ved indstilles i et og alt efter min stevnings formeld under en lovgemes Dom, at de indstevnte worder pligtig funden at give mig skadesløs opretning, først for beskickelse og siden i et og alt mine udlagde bekostninger til den/n/e tiid med 12 rd: 3 mrk:

Efter lang sam/m/en tale blev Parterne saaleedes forenede, det Ole Gullichsøn Schutle[s] svoger Lars Aadson for Odels og Løsnings Retten til den omtvistede Ene Løb her i gaarden Mit Schutle, skal betale til Anna Davidsdatter 60 rd:, samt i processens omkostning 12 rd: 3 mrk:, foruden Rettens løn, som her efter worder Specificeret. her om Parterne for Retten bekræftede dette forlig med hænders Ræckelse til stadfæstelse, saasom David øvre Oure paa sin datter Anna Davidsdatter[s] vegne tillige med hendes Fuldmægtig Procurator Traae, og paa den anden side Ole Gullichsøn Mit-Schutle med svoger Lars Aadson, der gave hin anden haanden til stadfæstelse, forliget ubrødelig at holde, og skal disse penge leveres til Knud Ellingsøn Nedr: Schutle, som En Sufficant Mand, indtil Pigen Anna Davidsdatter med en Mand worder forseet.

Som intet videre war at foretage, bliver følgende beregning over Rettens løn, saasom Sorenskriverens skyds fra Hestham/m/er her til Aastædet 5 mrk: 5 s:, ligesaa hiem igien, samt diet penge 2 rd: 2 mrk: 8 s:, som formedelst andre foretninger Modereres til 1 rd: 4 mrk:, den/n/e dags forretning 2 rd:, Laug Retten per Mand 24 s:, er 2 rd:, Knud Ringheim, som har tilkaldet Laug Retten og ellers gaaet Retten til haande 4 mrk:, tilsam/m/en Rettens løn 6 rd: 2 mrk:, som af Citanten blev betalt. da Parterne tog deres i Retten lagde breve tilbage.

Dend 22 Junj blev Retten betiendt paa Gaarden Lødwe, beligende i Gulfierdings otting og Wangens kk:sogn paa Woss, med efterskrevene Eedsorene Laug Rettesmænd, sc: Torbiørn Rogne, Ole Fladeqwal, Holgier Rene, Elling Bræche, Torgier Twinden, Knud Ygre {og} Herbrand Tachle og Erich Aæn,

hvor paa for Retten fremstoed Bøygde Procurator Niels Traae for Brynil Ingebrigtsøn Dolwe, og gav tilkiende, det bem:te hands Principal med skriftl: stevning af 10de Decbr: nest afvigte aar til Jorde-Tirsdagen indeværende aar, og atter med Muntl: warsel til den/n/e tægtedag, har ladet stevne og indkalde Jwer Larsøn Lødwe med Fader Lars Swendsøn ibdm:, at anhøre hands Odel og hævds widner til En Løb smør i gaarden Lødwe, og 3 mrk: smør i Lødweteigen, dere efter at worde Dømt til at imodtage Løsnings penge for det paastevnte jordegods, og at svare processens omkostning med videre efter den skriftlige stevnings indhold, dend hand fremlagde og er saa lydende Lit: A.

De indstevnte Søn og Fader møtte og tilstoed lovl: warsel.

Citanten paastoed de gaarden tilhørende og paastevnte breve, af de indstevnte i Retten lagt. de indstevnte svarede, de lagde ej nogen breve frem, Citanten fick selv at skaffe breve.

Citanten paastoed de indstevnte widner forhørte.

Citanten tilspurte de indstevnte, om de wilde tilstaae, det hand imindeligheid, for at ungaae process, har tilbudet dem Løsnings penge for det paastevnte jordegods, eller om hand det med widner skal beviise.

dend indstevnte Jwer Larsøn Lødwe tilstoed Løsnings penge at være ham tilbuden.

Citanten frafald beskikkelse widnerne, saa og hands Moders widnesbyrd, siden det er imel: begge hindes Børn. men paastoed de øvrige widner forhørte. som er Johan/n/es Opheim, Aad Bræche og Siur Seim, som alle møtte, da Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste Vidne, Johan/n/es Larsøn, boende paa gaarden Opheim, er i 3de eller 4de leed beslegtet med dis[s]e tvende Brøderes Moder, sagde sig gaml: 73 aar. Procurator Traae

1761: 104

1761

tilspurte vidnet, 1° om widnet ved at Citantens Morfader, afgangne Lars Brynildsøn, Kiøbte disse 2de Løber i gaarden Lødwe med underligende Lødwe-Teig. 2° om widnet ved hvor mange aar hand Eiede det. 3de om widnet ved det Parternes Moder Britta Larsdat: war En ægtefød datter af Lars Brynildsøn. 4de om widnet ved, at Citanten er ægtefød af Bemelte Britta Larsdatters førte ægteskab, og dend indstevnte halvbroder Jwer Larsøn af det andet ægteskab. Til første qwæst: svarede widnet, ja, hand Kiøbte det af Præsten paa Kragerød, Henrich Baltzer Milthou. 2de qw: Resp: kand ej erindre det, men brevene maae oplyse det. til 3de qw: svarede ja, det er saa. til 4de qw: svarede ja, det er med sandhed. som Parterne ej videre havde at tilspørge widnet, aflagde hand Eeden efter Loven.

2det Vidne, Aad Torgiersøn, er boendes paa gaarden Bræche, gaml: 80 aar, er disse brødere ej witterlig beslægtet. Traae begiere[de] til samtlige widnerne, de til første vidne fremsatte qvæstioner, igientagne. til 1ste qw: svarede ja, det er med sandhed, hand kiøbte godset af Hr: Henrich Baltzer Miltshou. til 2de qw: svarede, som første vidne. til 3de qw: svarede som første vidne. til 4de qw: svarede som første widne, og her om alt aflagde Eden.

Citanten frafald det tredie widne, og sagde, da hand seet sig Fixeret, besynderlig med de 2de skiftebreve som virkelig ligger her paa arvetompten, og sandfærdelig war ham lovet, nødsages hand nu at begiere sagen udsat, for at faae beskrevet alle fornødene breve til sagens oplysning, og det til en for Dommeren, Laugretten og Parterne beleilig tiid.

Afskeediget

Sagen udsættes til dend 9de Nobr: indeværende aar. Citanten betaler den/n/e Session, saasom Sorenskriverens skyds til og fra Aastædet samt diet penge 2 rd: 2 mrk: 8 s:, som formedelst andre foretninger Modereres til 1 rd: 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 24 s:, er 2 rd:, Knud Ringheim, som har tilkaldet Laugretten og ellers gaaet Rettens Middel til haande 4 mrk:, tilsam/m/en 6 rd: 2 mrk:, da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal worde Kiendt.

Dend 29de Juni, blev Retten betiendt paa gaarden Hiørnewigen, beliggende i Watzwærens Tinglaug og Ewanger Kierkesogn, med Efterskrevne Eedsorene Laug Rætt, som efter Loven er opnævnt, Sc: Jwer Andersøn Swange, Ole Iwersøn Hossaas, i Jon Haldorsøn Qwileqwals stæd sad {sad} Iwer Olson Nedre Scherwen, Aschild Knudsøn Ewanger, Anders Pederøn Rasdahlen og Brynnild Knudsøn Nedre Mæhland: Nærværende efter tilkaldelse Lensmanden Ole Brynnildsøn Horwei.

Hvor da for Retten fremstoed Samtlige Eiere tillige med Opsiddere paa Gaarden Hiørnewigen, Sc: Niels Larsen, Jørgen Henrichsøn med Lejlending hans broder Magne Henrichsøn, og Ole Andersen, og gav tilkinde, det de med Muntlig og lovlig varsell, her til Aastædet har ladet indkalde og stævne deris Samtlige Mod og til grendsende Naboer, Eierne og opsidderne till gaarden Lille Wigene, Sc: Siur Simonsen, og Gullich Olson Storewigene, Ole Jacobsøn og Aadne Siursøn Wass-Enden, Aadne Clem/m/etsøn, og Sal: Ole Siursens Encke Maritta Aads datter Nedre Rasdahlen, Peder Andersen og Brynnild Henriksøn øvre

Rasdahlen, Johan/n/es Andersen Berstad, til een lovlig Reening og Steening, samt Mod og Marckeskiolds Needsettelse med bemelte omliggende Naboer, paa det at ald Tvist dennem og Efterkommere imellem paa gaarder, kand i tiide vorde forebygget. vilde fornem/m/e om alle indstevnte møder.

Samtlige Jndstevnte møtte og tilstoed lovlig varsel, og paa Enckens veigne møtte isteden for hendes Laugverge Clem/m/et Rasdahlen.

Parterne Sagde, indbyrdes at være Eenige \om/ Mod og Markeskiolds needsettelse efter dend Anviisning de lovede at vilde gjøre {.....} \paa Stæderne/, alleene de begiærede, at Rettens \Middel/ vilde følge dem i Marken for at needsætte Stabel og Markeskiold.

Da blev først vedtaget at nedsætte Mercker jmellem gaarden Lille Wigene og Hiørnewigen. Need ved vandet paa Østre side ved Baadhelleren, i det faste bærg blev hugget een Gloppe som viser i Sør til Anden gloppe, hugget i Huuseberg, der fra til 3de gloppe hugget i Klype berget i lige lin/n/ie, der ifra til 4de gloppe, som er en V gloppe hugget udj 1 Jordfast steen der viiser i West, der fra i en Jordfast Steen tæt ved Elven, hvor der blev hugget een gloppe kaldes Elve gloppe. Nu skiller

1761: 104b

1761

Elven i Sør fra sidste benevnte gloppe byttet imellem disse 2de garder indtil Riisfossen, som Er Endemercket. Nu blev jmellem Hiørnewigen og Store Wigene følgende Merckeskiæld Needsadt. fra Riisfosse Berget, hvor der tet ved Fossen i Berget er hugget en Gloppe som viiser til Anden gloppe hugget udj Een Jordfast steen Kaldet Twergyfle(...?), der fra i lige linnie igen til højeste field, hvor blev hugget een gloppe kaldet Field gloppe, hvor er Ende mercket i Sydwest. her nest blev imellem gaarden Hiørnewigen og øvre Rasdahlen først sadt Merckeskiold, saa som, I bierget kaldet Steine-Nippen blev hugget een gloppe som viiser i Nord West, som er Endemercket. Imellem Jørnewigen og Nedre Rasdahlen blev Markeskiold needsat. I fra sidst bemelte Merke i Steine nipen i lige linie, til Qwelwe gloppe i et berg kaldet Qwelwen, blev hugget en gloppe, som atter viiser i lige lin/n/ie i Nord West til Heie gloppe, som er een V gloppe, der fra lige i Nordoust til Hinderhofden, hvor der i fieldet blev hugget en gloppe i Westre Kandten paa Hinderhovden, som er Endemercket. her nest blev jmellem gaarden Hiørnewigen og gaarden Was-Enden følgende Merckeskiold needsatte, Neml: I Graauren i field-Nabben er hugget een gloppe!! (gloppe) som viiser til Anden gloppe hugget {.....} i een Jord fast Steen ved Molte-Myren, der fra til 3de gloppe hugget i et Berg, kaldet Horgestie-gloppe, der fra til (K?)uujukkelen, hvor i et berg blev hugget dend 4de gloppe, der fra til 5te gloppe hugget i et bierg kaldet Uggelsmug-berget, der fra til Stalle Gloppe, som er dend 6te gloppe hugget i et berg, der fra til Stegebrech-Gloppe, som er dend 7de gloppe hugget i et berg, der fra til 8de gloppe, (....?)ke gloppe Kaldet, hugget i et bierg, som viiser til 9de gloppe hugget ligesaa i bierg, der \fra/ til Gars Ende gloppe, som er dend 10de, hugget i Berget, der i fra til 11te gloppe hugget i een Jord fast Sten i Was Ende-Giellen, der fra og til 12te gloppe hugget i een Jordfast Steen ved Rewstonen, som viiser lige i vandet: disse Mercker gaar alle i liige linnie fra første til sidste gloppe i een Nordost, hvor som melt i sidst bemelte 12te gloppe i Rewstonen, der viiser i vandet, er Endemercket. Paa Westre side af Giørnewigen.

der med den/n/e dag blev til Ene bragt.

Dend 30te Junj blev denne forretning i Parternes og Rettens Middels overværelse atter foretagen,

da Gaarden Hiørnewigens tilhørende Skouge Teig fra Bers[t]ad blev jndhægned med følgende Mercker: I Sprude bækken paa Nordre Side af vandet hugget een gloppe i een Jordfast steen, vidner i Nord op til et berg kaldet Mithamrene, hvor der blev hugget een V

gloppe, som atter viiser i West til Tredie glloppe Kaldet (..)alle glloppen, der fra i lige linnie i Askekraae glloppen, som er dend fierde glloppe, der fra til 5te glloppe i sam/m/e linie i Slætteberg-Glloppen, atter i lige linie til 7de glloppe hugget i Berget, kaldet Blom-Glloppen, der fra i en Glloppe hugget i et berg, er V glloppe Kaldet Buste-Kraae-Glloppen, som er dend 8de glloppe, denne viiser i Sør til 9de glloppe hugget i een Jordfast steen kaldet Steege Glloppen, som viiser i Ørewig Elven, som er Ende Mercket. saaledes er denne Teig skildt fra Berstads Eiendom.

Parterne sagde ei videre at have \tilført/.

Som jndted videre var at foretage, saa blev denne forretning sluttet, og der efter følgende beregning forfatted: Sorenskriverens skyds for 6 ½ Mill til lands og vands 1 rd: 2 mrk: 8 s:, hiem igien Modereres formeedelst andre forretninegr. Diet Penge for 2de Rejse dage á 4 mrk:, er 1 rd: 2 mrk:, 2de Dages forretning 3 rd:, Laugretten pr: mand daglig 20 s:, er 2 rd: 3 mrk:, Lensmanden, som har tilkaldet Laugretten og gaaed Rettens middel til haande, kand ej Ringere have end 1 rdr: Dom og brev pænge 5 mrk: 4 s:, \tilsam/m/en 10 rd: 12 s:/, hvormed den/n/e {forretning} \Rettergang/ ophæves.

1761: 105

1761.

Dend bemelte 30de Juni, blev Retten atter betiendt paa gaarden Hiørnewigen med det i Nest forrige Sag Specificerede og anførte Laug Rætt. Nærværende efter tilkaldelse Lensmanden Ole Brynnildsøn Hordwei.

Hvor da for Retten fremstoed samtlige Eiere og opsiddere til gaard[en], Sc: Niels Larsøn, Eier for 1 pd: 12 mrk: Smør med bøxel og herlighed, det hand beviiste med 2de skiøder Sub dato 1te Martj 1743, og 17 Nowbr: 1749, som er dend halve gaard, Jørgen Henrichsøn Elje beviste med skiøde de dato [ope rum] at være Eier til 18 mrk: Smør med bøxel og herlighed, med ham mødte Opsidderen Magne Henrichsøn, Endelig møtte Ole Andersøn, som med skiøde de dato 4de Juli 1757 beviiste at være ligesaa Eier til 18 mrk: Smør med bøxel og herlighed i gaard[en], som hand selv beboer og bruger, saa at denne gaard skylder i alt Landskyld 1 Løb, men i Skatteskylden 1 Løb 6 mrk: Smør med bøxel og herl: hvilcke alle fornevnte Eiere hver af denne efter sin anpart begiærede at faae steene og Reene samt needsætte Mod og Markeskiæld dem jmellem, saavel jnden som uden giærdes (: efter at de nu først med sine mod og tilgrendsende Naboer ere fraskildte :) paa det Een hver af dem kunde vide at Free og hævde sin andeel i Jord: var derfor begiærende, det Rettens Middel ville needsætte Marckeskiæld, efter dend anviiisning samtl: beboere og Eiere lovede at vilde giøre, sær saasom de sig Imellem om alle mærcker forhen ere forEenede.

Till følge af denne paastand og begiæring: forføjede Rettens middel med Samtlige Parterne dem i Marcken, dog blev vedtaget først her paa Bøen jnden gierds at needsætte Markeskiæld saaledes som følger.

her Declarerede Niels Larsen Hiørnevigen, som Eier for dend halve gaard, det hand alleene havde {begiæret} \paastaaet/ sin halve gaard for det første mod sine grander udsteenet og Reenet, det hand haver begiæret; hvad der siden kom/m/er hans grander imellem, er ej begiæret, og siden de der om tvistes sig jndbyrdes, formeente hand at dette ej kunde vedkom/m/e denne forretning, alleene hand jgientog sit forrige, fra dem paa sin halve part at vorde skielt saavel i Agger og Bøe, som og i udmarken, som og skeede:

Paa Bøen Nere ved vandet blev i een der liggende stoer steen hugget en Glloppe som viser op til Elven i Sør, der fra viiser Elven i Sør op til een glloppe kaldet Opkom/m/e glloppen, i samme linie til Flors Ager Marck steenen, som viiser jgien/n/em Aggeren (.g i?) imellem Maattinge glloppen paa dend Westre side af Niels Larsens floer og paa dend Østre side Ole

Andresens!! (Andersens) floor, som følger Thunet jmellem. {.....} som er Endemercket, af disse Mercker Eier Niels paa Westre Side, og Jørgen og Ole paa Østre siden. oven for Løen i Løe gloppen kaldet, i Een Jord fast steen hugget \en gloppe/, og vidner i Sør, eller Rettere Sødwest, til {...} første Merckesteene staaende under Geed Agger-Reenen, som viser i lige linnie op efter i Sydwest til sidste gloppe, som er een vinkel gloppe hugget i Een stoer Jordfast steen med vejen, som er Kiercke vejen for alle Naboer, {jmellem} disse sidst bemelte mercker er needsat som melt i lige linie. udj denne linie er need sadt 3 Marckesteene og Een gloppe. fra sidst bemelte W gloppe i Sydoust gaar byttet til een {.....} gloppe huggen i een Jord fast Steen kaldet Haale gloppen, der viser til Garmarsteinen, som er Endemercket, her Eier Niels Paa Westre!! og Søndre siden, og Jørgen og Ole paa Nord og Østre siden. Ved Agste vejen Leald blev i Een Jord fast steen hugget een vinckel gloppe som viser først op i Sør til Øvverste Lee, hvor blev needsadt Een Merckesteene, som er Ende mercket. Niels Eier paa Østre siden, og Jørgen paa Nordwestre siden. fra dend sidst bemelte W: gloppe gaar byttet i Nordwest til Een gloppe hugget i Gars Krogen, som vidner i Elven, og er Endemercket, Niels Eier paa Nordøstre, og Jørgen og Ole paa dend Søndre og Sydwestre side. Inden for Elven paa Østre siden af Gaarden Hiørnevigen blev i Een Jord fast steen kaldet Slættesteenen, hugget een gloppe som viiser til Anden gloppe i Øster, kaldet Stege gloppen, som er Endemercket, jnden disse Mercker ejer Jørgen paa Nordre, og Niels paa Søndre Side. Paa sam/m/e Østre Side af Elven i Een Jordfast Steen kaldet Dem/m/e gloppen, blev hugget een gloppe, {.....} \samme/ gloppe {.....} viser op i Øster til Ure gloppen, som er Ende mercket. Niels Eier paa Nordre, og Ole paa Søndre Siden af denne Teig. Paa sam/m/e Østre Side hugget een gloppe kaldet Bø(..?)e Gloppen, som viser op til en Jord fast steen kaldet Jette Slaat, som er Endemercket: Ole Andersøn

1761: 105b

1761.

Eier paa Nordre, og Niels paa Søndre Siden, der hugget een gloppe som var Endemercket. Paa Westre siden af Elven {af} \og/ huusene, i en der forefunden Jord fast steen blev hugget een gloppe kaldet Qvernhuus gloppen, som vidner i West op til Gyppsse gloppen, hugget udi et fast berg, som er Endemercket: Ole Eier paa Søndre, og Niels paa Nordre Side af disse mercker.

Nu forføjede vi os til Udmarken for at tage jmod anviisning paa Niels Larsens Egn og slaatter jmod sine Grander Ole og Jørgen med Magne:

ved Guldsteinen i een anden Jord fast Steen blev hugget een gloppe som viiser i Sør, og kaldes Guldsteens gloppen, op til et Berg, hvor udj blev hugget een gloppe kaldet Guldstene Berget, som er Endemercket paa denne slaatte Teig Niels Eier paa Østre, og Jørgen paa Westre siden. Lie Skouge-Teig blev Parterne jmellem saaleedes udsteenet, ved Hiørnevigs skiæret med vandet i et Skarv blev hugget een gloppe som [viser] lige i Sør til 2den gloppe hugget i een Berg Naav, som viser i lige linie til 7 effter hin anden i Berg og Jord faste Steene huggede glopper, hvor af dend sidste er een V gloppe hugget i Yste Leite, saa at Niels ejer paa Westre, og Ole med Jørgen paa Østre Siden. Slaatte Mercket, med Een deel end nu af Skouv i forbemelte Lie Skouve Teig, gaar lige fra fornevnte V i Sydost til 5 effter hin anden udj Berg og Jord faste steene {.....} huggede glopper, hvor af dend sidste er Een V gloppe hugget udi Een Jord fast steen, Løe-gloppe kaldt, som viiser i Sydwest op til 3de effter hin anden i Berg og Jord faste steene effter hin anden huggede glopper, Hvor af dend sidste er \og/ een V gloppe hugget i een Jord fast steen q <q i Lie-hougen, og vidner> {.....} [til] Ulssmug-Berget, som er Endemercket. Jørgen Eier paa Nordre side, og Niels paa Søndre side. I Liestald \blev første/ gloppen hugget udj een der ved liggende Jord fast steen, som viiser [i] lige linje i Sydoust til een gloppe udj et skarv, Løe-skarvet Kaldet, der fra til 3die gloppe i lige lienje!!, hugget i een Jord fast Steen i Liedahlen, der af i lige linnie til Ilage-

Gloppen hugget i et Berg, som er Ende mercket. her Eier Niels paa Westre, og Jørgen med Ole paa Østre Siden.

her med denne Dag blev til Ende bragt.

Dend 1ste Julij, blev denne forretning atter foretagen, og Retten i Parternes Nærværelse forføiede dem til Støls Marcken:

hvor først udj een Jord fast steen ved Twer Elven blev hugget een gloppe som viiser langs effter Elven i Sydwest til en gloppe hugget i Een Jord fast steen ved Belle skaret, som er Endemercket. Niels Eier paa Westre, og Jørgen med Ole paa Østre side. Ved Gamle Støls Elven udj Een Jord fast steen ved Gamle støls groen hugget een gloppe som viser til 2den gloppe effter Elven, hugget i en Jord fast steen ved Souwe gieelen, som er Endemercket paa denne Teig, Niels Eier paa Westre, og Ole med Jørgen paa Østre Siden. i Helle Weien udj Een Jord fast steen hugget en gloppe som vidner til Anden gloppe hugget i Een Jord fast steen og Kaldes Kuppe-Gloppen, som atter viser i lige linnie til 3die gloppe hugget i en Jord fast steen ved Riesveie berget. her Eier Niels paa Westre, og Jørgen med Ole paa Østre Side. Oven for Bøe garen udi en der liggende Jord fast steen hugget een gloppe som kaldes Kolgraav Gloppen, som viser lige i Sydwest til 2den gloppe hugget i een Jord fast steen som kaldes Tungestald gloppen, der fra til 3die gloppe hugget i Een Jord fast steen ved Rasdahls-Gielle, som kaldes Kierke gloppen, og Er Ende Mercket. Niels Eier paa Østre!! i {...} Qwelme Teigen jmod Rasdahlen blev udj en Jord fast steen, kaldet Steim gloppen, hugget denne første gloppe, som viiser af Øst til West udj dend Anden gloppe hugget udj et skarv kaldet Clemets-skarvet, som er Endemercket. Niels Eier paa dend Sødwestre, Jørgen og Ole paa dend Nordøstre side.

1761: 106

1761.

I Hiørnevig-Giellen blev hugget een Gloppe udj Een stoer Jordfast steen som viser i lige linie i Nordwest til 4 effter hin anden huggede glopper i berg og Jord faste steene, dend sidste kom at staae i Horge-Teigen, som er Endemercket. Paa Sydwestre side Eier Jørgen og Ole, og Niels Paa Nordøstre siden. Ved Helleweien udj et Berg hugget een gloppe som kaldes Hellegloppen, der viiser til 4re effter hinanden i bærg og Jord faste steene huggede glopper udj lige linie, hvor dend sidste er hugget i et Berg og kaldes Løe-gloppen, som er Endemercket. Niels Eier paa Sydøstre Side, og Jørgen og Ole paa Nord Westre siden. Neede ved Skreed-Weien blev udj et bærg hugget een gloppe kaldet Sneldwei-gloppen, som viiser {til} i Sydwest til 5te gloppe, som ere effter hin anden i West huggede udj Jord faste steene og bærg, dend sidste af disse glopper blev hugget i een steen ved Biørne Uren. Niels Eier paa Nordre, og Jørgen med Ole paa Sydøst[re] side. Paa Kuujukkel Swaee blev i een Jord fast steen hugget een gloppe som viser i Sydwest til Anden gloppe hugget i et skarv, kaldet Skarve Gloppen, der fra i lige linie til Qulstejnen, der hugget dend {anden} \Tredie/ gloppe, som viser i Horgekloven, og Er Endemercket. Niels Eier paa Østre, og Jørgen med Ole paa Westre siden.

hvor nest blev Teigen imellem Berstad og Hiørnevigen efter forrige uddeelning atter jmellem Niels paa sin halve part, og Jørgen med Ole paa dend anden halve part: blev saaleedes jmellem dem udsteenet. Udj Krosnæsset blev hugget een gloppe som vidner efter veien i Nord til Krosnesteie-gloppen, som er een T gloppe, denne gloppe wiser need til vandet som skiller Niels paa sin halve part, og Jørgen med Ole paa halv parten af denne Teig. hvor med de vare fornøjede.

hermed alle Parterne vare fornøjede.

Naar Retten betragter at alleene Niels Larsen Hiørnevigen har forlanget (: efter at Jorden Hiørnevigen først fra modst(ri?)dende Naboer {...} vare adsckieldt :) at blive adsckieldt med

sine grander Jørgen og Ole, og disse sidst benevnte hans grander ej med ham haver begiæret jndbyrdes Steening om at faae hver deris $\frac{1}{4}$ Part i gaard[en] med hin anden udsteenet, saa og de med hin anden Een hvers brug {.....} \ei er omforEened/. da som de begge her inden Retten vare udj største Despute om Jorde partens Omkastelse, saa vorder deris {S...g} \begiærte/ udj første jncamination af dennem her jgientaget, ved det de ej haver stevnet paa Sag, til at vorde sckylt med sin medgrande Niels Larsen i denne forretning \ophæved/. og der som de stridende Parter sig jmllem agter at deele jord {.....}, bør de det med foregaaende Stevnemaal (: om de ei jmidlertid {om} forEenes kunde, :) {.....} \dett/ lovlig at {.....} \lade gjøre/.

Da alting saaleedes var afgjort, blev bereignet denne forrettning omkostning, Sc: Sorenskriverens løn for 2de Dage med skyds og diet Penge 4 rd: 3 mrk: 4 s:, Laugretten 1 rd: 3 mrk:, er pr: Mand 1 mrk: 8 s:, Lensmanden for at gaae Rettens Middel til haande, kand ej mindre have end 1 rd:, Dom og Brev Penge 5 mrk: 4 s:, er tilsam/m/en 7 rd: 5 mrk: 8 s:, som Parterne effter forEening betaler saaleedes: Niels Larsen betaler den halve Part med 3 rd: 5 mrk: 12 s:, Jørgen Elje betaler 1 rd: 5 mrk: 14 s:, Ole ligesaa 1 rd: 5 mrk: 14 s:

Parterne vare alle jndbyrdes forEenede om dend apparte omkostning med at holde Retten, og der fore sluttede Sagen, og Retten ophæved.

Dend 3de Julj blev paa **Ewanger almindelig Tingstue, med Waswærens Tinglavs Almue, holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 93 findes opnævnt og Specificeret, nærværende inden Retten Fogden Ole Lund Bildsøe med Bøygde Lensmanden Ole Brynildsøn Horveigen!! og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret følgende allernaadigste Rescripter, Forordninger og andre øvrigheds ordre, saasom

1° Forord: af 15de Nobr: 1760 angaaende det i Norge oprettede General Forst-Amt.

2° For: af 13de Martj 1761 anlangende hvorleedes med Delinqwenters undervisning af Præsterne i deres Christendom og Saligheds Sag, imedens de sidde arresterede, skal forholdes.

3° Placat af 28 Maj 1761 angaaende Courante Ducaters forhøyelse til 13 mrk:

4° et Awertissement af 28 Febr: 1761 om frem/m/et guld mynt, saasom 1 Louisdor eller Pistol, vegtig 125 Ess!! (Escudos?) eller 1 qv: 3 ort 9 Ess, skal gielde 4 rd: 22 s: 1 Carolin, vig/tig/ 179 Ess, 5 rd: 18 s: 1 Maxd'or, vigt: 119 Ess, 3 rd: 44 s: 1 Guinea, 153 Ess, 5 rd: 24 s: 1 Fransk skilt Louisd'or, 152 Ess, 5 rd: 14 s: 1 Portugiesk dobbelt Pistole, 261 ra:, 9 rd: 1 Specie ducat, 65 Ess, 2 rd: 38 s:

5te: Rescript af 3 April 1761 angaaende

1761: 106b

1761

at naar nogen begierer en anden Dom/m/er eller skriver, i den Rette Betientes stæd, skal hand ligefuldt betale den rette Dom/m/er eller skriver det som efter Loven kunde fortienes, saa ham intet afgaar.

6de: Stiff[t]befalingsmandens skrivelse af 30de Junj 1761, til Fogden, det Almuen skal være pligtige at lade Præsten Kaste jord paa deres døde, eller straffes som de der er Kongens og Øvrighedsens ordre overhørig.

Hr: Fogden Bildsøe udgivene bøxelbrev, med Rewers, af 9de Febr: 1761, til Mons Knudsøn paa 18 mrk: smør i gaarden Øye, blev læst, tilhørende Ste: Jørgens Hospital.

Ole Torgiersøn Rørbachen udgivene skiøde af dags dato, til Ole Henrichsøn paa sex marcker smør med bøxel i gaarden Rørbachen, blev læst.

Fru Alstrup udgivene bøxelbrev, med Rewers, af 1 Julj 1761, til Ole Nielsøn paa Et pund smør i gaarden Hylleraas, blev læst.

Sigr: Joachim Nordahle som Sagefalds Eier over det saa Kaldede Apostels gods, gav tilkiende, det hand med skriftlig stevning af 11te Junj sidstl: her til Tinge har ladet indkalde Marite Johan/n/esdatter Stamnes for begangne andet Leiermaal med gifte Manden Helge Weaee, der med hin anden er beslægtet, Dom at lide til undgiældelse, og er bem:te Helge Weaee til Vedermaele indkaldet, alt efter den om/m/elde skriftl: stevning, den hand i Retten lagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, saa lydende Lit: A. Dernæst Actor lagde i Rette sin Memorial af 11 Junj sidstl: til hans Excellence Hr: Stiftbefalingsmanden, med paategnede Resolution af dend nest paafølgende 16 Junj, hvor ved Johan/n/es Stamnes, som Deffensor, for det indstevnte Løsqvinde Men/n/eske, er beskicket. sam/m/e war bilagt med stemplet papiir No: 20 til 24 skil:, saa lydende Lit: B.

for den indstevnte Maritta Johan/n/esdatter Stamnes møtte hendes beskickedes Deffensor Johan/n/es Stamnes, tilstod paa hendes wegne lovlig warsel, og sagde det hand icke kand benægte det Maritte Johan/n/esdatter jo anden gang er bleven besvangret af gift Manden Helge Weaee, og lever det sidste barn, som er et Pige Barn.

dend til wedermæle indstevnte Helge Weaee blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare.

stevne widnerne Ole Brynildsøn Horvej og Niels Rasdahlen afhiemlede stevningen, omtrent for 3 ugger siden at være forkyndt paa Gaarden Weaee i Norhorlehns Fogderie, og det i paahør af Ole Weaee {stue gran}, som er stue grande med Helge Weaee, siden hand, Helge, sat paa Bergens Fæstning.

Actor lagde end videre i Rette Hr: Fogden Bildsøe[s] Atest, af dags dato, som var bilagt med lovl: stemplet papiir, betræffende Helje Nielsøn Weaee[s] Egen tilstaaelse om disse 2de Leiermaaler, og hands udstandende straf. sam/m/e er saa lydende Lit: C. Actor sagde, siden Præstens Atest i den/n/e sags nødvendig[hed?] behøves, og den ej til dato har været at bekom/m/e, aarsages hand at begiere sag[en] til anstundende høste Ting udsat, for at see paa hvad maade hand kand erholde Præstens Atest.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Rasmus Johan/n/essøn Tøssen udgivene skiøde af dags dato, til Niels Siowatsøn paa 22 ½ mrk: smør Relueret gods i gaarden Tøssen, blev læst.

Bøygde Procurator Traae for Mælands beboere, efter forige tiltale, æskede sagen i Rette, og gav til kiende lovl: at have ladet for Hans Aldahlen forkynde Rettens forelægelse, wilde fornem/m/e om hand nu møder.

Magne og Hans Aldahlen møtte og sagde, det de med widner skal bewiise, det Citanterne ligeleedes har Kiørt Creature ind paa dem at beite.

Retten tilbød dise indstevnte, om de forlangede sag[en] udsat til at føre Contra widner, kunde det dem billiges. her om disse Ahldahls!! Mænd ej vilde give noget svar fra sig.

Citanten pastoed Dom, og erindrede om processens bekostning.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Det forlig som inden Aastæds Retten dend 19de Septbr: 1754 er indgaaet og vedtaget, bør af de indstevnte Magne og Hans Aldahlen, som en fuldkom/m/en Rettensnor, af dem opfyldes,

holdes og efterkom/m/es under 10 rd: Mulct, som den der noget imod sam/m/e bryder, bør udrede til Sognets Fattig Lægds Cassa, saa ofte det ham worder overbeviis[t]. Og som Citanterne med tvende widner beviiser, det disse Aldahls Mænd har sagt, det de har Kiørt og skulde Kiøre deres Creature ind paa Mælends beiter, saa bør de begge {begge} for En, og en for begge, for den/n/e af dem øvede gierning, at betale i Mulct til Sognets Fattig Lægs Cassa 2 rd:, og i processens omkostning til Citanterne 3 rd:, inden 15 dage efter dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution.

Aad Bergesøn Brunborg gav til kiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Anders og Henrich Fannes at blive Dømt til at opsætte En fællets Marckeskiel gar, og det efter som en hvers gaard skylder udj skat eller Landskylden, samt at betale den/n/e processes omkostning. wilde fornem/m/e om de indstevnte møder.

Procurator Traae møtte for de indstvnte, tilstoed lovligh warsel, og sagde, det de holder det for urimeligt, at de skal indgierde udmarcken fra Citantens slotter, paastoed sag[en]

1761: 107

1761

til Aastædet henvist, da det ved Rettens siun og granskning skal befindes anderleedes, end enten af Parterne er god for her at forestille.

Afskeediget,

Sagen henwises til Aastædet.

Dend 4de Julj Continuerede forbem:te Ting, er passeret som følger.

Fogden Bildsøe skriftlige fredlysning af dags dato, hvor ved Erich Ellingsøn Luurens og Knud Knudsøes!! Bøe blev freedlyst, blev læst.

Efter 3de gange udraabelse indfandt sig ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev dette Ting ophævet.

Dend 6de Julj blev paa **Wangens Almindelig Tingstue, holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting, med bem:te Wangens Tinglavs Almue**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 98 findes opnævnt og Specificeret, nærværende inden Retten Fogden Ole Lund Bildsøe og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret De Forordninger, Rescripter og ordre som paa fol: 106 ved Waswærens Ting findes Specificeret og Extraheret.

Rognald Asbiørnsøn Houge udgivene skiøde af 3de Janv: h: a:, til Haldor Rognalsøn paa ½ Løb 6 mrk: smør i gaarden Rødde, med Relutions Retten, blev læst.

Marcus Bastesen Goupaas udgivene skiøde af 1 Junj h: a:, til Johan/n/es Monsen Blinden paa 1 pd: 18 ¾ mrk: smør i gaarden Dykesteen, blev læst.

Fogden over Sundhor og Hardanger, Sigr: Andreas Juel skriftl: fredlysning af 25 Maj h: a:, hvor ved Freedlyses Gaarden Seims, i Hardanger, tilhørende Fæe hauge, hiem/m/e bøe og Marcker, for de Reisende deres heste, som der udj indkom/m/er, beboerne til skade, at endtholde dem fra, blev læst.

Ole Erichsøn Lille Souwe udgivene skiøde af 24de Nobr: 1760, til Erich Hermunsøn Rogne paa ½ Løb smør med Reluitions Retten, i Gaarden Lille Soue, blev læst.

Ingebrigt Olsøn Ullestad udgivene skiøde af 11de Nobr: 1760, til Cancellie Raad Fleischer paa indløsnings Retten til 1 ½ Løb smør i gaarden Ullestad, læst.

Erich Hermansøn Rogne udgivene gieldsbrev af 25de Nobr: 1760, til Gullich Halsteensøn Lirhuus for laante penge 130 rd:, og Ole Erichsøn Souwe for laante penge 150 rd:, tilsam/m/en 280 rd:, imod det underpant af 1 Løb smør i gaarden Lille Souwe, læst.

Niels Olsøn Hægle udgivene gields brev af 21 Martj 1761 til Cancellie Raad Fleischer for laante penge 50 rd:, imod pant af Reluitions Retten til Løber smør 2: i gaard: Hægle.

Mari Olsdatter Norreqwal udgivene gields brev af 19de Nobr: 1760, til Cancellie Raad Fleischer for laante penge 62 rd:, blev læst.

Michel Larsøn Bræche udgivene gields brev af 19 Nobr: 1760, til Cancellie R: Fleischer for laante penge 100 rd:, imod 1 ½ Spd: smør i gaarden Bræche til underpant, læst.

Catharina Sophia Blomberg udgivene gields brev af 20de Nobr: 1760, til Cancellie Raad Fleischer for laante penge 80 rd:, blev læst.

Størk Aamunsøn Fiose udgivene gields brev af dags dato, til Ole Aamunsøn Nesseim for laante penge 80 rd:, imod ½ Løb smør til underpant i gaarden Fiose, blev læst.

Anne Halwordatter udgivene skiøde af 26 Junj h: a:, til Ole Ellingsøn paa En halv Løb smør med bøxel i gaarden Growe, blev læst.

Cancellie Raad Fleischers udgivene bøxel brev, med Rewers, af 12 Janv: 1761, til Michel Knudsøn paa 1 Løb smør i gaarden Dykesteen, blev læst.

Hr: Prousten Ruus udgivene bøxelbrev, med Rewers, af 23 Maj 1761, til Niels Jonsøn paa En halv Løb 6 mrk: smør i gaarden Giærnes, blev læst.

Henrich Ellingsøn Nedr: Growe udgivene gields brev af 15 Decbr: 1760, til Od Pedersøn Mielde for 200 rd:, Jwer Ousgier 48 rd:, og til Knud Ellingsøn Nedr: Schutle for 50 rd:, tilsam/m/en 298 rd:, mod underpant af 5 Spd: sm: i gaard: Nedr: Growe.

Ole Johan/n/es-søn Fladeqwal udgivene skiøde af dags dato, til Swend Larsøn paa 1 pd: 12 mrk: smør med bøxel, og 1 pd: uden bøxel, {samt 1 ½ mrk: smør med bøxel, Wangens} og over bøxel til det Wangens kk: er tilhørende, alt udj gaarden Qwale 2det Thuun, og endelig 1 ½ mrk: smør med bøxel i Qwalsteigen, blev læst.

Procurator Traae for Ole Wasenden gav til kiende, det hand forhen her til Tinge har haft en sag mod Haldor Reqwe for skyldig værende 62 rd: 1 mrk: 8 s: Som inden Tinge blev forligt, det Haldor i processens omkostning skulde betale ham 1 rd:, tilsam/m/en 63 rd: 1 mrk: 8 s:, der paa har har!! hand bekom/m/et 50 rd:, Rester saa 13 rd: 1 mrk: 8 s:, foruden et aars Renter af bem:te 62 rd: 1 mrk: 8 s:, og som hand ej sam/m/e i mindelighed har kundet bekom/m/e, har hands Principal wæret nødsaget til dette Ting at indkalde Haldor Reqwe at worde dømt til

at betale de Resterende 13 rd: 1 mrk: 8 s: med et aars Renter af den fulde Capital 62 rd: 1 mrk: 8 s:, samt den/n/e Rettergangs bekostning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

stevne vidnerne Jwer Rongsbøen og Torgier Lie afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Haldor Reqwe i paahør af tjeneste Tøssen Maritte Connetsdatter, saa som Haldor ej lod sig finde.

Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget.

Haldor Reqwe forelægges at møde til anstundende høsteting.

Corporal Peder Reqwe og Dawid ibdm: gav tilkiende, med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Biørne Store Røtte, Andre ibdm:, Erich og Jon Lille Røtte, dom at imodtage til at needrive deres opsatte gierde, eller sette et grin der paa, siden de med det Nye gierde har til lucket Citanernes Burecke vei, som fra gam/m/el tiid har været for dem aaben, og at svare processens omkostning, vilde fornem/m/e om de indstevnte møder.

de indstevnte møtte, tilstoed lovl: warsel, og sagde det de tilstoed at have sat garen paa deres egen Egen!! Eiendom, vilde forsvare garen og deres gierning naar garen worder siunet, og i saa fald giver dem under Retten, saa som Citanterne med deres Bue Recke udbeiter Comparenternes fieldstøel, men paa det en hver kand have

1761: 107b

1761

sit i behold, har de opsat garen, paastod sagen til Aastædet henvist, paa det de kand indkalde deres widner, thj her kand de ej oplyse.

Afsagt.

Sagen henvises til Aastædet, hvor den efter lovl: behandling, siun og granskning bør orddeeles og paakiendes.

Fogden gav tilkiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Soldat Gullich Olsøn Opheim med bonde Manden Lars Gullichsøn ibdm:, widner at anhøre betræffende det slagsmaal de haver øvet, der om Dom at imodtage og processens omkostning at erstatte. til widner i sag[en] er indkaldet Ole Larsøn Wasenden, Maritta Knudsdatter, tienende paa Opheim, og Anna Larsdatter, tienende paa ibdm: wil fornem/m/e om de samtlige indstevnte møder.

for indstevnte Gullich Olsøn Opheim møtte broderen Godskalk Olsøn Opheim, selv møtte Lars Gullichsøn Opheim, begge tilstoed lovl: warsel.

de indstevnte widner møtte. Actor paastod dem Eedelig forhørt. Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste Vidne, Ole Larsøn, tienende hos Brynild Wætte, efter aflagde Eed vidnede, at 4de Søndag i Adwent nest afvigte, mod afdagningen, da widnet var hos Godskalk Opheim, kom der bud over til Godskalk at de skulde kom/m/e og tage Gullich Olsøn, som var hos Lars Gullichsøn, ellers blev hand slagen eller ilde medfaern, et af ordene war det, men hvilcket ord det war Tøssen brugte som bar budet, mindes widnet ej. da Gullich Olsøns søster bad widnet at følge hende over til Lars Gullichsøn, for at faae hinds broder hiem, det hand og gjorde. da de kom der, laae Gullich uden for Lars sin dør og war meget drucken. da widnet tog i ham og med stoer streb fick ham til sin broder Godskalks dør, men som widnet ej magtede meere, maatte hand slippe Gullich, som sprang op og løb hen til Lars Gullichsøn og ind i hands stue, og widnet sprang efter, og i det hand kom ind i stuen, fick widnet fat i Gullichs Ene haand og holdt, men Gullich tog med den anden haand i Lars Larsøns haar. den/n/e Lars war Lars Gullichsøns søn. da tog widnet Gullich Olsøns haand af Lars Larsøns haar, fick ham ud og

bort at sove. Godskalk tilspurte widnet, hvem det war af Lars Opheims Folck som stoed inden for døren og lurrede paa Gullich Olsøn da hand laae uden for døren. Resp: der stoed mange, men widnet gav ej agt paa hvem det war, dog war det Lars Larsøns Folck. Fogden tilspurte widnet, om hand icke har hørt af andre sige, og hvem det var, det Gullich Olsøn havde taget Lars Gullichsøn i skiæcket. Resp: widnet har hørt Lars Gullichsøn selv med Kone og Svoger Anders Hofde sige det, men har ej hørt det af andre. 2° om Lars Larsøn havde givet Gullich Olsøn nogen anleedning til den/n/e vrede. Resp: wed intet her om. 3° hvor Gullich Olsøn havde drucktet sig den Ruus, og hvem der havde skiencket ham. Resp: hand havde drucktet noget den dag hos sin Broder, og siden drag!! (drack) hand sig gandske drucken over hos de andre, Neml: Lars Gullichsøn og Lars Larsøn. og har widnet hørt af andre sige det Lars Gullichsøns Kone Mari bad Gullich Olsøn der ind.

2det Vidne, Maritta Knudsdatter, tienende hos indstevnte Lars Gullichsøn Opheim, efter aflagde Eed widnede, at 4de Søndag i Advent, om aftenen, da vidnet kom ind i sin huusbonde Lars Gullichsøns stue, efter at hun havde stiet Creaturene, da saa widnet at Gullich Olsøn laae der inde i bencken. og som hand war meget drucken, stoed hand op og bræckede sig, wed ej hvor hand havde drucktet, men hørte sige, det hand havde druget hos broderen Godskalk. har og hørt sige det Lars Gullichsøns Kone Mari havde bedet ham kom/m/e der ind. widnet saa det hand, Gullich, gick stiltiende hen og første gang tog med en haand Lars Larsøn i haaret, siden, da hand kom ind med widnet Ole Larsøn, tog hand anden gang med en haand Lars Larsøn i haaret. widnet hørte slet ingen Klam/m/er eller uenighed imellem dem. widnet saa og det Gullich Olsøn tog Lars Gullichsøn i skiæcket, og Anders Hofde tog hands haand af Lars Gullichsøns skiæck igien. hand Rev og skoutet af Lars Gullichsøns Kone uden for døren. og uden for døren tog hand tredie gang Lars Larsøn i haaret. og atter fierde gang det sm/m/e inde i stuen. ligesaa tog hand Anders Hofde, med begge henderne i skiæcket, da hand havde taget hands haande af Lars Gullichsøns sk[i]æck. widnet med Lars Gullichsøns Kone, og Tøssen Anna Larsdatter, Anders Hofde, de droge samtlig Gullich Olsøn ud af stuen og uden for døren, hvor hand blev liggende indtil søsteren og Ole Larsøn kom og tog ham, da hand siden kom ind igjen.

3de Vidne, Anna Larsdatter, tienende hos Lars Gullichsøn Opheim, efter aflagde Eed widnede, at 4de Søndag i Adwend sidst afvigte, om aftenen, war Gullich Olsøn efter hindes Madmoder[s] sigende, kom/m/en der ind saaleedes: at Madmoderen stoed i døren, og da kom Gullich Olsøn til hende og spurte efter sin gamle Farbroder. da Madmoderen skal have svaret, hand ligger inde i sengen, vil du gaae ind til ham Raader du. da vidnet kom ind i stuen, saa widnet det Madfaderen Lars Gullichsøn og Gullich Olsøn sat sam/m/en, og havde Gullich Olsøn en øsse med øll, men hand vilde icke dricke, men slog øllet need. widnet har ej hørt nogen Klam/m/er eller skienderi, men saa det Gullich Olsøn 4re gange tog Lars Larsøn i haaret. og en gang tog hand Lars Gullichsøn i skiæcket. ligesaa at hand tog skoutet af Lars Gullichsøns Kone. widnet saa og det Lars Larsøn tog Gullich Olsøn i haaret og bad ham besinde sig.

Fogden indlod sag[en] under Dom, paastoed det Gullich

1761: 108

1761

Olsøn blev dømt til bøders erleggelse for haargreb, helligbrøde og processens omkostning.

Godskalk Opheim begierede sagen udsat til neste Ting, for at indkalde andre widner.

Afskeediget,

Den forlangende udsettelse billiges.

Dend 7de Julj Er ved Wangens Som/m/erting følgende passeret.

Ole Larsøn Helgeland udgivene vilkaarbrev af 6 Julj h: a:, til Ragnilde Andersdat:, blev læst.

Ole Nielsøn Træen udgivene gields brev af 21 Septbr: 1754, indført i Pantebogen paa fol: 435, blev efter paategnede qvitering af 4 Junj 1761, udslet.

Cancellie Raad Fleischers udgivene bøxel brev, med Rewers, af 12 Nobr: 1760, til Ingebrigt Olsøn paa 3 Spand smør i gaarden Norreqwal, blev læst.

Hr: Provsten Ruus udgivene bøxel brev, med Rewers, af 26 Nobr: 1760, til Ole Rikolsøn paa 2 pund 6 mrk: smør i Gaarden Fitje, blev læst.

Aamun Hæwe for sin broder Johan/n/es Herlefsøn gav til kiende, det hands broder til dette Ting har ladet stevne og indkalde Dawid, Haldor og Knud Reqwe, widner at anhøre betræffende En geed, Citanten tilhørende, som de indstevnte eller deres tienere havde taget og indsat i deres huus paa Gaarden Reqwe, hvor den fantes død ligende. for den/n/e omgang Dom at imodtage til at betale geeden med Kiile!! (Kille), som ligeleedes er borte, og det med 8 mrk:, som Citanten der for af andre war buden, samt at svare processens omkostning. til widner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Ragnilde Olsdatter, Dønate Nielsdatter og Joseph Monsøn Reqwe, wil fornem/m/e om de samtlige indstevnte møder.

Niels Traae for Dawid Reqwe møtte, tilstoed lovl: warsel og sagde at dette ham sigtende er ham aldeles uvitterlig, baade ham og hands huustroe Mari Knudsdatter, alt saa formeener at blive frifunden for Citantens tiltale.

for Haldor Reqwe møtte hands huustroe Brynilde Pedersdatter og tilstoed warselen.

Knud Reqwe møtte selv og tilstoed warselen.

Citanten paastoed widnerne, som nu er tilstæde, forhørte. Eedens forklaring blev widnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste Vidne, Ragnilde Olsdatter, tienende hos Dawid Reqwe, efter aflagde Eed vidnede, at i den/n/e waar Raabte Knud Reqwe sin Kone \Britte/ til widnet, det hun wilde kom/m/e og hielpe hende at faae en flock geeder ind, og da widnet kom war geederne i Thuunet, da widnet tog bielle geeden, som tilhørte Tollef Gierme, og træckede den ind i løen, da alle geederne gick efter ind i løen. Løen blev tillucket for disse geeder, uden at nogen af dem blev bunden. det war mod aftenen da solen gick need, at geederne blev indsat. om Morgenen tiilig, da de havde faaen at wide hvem geederne tilhørte, sende de strax bud til Gierme og lod dem det wide, at geederne war indsat. da kom Erich Gierme og en liden gut for at imodtage geederne, og da hørte widnet af de andre sige, at den Ene geed laae død i løen. Tøssen Kari Torchielsdatter gick need i løen for at see geeden, siden ingen kiente den døde geed, men hun kiente den og sagde at det war Johan/n/es sin geed. men Kiillen og en buck tog Aamun Hæwe til sig. widnet har og hørt sige af andre, at der i løen stoed en stoer stige, som af geederne war needreven, men vidnet selv saae ej stigen. om aftenen, da geederne war indsat, sagde widnet det til sin Madmoder, David Reqwe[s] Kone: hun svarede, ja, de kand nu inte giøre af dem, de faar at staae med Natten, saa skal wi skicke bud. de havde selv deres Creature dend tiid gaaendes paa bøen. widnet sagde at have hørt sige at det var 11 støcker geeder som var indsat, men selv ved widnet det ej. Løen war stoer, saa der udj var ingen trængsel.

2det Vidne, Dønate Nielsdatter, tienende hos David Reqwe, efter aflagde Eed vidnede, ej at have været hiem/m/e da geederne var bleven indsat. men da widnet om aftenen kom hiem, hørte hun sige det geederne war indsat i løen, og at Knud Reqwe[s] Kone Britte havde ladet dem indsette, og Morgenen tiilig, da Erich Gierme havde taget geederne, siger hand at der i løen laae en geed død, men hand viste ej hvem den tilhørte. da gick widnet til løe døren og saae der ind, men gick ej ind i løen, og da saae widnet at geeden laae død. og laae der en stoer stige mit paa gulvet i løen. Løen var ellers et stort fuldkom/m/en huus. men geederne havde

ej været bonden!! (bunden) i løen, men haavde gaaet løs der inde. har widnet ellers hørt sige, at det var 11 støcker geeder. paa den tiid disse geeder blev indsat, havde Reqwe Mændene deres Egene Creature paa bøn.

3de Vidne, Joseph Monsøn, tienende hos Dawid Reqwe, efter aflagde Eed widnede, at om Morgen en møtte hand Erich Gierme med de geeder som havde været indsat, da siger hand at der i løen laae en geed død, men hand viste ej hvem den tilhørte. dagen der efter igien, gick widnet i løen og saae geeden der ligendes død, men hand besaae den ej hvor af den var død. har hørt sige at Haldor Reqwe sin Kone Brynilde skulde ladet geederne indsette. har seet at der laae en Medelmaadig stige i løen. Løe huuset war stort.

Citanten paastoed Dom efter stevnemaalet.

Traae begierede sag[en] udsat til neste ting for at stevne Contra og føre Contra widner.

Afskeediget

den forlangende udsettelse billiges.

Lars Larsøn og Jon Swerqwesøn udgivene wilkaarbrev af 20de Junj 1761, til Knud Knudsøn Reene, blev læst.

Lars Johan/n/essøn Berje efter forige tiltale Contra Anders Giære, æskede sagen i Rette og gav til kiende, det hand med skriftl: Continuations stevning af 11 Junj sidstleeden, her til Tinge atter har indkaldet bem:te Anders Giære, Dom at imodtage, med videre efter stevningens indhold, dend hand i Retten lagde, og er saa lydende. Lit: A.

Bøygde Procurator Traae møtte for Anders Giære og tilstoed den/n/e stevning at være ham lovl: forkyndt.

1761: 108b

1761.

wilde i det øvrige afvarde hvad Citanten havde at forestille.

Citanten lagde i Rette det paastevnte forlig af 20 Junj 1757, der er saa lydende Lit: B.

for Retten fremstoed Lars Johan/n/essøns Sødskendebarn Knud Gittelsøn Oure, og paa hands vegne {i Rette lagde} formodede det Dom/m/eren ej anseer hvad Protest Procurator Traae for Anders Giære kunde have at frem sette, enten til sagens udvisning paa Aastædet, eller og til udsettelse inden den/n/e Ret, men afvager!! (afvarter?) Dom.

Traae paa sin Principals vegne war begierende udtog af Protoc: af alt hvis i den/n/e sag er passeret, og til den ende begierede sag[en] udsat til neste Ting.

Afskeediget,

at Dom/m/eren ej skal beskyldes, at have overilet den indstevnte med Retten, bliver den forlangende udsettelse billiget.

Klockeren Sigr: Waleur gav til kiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Bonden Peder Apeltuun for skyldig wærende offer og Klocker Told for 4 aar, á 20 s:, er 5 mrk:, til sam/m/e at erholde, Peder Apeltuun Dom at imodtage, samt at svare processens omkostning. wil fornem/m/e om den indstevnte møder.

den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare.

stevne vidnerne Frantz Wenwiig og Siur Knudsøn Glim/m/esbøen afhiemlede stevningen at være Peder Apeltun lovl: forkyndt udj hands Kones paahør, siden Manden ej lod sig finde.

Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget,

Peder Apeltun for[e]leges at møde til dette aars anstundende høsteting.

Jon Biørke gav tilkiende, det hand med Muntlig warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Knud Olson Store Ringheim for skyldig værende 10 rd.; der om dom at imodtage til betaling, samt processens omkostning at erstatte. er ellers indkaldet, widner at anhøre om gieldens rigtighed, widnerne, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Niels Traae og Lars Neqwitne, wil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Knud Ringheim blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare.
stevnevidnerne Jwer Rognesbøen og Torgier Lie afhiemlede stevningen at være ham lovlig forkyndt udj Eget paahør.

Citanten paastoed de mødende widner forhørte, og erindrede om Laugdag for hoved Manden.

1ste Vidne, Bøygde Procurator Niels Stephenson Traae, efter aflagde Eed vidnede, at nestleeden aar paa høstetinget hørte vidnet paa, det Knud Ringheim og Jon Biørke blev forligte, det Knud inden Kyndelsmisse, eller saa langt for dette som/m/er ting, at Jon Kunde faae stevne, skulde betale til Jon Biørke 10 rd:

2det Vidne, Lars Andersøn Neqvitne, efter aflagde Eed vidnede, det Knud Ringheim paa nestl: aar[s] høsteting tilstoed at være skyldig til Jon Biørke 10 rd.; som hand til Kyndelmisse skulde betale, widere har vidnet ej hørt.

Afskeediget

Knud Ringheim forelægges at møde til neste ting.

Dend 8de Julj Er ved Wangens Ting følgende passeret.

Ole Arnesøn øvre Hylden udgivene gields brev af 7de Julj 1756, indført i Pante bogen paa fol: 450, blev anviist til udslettelse efter qvittering af 20de Apr: 1761.

Cancellie Raad Fleischer udgivene Auctions skiøde af 23 Junj nestl: til Bottolph Torgiersøn Lem/m/e paa 1 pd: 12 mrk: smør med bøxel, og over bøxel til 1 pund 18 mrk: smør, i gaarden Nedre Lem/m/e, blev læst.

Bottolph Torgiersøn Nedr:-Lem/m/e udgivene gields brev af 14de April 1761, til Frue Alstrup for penge laan 200 rd.; mod underpant af 1 pund 12 mrk: smør med bøxel, og over bøxel til 1 pund 18 mrk: smør, i gaarden Nedre-Lem/m/e, blev læst.

Ole Arnesøn øvre Hylde udgivene gields brev af 7de Julj 1761, til Niels Torgiersøn for laante penge 99 rd.; mod pant af 1 Løb 14 mrk: smør i gaarden øvre Hylde, blev læst.

Frue Alstrup udgivene skiøde af 6 Julj 1761 til Lars Knudsøn paa En Løb Et pund Tre Mrk: smør med bøxel i gaarden Giøesteen, blev læst.

Lars Knudsøn Giøesteen skriftl: forpligt af 7de hujus, paa det hands sviger Fader Aslach Knudsøn aarlig skal nyde i wilkaar, blev læst.

Frue Alstrup udgivene skiøde af 6de hujus, til Peder Baarsøn paa 1 Løb 9 mrk: smør med bøxel, og over bøxel til 18 mrk: smør, i gaarden Giøesteen, blev læst.

Ole Olson Qwaale udgivene skiøde af 16de Apr: h: a: til Aschield Michelson paa 1 pund 12 Mrk: smør i gaarden Qwaale, blev læst.

Cancellie Raad Fleischer udgivene bøxel brev, med Rewers, af 27de Junj h: a:, til Lars Jwersøn paa 2 ½ Løb smør i gaarden Nedr: Hylle, blev læst.

Hr: Provsten Ruus udgivene bøxel brev, med Rewers, af 16 April 1761, til Aschiel Michelsøn paa En Løb smør i gaarden Qwaale, blev læst.

Frantz Wenviig for Aamun Lie gav til kiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Haw Winje for skyldig værende 5 rd: 1 mrk: 8 s:, dom at imodtage til betaling og processens erstatning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, mens ingen wilde svare.

stevne vidnerne Jwer Rongsbøen og Torgier Lie afhiemlede stevningen at være Aamun Lie lovl: forkyndt i hands Kones paahør, siden hand ej lod sig finde.

Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget,

Haw Winje forelægges at møde til nest anstundende høsteting.

Bøygde Procurator Traae fremstod for Retten og gav til kiende at have med Muntl. stevning til dette Ting indkaldet Halwor Mørqwe, widner at anhøre, betræffende, imod ham, Navnl: Halwor Mørqwe, inden Retten sidstleeden høsteting dend 10de Nobr: gjorde protest, alt til et lovl: tingsvidnes erholdelse, hvor da Comparenten fremstillede eftermeldende widner, sc: Øyel Hirdt, Døwnald Hage, Jngebrigt Hirdt, Johan/n/es Mørqwe, Kari Nielsdatter, og Anna Michelsdatter, samt Ole Mørqwe, vil fornem/m/ om de indstevnte møder.

Den indstevnte Halwor Mørqwe blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svar. af de indstevnte widner møtte ickun Døwnald Hage efter paaraabelse. Nu møtte Halwor Mørqwe, tilstoed warselen.

stevne widnerne Jwer Rognesbøen og Torgier Lie afhiemlede stevningen at være for en hver af widnerne lovl: forkyndt under Lovens falsmaal.

Citanten paastoed det mødende widne forhørt. Eedens forklaring blev widnet forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1761: 109

1761

derefter widnet Døwnald Christenssøn, boende paa gaarden Hage, aflagde Eeden, og til Niels Traae[s] qwæstionr svarede. 1° om widnet icke ved at Torgier Arnetvedt miste penge her sidst Generals Mynstringen. Resp: sidst General Mynstring stoed widnet selv 3de tilsam/m/en, neml: Hermun Ormod, Stephen Michelsøn Lem/m/e og widnet, da siger Stephen Lem/m/e, det Halwor Mørqwe skar lom/m/en fra Torgier Arnetvedt mens hand laae og sov, og det havde Stephen seet, som hand sagde, men widnet saae det ej. 2° om widnet icke saae at Halwor Mørqwe sam/m/e tiid laae ved siden af Torgier Arnetvedt, men da strax der efter gick fra ham. Resp: ja, hand laae hos ham, dog et lidet støcke fra ham, og da Halwor war gaaen fra {H} Torgier, gick de alle 3de til Torgier, tog op hands wampe, og da saae de, det lom/m/en war afskaaren, og stubben af lom/m/en stod fast i brocken. 3de qw: om widnet med mange andre fleere, icke Raadførte sig med hin anden, om at true Halwor pengene fra igien. Resp: jo, de Raadførte dem sam/m/en, om at tale til Halwor, men i det sam/m/e gick Trom/m/en, saa de ej fick tiid. 4de qw: om widnet icke har hørt, efter at de war kom/m/en fra Mynster platzen, det Halwor har leveret nogle af pengene tilbage igien, og hvor mange. Resp: ja, hand hørte tale, det Torgier havde haft 4 rd: paa sig, og at hand fick halv fierde igien, saa hand ickun mistede En halv daler.

Citanten erindrede om Lavdag for de udeblivende widner.

Afskeediget,

Øyel Hirdt, Ingebrigt ibdm., Johan/n/es Mørqwe, Kari Nielsdatter, Anna Michelsdatter og Ole Mørqwe forelægges under Lovens faldsmaal straf at møde til nest anstundende høste Ting, deres widnesbyrd at deponere.

Sigr: Nordahl gav til kiende, det hand wel, til nestleeden høste-Ting havde begyndt at anlæge sag mod Halwor Mørqwe, fordj hand havde slaget Soldat Halsteen Olsøn Schierweim. men som Actor siden er bleven underrettet, det Halwor Mørqwe er Landværgemand, saa har Actor til dette Ting med Muntlig stevning indkaldet Halwor Mørwe ickun til at anhøre widner til Et lovskicket Tingsvidne[s] erholdelse. som widner er under Lovens faldsmaal indkaldet Lars Aamunsøn Store Hirdt og Halwor Mørqwe[s] egen Kone, wilde fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

Halwor Mørqwe møtte, tilstoed warselen. ligeleedes møtte de indstevnte widner, da Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

Actor tilspurte indstevnte Halwor Mørqwe, om det war med sandhed, at hand war Landværg. hvor til Halwor Mørwe swarede ja, hand er Landværg ved Hr: Capitain von Krogs Compagnie,

Iste Vidne, Lars Aamunsøn, er boendes paa Gaarden Store Hirdt, efter aflagde Eed widnede, at i winter et aar, wed Jule tiider, dog efter Julen, indbad Halwor Mørqwe widnet til sig, for at prøve hands Jule øll. som de sad paa Kracken, og havde en Kiengie øll imell: dem, kom Soldaten Halsteen ind i stuen. da skienckede Halwor ham. der efter siger Halwor til Halsteen, er det sandt at du har sagt, det du vil kom/m/e hid og stryge heele huuset og mig og. der til Halsteen svarede, det skal du have løyet som en Tyv og en skielm til du beviser det. da sprang Halwor op, og med Knøttet næve slog Halsteen i hovedet, og i det hand lod sin haand gaae need efter Halsteens hoved, tog hand Halsteen i haaret, og saa widnet med det sam/m/e at blodet kom i Mundviigen paa Halsteen. da Halwor[s] Kone sprang strax til og tog Halwor i favnen og fick ham bort paa gulvet, saa hand ej meere kom til Halsteen. saa gick Halsteen bort. Parterne havde ej widere at spørge widnet.

2det Vidne, Brynilde Colbeensdatter, gift med indstevnte Landværg, efter aflagde Eed widnede, i alt Conform med første widne, men havde ej seet at hinds Mand slog Soldaten, men saa hinds Mands Knøtte Næve ved Soldatens haar, saa ligeleedes, det blodet kom af Soldatens Mund, men slaget i sig selv saa widnet ej. Parterne havde ej noget at tilspørge widet.

hvor for Actor sluttete og war Tingsvidne begierende om hvis passeret er, som blev billiget.

Dend 10de Julj Continuerede Wangens som/m/erting, da Retten blev beklæd med det ordinaire LaugRet, undtagen for Mons Nesthuus sat Holgier Ullestad, for Aad Bræche sat {Tor} Aad Torgiersøn Bræche, er passeret som følger.

Stads Musicus udj Bergen, Christian Bonny udgivene bestalling af 25de Junj 1761 til Kolben Samsonsøn paa ene at opvarte ved Bonde Bryllupper og deslige forsamlinger med Musiqwe eller Bonde spil, blev læst.

Rector Boalth udgivene boxel brev, med Rewers, af 20de Junj 1761, til Jwer Brynildsøn paa En Løb smør i gaarden øvre Lemme, blev læst.

Cancellie Raad Fleischer udgivene boxel brev, med Rewers, af 15de April 1761, til Ole Olsøn paa Toe Løber smør i gaarden Bøe, blev læst.

Johannes Stephensøn Hofde udgivene gieldsbrev af 9 Julj h: a: til Swend Stephensøn for laante penge 30 rd., imod det pant af 1 Spd: smør i gaard: Hofde, blev læst.

Peder Baarsøn Giøesteen udgivende gieldsbrev af 6 Julj h: a:, til Cancellie Raad Fleischer for laante penge 280 rd:, imod pant af 1 Løb 9 mrk: smør med bøxel, og over bøxel til 18 mrk: sm:, i Giøesteen.

Torgis Olsøn Jernes udgivene skiøde af 30 Junj h: a: til Cancellie Raad Fleischer paa Relutions Retten til 1 Løb 2 pd: 8 mrk: smør i gaarden Jernes, blev læst.

Frue Alstrup udgivene skiøde af 7de Julj h: a: til Cancellie Raad Fleischer paa En Løb Toe pund 8 Mrk: smør i gaarden Jernes, blev læst.

Frue Alstrup udgivene skiøde af 6de Julj 1761 til Johan/n/es Torgiersøn paa Toe Løber smør i gaarden Lille Ringheim, blev læst.

Rector Boalth udgivene bøxel brev, med Rewers, af 9de Octbr: 1760, til Tormoe Tostensøn paa en Løb smør i gaarden Biørke, blev læst.

Knud Lofthuus for sin frende Knud Jwersøn Lofthuus!! (Lemme), gav til kiende, det hand med

1761: 109b

1761.

Muntlig warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Bottolph Torgiersøn Lemme for udeblivelse og benægtelse i at betale det aarlig wilkaar af Gaarden Lem/m/e, efter skriftlig Contract og forpligt af 7 Julj 1752, læst til Tinge dagen der efter, der om Dom at imodtage til betaling, samt at erstatte processens omkostninger, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

for den indstevnte Bottolph Lemme møtte Procurator Traae, og paa hands wegne tilstoed lovlig warsel, men sagde det hand icke troer, at Knud Lem/m/e har givet nogen ordre eller fuldmagt til at paastevne den/n/e sag, langt mindre har be-ordret Knud Lofthuus, som en aldeeles frem/m/ed og ubeslægtet Mand til ham, altsaa protesterede Comparenten imod Knud Lofthuus i den/n/e sags udfør, indtil saalenge hand beviiser slægtskabet, ligeleedes Knud Lem/m/es skriftlige fuldmagt.

Knud Lofthuus sagde, det er alle bekiendt, det hand og Knud Lem/m/e er Søkende børn, begierede sag[en] udsat til neste ting, da hand beviis om alt det paastaaende skal i Rette føre.

Afskeediget,

Sagen, efter paastand, udsettes til dette aars høsteting.

Sagefalds Eieren Sigr: Nordahl efter forige tiltale Contra forbryderen Anders Urland, æskde sagen i Rette og gav til kiende, lovlig at have ladet for Anders Urland forkynde den ham af Retten paa sidstleeden høsteting til dette Ting givende Lavdag, wil fornem/m/e om hand nu møder.

dend indstevnte og forelagde Anders Urland blev paaRaabt, og endskiøndt hand er her paa stædet og uden for Ting stuen, saa dog hvercken vil møde eller for sig lade møde.

Kaldsmændene Jwer Rognesbøen og Torgier Lie afhiemlede Rettens forelægelse, lovlig at være forkyndt paa Gaarden Urland i paahør af Anders sin Kone Ingebor Olsdatter, siden Manden ej lod sig finde.

Actor paastoed Dom efter Loven.

Afskeediget,

Sagen optages til Doms indtil i efttermiddag Klocken 4re slet.

Sagefalds Eieren Sigr: Nordahl efter forrige tiltale Contra Aagotte Pedersdatter, æskede sagen i Rette, og fremlagde sin skriftl: Continuations stevning af 13 Junj sidstl:, bilagt med lovl: stemplet papiir, saa lydende.

for indstevnte Aagotte Pedersdatter møtte den beskickedede Deffensor Niels Finne, som tilstoed det hand er lovl: kaldet, men viste intet om Aagotte Pedersdatter hvor hun var eller opholder sig, lagde i Rette sin Constitution af 12de Nobr: a: p:, saa lydende.

dend indstevnte Aagotte Pedersdatter blev 3de gange paaRaabt, men ej møtte. widnet Anders Dugstad møtte, ligesaa widnet Michel Wangen, som Refererede sig til sit forhen aflagde widnes byrd. dend til wedermæle indkaldede Niels Traae møtte og tilstoed warselen.

stevnevidnerne Jwer Rongsbøen og Torgier Lie afhiemlede den skriftlige Continuations stevning at være Aagotte Pedersdatter i eget paahør lovl: forkyndt paa huusmands plasset Brudestollen under gaarden Oppeland, hvor hun dend tiid havde sit opholdstæd.

Actor paastoed det ene uafhørte vidne forhørt.

widnet Anders Larsøn Dugstad fremstoed for Retten, som en gam/m/el Laugrettesmand der ofte har hørt Edens forklaring læse i Retten, og efter Loven aflagde Eeden, og widnede, at for mange aar siden, da Aagotte Pedersdatter første gang kom her i bøygden, havde hun et barn med sig, men hvad sam/m/enheng det havde sig med det Barn, ved widnet ej, ved intet om hun har været gift eller kom her som et løst Men/n/eske. har vel hørt sige i blandt Folcket, det hun var et løst Men/n/eske, har og hørt det barnet har Kaldet hende Moder, videre ved vidnet ej om sag[en].

Deffensor sagde, det Aagotte Pedersdatter for ham har sagt, at det barn hun havde, da hun først kom her til Præste-gieldet, var hendes søsters barn.

Actor sagde, efter som Deffensor giver oplysning at det Barn Aagotte Pedersdatter haver med sig bragt her til Præstegieldet, er hendes søsters Barn, saa paastod hand Dom saaleedes og efter som sag[en] er worden oplyst.

Deffensor havde ej videre at tilføre, men skyder sig under Retten.

Eragtning,

Da Aagotte Pedersdatter er sigtet for 3de Leiermaaler udj løsagtighed, saa haver Actor, til sandheds oplysning og Rettens lovlige pleie, at fremstille Aagotte Pedersdatter her for Retten, at hun Personlig kand worde examineret, til den ende sag[en] udsettes indtil dend 13 Julj førstkom/m/ende.

Sagefalds Eieren Sigr: Nordahl fremlagde sin skriftlige stevning af 13 Junj sidstleeden, hvor ved, til undgiældelse er indkaldet Lars Hermunsøn Hougen for den overlast hand skal have øvet mod Ole Aamunsøn Tundahl, med videre efter stevningens indhold, som war bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende Lit: A.

for Lars Hermunsøn Hougen møtte Bøygde Procurator Traae, og in totum aldeeles benegtede sigtelsen, tilstoed ellers lovlig warsel, men har af Sigr: Nordahl forlanget Copie af den skriftl: stevning, men ej kundet faae den, men da ieg nu har hørt den for Retten oplæst, tages til gienmæle paa Lars Hougens wegne, og vil afvarte hvad Monsr: Nordahl mere haver at forestille.

Actor sagde, da der ej ved stevningens forkyndelse hos Kaldsmændene er æsket nogen Copie af stevningen, men vel for 2 á 3 dage siden kom et bud fra Niels Traae, det hand forlangede Copie af stevningen, da som ieg ej viste hvad Traae havde med sag[en] at gjøre, føren nu ieg hører hand tager til gienmæle for Lars Hougen, er det aarsag ieg ej vilde give ham den forlangede Copie.

Niels [Traae] begierede Kaldsmændene til forklaring, om icke for meere end 14 dage siden, efter hands forlangende war hos Nordahl og begierede Copie af stevningen, hvor da den ene, neml: Jwer Jwersøn, gav ham saadant svar, at det blev dem

Nægtet.

Actor sagde, endskiønt hand ej erindrer det, wil hand gjerne tilstaae at det er 14 dage siden, alleene at Copien blev forlanget i Niels Traae[s] Navn, uden at nævne sagvolderen.

den til vedermæle indstevnte Ole Tundal møtte og tilstoed warselen, og sagde, at i den/n/e winter, da hand med hest og slæde wilde Kiøre til Ewanger for at Kiøbe sild, møtte hand, oven for Qwileqwal i Laggene, Biørne og Ellew Berge, som tilspurte ham om hand vilde selge sin hest. mens de stoed og Accorderede om hesten, kom Lars Hermansøn Hougen, og havde paa sin slæde 3 fierdinger sil[d], hand saa og hørte at de om hesten blev accorderet. og saa Lars det Comparenten fick og an/n/amede penge for hesten 10 ½ Rdr:, da siger Lars Hermansøn det hand vilde Reise tilbage til Ewanger. efter at Comparenten havde givet sig paa Reisen, har Lars Hermansøn sat sin slæde og læs ud af veien, spente hesten fra, og paa sam/m/e sin hest kom ridendes efter Comparenten og fuldte ham need til Ewanger. Lars Hermansøn Kiøbte sig paa Ewanger øll, og sat sig til at dricke med lange Brynild. da Comparenten havde Kiøbt sig En halv tønde sild, begav hand sig paa hiemveien. endskiønt det var aften, og Lars Hermansøn Reed paa sin hest efter ham. oven for Ewanger hougen, i skumringen, møtte de Hr: Provsten og Monsr: Walleur. da de paa Reisen kom under Qwileqwal, war det alt Mørck, ved Groven under Qwileqwal, paa Gaardens bøe, og Ewanger siden af gaarden, hvor slæden stod paa øvre siden af gaarden ved og oven i laggene stoed Lars sin slæde. der ved Graaven sprang Lars Hermansøn af sin hest og slog Comparenten om i sneen, slog, Rev og støtte ham, og søgte at sette sine Knæe for Comparentens Mave, hvilket hand dog afværgede, da bad Comparenten for sig, at dersom hand maatte slippe op igien, wilde hand give Lars En Rigsdaler, men Lars forbante sig det hand ej skulde slippe op igien, uden hand gav ham 2 Rdr:, sigende hand skulde betale ham fordj Comparentens Creature havde været i hands slotte. Comparenten bød ham da 1 rd:, men Lars slog og drog ham, sor!! (svor) og bante det Comparenten ej skulde kom/m/e op igien uden hand betalte ham. hand tog Comparenten i struben, slog ham blodig i ansigtet, og Rev ham i haaret. for at slippe ham, gav Comparenten ham 2 rd: der efter Reiste de sam/m/en, og søgte Comparenten om Natten paa weien at ville i huus, men Lars true[de] ham til at Reise fort, saa de kom ingen steds ind føren de kom her paa Wangen, som war seent om aftenen mod Midnat. og kom Comparenten da ind til Ole Wangen, af ham og hands Kone lod hand sig strax besigtige. men Lars Aamunsøn!! (Hermansøn) Reiste til Osgier huuset. om Morgenen strax wiste Comparenten sig for Hr: Meldal hvorleedes hand var medhandlet, ligesaa lod hand sig besigtige af Ole Carlson, Rosmand i Præstegaarden. da wi kom sam/m/en her til Wangen, siger Comparenten til Lars Hermansøn, giv mig igien den ene Daler og kiøb saa en pæl brendeviin, saa vil vj være forligte, men Lars Hermansøn wilde icke, men wilde med en aarve-stouer, som hand havde i haanden, slaget Comparenten, da siger Comparenten, slaae nu til er du Karl, naar ieg raaber skal der blive hielp. da Comparenten kom ind til Ole Wangen, talte hand sine penge, og havde 8 ½ Rdr:, og det var 10 ½ Rdr: hand havde faaen for hesten, sleden var forud betalt. sam/m/e Nat gick Comparenten op til Sagefalds Eieren for at Klage sig. men som Monsr: Nordahl var needlagt, gick Comparenten strax om Morgenen tiilig til ham og beklagede sig. de i stevningen benævnte vidner møtte alle.

Kaldsmændene Jwer Jwersøn og Torgier Lie afhiemlede stevningen, at da de forkyndte den for Lars Hermansøn blev ej nogen Copie forlanget, saasom Lars war ej hiem/m/e. og da de efter Niels forlangende begierede Copie af Monsr: Nordahl, sagde de, det de fra Niels Traae paa Lars Hermansens wegne begierede Copien. hvor til Nordahl svarede, ieg ved icke Niels Traae haver med sagen at gjøre, ieg giver ham icke Copie.

Niels Traae paa Lars Hermansens wegne benægtede dette Ole Tundahls urigtige og usandfærdige foregivende, men tilstaar paa Lars Hermansøns vegne at de som Reise

Kammerater fra Ewanger og til Wangen har fuldes uden minste tvistighed eller on[d]skab dem imellem at være forøvet, men som tvende gode stalbrødere hiulpet hin anden, hvor ond wei var i det uføre, som og mange steds war saa ont at icke en kunde hielpe, der for forundrede Comparenten sig over Ole Tundahls ubevislige Klage, og altsaa forventede Niels Traae at Lars Hermunsøn bliver fri funden for dette søgemaal.

Actor sagde, at siden de var stalbrødere og Reise Kam/m/erater, om icke da Niels Traae paa Lars Hermunsøns wegne kand sige, hvorleedes Ole Tundahl war bleven blodig slagen.

Niels Traae sagde, siden de havde hver sit læs at styre, og føret var slemt, saa ganske!! (kanskje) Ole Tundahl har faldet og slaget sig til blods.

Actor paastod de mødende widner forhørte. Edens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste Vidne, Børne Willumsøn, boende paa Gaarden Røtte, efter aflagde Eed vidnede, at paa Reisen fra Ewanger, oppe i øvre enden af Qwileqwals Lagene, der

1761: 110b

1761

Møtte widnet Ole Tundahl, og war Ellew Berge paa Reisen og i følge med widnet, som kom Kiørendes og wilde til Ewanger, der Kiøbte de begge hesten af Ole Tundahl. Ret som de stod i accord med Ole Tundahl, kom Lars Hermunsøn Hougen Kiørendes efter dem fra Ewanger, og kom til dem paa det om/m/elde stæd, og havde et læs sild, og som hand saa Ole Tundahl, siger Lars at hand vilde Reise med ham tilbage til Ewanger. Lars Hermansøn hørte da paa deres Accord, og saae det de betalte for hesten til Ole Tundahl 10 rd: 3 mrk: der efter Reiste de deres wei, og Lars med Ole blev igien tilbage. videre ved widnet ej i den/n/e sag. Parterne havde ej noget at spørge widnet.

2det Vidne, Ellew Johan/n/essøn, boende paa Berge, efter aflagde Eed vidnede Conform med første widne.

3de Vidne, Ole Olsson, huusmand her paa Wangen, efter aflagde Eed vidnede, i den/n/e winter, en Fredags aften seent, og efter at widnet war needlagt, kom Ole Tundahl og banckede paa winduet. da widnet stoed op og lugte ham ind. strax siger Ole Tundahl, Gud welsigne dig som lucker mig ind, ieg har været i stor fare i Nat. da widnet[s] huustroe havde tendt lyset, saa widnet det Ole war blodig og saar i ansigtet, og Klagede hand sig, det Lars Hermansøn paa Reisen saaleedes havde slaget ham og havde tvunget 2 rd: af ham, og sagde hand hvor meget hand havde faaen for hesten, og da pengene blev talt fattededes!! der 2 rd: hand gick og op sam/m/e Nat til Monsr: Nordahl for at Klage, og maatte widnet følge ham, saasom hand troede sig icke til at gaae ene, af frygt for Lars at hand endnu skulde træffe ham. Parterne havde ej noget at spørge widnet.

4de Vidne, Kari Knudsdatter, gift med nest foranførte 3de widne, efter aflagde Eed vidnede, at da Ole Tundahl i vinter, en Fredags aften seent, havde bancket paa og blev indlugt, tænte widnet lysset, da siger {Lar} Ole Tundahl, det hand havde Reist mange wilfarende weie, men war aldrig bleven saa Tracteret som i den/n/e Nat af Lars Hermansøn, bad widnet og hindes Mand at see hvorleedes hand war slaget, og da havde hand mange blodige saar i ansigtet. Ole sagde det Lars havde truet ham til at tørcke det meste blod af sig, hand fortalte hvorleedes at Lars kom til dem, da Ole solte sin hest til Børne Røtte og Ellew Berge, og at hand saae paa det de betalte ham hesten. hvorleedes hand, Lars, Reiste tilbage til Ewanger, og siden fulte ham her op, og hvorleedes hand paa weien her op til Wangen havde overfaldet ham og slaget. hand fortalte hvorleedes hand havde budet Lars En toe marck punge laas, som hand vilde give ham, og en Kande øll at skifte, dersom hand wilde slippe ham op og icke slaae ham meere. og som Lars det ej vilde, bød hand ham 1 rd:, da soer!! (svor) og bande Lars at det ej skulde skee uden hand gav ham 2 rd:, og saa gav hand ham 2 rd:, og sagde Ole at Lars holt ham om begge armene mens hand tog op de 2 rd:, og da Lars havde faaen dem, siger hand, du skulde

faae en Dievel, og i det sam/m/e greb Lars efter Ole sin strube, men Ole holt ham fra sig. siden talte hand sine penge, og da fattedes ham de 2 rd: som Lars Hermansøn havde faaen.

Actor tilspurte det 3de widne Ole Wangen, om hand icke hørte det Ole Tundahl forklarede, ved sin glage!! (klage), det sam/m/e som hands Kone nu haver wundet, eller saaleedes som Ole Tundahl i dag her for Retten har Klaget. Resp: hand fortalte det ligedan for dem, som hand i dag her for Retten har Klaget.

Actor leverede Monsr: Waleurs skriftl: widnesbyrd, bilagt med lovl: stemplet papiir, saa lydende Lit: B.

Actor begierede sag[en] udsat, for endnu at føre fleere formodnings widner.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges indtil anstundende høsteting.

Udj sagen indstevnte af Sigr: Nordahl Contra Anders Urland, blev Klocken 4re efter middag saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Med tvende Eensstem/m/ende widner er oplyst og afbeviis[t], det Anders Urland, uden allermiste given aarsag og anledning, har overfaldet Niels Sondwe, grebet ham i haaret og holdt ham, slaget ham Næve hug, og det uden at have, i det selskab hvor de blev forsamlede, talt med hin anden. thj Kiendes for Ret, det Anders Urland, efter Lovens 6 Bog 7de Cap: 8de art:, bør bøde til Sagefalds Casse for haargrev!! (-greb) trende sex lod sølv, er 9 rd:, og for Næve hug ligeleedes 9 rd:, samt til Actor i Processens omkostning 3 rd:, inden 15 dage efter Dommens forkyndelse under Nam og Execution.

Biørne Knudsøn Bære fremkom for Retten og gav til kiende, at have til dette Ting, tid og sted med lovlig og Mundtl: varsel ladet stævne og indkalde Anders Urland for skyldig væredne 32 rd:, som hand var ham skyldig, \og/ havde ej noget beviis for sin fordring at fremlegge q <med sine skadesløse process omkostninger {skadesløs}> \paastod Dom/, vilde fornemme om hans Contrapart, der er jndstævnt, møder.

Dend jndstævnte Anders Siursen Urland blev 3de gange paaraabt, mens møtte ej.

Kaldsmændene Jwer Jwerøn Rogne og Torgier Larsen Lie afhiemlede Stevningen at være ham {og}, Anders Urland, for hans boepæl i hans Kone Ingebiør Olsdatters paahør \og/ gaarden Urland lovlig forkyndt, med meere end 14 dages lovlig varsel, det de med Eed bekræftede.

1761: 111

1761

Citanten begiærede Laugdags foreleggelse for dend Jndstevnte til neste Ting, {som blev billiget}.

Afskeediget.

dend jndstevnte Anders Siursen forelegges Laugdag at møde til nestholdende høsteting, sin sag lovlig at tilsvare.

Michel Jwersøn Store Rochne fremstoed for Retten og gav Tilkiende, det hand med lovlig og mundtlig varsel til dette Ting, Tiid og stæd, haver ladet stævne og jndkalde Lars Kløwe, fordi hand urettelig skal have tillat hans boemercke, jmod hans vilje at underkom/m/e et brev som hand meente at være en Contract betreffende Jons-støelen med videre, Dom over dend jndstevnte sckyldige at tage for hans ulovlige omgang, samt Processens omkostning at tilsvare ved Endelig Doms afsigelse, vilde fornem/m/e om dend jndstævnte møder.

dend jndstevnte Lars Kløwe blev 3de gange paaraabt, mens jngen mødte, ei heller lod hand møde for sig.

Kaldsmændene sagde at de var befallet af Michel Store Rokne at stævne Lars Kløwe for sin boepæl, det de og Tængte, mens sagde, at da de var paa gaarden Schutle møtte de Lars Kløwe, {der} i Een Aastæds forretning der sam/m/e stæd og tid holdtes, som vedtog at være lovlig nock stevnt, om de ei Rejste til hans gaard eller boepæl, det de med Eed sagde at kunde beckrefte.

Afskeediget.

Da dend jndstevnte Lars Kløwe ej selv møder, skjønt hand ved Tinget denne dag var tilstæde, saa bæres \ei/ tvivlsmaal om, at denne sag jo maae være urigtig stævnt, sær da Kaldsmændene selv har tilstaaet, ej at have stævnt ham for sin boepæl, har der for fundet aarsag til ej at møde, thi Afwiises denne Sag her fra Retten til Nyere og Lovligere behandling.

Lars Nielsøn Lemme som formynder for {mynder} Myndtlingen Herborg Gullichsdatter, mødte og gav til kiende at have med mundtlig stevnemaal ladet til denne tægtedag, tid og stæd indkaldet Lars Aamundsen Fannestølen, for ved nu effter hos ham holden Seqwestrations forretning efter Erhverved Underrettes Dom, afsagt d: 13 Now: 1759, har til kort kom/m/et paa sam/m/e ham tildømte formyndersckap dend Sum/m/a 26 rd: 4 mrk: 12 ½ s:, med Processens skadesløse omkostninger, wilde fornem/m/e om hand, dend jndstevnte Lars Aamundsen, møder.

Jndstevnte Lars Aamundsen Fannestølen mødte, og sagde ej videre havde at betale paa dette omsøgte paa Myndtlingens arv, thi hand selv med Koene og børn maatte nu, effter at Seqwestration hos ham er skeed, og der ved alle ting ham fratagen, Crepere for dend daglige underholdning, viste ej at Rette for sig det Ringeste af dend paastævnte Sum/m/a, mens overlader til dend Respective Rett ald naadig Mod og Medhandling mod mig skyldige.

Citanten Lars Lem/m/e paa fundamente, at hand nu i saa kort en tid, og meedens Ting holdtes, ej af Hr: Fogden Bildsøe kunde faae dend holdte Seqwestrations forretning beskreven, begiærede hand Sagen til neste høste ting udsadt.

Afskeediget!

Sagen paa Citantens forlangende udsettes til høste Tinget.

Dend 11de Julj Er ved Wangens Som/m/er-Ting følgende passeret.

Michel Swendsøn Schierwe og medInteressendere udgivene skiøde af 10de Nobr: 1760, til Niels Swendsøn paa 2 ½ Spd: smør med bøxel, og over bøxel til 1 ½ Spd: sm:, i gaard: Nedr: Fenne, læst.

Jwer Siursøn Ousgier udgivene skiøde af 6 Febr: 1761, til Erich Jwersøn paa 2 Spand 16 ½ mrk: smør med bøxel i gaarden Osgier, blev læst.

Cancellie-Raad Fleischers udgivene Auctions skiøde af 16de April 1761, til Erich Endresøn paa 1 Løb 1 pund 12 Mrk: smør i gaarden Græe, blev læst.

Niels Swendsøm Nedr: Fenne udgivene giølds brev af 11de Nobr: 1760, til Jon Larsøn Biørke for laante penge 99 rd:, mod det pant 2 ½ Spd: smør med bøxel, og over bøxel til 1 ½ Spd: sm:, i Fenne.

Wiching Knudsøn Lie udgivene giølds brev af 9de Julj h: a:, til Torgis Olsøn øvre Growe for laante penge 84 rd:, mod det underpant 1 ½ Spd: smør uden bøxel i gaard: Lie, blev læst.

Erich Jwersøn Osgier skriftlige forpligt af 6de Febr: 1761, til hands Fader Jwer Siursøn Osgier, hvad hand aarlig i vilkaar skal nyde til livs ophold, blev læst.

Erich Endresøn Græe udgivene skiøde af 10de hujus til Claus Swendsøm paa Eet Pund smør i gaarden Tesdahl med bøxel, blev læst.

Hr: Provsten Ruus udgivene bøxel brev, med Rewers, af 18de Febr: 1761, til Lars Larsøn paa En Løb smør i gaarden Ræne, blev læst.

Tosten Olsøn Twerberg udgivene skiøde af dags dato, til Niels Jonsøn paa 12 $\frac{3}{4}$ Mrk: smør Landskyld med bøxel i gaarden Twerberg, blev læst.

Jon Biørche fremstoed for Retten og sagde, det hand i en sag anlagt af Knud Ringheim, paa nestleeden aar[s] høsteting erholde udsættelse, saa har hand nu til dette Ting med Muntlig Contra stevning ladet indkalde benævnte hoved Citant, widner at anhøre om det udj sag[en] paa Gaarden øvre Growe slutte[de] forlig, samt Dom at imodtage, det sam/m/e bør ved magt at staae, og at svare processens omkostning. til widner om selver folig[et], er under Lovens faldsmaal indkaldet Brynild Growe og Knud Qwareqwal, wil fornem/m/e om de indstevnte møder.

hoved Citanten møtte og tilstoed den/n/e Contra stevning at være ham lovlig forkyndt, og sagde at hand ej ved af noget forlig i den[ne] sag at være giort paa Gaarden Growe. des uden war hand og Contra Citanten samt widnerne saa beskiencket, at vj ej kand vide hvad wi talte sam/m/en.

Contra Citanten paastod widnerne forhørte, da det vil erfares on hoved Citantens tilførte medfører sandhed. Edens forklaring blev disse vidner forelæst, og formanet at i agt tage sandhed.

1ste Vidne, Brynild Tollefsøn, boende paa gaarden øvre Growe, efter aflagde Eed widne[de], at næstleeden aar, efter som/m/ertinget, paa Gaarden Growe, ware disse Parter

1761: 111b

1761

paa Growe, hvor der ved Rettens Middel blev holden en Aastæds foretning. efter at sam/m/e foretning war sluttet, og efter at Sorenskriveren war bort Reist, sat Laugretten paa en helle ude i Thuunet. Da som widnet havde Brøcket!! (brygget) noget øll, skienckede hand Laugretten, selv havde widnet drucktet noget, dog ej videre end hand havde sin fulde forstand, og kunde erindre hvad passerede. mens hand saa skienckede Laugretes mændene, kom/m/er Knud Qwareqwal til widnet, (: hand war Edrue :) sigende, det Knud Ringheim og \Jon/ Biørke /: som ware inde i Buen og vare noget beskienckede /: det de vare forligte, og begierede En Mand ind til dem, der med Knud Qwareqwal kunde høre paa deres forlig. da gick widnet med Knud Qwareqwal ind til dem, og som widnet kom ind i Buen, siger Knud Ringheim til widnet, Nu sidder wj her i dit huus og dricker, ieg og Jon Biørche har sluttet et forlig, at alt hvad som imellem os er passeret \til denne tiid/, er forligt, saa den ene ej skal søge den anden meere for Retten. Jon Biørche sagde, ja, det er gandske wist, sigende til widnet, du er saa Raust at drage det gandske til mindes. hoved Citanten tilspurte widnet, om hand hørte, det hand eftergav Jon Biørche de penge efter, for kiøbte ware paa Auctionen, hvor for hand søger Jon Biørche. Resp: hørte ingen tale her om. 2° om widnet saa elle hørte det hoved Citanten fick disse paastevnte penge. Resp: hvercken saa eller hørte noget saadant. 3° om widnet icke har hørt sige, at Jon Biørche havde skut ham ud for en Bue trappe, hvor om de war kom/m/en i skienderi, og der om forligte dem. Resp: hørte de snackede om det der oppe paa gaarden, men widnet saa det ej. Contra Citanten tilspurte vidnet, om hand hørte det af Knud sige, det hand havde skut ham ud, eller om widnet hørte det af andre sige at have seet det. Resp: hand havde hørt den tale iblandt andre Folck, men ej at de sagde at have seet det.

2det Vidne, Knud {Q} Monsøn, tienende hos Jwer Qwareqwal, er Soldat, efter aflagde Eed vidnede, da dette er passeret nest afvigte aar paa gaarden Growe, sat {w} Knud Ringheim og Jon Biørche i første vidnets Bue og drack, og widnet gick av og til, de vare begge noget drucken eller Rusendes. ja ieg (: nemlig widnet :) war selv noget drucken. disse tvende, Knud og Jon, havde megen snack imellem dem, hvor om widnet ej gav agt. endelig bad de widnet at gaae efter en Mand, som tillige med widnet kunde høre paa deres tale. da vidnet hente[de] Brynild Growe, som var forige vidnet. da vidnet med Brynild Growe kom ind til dem i Buen, siger de at de ware forligte om alt hvad som til den/n/e tiid war passeret dem imellem, saa den ene ej skulde søge den anden for Retten, men hvem af dem det var som sagde ordene: Mindes widnet ej. til hoved Citantens 1ste qw: svarede, mindes at de talte om en øg som Jon Biørke skulde have 3 rd: for. hørte og at de talte om de Auctions penge Knud Ringheim fordrer, ved intet videre her om. til 2de qw: svarede, har ej seet eller hørt det. til 3de qw: svarede, de kom jevnside ud af Buedørren, dog saa at Knud træde først ud over dør stocken, og da saa widnet at Knud for ud over Bue-trappen og slog sig ilt, men widnet saae ej at Joen skuede ham. hoved Citanten tilspurte vidnet, om det icke var Knud øvre Growe sin Bue trappe hand for ud over, og [om] widnet icke saa og hørte at de skiendes i Knud Growe sin Bue, føren hand kom ud over trappen. Resp: hørte hist og her et ord af dem, uden at give agt der paa, men hørte iblandt Folcket tale om, at de skiendes og vilde været ud at slaaes, men det kom ej der til. Contra Citanten tilspurte widnet, at da Knud faldt ud over trappen, om hand, Jon, da icke strax sprang til Knud, tog i ham og spurte om hand slog sig. Resp: jo, det forholder sig med sandhed, og Knud svarede Jon, ja, ieg slog mig noget, men der staar intet paa.

hoved Citanten refererede sig til sit forige og paastoed Dom, erindrede om processens omkostning.

Jon Biørche sagde, ej videre i sag[en] til forestillelse at have, haabede det hands forlig staar ved magt.

Afskeediget,

da det i Morgen er helligdag, saa optages sag[en] til doms afsigelse indtil over Morgen, som er den 13 Julj, da parterne haver at møde, dom at anhøre.

Dend 13de Julj blev med Wangens som/m/erting Continueret, og Retten beklæd med det ordinaire Laugret, anført 98, undtagen for Øyel Nessem sat Torgier Lii, for Ole Winje sat gaml: Niels Bøe, for Anders Schutle sat Jwer Ousgier, og for Mons Nesthuus sat Holgier Ullestad, er passeret som følger.

Cancellie Raad Fleischers udgivene Auctions skiøde af 16de April 1761, til Haldor Knudsøn paa 9 mrk: smør med bøxel, og over bøxel til 1 Løb 21 mrk: smør, i gaarden Lille Rochne, læst.

Haldor Knudsøn Lille Rochne udgivene giølds brev af 8 Julj 1761 til Jwer Andersøn for laante penge 199 rd:, mod det pant af 9 mrk: smør med bøxel, og over bøxel til 1 Løb 21 mrk: sm:, i Lille Rochne.

Ole Olsøn Sygnebære udgivene skiøde af 14 Nobr: 1760, til Anders Olsøn paa 18 Mrk: smør uden bøxel i gaarden Sygnebære, blev læst.

Torbiørn Johansøn Kaalskaar udgivene skiøde af 15 Decbr: 1760, til Niels Knudsøn paa Et pund smør med bøxel, og over bøxel til ½ Løb smør, udj Gaarden Kinne, blev læst.

Torbiørn Johansøn Kaalskaar udgivene skiøde af 15 Decbr: 1760, til Brøttewa Olsdatter paa 2 pund smør med bøxel, og over bøxel efter andeel til ½ Løb smør, i gaarden Kinne, blev læst.

Frantz Wenviig efter forige tiltale Contra Michel Rochne, æskede sagen i Rette, og wilde fornem/m/e om we[de]rparten møder, siden forelægelsen er ham lovlig forkyndt. lagde ellers i Rette, det udj stevningen paaberaabte beviis for fordringen, dateret 8 Julj 1758, som var bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende Lit: A.

for Michel Rochne møtte Bøygde Procurator Traae og sagde, det hand bær største forundring over, baade paa hvorleedes hand er bleven ham skyldig, som og hvorleedes hand har bekom/m/et hands Zignete under den/n/e haand skrift, som øyensunlig

1761: 112

1761

Kiendes Egen hændig af Frantz Wenviig at være skreven. thj benægtede Comparenten paa Michel Rochne[s] wegne aldeeles at være uvidende om at være ham noget skyldig, saavelsom og hvorleedes hand har bekom/m/et hands Zignete, uden at det er skeet i druckenskab, som hand nu slet icke kand erindre. altsaa pastoed Comparenten, det Citanten med widner skal beviise sit Krav, eller og frafalde sag[en].

Citanten sagde, da hand ej med widner kand bevise, Nødsages hand sag[en] at frafalde.

Niels Gielland gav tilkiende, det hand med muntlig warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Brynild Growe, fordj hand med sine Creature, naar Citanten og hands grander Reiser med deres Creature til Field stølen, da dend indstevnte bliver hiem/m/e sidendes, og udbeiter deres hiem/m/e havner, der om dom at imodtage til undgiældelse og processens Erstatning, wil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Den indstevnte Brynild Growe blev paa {ingen} Raabt, men ingen vilde svare, ellers møtte hand i Løwerdays, som var dend 11 Julj, da sag[en] blev paaRaabt, tilstod lovlig warsel og bød sig i Rette, da Citanten dend gandske dag ej møtte.

Citanten begiere[de] sag[en] udsat til neste ting, siden hand 11 Julj var paa sin hiem Reise fra Bergen, at hand ved/ Continuations stevning til høste tinget kand indkalde sin vederpart.

Afskeediget,

Sagen gives Rum indtil dette aars anstundende høsteting.

Sigr: Nordahl æskede sag[en] i Rette efter forige tiltale, Contra Leiermaals begiengerne Giertrud Torbiørnsdatter Ulwen, som paa Nestl: høsteting blev forelagt at møde i den/n/e mod hende dobbelt anlagde sag for tvende gange børn avling med Drengen Lars Knudsøn Hæg, der ej i sin Daabes pagt er Confirmeret, men for første Leiermaal erholdet Kongl:

AllerNaadigste pardon, men hun ej, efter allerunderdanigst ansøgning erholdet den Naade, men i værende tiid ladet sig anden gang besvangre, der for nu hun at imodtage Dom til undgiældelse.

betræffende Drengen, da anviste Actor en skrivelse, den hand nu først havde erholdet hos Sogne Præsten, Hr: Provsten Ruus, fra Bøygde Lensmanden Ulrich Runde i Num/m/edahl og Flesberg Præstegield, datteret Gaarden Flaatterud dend 1 Maj h: a:, hvor af fornem/m/es det Drengen Lars Knudsøn Hæg sig der opholder, der for begierede sag[en] mod ham udsat, indtil hand nu lovl: kand worde kaldet, vil fornem/m/e om Giertrud Torbiørnsdatter Ulwen møder.

for Giertrud Torbiørnsdatter møtte Bøygde Procurator Traae og tog til gienmæle, havde ellers intet i sag[en] at erindre.

Actor lagde i Rette Sogne Præstens attest om den/n/e sag, og paastod Dom. bem:te attest er saa lydende Lit: A.

Afsagt,

Sag[en] optages til Dom, indtil i Morgen.

Sigr: Nordahl efter forige tiltale Contra Lars Biørnesøn Mørqwe for begangne Leiermaal med Tøssen Brite Andersdatter Mørqwe, da hand endnu ej er Confirmeret i sin Daabes pagt, æskede sag[en] i Rette, og gav til kiende med Muntl: Continuations stevning til dette Ting, at have ladet indkalde Leiermaals begiengeren Lars Biørnesøn Mørqwe, Dom at imodtage til undgiældelse. wil fornem/m/e om hand møder.

Dend indstevnte Lars Biørnesøn {møtt} blev paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kalds Mændene Jwer Rognesbøen og Torgier Lii afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt paa Gaarden Mørqwe i paahør af steefaderen Halvor Mørqwe. men føren de forkyndte stevningen paa Mørqwe, talte de med Lars Biørnesøn paa Gaarden Fliserawn, da de sagde ham deres ærende. da hand lovede selv at vilde møde.

Actor lagde i Rette Sogne Præstens Attest, og paastod Dom. bem:te attest er saa lydende Lit: A.

Afskeediget

Sag[en] optages til Doms til i Morgen.

Sagefalds Eieren Sigr: Nordahl gav tilkiende, at have ladet med Muntlig warsel til dette Ting indkalde Anders Andersøn Nedr: Hylde, widner at anhøre, derefter Dom at imodtage til undgiældelse, fordj hand i Juule-dricke hos Johan/n/es Lade har slaget Knud Siursøn Tøen, samt processen at erstatte. til widner, under Lovens faldsmaal, er indkaldet Johan/n/es Lade og Siur Monsøn Bachetuun. wil fornem/m/e om de samtl: indstevnte møder.

de indstevnte blev 3de gange paaraabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jwer Rognesbøen og Torgier Lii afhiemlede stevningen lovl: at være forkyndt Anders Andersøn Nedr: Hylde i paahør af Tøssen Mari Josephdatter, siden ingen anden war tilstæde. ligeleedes har de lovl: forkyndt stevningen for widnerne, under Lovens faldsmaal, saasom for Johan/n/es Lade i paahør af Tøssen Mari Josephdatter, og for Siur Monsøn Bachetuun i paa[hør] af Jwer Osgier, hvor hand tiener.

Actor erindrede om Laugdag.

Afskeediget.

Anders Andersøn Nedr: Hylde forelægges at møde til dette aars høsteting. til sam/m/e Ting forelægges under Lovens faldsmaal straf at møde, widnerne Johan/n/es Lade og Siur Bachetuun.

Sagefalds Eieren Sigr: Nordahl sagde, til følge Rettens Kiendelse af 11de hujus, har hand tvende Mand afsendt for at hente Aagotte Pedersdatter, men sam/m/e er endnu ej her til Tinget ankom/m/en. begierede der for sag[en] maatte beroe til i Morgen, da hand haabede at fremstille hende for Retten. Denne paastand blev billiget.

Elling Monsøn Urland gav til Kiende, det hand waaren 1760, paa offentlig Auction, Kiøbte sin paaboende gaard Urland, som Encken, Frue Alstrup lod selge, og som høyst bydende tilbød sin grande Anders Siursøn Urland, om hand kunde skaffe penge eller Caution, maatte hand beholde halve gaarden. men da hand!! (Anders) ingen af deelene kand til veie bringe, har hand undsagt Citanten, saa hand er aldeeles usicker paa livet.

1761: 112b

1761.

dets aarsag, til dette Ting ladet indkalde bem:te Anders Siursøn Urland at anhøre widner om hands unsigelse, alt til et lovskicket Tingsvidnes erholdelse. til widner er under Lovens

faldsmaal indkaldet Wiching Lille Growe og Lars Hougen. wil fornem/m/e om de indstevnte møder.

dend instevnte Anders Siursøn Urland blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare. de indstevnte widner møtte, dem Citanten paastoed forhørde.

Kaldsmændene Jwer Bratager og Peder Qwitne afhiemlede stevningen at være Anders Siursøn Urland i Eget paahør lovlig forkyndt.

de indstevnte widner fremstoed for Retten, da Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste Vidne, Wiching Johan/n/es-søn, boende paa Gaarden Lille-Growe, efter aflagde Eed widnede, at widnet har hørt Anders Urland sige, saavel paa Gaarden Urland som paa widnets Gaard, disse ord, har Elling Urland falsket Gaarden fra mig, bliver det icke gott imel: os. har og hørt ham sige, dog udj druckenskab, har hand gaarden fra mig, kom/m/er en af os til at lucke øynene paa den anden. Citanten havde ej noget at spørge widnet.

2det Vidne, Lars Hermunsøn, boende paa gaarden Hougen, efter aflagde Eed widnede Conform med første widne i et og alt, med tillæg, at Anders wel havde talt de omvunde ord 10 gang[e?] til widnet, foruden i druckenskab sagt, der som Elling havde jorden fra ham, skulde en af dem ligge død.

Citanten war Tingsvidne begierende om hvis passeret er, som blev billiget.

Ole Jacobsøn Giersqwal gav til kiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Aamun Hæwe, fordj \hand/ havde i aaret 1759 til faredag waaren fæsted Citantens Datter Jorand at tiene hos ham i et aar for Klæder. Tøssen kom og i tjeneste hos ham i rette og lovlig tiid, og tiente hos den indstevnte indtil 4 ugger for Juul i sam/m/e aar, da Aamun Hæwe, uden aarsag, uden at give hende noget for tjenesten, jog hende bort. der for indkaldet at blive Dømt til at betale hende Et aars Klæder, som er 15 Mrk:, og at betale processens omkostning, wil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jwer Rongsbøen og Torgier Lie afhiemlede stevningen at være Aamun Hæwe i eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten erindrede om Laudag.

Afskeediget,

Aamun Hæwe forelægges at møde til dette aars høsteting.

Udj sag[en] indstevnt af Knud Ringheim Contra Jon Biørche, er saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afagt.

Den/n/e sag, efter Parternes samtale, skal være af følgende beskaffenhed. Forige Residerende Capellan Hr: Blyt, lod efter Dom skee Execution og udlæg i Anders Urlands Boe. da dette udlæg kom til Auction paa Gaarden Urland, dend 21de Martj 1759, skal hoved Citanten være sat til at in-Cassere pengene. Paa den/n/e Auction skal Jon Biørche have Kiøbt for 3 rd:, som ej af ham er bleven modsagt. Jon Biørche her imod wil foregive, det de begge har kiøbt En Øg tilsam/m/en, sam/m/e skal de have bydt bort, der nest sat den tilbyttede paa Foster, og siden solt den med forliis af 6 rd:, hvor af Knud Ringheim skulde svare de 3 rd:, som Jon Biørche formeente at Leqwidere mod de af Knud Ringheim fordrende tree Rdr: men Knud Ringheim benægter aldeeles den/n/e handel. saaleedes har ickun deres tale været, men sag[en] er ej saaleedes procederet eller i Acten oplyst. Thj, Knud Ringheim har alleene til Som/m/ertinget 1760 indkaldet Jon Biørche for Resterende 3 rd: paa de af Jon Biørche Kiøbte ware paa Auctionen holden paa Gaarden Urland den 21 Martj 1759, dem Citanten, som Casserer i Boen, har maatte betale til Dom haveren. Jon Biørche har ej modsagt den/n/e prætention, men alleene begiert sag[en] udsat for at stevne Contra, og at indkalde widner til

sag[en]s oplysning, da hand og erholde udsettelse. Men til nestleeden aars høsteting, da Knud Ringheim æskede sag[en] i Rette, paastaar Jon Biørche anden gang udsettelse for at føre widner om hoved sag[en] og et paaberaabt forlig. Den/n/e udsettelse blev Jon Biørche atter anden gang forundt. I steden Jon Biørche nu til dette Ting burde med widner oplyst hoved sag[en], fører hand alleene widner om et forlig som nestl: aar, paa Gaarden Growe, udj Drukenskab imellem Parterne skal være sluttet, uden at have nævnet den/n/e gielsdag. Dette forlig, efter vidnernes forklaring, er af følgende beskaffenhed: Parterne har paa Gaarden Growe nest afvigte aar, udj Druckenskab været i Klam/m/erie og uenighed. der efter forligt dem, og paa deres forlig kaldet widner, det alt hvis til den tiid imellem dem var passeret, skulde ej den ene søge den anden fore ved Rettergang. Af dette forlig, wil Jon Biørche uddrage, det den/n/e sag der under skulde være begreben, endskiøndt widnerne ej har kun/n/et forklare, det den/n/e gielsdag under forliget har været omtalt. hvor til kom/m/er, det hoved Citanten Edrue ej har villet tilstaae saadant forlig, men lovlig forfuldt sin sag. Lad være at den/n/e sag end og wed forliget war omtalt, saa kunde dog dette forlig ej ansees gyldig, uden begge Parter Nøgteren eller Edruelig vedtog saadant forlig. Ellers kunde En hver ærlig Mand, i drukenskab drages fra sin lovlige Ret, ja, fra all sin welfærd. Efter saadan sagens beskaffenhed Kiendes for Ret, det Jon Biørche til hoved Citanten bør betale de Resterende 3 rd: for kiøbte ware ved Auctionen paa Gaarden Urland, samt udj Processens omkostning 3 rd:, hvor imod Jon Biørche forbeholdes sin prætention til hoved Citanten, at bevise og indtale, saaleedes som hand best ved, vil og lovlig skee kand. Saaleedes som nu dømt er, bør Jon Biørche at betale og udrede til hoved Citanten inden 15 dage efter Dom/m/ens forkyndelse, under videre lovlig adfær.

Den 14 Julj Er ved Wangens som/m/erting følgende passeret.

Udj sag[en] indstevnt af Joachim Nordahle Contra Giertrud Torbiørnsdatter, er saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

At Giertrud Torbiørnsdatter Ulwen har tvende gange begaaet Leiermaal og Barn avling med u-Confirmeret Lars Knudsøn Hæg, er beviist med Sogne Præstens Attest, som ad Acta er tilført. thi Kiendes

1761: 113

1761.

for Ret, Det Giertrud Torbiørnsdatter Ulwen efter Lovens 6 B: 13 C: 1 art: bør bøde for hvert Leiermaal og barn avling 12 lod sølv, er for begge Leiermaalene 24 lod sølv, er penge 12 rd:, saa bør og Giertrud Torbiørnsdatter Ulwen, efter Forordningen af 2den Septbr: 1745, at spæges og tæm/m/es ved Arbeide i Bergens Tugthuus i Tvende Aar. betræffende den uConfirmerede Leiermaals begiengere Lars Knudsøn Hæg: Da wil Retten formode, det Actor, til Justitiens pleie, holder sig Loven og de Allernaadigste Forordninger efterrettelig. Saaleedes som Dømt er, bør Giertrud Torbiørnsdatter Ulwen at bøde, lide og undgielde inden 15 dage efter Dommens forkyndelse, under videre lovlig Adfær.

Udj sag[en] indstevnt af Joachim Nordahl Contra Lars Biørnesøn Mørqwe, er saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

At Lars Biørnesøn Mørqwe i aaret 1757 har begaaet Leiermaal og Barn avling med Tøsen Brite Andersdatter Mørqwe, det har Actor beviist med Sogne Præstens Atest, som ad Acta er tilført. Dette unge Men/n/eske, af frygt for den vel fortiente legemlig straf, har taget flugten og udj disse 4re aar i stoer taabelighed wandret om fra et til andet stæd, saa hand ej endnu er

Confirmeret i sin Daabes pagt. Thj Kiendes for Ret, det Lars Torbiørnsøn!! (Biørnesøn) Mørqwe i følge Lovens 6 B: 13 C: 1ste art: bør bøde 24 lod sølv, er 12 rd.; og efter at hand er Confirmeret, at staae aabenbare Skrifte. Saa bør hand og, efter Forordningen af 2den Septbr: 1745, at indsættes i Bergens Tugthuus, for der ved arbeide at tøm/m/es Et halv aar. i Processens omkostning betaler hand til Actor 3 rd: Saaleedes som Dømt er, Bør Lars Biørnesøn Mørqwe at bøde og betale, samt lide og undgielde inden 15 dage efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution samt videre lovlig Adfær.

Erich Endresøn Græe udgivene skiøde af gaar dags dato, til Thron Erichsøn paa Toe pund og 6 Mrk: smør med bøxel i gaarden Græe, blev læst.

Ragnilde Mathiasdatter udgivene skiøde af 7de hujus, til Gullich Torgierøn paa En halv Løb smør med bøxel i gaarden Hum/m/edahl, blev læst.

Gullich Torgiersøn Hom/m/edahl udgivene gields brev af 8 hujus, til Knud Siursøn Qwarmoe for 40 rd.; og til Erich Knudsøn Arnetwedt for 100 rd.; imod de begge til underpant faar En halv Løb smør i gaarden Hom/m/edahl, blev læst.

Gullich Torgiersøn Hum/m/edahl udgivene skriftlige forpligt af gaar dags dato til Ragnilde Mathiasdatter, paa det wilkaar hun aarlig skal nyde, blev læst.

Torbiørn Jwersøn Fen/n/e og medInteressendere udgivene skiøde af 24 Nobr: 1760, til Lars Larsøn paa 2 pund 2 1/3 mrk: smør med bøxel i gaarden øvre Fenne, blev læst.

Lars Larsøn øvre-Fenne udgivene gields brev af 25 Nobr: 1760, til Ole Aadsøn Jstad for laante penge 99 rd.; mod det pant af En halv Løb smør i gaarden øvre Fenne, blev læst.

Lars Brynildsøn Øfsthuus og medInteressendere udgivene skiøde af 15 Decbr: 1760, til Jon Pedersøn paa 2 pd: 4 mrk: smør med bøxel, og over bøxel efter andel til 7 mrk: smør andre Eiere tilhørende, og 19 mrk: smør uden bøxel, alt i gaarden Lij yttre Thuun, blev læst.

Jon Pedersøn Lie udgivene skriftl: forpligt af gaar dags dato, paa det hands Moder Jngier Nielsdatter aarlig skal nyde til livs ophold, blev læst.

Lars Larsøn øvre [Fenne] udgivene bøxel brev, med Rewers, af gaar dags dato, til Torbiørn Jwersøn paa 14 1/3 mrk: smør i gaarden øvre Fenne, blev læst.

Sigr: Nordahl æskede sag[en] i Rette Contra Aagotte Pedersdatter, og fremstillede hende for Retten til Examen. Retten tilspurte den/n/e løsse qvinde: 1° hvor hun er barnefødt. svarede: i Aals Præstegield og Ols Annex, paa gaarden Growe. hindses Fader war huusmand, sc: Peder Andersøn, er ved Døden afgangen føren hun Reiste der fra. Qvinden war selv 23 aar gam/m/el da hun Reiste der fra. 2° om hendes Moder og Søskene lever, deres Navn og tilhold sted. svarede: Moderen levede da hun Reiste der fra, tviler om det hendes Moder Sidselle Siursdatter nu lever. har hvercken brødere eller Søstere i live. 3° hvor lenge det er siden hun kom her til Præstegieldet, og hvem det barn tilhørte hun havde med sig. svarede: har til visse været her paa 17 aaret. det barn hun med sig bragte war hendes Søsters barn, og er et Dreng barn, sc: Niels Knudsøn. hindses søsters Navn war Anna Pedersdatter, som avlede barnet i løsagtighed, og døde paa barselseng paa gaarden Toss i Ols Annex. sam/m/e barn avlede hun med en Dreng paa gaarden Sindrol, sc: Knud. 4° hvor ofte hun selv har ladet sig besvangre, og hvor hun har tiendt i de 17 aar hun her har opholdt sig. svarede: har

ingen steds tiendt her i Præstegieldet, men opholdt sig hvor hun er!! (har?) kundet. er Tvende gange her i Præstegieldet bleven besvangret, første gang ved Soldat Siur Stephenson Grefle, og anden gang ved Niels Stephenson Traae. Actor tilspurte den/n/e kvinde, om hun er actioneret for første Leiermaal med Siur Grefle, og af hvem. hun svarede: blev stevnet af Forige Foged, siden Leiermaalet var skeet her paa Wangen, og til ham betalt sine bøder.

Actor sagde, det hand nu ickun har søgt oplysning om det Barn Aagotte Pedersdatter har med sig bragt, hvilcken oplysning hun nu for Retten har aflagt. og hun for første Leiermaal her er søgt af forige Foged, afgangne Kam/m/er-Raad Schmit, og der for udstaaet sin straf, altsaa formodede hand, for ej at opholde sag[en] længere, at faae Dom over hende for sidst begangne Leiermaal med Bøygde Procurator Niels Traae.

Eragtning,

Da Aagotte Pedersdatter wirckelig er sigtet, \for uden i/ {...} sag[en] anlagt mod Gift manden, Leiermaals begiengeren Niels Stephenson Traae, for 3de Leiermaaler, saa at det Barn Aagotte Pedersdatter med sig her til stædet haver bragt, skulde være hendes Eget Barn aflet i løstighd. saa haver Actor, efter det forhør i Dag er passeret, og den bekiendelse Aagotte Pedersdatter her for Retten har aflagt, med Auten(ti?)iqwe beviser at oplyse, til Justitiens pleie, om den af Aagotte Pedersdatter i dag aflagde {...} bekiendelse medfører sandhed eller icke. til den ende sag[en] til dette aars høsteting worder udsat, Da Actor tillige haver at producere Sogne Præstens attest om de 2de Leiermaaler.

1761: 113b

1761

Sagefalds Eieren Sigr: Joakim Nordahle gav tilkiende, det hand med Muntlig warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Størk Skeldalen, widner at anhøre betræffende hands mod Lars Træen udøvede slagsmaal og overfald dend 4de Advent Søndag sidst afvigte, samt {for} om hands brugte ubeqvem/m/e ord. der næst Dom at imodtage til undgieldelse og processens erstatning. saa er og til vedermæle indkaldet Lars Træen. og widnerne under faldsmaal, sc: Niels og Ole Træen samt Ole Siursøn Wætte, vil fornem/m/e om de samtlige indstevnte møder.

de indstevnte blev samtligen 3de gange paaRaabt, men ingen vilde møde eller svare.

Kaldsmændene Jwer Rognesbøen og Torgier Lie afhiemlede stevningen at være lovlig forkyndt, Størk Skeldahlen udj hands søn Henrich Skeldahlen, som boer paa gaarden, hands paahør, siden Faderen ej lod sig finde. ligesaa lovlig forkyndt Lars Træen udj hands grande Niels Træen[s] paahør, og endelig, under Lovens faldsmaal lovlig forkyndt stevningen for widnerne Niels Træen udj Eget paahør, som og paahørte det hands Fader Ole Træen, der ej var tilstæde, blev stevnet. og til sidst forkyndte stevningen under Lovens faldsmaal for widnet Ole Siursøn Wette i paahør af hands huusbonde Henrich Skeldahlen.

Actor erindrede om Laudag.

Afskeediget,

Størk Scheldalen og Lars Træen forelægges at møde til dette aars høste-Ting. ligesaa til sam/m/e tiid forelægges under Lovens faldsMaal widnerne Niels og Ole Træen samt Ole Siursøn Wætte at møde.

Elling Seim gav til kiende, det hand, udj den sag andlagt af {ha} Matz Seim mod {haver} ham, haver til dette Ting med Muntl: warsel ladet Contra stevne Matz Seim, Dom at anhøre, det den gier!! og Contract som de haver ingaaet, bør wed magt at staae, og hand, hoved Citanten, at betale Processens omkostning. ellers lagde i Rette hands af Høyærværdige Hr: Pro-Canceller Pontoppidan meddeelte bøxel brev af 15de Decbr: 1758, der er saa lydende

Lit: A. med sit der ved føyede skriftl: indlæg af 18 Junj sidstl:, bilagt med lovl: stemplet papiir, saalydende Lit: B.

Contra Citanten sagde, af de 200 rd: hand i opsagen skulde betale til Matz Seim, Rester 73 rd: 3 mrk:, dem hand nu for Retten fremviser og tilbyder hoved Citanten, om hand dem vil imodtage.

efter nogen sam/m/en tale Declarerede Parterne saadant forlig. 1° Citanten tager imod de af 200 rd: i opsagen Resterende og nu anbudene 73 rd: 3 mrk:, her foruden skal Contra Citanten betale til hoved Citanten Renter af disse 73 rd: 3 mrk: for Toe Aar med 7 rd: 28 s: 2° skal Contra Citanten, om Gud saa behager, til førstkom/m/ende waar ægte hoved Citantens datter Torbiør Madtzdatter, om hendes sindelag og Kierlighed til ham saaleedes kand falde. og kand det skee før, skal Forældrene der udj ej giøre nogen hinder. 3° Saasnart Contra Citanten er ægteviet til hoved Citantens datter, skal hoved Citanten give Contra Citanten, uden nogen videre penges erlægelse, lovlig skiøde og adkomst paa Toe Spand smør uden bøxel i Gaarden Seim, som da bliver Contra Citantens Eiendom. men skulde Pigen Torbiør Madtzdatter ej vilde tage Contra Citanten til ægte, faar hand ej videre for sine \i/ opsagen udlagde 200 rd:, end at hand har faaen En Løb 1 pd: 3 mrk: smør til Bøxel i Gaarden Seim, efter sit bøxel brevs indhold af 15 Decbr: 1758. dette forlig de med henders Reckelse for Retten bekræftede, og blev der om Laug Retten skut til provs, der nest de 73 rd: 3 mrk: i Laugrettens Paasiun tiltalt Madtz Seim.

Knud Bottolphsøn Dolwe og Jon Olsøn Growe in duplo oprettet odels Mageskifte brev af dags dato, hvor efter Knud Bottolphsøn Dolwe bliver Eier for 2 pd: 6 mrk: smør med bøxel, og over bøxel til ½ Løb smør, i gaarden Nedr: Grauwe, og Jon Olsøn bliver Eier til 9 mrk: smør med bøxel i Mæhringen, læst.

Claus Tesdahl udgivene gields brev af gaar dags dato, til Torbiørn øvre Fenne for laante penge 94 rd:, mod pant 20 Mrk: jordegoeds i gaarden Tesdahl, blev læst.

Dend 15de Julj Er ved Wangens Som/m/er Ting følgende passeret.

Frantz Wenwiig, efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette Contra Matz Seim, og gav til kiende, lovl: for sin Debitor at have ladet forkynde Rettens forelægelse, wilde nu fornem/m/e om hand møder. sagde ellers, siden høste Tinget haver Matz Seim paa fordringen og søgemaalet betalt 11 mrk:, saa ham nu ickun Rester 3 rd: 5 mrk:, hvor fore hand paastod Dom, tillige erindrede om processens omkostning.

Procurator Traae sagde, det hand for Madtz Seim møder, og efter ordre forestiller, det Madtz Seim wil beviise nu ej paa den/n/e fordring at være mere skyldig en[d] 1 rd:, og de af Citanten paa sag[en] anvente bekostninger, der for begierede sag[en] til høste Tinget udsat.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Fogden lod inden Retten oplæse og Examinere skatte Restansen, hvis endelig Sum/m/a var 1486 rd: 12 s:, og efter befundende Rigtighed blev den af Retten Attesteret.

Efter 3de gange udraabelse indfandt sig ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev dette Ting ophævet.

Dend 16de Julj blev Retten betiendt paa Gaarden Store Soue, beligende i Wiigier ott: og Wangens kk:sogn paa Woss, med efterskrevne Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc:

Halsteen Ringheim, Ole Fladeqwal, Stephen Græfle, Anders Dugstad, Torgis Giernes, Swend Emstad, Elling Bræche og Henrich Schieldahlen, nærværende Knud Olsøn Ringheim som har tilkaldet Laugretten.

hvor da for Retten !!for Retten!! fremstoed den/n/e gaards Eiere og beboere, Anders Anfindsøn, Tosten Knudsøn og Niels Dawidsøn, som gav tilkiende, det de med Muntl: warsel til den/n/e tægte dag, her til aastædet, har ladet stevne og indkalde Erich Hermunsøn Rogne, som Eier og bruger halvanden Løb smør jordegoeds i Gaarden Lille Soue, vidner at anhøre om Citanternes ældgamle Field-støel Horneberg, det sam/m/e er deres Gaard alleene tilhørende, samt hvorleedes

1761: 114

1761

dend indstevnte Erich Rogne eller Lille Soue, paa deres støel, med sine Creature beiter og støler, uden tilladelse og uden at bede der om. som og at anhøre ustevnte widner. og efter lovlig omgang Dom at imodtage til at frawige Citanternes Field havner og beite, samt Fieldstølen Horneberg, og endelig at svare processens omkostning, som widner under Lovens faldsmaal er indkaldet. 1° beskickelse widnerne Knud og Lars Lunde. 2° widner i sag[en], Peder Lille Soue, Gudwe Rogne, Britte Rogne, Knud Lunde, Jon Gierstd, Sigri Qwale, Torbiørn Lille-Soue, Knud Mossefind, Anders Ruue, Rognald Nestaas, Johan/n/es Hondwe, Ole Grim/m/estad, Siur Schieldahlen, Britta Bonthuus, Britta Flage og Maritta Teigen, wil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder. End sagde Citanterne, det de haver fleere widner, som seenere, under Lovens faldsmaal er indkaldet, sc: Peder Glim/m/e, Magne Lille Soue, Peder Norrem med Kone Aagotte ibdm:, dem de formoder alle at møde. under den/n/e deres hoved stevning er og paaAncket seels grunden og vedhugsteren, som alt Erich Rogne uden love drister sig til at bruge.

Erich Hermunsøn Rogne møtte, tilstoed den/n/e stevning at være ham lovlig forkyndt.

Citanterne tilspurte den indstevnte, om hand tilegner sig støls havner her i Fieldet. Erich Rogne svarede, det hand som nyelig og for faae Aar siden har kiøbt Gaarden Lille Soue, tilegner Gaarden alt det den fra gam/m/el tiid haver Eiet, og saaleedes støler som Gaarden fra gam/m/el tiid har stølet. 2° om hand icke haver Rum nock for sine Creature i gaardens Egen støel. Erich Rogne svarede, det hand er en frem/m/et Mand, og altsaa end nu ej er saa bekiendt, det hand her til kand svare. 3° at siden Lille Soue støel, kaldet Øfstestølen, ligger øde, om da Erich Rogne har bedet om Horneberg stølen. Erich Rogne svarede, det hand ej er stevnt paa Øfste-stølen, og altsaa ej giver noget svar fra sig.

efter nogen samtale declarerede Parterne forlig, og det saaleedes, at Erich Rogne eller hands søn A[n]find Erichsøn, hvem af dem som drager til at beboe gaarden Lille-Soue, skal have og støle, for sin livs tiid, Med de Creature hand haver paa Lille-Soue, udj Store Soue Field havner og Field støel Hanneberg kaldet, imod at Erich Rogne eller hands søn Anfind Erichsøn aarlig betaler i havne leie til Store Soues beboere 32 skilling Danske, eller Toe Marck, og for sels tuft, bue læger og brende ved 16 skil: Danske, tilsam/m/en aarlig En halv Rigsdaler. Erich Rogne paastoed at benøtte sig af Lille Soue støl kaldet Øfste-stølen, saaleedes som hand best kand. hoved Citanterne svarede, det de aldeeles icke vilde formeene ham det.

Dette Forlig Parterne med hænders Reckelse for Retten bekræftede, og Laugretten der om til provs kaldet.

Citanterne paastoed, foruden det Retten tilkom/m/er, i omkostning 6 rd:, uberegent Maden til saa mange Men/n/esker. som intet videre war at foretage, bliver at beregne den/n/e foretnings omkostninger, som er: Sorenskriverens skyds til Wangen 5 mrk: 4 s:, diet penge for en Reisedag 4 mrk:, skydsen hiem Modereres formedelst andre foretninger, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 24 s:, er 2 rd:, Knud Ringheim, som har tilkaldet Laugretten, og ellers gaaet Rettens Middel til haande 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 6 rd: 3

mrk: 4 s:, bliver til sam/m/en omkostningerne 12 rd: 3 mrk: 4 s: her om bleve Parterne forenede, det Erich Rogne betaler til Citanterne 6 rd: 26 s: da Citanterne betaler Rettens Middel og tager de øvrige 6 rd: 26 s: hos dem selv. og lovede Erich Rogne at betale Citanterne de 6 rd: 26 s: 14 dage for Michelsdag førstkom/m/ende. ligeledes maa Erich Rogne eller søn Anfind Erich-søn ej slippe Øg i Hanneberg støls havner, føren Store Soue slipper deres Øger der udj. dog de dage hand har sit arbeide der, med Kløv eller støls ved, maae hand slippe Øgen i sam/m/e dage. saal: den/n/e foretning sluttet.

Dend 23de Julj blev Retten betiendt paa Gaarden Søndwe (Sondwe), udj dend paa fol: 80 Incaminerede sag, med det der Specificerede Laugret, undtagen for Niels Lødwe sat Svend Emstad. at den/n/e sag i saa lang tiid har været udsat, og lyser Citantens skriftlige forlangende af 13de Septbr: a: p: saa lydende Lit: J.

Hvor da for Retten fremstoed Bøygde Procurator Niels Traae for Citanten Øyel Nessem, og gav til kiende, det hand Et aars tiid har formaaet Instance i den/n/e sin Rettergang[s] søgning, i den tancke og hensigt, at hands Contra part skulde have beqvem/m/et sig til et Kierlig forlig, som hand ofte har tilbudet og endnu tilbyder dem, paa saadan maade, at enten at lade sig nøye med indløsning til dend halve paastevnte jord Søndwe, som sin Faders Rette og sande Odel, eller og at bilægge sagen, om Gud saa behager, med et giftermaal. men da hand ingen lunde til den/n/e tiid har kundet erholde saadant forlig, haver hand her til i dag, her til aastædet, ladet indvarsle alle vedkom/m/ende, efter foregaaende stevnemaal, til dette hoved bølge og Odels indløsnings tiltale. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Formynderen eller Værgen Lars Hægland møtte for sin Myndling Brøttewa Olsdatter, og sagde det hand tilstoed lovl: warsel paa hoved Citantens fremsatte til forlig, svarede, det hands Myndling er giftefærdig eller Mandwoxen, men den anbudene beiler er ickun et Barn, desuden, er det noget som hand lader Gud og sin Myndling Raade for, hvorleedes hindes giftermaal skal blive, uden der udj at forskrive Pigen noget. sagde ellers, med Contra stevning, til den/n/e tægte dag at have indkaldet hoved Citanten, Dom at anhøre, uden videre udsettelse.

Niels Traae tilstoed den/n/e Contra stevnings lovlige forkyndelse, sagde ellers, at hand anmercker, at hand inte[t] forlig ved giftermaal kand erholde, men at hands Contraparter iler sterck til process, saa nødes Comparenten

1761: 114b

1761.

paa sin Principals vegne at vedblive sam/m/e, og altsaa fremlagde sit skriftl: indlæg af 21de hujus, og der næst Submitterede sagen til Doms, efter Forordningen af 26de Maj 1752, dend 4de og \5te/ post. benævnte indlæg var bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende Lit: K. Niels Traae frafald huuse besigtelsen til aabods erlangelse, og paastoed alleene Dom i sag[en].

Contra Citanten paastoed i ligemaade Dom, og erindrede om processens omkostning, dend hand ved Contra stevningens forkyndelse har paastevnt.

Som Parterne ej videre haver at forestille, bliver følgende beregning at giøre, over den/n/e Session, saa som Sorenskriverens skyds fra Hestham/m/er i Hardanger og til Wangen paa Woss 5 mrk: 4 s:, ligesaa hiem igien 5 mrk: 4 s:, fra Wangen og her op til Fields har hoved Citanten selv skaffet, ligesaa skydser mig til Wangen igien, diet penge i 2de Reisedage 8 mrk:, tilsam/m/en skyds og diet penge 3 rd: 8 s:, som formedelst andre foretninger Modereres til 2 rd:, den/n/e dags foretning 1 rd:, Laug Retten i henseende til deres lange Reise her op til Fields, i beste aans!! (onne) tiid, kand ej ringere have per Mand end som 2 mrk:, er 2 rd: 4

mrk:, Knud Ringheim, som hver gang har tilsagt Laugretten, og ellers gaaet Rettens Middel til haande 1 rd:, tilsam/m/en den/n/e Sessions bekostning 6 rd: 4 mrk:

her næst bliver af Sorenskriveren og Laug Retten saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og Afsagt.

At disse paastevnte 2 Løber Et pund 12 mrk: med bøxel, og over bøxel til 9 mrk: Beneficeret goods, her udj gaarden Søndwe (Sondwe), Er et ældgam/m/el Odel, der om er ingen tvist imellem Parterne. men, sag[en] bliver alleene den/n/e: Om Hoved Citanten Øyel Olsøn Nessem, som anden søn efter afgangne Ole Aadson Søndwe, /: Vide Arveskifte brevet af 17 Junj 1745, hvor af en Extract ad Acta er tilført :/ er nærmere til at indløse, Eie og besidde dette Odels gods, end som Contra-Citantinden, Pigen Brøttewa Olsdatter, der har arvet det, som Elste datter efter hendes ved døden afgangne Fader Ole Olsøn Søndwe /: som var for om/m/elte Ole Aadson Søndwe[s] ælste søn :/ Vide Arveskifte brevet af 13 Junj 1758. Den/n/e Tvist deciderer Lovens 5te Bogs 5te Cap: 2 art: Hoved Citanten paastaar efter Forordningen af 26de Maj 1752, at indløse dette jordegods, som arvelig er tilfalden hands Elste broder Ole Olsøn, da det igien er arvelig tilfalden bem:te hands Broderdatter, Contra-Citantinden Pigen Brøttewa Oldatter. Den/n/e Allernaadigste Forordning forklarer alleene Lovens 5 Bog 2 Cap: 63 art:, men der med er det afgjort det Odel er arvelig. thj den allernaadigste Forordning udtroekelig forklarer og byder hvem Odel arve skal, som er søn og søn/n/esøn, og naar de ej er til, da kom/m/er døtternes Arv. saa den Allernaadigste Forordning taler aldeles intet om, naar søn og søn/n/esøn ej er til, da skal Farbrødere og deres søn/n/er arve Odelen frem for den afdøde{s?} Odels Mands datter. thj, naar saa skulde være, war Lovens 5 B: 5 C: 2 art: ophævet. men, meere, den allernaadigste Forordning ret ligesom bekræfter og Confirmerer Lovens 5 B: 5 C: 2 ar: om den Odel som nogen ved Arv er tilfalden. De i Retten fremlagde breve oplyser det Hoved Citantens Elste broder Ole Olsøn Søndwe arvede Odelen til det paastevnte jordegods efter sin Fader, og Contra-Citantinden Brøttewa Olsdatter har igien arvet det efter hendes Fader. saa lidet som hoved Citanten Øyel Olsøn Nessem, efter sin ved døden afgangne broder, der har efterladt sig tvende Pige Børn, kand arve end det ringeste i sin afdøde Broders boe. saa lidet kand hand og efter Broderen arve Odelen. Tiiden naar hoved Citanten maae løsse dette Odel gods, foreskrives i slutningen af den allegerede Lovens 2den art: Efter saadan sag[en]s beskaffenhed Kiendes for Ret at være, det Odelen til de paastevnte 2 Løber 1 pd: 12 mrk: med bøxel, og over bøxel til 9 mrk: beneficeret jordegods, her udj Gaarden Søndwe, bør følge Brøttewa Olsdatter, saa hun i et og alt fri findes for hoved Citantens tiltale. Betræffende processens omkostning, da bør hoved Citanten at betale den/n/e Session til Rettens Personer, efter beregning som ad Acta er tilført, med 6 rd: 4 mrk:, i det øvrige ophæves omkostningerne imellem Parterne paa begge sider.

Dend 27de Julj blev Retten betiendt paa Gaarden Schieldahlen, beligende i Wiigier otting paa Woss, med efterskrevene Eedsorene Laug Ret, som efter Loven er opnævnt, sc: Knud Olsøn Store Ringheim, Stephen Rondwe, Siur ibdm:, Halsteen Ringheim, Swend Emstad, Knud Lofthuus, Erich Soue og Knud Lygre,

hvor da for Retten fremstoed Knud Arvesøn Schieldahlen og gav tilkiende, det hand for Juul nestleeden Aar, til jorde Tirsdagen indeværende Aar, og atter til den/n/e Tægte dag med Muntl: warsel her til aastædet har ladet stevne og indkalde Henrich Størksøn Qwalsnesset, men nu Schieldahlen, at anhøre widner om Citantens Odel til 1 pd: 8 mrk: smør jordegods med bøxel, og over bøxel til 4 mrk: smør, som dend indstevnte for omtrent 8te forløbende Aar har paa offentlig Auction, efter Citantens ved døden afgangne Fader, købt for dend Sum/m/a 250 rd: 3 mrk:, hvilcken Sum/m/a dend indstevnte i mindelighed er worden tilbuden, der om widner at anhøre og Dom at imodtage, til at anam/m/e Løsnings penge, Gaarden at frawige, og at svare processens omkostning, wil fornem/m/e om den indstevnte møder.

For den indstevnte Henrich Schieldahlen møtte Procurator Traae og tilstoed den/n/e Muntl: stevning til i dag her til aastædet at være hands Principal lovl: forkyndt, neml: at anhøre Odels vidner, Dom at lide, og omkostninger at betale, som er alt det Citantens stevning inbefatter. dette paastevnte Odel Citanten til Løsning, er ham aldrig af hands Principal bleven nægtet, hvercken ved beskickelses [widner] med Løsnings pengenes anbydelse, ej heller siden, saa ofte de der om er kom/m/en i tale, men alleene hands Principal haver paastaaet og end nu paastaar skadesløs opretning og vederlag for den forbedrelse og store Reperation med huuser og tompters bygninger, ager og

1761: 115

1761

Engs Rydning, baade inden og uden gierdes, som den høy Respective Ret i sin tiid wel kand skøn/n/e og paadøm/m/e, efter Lovens 5 B: 3 C: 16 ar:, hvilcket ej før kand skee, føren den indstevnte der om lovl: Kald og warsel gives, og fandt Comparenten fornøden at protestere imod videre fremgang for den/n/e sinde.

Parterne begierede en liden frihed, for at see om sag[en] ved forlig kand vorde afgjort.

Efter lang samtale declarerede Parterne forlig saaleedes: 1° Henrich Størksøn skal Eie og beboe Gaarden til Rette faredag waaren 1763, da hand skal frafløtte og Rødig gjøre Gaarden eller den paastevnte jordepart for Citanten, som strax wiger til sam/m/e. 2° til Julen 1762 skal Citanten til Henrich Størksøn betale Løsnings pengene 250 rd: 3 mrk:, samt for Gaardens Reperation 80 rd:, tilsam/m/en 320 rd: og 3 mrk:, og Henrich Størksøn med Arvinger at beholde den jern bileger Ovn som staar i skorsteen stuen, hvor imod Citanten da beholder alle de huuser som nu staar paa dette jordebrug. og Henrich Størksøn at meddeele Citanten lovlig skiøde paa Gaarden, selver skiøde Citanten selv bekoster. 3° Med Henrich Størksøns fløtning fra Gaarden 1763, der om skal Parterne i billigste maader lempe sig efter hin anden, ret lige som den indfaldende waar og weirlig det tillader.

Traae paastoed ellers, det Henrich Størksøn mistroer Citanten, det hand løser dette Odelsgoods til en anden, wil der for, det Citanten sander med sin egen Eed, at løse godset sig og sine til Odel, og ej for at selge det til nogen anden.

Citanten fremstoed for Retten, og strax friwillig, med opragte fingre aflagde sin høyeste Eed, det hand løser den/n/e Odelsjord, som OdelsMand, sig og sine til Odel, og ej for at selge den til nogen anden.

Som Parterne bekræftede dette sluttede forlig for Retten med hænders Rækkelse og Laugretten der om skøt til provs, saa bliver at beregne den/n/e foretnings omkostning, som er Sorenskriverens fløtning fra sin Gaard og til Wangen 5 mrk: 4 s:, ligesaa hiem igien, og diet penge for en Reise dag 4 mrk:, er 2 rd: 2 mrk: 8 s:, som formedelst andre foretninger Modereres til 1 rd: 3 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laug retten per Mand 24 s:, er 2 rd:, Knud Ringheim, som har tilkaldet Laug retten, og ellers gaaed Rettens Middel til haande 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 6 rd: 3 mrk: Citanten paastoed for sine udgifter, saasom Retten[s] og widnernes underholdning her paa Aastædet, stevningens forkyndelse, Mænds opnævne hos Hr: Fogden, Dom og brev penge som er lagt i Rette, tilsam/m/en 8 rd: 3 mrk:, og saaleedes bliver den/n/e sags omkostning 15 rd: Her om blev Parterne forenede det Henrich Størksøn betaloer de 6 rd: Resten tager Citanten hos sig selv. saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 29de Julj blev Retten betiendt paa Gaarden Flettre, beligende i Borstrands otting og Wangens kircke sogn, med efterskrevne Eedsorene Laugret som efter Loven er opnævnt, sc: Stephen Rondwe, Ole Fladeqwal, Knud Wiche, Erich Æen, Torgis Giernes, Erich Rogne {og} Torbiørn ibdm: og Knud Store Ringheim.

hvor da for Retten fremstod Bøygde Procurator Traae for Sølfest Flettre, og gav tilkiende, det hand med skriftl: stevning af 18 Junj sidstl: her til Aastædet til den/n/e Tægte dag, har ladet stevne og indkalde, de den/n/e Gaaard Flettere!! (Flettre) angrensende Naboer, neml: Siur Grotland, Anders, Swend og Godskalk, samt Encken Maritta Dugstad med Lauværgen Knud Nedr: Schutle, og deels Eiere til sam/m/e Gaard som selvEiere og paa Myndlingers vegne, Erich Saue, Anders Nedr: Schutle og Gullich Ullestad. End og Lars, Brynild og Bottolph Lem/m/e med deres Eiere efter stevningens formeld. Knud og Mons Lofthuus med Deres Eier og Jorddrot Hr: Provsten Ruus. Colbeen, Ole, og Encken Syn/n/ewe Lirhuus med Lauværgen Lars Endewe, samt Deres Eier Hr: Provsten Atche, til lovlig steening, Mod og Marckeskioldts Needsettelse, med videre efter den skriftl: stevnings indhold, den hand i Retten lagde, og war bilagt med lovl: stemplet papiir, saa lydende Lit: A.

stevningen fantes af de indstevnte Geistlige Eiere paategnet, men ingen af dem efter paaRaabelse lod svare. Gaarden Dugstad[s] beboere med Enckens Lauværgen Knud Nedr: Schutle møtte og antog stevningen, undtagen Anders Dugstad som Exciperede imod stevningen, foregivende ej at være stevnt. Gaarden Lem/m/e[s] beboere møtte og vedtog stevningen. Gaarden Lofthuus beboere møtte, vedtog stevningen, declarerede med Citanten at være forenet om Marckeskioldts needsættelse, begierede det Retten sam/m/e efter deres og Citantens anvisning wilde needsette. Gaarden Lirhuus beboere med Enckens Lauværgen Lars Endewe møtte, vedtog stevningen og declarerede med Citanten om Marckeskioldts needsettelse at være forenet, der om at giøre paa stæderne anvisning, naar Retten sam/m/e vil needsette. Siur Grøtland møtte, vedtog stevningen og declarerede med Citanten at være forligt om Marckeskioldts needsettelse.

stevne vidnerne Torgier Davidsøn Mølster og Ole Nielsøn Traae afhiemlede stevningen, at da de kom til gaarden Dugstad, spurte de Godskalk Dugstad og Encken Maritta Dugstad efter de andre gaardens beboere, men de vare ej tilstæde, da forkynde og oplæste de stevningen i de tvendes paahør, siden ingen anden war at finde.

Citanten og Siur Grotland Declarerede, at imel: dem ej bliver noget Marckeskiold at needsette, men Elven eller Groven, kaldet Merckes groven, saasom fra en gaml: Merckesteen uden for Garen og neden ved wandet, og op til grinden, [h]wor \der/ {udj} er tvende gamle glopper i en stoer steen, og saa ud i Merckes groven i stoer steen en gaml: Kors gloppe, siden følges Merckes groven op i Jlaget: dette er Merckeskioldet imellem Flettre og Grotland, saa blev og imel: disse tvende Gaarders beboere udj Hugelihagen, et støcke i fra wandet, opreist En gam/m/el Merckesteen, som war need falden, sam/m/e widner op efter med gierdet, til den forhen omtalte gamle gloppe ved grinet.

Her næst blev foretaget at need sette Merckeskiold imel: de

1761: 115b

1761

øvrigte forenede Parter: saasom imel: Flettre og Lofthuus samt Lirhuus. i Lang{geberg hugget en} helleberget hugget en gloppe som viser i Sydwest udj den anden gloppe i Furreberget, der fra lige linie til og uden for Jlskegroen i et skarv hugget den tredie gloppe som wiser i sam/m/e linie til den fierde og sidste gloppe hugget paa Almgøtte Nolten i et skarv, tvers over skarvet, sam/m/e wiser til Lem/m/e Merket. paa Nedere siden af disse Mercker Eier Flettere, og paa øvre siden Lofthuus og Lirhuus.

Traae sagde, at da hand saaleedes paa sin Principals vegne war skildt ved de omgrensende trende Gaarder Grøtland, Lirhuus og Lofthuus, stod tilbage med Gaarderne Dugstad og Lem/m/e, som endelig maae føres widner om gam/m/el Marckeskiold og Merckesteder, dem hand paastod forhørte, og ere widnerne følgende, Lars Nielsøn Bielde!! (retta lenger nede til Mielde), Lars Monsøn Fen/n/e, Anders og Lars Bergo, Aamun og Ole Hæfte, Jwer Knudsen Høyland. Nock ustevnte widner som Reserveres i fornøden tilfælde, begierede de

Navngivene widner Examineret, siden de nu alle møder. Edens forklaring blev widnerne forelæst og formanet at blive ved sandhed.

1ste Vidne, Lars Nielsøn, er huusMand paa Gaarden Mielde i Nordhorlehn og Hougs Præstegield, sagde sig at være gaml: 72 aar, og at Citantens Kone er i 4de needstigende leed fra widnets Fader beslægtet. vidnede at være barnefødt her paa Gaarden Flettere, samt her opfosteret, og har beboet den/n/e gaard i 18 aar, kom saa Ao 1733 til gaarden Dykesteen at boe, og boede der i 5 aar, drog saa med alle fra Woss. fremdeles widnede, det hands ved døden afgangne Fader boede her i 46 aar, og i 7 aar havde vidnet halve gaarden med Faderen, og efter hands død, som skeede 1722, boede widnet med broderen her i 11 aar. og i al dend tiid widnet kand mindes, war Mercket imel: Flættre, Dugstad og Lem/m/e i Merckes groen og med Groen til Gunnelestien og saa i/ Raunegielsbergs Enden. om disse mercker widnet kand gjøre anvisning, saasom hand ofte der har flæcket Næver, og da Bergen 1702 brændte, huggede hands Fader en stoer mængde tøm/m/er der i Førre inden for Gunnelestien, som war den beste skouv hands Fader havde. Tosten Dugstad kom her og Kiøbte et høelæs af vidnets Fader, og som hand blev ligende her, kom de til snacks om Merckerne, da siger Tosten Dugstad til widnets Fader, vi Eier begge Gunnelestien, du oven for Groen og ieg neden under. Aslach Mogensøn Neqvite var her og slog for vidnets Fader, og hand fortalte, det hand havde tiendt hos Aslach Flættre, og da huggede de Marck i Gunnelestien, og da havde Aslach Flættre sagt til ham, mit Mercke er i Gunnelestien og icke lengere, der did maae du hugge, og icke lengere. widnet har og tiendt hos Knud Hæfte, hands Fader Aslach Hæfte, som blev 101 aar gl:, sagde det Flættre eiede i Gunnelestien, og saa havde hand hørt af sin gamle Fader. Swend Dugstad tilspurte widnet, hvor gam/m/el hand war, da Tosten Dugstad sagde hands Fader om Merket. Resp: til wis[s]e kand widnet ej sige det, men omtrent var hand 16 aar gam/m/el. 2° om widnet ved hvorlunge Tosten Dugstad war saa svag, at hand ej var god for at kom/m/e fra Gaarden. Resp: wed det ej.

2det Vidne, Lars Monsøn, huusmand paa indre Fenne, sagde sig gam/m/el 44 aar, er ingen af Parterne beslegtet eller besvogeret. vidnede, at da hand var 20 aar gam/m/el, kom hand her at tiene hos Mons Flættre, som var Fader til Citantens Kone, og tiende hand her i 3 aar. og i ald dend tiid brugte sal: Mons Flættre efter Merckes groen og op i Gunnelestien, og fuldte widnet sin huusbonde baade naar hand huggede og flæckede Næver i den Teig. kand gjøre anvisning paa disse Mercker. Swend Dugstad tilspurte vidnet, om nogen fra Dugstad var nærværende, naar de saaleedes brugte. Resp: hand saa ingen kom/m/e i den Teig enten fra Dugstad eller Lem/m/e. Traae tilspurte widnet, om hand hørte noget paaAnck, over det brug, enten af Dugstad eller Lem/m/e Manden. Resp: Nej, hørte ej saadant.

Som det war seent ud paa aftenen, saa blev sag[en] udsat til i Morgen tiilig.

Den 30de Julj blev Retten atter betiendt, da samtlige foranførte Parter og widner møtte.

det 3de Vidne, Anders Pedersøn, er boendes paa Bergo, sagde sig gaml: 82 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret, widnede, at dend gaml: Aslach Hæfte, som war Fader til Knud Hæfte, hos den gaml: Mand tiende widnet for 60 aar siden, og hand sagde det Mercket imel: Flettre og Dugstad samt Lem/m/e gick efter Merckes groen og op i Gunnelestien, der om widnet sagde at [kand] gjøre anvisning. widnet tiende siden et aar paa Dugstad hos afgangne Størk Dugstad, og i den tiid hørte hand ej nogen tvist, ja

1761: 116

1761

end icke en gang at disse mercker blev nævnet. Citanten tilspurte widnet, at som hand stedse har boet her i Naboelaget, og det i saa lang tiid, om hand da nogen tiid har hørt tvist om disse mercker. Resp: Nej, slet icke hørt saadant. har ej hørt andet end at Flættre Manden stedse har brugt {G} i Gunnelestien. Swend Dugstad spurte widnet, om Aslach Hæfte war paa

stæden og siunede widnet hvor Gunnelestien war. Resp: widnet tiente hos den gaml: Mands søn Knud Hæfte, med ham war hand at hugge beite skouv, og hand sagde det widnet ej maatte hugge lengere en[d] til og i Gunnelestien, og hand viste ham Gunnelestien. {4de Vidne} 2° om det war under eller oven for berget de huggede. Resp: det war under berget. {4de} widnet sagde ellers det hands Kone og Citantens Kone war i 4de leed beslegtet, det hand nu erindrede.

4de Vidne, Lars Knudsøn, boende paa Gaarden Bergo, sagde sig gaml: 40 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret, widnede, at have hørt sige af afgangne Knud Hæfte det mercket imel: disse gaarder som nu trætter, er efter Merckes groen og i Gunnelestien, men widnet kand ingen anvisning giøre paa disse Mercker. Parterne havde ej noget at tilspørge widnet, altsaa bekræftede hand sit widnesbyrd med Eed efter Loven,

5te Vidne, Aamun Knudsøn, boende paa Hæfte, som er næste Gaard her ved, sagde sig gaml: 54 aar, er ingen af Parterne saa nær beslægtet eller besvogeret, ham witterlig, at hand er god for det at udregne, vidnede, ej at kunde mindes noget om disse mercker, hvor om nu tvistes, enten hand har hørt saadant sige af sin sal: Fader eller icke, det mindes hand ei. Citanten tilspurte widnet, om hand icke har hørt merckerne nævne. Resp: hand har hørt sige, det groen her nere kaldes Merckes groen, det har hand hørt af sin sal: Fader og fleere Folck saa sige. der for kand hand wise her needen til Merckes groen, hvor ved staar en gloppe som hands Fader wiste ham. Swend Dugstad tilspurte widnet, hvem den Groe skulde være mercke imel: Resp: imel: Grotland og Flættre her neden til, men oven til kand hand ej sige videre end hand har sagt. Citanten sagde, at som her neden til ved Merckes groen ej er nogen tvist, saa forlangede hand ej widnets anvisning, men war fornøyet med, det blev Demiteret. widnet aflagde Eeden efter Loven.

6de Vidne, Ole Knudsøn, er broder til næst foregaaende widne, tienende hos sam/m/e sin broder paa Gaarden Hæfte, hvor hand er fød og stedse har været, sagde sig gaml: 49 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret. widnede, at have hørt af sin sal: Fader og andre sige, det Groen kaldes Merckes groen, og er ham siunet af sin Fader, den gloppe som staaer ved Groen, og at Groen her neden til er Merckes groe imel: Flættre og Grotland. men oven til i groen, hvor træppen falder, der ved hand intet at widne. Men for Toe aar siden fick widnets broder lov af Sølfest Flættre at hugge birckeskov i Gunnelestien, men widnet ved ej hvor det sted er, dog kand hand giøre anvisning hvor hand huggede, siden hand var med sin broder at hugge. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

Traae tilspurte det 5te widne {om Knudsøn} Aamun Hæfte, under \sin/ alt aflagde Eed, om hand af Citanten for Toe aar siden fick lov at hugge birckeskov i Gunnelestien, hvad talle dem faldt imel:, og om hand kand giøre anvisning hvor hand hugge[de]. widnet Aamun Hæfte svarede, for Toe aar siden gav Sølfest Flættre ham lov at hugge beiteskov uden for Dugstad garen, og kand widnet giøre anvisning hvor hand huggede, men mindes ej det Gunnelestien blev nævnt. Traae tilspurte widnet, om hand icke ved det Flættre holder den gar, og at den kaldes Jlaget. Resp: ved at Flættre holder garen, og at den kaldes Dugstad garen, det har hand hørt sige af sin sal: Fader. 2° om widnet ved af hvad aarsag den gar af Flættre Manden er holdt. Resp: kand ej sige det, garen har været holdt saa lunge hand mindes, tæncker Flættre har holdt den fordj hands Creature ej skulde kom/m/e lengere ud.

Svend Dugstad paastod, til det 6de vidne Ole Hæfte fremsat det spørgsmaal, om hand ved det garen kaldes Dugstadgaren, og hvor for Flættre holder den. widnet Ole Hæfte svarede, at garen kaldes Dugstad garen, og har hand ej hørt andet sige, end at Flættre holder den for Creaturene, at de ej skal kom/m/e der omkring.

7de Vidne, Jwer Knudsøn, tienende hos Størk Høyland, sagde sig gam/m/el 37 aar, og at være i 3de lige leed beslægtet med Citantens Kone, widnede, at da hand war 10 eller 12 aar gam/m/el, tiendte hand for giettegut hos afgangne Mons Flættre, og hand befalede ham at giette uden om garen, sigende, det hand eiede En Teig uden om garen, men ham blev ej givet

noget Navn enten paa Teigen eller garen. den/n/e hands hosbonde sagde at hand eiede i Gunnelestien, og hand med Folcket her omkring sagde det groen op igiennem kaldes Merckesgroen. For 5 eller 6 aar siden boede Størk Høyland her paa Flættre, og da tiente vidnet hos ham i 6 aar, og hos hands Kone som Encke i et aar, [i]alt i 7 aar hand tiendte her som Dreng. og da flæckede hand med sin huusbonde Næver ud til Growen og i Gunnelestien, og saaleedes sagde hand det hand eiede. det aar widnet tiente hands Kone i Enckestanden, bad hand sin Madmoder om at flecke nogle Næver, da svarede hun ja, du maae flecke i den Teig uden for garen, thj Næveren bliver der af staalen, og maae du flæcke til Growen. hands huusbonde med ham, widnet, Riste og huggede beit i den Teig. om alt widnet kand giøre anvisning.

1761: 116b

1761.

Traae tilspurte widnet, 1° om hand den tiid, hand tiente her eller siden, har hørt nogen tvistighed om disse mercker. Resp: Nej, har ej hørt det. 2° om widnet har hørt og ved, at garen blev holdt af Flættre Manden baade da widnet tiente her, som for!! (før) og siden. Resp: kand ej sige andet fra det første hand blev kiendt her, end at Flættre Manden har holdt garen, for at Creaturene ej skulde kom/m/e ud i andres Marck, dend Teig undtagen som de Eiede. Svend Dugstad tilspurte vidnet, om hands huusbonde icke bad ham flæcke Næver uden om Dugstad-garen. Resp: de kalder {den} garen Dugstad garen, siden den er sat der ude for Creaturene, og staar garen op efter groen alt ud til dis[s]e Teiger, siden widner Groen ud efter. 2° om widnet hørte af Flættre Manden at der war en Korse Furre oven for Dugstad garen oven paa Berget. Resp: har ej hørt saadant føren nu her.

Swend Dugstad sagde, det de samtlige beboere paa Gaarden Dugstad og Lem/m/e, her til Aastædet har ladet med Muntlig warsel Contra stevne hoved Citanten Sølfest Flættre, Contra widner at anhøre om gam/m/el brug og Eiendom, samt Dom at imodtage, og at svare processens omkostning. widnerne, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Ole Hægle, Willum u-Qwitne, Brynild Mæringen, Colbeen Lem/m/e, Knud Lem/m/e, Aamun Fiosse, Siur Lirhuus, Jwer Norrem og Knud Waslien, Torfind Biørke. wil fornem/m/e om de møder.

Niels Traae for hoved Citanten tilstoed den/n/e Contra stevning.

de samtlig indstevnte Contra widner møtte alle, Eedens forklaring blev dem forelæst og formanet at blive ved sandhed.

1ste Vidne, Ole Nielsøn, er boendes paa Gaarden Hægle, gaml: over 89 aar, er ingen af Parterne enten beslægtet eller besvogeret. widnede, at her neere er Mercket imel: de tvistende Parter i Jlsko, men oven paa stølene er groen Mercke, og kaldes Merckes groen. Groen kaldes Merckes groen Reent need igienem. sagde at widne efter sin sal: Moder, som var fød og opavlet her paa Gaarden Flættre til hun blev gift med Magne Uqwitne. Retten tilspurte widnet, om hands Moder war tvende gange gift, samt hvad hendes Navn var. Resp: Moderens Navn war Ragnilde Aschielsdatter, og war hun ickun en gang gift. Qwæstion, om widnet da er et uægte barn. Resp: Nei, et ægte barn. Qwæstion, hvorleedes hands Moder, som ickun var en gang gift, og det med Magne Uqwitne, og widnet kalder sig Ole Nielsøn, det da skal forstaaes. Resp: widnet blev ved det sam/m/e, uagtet alle de betydninger og formaninger Dom[m]eren gjorde ham. widnet sagde det hands hoved af alderdom er for svagt. Contra Citanterne frafald dette widne.

2det Vidne, Willum Siursøn, boende paa Uqwitne, gaml: 54 aar, er ingen af Parterne enten beslægtet eller besvogeret, vidnede, at være født paa Grotland, og da de skulde drive deres Creature her op igien/n/em og op paa stølen, siger widnets goedfader og godmoder det Dugstad Eiede, naar de kom om Dugstad garen, under Gunnelestien, og Lem/m/e Eiede oven for Gunnelestien. Contra Citanterne tilspurte widnet, om icke hand hørte sige det Dugstad Eiede ind i garen, og om der icke staar oven paa Berget, eller har staaet en Furre som var

endemercke. Resp: hands goforældre sagde det Dugstad Eiede i garen. men om Furren kand widnet ej sige noget. 2° om widnet har hørt sige om noget mercke der oppe paa Bierget, imel: Flættre og Lem/m/e. Resp: har hørt sige at Flættre Eier i Algiøtte i høyeste Fieldet. kand gjøre anvisning paa Dugstad garen.

3de Vidne, Brynild Knudsen, boendes i Mæringen, gaml: 46 aar, er ingen af Parterne beslegtet eller besvogeret, widnede, at for 27 aar siden tiende hand hos Brynild Lem/m/e, og da Reiste hand med sin huusbonde i skouen, og som de kom inden for Gunnelestien fandt de der Flættre Manden som havde needhugget en Furre, da siger Brynild Lem/m/e til Manden, at det war en Merckes Furre. da tilstoed Flættre Manden at det war en Merckes Furre, og at Mercket gick beent af Furren og need. widnets Fader sagde det Dugstad brugte tilligs med Lem/m/e i Jlaget. Contra Citanten tilspurte widnet, om hand icke ved eller har hørt af Flættre Manden sige, om noget Mercke lengere oppe imel: Flættre og Lem/m/e. Resp: Nej. 2° Om der war fleere Mænd nærværende, da de talte om Merckes Furren. Resp: ja, alle Lem/m/e Mændene, og en gut heede Colbeen. Hoved Citanten tilspurte widnet, om Contra-Citanterne icke har talt med widnet siden det kom her paa Aastædet, om hvad det skulde vidne. Resp: Nei. widnet sagde ellers at kunde gjøre anvisning paa stædet, hvor den omwundene Furre stoed.

4de Vidne, Colbeen Michelson, er Lars Lem/m/e[s] huusmand, gaml: 52 aar, er søstersøn til Contra Citanten Brynild Lem/m/e, som er hand[s] Morbroder. widnede, at hands Fader Michel Lem/m/e boede paa Lem/m/e, med ham fulgte hand ind i skoven for 27 aar siden, da de kom der ind stoed Flættre Manden og havde paa den ene siden hugget en Furre, hvor udj var tvende gamle Kors, den ene widnede op, og den anden need efter. og tilstoed Flættre Manden at det war en Merckes Furre, men som hand icke fandt stør[r]e træe i skoven, bad hand om at hand maatte fae den Furre. saa tilspurte de ham, om Mercket icke gick need i Jlaget. da svarede Flættre Manden jo, saa holdt hand det for, og ligesaa holdt hands

1761: 117

1761

hands!! Fader det. Contra-Citanterne havde ej noget at spørge. widnet sagde det Dugstad brugte til garen. Niels Traae fandt fornøden at benægte dette widnes udsagn, saasom hand baade er en nær beslægtet og tillige Contra Citantens tiener, og altsaa efter lov vil ansees som et willigt widne. widnet sagde, det Lem/m/e huggede Tøm/m/er og brugte alt indtil de omtalte mercker. kand gjøre anvisning hvor Merckes Furren har staaet.

5te Vidne, Knud Jwersen, er wilkaar Mand hos Bottolph Lem/m/e, som har hands Fosterdatter til ægte, den hand oplod Gaarden for. og Brynild Lem/m/e er hands broder, Lars Lem/m/e er hands broder-søn, og alle disse benævnte er Contra Citanter. sagde det Godskalk Dugstad er hands 3 Menning. ligesaa er Encken Maritte Dugstad ham i 3de leed beslægtet. sagde sig gaml: 70 aar. Contra Citanterne tilspurte widnet om icke Dugstad Eier ind til garen. Resp: jo, de har brugt til garen. widnet, som er stock blind paa begge øynene, kunde ej gjøre anvisning, der for aflagde Eeden. Niels Traae benægtede hvad den/n/e blinde Partiske Mand har sagt.

6de Vidne, Aamun Størksen, boende paa Gaarden Fiosse, sagde sig gaml: 66 aar, at Encken Maritte Dugstad havde hands broder til ægte. Godskalk Dugstad[s] Kone er ham i 4de leed beslægtet. widnede, at være fød eller opavlet paa Dugstad, har boet der i 7 aar, og er det 35 aar siden hand fløttede der fra, hands Fader med de fleere beboere sagde, det Dugstad Eiede til garen og Jlaget, og at mercket skulde gaae beent op og need, og brugte de i dend tiid til garen, huggede der Furre og Marcke skov, flæckede Næver i den lille Teig, uden nogen paaAncke. og at de Eiede beent op under det store Berg. Hoved Citanten tilspurte widnet, om Flættre Manden war hos og saa paa, at de huggede og flæckede Næver i den omwundene Teig. Resp: Nej. Contra Citanterne tilspurte widnet, om hand hørte det Flættre Manden

tvistede med Dugstad om dette brug. Resp: Nej. widnet sagde ellers at kunde gjøre anvisning hvor hand har hugget.

7de Vidne, Siur Knudson, boende paa Lirhuus, sagde sig gaml: i det 70 aar, er ingen af Parterne enten beslægtet eller besvogeret, widnede, at gl: Niels Flættre sagde det hand tilægnede sig i Algøtte nutten, og saa i Kaarsefuren. disse mercker hand, Niels Flettere, wiste widnet, og der for kand gjøre anvisning, og er det 46 aar siden Niels Flættre wiste ham disse mercker.

8de Vidne, Jwer Knudson, boende paa Norrem, er broder til nest foregaaende 7de widne, gaml: 73 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret, widnede, det hands Fader boede paa Lem/m/e, og hand sagde og siunede ham Marckeskieldet som var fra Korse furen og need efter garen og need under Gunnelestien, og Dugstad Eiede under hamre laget. kand gjøre anvisning paa alt. Parterne havde ej noget at spørge widnet.

9de Vidne, Knud Torgiersøn, er boendes i Waslien, gaml: 48 aar, er Søskendebarn med Encken Maritta Dugstad, widnede, at have tiendt i 7 aar paa Nessem, og er det 22 aar siden, og som hand tiente som gietle gut, kom hand for Nessem Manden i sam egen med Dugstad, og naar de kom op saa langt som Nessem Eiede, sagde de at Dugstad Eiendom war. og blev jellene kaldet Dugstad jellene, ved intet om Mercke imel: Flættre og Dugstad samt Lem/m/e. Contra-Citanterne tilspurte widnet, om hand icke har hørt sige, det garen kaldes Merckesgar. Resp: Nej, ej det stække, men det blev kaldet et Jlag, er et hegne Gerde!! (Gierde) for Creaturene. Contra Citanterne sagde det de frafald dette widne. Hoved Citanten paastod det widnet maatte hiemle sit widnesbyrd med Eed. da widnet aflagde Eedene efter Loven.

10de Vidne, Torfind Dagfindsøn, er huusmand hos Jon Biørche, gam/m/el 42 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret, widnede, at for 22 aar siden havde Lem/m/e gresgang indtil Jlaget, er garen, men ved slet intet om Mercker at widne. Contra-Citanterne tilspurte widnet, om hand saae at Flættre Creaturene kom der, eller om de kom op paa Berget. Resp: saa dem aldrig kom/m/e forbj garen eller op paa Berget. 2° om widnet hørte det Dugstad Eiede til Jlaget. Resp: ja, hand hørte Lem/m/e Mændene, som hand tiente hos, sagde det. widnet sagde at kunde gjøre anvisning hvor hand gietede og paa Jlaget.

Hernest Rettens Personer, i følge begge Parter, forføyede os til det omtvistede, for at imodtage den anvisning widnerne har belovet at gjøre.

1ste hoved widne, Lars Nielsøn Mielde, anviste Merckes groen, som gaar op til Gunnelestien, dend hand anviste, og at Mercket gick ind efter i Rognebergs enden. Contra Citanterne tilspurte widnet, om hand icke er broder til hoved Citantens Kones !!older fader!! (oldefar?). Resp: widnets Fader Niels Flættre war Fader til Anbiør Flættre, og hand var Fader til Mons Flættre, hand var igien Fader til hoved Citantens Kone Anna. Svend Dugstad sagde det hand Expiderer og protesterer Krafteligen imod dette widne, efter som hand er nær beslægtet, worder afslaget. Som Parterne ej videre havde at tilspørge widnet, saa aflagde det Eeden efter Loven.

2det hoved widne, Lars Monsøn Fenne, anviste Merckes groen og saa op i Gun/n/elestien, den hand anviste og forklarede det Mercket siden gick beent ind til Rognebergs enden. Parterne havde ej noget at tilspørge widnet, som der efter aflagde Eeden til følge Loven.

3de hoved vidne, Anders Pedersøn Bergo, anviste Merckes groen og saa op i Gunnelestien, forklarede det Mercket siden gaar ind til Rognebergs enden i lige linie. Contra Citanten Svend Dugstad protesterede imod dette

1761: 117b

1761.

widne, efter som hand er nær besvogret. Som Parterne ej noget havde at tilspørge widnet, aflagde det Eeden og blev demiteret.

5te widne, Aamun Hæfte, under sin forhen aflagde Eed, gjorde anvisning hvor hand havde hugget, som war oven for groen og mit i den omtvistede liden Teig. anviste {6de Hoved widne Ole Knudsøn} og garen som kaldes Dugstad garen elle Jlaget.

6de hoved widne, Ole Knudsøn Hæfte, anviste oven for groen hvor hand havde hugget, som er i den omtvistede Teig. anviste garen som kaldes Dugstad garen. Parterne havde ej noget at tilspørge widnet, som aflagde Eden.

7de hoved widne, Jwer Knudsøn Høyland, anviste Merckes groen, ligesaa garen, hvorom hand forklarede at være en hegne gar for Flættre[s] Creature, den sam/m/e kaldes Jlaget, og endeel kalte den Dugstad garen. anviste hvor hand havde flæcket Næver, som var under Gunnelestien og oven for Merckes garen. Contra Citanten Svend Dugstad tilspurte widnet, hvem hand hørte det af, at garen kaldes Dugstad garen. Resp: kand ej mindes hvem det war som kalte den Jlaget, eller hvem det war som kalte den Dugstad garen. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som aflagde Eden.

Contra widnerne gjorde ligeledes anvisning, men som dagen er aldeeles forløben, bliver sam/m/e i Morgen at anføre.

Dend 31de Julj blev den/n/e sag atter foretaget i begge Parters Nærværelse, og bliver da først at anføre den anvisning Contra-Citanternes widner igaar har avlagt.

2det Contra widne, Willim Siursøn Uqwitne, anviste Dugstad garen og Gunnelestien. Contra-Citanterne tilspurte widnet, om hand icke ved det Lem/m/e har holdt den gar. Resp: ja, Lem/m/e Mændene siger selv at de har holdt den gar. Parterne havde ej videre at tilspørge widnet, hvor for det efter Eedens aflægelse blev demiteret.

3de Contra widne, Brynild Knudsøn Mæringen, anviste Jlaget, som er den omtvistede gar, samt Roden eller stuppen!! (stumpen) af den omvundene Merckes furre. Retten tilspurte widnet, at siden den furre staar i Flettre Mercke, om widnet da saa hvorleedes Korsene stoed i furren. Resp: Nej, saa det icke. Hoved Citanten tilspurte widnet, om hand icke ved, det hand er noget beslægtet til en deel af Contra-Citanterne. Resp: er beslægtet med Godskalk Dugstad sin Kone, om det er i 3de eller 4de leed wed hand icke. dog sagde hand, at det er gandske vist, det hand er i 4de led beslægtet. Parterne havde ej videre at tilspørge widnet, som bekræftede sit widnesbyrd med Eed efter Loven.

4de Contra widne, Colbeen Michelsøn Lem/m/e. Contra Citanterne aldeeles frafald dette widne, og forlangede hvercken anvisning eller Eedens aflægelse.

6de Contra widne, Aamun Størksøn Fiose, anviste hvor Dugstad Manden havde hugget og flæcket Næver, som var inden for garen, oven for groen oppe i berget. forklarede videre, at i den omvunde tiid holdt de gamle Lem/m/e Mændene Garen, for at Flættre Kørene ej skulde kom/m/e der ud. Parterne havde ej videre at tilspørge widnet, som aflagde Eeden efter Loven.

7de Contra widne, Siur Knudsøn Lirhuus, anviste Roden eller stuppen af den gamle furre. Retten tilspurte widnet, om hand, da Flættre Manden wiste ham Merckes furren, saae de gamle Kors som skal have været i furren, og hvorleedes de Kors stoed. Resp: hand war ej saa nær, da Flættre Manden wiste ham furren, at hand kunde see om der udj war Kors eller icke. Contra Citanterne tilspurte widnet, om hand icke ved det Dugstad Manden brugte til Jlag garen. Resp: kand ej sige noget der om, har hørt det sige af Mændene som boede paa Dugstad gaarden. sagde ellers det hand nu erindrer sig, det hand med Contra-Citantinden Maritte Dugstad er i 3de lige leed beslægtet. som Parterne ej videre havde at tilspørge widnet, aflagde hand Eeden.

8de Contra widne, Jwer Knudsøn Norrem, sagde at erindre sig, det hand er i 3de lige leed beslægtet med Contra-Citanten Maritta Dugstad. anviste garen og Gunnelestien, og forklarede det Dugstad Eier fra Gunnelestien og ind til garen, og Lem/m/e Eier fra Merckes

furren, hvor hand anviste stuppen, og need til garen. Parterne havde ej noget at tilspørge widnet, om der efter aflagde Eeden.

10de Contra widne, Torfind Biørke, sagde at Erindre sig, det hand er i 4de leed besvogeret med Godskalk Dugstad sin Kone. anviste garen, som hand Kaldede Jlaget. og sagde det de gietede med Creaturene op til garen, og saa op paa Berget oven over Merkes furren og oven over Gunnelestien, det hand alt anviste. Parterne havde ej noget at tilspørge widnet, som aflagde Eeden.

Procurator Traae paa sin Principals wegne, submiterede sagen til Doms, efter de Mange samstændige widners forklaring og anvisning, og forventede at Retten wil needsætte lovl: Marckeskiold, som først skulde begynde ved Lofthuus og Lirhuus Mercke, som i forgaars efter forening blev needsatte, og følge sam/m/e linie i og til Gunnelestien, som skiller Mercket imel: Flettret og Lem/m/e. i Gunnelestien er udfaldet af den omvundene Merckesgroen, som efter widnernes forklaring skiller Mercket imel: Dugstad og Flætre, hvor da sam/m/e groe er og bliver efter forgaardags forening Mercket imel: Grotland og Flettret, da [i]? den omtalte Merckes groe maatte blive nogle Marckeskiold needsat. Paastoed ellers i anvente omkostninger, foruden Rettens løn, i billigste 25 rd., og saaledes sluttede sagen paa sin side.

1761: 118

1761.

Contra Citanterne lod tilfører!!, det Dugstad Mændene tilbyder i forlig at skifte den omtvistede Teig under Berget, mit i tvende lige deele med hoved Citanten.

Hoved Citanten svarede Nej, det hand ej gav noget bort af sin gamle Eiendom.

Contra-Citanterne sluttede sagen og paastoed Dom.

Anders Larsøn Dugstad lod tilføre og gav tilkiende at den/n/e sag var icke for ham, som en frem/m/ed Mand der først kom til Dugstad i nest forige aar, oplyst, men hands grander havde indbildt ham det de havde en Reen sag, det hand nu anderleedes har mercket, og der for aldeles frafalder sag, og vil ingen deel have i den/n/e process og Rettergang.

Swend Dugstad, som den der Contra har ført sag for samtlig Contra Citanterne, sagde det hand i lige maade som en frem/m/et frafald sag.

Knud Schutle, som Lauværgen for Encken Maritta Dugstad, sagde, det hand paa Enckens vegne frafald sagen, siden hand om Contrastevningen var aldeles uvidende, og at de andre af egen frihed havde stevnet Contra. Disuden, siden Anders Dugstad er frafalden, falder hand og fra paa Enckens vegne, ellers havde hand icke fra faldet.

Godskalk Dugstad sagde ligeleedes, at som alle paa Dugstad er fra falden, vil hand og fra falde.

Endelig kom de 3de sidste Mænd, Svend Dugstad, Godskalk ibdm: og Knud Schutle som Enckens Lauværgen, samt Erich Saue som en MedEier i Dugstad, og sagde det de atter hafde betænckt dem, vedblev sag og paastoed Dom, saavel for Merckeskiold som omkostninger med 11 rd:

Lem/m/e Mændene paastoed Dom.

Anders Dugstad sagde det hand vedblev sit forige, og aldeles intet befatter sig med sag.

Som intet videre var at foretage, bliver følgende beregning at giøre: Sorenskriverens skyds fra sit hiem til Wosse Wangen 5 mrk: 4 s:, ligesaa hiem igien, fra Wangen her til Aastædet har hoved Citanten skaffet, og skydser ham til Wangen igien, Diet penge for en Reisedag 4 mrk:, trende dages foretning 4 rd:, LaugRetten per Mand, i beste aans tiider, kand ej ringere have end daglig 24 s:, er 6 rd:, Knud Ringheim, som har tilsagt Laugretten, og ellers gaet Rettens Middel til haande, 1 rd:, tilsa/m/m/en Rettens løn 13 rd: 2 mrk: 8 s:

Afskeediget,

Hoved Citanten haver efter Forordningen af 31de Martj 1719 at fremlege Et Afritsnings Carte over det omtvistede Aastæd, føren Endelig Dom kand afsiges, til den ende og det at efterkom/m/e, sag udsættes, til en, efter Landets og Aarets tiides beskaffenhed, samt Dom/m/erens leilighed, beqvem tiid, da tægte dagen betiids skal blive begge Parter bekiendt giort. Den/n/e Session betale Hoved Citanten til Rettens Personer, efter dend beregning som ad Acta er tilført, med 13 rd: 2 mrk: 8 s:, da der ved endelig Dom i sag, skal vorde Kiendt paa omkostningerne.

Den 4de Nobr: Er paa **Ewanger med Wasværens Almue holden Et almindelig Høste, skatte og sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: (ope rum) findes opnævnt og Specificeret, undtgen for Ole Furrenes sat Knud Dywiig, for Siur Smaabræche sat Lars Horvej, nærværende inden Retten Fogden Ole Lund Bildsøe, med Bøygde Lensmanden Ole Brynildsøn Horvej og dend tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev Publiceret:

1° Kongl: allernaadigste Placat af 29 Julj h: a:, hvor wed de Courante Ducater igien er needsat til 2 rd: støcket.

2° hands Excellentze Hr: Stiftbefalingsmand von Cicignon Ordre af 29de Septbr: h: a: til Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischer, angaaende alle Kongl: Obligationer, det de maae Transporteres paa ustemplet papiir.

3° En dito Resolution af 25de Septbr:, til Fogden Bildsøe, angaaende forhøyelsen paa Grentse skydsen for aaret 1758, dend Sum/m/a 40 rd: 90 s:, maae lignes paa løbetallet.

4° En dito Ordre til Fogden af 4 Septbr: h: a:, angaaende Delinqwenter underholdning og waretægts penge, som beløber for dette Fogderie at betale 47 rd: 25 s:

5° En dito Ordre til Fogden, af sam/m/e dato, angaaende de Spedalske Lem/m/ers bekostning, hvortil dette Fogderie skal svare 360 rd:

6° En dito Ordre til Fogden, af 30 Junj h: a:, angaaende det ingen maae begrave deres døde føren de har for Sogne Præsten givet dødsfaldet til kiende.

Kongl: allernaadigste skiøde af 22de Junj 1761, for Ole Brynildsøn paa Løsnings Retten til En og en halv Løb smør i gaarden Horviig, blev allerunderd: læst.

Johan/n/es Andersøns udgivene skiøde af 3 Julj 1761, til Knud Andersøn paa Et pund jord og 6 mrk: Elveskyld i Gaarden Horvej, blev læst.

Niels Aadsøn Lie og medInteressendere udgivene skiøde af 4de Nobr: 1760, til Ole Andersøn paa 21 Mrk: smør i gaarden Tøssen, blev læst.

Knud Knudsøn Tørre!! (Førre) udgivene gieldsbrev af 8 Julj 1738, indført i pantebogen paa fol: 36, blev efter paategnede qvittering af 8de Octbr: 1760 og 8de Octbr: 1761 wedbørlig udslet.

Anders Nielsøn Helle udgivene bøxel brev, med Rewers, af 25 Junj 1761, til Einer Johan/n/essøn paa ½ Løb smør i Dyviigen, blev læst.

Niels Odsøn Lie og medInteressendere udgivene skiøde af 4de Nobr: 1760, til Mons Heljesøn paa 18 1/3 mrk: smør i gaarden Tøssen, blev læst.

Jon Nielsøn Mugaas udgivene skiøde af dags dato, til Haldor Jonsøn paa Een halv Løb 9 mrk: smør i gaarden Horvej, blev læst.

1761: 118b

1761

Ole Nielsøn Træen udgivene skiøde af 7 Julj 1761, til Michel Ellefsøn paa 12 mrk: smør i gaarden Axleberg, blev læst.

Ole Pedersøn Horwiigen udgivene skiøde af dags dato, til Peder Olsøn paa Et pund smør i gaarden Horviigen, blev læst.

Ingebrigt Aschielsøn Øye udgivene bøxel brev, med Rewers, af dags dato, til Knud Ingebrigtsøn paa En halv Løb smør i gaarden Strøm/m/e, blevlæst.

Knud Johan/n/essøn Berge udgivene skiøde af dags dato, til Johan/n/es Knudsøn paa En halv Løb smør i gaaarden Berge, blev læst.

Frue Alstrup udgivene skiøde af 16 Julj 1761, til Lars Olsøn paa Et pund smør i gaarden Skerweggen, blev læst.

Torchiel Knudsøn udgivene skiøde af dags dato, til Johan/n/es Torchielsøn paa 6 Mrk: smør i gaarden Øfstedahlen, blev læst.

Dend 5te Nobr: Continuere[de] Waswærens Høsteting, da den Laugrettesmand Siur Smaabræche tog sit sæde, i hvis stæd i gaar sat Lars Horwei.

Ole Brynildsøn udgivene skiøde af gaardag dato, til Jacob Olsøn paa 1 pund 3 mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 9 mrk: smør, i garden Horwei, blev læst.

Gullich Bergesøn Stywe \og Aschiel Ewanger/ gav tilkiende det {hand} \de/ med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Jwer Møcheltwet at blive Dømt til at fra sig levere og aflæge rigtighed til dem for 4re hands steebørn, sc: Niels Bergesøn, Siur ibdm:, Brøttewa og Anna Bergedøttre, deres Fader arv, som Citanterne ere Værge for, samt at svare Processens omkostning, wil fornem/m/e om hand møder.

Dend indstevnte Jwer Møcheltwet blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare.

Kaldsmændene Aschiel Erichsøn Giære og Torbiørn Jonsøn Ewanger afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse udj Jwer Møcheltvet[s] eget paahør.

Citanterne erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Jwer Møcheltvet forelægges at møde til neste ting.

Jwer Olsøn Horvej udgivene skiøde af dag[s] dato, til Gullich Johan/n/essøn paa En halv Løb i gaarden Bræchuus, blev læst.

Knud Andersøn Sewelstad udgivene skiøde af dags dato, til Anders Knu[d]søn paa Et pund 3 mrk: smør i gaarden Sewelstad, blev læst.

Fogden til underdanig følge det Høy Lovlig Kam/m/er-Collegii antegnelser, udj hands allerunderdanigste aflagde Regnskaber for aaret 1760, dends 8de post, gav tilkiende, det hand

med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde beboerne paa de tvende gaar[de], Ewanger under Matricul No: 47, og Wæhle No: 65, sc: Torbiørn Jonsøn Ewanger og Aschiel Jonsøn Wæhle, til at gjøre forklaring, saaleedes som de med Eed vil sande, om hvor meget af stort eller smaat qvæg de kand frem føde: item, hvormeget de af korn og høe kand avle. Alt til Et lovskicket Tingswidnes erholdelse, wil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Torbiørn Jonsøn Ewanger møtte og sagde, det hands Naboer med ham kan widne, det ej noget aar kand føde meere end 7 Creature smaat og stort, samt en Øg, og i slette aaringer, som i aar, kand hand ej føde det. Kand saae 2 td: og 2 skiep: Korn, som/m/e tiider mindre, ret som sæde Manden!! (Maaden?) er til, der af avles ulige, som/m/e aar 4 á 5 td:, som/m/e aar faar hand knap sit udsæd eller frøe igien. Høe kand hand ej sige hvor meget avles, saasom ingen der paa noget maal haver, men det er saameget at hand, med Marcke skovens hielp, kand see ved stor stræb, at faae de om/m/elde Creature frem føde.

Her nest fremstoed Aschiel Jonsøn Wæhle, som sagde under Eed at kunde forklare det hand i gode aaringer, med Marckeskovens hielp ej kunde føde fleere Creature af smaat og stort, end som 9 støcker og En Øg. kand saae ickun halv anden tønne Korn, og i gode aaringer er det Knap hand kand avle 3 tønner Korn, og ofte ickun naae sit frøe Korn igien. Om høe avlingen, svarede hand som Torbiørn Jonsøn Ewanger svaret har.

Fogden, om hvis passeret er, war Tingsvidne begierende, som blev billiget.

Signr: Nordahl æskede sagen i Rette Contra Helge Weaae og Maritta Johan/n/esdatter Stamnes, og gav til kiende det hand med lovl: warsel til dette Ting har ladet til vedermælle indkalde Manden Helge Weaae. Wil fornem/m/e om hand møder.

Helge Weaae blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare.

Deffensor Johannes Stamnes møtte ej heller.

Kaldsmændene Niels Olsøn Rasdahlen og Arne Clemensøn ibdm: afhiemlede stevningens lovlige forkyndelse, med 4re ugers warsel, udj Hælge Weaae[s] eget pahør.

Actor lagde i Rette Sogne Præstens Attest om dette leiermaal, datteret d: 28 Septbr: 1761, som er bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saalydende Lit: D. Actor sagde,

1761: 119

1761

at da den forige Dom over Maritte Stamnes, ved hendes allerunderdanigst ansøgning, er needsendt til Kiøbenhavn, saa begierede hand selver Dom atter beskreven til den/n/e Acts følge, dets aarsag begierede sag udsat til neste Ting-

Afskeediget,

Den forlangende udsettelse billiges.

Christopher Andersøn Bolstadøren udgivene gields brev af dags dato, til Hr: Sorenskriver Garman for 90 rd: laan, mod det pant af alle paa Bolstadøren opbygte huuser, samt grunden og Giestgiber Privilegierne med alt det hand er Eiendes, blev læst.

Einer Deviigen skriftl: forpligt af dags dato, til Knud Bastesøn og Ragnilde Olsdatter, hvad de aarlig skal nyde i wilkaar, blev læst.

Magne Mestad og medInteressendere udgivene skiøde af dags dato, til Brynild Olsøn paa 9 Mrk: smør i gaarden Førre, blev læst.

Dend 6de Nobr: Er ved Waswærens Høsteting følgende passeret.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar skal betiene, blev opnævnt og ere: Knud Sewalstad, G(...te..?) Goute ibm:, Lars Langeland, Gullich Brækhuus, Michel ibdm:, Lars Aarhuus. Nye: Jon Ellie og Helge Langeland.

Fogden lod inden Retten oplæse og Examinere til sine Regnskabers bilager følgende Documenter: 1° det almindelig Tingsvidne indeholdende 13 poster. 2° om de Privilegerede giestgibere, at de ere 2de. 3° om Tingskydsen, at den er betalt. 4° om de gaarder Lensmændene beboer. 5° at de affælde gaarder er worden aftaget i skatterne gotgiort. 6de: Odels Mantallet. Som ingen noget derimod havde at erindre, war Fogden Rettens Atestation begierende, som blev billigens efterkom/m/et.

Efter 3de gange udraabelse, war ej nogen der wilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget for dette skibreede ophævet.

Dend 7de Nobr: blev paa **Wangens Almindelig Tingstue holden Høste, skatte og sage Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 98 findes opnævnt og Specificeret, nærværende inden Retten Fogden Ole Lund Bildsøe med den Tingsøgende Almue,

Da allerunderdanigst og underdanigst blev Publiceret de Forordninger og Ordres, som ved Ewanger Høste Ting paa fol: 118 findes Extraheret.

Allerunderdanigst Publiceret

Kongl: Allernaadigste skiøde af 13 Julj 1761 for Frue Alstrup, paa Løsnings Retten til 2 Løber smør i Gaarden Berge, 2 Løber smør i gaarden Jnd: Flage, Et pd: 12 mrk: smør i gaarden Bøer, Et pund 3 mrk: smør i gaarden Nedr: Winnie.

Et dito af 22 Junj h: a: til bem:te Encke Frue, paa Løsnings Retten til 12 mrk: sm: i gaard: Schielde.

Elling Urland udgivene giølds brev af 6 Julj 1761, til Frue Alstrup for laante penge 99 rd:, mod 3 Spand smør i Gaarden Urland til underpant, blev læst.

Bøygde Procurator Traae for Ole Wasenden, æskede sagen i Rette Contra Haldor Reqwe, og vil fornem/m/e om hand nu møder.

Haldor Reqwe møtte og sagde, det hand end nu ingen Regnskab har faaen af Ole Fladeqwal for de af Auctionen inCasserede penge, der for indstevnt ham til dette ting, Regnskab at aflæge, af den aarsag begierede sag udsat til over Morgen, som er Mandagen.

Afskeediget,

Sagen gives Rum til overmorgen dend 9de Nobr:

Kongl: Allernaadigste skiøde af 22 Junj 1761, for Thomas Siursøn, paa Løsnings Retten til 2 Løber smør udj Gaarden Gielle, blev allerunderdanigst læst.

Et dito skiøde af sam/m/e datis, for Knud Johansøn, paa Løsnings Ret: til 1 L: sm: i gaaard: Schielde.

Et dito af 14 Septbr: h: a: for Anfind Hallesen, paa Løsn: Ret: til 2 L: 2 pd: 1 ½ mrk: sm: i Gierstad.

et dito af sam/m/e datis, for Torbiørn Madsen, paa Løsn: Ret: til 4 Løber smør i gard: Sæwe.

et dito, af 22 Junj h: a: for Godskalk Knudsen, paa Løsn: Ret: til 1 Løb sm: i gaard: Westreim.

et dito, af sam/m/e datis, for Torbiørn Madsen, paa Løsning: Ret: til 1 Løb smør i dito gaard, blev læst.

et dito, af sam/m/e dato; for Knud Johansen, paa Løsning: Ret: til lige deel i dito gaard, læst.

et dito, af sam/m/e dato, for Knud Erichsen, paa Løsnings R: til ½ Løb sm: i gaard: Wæhle, læst.

et dito af 14 Sep: h: a: for Knud Wichingsen paa Løs: R: til 2 Løber sm: i gaard: øvre Growe, læst.

et dito, af sam/m/e dato, for Niels Swends: paa Løs: R: til 9 mrk: smør i gard: Nedr: Fenne, læst.

Ole Jacobsen Giersqwal Contra Aamun Hæwe, æskede sag i Rette, og wilde fornem/m/e om hand nu møder.

Dend indstevnte Aamun Hæwe møtte og sagde, det hand icke kunde finde sig pligtig at give den/n/e tjeneste Tøs meere end hun har faaen, i betragtning af den store skade hun havde tilføyet ham, til sam/m/e at beviise, begierede hand sag udsat til neste ting, widner at indkalde.

Afskeediget

Den forlangende udsettelse billiges.

Den 7de Nobr: betiente jeg Retten som Sætte-Dommer udi effterskrevne Sag, følgelig Hans Excellences Høy-Velbaarne Hr: Stiftsbefalingsmand von Cicignons mig tillagde Ordre og Constitution af 26de Oct: sidstl.; tegnet paa Hr: Cancellie-Raad og Sorenskriver Fleischers indgivne Requisition af foregaaende 17de dito, saa lydende:

Hvor da for Retten fremstoed Cancellie-Raad og Sorenskriver Johan Sechman Fleischer, som dette Stæds Skifft-forvalter, og gav tilkiende, at da han i Sommer var bleven underrettet om

1761: 119b

at Egte-gifft-Qvinden Kari Peders-datter, boende paa Gaarden Opheim i Dyrvedals Otting, laae dødelig svag, da s(om?) ingen Livs-Arvinger havde, uden een fraværende udarving Dønet Brynilds-datter, gifft med Ole Siursen, boende i Sydnes-Dokken ved Bergen, gav han ordre /: siden Sorenskriverens boepæl er over 5 Miil fra Stædet :/ til den Dannemand Knud Olsen Ringheim og medtagne Mand Knud Berge, det de paa Rettens vegne, saasnart de hørte bemelte Qvinde ved Døden at være afgang, skulle indfinde Dem paa Arvetompten Gaarden Opheim, hos Enkemanden Gotskalk Olsen, for at forsegle og Registrere boen. Disse 2de Mænd, effter at de hafde hørt sige, det bemelte Qvinde ved Døden var afgang, har i følge af Arvingens Søn Peder Olsen Ringheim, indfunden Dem d: 15de Septbr: sidstl: paa Gaarden Opheim, og der for Enke-Manden Gotskalk Olsen givet tilkiende Deres ærende, og at de paa Rettens vegne var udsendt. Men bemelte Gotskalk Olsen, uagtet at hand icke hafde givet dødsfaldet tilkiende, har saa slet opført sig imod disse benæfnte 2de Mænd, at de aldeles indtet den dag, paa Rettens vegne kunde udrette, hvorfor de opholdt dem paa Gaarden Opheim Natten over indtil d: 16de Septbr:; i haab at Enkemanden Gotschalch Olsen skulle betænke sig, men han blev dagen dereffter verre og icke bedre, saa de maatte forføye Dem fra Arvetompten, for at skye det onde som deraf kunde flyde, uden at faae det ringeste af Stærvboet forseget eller Registeret.

For denne Gotskalk Olsen Opheims opførsel og stridige forhold imod Lands-Loven og de Kongl: Forordninger, er bemelte Gotskalk Olsen, med Mundtlig Varsel til dette Ting

indkaldet, Vidner om sit forhold og opsætsighed at anhøre, Dom at imodtage til Straf og undgiældelse, samt processens erstatning.

Til Vidner udi Sagen er under Lovens faldsmaal indkaldet, Peder Ringheim, Knud Berge, Tobiørn og Tosten Eyde, samt Siur Arvesen; vil fornem/m/e om den paagiældende Enkemand Gotskalk Opheim og de samtlige Indstæfnte Vidner møder.

Den indstæfnte Gotskalk Opheim blev 3de gange paraabt, men mødte iche.

Ellers indfandt sig Persnlig for Retten, alle de indkaldte Vidner.

Citanten sagde, det er mærkeligt, at den opsætsige Enkemand Gotskalk Olsen Opheim har opholdt sig her paa Tingstædet og i Tingstuen denne gandske dag, indtil nu Sag bliver paaraabt, har hand absenteret sig, for at udviise sin fremturende opsætsighed; thi nødsages Citanten ydmygst at begiære Stæfningen ved Kaldsmændene Jver Rongsbøen og Torgier Lie, at faae afhiemlet, med ydermeere paastand om Vidnernes forhørelse, og erindring om foreleggelse til næste ting for den udeblivende.

Stæfne-Vidnerne, bemelte Jver Rongsbøe og Torgier Lie, blev femkaldet, og under Corporlige Eed forklarede, at den Indstæfnte var givet over 14ten dages Varsel i hands eget huus og paahør.

For Vidnerne blev Eedens forklaring af Lovbogen oplæst, med formaning at afgive Sandfærdig forklaring.

Den instæfnte Gotskalk Olsen Opheim tilstoed lovlig Varsel, og dernest tilstoed, og af hiertet fortryder, at han haver i Svaghed og skrøbelighed begaaet den mishandling, hvorhos han nu for Retten er indkaldet, begiærende det Vidnerne ey maatte blive forhørte, effterdi hand agter til hans Kongl: May:t med allerunderdanigst Ansøgning at needgaae om allernaadigst formildelse i Straffen.

Citanten sagde, at han imod den forlangte udsættelse indtet hafde at erindre.

Eragtet!

Sagen bliver bevilget udsadt til anstundende 1762 aars Sommer Ting, i fald den indstæfnte kand udvirke Kongl: pardon eller formildelse.

1761: 120

1761

Dend 9de Nobr: blev Retten betiendt paa Gaarden Lødwe, udj dend paa fol: 103 Incaminerede Odels sag, da Retten blev beklæd med det der Specificerede Laugret, undtagen for Torgier Twinden sat Swend Emstad. Nærværende Knud Ringheim som haver tilkaldet Laugrettet, som og for at gaae Rettens Middel til haande.

Hvorda fremstoed Bøygde Procurator Traae for Citanten Brynild Ingebrigtsøn, og gav tilkiende det hand atter til den/n/e tægte dag med Muntl: warsel har indkaldet Lars Swendsøn Lødwe med søn Jwer Larsøn, efter forige tiltale at møde, Citantens breve og iRettesettelse at anhøre, og Dom efter hoved stevningen at imod tage, vil fornem/m/e om de møder.

De indstevnte møtte, Fader med søn, og tilstoed warselen.

Citanten lagde i Rette sin skriftl: paastand af dags dato, med vedfølgende 3de breve, der alt var bilagt med behørig stemplet papiir, og saa lydende.

Jwer Larsøn Lødwe sagde, det hands Fader havde indløst det paastevnte gods for sig og sin Kones fælles børn, lagde ellers i Rette sin skriftl: paastand, dateret 3de hujus, med de der udj paaberaabte breve, der alt er saalydende.

Retten tilhold Parterne, om de noget videre havde til sags oplysning, de da der med wilde frem kom/m/e.

Citanten sagde, det hand holdt ufornøden noget at svare til Brosse[s] indlæg, saasom brevene oplyser sag, havde ej videre at frem lægge, men paastod Dom.

Jwer Lødwe sagde ej videre at have til sags oplysning, men paastod Dom.

Afskeediget,

da Wangens Høsteting holdes i dag, og wedholder den/n/e heele ugge, aarsages Dom/m/eren, sag til Doms at optage, indtil i dag 8te dage, som er dend 16de Nobr:, da det her sidende Laugret, som Meddoms Mænd, haver at møde, dom med Sorenskriveren at afsige. Til sam/m/e \tiid/ Parterne, dom at anhøre, haver at møde.

Sam/m/e dag, neml: dend 9de Nobr:, Continuerede Wangens Høsteting, da Retten blev beklæd med det forhen anførte Ordinaire Laugret.

Lars Johan/n/es-søn Berje efter forige tiltale, æskede sag i Rette Contra Anders Giære.

For Anders Giære møtte Bøygde procurator Traae, som sagde tillige at møde for den indstevnte hands søn Halle Andersøn, som forestillede aldeles at være misnøyet med dette paatrængte forlig, saasom Lars Johansøn Berge aldeles har ej oplyst der at have nogen Odels Ret, og da som Lars Johansøn dette aar deels har ophold sig i Hardanger og deels paa Woss, haver Comparenten icke faaet stevning udwircket til dette Ting, altsaa wilde hand udbede sig ydmygst sag udsat til som/m/er Tinget, og det til beviis anviste hand i Retten at det er hands fulde Alvor, sin Contra-stevning dateret 7 Nobr: 1761, med ydmygst paastand at nyde Rettens bifald.

Citanten forestillede, det hand ej kand begribe hvorleedes søn Halle Andersøn kand indtrænge sig i den/n/e sag.

Eragtning,

Endnu en gang for alle, forundes og billiges Niels Traae[s] sag udsat til neste Ting. Men skulde hand til den tiid ej lovlig procedere sag, kand hand sicker wente Dom worder afsagt, og hand for brugte udflugter og ophold at worde tilstræckelig anseet.

Siur Wichingsøn Wiche og Ole Wichingsøn Twilde udgivene skiøde af 7de Nobr: h: a: til Torbiørn Siursøn Eie, paa 1 L: 1 p: 13 4/5 mrk: smør med bøxel, og over bøxel til Et spand smør, i gaarden Twilde, blev læst.

Rognald Anbiørnsøn udgivene skiøde af 7 Nobr: h: a: til Anbiørn Rognaldsøn paa En Løb smør i Gaarden Houge, blev læst.

Klockeren, Monsr: Waleur, efter forige tiltale, æskede sag i Rette Contra Peder Appeltuun, og sagde lovl: at have ladet forkynde, den ham af Retten, paa sidstl: som/m/er ting givende forelægelse, wilde fornem/m/e om hand nu møder.

Peder Appeltuun blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare.

Kaldsmændene Jwer Rongsbøen og Torgier Lie afhiemlede forelægelsen at være lovl: forkyndt Peder Appelthuun udj hands Kone Anna Erichsdatter[s] pahør, siden hand ej lod sig finde.

Citanten paastod Dom efter stevningen. Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Da Peder Appeltuun ej har wildet ladet svare til sigtelsen, da stevningen her fald i Rette paa indeværende Aars som/m/erting, og ej heller nu lader svare, da forelægelsen til dette Ting er ham lovlig forkyndt, saa bliver hands udeblivelse at ansee, som en fuldkom/m/en tilstaaelse om fordringens rigtighed. Altsaa Kiendes for Ret, det Peder Appelthuun bør betale til Citanten det paastevnte offer og Klocker-Told for 4re Resterende Aar, aarlig 20 skil:, er 5 mrk:, og i processens omkostning 2 rd:, inden 15 dage efter Dom/m/ens forkyndelse, under Nam og Execution.

Procurator Traae for Ole Wasenden æskede sag i Rette, og vilde nu fornem/m/e hvad Haldor Reqwe havde at frem føre.

Haldor Reqwe sagde end nu som forhen, det hand ingen Regnskab af Ole Fladeqwal havde bekom/m/et, der for kunde ej betale.

Ole Fladeqwal fremstod og sagde det hand er gandske willig til at giøre Rigtighed og her at fra sig levere de overskydende Auctions penge 8 rd: 3 mrk: naar Haldor Reqwe det forlanger.

Citanten lagde i Rette et udtog af Justitz Protoc: til Actens følge, sam/m/e oplyser og afbeviiser

1761: 120b

1761.

sag, saaleedes sluttede sag og paastoed Dom. den fremlagde Extract er saalydende.

Haldor Reqwe tilstoed fordringens rigtighed, men sagde Nu ej at kunde betale.

Citanten Urgerede paa Dom. Da blev saaleedes Dømt og

Afsagt,

Da Haldor Reqwe ej noget imod fordringen 13 rd: 1 mrk: 8 s: haver at forestille, saa Kiendes for Ret, det Haldor Reqwe bør betale til Citanten Ole Wasenden de Resterende 13 rd: 1 mrk: 8 s:, samt et aars Renter af den fulde Capital 62 rd: 1 mrk: 8 s:, og i processens omkostning 2 rd:, inden 15 dage efter dom/m/ens forkyndelse, under Nam og Execution.

Siur Anfindsøn Store Hondwe sagde, det en huusmand Knud Jørgensøn har sat sig i gaardens Fæehave, og der uden love, Rydder og udlægger ager og slotter, samt opbygger huuser, hugger skoven, samt over adskilligt Citanten til skade og Nackdeel, af disse aarsager Citanten har ladet ham udsige at flytte der fra. da hand det ej wil, er Citanten nødsaget sag mod den/n/e huusmand Knud Jørgensøn at anlæge, altsaa med Muntlig warsel til dette Ting, ladet indkalde benævnte Knud Jørgensøn, widner om sit forhold med widere at anhøre, Dom at imodtage til at fravige gaardens Eiendom, og at svare processens omkostning. Til widner i sag, er indkaldet under Lovens faldsmaal, Willum Hellesnes, {Ragnilde ibdm:}, Kari Andersdatter, tienende paa Hellesnes, Niels Knudsøn Store Hondwe, Joseph Monsøn ibdm:, og Giertrud Andersdatter. Wil fornem/m/e om den indstevnte med widnerne møder.

dend indstevnte Knud Jørgensøn blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare.

de indstevnte widner møtte alle. ligesaa sagde Citanten end nu at have tvende widner, Knud Børke og Knud Dychesteen, dem hand forgiette at Navn give, paastod samtlig widnerne forhørte.

Kaldsmændene Ole Wangen og Siur Andersøn Finnesbøen afhiemlede stevningen at være Knud Jørgensøn i Eget paahør lovlig forkyndt. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst og formanet at blive ved sandhed.

1ste widne, Willum Jsaaksøn, er boendes paa Hellesnes, efter aflagde Eed widnede, at i den/n/e som/m/er gik Knud Jørgensøns qvige i Citantens slaatte, da widnet gick til gaarden og advarede Folket. og war sam/m/e qvige wanefuld og over alt brød gar, det widnet har hørt mange Folk at klage over. Citanten tilspurte vidnet om icke har seet eller hørt sige, det den/n/e Knud Jørgensøns qvige i den/n/e høst ødelagde en stoer høe slaatte, Citanten tilhørende. Resp: har ej seet det, men hørt af andre det fortælle.

2det widne, Kari Andersdatter, tienende hos Anders Hellesnes, efter aflagde Eed widnede, at i den/n/e som/m/er saa widnet det Knud Jørgensøn[s] qvige brød sig igien/n/em garen ind paa Citantens slaatte, og war det et wanefuld best, der over alt indbrød sig. har og hørt sige at den/n/e qvige kom ind paa et andet Træe, tilhørende Citantens wærfader, og [der] fra indbrød sig paa Citantens slaatte, og sam/m/e i den/n/e høst ødelagde. Citanten havde ej noget at spørge.

3de widne, Niels Knudsen, tjenende hos Citanten, efter aflagde Eed widnede, at i den/n/e som/m/er saa vidnet det Knud Jørgensens wanefuld qvige gick i Citantens Eng og havde tilføyet ham stoer skade, og war Citantens store slaatte saaleedes af qvigen op æt, at han i høst ej kunde slaae den, uden noget lidet hist og her, og widnet ej seet noget andet Creatur der har giort skaden, end den/n/e om/m/elde qvige.

4de widne, Joseph Monsøn, tjenende noget hos Citanten, efter aflagde Eed widnede Conform med tredie vidne, med tillæg, det hand ofte i som/m/er maatte gaae fra Arbeidet, for at jage qvigen af slaatten, og at læge i gierdet hvor qvigen sig havde indbrudt, og en qvæl!! (qvæld) kom Knud Jørgensens datter og tog qvigen af Citantens bøde.

5te widne, Giertrud Andersdatter, tjenende hos Citanten, efter aflagde Eed widnede, at Knud Jørgensens wanefuld qvige, i den/n/e som/m/er, stedse brød sig ind paa slaatterne, saavel hiem/m/e som paa stølen. og war Citantens store slaatte saaleedes af qvigen op æt, at hand ej kunde slaae den, uden noget lidet. widnet maatte og ofte gaae fra Arbeidet, for at jage den/n/e qvige som stedse brød sig igien/n/em garen.

6de vidne, Knud Olsson, boendes paa Børke, efter aflagde Eed vidnede, at for 14 dage siden war vidnet og Dyckesteens Knud, paa forlangende af Citanten, hos Knud Jørgensen og udsagde ham, at flytte fra gaardens Eiendom inden Korsmisse tilkom/m/ende Vaar. da Knud Jørgensen svarede, det, hand skiød sig under Retten.

1761: 121

og saa widnet sam/m/e gang, det Knud Jørgensen havde lengere udfløttet sit løehuus. Citanten tilspurte widnet, om hand icke sam/m/e gang hørte, det Citanten \havde/ giort saadan Contract med Knud Jørgensen, at for de 2de tompter hand havde taget sig til, skulde Citanten have de 2de tompter som ligger lengere inde, men Knud Jørgensen havde indgierdet det alt. Resp: hand hørte paa den/n/e tale og saae at de 2de tofter war indgierdet, og at en halv toft stod uslaaet.

7de widne, Knud Olsson Dyckesteens, efter aflagde Eed widnede i et og alt Conform med nest foregaaende 6de widne.

Citanten erindrede om Laudag.

Afskeediget,

Knud Jørgensen forelægges at møde til neste ting.

Jon Børke, efter forige tiltale, æskede sag i Rette Contra Knud Ringheim, wil fornem/m/e om hand møder.

Knud Ringheim møtte, forundrede sig over anlagde sag, som bestaar i et vedemaal, tænckte Citanten selv havde fra faldet, men da hand, som i Morgen bliver 14 dage, er forkyndt forelægelsen, kunde hand ej til dette ting naae Contra stevning, derfor begierede sag udsat til neste ting.

Citanten paastod forelægelsens forkyndelse afhiemlet.

Kaldsmændene Jwer Rognsbøen og Torgier Lie afhiemlede forelægelsen i dag 14 dage at have forkyndt paa gaarden Store Ringheim, i Knud Ringheims Kone Britte Hallesdatter[s] paahør, siden Knud den dag ej var hiem/m/e.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Swend Dugstad gav tilkiende, det hand paa Egene samt gaardene Dugstad og Lem/m/e beboeres wegne, til dette Ting har ladet stevne og indkalde Anders Berge, widner at anhøre, om hvor nær hand er besvogret med Sølfest Flettre[s] Kone Anna Monsdatter, widerne, som

under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Ole Twinne, Stephen Rondwe og Holgier Reene, wil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

Bøygde Procurator Traae møtte for Anders Bergo, og tilstoed lovlig warsel.

Afsagt,

da det er seent paa aftenen beroer sag til i Morgen tiilig.

Dend 10de Novbr: blev nest forbemelte sag atter foretaget. For den Laugrettesmand Jon Biørche sat Torgier Lie i Retten.

Niels Traae sagde, det Anders Bergo udj aastæds trættten paa Flettret, som en ældgam/m/el Mand, har forklaret, det hands Kone og Sølfest Flettret[s] Kone er i fierde leed beslægtet. skulde ved den forklaring af ham været begaaet nogen forseelse, er det af mangel paa ihuukom/m/else som en gaml: Mand.

Citanten paastod de indstevnte widner forhørte. Eedens forklaring blev widnerne forelæst og formanet at blive ved sandhed.

1ste widne, Ole Jørgensøn Twinne, efter aflagde Eed, {widnede} frafald Citanten dette widne.

2det widne, Stephen Wichingsøn Rondwe, efter aflagde Eed widnede, Niels Flettret havde En søn Anbiørn Flettret, hands søn var Mons Flettret, hands datter er Anna Monsdatter, som er gift med Sølfest Flettret. bem:te Niels Flettret havde En datter Britte Nielsdatter Bergo, som er gift med Anders Bergo. Citanten tilspurte widnet om Niels Flettret icke havde en søn til. Resp: Jo.

3de widne, Holgier Reene, efter aflagde Eed widnede Conform med andet widne.

Citanten begierede et udtog af Protoc: om det passerede, som blev ham billiget.

Bøygde Procurator Traae for Aamun Nessem gav tilkiende, det hand for 7 á 8 aar siden havde laant Johan/n/es Mørqwe 8 rd: 3 mrk: 10 s:, til at indløse Et Arveskiftebrev fra Frantz Weniig, som der for havde stevnet Johan/n/es Mørqwe. disse 8 rd: 3 mrk: 10 s: har Citanten ofte fordret tilbage hos Johan/n/es Mørqwe, men ej erholdet andet end frugtesløse løfter. dets aarsag Citanten til dette ting med Muntl: warsel har ladet stevne og indkalde Johan/n/es Mørqwe, Dom at imodtage til at betale disse 8 rd: 3 mrk: 10 s: under Nam, samt processens erstatning. wil fornem/m/e om Johan/n/es Mørqwe møder.

dend indstevnte Johan/n/es Mørqwe møtte, tilstoed lovl: warsel, sagde og at være Citanten penge skyldig, men icke saa mange som paastevnt er, thj noget har hand faaen, og naar afregning bliver giort, skal hand betale ham Resten.

Citanten begierede sag udsat til i Morgen, om forening kand træffes, wil [han]? icke, vil hand paastae Dom.

Afsagt,

sagen forfløttes til i Morgen.

Niels Traae efter forige tiltale, Æskede sagen i Rette Contra Halwor Mørqwe, og gav tilkiende, det Rettens forelægelse under faldsmaal er vidnerne lovl: forkyndt, vil fornem/m/e om de møder.

dend paagiældende Halwor Mørqwe war nu her for Retten, men da sag blev paaRaabt, gick hand ud af Ting stuen.

de forelagte widner møtte alle, undtagen Johan/n/es Mørqwe, som dog nu i dette Moment møtte. Eedens forklaring blev vidnerne forrelæst og formanet at blive ved sandhed.

2det widne, Øyel Hansøn, boendes paa Gaarden Hirdt, efter aflagde [Eed] vildnede!!, at da Generals Mynstringen sidst war her paa Wangen, som er omtrendt for 5 aar siden, da laae Torgier Arnetvedt under Præstesmeden!! (-smien?) og sov, og siger St[e]phen

Michelsøn Lem/m/e til widnet og Downal Hage, at det war ligt til at Halwor Mørqwe havde taget fra Torgier Arnetvedt nogle penge. Nu møtte den paagiældende Halwor Mørqwe. Vidnet forklarede fremdeeles, det hand med de andre gick til dend sovende Torgier Arnetvedt, og da saae de, det hands lom/m/e war afskaaren, og gick de fra ham og lod ham ligge. siden hørte widnet sige, det Torgier havde faaen af pengene tilbage 3 rd: 3 mrk.; om widnes!! (widnet) mindes rettelig, siden det er saa lang tiid siden. Siden hørte widnet sige at Niels Jonsøn Giøesteen havde talt til Halwor Mørqwe om disse penge, da havde Halwor Mørqwe svaret, hand havde gjort det fordj hand war hands Frende. Citanten tilspurte widnet om hand icke har hørt bøygde Rygte, det Halwor Mørqwe er Tyvagtig. Resp: har hørt ømmest der om tale, men har aldrig seet noget saadant af Manden øve. Parterne havde ej noget at tilspørge widnet.

3de widne, Ingebrigt Hansøn, er huusmand paa Hirdt, efter aflagde Eed vidnede, ej at kunde sige noget i den/n/e sag. Citanten tilspurte widnet, om hand icke har hørt et almindelig bøygde Rygte om Halwor Mørqwe, saavel om disse penge som andre ting. Resp: ja, han har [hørt] Rygtet om disse penge, men ej om andre ting. Citanten spurte, om hand icke har hørt at Jon Fliserafn miste nogen penge, og hvor mange de var. Resp: ja, hand har hørt, at hand mistede dem paa Mørqwe, men har ej hørt høyden paa pengene. 3de: om widnet ej har hørt sige, hvem der saa paa det, da Jon mistede disse penge paa Mørqwe. Resp: Nej. Halwor Mørqwe tilspurte widnet, om den som mistede pengene, laae i hands huus. Resp: har ej hørt det.

4de widne, Johan/n/es Olsøn, er huusmand paa Mørqwe hos Halwor, efter aflagde Eed widne[de]. Citanten tilspurte widnet, om hand icke har hørt Rygte at Halwor Mørqwe havde skaaret en lom/m/e fra Torgier Arnetvet, hvor udj var en deel penge, og hvor mange. Resp: Rygtet har hand hørt, men ej hvor mange pengene war, føren nu her for Retten. 2° om hand icke har hørt, at Halwor Mørqwe er bleven tiltalt, at levere Manden sine penge igien, og hvor mange de vare. Resp: har hørt Rygtet her om, men ej hørt hvor mange penge hand leverede tilbage. 3° om widnet icke har hørt at Jon Knudsøn Fliserafn en gang mistede nogen penge paa Mørqwe. Resp: ja, har hørt Rygtet her om. 4de: om hand icke har hørt sige, det den/n/e Jon Flisserafn sam/m/e gang var indbuden af Halwor Mørqwe, og at hand skienckede ham drucken{. Resp:} saa hand faldt i søvn, og da hand opvognede, saa hand at have mistet sine penge. Resp: har hørt sige at Jon war drucken, og drack hand i Halwor sin stue, men om hand kiøbte det hand drack, eller Halwor gav ham det, ved widnet ej. har ej hørt om Jon sov hos Halwor, men hørt sige at Jon sam/m/e gang mistede sine penge. 5te: om widnet icke ved at Jon laae paa backen ved Mørqwe og sov. Resp: ja, har hørt det sige.

5te vidne, Kari Nielsdatter, tienende hos Hans Engeland, aflagde Eden efter Loven. Citanten begierede widnets svar til sam/m/e qwæstioner som ved nest foregaaende widner er anført. Til 1ste qw: svarede, har hørt Rygtet, men kand ej mindes hvor mange pengene skulde være. Til 2den qw: svarede, har ei hørt noget her om. Til 3de qw: svarede, jo, har hørt, og tiente vidnet sam/m/e gang hos Ole Mørqwe. Jon Flisserafn var hos Halwor Mørqwe, og der drack sig drucken, noget kiøbte Jon, og noget gav Haldor!! (Halwor) ham at dricke. da hand var bleven drucken, gick hand, Jon, ud og lagde sig paa Marcken at sove under Anders Mørqwe[s] smie. da Jon sov, kom Halwor Mørqwe til ham, og med haanden søgte først paa en siide, og siden paa den anden siide af Jon. der efter sat hand sig lidet need hos Jon, som sov, og saa gick hand, Halwor, hiem. og stoed widnet tillige med Siur Monsøn Tweto, ved (Qwine?), er under et slatte træ, og oplæssede tørt hœ, og saa paa dette omvundene. da Jon opvognede, gick hand ud til Vettlebruene, der savnede hand sine penge, gick saa strax tilbage, søgte og jamrede sig for sine penge hand havde mist, som hand sagde war 4re Rdr: til 4de qw: svarede, at referere sig til nest foregaaende svar. ligesaa om 5te qw: Haldor!! (Halwor)

Mørqwe tilspurte vidnet, om det saa at hand tog pengene. Resp: Nei. 2° at som hand og widnet har tiendt tilsam/m/en hos Ole Dragswold, om widnet da saae eller hørte noget saadant af ham at begaae. Resp: Nei.

6de widne, Anna Michelsdatter, værende for sig selv paa Gaarden Owerland, aflagde Eden efter Loven. Citanten begierede sam/m/e qwæstioner fremsat til dette widne, som ved fierde widne anført er. Til 1ste qwæs: {svarede Nej} og 2den qw: svarede, at have hørt Rygtet, men ej hvor mange pengene war. Til 3de qw: svarede, har hørt Rygtet, ved intet videre her om. Til 4de qw: svarede, har ej hørt noget her om. Citanten sagde, at som dette vidne og Halwor Mørqwe[s] Kone er søskende børn, saa fra fald hand dette widne.

7de widne, Ole

1761: 122

1761.

Nielsøn, boende paa Mørqwe, aflagde Eden efter Loven, og widnede, at i den/n/e vinter 2 aar siden mistede vidnet noget Korn, som war til 6 eller 7 asker, da siger Siur Mørqwe, og tilstoed, det hand og Halwor Mørqwe havde taget det tilligemed en flæskeskincke, og havde de, efter Siur[s] tilstaaelse, taget Nøglerne til widnets stavbuer, som laae paa skabet i vidnets stue, og saa gick paa stavburet og tog dette Korn og fleskeskincken. da de nu kom ind igien med Nøglerne om Natten i vidnets stue, da opvognede widnet og hands Kone som strax Raabte hvem det var som kom ind, da de icke wilde svare, spranck!! (sprang) vidnet op, og de spranck ud, vidnet efter dem, men fick dem ej at see, da widnet nøgen sprang omkring huusene, men saa dem ej. da widnet kom tilbage, laae Nøglerne til stavburet paa vidnets dørstock. Citanten tilspurte vidnet, om hand icke har hørt det almindelige Røgte om Halwor Mørqwe, det hand er tyvagtig. Resp: Rygtet har widnet, ligesom andre, hørt over alt. Halwor Mørqwe tilspurte widnet, om hand icke brød sig ind mens widnet!! (Halwor?) og hands Kone laae og sov den omwunde Nat, og spurte efter Siur. Resp: Halwor Mørqwe faar beviise at hand brød sig ind, men widnet kom med sin løgte til Halwor[s] stue, og saa at der var tent lys inde, hørte dem tale, og at de sagde, at der kom/m/er en med lys, og i det sam/m/e sluckede de deres lys. saa banckede vidnet først paa, gick saa ind og spurte efter Siur, da Halwor og hands Kone lod som de sov.

Citanten begierede Tingswidnet sluttet og beskreven meddeelt. som blev billiget.

Dend 11de Nobr: Er ved Wangens høsteting passeret som følger.

Frantz Wenviig for Aamun Lie efter forige tiltale Contra Haw Winje, æskede sag i Rette og gav tilkiende, lovlig at have ladet for Haw Winje forkynde den ham af Retten givende Lavdag, wil fornem/m/e om hand møder.

Den forelagde Haw Winje blev 3de gange paaRaabte, men ingen wilde svare.

KaldsMændene Jwer Rogns Bøen og Torgier Lie afhiemlede forelægelsen at være Haw Winje lovl: forkyndt i paahør af hands Kone Gudwe Baarsdatter, siden Manden ej lod sig finde.

Citanten paastoed Dom saavel i hovedsag som omkostningerne. Da blev saaleedes Dømt og Afsagt,

Med Haw Winje[s] udeblivelse, samtycker hand Kravet 5 rd: 1 mrk: 8 s:[s] rigtighed: thj Kiendes for Ret, det Haw Winje til Citanten Aamun Lie bør betale fordringen med 5 rd: 1 mrk: 8 s:, samt processens omkostning med 3 rd:, inden 15 dage efter Dom/m/ens forkyndelse, under Nam og Execution.

Niels Sondwe gav til kiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Brynildsøn Twilde for skyldig værende 21 rd:, \samt 3 (s....?) á 3 mrk:, er ? rd:

3 mrk:/, Dom at imodtage til betaling, samt processens erstatning, wil fornem/m/e om hand nu møder.

dend indstevnte Ole Twilde blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare.

Kaldsmændene Jwer Rognsbøen og Torgier Lie afhiemlede stevningen at være Ole Brynildsøn Twilde lovlig forkyndt udj hands huusbonde Niels Wichingsøn Twilde[s] paahør, siden Ole ej lod sig finde.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Ole Brynildsøn Twilde forelægges at møde til neste ting.

Niels Gielland paa Egene og medbesidderes vegne af gaardene Gielland, Lille Ree, Houg, Helland og Færre, gav tilkiende, det de med muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Brynild Growe, widner at anhøre, om hvorleedes hand imod Tinglyst Contract af 12de Nobr: 1757 har beitet med sine Creature: der om Dom at imodtage til undgieldelse og erstatning efter Contractens indhold, samt at svare processens omkostning. til widner er under Lovens faldsmaal indkaldet Dønathelland \og/ Jorand Grønlien, {og Giertrud Olsdatter Growe}, wil fornem/m/e om de samtlige indstevnte møder.

dend indstevnte Brynild Growe blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare.

Kaldsmændene Lars Heljesøn øvre Himble og Tormoe Aadson Nedre Himble afhiemlede stevningen at være Brynild Growe lovlig forkyndt i Eget paahør.

Citanten paastod de mødende widner forhørte, og den udeblivende sagvolder forelagt til neste ting. Eedens forklaring blev widnerne forelæst og formanet at blive ved sandhed.

1ste widne, Dønathelland, gift med Aad Helland, \nu Encke/, efter aflagde Eed widnede, at i fior som/m/er war widnet paa Arbeide hos Niels Gielland, da saa widnet i tvende dage efter hin anden, det Brynild Growe[s] Creature beitede paa Niels Giellands Eiendom udj Washougene dend første, og anden dag paa Færre Eiendom tæt need ved garen, og tilstod Brynild Growe at det war hands Creature. og gick sam/m/e Creature need til Niels Giellands bægierde, og blev der ligende Natten over til anden dag Morgen. Og war dette ved Olsocke tiider, da Citanten og de andre war med deres Creature paa Field stølen. Citanten havde ej noget at tilspørge widnet.

2det widne, Jorand Thomasdatter, gift og til huus paa Grønlien, efter aflagde Eed widnede Conform med første vidne, undtagen ej at have talt med Brynild Growe dend omvundene tiid, og altsaa ej hørt hands tilstaaelse om Creaturene, men widnet gick siden ind i Brynild Growe[s] floer for at see Creaturene, og da kiendte hun bieldeKoen og en deel af de andre Creature igien.

Citanten forestillede, det hand endnu havde et widne som han havde forgiyet, neml: Giertrud Olsdatter Growe, det hand paastod forhørt. Edens forklaring blev widnet forelæst og formanet at blive ved sandhed. dette widner!! (widne er?) hos Citanten Niels

1761: 122b

1761.

Gielland. widnet aflagde Eeden efter Loven, og wandt, at som/m/eren 1760 war widnet hiem/m/e hos sin Fader paa Growe, En dag tiile!! (tiilig?) om Morgen, fuldte hun i Marcken med Brynild Growe sin datter Gunilde, og da saae vidnet at Brynild sine Creature laae paa Niels Giellands Eiendom tæt nere ved bægierdet, hvor de havde ligget Natten over, og var det wed Olsoke tiider, da Niels Gielland og andre Grander med deres Creature war paa Fieldstøllen.

Citanten lagde i Rette den om/m/elde Contract, som er saalydende.

Afskeediget,

Brynild Growe forelegges at møde til nest anstundende Aar[s] som/m/er ting.

Bøygde Procurator Traae for Michel Johansøn Honwe sagde, det hand til dette Ting har ladet stevne og indkalde Wiching Johan/n/es-søn med Fader Johan/n/es Twet, fordj søn/n/en i Faderens Navn eller til Faderen, i den/n/e som/m/er udj Julj maanet, kiøbte af Citanten en hest for 3 rd.; med den Condition, at dersom Faderen Johan/n/es Twet er!! (ei) ligte hesten, skulde hand sende den tilbage. da Citanten nu wercken har faaen hesten eller pengene, har Citanten ladet dem stevne begge, at blive Dømt til betaling med processens erstatning, wil fornem/m/e om de møder.

Faderen Johan/n/es Twet møtte, tilstoed warselen, og sagde det hand tager til gienmælle for sin søn. sagde det hand tilstaar alt, og at hesten eller pengene skulde neste Søndag sendes tilbage. Torsdagen forhen traf hand Svend Emstad, og widnesfast leverede ham hesten, den ieg ej ligte, med den aftale, det hand inden Søndag skulde levere hesten til Citanten. hvorleedes Swend Emstad har forhold[t] sig med hesten, ved Comparenten ej.

Parterne blev forligt saaleedes, at Johan/n/es Tvet imidlertid betaler hesten med 3 rd.; og i omkostning 2 rd.; tilsam/m/en 5 rd.; mod Regres til Swend Emstad.

Peder Holo og medInteressendere udgivene skiøde af 7de Nobr: h: a: til Ole Larsøn Løchen, paa 6 mrk: smør med bøxel i gaarden Løchen, blev læst.

Ole Larsøn Løken udgivene giølds brev af 9 Nobr: h: a: til Knud Aamuns: Søndwe for laante penge 80 rd., mod 9 Mrk: jordegods til pant udj gaarden Løken, læst.

Johan/n/es Henrichsøn Oppeland udgivene giølds brev af 8 Nobr: 1753, indført i Pante bogen paa fol: 390, blev efter paategnede qvit: af dags dato udslet.

Cancellie Raad Fleischer skriftl: forpligt af 13 Nobr: 1760, til Mari Olsdatter, hvad hun aarlig til livs ophold skal nyde. blev læst.

Knud Dolwe udgivene skiøde af 9 Nobr: h: a: til Bottolph Ingebrig[t]søn paa Et pund smør i gaarden Øxnebjerg, blev læst.

Knud Torchielsøn Lund udgivene skiøde af 9 Nobr: h: a: til Torchiel Knudsøn paa 2 pund smør med bøxel i gaarden Lund, blev læst.

Siur Wichingsøn Wiche udgivene bøxelbrev, med Rewers, af 9 Nobr: h: a:, til Torbiørn Siursøn paa 20 1/5 mrk: smør i gaarden Twilde, blev læst.

Hr: Provsten Ruus udgivene bøxel brev, med Rewers, af 4 Nobr: 1761, til Peder Larsøn paa 2 Løber 1 pd: 18 mrk: smør i gaarden Næseim, blev læst.

Tollef Gierme udgivene skiøde af 9 Nobr: h: a: til Torgier Torgiersøn paa 9 mrk: smør uden bøxel i gaarden Twinden, blev læst.

Torgier Torgiersøn Twinden udgivene skriftl: forpligt af 10de Nobr: h: a:, hvad hands forældre deres livs tiid hos ham aarlig skal nyde i wilkaar.

Swend Dugstad udgivene skiøde af 9 Nobr: 1761 til Niels Bottolphsøn paa 20 mrk: smør med bøxel, og over bøxel til 12 mrk: smør, i gaarden Uqwitne.

Peder Biøndahlen og Haldor Leigland udgivene bøxelbrev, med Rewers, af 15 Septbr: 1761, til Hermun Larsøn paa 18 mrk: smør i Jgdetvet, blev læst.

Stephen Wichingsøn Rondwe med huustroe Britte Holgierdatter oprettede Testamente af 7 Nobr: h: a:, blev læst.

Lars Jwersøn Hylle og med Interessendere udgivene skiøde af dags dato til Cancellie Raad Fleischer paa 1 pd: 12 mrk. Smør uden bøxel i gaarden Hylle.

Hr: Provsten Ruus udgivene bøxel brev, med Rewers, af 18 Febr: 1761, til Jon Swerqwesøn paa 2 pd: 18 mrk: smør i garden Ræne, blev læst.

Dend 12de Nobr: Er ved Wangens høsteting følgende passeret.

Peder Larsøn Herrem skriftl: forpligt af 11de Nobr: h: a:, til Erich Aamunsøn paa hvad hand med huustroe aarlig skal nyde til livs ophold.

Fru Alstrups udgivene gieldsbrev af 23 Febr: 1760 til Provstinde Gelmejden for laante penge 400 rd:, mod 2 Løb: sm: til pant i gaarden Flage, blev læst.

Anders Olsøn Sygnebære skriftl: forpligt af 16 Julj h: a:, paa hvad hand aarlig skal give sine Forældre i wilkaar til livs ophold, blev læst.

Bøygde Procurator Traae for Stephen Græwle gav til kiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne Bøygde og indkalde Soldat Knud Monsøn Qwareqwal, widner at anhøre om hvorleedes Procurator dend indstevnte i Nestleeden Junj Maaned, uden Citantens love eller forevidende, tog hands opsadlede hest som stoed i en staald!! her paa Wangen, Reed der med et støcke wei og Kastede den ene stivbøygde bort, for den/n/e gierning Dom at imodtage til undgiældelse, samt stivbøygens betaling med 2 mrk:, og processens erstatning. til widner er under Lovens faldsmaal indkaldet Aamun Hallesøn Egene og Lars Niels[øn] Mølster-bøe, wil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

den paagiældende Soldat Knud Monsøn Qwareqwal blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare, endskiønt hand her paa Wangen er tilstæde.

de indstevnte widner møtte.

KaldsMændene Jwer Rongs-bøen og Torgier Lie afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse i Soldat Knud Qwareqwals hosbonde Jwer

1761: 123

1761

Knudsøn Qwareqwal[s] paahør, siden Knud ej lod sig finde.

Citanten paastoed de mødende widner forhørt, og forelægelse for den udeblivende Knud Qwareqwal. Eedens forklaring blev widnerne forelæst og formanet at blive ved sandhed.

1ste widne, Aamun Hallesøn, huusmand paa Eggene, efter aflagde Eed widnede, at i den/n/e som/m/er war Stephen Græwle her paa Wangen udj Et Brudefølge, og som hands sadlede hest war af staalden bort taget, war hand begierende det widnet og det andet widne wilde følge ham ind ved Kirckegaarden, det de og giorde, og sat dem der en stund need for at see hvem hesten havde taget. da de havde sidet der en stund, kom Soldat Knud Qwareqwal Ridendes paa Citantens hest. da træde Citanten til og holdt i hesten, tilspurte Knud Qwareqwal hvem der havde givet ham lov at tage hesten. Knud Qwareqwal svarede, hand tog den og Reed op paa Blyevercket. steeg saa af hesten og forlod den, og da saa widnet at den ene stiebøygde

war borte. Ellers tilbød Soldaten sig at wilde forlige sig med Citanten fordi hand havde taget hesten. men Citanten svarede, icke den/n/e gang, havde du bedet mig om hesten, og icke Reedet den til upligt, og saa fast, som Du har giort, havde ieg ej agtet det, og saa widnet den hesten war sved, men da hand kom, Reed hand ickun i god gang. Citanten tilspurte widnet, hvor langt der er, her fra Wangen og til Blyevercket. Resp: over En halv fierding Miil.

2det widne, Lars Nielsøn, huusmand paa Mølster-bøen, efter aflagde Eed widnede i et og alt Conform med første widne.

Citanten forestillede, det hand baade i aftes og i dag har læst for Soldten Knud, og det widnesfast, den Articul i Loven som taler om den/n/e gierning, ja, Soldaten Knud læste den Articul selv: der efter Citanten tilbød ham forlig, men hand wilde ej vide af forlig, beraabte sig paa at hand war Soldat.

Afskeediget,

Soldat Knud Monsøn Qwareqwal forelægges at møde med sit forsvar til nest anstundende Aars sommer Ting.

Bøygde Procurator Traae for Lars Monsøn Fenne gav til kiende, det hand med skriftl: stevning af 14de Nobr: 1761, til dette Ting har ladet stevne og indkalde Torbiørn Jwersøn og Lars Larsøn Fenne med Curator Dawid Moe, at høre Citantens paastand, om hands andeel i Kleweflaat-leien, med videre efter stevning[en]s indhold, den hand i Retten lagde, bilagt med lov: stemplet papiir, og er saalydende Lit: A.

den indstevnte Torbiørn Jwersøn Fenne møtte, vedtog lovlig warsel. tilstoed og det hands steensøn!! (steesøn) Lars Larsøn Fenne er lov: stevnt, men Comparenten har ej ordre at svare for ham. sagde ellers det hand ej vil staae i Process, saasom hand ickun eier En liden deel i jorden, men wilde(?) (vil de?) det hands steesøn skulde forlige sig med Citanten, da Comparenten til forlig er willig.

Citanten paastod sagen til aastædet henviist.

Afskeediget,

sagen henvises til aastædet, hvor den efter lovlig behandling bør orddeeles.

Biørne Bære gav til kiende, det hand lovlig har ladet forkynde Rettens forelægelse for Anders Urland, og tillige ved Muntlig Continuations stevning ladet indkalde Cautionisten for de paastevnte 32 rd.; den danemand Lars Olson Qwale, begge at anhøre vidner, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, Endre Jonsøn Hiembære og Knud Holgierson ibdm., der skal widne om den/n/e giæld. der efter de begge, hoved Mand og Cautionist, Dom at imodtage til betaling og processens erstatning, wil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

Anders Urland møtte og sagde at have hørt sige, det den/n/e forelægelse og Continuations stevning er forkyndt for hands boepæl, men ej for ham her udj Wangens Arresthuus, hvor hand har sat siden som/m/ertinget. tilstoed fordringens Rigtighed, og sagde at hand havde givet Citanten i pant 6 sauer, og Citanten havde igien tilsendt ham 6 andre souer at Fostere, disse 6 souer blev ved Auction over hands Eiendeeler, som Hr: Blyt efter Nams Dom havde udtaget, bortsolt til afdrag paa Hr: Blyt[s] Dom.

Citanten sagde, den/n/e forlyser, det hand ej noget har bekom/m/et, saa at hands fordring i alt bliver rigtig. {og forud}

Lars Qwale blev 3de gange paaRaabt, da fremkom Jwer Jwersøn Rognsbøen og sagde, det hand af Lars Qwale har ordre at møde og svare for ham dise ord: Naar Biørne Bære har afgiort sag med Anders Urland, enten det skeer ved forlig eller Dom, saa først har ieg med Biørne Bære at bestille, men før icke.

Citanten frafald widnerne, og lagde i Rette en skriftl: Contract af 7 Julj 1759, imel: ham og Cautionisten oprettet, til Actens følge. paastoed Dom over hoved Manden Anders Urland

efter hands tilstaaelse, og over Cautionisten efter Contractens indhold. med erindring om processens bekostning. den i Rette lagde Contract er saa lydende.

Anders Urland sagde, det hand gjerne vilde betale, men har intet at betale med, saasom Hr: Blyt

1761: 123b

1761.

Efter Dom har taget alle ting fra ham. Da blev saalees for Ret Kiendt, Dømt og Afsagt.

Da Anders Urland tilstaar fordringen 32 rd., saa Kiendes for Ret, det hand til Biørne Bære bør betale de paastevnte 32 rd., samt udj processens omkostning 5 rd., inden 15ten dage {under Nam} efter Dom/m/ens forkyndelse, under Nam og Execution. Naar da, med Executions foretningen beviises det til Kort Kom/m/ende, bør Lars Qwale efter Contracten af 7 Julj 1759 at betale sin andeel, efter at Dom/m/en 15ten dage forhen er Lars Qwale lovlig forkyndt, og det under Nam og Execution i hands boe.

Sigr: Nordahl, som sagefalds Eier over Apostel-godset, gav til kiende, det hand med Muntl: Continuation haver i Continuation af sag, ladet indkalde Lars Hermunsøn Hougen, flere stevnte og ustevnte vidner at anhøre, Dom til undgieldelse at lide. til vedermæle er indkaldet Ole Tundahl. som widner er under Lovens faldsmaal kaldet Siur Ygres-bøen og Wiching Lille-Growe, vil forn/m/e om de samtlige indstevnte møder.

for Lars Hermunsøn Hougen møtte Bøygde Procurator Traae. Ole Tundahl møtte selv. ligesaa møtte de 2de indstevnte vidner. Edens forklaring blev dem forelæst og formanet at blive ved sandhed.

1ste widne, Siur Holgierson, er huusmand paa Ygres-bøen, efter aflagde Eed vidnede, at sidstl: winter kom Lars Hermunsøn Hougen i widnets [slæde]? Fra Ewanger, da saa widnet at hand havde nogle penge, men hvor mange penge det var, ved widnet ej. som widnet siintes, kunde det være En Mark eller Toe. Actor tilspurte widnet, da Lars Hougen, den omvundene tiid Reiste til Ewanger, om hand da icke var inde hos widnet og drack eller Kiøbte øll. Resp: ja, hand war der inde og kiøbte for 14 skil: øll, havde ej penge til at betale med, men sat sin Daase i pant, og da hand kom tilbage, betalte hand. 2° [om] widnet saa det hand havde $\frac{3}{4}$ sild paa sin slæde, da hand kom fra Ewanger. Resp: ja, hand saae det. 3° om Lars Hougen icke den gang talte om sin Affaire med Ole Tundahl. Resp: Nej, har ej hørt saadant Nævne.

Traae sagde, betræffende at Lars Houg sat daasen i pant hos widnet, da bekom hand til laans hos Jwer Fladlandsmoen paa gaarden Ousgier, 2 mrk: til laans, til at indløse daasen med. betræffende de $\frac{3}{4}$ sild, da havde hand Comparentens Caution til Hr: Capitain Barchelaj, at faae dem paa borg, ellers havde Lars Hougen den omvundene tiid, endeel redskab med sig til Ewanger, som hand der solte.

Actor sagde, den indsigelse af Niels Traae, angaaende Daasen, haaber hand ej Reflecteres paa, men ansees som løs snack, indtil der beviises hvad tiid hand fick de penge af Jwer Fladlandsmoen til Daasens løsning.

Niels Traae fortrøstede sig dette med videre at beviise, om Retten han/n/em det palægger.

2det widne, Wiching Johanson, boende paa Lille Growe, efter aflagde Eed vidnede, at nestl: winter, da Lars Hougen war kom/m/en fra Ewanger, hørte widnet tale det hand og Ole Tundahl havde været i slagsmaal, hvilcken tale hand hørte ved Kircken. dagen der efter, som var Mandagen, gick widnet indtil ham som sin grande. ved den leilighed spurte hand Lars Hougen om den snack. da svarede Lars Hougen, at det var løgen. siden ved samtale om det sam/m/e, siger Lars Hougen, hand lo\?/t gjøre mig Ret for hav(..a?) hand har haft fra mig i Toe Aar. Actor tilspurte widnet, {om hand} hvordan hand forstod ordene, og at hand inden Retten vil forklare dem tydelig.

Eragtning.

widnet skal sige ordene som hand hørte dem, og bør ingen Egen forklaring tilstædes widnet \at/ giøre. widnet svarede, hand har udsagt ordene saaleedes som det blev talt.

Actor lagde i Rette 2de Attester, bege dateret Ewanger dend 6de Nobr: sidstl:, bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saalydende.

Traae sagde paa sin Principals vegne, in totum benægtde alt hvad ulovl: og ubevislig, hanem til belastelse af vidnerne og det i Rette lagde, kand være udsagt.

Actor sluttede sag til Doms med paastand, om Retten skulde finde for got at paalegge Eed, da paastaaes, efter den/n/e sags beskaffenhed, hvor der icke kand ventes andet end formodnings widner, der da ej maatte tillades benægtelses, men sigtelsis Eed, som af Ole Tundahl tilbydes, i øvrige paastaaes at Lars Hougen ansees, som den der har overfald paa wei og stii, samt tilstrækkelige processens omkostninger.

Niels Traae forwentede lovlig Rettergang, at ej Nordahls paastand maae biefaldes, men følgelig Lov, den der sigter skal beviise, altsaa haabede Comparenten at Lars Hermunsøn worder frifunden for Sigr: Nordahls ubevislige sigtelse i den/n/e sag, og altsaa Submitterede sagen til Doms.

Afskeediget,

sagen optages til Dom, indtil i Morgen.

Sigr: Nordahl gav tilkiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting

1761: 124

1761

har ladet indkalde Lars Hermunsøn Hougen, widner at anhøre, betræffende det hand i den/n/e høst paa Qwitne ved Qværnen, skal have slaget Aalwor Olsøn Qwitne, som til vedermæle er indkaldet, derefter Lars Hougen Dom at imodtage til undgiældelse, og processens erstatning. til widne under Lovens faldsmaal er indkaldet Lars og Steen, Rosmænder paa Fan/n/estølle, og Peder Opheim, Rosmand hos den slagne Aalwor Qwitne. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

dend indstevnte Lars Hougen blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare. den til vedermæle indkaldede Aalwor Qwitne møtte, ligesaa møtte de indstevnte vidne, dem Actor paastoed forhørte.

Kaldsmændene Jwer Rongs-bøen og Torgier Lie afhiemlede stevningen at være lovlig forkyndt Lars Hougen udj hands Kone Johan/n/e Thomasdatter[s] paahør, siden Manden ej lod sig finde.

Eedens forklaring blev widnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste widne, Lars Aamunsøn, er Rosmand paa Fan/n/estølen, efter aflagde Eed vidnede, at dend 11de Septbr: sidstl: kom Aalwor Qwitne og Peder Opheim need paa Fan/n/estølen og ind i Jldhuuset, og siger til dem, ieg vil siune Dig noget, siger hand til widnet, og siune Dig hvorleedes Lars Hermansøn Tracterer Folcket. saa fulde de ham ud for døren, hvor Aalwer Qwitne stod, og da tog Peder hatten og huen af hovedet paa Alwer Qwitne og siunede dem at der var hul paa hatten og huen, saa siunede hand dem Aalwor[s] hoved, og da war Aalwor blodig i Cronen af hovedet, men saaret hvor dybt det war, kunde de ej see for blodet. og sagde Peder og Aalwor det Lars havde kastet ham med en qværne-Zigle. saa bade de, at widnet og hands grande vilde følge dem indtil qværnen, det de og gjorde. ved Qwitne qværnen fandt de Lars Hermunsøn, da talte Peder til Lars og bad ham kom/m/e ud, de wilde snackes. da kom Lars ud af qværne huuset, og Peder tilspurte ham hvor det kom at hand saa havde faret med Aalwor. da svarede Lars, ja, det kand wel være, at det kunde være være!! (verre?) end hand kunde troe, og bad at hand, Aalwor, skulde forlade ham det, det skeede uforvarendes. da siger Aalwor, det war icke uforvarendes, du kastede mig 2 gange. da

svarede Lars, ja, du vilde have Kniven fra mig. da siger Aalwor, du havde atter finget ham, da du kastede. saa siger Lars, ja, om ieg nu var dig skyldig 4 skil:, saa havde du icke nødig at tage Kniven. Lars bad at de skulde være ven/n/er og forligte, og leverede Aalwor de 4 skil: som hand war ham skyldig. og saa gick widnet og hands grande fra dem, og Lars samt Aalwor blev ved qværnen. Actor havde ej at tilspørge widnet.

2det widne, Steen Olson, Rosmand paa Fan/n/estølen, efter aflagde Eed vidnede Conform med første widne, undtagen hand havde ej hørt, det Lars skulde have sagt at det war uforvarendes. saa og da Aalwor sagde at det var toe gange at Lars havde kastet ham, siger hand disse ord, dend ene gang paa laaret, og den anden gang i hovedet.

3de widne, Peder Olson, Rosmand paa Qwitne hos Aalwor, efter aflagde Eed vidnede, at i den/n/e høst, en Fredags Morgen, kom Lars Hermunsøn op til Qwitne og begierede lov at male. Ole Qwitne havde taget sin qværneZigle hiem, der for wilde hand nødig love. Nu havde Lars en tolle Kniv, den vilde de byttet med ham, imidlertiid gick Aalwor ud til sit arbeide, og som Lars havde faaen fat paa qværne Ziglen, gick hand og ud. widnet, som war tilbage i Jldhuuset efter dem, hørte et sterck skrig, da sprang widnet ud og saa at der var huul igiennem Aalwor[s] hat og hue, og blodet flød need af hands hoved, og Lars sprang needen under ager Reenen og hen til qværnen. da fulde widnet Halwor!! (Aalwor) need paa Fannestøllen for at lade ham der af Mændene besigtige. siden fultes de alle til Lars ved qværnen, hvor widnet kalde Lars ud af qværne huuset. da Lars kom ud, tog widnet hatten af Aalvor, og sagde til Lars, see nu hvor du har fare med Karlen, og spurte hvor det kom til at hand gjorde det. Lars undskyldte sig og sagde, at det kunde vere være!! (være) end hand vilde, bad ham om forladelse, og sagde at hand vilde forlige sig, tog saa op 4 skil: som hand war Aalwor skyldig, og leverede ham. saa bød hand Aalvor i forlig den tolle Kniv de forhen vilde bytte, og lovede at gjøre ham 2 slige til. det wilde Aalwor icke.

1761: 124b

1761

saa bød Lars at give Aalwor En ort i penge til forlig. Da bleve de saa foligte, det hand skulde give Aalwor En ort for at Aalwor ej skulde føre ham for Retten. dagen efter kom Lars sin søn op med En ort som hand leverede Aalwor.

Actor erindrede om forelægelse.

Afskeediget

Lars Hermunsøn Hougen forelægges at møde til neste ting.

Dend 13de Nobr: Er ved Wangens høsteting følgende passeret.

Kongl: Allernaadigste skiøde af 22 Junj 1761, for Knud Olson, paa Løsnings Retten til 2 Løber smør i gaarden øvre Growe, blev allerunderdanigst læst.

Michel Jwersøn Store Rochne udgivene bøssebrev, med Rewers, af gaar dags dato, til Baar Michelson paa 12 mrk: smør i gaarden Fan/n/estølen, blev læst.

Hr: Fogden Bildsøe udstæde arrest foretning af 26de Octbr: 1761, {til} efter forlangende af Lars Lem/m/e, og det udj Lars Waale[s] Eiendeeler, blev læst.

Torbiørn Siursøn Eie og medInteressendere udgivene skiøde af gaar dags dato, til Lars Siursøn paa Et pund 18 mrk: smør i gaarden Wiche, blev læst.

Lars Siursøn Wiche skriftl: forpligt af gaar dags dato, til sin Fader Siur Wichingsøn, paa hvad hand aarlig til livs ophold skal nyde, blev læst.

Siur Wichings[øn] Wiche udgivene bøxel brev, med Rewers, af gaar dags dato, til Lars Siursøn paa 2 pund 6 mrk: smør i gaarden Wiche, blev læst.

Torchiel Knudsøn udgivene skiøde af gaar dags dato, til Johan/n/es Torchielsøn paa 18 Mrk: smør i gaarden Øyjorden eller Lille Schiple, blev læst.

Aschiel Michelsøn Qwale udgivene bøxel brev, med Rewers, af gaar dags dato, til Peder Samsonsøn paa 2 Løber 1 pd: 6 mrk: smør i gaarden Nedr: Ygre, blev læst.

Arveskifte brevet af 1 Maj 1761, sluttet efter afgangne Synne Tostensdat:, blev læst, og war stervboen Eiende jordegøeds udj gaarden Hiembære Et pund 21 Mrk: smør, wurderet for 135 rd:, og lodnet imel: Arvingerne, Neml: Enckemanden Endre Jonsøn arvet 22 ½ mrk: smør for 67 rd: 3 mrk:, søn/n/en Jon Endresøn 15 ½ mrk: sm: for 46 rd: 3 mrk:, og datteren Guri 7 Mrk: smør for 21 rd:, alt med bøxel og herlighed.

Arveskifte brevet af 31de Octbr: 1760, sluttet efter afgangne Gullich Jwersøn, blev læst, og war stervboen Eiende jordegøeds udj gaarden Mit Bære 2 pund 15 mrk: smør med bøxel, wurderet 336 rd:, der af udlagt for gields fordringer, saasom til Torgis Sygnebære 3 mrk: smør for 16 rd:, til Creditor Endre Jonsøn Hiembære 1 pd: 1 mrk: smør for 133 rd: 2 mrk:, Resten imel: Arvingerne lodnet, saasom til Encken Donat Gietlesdatter arvet 17 ½ mrk: smør for 93 rd: 2 mrk:, søn/n/en Jwer 7 ½ mrk: smør for 40 rd:, og Gullich 7 mrk: smør for 37 rd: 2 mrk:, samt datteren Ingebor 3 mrk: for 16 rd:

Sigr: Nordahl gav til kiende, det hand med skriftl: stevning af 15de Octbr: sidstl: har ladet stevne og indkalde den med arrest belagde Anders Urland, som skal have undsagt paa livet Elling Monsøn Urland, dom at imodtage til undgiældelse. saa er og indkaldet Elling Monsøn Urland, om sag skulde gaae ham imod, da dom at imodtage, med videre efter stevningens indhold, dend hand i Retten lagde, bilagt med lovlig stemplet papiir, saalydende Lit: A.

Actor lagde i Rette sin ansøgning til den høye Øvrighed af 16 Julj sidstl:, med paategned Resolution af paafølgende 21 Julj, hvor ved Bøygde Procurator Traae beskickes til forsvar for Anders Urland, wil fornem/m/e om de indstevnte med Deffensor møder. det fremlagde er saa lydende Lit: B.

Deffensor med Anders Siursøn Urland møtte og tilstoed warselen. ligesaa møtte Elling Monsøn Urland og Peder Glim/m/e samt Lars Lille Ree, der alle vedtog stevningen.

Actor lagde i Rette Et af Elling Urland dend 13de Julj sidstl: erhvervet Tingsvidne, saa lydende Lit: C.

Elling Urland sagde at være ufornøden at afhøre de tvende indstevnte widner, saasom hand tilstaar, i de tvende widners nærværelse, at have leveret Monsr: Nordahl Tingsvidnet, med forlangende, at gjøre ham sicker paa sit liv.

Niels Traae for Anders Urland, for det første i den/n/e sag havde at paaAncke, det de tvende widner i Tingsvidnet indførte, kand icke efter loven ansees, end som sanckevidner, efterdj ordene som skulde være udtalt af Anders Urland, forklarer widnerne skal være skeet paa defirente!! (diferente) tiider og stæder, hvor icke meere end et af vidnerne af gangen skulde hørt det, som efter Lovens 1ste B: 13 C: 1 art: kand ej være mindre end Toe overeens stem/m/ende. lige som og dette widne Lars Hermunsøn Hougen wirckelig er Anders Urlands aabenbare uven og Avindsmand, der for icke efter Lovens 1ste B: 13 C: 16 art: bør ansees, men aldeeles ind totum af Anders Urland benægtes saadan/n/e ord at have udtalt, og aldeeles Exciperer sig fra den mislig udtolckning widnerne haver gjort over ordene, men, som enhver er og bør være sine egne ords fortolckere, Reserverer hand sig sin egen forklaring saaleedes,

at der som hand skal nødes ud af jorden, paa en bar houg med Kone og børn, kom/m/er hand selv til der over at Crepere og der ved kom/m/er at lucke øynene, eller og af ergelse!! (ergrelse) eller grem/m/else kand kom/m/e til at døe. den/n/e forklaring formeener Comparenten at være et beviis paa hands uskyldighed,

1761: 125

1761

og forventer at Elling Urland begierer sin Naboe Anders Urland af Arresten Relaxceret, allerhelst siden de nestl: som/m/er sidst i Julj Maanet saaleedes ere bleven forligte udj 2 widners paahør, at hand skulde begiere ham hos Nordahl Relacceret; hvilcket den gang icke skeede, men blev udsat indtil imod dette høsteting, som nu forleden dag igien blev sluttet, altsaa begierede Comparenten at Elling Urland maatte blive tilpligtet at opfylde sit forlig.

Elling Urland svarede, ej andet forlig at have giort, end at hand har lovet, ej at klage videre her for Retten over Anders Urland, end Tingsvidnet formelder. Actor tilspurte Elling Urland, at da hand leverede ham Tingsvidnet, om icke Actor da tilspurte ham, om hand wilde være ham ansvarlig for Tingsvidnets brøst. Elling Urland svarede, det hand ej mindes noget der om.

Actor paastoed de tvende indstevnte vidner forhørte om den/n/e post. vidnerne fremstoed for Retten, og sagde det de ofte har været widne, og altsaa hørt Eedens forklaring læse, og som gamle Mænd ved hvad Eeden betyder.

1ste widne, Peder Knudsøn Glim/m/e, efter aflagde Eed vidnede, ej at have hørt de af Monsr: Nordahl omspurte ord.

2det widne, Lars Jonsøn Lille Ree, aflagde Eden, det hand ej har hørt de af Monsr: Nordahl omspurte ord.

Actor tilspurte Elling Urland, om hand end nu pretenderer lengere Arrest over Anders Urland. Elling svarede, hvad den gode Øvrighed vil, hand har overantvordet det i deres hænder.

Anders Urland bad det hand maatte slippe af Arresten, af Naade for Kone og børn skyld. Actor svarede, da det er ham paalagt at see Elling Urland sicker paa sit liv, kand hand ej ophæve Arresten uden Caution, eller og om Elling Urland selv vil fritage ham og see sig Secür at omgaaes ham. Elling Urland sagde Nej, det kunde hand icke gjøre.

Actor paastod Dom i følge Tingsvidnet, med processens og Arrestens omkostninger, og i øvrige Reserverer sig hvad tiltale {og} \hand/ kunde nødes til at have til Elling Urland.

Niels Traae sagde, saasom hand merckede at Elling Urland ej vil vedstaae dette forlig hand i som/m/er sluttede, er Comparenten aldeles ubetænckt at besvare alt Anders Urlands sag, altsaa war begierende sagen udsat til neste ting, og begierede beskreven meddeelt alt hvad i sag er passeret.

Afskeediget,

Den af Deffensor forlangende udsettelse billiges ham til neste ting.

Udj sag indstevnt af Joakim Nordahl Contra Lars Hermunsøn Hougen, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Lovens 1ste Bog 14 Cap: 7 art: siger, vil den sigtede icke gjøre benægtelsis Eed, da maa den sigtende gjøre sin Eed. Og den foregaaende 6 art: tillader, det benægtelsis Eed maa paaleggis. Actor her imod, udj sin i Rettesettelse, har paastaaet, det benægtelsis Eed ej maa paligges, men sigtelsis Eed af Ole Tundahl modtagis. Da Joakim Nordahl med den/n/e lovstridige i Rettesettelse, har protesteret imod benægtelsis Eed, og Forordning af 5 Nobr: 1723 tillader den paagiældende der imod at protestere, da Dom/m/eren ej maa imodtage Eed. Saa paaligger det Actor Joakim Nordahl og Ole Tundahl efter Lovens 1ste B: 14 C: 5 art: at beviise sigtelsen.

Der om er ført widner, men deres udsigende gaar ud paa Ole Tundahls Egen tale. Thj Kiendes for Ret, det indstevnte Lars Hermunsøn Hougen for Actor Joakim Nordahl og Ole Tundahls tiltale bør fri at være. Processens omkostning ophæves paa begge sider.

Niels Giernes gav til kiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Haldor Rochne, Dom at imodtage til at betale og levere Citantens {det aar} Moder Gundwor Torgiesdatter, det hende aarlig accorderede wilkaar, efter wilkaar brev af 16de Nobr: 1759, det hand i Rette lagde, samt at svare processens omkostning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder. det i Retten lagde brev er saalydende.

dend indstevnte Haldor Rochne møtte, tilstoed warselen, og sagde med Muntl: warsel at have ladet Contra indkalde hoved Citanten, widner at anhøre, om den mislighed der findes i den paastevnte Contract. widnerne, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Knud og Torgier Rokne, der efter hoved Citanten dom at imodtage saavel i hoved sag som processens omkostning.

hoved Citanten tilstoed den/n/e Contra stevning at være ham forkyndt.

Contra Citanten paastoed de indstevnte vidner forhørte.

hoved Citanten protesterede imod disse sancke widner, foruden at de [er] Contra Citanten beslegtede. Contra Citanten svarede, det er de widner som hoved Citanten selv tilkalde, da forliget blev giort, hvor efter wilkaar brevet skulde skrives. allerhels[t] de tvende Mænd som hoved Citanten har brugt at underskrive wilkaar brevet, har aldrig været nærværende at høre paa deres forlig,

1761: 125b

der for paastoed de indstevnte widner forhørte. hoved Citanten atter Protesterede imod disse widners førelse, siden det er 2 aar siden de ord, hvor om widnerne skal widne, ere talte, som sees af vilkaar brevets dato.

Eragtning,

da hoved Citanten protesterer imod widnernes førelse, paa grund, at det er Toe Aar siden, de ord er talte og forligte, hvor efter wilkaar brevet skulde forfattes: Da som det er imod Lov, at føre widner paa ord efter Aar og dag, saa bør de indstevnte widner ej til Eedelig forklaring admitteres. Derimod paalæges hoved Citanten med widner at bewise, det i Retten fremlagde wilkar brev af 16de Nobr: 1759, det sam/m/e saaleedes som det er forfattet, at være imel: ham og Contra Citanten sluttet, forenet og indgaaet.

hoved Citanten begierede sag udsat til neste ting, for at føre beviis.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Jon Brynildsøn og Knud Jonsøn Bidne skriftl: forpligt af gaar dags dato til Jon Torchielsøn Bidne med huustroe, hvad de aarlig skal nyde til wilkaar.

Anders Knudsøn og de fleere indgaaende Contract af 15 Decbr: 1760, {til} om Niels Jonsøn Qwale[s] underholdning, blev læst.

Tron Erichsøn Græe ugivene gields brev af 9 Nobr: h: a: til Anders Knudsøn Græe for penge 200 rd:, mod pant 3 Spd: smør i gaarden Græe, blev læst.

And(..e?) Schierwe skriftlige forpligt af dags dato, til Johan/n/es Larsøn, hvad hand aarlig til wilkaar skal nyde sin livs tiid, læst.

Gullich Jwersøn Mitbære udgivene gieldsbrev af 12 Nobr: 1756, indført i Pantebogen paa fol: 461, bleve efter paategnede qvittering af 10de Nobr: 1761 udslet.

Dend 14de Nowbr: Er paa Wangens høsteting følgende passeret.

En Odels Dom, afsagt paa Gaarden Søndwe dend 23 Julj 1761, imel: Øyel Olsøn Nessem og Pigen Brøttewa Olsdatter, hvor ved den sidste er tilDømt Odelen til 2 Løber 1 pd: 12 mrk: smør med bøxel, og over bøxel til 9 Mrk: smør Beneficeret Gods, i gaarden Søndwe, blev læst.

Jwer Siursøn Ousgier udgivene gave brev af gaar dags dato, til til!! sin Datter Angunna Jwersdatter paa penge 60 rd:, blev læst.

Kongl: Allernaadigste [skiøde] af 22de Junj 1761, for Anders Knudsøn paa Løsnings Retten til 1 Løb 2 pd: 6 mrk: smør udj gaarden Qwale, blev læst.

Niels Bergesøn Jærald fremstoed for Retten og paa sin søn Michel Nielsøns wegne lyste hands pengemangel, som Odelsberettiget til gaarden Jæraldstveten, den hand agtede i lovlig tiid at indtale.

Lars Gullichsøn Tillungs udgivene gieldsbrev af gaar dags dato, til Elling Jwersøn Gierstad for 140 rd:, mod 1 Løb 9 mrk: smør til pant i gaarden Tillung, læst.

Sigr: Nordahl Contra Aagotte Pedersdatter, begierede sag til neste ting udsat, paa grund, det hand endnu ej har faaen svar paa sin skrivelse, fra Præsten, hvor Aagotte er kom/m/en fra.

Afskeediget,

sag beroer til anstundende Aar[s] som/m/erting.

Sigr: Nordahl æskede sag i Rette Contra Giertrud Torbiørnsdatter, og paastod Dom.

Niels Traae for Giertrud Torbiørnsdatter møtte, og sagde at kunde beviise det Lars Knudsøn Hæg i den/n/e høst har været hiem/m/e, og lovet til waaren, naar hands tjeneste tiid er ude, at kom/m/e hiem, for at ægte sin under forlovelse tvende gange besvangrede Giertrud Torbiørnsdatter, der for begierede sag udsat til neste ting, for at fornem/m/e om hand vil holde dette sit gjorde løfte.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Godskalk Flage gav tilkiende, det hand paa Egene og hands Fader Ellef Flage[s] wegne, til dette ting med Muntl: warsel har ladet stevne og indkalde Matz Seim for skyldig værende 7 rd: 3 mrk: 8 s:, som udj en steenings forretning paa gaarden Flage i omkostninger blev vedtaget, det hand om høsten, som nu er 2 aar siden, til dem skulde betale. og da pengene ej imindelighed har været at erholde, er hand stevnt, Dom at lide til betaling med processens erstatning, vil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte Matz Seim blev 3 gange paaraabt, men ingen wilde svare.

Kaldsmændene Jwer Rongsbøen og Torgier Lie afhiemlede stevningens lovlige forkyndelse i paahør af Matz Seim[s] Kone Anna Aadsdatter[s] paahør, siden Manden ej lod sig finde.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Den lovl: indstevnte Matz Seim forelægges at møde til neste ting.

Peder Andersøn Mørqwe fremkom for Retten og sagde, det hand fra sin gamle, svage og sengeligende Fader, Corporal Anders Kielsøn, war her til Tinget sendt med sin ugudelig og ulydige samt halstarige broder Siur Andersøn, den hand under vagt har medbragt, efter at Faderen, alt siden!! (siden) i waar har holdt den/n/e sin ugudelig søn i sit Eget huus udj \jern/ fast, til at forebygde!! (forebygge) ulykke, saa meget som stoed udj Faderens magt. og da den/n/e hands søn er hengiven til alt ont, og Faderen udj sin høye alderdom ej formaaer længere at vogte den/n/e ugudelig søn, har hand befalet Compagent[en] at levere dette ugudelige Men/n/eske her for Retten til Øvrigheden, eller den som sagefaldet har, med ydmyg begiering fra Faderen, det den/n/e ugudelige søn Siur Andersøn

1761: 126

1761.

maae blive hendømbt i forvaring, enten i tugthuuset eller paa et andet sted, ulykke at forekom/m/e.

Sigr: Nordahl, som sagefalds Eier, sagede!! (sagde), da det er en privatsag, saa naar Faderen Corporal Anders Kielsøn Mørqwe med søn Peder Andersøn Mørqwe vil friholde ham for all omkostning, vil hand træde i sag, den at udføre.

Peder Mørqwe svarede, saa vit hands med gamle Faders Kræfter tillader det, vil de holde Monsr: Nordahl fri for omkostning, haabede det Almuen wilde være behielpelig til [at] faae den/n/e farlige ugudelige Krop forvaret, siden hand i Som/m/er udj Faderens huus havde afbrudt sig jernene.

Actor tilspurte Siur Andersøn 1° af hvad aarsag hand forhen har været bort Rømt fra sin fader. Resp: ved ingen aarsag. 2° hvor gam/m/el hand er. Resp: ved ej hvor gaml: 3° hvor ofte hand har begaaet Tyveri. Resp: Tre ganger, En gang stal hand og Halwor Mørqwe Korn og En fleske skincke fra Ole Mørqwe. En gang staa hand paa gaarden Mahle sølv søllier, Ringe og allehaande, videre har hand ej staalet. 4de: om hand kand læse i bog. Resp: noget lidet. Almuen enstem/m/ende svarede og sagde, det hand har brav kundet læse i bog, ja begyndt at læse uden ad, men hand har bort kastet det igien. 5te: om hand har været til Confirmation. Resp: Nej, de har forbudet ham det, ved at sette ham i jern. 6de: om hand har lært noget haandværck. Resp: Nej, intet uden bonde arbeide. Den Laugrettesmand Øyel Nessem sagde, at den/n/e hands ugudelige slægt[ning] har aldrig af sin Fader været forbudet at læse.

Sigr: Nordahl tilspurte den Tingsøgende Almue, hvad skursmaal!! (skudsmaal) de kunde give den/n/e Dreng. Almuen Eenstemmende svarede, det hand stedse har været en ugudelig Krop, der alleene har lagt sig efter det onde og vil intet got giøre, har hørt det hand er Tyvagtig. de har baade seet og hørt hands opsetsighed imod hands gode gamle Fader, saa hand er meget ugudelig. Siur Andersøn sagde selv, det hand tilstaar at have fortiendt straf, naar den ej blev for haar[d], vilde og bede Gud omvende ham, haabede og at blive omvendt, naar hand nu blev straffet. Actor lagde i Rette Sogne Præstens attest af dags dato, saa lydende. Hernæst Actor paastod Dom.

Da Parterne ej videre havde at lade tilføre, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og Afsagt.

Acten udviser over alt, det Siur Andersøn Mørqwe er En Ret Raaden Lem i Menigheden. men da hand er gandske ung, kand hands ugudelighed og Tyverie have sin oprindelse af den fattelse om Guds kundskab. Naar hand der udj naade nogen grundig oplysning, kand der blive haab til en god omvendelse. For nu at fae dette unge Men/n/eske spæget, som og for at betage ham leilighed det onde at øve, Kiendes for Rett, det Siur Andersøn Mørqwe bør tæmmes med Arbeide udj Bergens Tugthuus i 6 aar.

Stephen Græfle gav tilkiende det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Tosten Lund, Dom at imodtage til at Abbelone Stephensdatter, det hende belovede Aarlig wilkaar, efter wilkaar brev af 5 Julj 1751, samt at svare processens omkostning, wil fornem/m/e om hand møder.

for Retten møtte dend indstevntes huustroe Maritte Monsdatter, møtte og sagde det hindes Man[d] vel er stevnt, men har været svag al som/m/eren, der for nu ej kand møde, begierede sag udsat indtil neste ting, for at see om hindes Mand igien kand kom/m/e til sin hilsen.

Afsagt

sagen forfløttes til anstundende aars som/m/erting.

Fogden lod jnden Retten Excaminere følgende Documenter til sit Regenskabs bilag. 1ste: det sedwanlige Tingswidne bestaaende af 13 poster. [2:] At Wangens giestgiverie ej er tillagt andet, ej heller dend der boende Encke Madam/m/e Marie Blomberg end alleene det hende prewiligerede Giestgiverie. 3: at lensmanden ej beboer eller bruger nogen Jord. [4:] Odels Mandtallet over det selv Ejende gods. 5to: Restancen for dette Wangens Tinglaug ere 198 rd: 1 mrk: 2 s: som alt effter Fogdens begier med Rettens Attestation blev bevilget.

De Laugrettes mend som Retten tilstundende Aar 1762 skal betienne blev opnevnte, og ere Nye alle: Biørne Store Røte, Iwer Jwersøn Rognsbøen, Lars Noreqwal, Siur Selje, Ole Hylle, Brynnild Growe, Torjer Rokne og Tosten Knudsen Store S(oune?).

Efter 3de ganges udraabelse, om nogen vilde gaee i Rette, eller videre at forestille, blev Swaret Nei. der for og Retten for dette tinglav denne sinde ophevet.

Dend 15de Nobr: blev Retten betiendt paa Gaarden Lødwe, udj den af Brynnild Ingebrigtsøn forhen anlagde Odels sag, da Retten blev beklæd med det ved sag forhen Specificerede Laugret, for at afsige Dom med Sorenskriveren, nærværende Knud Olsøn Ringheim, og bliver da følgende beregning at giøre over disse tvende sidste samlinger.

Sorenskriverens

1761: 126b

Skyds med diet penge 1 rd: 3 mrk:, tvende dages foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 2 mrk:, er 2 rd: 4 mrk:, Knud Ringheim, for at tilkalde Laugretten og at gaee Rettens middel til haande 5 mrk:, tilsam/m/en for disse tvende sidste samlinger 7 rd: og blev da af Sorenskriveren og Laugretten, som Meddomsmænd, saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Den/n/e sags beskaffenhed, efter de i Retten fremlagde breve, befindes saaleedes at være: Præsten Hr: Henrich Miltzov har ved skiøde af 26de Septbr: 1722, til Odel og Eiendom solt til nu afgangne Lars Brynildsøn Lødwe, her udj Gaarden Lødwe Toe Løber smør med bøxel, og udi Lødwe-Teigen 6 mrk: smør, ligeleedes med bøxel. Den/n/e Lars Brynildsøn Lødwe war Citantens Morfader. Og, hand har ved skiøde af 5te Nowembr: 1733 afstaaet En Løb smør i Gaarden Lødwe, og 3 mrk: smør i Lødwe teigen, alt med bøxel, til sin swoger, indstevnte Lars Swendsøn Lødwe, der er Citantens Steefader, og haver hands Moder Britte Larsdatter til ægte. Den anden Ene Løb smør i Lødwe, og 3 mrk: smør i Lødweteigen, er udj arveskiftet efter Citantens Morfader Lars Brynildsøn Lødwe, Vide arveskiftebrevet af 26de Junj 1737, dels for gields fordring og deels i arv, udlagt saaleedes: Warner Hosewinkel for gield udlagt 2 Spand 7 mrk: smør i gaarden Lødwe for 51 rd: 6 s:, Citantens Mormoder Halkatle Jonsdatter, som Encke i stervboen, arvet Et Spand smør i Lødwe for 21 rd: 2 mrk: 4 s:, Resten er lodnet

imellem Børnene, saasom Peder Larsøn arvet 8 mrk: smør i Lødwe for 9 rd: 3 mrk:, Haldi Larsdatter arvet 3 mrk: smør i Lødwe for 3 rd: 3 mrk: 6 s:, og Britte Larsdatter, der er Citantens Moder, arvet 3 mrk: smør i Lødweiteigen for 3 rd: 3 mrk: 6 s: Den/n/e Eene Løb i Lødwe har Citantens Steefader, indstevnte Lars Swendsøn Lødwe, efter skiøde af 14 Aug: 1738, indløst, og med hands Kone Britte Larsdatter arvet de 3 mrk: smør i Lødweiteigen. Dette oplyser nock som, det Steefaderen, indstevnte Lars Svensøn Lødwe, ej har købt noget gods her udj gaarden Lødwe med underligende Lødweiteigen. men at det halve jordegods er ham, af hands svigerFader, afgangne Lars Brynildsøn Lødwe, som En swoger afstaaet og overdraget til Eiendom og beboelse. og det andet halve gods, for saavidt hands Kone Britte Larsdatter, der er Citantens Moder, ej havde arvet, har hand med sin svigermoder samt Svogeres samtycke og afstaaelse indløst. Saa, at Steefaderen, indstevnte Lars Swendsøn Lødwe, ei kunde blive Eier for det ringeste i Gaarden Lødwe med underligende Lødweiteig, der som hand ej havde faaen Citantens Moder Britte Larsdatter til ægte. Og, som Citantens Forfædere ei havde fanget nogen hævd paa dette gods, og Lovens 5te Bogs 3de Capit: 44de art: byder, at det gods, som Mand eller Qvinde, først faar skiøde paa, efter at de er sam/m/en kom/m/en i ægteskab, er begge deres. Saa flyder billigens her af, at den Odels hævd Lars Swendsøn Lødwe med Kone Britte Larsdatter Lødwe har fanget, bliver begges hævd, og altsaa begge Deres Odel. Thj Lars Swendsøn Lødwe, som før er meldt, kunde ei blevet Eier for det Ringeste i gaarden Lødwe, uden ved Ægteskabet, og altsaa ei heller kunde fanget {noget} nogen hævd, der som hand ei var kom/m/en i ægteskab med Citantens Moder Britte Larsdatter. thj ved og med hende har hand fanget Odels hævd, altsaa bliver det begge deres Odel. Saa at Huustroen Britte Larsdatters Elste søn bliver Odels berettiget til det halve gods i gaarden Lødwe med unde[r]ligende Lødweiteig, og Manden Lars Swendsøn Lødwe[s] Elste søn til det andet halve. At Citanten Brynild Ingebrigtsøn er sin Moder Britte Larsdatter Lødwe[s] Elste ægte søn, beviises med arveskiftebrevet af 17 Martj 1733, hvor af en Extract ad Acta er tilført. Da indstevnte Lars Swendsøn Lødwe ved skiøde af 7de Nobr: 1760 til sin anden søn, indstevnte Jwer Larsøn, har avstaaet halve gaarden En Løb smør i Lødwe og 3 mrk: smør i Lødweiteigen for 175 rd:, uden at give sin huustroe Britte Larsdatter[s] Elste søn, Citanten Brynild Ingebrigtsøn, haab, om den Ret ham kunde tilkom/m/e, har dette foretagende aarsaget den/n/e Process og Rettergang. Thj, Lars Swendsøn Lødwe udj sit skiøde til sin anden søn Jwer Larsøn, siger, det hand med sin Huustroe Britte Larsdatter[s] ja willie og samtycke selger den/n/e Ene Løb i Lødwe og 3 mrk: i Lødweiteigen: Er det Britte Larsdatter[s] ja willie og samtycke det halve gaarden skulde selges, saa er hendes halve Odel soldt. Er det icke med Britte Larsdatter[s] ja willie og samtycke, da er io skiødet urigtig, saasom Manden Lars Swendsøn ej kunde selge det, uden sin huustroes ja willie og samtycke, besynderlig da hand er kom/m/en til gaarden ved giftermaalet med Britte Larsdatter. Efter saadan sagens beskaffenhed Kiendes for Ret, det indstevnte Jwer Larsøn bør tage imod Løsnings penge af sin halvbroder, Citanten Brynild Ingebrigtsøn, for En halv Løb smør i gaarden Lødwe, og En og En halv Marck smør i Lødweiteigen, alt med bøxel, dend Sum/m/a 87 rd: 48 skil:, som er efter skiødet af 7de Nobr: 1760. betræffende processens omkostning: da som Citanten betaler Retten efter den beregning som i dag ad Acta er tilført, med 7 rd:, og har betalt den første Session, saa bør de indstevnte Lars Swendsøn Lødwe med søn Jwer Larsøn at betale til Citanten 20 rd:, og til Justitz Cassen 1 rd: 60 skil:, inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Excecution.

(1762: 126b)

Anno 1762

Dend 21de Junj blev Retten betiendt paa gaarden Flættre udj den paa fol: 115 Incaminerede sag, med det der Specificerede Laugret, undtagen for Erich Æen, der er indkaldet som Et vidne, er opnævnt og sat Jon Biørche. for Torbiørn Rogne sat Erich Ousgier. nærværende den Constituerede Bøygde Lensmand Knud Olson Ringheim.

Hvor da Bøygde Procurator Traae for hoved Citanten Sølfest Flettere frem stoed og lagde i Rette sin skriftl: Continuations stevning af 13 Maj Nestl:, {saa lydend} hvor ved indkaldes Godskalk Dugstad, Swen ibdm:, Encken Maritta Dugstad med Lauværgen Knud Nedr: Schutle, Erich Saue, Brynild Lem/m/e med søn Jwer, og Lars Lem/m/e, vidner at anhøre med videre efter stevningens indhold, den hand i Retten lagde, bilagt med stemplet papiir No: 18 til 6 skil:, og er saa lydende.

Procurator Claus Blechenberg

1762: 127

møtte for de i hoved Citantens Continuations stevning benævnte Dugstad og Lem/m/e opsiddere, og 1° wilde fornem/m/e, hvad Citanten efter Continuations stevningen haver at fremføre. 2° som hands i Rette settelse er uforstaaelig, paastoed hand nærmere Explication, om hands paastand om saakaldede Merckes Growen til skilde Mercke, skal strecke sig videre end need {til} den!! (needen) til, mellem Flættre og Grotland, saa vit deres Eiendeeler støder mod hver andere, og siden op efter i Jlaget eller Dugstad-garen. 3° i wider i fald, agter Dugstad og Lem/m/e opsiddere deres Ret paa lovlig maade at forsvare, igien (ka?)ldende alt hvad de forige Session enten af Eenfoldighed eller frygt, have Cideret eller frafaldet, wildende for den/n/e sinde, forby gaee at berøre, hvad de kunde findes sig beføede til, over den/n/e Rettens behandling at ancke, under Reservation, saadant for ved børende Ober Rett /: i fald der til Nissesciteres /: at oplysse og paaskadige, og alleene for den/n/e sinde, at see deres Rett, en i(n.rig...?) Restitueret og Conserveret, og saaledes vil hand først afvarte hoved Citantens procedur.

Niels Traae anmerckede, at Procurator Blechenberg tager til gienmæle for alle de i Continuations stevningen er benævnte, undtagen for Erich Soue og for Siur Grotland. 2det: at Blechenberg siger at hoved Citantens i Rettesettelse og paastand er uforstaaelig: der til svares at hoved Citanten paastaar, efter de forige widners forklaring og anvisning, Merckes groven at være skille Merket fra wandet og lige op i Gunnele-stigen, saavel imel: Dugstad og Flættre, som imel: Grotland og Flættre. ligesaa og, fra Gunnele.stigen i en lige linie til Lofthuus og Liirhuus Mercker, som skiller imel: Flættre og Lem/m/e opsiddere. Endelig har hoved Citanten, til desto meere overflød, formaaet En deel ustevnte vidner, som her møder, hvor om hand er begierende til forklaring maatte Admitteres, Neml: Knud Siursøn Søndwe, Ole Michelson, tienende paa Hæfte, Lars Knudsøn, huusmand paa Twinden, Johan/n/es Jæralstveten og Bottolph Lem/m/e. begierende det sam/m/e widner maatte paaRaabes.

Blechenberg Exciperede mod det 3die vidne Lars Knudsøn Twinden, som afvigte aar, da Tretten var Reist, var Citantens tiener, og siden er fløttet her fra; ligesaa mod det 5te vidne Bottolph Lem/m/e, som inden Retten har fra sagt sig sagen, altsaa er part. Erindrede Ellers at tage til gienmæle for Erich Soue, der efter Acternes udviis er medEier i Gaarden Dugstad.

Niels Traae paastoed at widnet Lars Knudsøn Twinden maa antages til forklaring, saasom hand icke haver været hoved Citantens tiener, aldrig i sine dage. men vel tilstaaes at hand har været huusmand her for En tiid siden, men lenge her fra flødt, føren den/n/e process begyndes. betræffende widnet Bottolph Lem/m/e, paastaaes og at blive antagen til forklaring,

saasom Acten skal udwise, at hand tillige med Dugstad og Lem/m/e Mændene paa siste Session frafald sagen, men ej declarerede sig til sag igien. ligesaa vil hand og beviise med 2de af det her siddende LauRet, at Bottolph Lem/m/e og Sølfest Flættere udj den/n/e process aldeeles er forliigt, som Bottolph Lem/m/e, der nu er nærværende, selv kand declarere.

Procurator Blechenberg Replicerede, at protoc: skal wisse, at der har været meget Konstlet, at sette Splid imel: Dugstd og Lem/m/e Mændene, men at faae dem til at fra falde sagen, som og satte dem for En tiid i forvirrelse, hvilcket omsider saleedes inden Retten blev besluttet, og efter deres af Retten modtagne Erklæring, i Protoc: tilført, at Dugstad Mændene /: Anders Dugstad alleene Except :/ vedblev sagen, og paastoed Dom, og Lem/m/e Mændene ligeleedes pastoed Dom, ubenævnt at nogen sig der fra har Exciperet. hvad de paaberaabte beviis af Laugrettesmænd betræffer, da ere Contra Citanterne der om icke kaldede, vidner at høre, thj vedblev hand sit forrige.

Niels Traa sagde, at Sigr: Blechenberg eller hands Principaler, skal aldrig kunde beviise, at Bottolph Lem/m/e udj deres Contra stevning er Interesseret, icke heller har formaaet Blechenberg for sig udj den/n/e sag, det Manden Bottolph Lem/m/e selv skal Erklære i Retten, altsaa formeener Comparenten den fremsatte Exception bortfalder af sig selv som unøttig.

Eragtning

{Det} Lars Knudson Twinden som widne bør admitteres, da Dom/m/eren ved endelig Dom, observerer, om de grunde til Exceptioner, ere saa Kraftige at hands widnesbyrd, som uefterrettelig kand være at ansee \eller icke/. Den Exception mod Bottolph Lem/m/e, war aldeeles u{d} fornøden. thj det ankom paa Bottolph Lem/m/e selv, om hand virkelig er En Contrapart i sag, da selv at have Exciperet. thj bør hand, Bottolph Lem/m/e, enten ærklære sig som Contra Citant, eller {til} sit widne i sag frivillig at aflæge, efter Loven.

1762: 127b

1762.

Vidnerne møtte alle, undtagen Johan/n/es Jæraldstveten, da Eedens forklaring blev dem forelæst, og fomanet at blive ved sandhed.

1ste [widne], Knud Siursøn, er huusmand paa Søndwe, sagde sig gaml: 70 aar, er ingen af Parterne enten beslægtet eller besvogeret, vidnede, at for 19 aar siden kom hand her paa Gaardens huusmands platz at boe, og er det 14 aar siden hand igien fløttede her fra. i den tiid hand boede her, hørte hand sige af Ole og Niels Flettere, det grooen udj i Gunnele-stigen, war Merckes grooe imel: Fletter[e] og Dugstad, og brugte Flættre Manden der, flækker Næver, barck, Marckede der og huggede fieler der af ospetræe, alt tæt under Gun/n/ele stigen, som er uden for Ilaget, hvor om alt hand kand gjøre anvisning paa stædet. Procurator Blechenberg, skiøndt hand fandt dette vidne skrøbelig af hukom/m/else, tilspurte ham: 1° om hand icke er bekiendt, at grooen Neden til er Mercke imel: Flettre og Grotland. 2° om hand kiender Dugstad garen eller Jlaget der omven!! (oven?) for, og ved at Dugstad Mændene alt Nordefter til sam/m/e Gar har haft deres brug, Øster for den øvrige deel af grooen, alt op under Berglaget, og Lem/m/e Mendene ligeleedes oven paa Berget lengere Nord, al{t}l {til} Giøttenutten eller Lyngholdt. Til 1ste qw: svarede, ved ej hvor det gaar Neden, men oppe ved hand. Til 2° qw: svarede, hand kiender Jlaget. Dugstad har ej brugt lengere end til Merckes groen. om Lem/m/e sagde vidnet ej at wide noget, men Ole Flettere brugte det mens hand levede, sagde ellers at det var den sidste Niels Flettere hand har wudnet om, og ei gamle Niels Flettere.

2det widne, Ole Michelsøn, tienende hos Aamun Hæfde, sagde sig gaml: 34 aar, er ingen af Parterne enten beslægtet eller besvogeret. har tiendt i 2de aar hos Sølfest Flættere, og er det 4re aar siden hand kom her fra. det første aar hand tiente her, war hand med sin huusbonde og flæckede Næver uden for Jlaget, til Gun/n/ele stigen og Need til Grooen. det sidste aar hand

tiente her, war hand med sin huusbonde der ude og huggede hæskestrug alt Need til grooen og op i Opsene, saa meget som vilde falde need efter. Næveren blev flækket op under bueveien. og hørte vidnet ej andet, end at hands huusbonde Eiede der !!ud paa Anck!! (? : uden paaAncke). Blechenberg tilspurte vidnet, om hand ved at saadan omvundene hugster skeede med Dugstad eller Lem/m/es opsidderes widende eller paasiun. Resp: ved intet der om, saa ej heller nogen af de mænd der ude. Traae spurte vidnet, om hand icke kand erindre, at Ole Dugstad, enten sam/m/e dag de arbeidede der ude, eller dagen der efter, war kom/m/en der paa stæden at hente Kuul paa den Sør side af Merckes grooen, og da saa at der var flækket Næver paa den Nordre siide, og da taledes med vidnet, samt hvad da blev talt dem imellem. Resp: da de flæckde Næver der ude, brænde Dugstad Mændene Kul paa Sør siden af grooen, kand ej mindes at hand talte med dem. vidnet sagde ellers at kunde gjøre anvisning paa alt, saavelsom Kulleminen.

3de vidne, Lars Knudsen, huusmand paa Twinden, sagde sig gaml: 43 aar, og at være i 3de leed beslægtet med Sølfest Flætters[s] huustroe, vidnede, at have været her hos Sølfest Flætters til huus i 4re aar, og er det 3 aar siden hand fløttede her fra. i den tiid hand war her, blev hand leiet af Sølfest Flætters og war med ham at hugge tøm/m/er og flække Næver uden for Jlaget op paa Berget inden for Gunnele-stigen, hvor om hand kand gjøre anvisning. sagde ej at have seet der, enten Dugstad eller Lem/m/e Mændene paa de tiider. Procurator Blechenberg spurte om hand icke, foruden sit tilstaaende slægtskab, nyder sin underholdning af Sølfest Flætters, som Lægs mand for fattige, efter underCom/m/issionens foranstaltning. Resp: er af fattig Com/m/issionen lagt i lægd her for 18 ugger.

4de widne, Johan/n/es Jærals[tve]ten, siden hand ej er kom/m/en, pastøed hoved Citanten at vente hands kom/m/e til i Morgen. hvis icke, blev hand fra falden.

5te [widne], Bottolph Torgiersen, er boendes paa gaarden Lem/m/e, sagde, det hand forhen og endnu aldeles frasiger sig den/n/e sag, og vil aldeles ingen deel have i den. forklarede at være 36 aar gam/m/el, ved ej af noget slægtskab eller svogerskab at sige, uden at hands Kone er noget besvogeret med Godskalk Dugstad, vidnede, at for 4re eller 5 aar siden, troer det er 4re aar siden, da havde Dugstad Mændene Ole Hægle for at sige, hvor Mercket var imellem dem og Lem/m/e, og var Lem/m/e Mændene hoes, undtagen vidnet, som den gang var i Bergen. sam/m/e dag som Ole Hægle havde siunet dem Mercket, satte Dugstad Mændene gierde paa. men som Lem/m/e Mændene siuntes det gierdet noget blev sat paa dem, og ej aldeles efter som Ole Hægle havde siunt Mercket, kalde de, nogle dage der efter, Haawer Tøen, Aschiel Bøe og Ole Hægle, for paa Nyt at eftersee Mercket. sam/m/e dag havde Lem/m/e Mændene bud efter Dugstad Mændene, som ej kom. ligesaa efter Sølfest Flætters, som vel kom, men noget seent, og da var vidnet hos. Ole Hægle, som En gam/m/el Mand paa 80 aar, der forhen havde boet paa Lem/m/e og var der opavlet, gick for at visse Mercker, og de andre benævnte Mænd gick efter, for at vidne om den anvisning Ole Hægle gjorde. da de kom ind paa veien til Gunnelestien, siger Aschiel Bøe til Ole Hægle, om hand var goed for at gaa lige paa Stuppen, eller Roden, af den gamle Merckes Furre, som var afhugget. hvor til Ole Hægle svarede Jo, og gick lige paa Stuppen af den gamle Merckes furre,

1762: 128

1762.

og skulde sam/m/e Furre være Mercke imel: Lem/m/e og Fletters. og sagde Ole Hægle at Lem/m/e i all sin tiid havde hugget Bytømmer og huusse tøm/m/er, hvor af Et huus staar paa Lem/m/e, saa langt ind, til den Merckes Furre, og saa beent need til Jlaget. da bad Brynnild Lem/m/e de benævnte Mænd, at drage til Minde paa de ord Ole Hægle havde sagt, og hvorleedes hand bekiendte om Mercket. da tilspurte vidnet Ole Hægle, om Lem/m/e brugte og huggede saa langt ind, uden paatale af Flætters Manden. da svarede Ole Hægle, Flætters Manden Knurrede og Kægledes om det, men vi agtede det icke, for vi holdt det fore at være

vores Rette Eie. Traae tilspurte widnet, om den/n/e anvisning skeede i Flættere[s] nærværelse, eller paa hands bag. Resp: den tiid de var ved Merckes furren, var Sølfest Flættere ej hos, men da vj kom tilbage fra furren til Gunnele-s[t]igjen, da kom Sølfest Flættere, hvor de fortalte ham hvorleedes Ole Hægle havde siunet dem Mercket. men Sølfest holdt det utroeligt, og sagde det hand intet har vist af den furre at sige. da de gick op og siunede Sølfest den furre eller Mercke. 2° hvor lenge det er siden Ole Hægle fløttede fra Lem/m/e til Hægle, og hvorlenge Sølfest sit brug har Continueret. Resp: Ole Hægle sagde det hvor lenge, men vidnet kand ej just mindes det, om det var lidet over eller under 30 aar. hvor lenge Flættere har brugt der, kand ej noget vist siges, thj hand har hugget der naar hand er kom/m/et der, og vj har hugget der naar vj er kommen der. kand ellers gjøre anvisning. Procurator Blechenberg fandt uforholden at qvæstionere dette vidne, som et fra andre sunde lem/m/er fra faldene lem; allerhelst de af ham benævnte 2de ombevundene med hafte vidner af Contra Citanterne her til forklaring er indstevnt.

der næst gav Procurator Claus Blechenberg til kiende, at Contra-Citanterne til den/n/e Tægte dag har ladet indkalde hoved Citanten Sølfest Flættere til at høre Contra vidner, og vidner over forhen afhørte vidner, samt at lide Dom om Mercker imel: Flættere og En!! og Dugstad og Lem/m/e paa den anden siide, og til vidne Andreas Dugstad, Torbjørn Rogne, og Erich Æen, at forklare hvad Lars Nielsøn Mielle, da hand dend 30 Julj afvigte aar, med retten!! (Retten) gick i Marken at gjøre anvisning, tilstoed at Citanten havde vist ham Mercker, som hand skulde gjøre anvisning paa. og Lars Nielsøn Gielle!! (Mielle) sam/m/e widner at anhøre. der næst, det af dem sam/m/e tiid førte vidne Colbeen Michelson Lem/m/e ved sin Eed og anvisning, {til} de den tiid deals af Eenfoldighed, deals af forvirrelse fra fald, til yderligere forklaring og anvisning. endelig i hoved sagen, Aschiel Bøe, Haawer Tøen, Siur Grotland, Holgier Reene, Siur Schiölde, Niels Grotland, Ingebor ibdm., Kiel Fliserafn, Endre Store Soue, Gyri Seim, Siur Lirhuus, Kari Dagfindsdatter, alle fornevnte vidner under Lovens faldsmaal, saavelsom Niels Berge og Erich Leidahl, item, de forrige vidner Lars Nielsøn Mielle, Lars Monsøn Fenne, Anders Pedersøn Berge, Lars Knudsøn ibdm., Aamun \Hæfde/ og Ole Knudsøn ibdm., Jwer Knudsøn Høyland, hvor om hand som stevne vidner fremstillede {...} \Wiching/ Growe og Mons Lofthuus. dog, gav Comparenten forud tilkiende, at Colbeen Michelson efter formaaelse møder godvillig, og Lars Nilsøn Mielle, som var forsømt at stevnes, har Contra Citanterne, ved deres indreise til Bergen, efter Comparenten d: 11 Junj formaaet at meddeele sig En Atest, den hand har ladet skrive ved Klokkeren paa Hougs, hvor i hand vedtager lovl: arsel, hvilken hand in originali producerede, men for de øvrige paastoed Comparenten widnernes afhiemling. den for[e]lagde Atest, som war bilagt med lovl: stemplet papiir, er saa lydende.

Traa sagde {K..} det hand tilstaar, at Sølfest Flættre er lovl: Contra stevnt, widner at anhøre, men protesterede imod vidners førelse over de ord Lars Nielsøn Mielde skal have sagt, siden hand ej er stevnt, vidner at anhøre, og den fremlagde atest om tilstaaelsen, er ej af den Kraft, at den i saa betydelig sag kand ansees til vidners førelse over Et ustevnt Men/n/eske. ellers kand de udtalte od ej være anderleedes end Lars Nielsøn selv udj et brev for 4re aar siden har skrevet. brevet er dateret 12 Aug: 1758, som til actens følge med behørig stemplet papiir fremlæges, og er saal: Lit:

Kalds Mendene Wiching Growe og Mons Lofthuus afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt for alle indbenævnte, undtagen Lars Nielsøn Mielde, Siur Schiölje og Karj Dagfindsdatter, dem de ej har ordre at stevne.

Eragtning.

da Contra-Citanterne selv tilstar, ej at have stevnt vidnet Lars Nielsøn Nester Mielle, {kand} vidner over sine ord at anhøre, kand den Atest af 11de Junj 1762, som de foregiver at have formaaet ham til at meddeele dem, det hand tilstoed lovlig warsel, ej ansees gyldig, da Atesten ej af nogen er bekræftet, og hand, Lars Nielsøn, ej selv kand skrive, hvor til kom/m/er

at Lars Nielsøns tilholdstæd er paa Sorenskriver Garmans Gaard Nesten Mielle, der Atesten, som hands Øvrighed og Hosbonde, med

1762: 128b

1762.

ham kunde bekræftet, hvor ved Retten var bleven betaget al tvifl. i slig anledning og fattelse, bør vidner mod Lars Nielsøn Mielle ej admitteres uden foregaaende lovlig warsel.

da det nu er seent ud paa aftenen udsettes sag til i Morgen Klocken 8te formiddag.

Dend 22de Junj, efter forestaaende Kiendelse, blev Retten betient, Nærværende begge Parters Fuldmægtiger.

Procurator Blechenberg for Contra Citanterne fremlagde sin skriftl: paastand, med Inbefattede qwæstioner til de havende vidner, og der efter først fremstillede vidnet Colbeen Michelson Lem/m/e. dend skriftl: paastand, som var bilagt med stemplet papiir, er af følgende indhold. Lit: Edens forklaring blev vidnerne forelæst og formanet at blive ved sandhed.

hernest vidnet Colbeen Michelson fremstoed, og havde forhen ved første Session været Examineret, dog uden Eed, saasom hand war bleven frafaldet. Nu blev hands forhen aflagde forklaring ham forelæst, det hand tilstoed. til Procurator Blechenbergs 1ste qw: svarede, det var Sølfest Flættere[s] svigerfader Mons Flættere, som ved døden er afgangenen, ved ej Naar. 2° qw: svar. Naar hand kom/m/er paa stæden, kand hand siune hvor Korsen stoed paa Furren. dend 3de qwæstion som besvaret, frafald Blechenberg. Niels Traae paa hoved Citantens vegne, tilspurte vidnet, hvor nær hand er beslægtet til Contra Citanten Lars Lem/m/e. Res: er lige Søskende Børn.

2det widne, Aschiel Michelson, boende paa gaarden Qwale. til 1ste qw: svarede,

Procurator Traae protesterede imod disse 2de vidner Aschiel Qwale og Haawer Tøen, saasom den Mand Ole Hægle, hvor efter de skal widne, sidste Session war selv her for Retten som Et vidne.

Procurator Blechenberg svarede indtet videre, end at vidnet Ole Hægle blev vel sidste Session af Contra Citanterne frafalden, fordj hand som En Mand paa 89 aar, den tiid, ingen skickelig samling til forklaring havde, allerhelst, Contra Citanterne vare kyndige og betængte paa disse 2de nu Sisterende vidner, hvilcke Egentlig ware tilkaldede at drages til Minde, hvad Ole Hægle 3 aar tilforne, med fuld santz havde betydet parterne, om Merckerne, hvor fore hand anseer Niels Traae[s] Exception meere geskæftig til at wisse en slags Kløgtighed end tienlig til andet end tiidens unøttige spille.

Niels Traae paa sin Principals vegne sagde, at da Ole Hægle skulde have været i Marcken og viset disse 2de widner de omspurte Marckeskiold, var ej Sølfest Flættere der til lovl: kaldet, saadant er skeet paa hands bag, og uden at Ole Hægle af en løs tale uden Eeds bekræftelse saadant kand have udtalt, hvor om skal føres vidner paa. ligesaa har Contra Citanterne sidste Session selv frafaldet dette vidne Ole Hægle, uden Reservanda, altsaa vedblev Comparenten sin forrige Exception.

Eragtning,

De tvende indstevnte Aschiel Qwale og Haaver Tøen som vidner bør admitteres, da der ved endelig Dom skal blive paakiendt, om der paa Ole Hægle[s] ord og anvisning kand være noget at Reflectere eller inte.

Aschiel Michelson Qwale til 1ste qæst: svarede, ja det er saa, men mindes ej vist, om det er 3 eller 4re aar siden. til 2de qw: ved intet der om. til 3de qw: svarede, da de var kom/m/en fra Furren tilbage igien, da kom Sølfest Flættere, men Lem/m/e Manden sagde, at der var gaaen bud efter ham. til 4de qwæst: svarede, Ole Hægle fulde dem, gick foran, igien/n/em Gunnele-Kleiven og ind efter {veie..t} ham/m/erlaget til en gam/m/el Furrestub, Furren war

borte, men der laae noget af skatten!! (skatet/greinene). da siger Ole Hægle, da hand kom paa den stub, her var det Mercke Furren stoed imellem Lem/m/e og Flættere. men Sølfest Flættere war ej hos. Men kom til dem paa vejen der fra. da spurte vidnet Ole Hægle, hvor mercket skulde gaae hen. Ole Hægle svarede, lig[e] hen til Almgøtten, og med haanden pegede han hvor det skulde være, med!! (men) widnet ved ej stædet, saasom det blev ham ej siunet. da tilspurte Brynild Lem/m/e den gamle Ole Hægle, hvor merget!! (mercket) gick af Furren paa den anden siide, da Ole Hægle selv styrte Lem/m/e. Ole Hægle svarede: vedst du icke det, af Furren og beent need i Dugstad garen. Procurator Blechenberg for det 5te tilspurte vidnet, om icke Ole Hægle tillige sagde, at Dugstad brug needen for om/m/elde Lem/m/es brug stræckede sig til det omvundene Jlaag eller Dugstad gar. Resp: de gick om kring Gunn[e]le-stigen og hen til garen under Furren og satte dem, da sagde Ole Hægle, at det var Dugstad Eiendom de sat paa. widnet sagde ellers, det hands Kone og Brynild Lem/m/e[s] Kone vare Søskenbørn. widnet forklarede fremdeeeles, at paa tilbage veien fra Furren, imellem Gun/n/ele.s[t]igen og Furren, kom Sølfest Flættere til dem, men kand ej mindes hvad som blev talt eller giort. ved ej om nogen gick tilbage til Furren med Sølfest eller icke, men vidnet gick ej tilbage. men da de sat ved Jlaget under garen, sat Sølfest Flættere hos dem, men om hand hørte det Ole Hægle sagde, at det var Dugstad Eiendom de sat paa, det ved vidnet ej. Niels Traae tilspurte vidnet, om hand da icke hørte af Ole Hægle, hvorlengde det var siden hand flyttede fra Lem/m/e og til Hægle at boe, og hvor lenge det er siden det omvundene brug har Continueret. Resp: ved intet her om, kand ei mindes det.

3de widne, Haawer Pedersøn, boende paa gaarden Tøen, er ingen af Parterne witterlig enten beslægtet eller besvogeret. til 1ste qw: svarede jo, men det er icke meere end 3 aar siden troer han. til 2den qw: svarede, ved intet her om. til 3de qw: svarede Nej, hand var der ej, men Læms!! (Lemmes) Mændene sagde at de havde giort bud efter Sølfest, der for sat de lenge {ved} \et s.o.....?/ Furre stuben q <henimod Lem/m/e> og biede paa ham, men hand kom ej. til 4de qw: svarede,

1762: 129

1762.

Ole Hægle gick foran, og de som vidner gick efter ham, da Ole kom til En gam/m/el[1] Furre stub, sagde hand, at der havde staaet En Merckes Furre med Kors udj, som var mercke imel: Flættere, Lem/m/e og Dugstad. hand sagde, at Mercket skulde gaae beent need fra Furren i Jlaget eller Dugstad garen og op ind i Almgøtten, men vidnet ved ej hvor Almgøtten er, saasom den ej blev ham siunet. paa tilbage og hiemveien kom Sølfest Flættere til dem, men stædet hvor hand kom til dem, kand widnet ej mindes, kand ej heller mindes om de gick tilbage at siune Sølfest Furren, saasom det er saa lenge siden, havde hand været stevnt der paa strax, kunde hand vist det. den Ene af Parterne wilde have Mercket der, den anden der, men Ole Hægle sagde det gick beent op. siden gick de need og ind til Jlaget og satte dem. da sagde Ole Hægle, det Dugstad Eier indtil garen, og Sølfest hørte paa ordene. men kand ej mindes hvad hand der til svarede, uden at hand Kanede sig til grooen og op under Berget. Niels Traae paastoed, den til forige vidne fremsatte qwæstion: her igientaget. Hvortil vidnet svarede: ved intet her om, men Ole Hægle sagde, da hand boede paa Lem/m/e, blev brugt saaleedes som hand havde viist Merckerne.

4de vidne, Endre Aadson, huusmand paa gaarden Store Soue, sagde sig gam/m/el 52 aar, er ingen af Parterne witterlig enten beslægtet eller besvogeret. til 1ste qw: {svarede}, har svaret. til 2de qw: svarede, paa Lirhuus at være fød, kom her paa Flættere da hand var 5 aar gam/m/el, og var hand omtrent 18 ar gam/m/el da hand Reiste her fra til Leidahl i tjeneste, siden tiende paa adskillige stæder. omtrent for 16 aar siden giftede hand sig, og blev huusmand i Bersdahlen udj [?] aar, siden huusmand paa Liland i 2 aar, saa huusmand paa Emstad i 8te aar, og i 5 aar været huusmand paa Store Soue. alle disse stæder ligger vel her i

Kirke sognet, men {lagt} langt her fra, saasom de 2de sidste stæder er vel halvanden Miil her fra. imellem Lem/m/e og Flætter[e] ved vidnet slet intet om Mercke skiel, men imellem Flættere og Dugstad, kom Flættere Manden med sit brug til Jlaget, som kaldes Dugstad garen. uden for garen kom Flættere Manden ej med nogen hugster, det vidnet ved, men Dugstad brugte uden for garen, og der om hørte vidnet ej nogen trætte. paa Jlaget sagde hand at kunde gjøre anvisning, endskiøndt det er lang tiid siden. til 3de qw: svarede, grooen kaldes Merckes grooen, men hvercken har været eller er paa de iider hand var her, det hand hørte. Procurator Blechenberg her under spurte, hvad grooen kaldes uden for Jlaget. Resp: hørte aldrig af nogen kalde det andet End En bæck, som den og er. hvercken af Niels Flættere eller Anbiørn eller af vidnets steefader Lars Nielsøn Mielle. Procurator Blechenberg her af Remarqverede, at vidnet er halvbroder til Sølfest Flætteres huustroes Farfaders broders andere Børn. til 4de qw: svarede, Dugstad brugte til garen op under Berget. ved intet om Furren. kand ej sige hvordan garen nu er, siden det er lang tiid siden hand var der. men ved ej Rettere, end at garen gick op under ham/m/eren, dog kand hand ej pleent sige det. til 5te qw: svarede, ved slet inte her om. til 6de qw: svare[de], tæncker nogen lunde at hitte paa garen. Niels Traae tilspurte vidnet, 1° siden vidnet har forklaret, det hand var 5 aar gam/m/el da hand kom her paa Flættere, og 18 aar da hand kom her fra: saa spørges, om hand stedse i de 13 aar var her paa gaarden, eller hand ickun var her fra og til i de 13 aar. Resp: i disse 13 aar tiende hand i 2 aar halvdeelen hos Niels Nessem og halvdeelen her hos sin Fader, saa hand den Ene uge tiende hos Niels Nessem og den anden ugge hos sin Fader. 2° om vidnet kand Navngive de Dugstad Mænd som da brugte til Jlaget eller Dugstad garen. Resp: kand ej Navngive eller mindes hvad det var for Mænd paa Dugstad. 3tio: hvorleedes vidnet da ved eller har seet Dugstad Mændenes brug. Resp: kand ej sige nogen sinde at have seet det de har brugt der, men har hørt sige det var deres Eiendom, og det sagde Flættere Mændene at de brugte til garen, og Dugstad Eiede uden for garen, anderleedes har hand ej hørt det. 4de qw: om vidnet ved hvem som i den tiid vedligeholdte den omvundene gar eller Jlaget. Resp: ved ej hvem som holdt garen ved lige.

5te vidne, Holgier Jørgensøn, boende paa gaarden Reene, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret. til 1ste qw: svarede, er fød og opavlet paa Twinden, er paa 70 aar gaml:, har boet paa Grotland i 25 aar, og tiende der i 2 aar føren hand kom til at boe der. sam/m/e gaard Grotland Eier til Mercke mod Flættere paa Liesæt støl, støllede vidnet, og havde den støl til leie af Johan/n/es Lofthuus. i Hæggegiellen sat hand En hægne gar uden og under Jlaget needen for grooen. til den gar hugged hand nogle unge furre. da kom Biørne Dugstad til vidnet ved Kircken paa Wangen, og sagde, det hand ej maatte hugge unge furre til hægne gar, men skrupene birck maatte hand hugge. sagde videre at Dugstad Eiede til Jlaget, men hvor høyet!! (høyt) op, ved vidnet Ei. og har hand hørt sige af sine Formen[d] som boede paa Grotland, det Dugstad Eiede til Jlaget, videre ved vidnet ej om Mercker imel: disse gaarder, kand gjøre anvisning hvor hand huggede de unge furre. og var det i den/n/e waar, 13 aar siden, hand fløttede fra Grotland til Reene. til 3de qw: svarede, Needen ved wandet, og i alle Mands weien kaldes den Merckes groen, endskiøndt den er langt fra Merckerne. men siden ved vidnet ej at den kaldes Merckes grooen oven, Lindeto grooen har hand og hørt den kaldes, naar mand kommer op om Allemands vejen. siden ved hand ej hvad grooen kaldes

1762: 129b

1762

nær!! (naar?) det bær længere op. {til 4de qw: svarede} Procur: Blechenberg frafald de øvrige qwæstioner til dette vidne. Traa tilspurte vidnet, om hand icke ved at der imel: Grotland og Flættere staar En gloppe i grooen tæt under Allemands vejen. Resp: da hand boede paa Grotland, saa hand den gloppe i grooen, og hold den for Mercke. 2° om icke den om/m/elte Merckes grooe eller Lindto grooen /: som han kalder den oven for allemands

Veien :/ war skille Rum imellem Grotland og Flættere, medens widnet boede paa Grotland. Resp: Nej, har ej hørt det, ved det ej heller videre end {til} det stød hvor gloppen staar under allemands Veien, og huggede hand til møde med Flættere Manden, stundum uden for og stundum inden for, som det kunde høve Marcken op igien/n/em. 3° om widnet kand mindes hvor lenge det er siden hand satte det hægne gierde paa. Resp: det er nock paa 20 aar siden, Næt at sige det kand hand icke, om det kand være et eller 2 aar over eller under, kand hand ej sige. 4de: om vidnet kand Navn give sine formæn[d], som hand vidner efter. Resp: Siur Nielsøn Grotland fortalte ham det, hvis {ikke} Encke widnet siden fick til ægte, og er det 38 aar siden hand kom i ægteskab med Encken, og Manden sagde ham om bruget og Merckerne mens hand levede, videre ved hand ej om tiiden at mindes. 5te qw: hvem der har holdt Jlaget eller Dugstad garen. Resp: saa lenge vidnet var paa Grotland, holt Flættere garen ved lige. 6de qw: om vidnet kand erindre hvor lenge det er siden Børne Dugstad døde. Resp: Da hand forbød ham at hugge furren, da levede hand, men siden kunde hand ej passe paa naar hand døde, saasom widnet var lang vej der fra. 7de qw: om vidnet icke ved, at Contra-Citanten Lars Lem/m/e[s] Kone er widnets Fader-Søster. Resp: jo, det er saa, men hun døde i høst war, Korsmisse tiider, efter at den/n/e process var begyndt.

6de widne; Siur Siursøn Grotland, er boendes paa Gaarden Grotland.

Niels Traae paa hoved Citantens vegne fandt fornøden at protestere mod dette vidne, saasom hand af hoved Citanten er stevnet baade til forige og den/n/e Session, altsaa er hand wirckelig part, som ej bør admitteres til vidnesbyrd.

Procurator Blechenberg Replicerede, at hvad Siur Grotland kand være stevnt for i første process, beviiser acten under 29de Julj afvigte aar, at være mellem widnet og Citanten forligt, og at hand til dette Ting om Citantens præntion var stevnt ind til uvedkom/m/elig forum, det har Citanten gaars dagen declareret at være afbetalt, i hvorvel, saadan hands formentlige Debet bør paaKiendes for hands Værneting, uden for den/n/e aastæds trætte, og som Citantens sagfører Niels Traa alt sligt uagtet, opholder Contra Citanterne med unøttige Exceptioner, og bemøyer Retten med unødige Exceptioner og Interlocutorier, saa paastoed Comparenten formeentlig velbeføyet, at hand, bem:te Traa, forinden hand tilstædes videre at gaa i Rette, efter Forordningen af 3de Martj 1743, bør erlægge 2 lod sølv.

Niels Traae aldeeles benægtede at have declareret til protoc: i gaar, at hands Principal har bekom/m/et de paastevnte omkostninger. men sagde ellers, at hands Continuations stevning udviser det Siur Grotland er lovl: stevnt som Part, og altsaa paastaar ved sagens slutning kiendt paa omkostningene. i det øvrige vedblev sit forrige.

Eragtning

Da Siur Grotland til den/n/e Session er ickun stevnt paa omkostninger for den imellem Grotland og Flættere, dog under den/n/e process, i første Session skeede Merckeskiolds foretning, {bør det ej hin} bør hand som vidne admitteres, da der ved endelig Dom bliver at Observere, om hand som vidne kand Reise eller fælde sag, eller ej noget paa hands vidnes byrd vorder at Reflectere.

widnet Siur Grotland fremstoed og sagde, til ingen af Parterne at være enten beslægtet eller besvogeret. til 1ste qw: svarede, 52 aar gaml: til 2de qw: svarede, er fød, opavlet og stædse været paa Grotland, indtil hand for 24 aar siden{, der} blev boendes {dog boed} først i 12 aar paa Reene, byttede sig saa med Holger Reene, og kom til Grotland, hvor hand har boet de øvrige 12 aar. om Mercker imellem Lem/m/e og Flættere ved widnet ej noget, med!! (men?) Dugstad brugte, da hand første gang var paa Grotland, indtil garen, men hvor langt op, det ved widnet ej. her under tilspurte Blechenberg vidnet, om [hand] icke ved at Dugstad Mændene brugte heel op under Berglaget, uden for den omvundene Dugstad gar. Resp: ved det ej. til 3de qw: svarede, saa lenge hand har været her, har grooen oven til alt under Dugstad Eiendom været holdet for Merckes grooe, hvor efter hand har brugt, men needen til har den ej været Mercke, thj der er Mercker. til 4de qw: ved Ei andet her om end til garen,

og garen, saalenge widnet kand mindes, været som den nu er. Blechenberg her under tilspurte vidnet, om [hand] icke ved at Dugstad Mændene brugte uden for til sam/m/e gar, saa vit den Reckede. Resp: de brugte indtil garen, men hvor høyt op, ved hand icke. Til 5te qwæst:

1762: 130

1762

svarede, ved slet inte om Lem/m/e Eiendom. til 6de qw: kand ej gjøre anden anvisning end til garen, eller paa garen. Niels Traae tilspurte vidnet, om hand kiender Merckes grooen op til Gun/n/elestigen. Resp: kiender grooen, men kand ej sige, at have hørt, det grooen der oppe kaldes Merckes grooe. 2° om hand ved hvem der har holdt Jlaget. Resp: Nej, ved ej hvem der har holden det.

7de widne, Kiel Olsøn, boende paa Fliseran, sagde, siden Anders Dugstad er falden fra sag, er hand ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret. til 1ste qw: svarede, 47 aar, til 2den qw: er fød paa (Houg..?) i Rundahlen, der opavlet, indtil hand var i sit 14 aar, da kom hand til Knud Læm/m/e at tiene, hvor hand tiende i 7 aar. i den tiid hand som gietle gut fulte Creaturene indtil Dugstad garen eller Jlaget, saa slap hand ej lengere, maatte saa vende. oven paa Berget blev det kaldet Lem/m/e Egen, og Neden til blev det kaldet Dugstad Gullerne eller Dugstad. Dom/m/eren tilspurte vidnet, om det saa blev kaldet, saa vel inden som uden for Gunnele-stigen. Resp: baade inden som uden for Gunnele-stigen er det saa kaldet. Procurator Blechenberg frafald den 3de, 4de og 5te qwæst: og i det stæd forlangede vidnets svar, hvor langt Lem/m/e mænd brugte ind eller Nord efter oven paa Berget, hvor Flættere Eiendom er under Berget. Resp: kand ej sige hvor langt de Eiede og brugte ind. Parterne havde ej videre at tilspørge dette vidne, og forlangede ej nogen anvisning af dette, hvor for det Eedfæstede sit aflagde vidnesbyrd, og blev demiteret.

8de widne, Gyri Olsdatter, er gift med Siur Seim, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret. til 1ste qw: svarede, 60 aar. til 2de qw: er fød i Rundahlen, da hun var 20 aar gaml: kom hun at tiene hos nu afdøde Ole Lem/m/e, der tiende hun i 3 aar. og dræv hun Creaturene indtil Gunnele-stien, naar de kom der Reiste de op paa Berget. sam/m/e vej drev de med Creaturene tilbage. ved intet om Mercker, og i den omvundene tiid hørte vidnet ej nogen tvistighed. Procurator Blechenberg, i stæden for de skriftlige qwæst:, tilspurte vidnet, om icke Lem/m/es opsiddere, widnet bekiendt, Eiede Marcken fra Gun/n/elestigen ind eller Nord efter og oven paa Berget, hvor først Dugstad og siden Flættere Eiede needen under, og om hun kand visse hvor langt eller til hvad Mercke. Resp: kand ej sige videre end Creaturene Reiste Giellerne ind efter og op paa Berget. Parterne havde ej videre at tilspørge dette vidne, forlangede ej dets anvisning, altsaa Eedfæstede vidnet sit aflagde vidnesbyrd.

9de vidne, Kari Dagfindsdatter, gift med Jwer Rongsbøen, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret. til [ste] qw: svarede, 50 aar. til 2de qw: er fød paa Fen/n/e, da hun var 20 eller 22 aar gaml: kom hun at tiene hos Brynild Lem/m/e i 4re aar, og da gick Creaturene Giellerne ind igien/n/em til Gunnelestigen, Lem/m/e Eiede oven paa Berget og Dugstad under eller Needen paa Berget. og Lem/m/e flæckede Næver oven paa Berget. om Merckete!! ved widnet intet, uden at Gunnelestigen skal være Et Mercke. Creaturene Reiste ganske ind. Procurator Blechenberg frafald de øvrige qwæstioner. og som widnet ingen anvisning kand gjøre, aflagde det Eeden og blev demiteret.

de øvige af Contra Citanternes indstevnte vidner frafaldes af Procurator Blechenberg.

Som dagen var saa langt forløben, at det blev for sent til at Reise til de omtvistede aastæder, saa blev vedtaget sam/m/e at skee i Morgen gandske tiilig.

Den 23de Junj, om Morgen Klocken 5, begav Rettens Personer dem, i følge begge begge!! Parter og deres Fuldmægtiger, dem ud til de omtvistede aastædet, for der at imodtage den anvisning vidnerne har belovet at gjøre.

1ste hoved vidne, Knud Siursøn Søndwe, anviste Jlaget, Grooen, samt Gun/n/elestigen, og vor!! (hvor) Flættere Mændene skulde have flæcket Næver, barck og hugget ospetræe til fieler. som var i det omtvistede støcke Marck. forklarede ellers det Oспен var hugget 2 aar føren hand kom til Flættere. som ingen af Parterne videre havde at tilspørge vidnet, bekræftede vidnet sit vidnesbyrd og gjorde anvisning med Eed efter Loven.

2det hoved vidne, Ole Michelson Hæfte, gjorde anvisning hvor hand med Flætter Manden havde flæcket Næver og hugget, som var i den omtvistede Teig. ligesaa anviste Dugstad Kull gruve, som var uden for det omtvistede støcke Marck. anviste og tvende furre stube tæt an i grooen paa øvre siden af grooen, i det omtvistede, som hand vidnede, tillige med Sølfest Flættere at have hugget. anviste oppe i Giellene under veien, alt i det omtviste[de], hvor de havde hugget hæske-tru og flæcket barck. Procurator Blechenberg tilspørte vidnet, om icke Lem/m/es opsiddere, alle Tre, waaren efter den omvundene hugster var skeet, indfandt sig paa gaarden Flættere, og forefandt hoved Citanten Sølfest, tillige med vidnet, at Tække en b(ue?), og der tildalede Citanten for saadan hugster i deres Marck, og hvad slutning af deres samtale blev. Resp: vidnet saae de kom der, men ved intet om hvad deres ærende var. parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden og blev demiteret.

3de hoved vidne, Lars Knudson Twinden, anviste hvor hand havde flæcket Næver og hugget tøm/m/er, som var i det omtviste[de] støcke Marck, op under vejen. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden efter Loven og blev demiteret.

5te vidne, Bottolph Lem/m/e, anviste den gamle furre stub, som Ole Hægle havde siunet for at være Merckes furren. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden.

1ste Contra vidne, Colbeen Michelson Lemme, anviste furre stuben, og forklarede, at da furren stoed, føren den blev afhugget, da stoed de 2de Kors i furren saaledes, at det ene viste ned til Jlaget, og det andet ind i Nord. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden.

2det vidne, Aschiel Bøe, anviste

1762: 130b

1762

stædet hvor alle sat, da Ole Hægle taledes om Dugstad Eiendom og pegede op til Merckes furren, og var stædet som vidnet anviste Neden for Merckes groen, og altsaa uden for det omtvistede støcke Marck. der næst anviste den omvundene Merckes furre stub. Parterne havde Ei noget at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden.

3de vidne, Haaver Tøen, gjorde i alt sam/m/e anvisning som Aschiel Bøe. da Parterne ej havde noget at spørge vidnet, aflagde hand Eeden.

4de vidne, Endre Store Soue, anviste Jlaget, og sagde, det garen nu er ligedan eller lige lang, som den var, da vidnet var paa Flættere. og viste hand med haanden og sagde, det Dugstads Eiendom gick efter garen og op i Berget. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden.

5te vidne, Holgier Reene, anviiste Jlaget. anviiste og den henne!! (hegne) gar hand havde paa sat. stædet var Neden for groen og det omtvistede støkke Marck, hvor hægne garen stoed. vidnet gjorde anvisning, hvor hand havde hugget de omvundene furre. og var det ligeledes Neden for groen og det omtvistede støcke Marck. Endelig anviste vidnet hvor hand havde hugget bircke til hægne garen, og var det i det omtvistede støcke Marck. forklarede videre, det Biørne Dugstad gav vidnet lov at hugge knortret birck op under Berget. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som Eedfæstede sit vidnesbyrd.

Procurator Blechenberg sagde at vidnet Siur Grotland har absenteret sig fra Retten og sin belovede anvisning og Eedelig bekræftelse, uden at lade lysse lovl: forfald, ja efter bud skickelse fra Contra Citanten, med alle vegret sig at kom/m/e paa stædet. thj haver Contra Citanterne deres paastand over han/n/em Reserveret.

7de vidne, Siur Lirhuus, under sin forhen aflagde Eed, anviiste Almgjøttesnutten eller Lyng holdten. og forklare[de] at der i Eier Lierhuus og Lofthuus til møde med Flættere. Parterne havde ej noget at tilspørge vidne[t]. det anviste stæd ligger i linie med Merckes furren.

Niels Traae sagde, at hand saavel som hands Principal, ved den/n/e Sessions holdelse, er bleven erkyndiget, om fleere vidner at føre, til sagens oplysning destomere kand være tienlig, der for war begierende sagen udsat til en for Dom/m/eren beleilig tiid, fra andere forRetningers lovlige Medfør.

Procurator Blechenberg havde intet imod den af hoved Citanten forlangende anstand, dog med begier at tiiden maatte udsettes saa lang, at Contra Citanterne kunde erholde udskrift af Protoc: over hvis i disse 3de dage passeret er, og der efter ligeleedes paa deres siide, kunde i Rette føre lovl: forkyndt Continuations stevning, til sam/m/e tiid, paastoed hand Siur Grotland forelagt under Lovens faldsmaal paa stædet at møde, til anvisning at gjøre, og sam/m/e tillige med sin forklaring at beEdige.

Den/n/e Sessions omkostninger bliver saaleedes at beregne, Sorenskriverens skyds fra sin gaard i Hardanger til Wosse Wangen 5 mrk: 4 s:, ligesaa tilbage, skyds fra Wosse Wangen til aastædet, ligesaa tilbage igien, har og vil hoved Citanten betale. Diet penge for En Reisedag 4 mrk:, Trende dagges foretning 2 rd:, Laug Retten per Mand 3 mrk: 8 s:, er 4 rd: 4 mrk:, den Constituerede Lensmand 4 mrk:, tilsam/m/en Rettens løn for den/n/e Session 9 rd: 4 mrk: 8 s: der næst blev saaleedes

Afskeediget.

Den af hoved Citanten forlangende udsettelse billiges, men tægte dagen kand nu ej, formeedelst mengde af foretninger, fastsettes. dog skal den betiids worde begge parter bekiendt giort. Siur Grotland worder forelagt under Lovens faldsmaal straf til næste Session at møde, anvisning at gjøre og sam/m/e med sin aflagde forklaring at be-Edige, og skal Tægte dagen lovlig blive ham bekiendt giort. Den/n/e Session betaler hoved Citanten med 9 rd: 4 mrk: 8 s:, da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal worde Kiendt.

Dend 25de Junj blev Retten betiendt paa Gaarden Lie, er Nedr: Lie 2det Thuun, beligende i Qvittler otting og Wangens kk:sogn paa Woss, med efterskrevne Eedsorene Laug Ret, som efter Loven er opnævnt, sc: Knud Olsøn Store Ringheim, Anders Dugstad, Holger Reene, Niels Jstad, Jon Bjørke, Ole Fladeqwal, Herbrand Tach[I]e og Knud Winje. nærværende den Constituerede Lensmand Knud Ringheim.

Hvor da for Retten {fremstoed} fremstoed Michel Andersøn Lie og sagde, det hand vel inden En Aastæds foretning havde indgaaet Et forlig med Tollef Bryn om Merckeskiel imel: Bryn og hands jord Nedr: Lie 1ste Thuun dend tiid tilhørende skove og Beite-Teig, beligende i haven og angrenser Bryns Eiendom. men som sam/m/e Teig fra gamle tiider har tilhørt hands Fader Anders Michelsøn[s] Jord Nedr: Lie 2det Thuun, som der fra til 1ste Thuun er bleven ombyttet, saa har Comparentens Fader paastaaet at bytte om igien, for at faae sin jords tilhørende gamle Teige. da nu saadant ombytte er skeet, finder Comparentens Fader sig misnøyet med det forlig Comparenten har giort med Tollef Bryn om Teigens Marckeskiel. der for Comparentens Fader Anders Michelsøn, paa hvis wegne hand som søn gaar i Rette, har ved Muntl: warsel til den/n/e Tægte dag her til aastædet ladet stevne og indkande!! (indkalde) Tollef Bryn, vidner at anhøre om Teigens gamle Mercker og Eiendom, samt Dom at modtage til at faae Teigen Ret skilt fra Bryn efter sine gamle Mercker, med Et Nyt Marckeskiels needsættelse, samt processens erstatning. wil fornem/m/e om Tollef Bryn

møder. sagde ellers det Tollef Bryn er stevnt, vidner at anhøre over widner, og vidnet indkaldet, sam/m/e vidner at anhøre.

Bøygde Procurator Niels Traae møtte for Tollef Bryn, og tilstoed at hands Principal af Anders Lie at være Muntl: stevnt her til aastædet til i dag, at anhøre vidner og anhøre Dom, betræffende det skoveteigs Mercker, fra Halleberget til Arvejolen, som er skille Mercke imel: Tollef Bryns og Nedr: Lie 1ste Thuuns skouveteig, hvilcket udj aaret 1760, dend 18de og 19de Septbr., efter Tollef Bryns [og] Michel Lie 1ste Thuuns Encken Ingier Nielsdatter ibdm: med Lauværgen Lars Øfsthuus, samt hendes søn Jon Pedersøn, udi forening ved Rettens Middel fick needsat lovl: Marckeskiold, som med En Extract af {Jns} Wosse Fogderie[s] Justitz Protoc., den hand i Rette producerede, med ydmygst begier og paastand, at sam/m/e lovl: foretning bliver stadfæstet og ved magt

1762: 131

1762

kiendt, og at Anders Michelsøn Lie, som aldeels En frem/m/ed og uberettiget til det af ham paastevnte, lovl: skielle Mercke, vorder afviist, og {det} af den/n/e høystærede Rett vorder anseet som uroelig og trættekiær, alt[saa?] protesterede Comparenten mod Anders Lie[s] stevnemaal, til, at hand beviiser enten med lovl: skiøde, gave eller Mageskifte brev fra sin søn Michel Andersøn, saavel som Encken Ingier Nielsdatter med søn Jon Pedersøn, som til sam/m/e Teig lovl: er Eiere. {Citanten lagde i Rette} den fremlagde Extract paastoed Traae i Acten inddragen, sam/m/e er saalydende Lit: A.

Citanten, til at beviise sig berettiget til Teigen, lagde i Rette Et Mageskifte brev af 23de April a: c., saalydende Lit: B.

Niels Traae anmerckede af det i Rette lagde, saa kaldede Mageskiftet, at Anders Lie med sin søn Michel Lie, alleene for at visse sin urolighed og trættekiær[hed], har ombyttet den omtvistede Teig, uden at lade vedkom/m/ende Eiere der om give sit samtycke. ligesaa og finder Comparenten det saa kaldede Mageskiftet, hvercken af tvende Mænd til vitterlighed underskrevet, ej heller læst til Tinge, som Loven foreskriver, altsaa formeente Comparenten, at saadant af Retten bliver anseet for Et Charter og ulovlig. i det øvrige vedblev Comparenten sit forige.

Citanten sagde, det skal aldrig beviiset!! (beviises), det nogen anden er Eier i den paastevnte Teig. paastoed de indstevnte vidner forhørte.

Eragtning.

Da ej beviisses, at der findes flere Eiere til den paastevnte Teig, End Citanten, kand ham ej lovl: Rettergang betages. betræffende Mageskiftet, da fremsætter Traae 2de argumenter, hvor efter hand paastaar det, som ulovl: at ansees. 1° at det ej er underskrevet af 2de Mænd til vitterlighed. 2° Ej Tinglyst. hvad det første angaar: da er tvende Mænds underskrift ej for andet, end at de Contraherende ej i sin tiid skal modsige skriftet eller Contracten, som og til sikkerhed for de Eenfoldige, at ej noget mod deres willie i skriftet skal indføres; hvilcket ej kand skee her, hvor baade Fader og Søn for Retten tilstaar det fremlagde og oplæste Mageskiftet. betræffende det andet argument, at Mageskiftet ej er Tinglyst. sam/m/e bort falder af sig selv, naar eftersees Mageskiftets dato, som er 23de April dette aar, da ej endnu noget Ting i dette aar har været, men Som/m/er-Tinget, som det første Ting, dend 5te Julj først kom/m/ende wordet aabnet. altsaa Kiendes for billig, det Mageskiftet, som lovl: bliver at ansee.

Citanten sagde, de widner hand under Lovens faldsmaal har indkaldet, er Knud Ygre, Ole Gierstad, Tosten øvre Lie, Knud Ryche, Wiching Growe, Knud Growe, Jwer Ousgier, Sophie Scherve. dem hand paastoed Eedelig forhørt. sagde her ved at have indstevnte Britte Tormoedatter Bulchen, som tilforn om disse Mercker har aflagt sit widnesbyrd, widnerne at anhøre.

de indstevnte widner møtte alle, undtagen Jwer Ousgier, og Britte Bulchen, som widner skulde anhøre.

stevne widnerne Knud Gitlesøn Oure og Siur Knudsøn Glim/m/e afhiemlede stevningen at være under Lovens faldsmaal lovl: forkyndt Jwer Ousgier i Eget paahør, samt for Britte Bulchen i Eget paahør, widner at anhøre om hinders widnesbyrd, hvor vit det kand staae til troendes. Eedens forklaring blev widnerne forelæst og formanet at blive ved sandhed.

1ste widne, Knud Wichingsøn, boende paa Ygre, sagde sig gaml: 50 aar, og at Citantens \2den/ Kone og vidnet ere Søskende børn. vidnede, at hands Fader, som i 18 aar boede paa Gierager og siden kom til Ygre at boe, hand sagde, det Mercket imel: Bryn og Lie war i Arvejolen, og Rette Arvejol er der hvor Mand \kand/ gaa{r} fra Gierager og Need til eller i Elven. det sted har aldrig været ham vist, men stædet er hvor folck kand gaae Need, altsaa kand hand gjøre anvisning. thj der er ickun Et stæd hvor Folck kand gaae Need. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Ole Wichingsøn Gierstad, sagde sig gam/m/el 55 aar, er broder til første vidne, og altsaa lige nær med Citanten[s] 2den huustroe, som over 30 aar siden ved døden er afgang, beslægtet, vidnede Conform med 1ste vidne, og kand gjøre anvisning paa Arvejolen, som hands Fader havde vist ham, men ej sagt at det var noget Mercke.

3de widne, Tosten Pedersøn øvre Lie, sagde sig gaml: 62 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret, vidnede, at da hand var omtrent 20 aar gaml:, war hand i skoven med sin huusbonde Johan/n/es øvre Lie, da spurte hand ham hvor Arvejolen var. hands huusbonde pægede hen og sagde, det er den grøning, hvor om vidnet kand gjøre anvisning. Citanten frafald dette vidne.

4de vidne, Knud {Ryc} Torbiørnsøn Rych, sagde sig gaml: 62 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret, vidnede, at i sin ungdom tiente hand paa Nedr: Lie, da hørte hand sige, af hvem mindes ej, det Mercke imel: Bryn og Lie var af Holleberg og need i Arvejolen, kand gjøre anvisning paa Holleberg, men ej paa noget vist stæd i Berget til Mercket, kand ej vise Arvejolen. Citanten tilspurte vidnet, om icke Arvejolen er paa Gierager siden. Resp: ja, saa har hand altiid hørt sige. 2° om icke widnet nogen lunde kand gjøre anvisning hvor det er, om icke saa just og aldeeles. Resp: Nej. Niels Traae fandt fornøden, saasom hand anseer dette vidne Eenfoldig, først at tilspørge ham, om hand icke af Anders Lie eller hands søn/n/er her om er bleven tilspurt siden processen begyndes. Resp: ja, Michel Lie spurte ham i dag hvad hand havde at vidne, da hand svarede det sam/m/e som hand nu har vidnet. som widnet ingen anvisning kand gjøre, aflagde hand Eeden efter Loven.

1762: 131b

1762.

5te widne, Wicking Knudsøn, boende paa Growe, sagde sig gaml: 63 aar, er Søskende Barn til Citantens anden Kone, som over for 30 aar siden ved døden er afgaaen, vidnede, ej at wide noget om Mercker eller andet slag. Citanten tilspurte widnet, om det icke selv har hørt af Tollef Bryn siige, det hand fick Mercket lenger ind paa Lie end det havde været.

Niels Traae paa sin Principals vegne protesterede imod saadan/n/e vidner, som hand icke er lovlig kaldet at høre.

Citanten sagde, det maatte stevnevidnerne forklare, om hand icke lovl: er kaldet, vidnerne at anhøre.

Eragtning

Bøygde Procurator Traae, for sin Principal, ad Acta har tilstaaet det Tollef Bryn war lovl: kaldet, widner at anhøre. thj bør det fremstillede vidne, til svar, paa Citantens qwæstioner admitteres.

widnet svarede, jo, hand sagde det hand fick saa pas mer som En Dahlers Teig baade der neere og der oppe. Niels Traae tilspurte widnet, naar og hvor helst vidnet var den tiid, og om

de vare flere forsamlede eller Eene. Resp: det var omtrent 8te eller 14ten dage efter at forretningen havde været, paa En Søndag, de begge kom af Kircken, da vidnet spurte ham, wor{es}!! (hvor?) tilstoed med foretningen, da Tollef svarede de omvundene, og vare de begge alleene. som Parterne ej videre havde at tilspørge vidnet, aflagde hand Eeden efter Loven.

6de vidne, Knud Wichingsøn, boende paa Growe, sagde sig gaml: 32 aar, er En søn af nest foregaaende 5te vidne. Niels Traae nu først anmerckede, at Michel Lie vil føre vidner, paa ord, som Tollef Bryn udj Enfoldighed, uden minste eftertancke, for meere end aar og dag siden kunde have udtalt. fandt Comparenten fornøden at Excipere mod dette vidne.

Dom/m/eren tilspurte vidnet, 1° hvor om hand skulde vidne, om det er gierning eller ord.

Resp: om ord. 2° om de ord er om Mar[cke]skieldet, eller andet der uden for. Resp:

ordene er ej om Marckeskield. 3° om det er aar og dag siden hand hørte de ord tale. Resp: det var aar i høst var, og bliver toe aar til høsten. Citanten fra fald dette vidne.

7de vidne, Sophie Scherve, som Citanten fra fald.

her næst Rettens Personer, i følge begge Parter, Reiste i Marcken til den omtvistede Teig, for at imodtage den anvisning, vidnerne har lovet at gjøre.

1ste vidne, Knud Ygre, anviste Arvejolen. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, som Eedfæstede sit widnesbyrd.

2det vidne; Ole Gierstad, anviste ligeleeds Arvejolen, der efter aflagde Eeden i følge Loven.

Citanten lagde i Rette En underRettens Aastæds act og Dom, begyndt dend 11de Septbr:

1756, hvor af hand begierede i den/n/e act inddragen det vidne Lars Johansøn Houg[s] aflagde vidnesbyrd med alle sine omstændigheder. samt det som paa pagina 23 er indført af det 8de vidne. at Tollef Bryn sit Ene vidne Lars Lødwe har widnet efter den sam/m/e Mand Johan/n/es Lie. det som Extraheres skal, er saa lydende.

{Afskeediget, Forinden Dom i sag kand afsiges}

Michel Andersøn paa sin Faders vegne efter de mange Eenstem/m/ende vidners forklaring og anvisning som begynder i den gloppe i Hallebergs Enden, og i lige linie need i Arvjolen, og altsaa Submitterede sagen til Doms, samt og at erstatte Processens omkostning samt Mænds opnævne, i alt 17 rd: 2 mrk:

Niels Traae sagde, at det siunes noget urimeligt, Citantens paastand, at vil have Merckes linie i Arvejolen, saasom det paastevnte og omtvistede icke strækker sig længere, end need til den store omvundene steen, men neden og tvers under Eier øvre Lie Mændene, neml: Svend Larsøn, som her til den/n/e process icke er kaldet. altsaa skulde det falde wanskeligt for Dom/m/eren at Døm/m/e uden afritznings Charte, som Comparenten henskyder til Retten.

Afskeediget.

sag udsættes til En for Parterne beleilig tiid, til hvilcken, og saa snart skee kand, Citanten seer Acten bilagt med Et afritznings Charta efter Forordningen af 31 Martj 1719, da der udj sag skal worde Kiendt lovgenæss.

Rettens løn for den/n/e Session betaler Citanten, saasom: Sorenskriverens skyds fra sit hiem og her op 5 mrk:, hiem igien Modereres, diet penge 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 20 s:, er 1 rd: 4 mrk:, dend Constituerede Lensmand 4 mrk:, tilsam/m/en 5 rd: 5 mrk:, da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal worde kiendt.

Dend 29de Junj blev Retten betiendt paa Gaarden Øfstedahlen, beligende i Wosse Præstegield og Ewanger Kirckesogn, med efterskrevene Eedsorene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Aschiel Ewanger, Niels Jørnewiig, Joen Qwileqwal, Jwer Swange, Knud Bolstad og Knud Stywe, nærværende Bøygde Lensmanden Ole Brynildsøn Horvej.

Hvor da for Retten fremstoed Eierne og opsidderne her paa Gaarden, Torchiel Knudsen og Niels Nielsøn, der haver opkrævet Retten, og gav til kiende, det de med Mundtl: warsel til

den/n/e Tægte dag, lovlig har ladet indkalde deres anstødende Naboer, saasom begge Brynild Knudsøn øvre og Nedr: Mæhlands beboere paa den Ene siide, og paa den anden, Gaarden Horvej[s] bebore, sc: Ole Brynildsøn, Knud Olson, Lars Bastesøn, Lars Heljesøn, paa hvis vegne som egne vegne Johan/n/es Andersøn, til skiold og skifte samt Marckesteenings Needsettelse, og en hver efter andeel at svare omkostningerne.

1762: 132

1762

Gaarden Mæhlands beboere møtte, vedtog lov: warsel. da disse Parter declarerede om Marckeskioldets Nedsettelse at være forenede. begierede Rettens Middeld vilde følge dem i Marcken for at Needsette Marckeskiel efter den anvisning de lover at gjøre. Den/n/e Parternes forlangende blev saaleedes efterkom/m/et.

Først blev Marckeskiel needsat imel: Torchiel Knudsøn Øfstedahlen og Brynild Knudsøn øvre Mæhland. i og ved Merckesgarfossen hugget En gloppe som wissir op i Sydost til anden gloppe i en steen under merckesgar helleren, den tredie i Merckesgar Gelllen!!, den 4de gloppe i øvre Merckesgar Gelle, dend 5te gloppe i Gielle braatet, dend 6de inden for Blomsdahlen, dend 7de i Furre aasen, dend 8de i Middags hougén, dend 9de i Lang ham/m/eren, dend 10de i Hatle Kinds-steinen, dend 11de i en stoer steen i Kattegillen, sam/m/e wissir i høyeste Fieldet.

imellem Niels Nielsøn Øfstedahlen og Mæhlands Mændene blev Marckeskioldet fra den først om/m/elde hugge[de] gloppe ved Merckesgar-Fossen, sam/m/e wissir over Elven paa den vestere siide af Elven, der hugget tæt ved Elven den første gloppe som wissir op til dend anden gloppe hugget i en stoer jordfast steen, dend tredie hugget i Et skorv under enden paa Langemyren, dend 4de i Hviide skorvet, dend 5te i En jordfast steen ovenfor Kringelesvaen, sam/m/e wissir op i berg Klyften i høyeste Fieldet, som er ende Mercket.

hvor med den/n/e dag blev til ende bragt.

Dend 30de Junj blev den/n/e foretning atter foretaget,

Da møtte gaarden Horvej[s] beboere, undtagen Lars Heljesøn Horvej, der er svag og sengeligende, tilstoed lovlig warsel, og declarerede med Citanterne om Marckeskioldet at være forenede, hvor det i udMarcken og Fieldet, der deres Eiendom sam/m/en støder, skal needsættes. der om Parterne lovede at gjøre Rettens Middeld anvisning. i anledning her af, Rettens Personer med Parterne strax drog til Fields, og blev Marckeskioldet needsat saaleedes.

under Røysmulen, udj en stoe jordfast steen hugget En gloppe som wissir i Norwest udj En bergsnov, Krosheiene kaldet, der hugget en gloppe, sam/m/e wissir i lige linie i en stoer jordfast steen i Peten, der hugget En gloppe, sam/m/e wissir til en bergsNov frem/m/e med Stoer Fossen, der hugget En gloppe om wiser høyst i Store Fosen, der fra efter Fieldbrunene og op i høyeste Fieldet. Horvej Eier paa Østere siide af disse Mercker, og Øfstedahlen paa Westere siiden.

som intet videre var at foretage, bliver følgende beregning at gjøre. Sorenskriverens skyds fra Hestham/m/er til Ewanger 1 rd: 1 mrk: 12 s:, hiem igien forbigaes formeedelst en anden foretning, diet penge for 2de \Reise/dage 1 rd: 2 mrk:, som Modereres til 4 mrk:, indførsels penge 5 mrk: 4 s:, 2de dages forening 3 rd:, Lensmanden 4 mrk:, Laugretten per Mand 2 mrk: 8 s:, er 2 rd: 3 mrk:, tilsam/m/en 9 rd: Citanterne pastoed for \Laug/ Rettens underholdning her paa Aastædet, samt Mænds opnævne, i alt 4 rd:, bliver den/n/e forretnings omkostninger 13 rd: her om Parterne blev forenede det Horvej og Mæland betaler det halve, 6 rd: 48 s:, det andet halve Citanterne, som fornøyer Rettens personer, tager hos dem selv.

Dend 30de Junj blev paa den/n/e gaard Øfstedahlen, Retten, med foranførte LaugRet betiendt, for at skifte, steene og Reene jorden imel: de 2de Eiere og beboere Torchiel Knudsøn og Niels Nielsøn,

ved Elven paa boen!! (bøen?) Needsat En Merckeskioldssteen /: efter opsiddernes forening og anvisning :/ som viser i Nord op i Myre merckesteenen, der fra op til Floers Merckesteenen. Østen for disse Mercker Eier Torchiel, og paa Vestere siiden Niels. oven for huusene hugget 1 gloppe, som kaldes Buegloppen, sam/m/e visser op i Houge Marcksteenen, der fra i Skarvegloppe, saa op i Vetegloppen udj en stoer steen, der fra og!! (op?) i en gloppe i Revebecken, udj en steen hugget en gloppe, sam/m/e wisser op i Bleg ham/m/eren, der hugget en gloppe som wisser op i Lysham/m/eren, er ende mercke. Niels Eier paa Westere siden af disse Mercker, og Torchiel paa Østere siiden. I Gun/n/elehoug Myren needsat en Merckesteen, der udj hugget en gloppe som wisser i Elven, steenen visser op i Gun/n/elehoug, i en jordfast steen hugget 1 gloppe som wisse[r] i lige linie i Gun/n/elehougbræcken, er hugget En gloppe, sam/m/e wisser linien op paa Gunnele.hougen, hug[g]en en gloppe som wisser op i Olderhougen, der hugget en L gloppe som wisser i Et hul i Geitestigen. Torchiel Eier paa Østere, og Niels paa Westere siden af disse Mercker. under Fosbræcken, i en jordfast steen hugget en gloppe som wisser tæt under berget i En gam/m/el Merckesteen. paa Nord siden af disse Mercker Eier Torchel, og Niels paa den Sør siide. i en jordfast steen med Ormehesbacken hugget en gloppe som wisser op i Nord til en steen mit i linien hugget en gloppe, den wisser op i en steen \ved/ {kaldet} Madbitteren, der hugget en gloppe som wisser i lige linie i Leites ham/m/eren, udj En bergsnov der hugget en gloppe, som viser i linien udj En steen op paa Leites ham/m/eren, der hugget en gloppe, sam/m/e wiser linien udj en gloppe i en steen oven for Nordre-løen, den visser linien i en gloppe udj en bergsnov oven for Nordre løen, sam/m/e viser lige i Fieldet. Torchiel Eier paa Østere, og Niels paa Westre siden af disse Mercker. I Mauresteenen hugget en gloppe som wisser i et skarv med Liebecken, der hugget en gloppe som wiser lige linie i en gloppe udj en jordfast steen paa Slaattebraadet, der fra i en gloppe udj en jordfast steen udj en uhr, kaldet Uhre gloppen, sam/m/e wisser linien op i en bergs Nov, der hugget en gloppe som wisser lige i Fieldet. Torchiel Eier paa Westere, og Niels paa Østere siden af disse mercker. I Gun/n/elesteigen, udj en jordfast steen hugget en winckelgloppe

1762: 132b

1762.

som wisser efter en groo op i en jordfast steen med Store Botten braadet, der hugget en gloppe, sam/m/e viser linien efter grooen i en gloppe udj en stoer steen i Store Botnen, den wisser i en gloppe udj en jordfast steen oven for Store-Botnen, sam/m/e wisser lige op i Fieldet. Torchiel Eier paa den Westere, og Niels paa den Østere side af disse mercker. I Stoerhoug gillene, udj en jordfast steen hugget En winckel gloppe som wisser i Nordost til mødes med den forhen om/m/elde winckel-gloppe, den anden ende wisser i Nordwest udj en gloppe i en jordfast steen udj Stoerhoug bræckene, der fra i en gloppe i en jordfast steen oven for Stagstøe, der fra til en gloppe i en jordfast steen oven paa Stoerhougen, der fra i en gloppe i en jordfast steen under Gunnele-svaen, der fra i en bergsnov udj høyeste Fieldet. Torchiel Eier paa Østere, og Niels paa Westere siden af disse mercker. Paa Slettebacken, i nederste enden, udj en jordfast steen hugget En winckel gloppe som wisser i West med den ene ende, og den anden i Nord mit paa Slettebacken udj en gloppe i en jordfast steen, der fra i øverste enden af Løen, udj en jordfast steen hugget en winckelgloppe, sam/m/e wisser i West. Torchiel Eier paa Westere siden inden disse mercker, og Niels paa den Østere. under Tverlien, i Qvite-steenen hugget en gloppe som wiser i Nord udj en gloppe i en jordfast steen, sam/m/e wisser i lige linie udj en gloppe i en jordfast steen mit i Twerlien, der fra i lige linie øverst i Twerlien udj en gloppe i en jordfast steen, sam/m/e wiser linien til en T gloppe i en

jordfast steen paa Førredahls braadet, den ene ende wisser i West til Tver Elven, den anden Ende i Øst udj Gielle Noven. Niels Eier paa Østere, og Torchiel paa Westere siden af disse Mercker. udj En jordfast steen En gloppe ved en Fos i Tver Elven, sam/m/e wisser i Nord udj en gloppe i en jordfast steen oven for Løhougen, der fra i lige linie udi høyeste Field. Niels Eier paa Østere, og Torchiel paa Westere siide af disse Mercker. I Swartesvaen hugget en gloppe som wisser i Nord udj et skarv i høyeste enden paa Longemyr hugget en gloppe, sam/m/e visser i lige linie udj en gloppe i en jordfast steen i Tungen, som er ende Mercke. Niels Eier paa Østere, og Torchiel paa Westere siden af disse Mercker. Paa Stølen, udj en jordfast steen en gloppe som wisser i West udj en gloppe udj Stakstøknolten; under Grøn/n/eskougen i en jordfast steen En gloppe som viser lige i West udj en gloppe i en jordfast steen oven for Grøn/n/eskoven, sam/m/e wisser i nederste enden paa Kringlesvaen. Torchiel Eier paa Sør, og Niels paa Nord siden af disse mercker. I Storesteinen, paa braadet en gloppe som wisser med den ene ende i Tver Elven, med den anden lige i West i øverste enden paa Kringlesvaen. Niels Eier paa Sør, og Torchiel paa Nordre siden. under Kalvenoven, udj en jordfast steen en gloppe som viser i lige linie i Øst udj Tver Elven, den anden ende viser i West øverst i Kalvenoven. Torchiel [Eier] paa Sør, og Niels paa Nord siden af disse Mercker.
der med den/n/e dag tog ende.

Dend 1ste Julj blev den/n/e foretning atter foretaged til Marckeskiolds Needsettelse imel: disse tvende gaarden Øfstedahls beboere, efter deres Egen anvisning og forening, er i dag passeret som følger.

Paa Sør siden af Elven, need mod Mæhland, Er Needsat en Marckesteen paa Veeden, som wisser op i en gloppe udj en jordfast steen, sam/m/e wisser op i Cabus-helleren. Torchiel Eier paa Sør, og Niels paa Nor siden af disse Mercker. Oven for Leite En Merckesteen som wisser i en gloppe udj en jordfast steen, sam/m/e wisser op i Geitheller noven. Niels Eier paa Sør siden, og Torchiel paa Nor siden af disse Mercker. Holme Marcksteenene visser op i Sydost i en gloppe udj en jordfast [steen], sam/m/e wender i Sør udj Blegham/m/eren. Torchiel Eier paa Westere, og Niels paa Østere siden. Løe Marcksteenene paa Moen, sam/m/e wisser i Øst til 2den, 3de og 4de Merckesteen udj lige linie, i den sidste hugget En gloppe som visser i Nord til Elven, som kaldes Strøm/m/en, der ved En Merckesteen fra den fierte Merckesteen i Øster til en Merckesteen mit paa Moen, sam/m/e wisser i lige linie til Kiønne Marcksteenene, der wisser i lige linie udj en gloppe i en jordfast steen i øverste Moen, den visser til en Merckesteen i sam/m/e linie ved Moe leedet, hvor udj blev hugget en gloppe som wisser i Nord til Elven. Fra Løe Marcksteen[en] Eier Torchiel paa Nordre, og Niels paa Sør siden, alt op til Fierde steen. Fra den steen med Strøm/m/en Eier Torchel paa den Westere, og Niels paa Østere siide. Fra Kiønne Marcksteenene Eier Niels paa Nor, og Torchiel paa Sør siden. I den Merckesteen mit paa Moen er hugget en gloppe som wisser i Sør i en winckel gloppe udj en jordfast steen, sam/m/e wisser i Øst udj en udgiers Merkesten, sam/m/e wisser i Sør udj en gloppe i en jordfast steen mit i (...?)ecken,

1762: 133

1762

sam/m/e wisser op under ham/m/eren. Torchiel Eier paa Østere, og Niels paa Westere siden af disse mercker. Ved Fiere udj en jordfast steen hugget en gloppe som viser i Sør udj en gloppe i en jordfast steen under bræcken, sam/m/e wisser lige ind op i en ham/m/er kaldet Mættenham/m/eren. Torchiel ejer paa Westere, og Niels paa Østere siden af disse Mercker. Steinebach Marcksteenene wiser i Sør udj en gloppe i en jordfast steen mit i Bræchen, sam/m/e wiser i lige linie op paa Bræchen. Niels Eier paa Westere, og Torchiel paa Østere siiden.
som hiem/m/emarken nu er skift og steenet, saa begav vj os til udmarcken.

En gloppe i Høle-steenen, sam/m/e wisser op i Nord udj en gloppe i Blegsteenen, som wisser i lige linie udj en gloppe i Flisehammeren, sam/m/e wisser i linien op i høyeste Fieldet. Torchel Eier paa Westere, og Niels paa Østere siden af disse Mercker. En gloppe udj Skorve steenen, som wisser i Nord i Swae gloppen udj et skarv, sam/m/e wisser i linien udj en gloppe i Burecke Knolten, der fra i sam/m/e lige linie op i høyeste Fieldet. Torchel Eier paa den Østere, og Niels paa Westere siden. En gloppe i Qwilwerlej-steenen, som wisser i Nord op i Ospebotnen udj en gloppe, sam/m/e wisser i ligge linie op i en gloppe i Ospebæt brunen, sam/m/e wiser i lige linie op i høyeste Fieldet. Torchel Eier paa Westere, og Niels paa Østere siden. En gloppe i Ossfallesteenen som wisser op i West i en gloppe i Snebræche K[n]olten, sam/m/e wisser i linien op i høyeste Fieldet. Torchel Eier paa den Nord, og Niels paa Sør siden. En gloppe i Støls Kleifsteenen, som wisser i Sydwest op i en gloppe i Soleraasnowen, sam/m/e wiser i lige linie op i høyeste Fieldet. Torchel Eier paa Sør, og Niels paa Nor siden. En gloppe i Stølsbrusteenen, som wisser op i Sydwest i en gloppe mit paa Støls leinen, sam/m/e wiser i linien op i høye[ste] Fielde. Torchel Eier paa Nor, og Niels paa Sør siden. En gloppe i Krochesteenen, som wisser op i en gloppe i Krokebechnowen, sam/m/e wisser i høyeste Fieldet. Torchel Eier paa Sør, og Niels paa Nordre siden. Fra Jlaw Fossen op igien/n/em efter bæcken lige op i høyeste Field. Nordre siden Eier Torchel, og Niels paa Sør siden. Fra Nordahl Elven op i West, i en Swae kaldes Graabots nowen. Torchel Eier paa Sør siden, paa Nord siden er det Fælles. Paa Østere siden af Nordahls Elven. En gloppe i Tjone steinen som wisser op i Øst i en gloppe i Algraa-steenen, der fra i lige linie op i en Fieldnov. Paa Nordre siden er det til Fællets stølskov, paa Sør siden Eier Niels. Fra Jlaw Fossen i en gloppe udj en jordfast steen som wiser op i en gloppe i Høgehoug steenen, sam/m/e wisser i linien udj en Bergs-Nov under Bræchene, der fra i linien udj en gloppe i Kujellen, sam/m/e wisser i en gloppe udj Kunowen, der fra op i høyeste Field. Torchel Eier paa Sør, og Niels paa Nor siden. En gloppe i Stølsli-steenen, som wisser op i Øst til en gloppe i en Bergsnov, kaldet Stølslinowen, der fra op i Svec Knosen. Torchel Eier paa Nor, og Niels paa Sør siden. En gloppe i Ormasteinen, der fra op i Nord i en gloppe udj Ormahoug-nowen, der fra i lige linie op i Svec Knosen. Torchel Eier paa den Østere, og Niels paa Westere siden. En gloppe i et skarvnov under Swee Kløwen, der fra wisser tvert over Elven paa Westere siden op i en Kleiw kaldet Swee Kleiwen, og i linien op i Sweeskaarvet, og saa op i Swee Knøsen. Torchel Eier paa Sør, og Niels paa Nor siden. En gloppe i Storefos-steenen, som wiser beent op i en gloppe udj Graa-steenen, sam/m/e wisser i linie i Sweesvaet og saa lige i Fieldet. Torchel Eier paa Nord, og Niels paa Sør siden. Paa Østere siden af Kringdahls Elven. En gloppe i Øgholmeberget som wisser over Elven i den forrige gloppe. østere enden af den/n/e gloppe wiser op i Krosheien. paa Nordre siden i Øgholmeberget er det Fællets, paa Sør siden Eier Niels. En gloppe i et skarv-Nov ved Øgholmevatnet, som wisser op i en gloppe udj Tøm/m/er-Krognowen, der fra i en gloppe udj Tøm/m/erkrog nolten, der fra op i høyeste Nipen. Torchel Eier paa Sør, og Niels paa Nor siden. En gloppe i Botnebraadet, der fra {op} i Nord efter braadet i Halrabla gloppen i lige linie i en gloppe i Nyhest nowen, i sam/m/e linie i en winckel gloppe udj Storeb[r]aads nowen, sam/m/e wisser op i Øst i Botnetan(?)en i høyeste Fieldet. Torchel Eier paa Westere, og Niels paa Østere siden. Paa Nordre siden af Botne-grooen er needsat En Merckesteen som wisser op i Løgsteen gloppen, der fra i en gloppe i Swaenowen, og saa lige op i Skudham/m/eren i

1762: 133b

1762

høyeste Fieldet. Niels Eier paa Westere, og Torkiel paa Østere siden. En gloppe i Fosnelyrsteenen, paa Nordre siden af Botne grooene, som wiser op efter en bæk til Kliobergsnowen. Torchel Eier paa Westre, og Niels paa Østere siden. Paa Sør siden af Botnegrooene, er en gloppe i Merckesteenen, som wisser i Sør i en gloppe Mit paa

Botneleine, der fra i høyeste Field Rusten. Torchiel Eier paa Østere, og Niels paa Westere siden. Paa Sør siden af Botnegroene, en gloppe i Fosnoven, som viser lige Sør i Brunen. Torchiel Eier paa Westere, og Niels paa Østere siden. Paa Østre siden af Stoer Elven, kaldet Botnegroen, og saa op i høyeste Fieldet. Torchiel Eier paa den Nor, og Niels paa Sør siden. Paa Østre siden af Stoer Elven, er en bæck kaldt Krogsfabæchen, og saa lige i høyeste Fieldet. Niels Eier paa Nord siden, og paa Sør siden er det til Fællets.

Med huusse tumpter skal det forblive som det har været. og naar enten af dem vil bygge, og hand ej finder tumpt hos sig selv, maae hand uformeent bygge paa den andens tuft hvor leilighed der til findes.

Angaaende Thuuns weie og Burecke weje, da skal begge Parter være lige om at holde ved lige, og den udeblivende at betale sin andeel af den bekostning som der paa gøres. lige paa sam/m/e maade skal der forholdes, hvor begge neriver og kaster sand eller steen op, at det strax af begge Pa[r]ter med lige andeel i arbeid og bekostning worder wælet og til rette flyet.

Som intet videre war at forette, bliver følgende beregning at gjøre: Sorenskriverens skyds fra Hestham/m/er til Ewanger, eftergives formeedelst en anden foretning, hiem igien 1 rd: 1 mrk: 12 s:, diet penge for tvende Reise dage, Modereres formeedelst den anden foretning til en dag 4 mrk:, tvende dages foretning 3 rd:, Laugretten per Mand 3 mrk:, er 3 rd:, lensmanden 4 mrk:, {tilsam/m/en} indførsels penge 5 mrk: 4 s:, tilsam/m/en 9 rd: 3 mrk:, som blev betalt, og den/n/e foretning sluttet.

Dend 3de Julj blev paa **Ewanger, med Waswærens Almue, holden Et almindelig Som/m/erting**, da Retten blev beklæd med det ordinaire Laugret, som paa fol: 119 findes opnævnt, nærværende inden Retten Fogden Ole Bildsøe med bøygde lensmanden Ole Brynildsøn Horvej og den Tingsøgende Almue.

da allerunderdanigst blev publiceret.

1° Placat angaaende Forbud paa Korn-wahres udførsel af Danmrk: og Norge, dateret 16de Febr: 1762.

2° Forordning af 13 Maj 1762, angaaende straffens skierpelse for den/n/em, som hem/m/elig udføre reede penge af Riget, og til den ende indvexle penge mod Banco sedler.

3° Forordning af 29de Decbr: 1761, angaaende det ved Eidsfos Jernværck i Norge oprettede staal Manufactur.

4° Forordning af 22de Decbr: 1761, angaaende Consumptions og Folcke-Skats- samt Copulations penge paabudet paa Landet udj Norge.

Hr: Lieutenant Holch med de 4re Mænd Knud Bastesen Divigen, Johan/n/es Jonsen Hiesidahlen, Aschiel Knudsøn Wiig og Johan/n/es Hansen Stamnes oprettede Contract af 2de Nobr: 1761, om de ved Stamnes Kircke bortselgelse oprettede Conditioner, det selgeren Hr: Lieutenant Holck skal nyde fri stolestæd og fri begravelse i Coret, for sig med huustroe og Børn, blev læst.

Gudmund Monsøn Dahlseide udgivene skiøde af 3 Julj 1762, til Jon Gudmundsøn paa ½ Løb smør i gaarden Dahlseide, og 9 mrk: smør [i] Dywigsteigen, blev læst.

Erich Eilefsøn Luren gieldsbrev af 4 Julj 1755, indført i Pantebogen paa fol: 435, blev efter paategnede qvitering af 2 Nobr: 1761 udslet.

Ole Andersøn Tøssen udgivene gieldsbrev af 5 Nobr: 1761 til Anders Gullichsøn Fannes for penge laan 40 rd:, mod pant 22 ½ mrk: jordegøeds i gaarden Tøssen, blev læst,

Knud Siursøn Roe udgivene skiøde af 5 Martj 1762 til Brynild Knudsen paa 12 mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 12 mrk:, i gaarden Roe, blev læst.

Ole Torgiersøn Rørbache udgivene skiøde af 3de Julj 1762, til Ole Olsson paa 6 Mrk: smør landskyld i gaarden Rørbache, blev læst.

Hr: Lieutenant Holck udgivene skiøde af 25de Nobr: 1761, til Knud Bastesøn Divigen, Johan/n/es Jonsøn Hessiedahlen, Aschel Knudsen Wiig og Johan/n/es Hansøn Stamnes, paa Stamnes Anex Kircke, blev læst.

Thron Jsaaksøn Fladebøe udgivene bøxel brev, med Rewers, af 3 Julj 1762, til Johan/n/es Olsson paa 1 Løb 22 mrk: smør i gaarden Bolstad, blev læst.

Ole Monsøn Bræche udgivene bøxel brev, med Rewers, af 5 Nobr: 1761, til Anders Michelsen paa 18 mrk: smør i gaarden Breche, udj 7 aar at bruge, blev læst.

Biørne Willumsøn Store Røtte udgivene bøxel brev, med Rewers, af 3 Janvarj 1762, til Baste Larsøn, paa Et pund smør i Gaarden Hatlestad, blev læst.

Gullich Stywe og Aschiel Ewanger efter forrige tiltale Contra Jwer Møcheltwet, æskede sagen i Rette, og gav til kiende lovl: for sagvolderen at have ladet forkynde Rettens forelægelse, vil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte Jwer Møcheltwet blev 3de gange paaRaabt, men vilde ej svarede!!, uagtet hand nu nylig war her paa Tingstuen, men strax da sag skulde forretages, absenterede sig.

Kaldsmændene Knud Stywe og Knud Schaarwe afhieplede forelægelsen at være Jwer Møcheltvet lovl: forkyndt i hands Eget paahør. sagde ellers det hand, Jwer Møcheltvet, nu er her ved stædet, men vil ej gaae ind paa Tinget. Nu kom den indstevnte[s] steefader, vedtog stevning og forelægelse, men paastoed Fosterløn for sine steebørn.

Citanterne, som Værge for Børnene, svarede, det de, for at Conservere den liden og ringe Arv Børnene efter deres Fader var tilfalden, har strax tilbudet dem, at tage Børnene og for intet at opfostere dem, men maatte ej faae Børnene, der for formeente det steefaderen nu

1762: 134

1762

ej kand paastaae Foster løn. lagde i Rette skiftebrevet efter Børnenes Fader, afgangne Berge Gullichson, dateret 12de Martj 1753, med forklaring, at de Børn som har faaen jordegods i arv, har den indstevnte steefader betalt til dem for Jordegodset, men i det øvrige ej noget enten paa Capital eller Renter. saa bliver det som Rester af Børne Midlerne saaleedes: for sønnen Gullich 1 rd: 3 mrk: 1 s:, for Anders 1 rd: 3 mrk: 1 s:, for Niels 2 rd: {4 mk: 13 s:} 5 s:, for Siur 2 rd: 3 mrk: 1 s:, for Brøttewa 1 rd: 1 mrk: 12 s:, for Anna 1 rd: 1 mrk: 12 s:, tilsam/m/en 10 rd: 1 mrk: 8 s:, der om de paastoed Dom, med Renter fra skiftebrevets dato til betaling skeer, samt Processens Erstatning. her indføres en Extract af skiftebrevet.

den indstevnte [Jwer] Møcheletvet begierede sag udsat til høstetinget, da hand i mindelighed vilde betale, i videre fald maatte der, uden videre stevnemaal, afsiges Dom.

Citanterne havde her imod ej noget at forestille.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Sigr: Nordahl, som sagefalds Eier, æskede sag i Rette Contra Maritta Johan/n/esdatter Stamnes, som hand fremstillede for Retten til Examen, tillige med hendes beskickedede forsvar Johan/n/es Stamnes.

Retten tilspurte Qvinde Men/n/esket: 1mo hvor gam/m/el hun er. svarede, 34 aar. 2° hvor nær beslægtet med gift manden Helga!! (Helge) Weaae. Svarede, i 3die leed. 3° hvor ofte hun, af den/n/e hendes beslægtede har ladet sig besvangre. {svar} og hvor lange det er siden hver gang. Resp: tvende gange, det er 7 aar siden den første gang og 3 aar siden sidste gang. blev sidste gang forløst for 3 aar siden ved Michelj med Et Tøssebarn, og om høsten sam/m/e aar stod aabenbare skrift. Citanten, til actens følge, lagde i Rette den over Maritta Stam[n]es ergangne underrettes Dom, afsagt dend 4de Nobr: 1755, hvis Finale afsigt er saalydende Lit: E. Retten tilspurte qvinde Men/n/esket, om hun, for det første leiermaal havde udstaaet dend hende i den fremlag[d]e Dom dicterede straf. Svarede Nej.

Actor tilspurte Defensor, hvor for hun ej er bleven afstraffet, og om hand icke for hende har begieret Delation, for at søge Kongel: Naade, i henseende til hinds gamle Forældere. Defensor svarede jo, for hendes gamle Forældere og svage Moder, blev der søgt for hende. Faderen er 86 aar og Moderen 88 aar, er Krøbling paa begge hænderne og ligger til sengs, og har de gamle 5 Børn, de 4re ere gift fra Forældrene, og den/m/e Eene hiem/m/e hos Dem. Actor sluttede sagen og pastod Dom.

Fogden, til sin befrielse i sag, har til Dom/m/eren indsendt 2de Copie breve, der er saalydende Lit: F.

Afskeediget,

sagen optages til Dom indtil dend 19de Julj førstkom/m/ende, da Parterne haver at møde, Dom at anhøre. ligesaa haver det her sidende Laugret, som Meddoms Mænd, dend benævnte dag at møde, Dom med Sorenskriveren i sag at afsige.

Fogden lod inden Retten oplæsse og Examinere dette Tinglavs skatte Restanse, hvis endelig Sum/m/a war 127 rd: 29 s:

Efter 3de gange udraabelse indfandt sig ej nogen der vilde gaee i Rette, altsaa blev dette Ting ophævet.

Dend 5te Julj blev paa **Wangens almindelig Tingstue, holden Som/m/er, skatte og sagefalds Ting.** da Retten blev beklæd med det Ordinaire LaugRet, som paa fol: 126, nærværende i Retten Fogden Ole Lund Bildsøe, med den Constituerede Lensmand Knud Ringheim og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst blev Publiceret de Kongl: Allernaadigste Forordninger som ved Waswærens som/m/er Ting paa fol: 133 findes Extraheret.

Stephen Michelsøn Græfle udgivene Gieldsbrev af 7 Julj 1757, indført i Pantebogen paa fol: 466 og 467, forsaavit pantet i Græfle angaar, efter qvittering af 14 Apriil 1761, og atter af Siur Stephenson Stuerjord betalt for Gaarden Stuerjord, efter paategned qvittering af 5 Julj 1762, blev alt i pantebogen udslæt.

Lars Jacobsøn øvre Himle udgivene skiøde af 15 Martj 1762, til Torgier Larsøn paa 2 pd: 14 mrk: smør med bœxel, og over bœxel til 10 mrk: smør, i gaarden øvre Himle, blev læst.

Peder Odsøn Giernes skriftlige forpligt af 15 Martj 1762, til Lars Erichsøn Giernes med Kone Aase Tormoedsdatter, om livs ophold, blev læst.

Cancellie Raad Fleischers Auctions skiøde af 4d Julj 1761, til Elling Monsøn paa 3 Spand smør i Gaarden Urland, blev læst.

Lars Olsøn Qwale udgivene skiøde af 11 Januarj 1762 til Ole Larsøn paa 3 Spd: smør med bøxel og over bøxel i Gaarden Qwale, blev læst.

Hr: Doct: Erich Pontoppidans bøxelbrev, med Rewers, af 14 Nobr: 1761, til Omun Herlefsøn paa En Løb 1 pund 3 mrk: smør i gaarden Seimb, blev læst.

Niels Biørnesøn Gielland udgivene skiøde af 16de Martj 1762 til Knud Nielsøn paa 22 Marcker smør med bøxel i gaarden R(uu?)e (Roe?), blev læst.

Dend 6 Julj Continuere[de] Wangens som/m/er \ting/, for dend Laug Rettes Mand Siur Selje sat Torgier Lii, for Brynild Growe sat Holgier Ullestad, er saaleedes passeret.

Ole Nielsøn Træen udgivene gave brev af dags dato, til sin Datter Jngier Olsdatter Store Soue, paa 3 Spand smør med bøxel, og ovebøxel til 2 mrk: smør, i gaard: Bauthuus, læst.

Anfind Aamunsøn Giære skriftl: forpligt af 14 Nobr: 1761 til sin Moder Britte Anfindsdatter, hvad hun aarlig i wilkaar til livs ophold skal nyde, blev læst.

Lars Hermandsen Hougen udgivene skiøde af 27de Maj 1762, til Wiching Johan/n/essøn Lille Growe, paa 18 Mrk: smør med bøxel i gaarden Lasse Hougen, blev læst.

Wiching Johan/n/essøn Lille Growe udgive[ne] giields brev af 28de Maj 1762, til Jomfrue Margrethe Christine Ruus for laante penge 120 rd:, mod første Priorite Pante Rettighed til 18 Mrk: smør i Gaarden Lille Growe, blev læst.

Kongl: allernaadigste Privilegium af 9de Nobr: 1761, for Lars Andersøn Winje, at maae holde Kroehold og Giestgiberie paa Gaarden Nedr: Winje, blev allerund: læst.

Provsten Ruus udgivene bøxel brev, med Rewers, af 9 Janaurj 1762, til Peder Aadsøn Himle paa En halv Løb 6 mrk: smør i gaarden Giærnæs, blev læst.

Godskalk Flage paa Egene og sin Faders vegne æskede sag i Rette Contra Matz Seim

1762: 134b

!!æskede sag i Rette!!.

Matz Seim møtte og sagde, det hand var forligt med Godskalk Flage[s] Fader, og havde betalt det paastevnte, begierede sag til neste ting udsat for at beviise.

Citanten, for at ansee saadant beviis, havd ej noget mod den forlangende udsettelse at erindre. men om saadant beviis brister, det hand haaber, paastaar hand Dom uden widere warsel.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Størk Rongshougen gav tilkiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde sin Værfader Siur Seim, Dom at modtage til at levere og betale ham Renter af sin

huustrue Sigri Siursdatter[s] Moder arv fra skifte brevets dato 22de Septbr: 1727, samt tjeneste løn for 2de aar hun har tient hos sin Fader efter at hun var bleven gift, da hun ellers var 25 aar gaml: da hun blev gift, og at svare processens omkostning, wille fornem/m/e om hands svigerfader møder.

Siur Seim møtte, som formedelst sin høye alder havde sin søn Michel Siursøn med sig at svare for sig, hand tilstoed lovl: warsel. og indleverede sin skriftlige Regning uden datto, sam/m/e er saa lydende.

Citanten lagde i Rette det om/m/elte arveskifte brev, hvor med beviises det hands huustroes arv er 23 rd: 2 mrk: 11 1/3 s:, hvor af hand sagde ej at have faaen Renter, og manglede de tvende aars tjeneste løn. her indføres Extract af skifte brevet.

Faderen sagde, da den/n/e hands uartige svoger ej kand modsige hands Regning, formeener hand ved sam/m/e at have oplyst, det hand har aflagt og betalt sin Datters Moder arv, og de tvende aars tjeneste løn meere end tilstrækkelig, paastoed Dom til frikiendelse for sin svogers tiltale, samt Kost og tæring, da hand som en gam/m/el udlevet Mand har været nødtvungen, i sin høye alderdom at Reise til Tinge for at forsvare sig.

Citanten sagde, det hand ej videre havde til sags oplysning, end skifte brevet, og at hands værfader ej havde modsagt de tvende aars tjeneste \løn/, begierede ellers sag til neste ting udsat for sam/m/e nærmere at oplyse.

Afskediget.

dend forlangende udsettelse til neste ting billiges.

Siur Honve efter forige tiltalle Contra hands huusmand Knud Honveshagen, æskede sag i Rette. dend indstevnte møtte.

Parterne blev saaleedes forenede, at huusmanden skulde sidde paa platset saa lenge hand lever og selv kand styre platset, men ej hands Kone, om hand gifter sig, eller Børn efter ham. Ej heller skal huusmanden have meee end Et sit voxen barn hiem/m/e hos sig, eller tillades det noget hands barn \at/ gifter sig ind paa platset. Naar huusmanden ved døden afgaar, eller hand ej er god for selv at styre platset, da skal platset falde under gaarden igien. icke maae huusmanden i minste deel kom/m/e Citanten imod lov og forordninger til trængsel. icke hugge i skoven eller udslippe sine Creature paa Citanten til beite uden tilladelse. i grundeleje skal hand aarlig betale 1 rd: 1 mrk:, samt nu den/n/e processes omkostning at betale med 1 rd: 2 mrk: dette forlig de med henders Reckelse for Retten bekræftede at holde.

Knud Ringheim gav til kiende, det hand for Borger Jan Friderich Warneke[s] Encke udj Bergen, til dette Ting med Muntlig warsel har ladet stevne og indkalde Fendrick Lars Qwale for skyldig værende 3 rd: 6 s: for Crediterede ware, og som ej mindelig betaling har været at erholde, da Dom at imodtage til betaling, samt processens erstatning, wil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare.

Kalds Mændene Jwer Rongsgaren og Torgier Lie afhiemlede stevningens lovlig forkyndelse udj Fendrickens Kone Sigri Siursdatter[s] paahør, siden hand ei lod sig finde.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskediget,

Fendrick Lars Qwale forelægges at møde til neste ting.

Sagen af Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischer indstæfnt Contra Gotskalk Olsen Opheim effter forige tiltale, blev paaraabt. hvorda Cancellie-Raad Fleischer forestillede denne Respective Rett, at som hand til Høste-Tinget nest afvigte Aar hafde indstæfnt endeel Vidner til Sags oplysning, men den indstæfnte tilstoed Sigtelse med anmodning om udsættelse for at søge Kongens høye Naad, som hand samme endnu ey har erholdet, haver Citanten ved

Muntlig Continuations-Stæfning til dette Ting, atter indstæfnt Vidnerne Knud Blege, Tosten Ejde, Torbiørn Tvilde og Peder Store Ringheim, Reserverende fleere om fornødiges. Til de benæfnte Vidner at anhøre, er indkaldet Gotskalk Olsen Opheim, vil fornemme om hand møder.

Den indstæfnte Gotskalk Olsen Opheim mødte for Retten i egen Persohn, tilstoed lovlig Varsel, forlangede ey Vidner for denne gang at anhøre, men anviiste i Retten een af Procurator Reutz videmeret Copie af hands allerunderdanigste ansøgning af 25 Maj sidstl: om Kongens Naade i denne Sag, dets aarsage begiærede Sagen til neste Rett udsadt.

Citanten hafde indtet herimod at erindre.

Eragtet

Siden Citanten Cancellie-Raad Fleischer indtet imod den af den indstæfnte Gotskalk Opheim forlangte udsættelse haver at erindre, saa billiges den begierte anstamd til neste Rett.

1762: 135

1762

Dend 7de Julj Continuerede Wangens Som/m/erting, for den Laugrettesmand Torgier Rochne sat Faderen Peder Glim/m/e, og for Tosten Store Soue sat Willum Hellesnes. er passeret saaleedes som følger.

Knud Nielsøn Bachehuun udgivene skiøde af dags dato, til sin søn Niels Knudsøn paa Toe Løber 9 Mrk: smør i gaarden Bachethuun, blev læst.

Jon Pedersøn Lie udgivene gielsds brev af 6de Julj 1762, til Ole Hansen Seim, for laante penge 99 rd:, mod pant 2 pd: 15 mrk: smør i gaarden yttr: Lie, blev læst.

Niels Bottolphsøn u-Qvitne udgivene skiøde af 14 Nobr: 1761 til Gullich Halsteensøn Lirhuus, paa 10 mrk: smør med bøxel, og over bøxel til 6 mrk:, i gaard: Uqvitne, læst.

Swen Larsøn Qwale udgivene Gields brev af 6de Julj 1762 til Anders Knudsøn Dagestad for laante penge 77 rd:, mod pant i 1 pd: 12 mrk: smør udj gaarden Qwale, blev læst.

Brynild Monsøn Growe udgivene gielsds brev af 14 Nobr: 1761, til Ole Jwersøn Nesseim for laante penge 160 rd:, mod pant i 2 pd: 6 mrk: smør udj gaarden Growe, blev læst.

Johan/n/es Henrichsen Oppeland udgivene gielsds bev af 12de Nobr: 1761, til Niels Pedersøn Spilden for laante penge 160 rd:, mod pant 1 pd: 16 mrk: smør i gaarden Oppeland, blev læst.

Lars Ingebrigtsøn udgivene skiøde af 14 Julj 1761 til sin søn Ingebrigt Larsøn paa Fiire og en halv Mrk: smør i gaarden Guulbraae, blev læst.

Andwe Jonsøn Schierven og Michel Swendsøn ibdm:, tvende oprettede Odels Mageskifte breve af 15de Martj 1762, hvor ved den første bliver Eier for 1 Løb smør i gaarden Scherven, og den anden for 1 Løb smør i gaarden Berge, blev læst.

Andwe Jonsøn Schierve udgivene skiøde af 17de Martj 1762, til Lars Stephensøn Schierwe, paa 1 Løb smør med bøxel, og over bøxel til 18 mrk: smør, i gaarden Schierve, blev læst.

Aschiel Olsøn Store Hæg udgivene skiøde af 16de Martj 1762, til Holgier Halvorsøn paa En halv Løb smør med bøxel i gaarden Store-Hæg, blev læst.

Holgier Halvorsen Reime udgivene skiøde af 16de Martj 1762, til Aschiel Olsson Store Hæg paa Nie Marcker smør uden bøxel i gaarden Reime, blev læst.

Jwer Gullichsen udgivene gields brev af 13de Nobr: 1761 til Torgis Olsson Frettem for laante penge 120 rd., mod pant 1 pund 12 mrk: smør i gaarden Mitbære, blev læst.

Hr: Provsten Ruus udgivene bøxel brev, med Rewers, af 16 Martj 1762, til Askield Olsson paa Et pund 3 mrk: smør i gaarden Reime, blev læst.

Hr: Provste[n] Atche udgivene bøxel brev, med Rewers, af 10de Febr: 1762, til Niels Brynildsen paa 2 Løber smør i gaarden Lierhuus, blev læst.

Bøygde Procurator Traae sagde det hand med skriftl: warsel af 22 Junj sidstl:, paa Knud og Jwer Leidahls vegne, til dette Ting har ladet stevne og indkalde Peder og Lars Giøesteen, Dom at anhøre til Confirmation paa den, dend 22 Junj sidstl: forlangende og Effectuerede arrest eller forbud, mod de indstevnte som anmassede dem Citanernes skov og Marck, samt widner at anhøre, med videre efter den skriftlige stevnings indhold, den hand i Retten lagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende Lit: A. Citanen lagde i Rette dend Effectuerede Arrest eller forbuds foretning, saa lydende Lit: B.

de indstevnte Peder og Lars Giøesteen møtte, tilstoed lovl: warsel, og sagde ej at have bygt paa Citanernes Eiendom, men at Citanerne har beslaget Comparenternes Eiendom.

Niels Traae paa sine Principalers vegne, begierede sag til aastædet henvist, til en for Dom/m/eren beleilig tiid, hvor hand da agter, sin sag paa lovlig maade at proceqvere.

Afskeediget,

sag henviises til Aastædet, til dend 20de Septbr: førstkom/m/ende, der at foretages, efter Citanernes Eget paastand.

Lars Johan/n/essøn Berge efter forige tiltale Contra Anders Giære, æskede sag i Rette.

Bøygde Procurator Traae møtte for Anders Hallesøn Giære og hands søn Halle Andeson, og i Retten fremlagde den forhen i Retten anviste skriftl: stevning af 7de Nobr: 1761, hvor til hand Refererer sig, paa lovl: tiid og stæd at tage til forsvar. bem:te stevning, som var bilagt med lovlig stemplet papiir!!, er saa lydende.

Hoved Citanen Lars Berge sagde, det stevningen er ham forkyndt, den hand modtog, men paastaar, det Halle Giære bør beviise sin Odels Rett.

Procurator Traae sagde, at Lars Berge aldrig har beviist sig nogen Odels Ret at have til den paastevnte Løb udj Giære, men har udj Eenfoldighed af Anders Hallesøn Giære, formaaet ham til afstaaelse til Løsning, da dog benævnte Anders Hallesøn med min Principals Moder og hendes sande Odels Rett har bekom/m/et sam/m/e gaard i Eie, altsaa formeente Comparenten, at saadant ugrundet forlig \ej/ kand stadfæstes og ved magt kiendes, men at Lars Johansen Berge enten at frafalde sit søgemaal, eller sin Odels Rett paa Rette stæd at beviise, i det øvrige Reserverede sig til det skriftl: stevnemaal.

Afskeediget,

saa!! (sag) henviises til aastædet, hvor den bør behandles og efter loven orddeeles.

Arveskifte brevet af 5te Febr: 1762, sluttet efter Thore Olsdatter, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden og arvetompten Bøyg, eller Watne under Bøyg, 18 Mrk: smør uden bøxel, wurdert 18 rd., og i arv lodnet imellem arvingerne saaleedes, Enckemanden Kiel Andersøn Bøyg arvet 9 Mrk:, Den sal: qvindes Børn arvet, saasom Knud Olsson 3 Mrk: smør, Liwa, Guri, Ragnilde og Anna Olsdøttre, hver arvet 1 ½ Mrk: smør.

Dend 8de Julj Continuerede Wangens som/m/er Ting, for den Laugrettesmand Lars Norreqwal sat Lars Olsøn Qwale, er passeret som følger.

Rognald Rognaldsøn Nestaas udgivene skiøde af 7de Julj 1762 til hands søn Rognald Rognaldsøn paa $\frac{1}{2}$ Løb 9 mrk: smør i gaarden Nestaas, blev læst.

Rognald Rognalsøn Nestaas den yngre udgivene gields brev af 7 Julj 1762, til Thron Jsaaksøn Fladebøe for laante penge 100 rd., mod 1 Løb 18 mrk: smør i gaarden Nestaas til pant, blev læst.

Rognald Rognaldsøn Nestaas den yngre udgivene wilkaar brev af 7 Julj 1762, til Faderen Rognal Rognaldsøn og Giertrud Knudsdatter om livs ophold, blev læst.

Ole Gullichsøn og medInteressendere udgivene skiøde af 13 Julj 1761, til Lars Aadsøn paa 2 pund 15 mrk: smør med bøxel i gaarden Mit Schutle, blev læst.

Dend 9de Julj Er ved Wangens Som/m/erting følgende passeret.

Frue Alstrup udgivene skiøde af 18de Febr: 1762 til Erich Helgesøn paa En Løb, Et pund, 21 mrk: smør i gaarden Gierager, blev læst.

Tormoe Siursøn Gielle udgivene skiøde af 7de Nobr: 1761, til Ole Wichingsøn Twilde paa 1 pund (2?)1 mrk: smør i gaarden øvre-Qwitne, blev læst.

1762: 135b

1762.

Tormoe Siursøn Gielle udgivene skiøde af 7de Nobr: 1761, til Ole Wikingsøn Twilde paa Et pund 21 $\frac{1}{2}$ Mrk: smør med bøxel i gaarden Gierager, blev læst.

Ole Wikingsøn Twilde og Erich Helgesøn Gierager oprettede Odelsmageskifte brev af 8 Julj 1762, om gaardene Gierager og øvre Qwitne, blev læst.

Erich Helgesøn Gierager udgivene gields brev af dags dato, til Wiching Jwersøn Howaas for laante penge 300 rd., mod 5 Spd: smør i gaard: øvre Qwitne, til pant.

Endre Jonsøn Hiembære og Michel Melwe udgivene skiøde af 12de Nobr: 1761 til Jwer Gullichsøn paa 1 pd: 3 $\frac{1}{2}$ Mrk: smør i gaarden Mitbære, blev læst.

Knud Aslesøn Reime udgivene gildsbrev af dags dato, til Torgies Olsøn Frettem for laante penge 60 rd., mod Creature og Løsøre til pant, blev læst.

Hr: Doctor Pontoppidan udgivene bøxel brev, med Rewers, af 11 Junj 1762, til Knud Knudsøn paa 1 pund smørs landskyld i gaarden Store Growe, blev læst.

Fogden Ole Lund Bildsøe, paa Justitiens wegne, og til underdanigst følge hans Excellence Hr: Stiftbefalingsmand von Cicignons høybydende ordre af 22 Junj sidstl., gav til kiende, det hand her for Retten fremstillede til Examen u-Confirmeret Lars Biørnsen Mørqwe, betræffende dend urigtige Præste Attest af 23de Septbr: 1760, hand her til stædet haver med

sig bragt. saa er og indkaldet, her i Kaldet værende Klocker Sigr: Waleur, samt Siur Haldorsøn og Niels Torgiersøn, deres udstæde skriftl: widnesbyrd med Eed at bekræfte. alt til Et lovskicket Tingsvidnes erholdelse. de paaberaabte bviiser er saalydende Lit: B og A. endnu lagde Actor i Rette, til Actens følge, Hr: Parelus skrivelse af 9 Martj 1761, saalydende Lit: C.

Lars Biørnesen Mørqwe blev fremstillet og for ham oplæst, det af ham medbragte Pas, samt Sogne Præstens brev. der efter hand forklarede og tilstoed det Ejner Diuvodn, som har været sloleholder i Nummedal og Nohre Sogn, har skrevet og forsiglet dette pas, dog saa hand ej paa det Diuvodn skrev eller sat siglet under, men hand leverede ham det. der for Comparenten maatte betale ham 4 Rdrl: hand sagde, det hand pleiede at faae 8 Rdrl: {af} for saadan/n/e Pas, men af ham tog hand ickun 4 Rdrl: Lars Mørqwe forklarede fremdeeles, det de 2de første Attester som hand havde wiist Hr: Parelus, dem havde ligeleedes Ejner Diuvodn skrevet og givet ham, for dem begge betalte hand ickun En ort. {og sagde} hand skrev først den ene Attest, og som Præsten ej vilde antage den for god, skrev Diuvodn den anden. og sagde Diuvodn stedse det hand kiende alle Præster baade i Norlandene og andre stæder. fremdeeles forklarede, at da hand fick den tredie og sidste Attest af Ejner Diuvodn, forbød hand ham, det hand ej maatte wise nogen der paa stædet Attesten, føren hand kom her hiem til Woss. den/n/e Diuvodn sagde ellers, naar hand ickun fick en Mands haand at see, kunde hand skrive den efter. End nu forklarede Lars Mørqwe, det hand, foruden de 4 rd: i penge hand gav Diuvodn for Attesten, maatte hand give ham Et par sølv hals-Knapper og et silcke tørklæde. og er den/n/e Einar Diuvodn huusmand hos Bonden Elling Roustad i Nore-Sogn.

Klockeren Sigr: Herman Christian Valeur oplæste sin udstæde Attest, og sam/m/e med Eed efter Loven bekræftede.

Siur Haldorsøn øvre Winnie fremstoed, for ham blev Attesten oplæst, da hand efter Loven sam/m/e med Eed bekræftede. ligeleedes blev forholdet med Niels Torgiersøn, tienende hos Rosmanden i Præstegaarden, som sam/m/e sin Attest med Eed bekræftede.

Fogden war Tingsvidne begierende om hvis passeret er, som blev billiget.

Sigr: Nordahl æskede sag i Rette efter forige tiltale Contra Lars Hougen og Olwor Qwitne, sagde lovl: at have ladet forkynde for Lars Hougen, den ham af Retten paa seeneste høste ting givende Lavdag til dette Ting, wil fornem/m/e om hand møder.

Bøyde Procurator Traae møtte for Lars Hougen og tilstoed Rettens forelæggelse ham lovl: at være forkyndt. men war begierende af den Respective Rett, sagen udsat til neste ting, og givet beskreven hvad i sag er passeret.

Actor paastoed, at \da/ sagvolderen skal have soldt sin paa boende gaar[d], og altsaa kand ansees som en løs og leedig Person, og sag er lovl: Tracteret og beviist, saa protesterer Actor ærbødigst imod videre udsettelse, uden ham nøyagtig Caution stilles. men der imod forventer og indslutter sagen til Dom efter Loven.

Traae forventede, at icke den høystærede Rett bifalder Actor[s] paastand, saa at hands Principal bliver over ilet med for hastig Dom, altsaa igientog Comparenten sit forrige, og vil ervarte den høystærede Rettens Kiendelse.

Actor formeenede at her icke var nogen overilelse, siden sagen lovl: er Creperet og vidner forhørte, men sigter alleene til at forlænge og opholde sagen, og der for begierede Dom efter forige paastand.

Afskeediget,

da Rettens forelæggelse nu først er falden i Rette, understaar Dom/m/eren sig ej at betage Lars Hougen den forlangende tiid til forsvar, men sag gives Rum til dette aars høste ting.

Sigr: Nordahl æskede sag i Rette Contra Anders Urland, og vilde fornem/m/e hvad Deffensor Niels Traae havde at forestille.

Niels Traae sagde at Monsr: Nordahl, efter En Dom over Anders Urland for slagsmaal

1762: 136

1762

bøder, har i Februarj sidstl: indsendt Anders Urland til Bergens Fæstning, hvor hand til Soldat er bleven værvet, altsaa har Comparenten ei bekymret sig om sag.

Anders Urland fremstoed selv for Retten, og sagde det hand i Bergens Fæstning og Slaveri gick næt i 8te ugger. saa tog hand tjeneste hos Com/m/andanten ved Gvarnisons Compagniet, paa den maade at Com/m/andanten skulde give ham fri for den straf, som og skeede, da hand fick pas at reise her hiem, begierede sag til i Morgen udsat, da hand i Retten vilde frem lægge sit pas.

Actor havde her imod ej noget at erindre.

Afskeediget,

sag udsettes til i Morgen.

Dend 10de Julj Er ved Wangens Som/m/erting følgende passeret.

Ole Ellewsen Growe udgivene skiøde af gaardags dato, til Ellev Olsøn Growe, paa En halv Løb smør med bøxel, og over bøxel til 3 mrk: smør, i gaarden Growe, blev læst.

Hr: Nordahl æskede sagen i Rette Contra Bonde Manden Anders Urland.

Deffensor Traae med Bonden møtte og fremlagde Et pass af 8de Maj sidstl:, udgivet af Com/m/andanten paa Bergens Fæstning, Hr: Obrister Rye, til beviis, det hand som jordebrugende Bonde, nu er Soldat, sam/m/e er saalydnde.

Actor lagde i Rette wagtmeister Lieutenant ved Bergens Fæstning, Hr: Capitain von Rum/m/elhoff, hands beviis om Anders Urlands indsendelse til Bergens Fæstning den 26de Febr: sidstl:, til undgiældelse efter Dom afsagt over ham dend 10de Julj 1761. bem:te Attest er saalydende.

Actor forestillede, at, da hand ej har været widende om Bondemanden Anders Siursøn Urlands hiemkomst fra Bergens Fæstning, hvor hand efter Dom og den høye Øfrigheds Decision skulde arbeide i Schlawerj!! (Slaveri) udj 108 dage, og hand nu her for Retten presenterer sig med Et pass som Soldat, da efter dj den/n/e sag mod \ham/ har været anlagt og sluttet til Doms længe føren Anders Urland til Soldat blev antagen, saa paastaaes nu Dom over ham efter Loven.

Niels Traae sagde, at hand formeener, at Anders Urland som virckelig Soldat ved det Bergenske Garnisons Compagnie, icke vel kand Døm/m/es ved den Civile Rett, men paa hands wegne Exciperer Forum.

Actor ansaae Traa[es] Exception ugyldig, saasom Anders Urland er bleven, under den/n/e betydelig sags drift og Rettergang, Soldat, ja, under den straf hand burde lide i en anden sag, for begangen overlast. der for paastoed Actor Dom.

Afskeediget,

sag optages til Doms indtil dend 13 Julj, som er paa Tirsdag, da Parterne møder, Dom at anhøre.

Sigr: Nordahl æskede sag i Rette Contra Agotte Pedersdatter, og lagde i Rette Sogne Præsten i øvre Hallingdahlen, Hr: Niels Qwam[s] Attest af 9de Nobr: a: p: saalydende. Actor war ellers begierende sag til paa Mandag udsat, saasom Deffensor nu ej er hiem/m/e.

Afskeediget

den/n/e paastand billiges.

Knud Holgierson Hiembære udgivene skiøde af dags dato, til Endre Jonsøn paa 1 pund 3 Mrk: [smør] med bøxel i gaarden Hiembære, blev læst.

Hr: Meldahls gields brev af 8de Junj 1761, til Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischer for laante penge 299 rd:, mod hands huuser og Meubler til underpant, blev læst.

Dend 12de Junj Cont[in]uerede med Wangens Som/m/erting, Retten betiendt med det Ordinaire Laug Ret, undtagen for Børne Røtte sat Od Torgiersøn Bræche, for Ole Hylle sadt Siur Rondwe.

Sigr: Nordahl æskede sagen i Rette Contra Agotte Pedersdatter, da den i forgaars i Retten lagde Præste Attest blev Deffensor Niels Finne forelæst.

Deffensor svarede, hvad den/n/e Aagotte Peders eller \Lorents/ datter paa ndere!! (andere?) stæder kand have begaaet, er ham ubekiendt, men hvad hun for ham haver talt og udsagt, som er stridig imod Præstens Attest, det er ad Protocollum {til} ført. for Aagotte Peder[s] eller Lorents datter blev Præste Attesten ligeleedes oplæst, som tilstoed den at være rigtig, undtagen hvad hendes Faders Navn skal være, enten det er Peder eller Lorents, ved hun ej, saasom hun selv er et uægte barn, der for maae hendes Moder best wide Navnet.

Actor paastoed Dom.

Deffensor sluttede sag og bad om en mild Dom.

Afskeediget,

sag optages til Doms indtil dend 15de Julj, som er paa Torsdag, da Dom skal worde afsagt.

Niels Gielland efter forige tiltale æskede sag i Rette Contra Brynild Growe, og vil fornem/m/e om hand nu møder, da Retten[s] forelægelse er ham lovlig forkyndt.

Brynild Growe sagde, det hand som en frem/m/d Man[d], der nys er kom/m/en paa Growe at boe, har ej med den Contract at giøre, som Citanterne med hands forman[d] har indgaaet, icke destomindere har hand dog ladet sine Creature giete, at de ej skulde kom/m/e paa Citanternes Eiendom, hvilcket ej heller er skeet, uden i stærck heede, der for har hand tilbudet at betale skaden, og der om tilbudet dem forlig, det hand end nu byder.

Procurator Traae for Citanterne sagde, det er ej saa meget om skaden at giøre som giort er, som at Brynild Growe sidder hiem/m/e med sine Creature, efter at alle granderne er draget til sætters, og naar hand drager paa sit sætter, da støder sam/m/e mod Citanternes boe!! (bøe?), naar hand der fra wil giette Creaturene eller hegne dem der fra, og saa nu betale pocessens omkostning, er sag forligt.

Brynild Growe sagde, det hand vil og skal for efter tiiden afhægne sine Creature, paa anden maade kand hand ej giøre forlig, siden hands støels havner ej er af saadan Cituation, at hand aldeeles kan forebygge Creaturenes løben og Renden paa aarets heedeste tiider. vilde for sin forseelse betale til de fattige 1 rd:, den hand betalte, og ved Laug Retten {beta} blev strax hen baaren til Præsten. saa vilde hand og i omkostninger betale Citanterne 2 rd:, den Ene Rd: hand strax betalte, og den anden vil hand om 14 dage betale til dem. der med Citanterne war fornøyet.

Ole Johan/n/essøn Fladeqwal udgivene skiøde af 13 Nobr: 1761, til Andfind Aamuns[øn] paa 2 pd: 6 mrk: smør med bøxel i gaarden Giære, blev læst.

Siur Peders[øn] Sondwe udgivene skiøde af 14 Nobr: 1761 til Knud Siursøn, paa Et pund smør med bøxel i gaarden Sondwe, blev læst.

Olle Hansøn Lille Hirt udgivene gields brev af 10 Julj 1762, til Ole Stephensøn Br(....?)

1762: 136b

1762.

Breche for laante penge 150 rd., mod $\frac{1}{2}$ Løb 12 mrk: smør til pant i gaarden Lille Hirdt, blev læst.

Stephen Monsøn Gierstad Gieldsbrev af 12 Nobr: 1757, indført i Pantebogen paa fol: 474, blev efter paategnede qvittering af 10de Julj 1762 udslet.

Niels Biørnesøn Gielland udgivene skiøde af 6 Julj 1762, til Jon Knudsøn paa En Løb Et pund og 12 Mrk: smør i gaarden Gierstad, blev læst.

Arveskifte brevet af 3 Nobr: 1761, sluttet [efter] Stephen Monsøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegøeds i gaarden Gierstad 1 Løb 1 pd: 12 mrk: smør [med] bøxel, wureret 300 rd., og udlagt for gields fordring saaleedes, til Niels Biørnesøn Gielland 1 pd: 8 mrk: smør for 88 rd: 5 mrk: $5 \frac{1}{3}$ mrk:, til Randwei Kolle 14 mrk: smør for 38 rd: 5 mrk: $5 \frac{1}{3}$ s:, til Berje Dolwe 16 mrk: smør for 44 rd: 2 mrk: $10 \frac{2}{3}$ s:, til Størk Lødwe 12 mrk: smør for 33 rd: 2 mrk:, til Tosten Hansen 3 mrk: smør for 8 rd: 2 mrk:, til Erich Biørche 1 mrk: smør for 2 rd: 4 mrk: $10 \frac{2}{3}$ s:, Resten er udlagt i arv til Encken Ingebor Knudsdatter 16 mrk: smør for 44 rd: 2 mrk: $10 \frac{2}{3}$ s:, og til Datteren Mildri Stephensdat: 14 mrk: for 38 rd: 5 mrk: $5 \frac{1}{3}$ s:

Dend 13de Julj ved Wangens Som/m/er Ting er følgende passeret.

Udj sag indstevnt af sagefalds Eieren Joachim Nordahl Contra Anders Siursøn Urland, er saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Det i Retten fremlagde, og ved Acten hæftede Tingsvidne, oplyser, det Anders Siursøn Urland har undsagt Elling Monsøn Urland og truet ham paa livet, med disse ord: det En af dem kom til at lucke øynene paa den anden. item, at En af dem skulde ligge død. at disse ord af Anders Urland er udtalt, beviises ydermeere med hands Deffensor, Bøygde Procurator Traae, dend 13de Nobr: sidstl: ad Acta tilførte. Endskiøndt Traae paastaar, det En hver skal være sine Egene ords fortolckere, og der for aplicerer ordene paa Anders Urland selv. Deffensor maae forklare ordene hvorleedes hand vil, saa bliver det dog Et beviis, det ordene er udsagt, og altsaa ankom/m/er Resten paa widnernes udsigende. Dette har da sat Elling Urland i frygt, livet at worde fra taget, der for seet sig betryget, ved sagefalds Eierens lovlige foranstaltning, som og strax har ladet Anders Urland belægge med Arrest, for videre at indtale Dom i sag. Og som Anders Urland efter Dom, afsagt dend 10de Julj 1761, for overlaster, uden minste given anledning, mod og paa Niels Sondwe, war dømt at bøde tvende gange 9 Rd:, og der intet hos ham til bøders erlægelse war at erholde, har Actor, efter Den høye Øvrigheds Decision, indsendt Anders Urland til Bergens Fæstning, hvor hand udj Slaweri skulde arbeide for Bøderne i 108 dage, og er hand der indbragt dend 26de Febr: dette Aar, efter Vagtmester Lieutenant Hr: Capitain von Rum/m/elhoff[s] beviis. Anders Urland har ad Acta ladet tilføre: det hand i stæden for de 108 dage Slaweri paa Bergens Fæstning, ickun var Nætt i 8te uger, da den øfrige straf af Com/m/andanten blev ham eftergivet, paa den maade, at hand skulde være Soldat ved Qwarnisons Compagniet, og saaleedes fick Com/m/andantens pass, at kom/m/e her hiem. Anders Urlands udsigelse om straffens eftergivelse, bestørckes {med} med Hr: Capitain von Rum/m/elhoff[s] beviis af 26de Febr:, og Hr: Com/m/andantens pass af 8de Maj, begge dette aar, og ad Acta tilført. hvorleedes Hr: Com/m/andanten paa Bergens

Fæstning torde understaae sig, at Despencere En Dom, og Den høye Øvrigheds Resolution, med straffens eftergivelse, kand Retten ej begribe. Da ingen i Riiget haver den Magt, der Ene og alleene tilhører vores Allernaadigste Souvereine Konge. Og skulde saadant skee oftere, hvor ved Justitien lider Nød og tvang, og Retfærdighed lige som trædes under føder, Nødsages Øvrigheden, saadant hans Maj:tt allerunderdanigst at forestille. men, hvad det andet er angaaende, at Anders Umland under sags drift har ladet sig Værve til Soldat: Da Supponeres, det Anders Umland for Hr: Com/m/andanten har fordult det sidste søgemaal og Pretention Den Civile Øvrighed og Justitien til ham havde, og altsa bør hand, føren hand som Soldat kand ansees, som En jordbrugende Bonde liide for sine gierninger, og Først Rette for sig. og, da ham er bleven overbeviist, det hand paa livet har undsagt og truet Elling Monsøn Umland, Saa Kiendes for Ret at være, efter Lovens 1ste Bogs 21de Cap: 1ste art:, det Anders Siursøn Umland bør s(e?)tte Borgen, eller strax paagribis og indsættes i Nærmeste Fæstning, indtil hand stiller Borgen saaleedis, at Elling Monsøn Umland kand være forsickret om sit liv.

Torgier Tronsøn Olde udgivene skiøde af gaar dags dato, til sin søn Thron Torgiersøn paa 1 ½ Løb ¼ mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 7 ½ mrk: smør, i gaard: Olde, blev læst.

Hr: Provsten Ruus udgivene bøxel brev, med Rewers, af 26de Apriil 1762, til Omun Godwinsøn paa Tørlingsteigen at bruge saalenge udgiveren er Præst her paa stædet, læst.

Jon Olsøn Mæringen udgivene gields brev af gaar dags dato, til Encke Frue Alstrup for laante penge 170 rd:, mod 9 mrk: smør i gaarden Mæringen til pant, blev læst.

Dend 14de Julj Er ved Wangens Som/m/erting passeret som følger.

Anders Michelsøn Lii og Michel Andersøn ibdm: oprettede Contract eller Mageskifte om tvende skove Teiger, deres jorder tilhørende, blev læst.

Niels Swendsøn Fenne skriftlige forpligt af dags dato, til Johan/n/es Jwersøn Fenne, hvad hand aarlig til livs ophold skal nyde, blev læst.

Arveskifte brevet af 18de Apriil 1761, sluttet efter afgangne Størk Odsøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegodeds i gaarden Dugstad 1 Løb smør med bøxel, wurderet 180 rd:, og imel: arvingerne lodnet saaleedes: Encken Maritta Størksdatter arvet 1 pd: 12 mrk: smør for 90 rd: Resten falden i arv imel: den sal: Mands Søskene og deres Børn, saaleedes: Arwe, Halwer, Lars og Ole Gullichsøn/n/er, hver arvet 2 Mrk: smør for 5 rd: Knud, Siur og Jon Odsønner, hver 8 Mrk:

1762: 137

1762

Smør for 20 rd:, Kari og Britta Odsdøttene, hver arvet 2 Mrk: smør for 5 rd:

Niels Æen og medJnter[e]sserede udgivene skiøde af 14 Nobr: 1761, til Encken Maritta Størksdatter, paa 1 pund 12 Mrk: smør i gaarden Dugstad, blev læst.

Erich Hermunsøn Rogne udgivene bøxel brev, med Rewers, af gaar dags dato, til Anfind Erichsøn paa En og en halv Løb smør i gaarden Lille Souve, blev læst.

Erich Olsøn Sondwe og Lars Botolsøn Gawle udgivene bœxel brev, med Rewers, af 12de Julj 1762, til Hr: Meldal, paa En stœl kaldet Torwedahlen, sam/m/e saa lenge at bruge, som hand er Residerende Capellan, mod aarlig afgift 3 mrk: Danske, læst.

Sagefalds Eieren Sigr: Nordahl gav tilkiende, med Muntl: warsel til dette Ting, at have indkaldet Michel Rochne, widnerne Tormoe Himle, Johan/n/es Ringheim, Siur Hondwe og Henrich Growe, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, at anhøre, betræffende de af ham, efter Hr: Lieutenant Holck[s] skriftl: angivelse af 23de Martj sidstl:, mod Corporal Peder Reqwe paa Wangens Giestgiberie udœvede overfald, skioldsord og slagsmaal. der for dend indstevnte Michel Rochne Dom at modtage til ungieldelse og processens erstatning, vil fornem/m/e om sagvolderen med de indkaldede vidner møder. sagde ellers, at da Corporal Reqwe er Com/m/anderet til Kiøbenhavn, har Citanten til vedermælle ladet indkalde Corporalens Elste søn Jwer Pedersøn Reqwe.

af de indstevnte møtte efter paakaldelse, den til vedermæle Jwer Pedersøn Reqwe, samt vidnet Henrich Growe, de andere icke.

Kaldsmændene Jwer Mølsters Egene og Torgier Lii afhiemlede stevning[en]s lovlige forkyndelse for Michel Rochne udj Eget paahør, samt for Et hvert widne i sær, og det under Lovens faldsmaal at møde.

Actor paastoed det mødende widne forhørt, Erindrede om Lavdag for de udeblivende.

Vidnet Hnerich Ellingsøn, boende paa gaarden Nedr: Growe, fremstoed for Retten, sagde, som Skolemester ofte at have læst Edens forklaring, har og hørt den i Retten læsse, da hand forhen i sager har aflagt sit widnesbyrd. altsaa aflagde hand Eeden efter Loven og widnede, at i Martj Maanet dette aar, war widnet her paa Wangen at skrive Ruller for Hr: Lieutenant Holck. har ej seet det paastevnte slagsmaal. mens en Morgen, da det unge Manskab skulde skrives, kom widnet ind paa Giestgiberiet, da siger Michel Rochne til vidnet, i Nat wilde Corporal Reqwe stucket til mig, (: om det var med Kaarde eller Bajonet Michel nævnede, mindes vidnet ej :). En liden stund der efter, kom Corporal Reqwe ind i stuen, var blodig i ansigtet og paa klæderne need igienem, og havde faaen Et saar over Næssen, sigende, seer i hvorleedes Michel Rochne har tilflyet mig i Nat. hvor paa Michel hørte, og swarede, Du wilde stucket til mig, war icke det Et Skielms stœcke. widnet gick da bort, siden der war Folcknock, saa hand ej videre hørte paa deres tale. det war ellers at see paa Michel Rochne det hand havde drucket om Natten, thj hand var øllsyg om Morgen, som war baade at see og høre paa hands tale.

Actor lagde i Rette Hr: Lieutenant Holck[s] angivelse af 23 Martj sidstl:, bilagt med lovl: stemplet papiir, saalydende Lit: A.

Afskeediget,

dend lovl: indstevnte sagvolder Michel Rochne foreleges at møde til neste ting. ligeleedes foreleges widnerne Tormo Himle, Johan/n/es Ringheim og Siur Hondwe under Lovens faldsmaal straf til neste ting at møde.

Sagefalds Eieren Sigr: Nordahl gav til kiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Michel Rochne og Johannes Ringheim, widner at anhøre om deres indbyrdes œvede slagsmaal paa Wangens Giestgiberie, der om Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. til widner om sag, er under Lovens faldsmaal indkaldet Niels Traae, Mathias Smed, og Knud Rockne dend yngre. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

Efter paaRaabelse møtte ingen af de indstevnte.

Kaldsmændene afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse for Michel Rochne i Eget paahør. For Johan/n/es Ringheim, udj hands grande Anders Lille Ringheim[s] paahør, siden Johan/n/es ej lod sig finde. og for et hvert widne i sær, og det under Lovens faldsmaal.

Actor Erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Michel Rochne og Johan/n/es Ringheim for[e]lægges at møde til neste ting, ligesaa widnerne Niels Traae, Mathias Smed og Knud Rochne den yngere, og det under Lovens faldsmaal straf.

Stephen Græwle, efter forrige tiltale, æskede sag i Rette Contra Tosten Lunde.

Knud Ringheim møtte for den svage Tosten Lunde, da Parterne declarerede saadant forlig: det Tosten Lunde aarlig skal give Abelu Stephensdatter En tønde Korn og føde En Koe, og saa snart Abelu kand kom/m/e paa fattig lægd, skal den Koes Foster ophøre, men Abelu Stephensdatter skal aldeles icke kom/m/e paa Gaarden Lunde. her om Parterne Reckede hin anden haanden. og saal: sag ophæved.

Procurator Traae for Ole Jacobsøn Giersqwal æskede sag i Rette, og wilde anhøre beviiser Aamun Hæwe, nu Seim, har lovet at frem føre.

Aamun Hæwe, nu Seim, blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare.

Citanten paastoed Dom efter stevningens indhold.

Da blev saaleedes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Dette søgemaal herRører af Citantens datter Jorand Olsdatter, som i aaret 1759 {skulde} \var i/ tjeneste hos dend indstevnte Aamun Hæwe, nu Seim, og der skulde tiene Et aar for Kost og Klæder, Klæderne anseet for 15 Mrk:, men da hun havde tient fra Korsmisse waaren 1759 indtil imod Juulen, blev hun jaget af sin tien[e]ste uden at nyde noget, og det uden given aarsag: saaleedes indeholder stevningen. her imod den indstevnte Aamun Hæwe, nu Seim, ej andet paa nestleeden aars høste-Ting har forestillet, ej at kunde give Jorandt disse 15 Mrk: til klæder, for den skade hun havde tilføyet ham. uden at sige hvor i den skade bestoed, men begierer sag udsat til dette ting, for sam/m/e at beviise. og dog nu hvercken møder eller lader møde med sine beviisligheder.

1762: 137b

1762.

Med den/n/e udeblivelse Aamun Hæwe, nu Seim, ligesom selv tilstaar og samtøcker søgemaalets Rigtighed. Thj Kiendes for Ret, det Aamund Hæwe, nu Seim, bør betale til Jorand Olsdatter Et aars tjeneste Klæder med 15 Mrk: Danske, og i Processens omkostning 2 rd: 48 skil:, inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse, under Nam og Execution.

Sigr: Nordahl æskede sag i Rette Contra Lars Knudsøn Hæg og Giertrud Torbiørnsdatter. vil fornem/m/e om de møder.

Procurtor Traae for de indstevnte begierede sag til næste Ting udsat. Som blev billiget.

Dend 15de Julj blev ved Wangens Som/m/erting, udj den af sagefalds Eieren mod Aagotte Pedersdatter anlagde og den 12de hujus til Doms optagene sag, saaleedes Kiendt.

Ved Actens eftersiun og Revision erfares, det Retten{s} \ved/ Kiendelse af {Kiendelse} 14de Julj nest afvigte aar, har paalagt Actor at forskaffe og fremlæge Præste Attes[t] for de tvende af Aagotte Pedersdatter her paa Woss begangne leiermaaler, {altsaa} der ej er efterkom/m/ed. Altsaa paalegges Actor sam/m/e Kiendelse at opfylde, førren endelig Dom i følge Lov kand afsiges. til dend ende sag endnu Engang udsettes til dette Aars høsteting.

Fogden lod inden Retten oplæsse og Examinere dette Tinglavs skatte Restanse, [h]vis endelig Sum/m/a var 1320 rd: 14 s:, og som ingen noget der imod havde at erindre, war hand Rettens Attestation begierende, som blev billig efterkom/m/et.

Dona Gitledatter udgivene skiøde af 3 Junj 1762, til hindes fæsteMand Johan/n/es Holgierson paa Et Pund 12 Mrk: smør med bøxel i gaarden Mit Bære, blev læst.

Efter 3 gange udraabelse war ej nogen der vilde gaee i Rette, der for Tinget ophævet.

Dend 17de Julj blev Retten betiendt paa Gaarden Store Ringheim Nedr: Thuun, beligende i Gulfierdings otting, med efterskrevene Eedsorene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Rognald Houge, Peder Glim/m/e, Torbiørn Rogne, Erich ibdm., Torgier Lii og Lars Qwale, nærværende den Constituered Bøygde Lensman[d] Knud Olsøn Store Ringheim.

Hvor da for Retten frem kom Sogne Præsten, Welædle og Welærvædige [??]? og Hr: Provst Morten Ruus, som haver opfordret Retten, og gav til kiende, det \hand/ for sin Svoger, Welærvædige Hr: Jens Bergendahl, som efter skiøde af 9de Julj 1760 Eier her i gaarden 2de Løber 12 mrk: smør landskyld med bøxel og herlighed. og for sin Søster, Jomfrue Margaretha á Møynichen Wenwiig, der efter skiøde af 21de Nobr: 1758 Eier En Løb 2 pund smør landskyld med bøxel, og paa deres wegne til den/n/e tægte dag, med Muntl: warsel her til aastædet har ladet stevne og indkalde forige Eiere og beboee her paa Gaarden, Encken Sisselle Stephendatter med lauværge Niels Stephenson Traae, {og} for at være nærværende ved En lovl: huuse besigtelse over Gaardens tilhørende huuser, der til største deel ere need raadnede af Elde, og i grund wil Rives, for at faae En lovl: Taxation over dem hvad de nu kand være værd. vil fornem/m/e om de indkaldede møder.

Bøygde Procuretor Traae, som lauværge for Encken Sidselle Stephendatter, møtte og tilstoed lovl: warsel, ligesaa møtte Johan/n/es Størkaarsøn, der ligeleedes war indkaldet, og tilstoed warselen.

Hr: Provsten paastoed at med besigtelsen maatte fortfares.

1 ^o Røgstuen aldeeles forraadned, wil strax Rives, det som der udj kand findes tienlig, er nogle faae Næver, og stocke til mulbencke, og ej videre, i alt wuderet og anseet af værdie	3 rd:
2 ^o Et gam/m/elt Ildhuus, i god stand, blev wurderet, med sine Raadne veg[ger?]	10
Disse tvende huuse ware fællig for begge brugene. Er	13 rd:

Nu kom Hr: Bergendahls Eiendom Ene tilhørende huuser, som er

1 ^o Et loft med underbue, svillene forRaadnet, taget i meget slette omstændigheder, og fantes paa winskierne, at det er 31 aar siden det blev tæcket, wurderet, som det nu staar, for	14 rd:
2 ^o En Nøde Floer, væggene forRaadnet, \taget duet intet/, vil Rives, wærd	6
3 ^o En smale Floer, wurderet	10
4 ^o Et Ildhuus, øgeløe og øghuus og en g(a?)belbue, alt und[er] et tag, ganske forraadned til needfald, vil strax Rives, vær[d]t alt sam/m/en	6
5 ^o En løe med 2de braad, love, En skygge og vedhuus, alt under et tag	24
6de: En udløe paa stølen Bawen, du[e]r slet ick, wurderet	4 mrk:
7de: Et sæhlhuus sam/m/e stæd, er af ingen bety[d]ning, wurderet	3
8de: En udløe i Røene, er meget slæt, staar til needfald	1
9de: Et qværnhuus, er til needfalds, wurderet	3
10de: Et gam/m/el smiehuus	2
Sum/m/a	64 rd: 4 mrk:

De huuser Jomfrue á Møyniken Wenviig Ene tilhører, ere

1 ^o En Nøde Floer, wurderet	16 rd:
--	--------

2de: En løe med 2de braad, love, 2de skygger, alt under Et tag, meget slet og forraa[d]net, dets værd	14 rd:
3de: En gaml: stolpe bue eller stavbue, meget slet	6
4de: En meget slet hestestald	1 2 mrk:
5de: Et hønse huus, er slet	4
6de: Et lidet ganske gam/m/el, Raaden Ruuske huus	3
7de: En gaml: løe paa stølen Bawel, er til needfalds	1
8de: Et sæhlhuus sam/m/e stæd, til needfalds	3
9de: En løe i Røene, er meget slet	4
Sum/m/a	40 rd: 4 mrk:

Fleere huuser blev os ej anviist, ej heller fantes den gaard tilhørende, og altsaa den/n/e forretning sluttet.

Dend 19de Julj blev paa Ewanger i Wanswærens!! Tinglav, i følge Rettens Kiendelse under 3de Julj, holden Et udsettelse Ting, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, for at afsige Dom i sag anlagt af Joachim Nordahl mod Maritte Johan/n/esdatter Stamnes med Deffensor Johan/n/es Stamnes, der alle møtte, Dom at anhøre, og blev da af Sorenskriveren og Laugretten saaledes for Rett, Kiendt, Dømt og

Afsagt.

1762: 138

1762.

Actor oplysser over alt, det Maritte Johan/n/esdatter Stamnes er i 3de leed beslægtet med gift manden Helgje Nielsen Wedaae, med hvilcken hun Tvende gange i horeri har avlet Børn. At Recitere alle de bevisligheder og Egen tilstaaelse, som over alt i Acten findes, er ufornöden. Men, at overveie og oplysse Actors forhold med sag, som En hoved grund til det paafulde udj hooreri andet Barnavling, af disse Tvende beslægtede og blods forvantere, er høylig fornöden. Den i Retten frem lagde under-Rettens Dom, hvis Finale afsigt af 4de Nobr: 1755, der ad Acta er tilført, oplysser det Maitte Johan/n/esdatter Stamnes, for Første begangne hooreri og Barnavling med hendes blodsforvante gift manden Helgje Wedaae, er Dømt at arbeide i Bergens Tugthus i Tvende Aar. Den/n/e Dom har Actor Joachim Nordahl ladet ligge u-Exeqweret indtil den/n/e tiid. Til grund alleene, at Maritte Johan/n/esdatter Stamnes, efter Actors stevning af 11 Junj 1761, kunde søge Kongl: Naade, hvor til ickun behøvedes 6 á 7 ugger, og icke 6 á 7 aar, som Joachim Nordahl har ladet Dom/m/en henhviile. Den/n/e af Jochim Nordahl brugte efterladenhed i at besørge Dom/m/en til Execution, eller Rettere sagt, at Despensere over Dom/m/en, til straffens eftergivelse, vil hand ved sit spørgsmaal til Deffensor, fremsat dend 3de Julj sidstleeden, besmøcke med at være skeet af ømhed over Maritte Johan/n/esdatter Stamnes gamle og svage Forældre: hvilcket ickun kand ansees for Een utidig ømhed, hvor ved Loven og Justitien til foragt worder overtraad, og til at Despensere af ømhed og Naade over Rettens Dom/m/e, er En all fordristig gierning af Joachim Nordahl øvet. desuden oplysser Acten under 3de Julj sidstleeden, det de gamle Forældre haver 4re andre gifte børn, og Actors skriftlige stevning af 11de Junj 1761 oplysser, det En af deres Børn er gift med Deffensor Johan/n/es Stamnes, som er paa sam/m/e gaard hvor de gamle Forældre har deres tilholdstæd, saa at de gamle Forældre, af den/n/e deres gifte Datter og svoger, kand have En bedere tilsuun, end af den Kaade og Løstgite Maritte Johan/n/esdatter Stamnes. Af dette Actors forhold, med den ergangne Dom, Supponeres ej urettelig, at om Dom/m/en war bleven Exeqweret, det Andet hooreri og Barnavling af Maritte Stamnes, med hendes blodsforvant Helgje Wedaae, wentelig ej var bleven begaaet. Den/n/e Joachim Nordahls Dispensation over den ergangne Dom, er gaaen saa yderlig, at da Maritte Stamnes ved Michelj tiider 1759 anden gang wed hendes

blodsforvant gift manden Helgje Wedaae, føder Barn, lader hand hende end icke efter Dom/m/en afstraffe. ja, end icke tiltaler hende for den/n/e anden Misgiening, hvercken til høstetinget 1759, ej heller til Som/m/ertinget 1760, hvor over Fogden blev nødsaget at tillæge Joachim Nordahl ordre /: under 25de Septbr: 1760, der ad Acta er tilført /: at Actionere Maritte Stamnes. Uagtet den/n/e Ordre, lader hand {hende} end og det Tredie Ting, som var høstetinget 1760, gaae forbj, og først til det Fierde Ting, som/m/ertinget 1761, indkalde Maritte Stamnes for Retten. Hvor af Supponeres, at om Hr: Fogden ej havde tillagt ham Ordre, hand ej heller havde Actioneret Maritte Stamnes. da dog, Maritte Stamnes Misgieninger, er af det slags, som Loven overbyder Livs straf, og dog har Joachim Nordahl, som sagefalds Eier, til den/n/e tiid, uden nogen hæftelse, ladet Maritte Stamnes gaae paa fri fod hvor hun har wildet: det er beviis[t], at hendes Misgierninger, der er til stor forargelse i Menigheden, ickun af Joachim Nordahl holdes for Et Galanteri, hvor af kand følge En støre uleilighed, ved det, at Maritte Stamnes uformeent, ved Nat og Dag kand samles med hendes Bolere og blodsforvant gift manden Helgje Nielsen Wedaae. Den/n/e Joachim Nordahls meget slette og dristige forhold, indlades til Den Høye Øvrigheds høystbydende Sentiment, om icke Joachim Nordahl bør Actioneres til undgieldelse, efter Forordningen af 6de Decbr: 1743. Efter saadan sags beskaffenhed, Kiendes for Ret, i følge Lovens 6de Bogs 13de Capit: 13de art.: pag: 972, det Maritte Johan/n/esdatter Stamnes bør straffes paa Livet, ved Sverdet, og Legemet i Christen Kirkegaard begraves, hendes hoved lod at være sagefalds Eieren hiemfalden. Efter at Dom/m/en war afsagt, blev Maritte Johan/n/esdatter Stamnes af Retten tilspurt, om hun med Dom war fornøyet, eller wilde appellere. hvor til Deffensor swarede, det hun med Dom war fornøyet, forlangede ei nogen appel, men allerunderdanigst bad om Kongens Høye og hellige Naade, til Dom/m/ens allernaadigste formildelse.

Dend 23 Julj blev Retten betiendt paa Gaarden Urland, beligende i Rundahlen og Bøer otting paa Woss, med efterskrevne Eedsorene Laug Rettesmænd, som efter Loven er opnævnt, sc: Knud Olson Store Ringheim, Aschiel Qwale, Knud Winje, Arne Schiple, Jon Biørche, Erich Ousgier, Aad Kløwe og Knud Ygre, nærværende den Constituerede Lensmand Knud Ringheim.

hvor for Retten fremstoed Elling Monsøn Urland, og beklagede sig, det hand dend 14de Apriil 1760 paa offentlig Auction, efter Tinglyst skiøde af 4de Julj 1761, haver kiøbt den/n/e gaard, der skylder af 3 Spand smør landskyld, for 302 rd., der for hand sidder for store penge Renter. og som Anders Siursøn som Leilending beboer de 2 Spand smør, og hand der paa har ladet huusene aldeeles forRaadne, ingen Jorddrottelig Rettighed for nest afvigte aar wildet betale, ej heller af bruget betalt de Kongl: skatter af bruget for {for i} 1760, som hos Comparenten, efter Fogdens ordre blev udpanstet, og for skatterne for 1761 søger Fogden ham. Saa har hand været nødsaget for Juul nestleeden aar widnesfast at opsigte og udsige Anders Siursøn af Jorden, og tilbudet ham sin Første Fæste, enskiøndt hand sam/m/e har ff[o]rbrudt, men hand den ej vilde imodtage. I den/n/e winter blev Anders Siursøn, efter Dom, indsat i Bergens Fæstning, saasom hand intet Eiede til at bøde med for slagsmaal og anden liderlig opførsel. Der over laae hands tilbøxlede brug i den/n/e waar aldeeles øde, hvor over Comparenten som Eier, dørckede jorden, spaede, saaede og flyede den vel i alle maader. Nu Anders Siursøn fra Fæstningen er hiem kom/m/en, truer hand med, at høste det Com-!!

1762: 138b

1762.

Comparenten haver saaet. Af disse aarsager, haver Comparenten til den/n/e tægtedag, her til gaarden, med muntlig warsel ladet stevne og indkalde Anders Urland, at være Nerværende ved huuse besigtelse til aaboeds erlangelse, sam/m/e at betale, samt de for aaret 1760 udlagde

skatter 2 rd: 14 s:, og Jorddrottelig Rettigheder for de 2de aar 1760 og 1761, er 3 rd: 5 mrk: 8 s:, sam/m/e at betale, i mangel der af at blive Dømt ud af jorden, paa det Citanten i tiide kand faae huus over hovedet mod winterens Kulde. saa er og Anders Siursøn indkaldet, widner at anhøre, det hand lovlig er udsagt, og endelig at svare processens omkostning, wil fornem/m/e om hand møder.

Anders Siursøn Urland blev paaRaabt, da hands huustroe Ingebor Olsdatter fremstoed for Retten, og tilstoed det hands Mand er lovlig stevnt i den/n/e sag til i dag, og har hun med Manden i den/n/e ugge stedse wæret paa arbeide, paa næste gaard hos Jwer Bratager. men nu ved hun ej hvor hendes Mand er.

Jwer Bratager, som nu her er nærværende, tilstoed den/n/e sandhed. og sagde, det Anders Urland i gaar mod qvællen war Reist fra ham, vilde ej sige hvor hand Reiste hen, men befalede sin Kone i dag at være her, saasom hand selv ej wilde møde.

Citanten sagde, for de udlagde Kongl: skatter, siden de hos ham blev udpantet, har hand ingen qvittering at fremlæge, men widner nock om sam/m/e, i fald det blev modsagt. lagde ellers i Rette sit skiøde og adkomst til Jorden, af 4 Julj 1761, saalydende, Lit: A. Citanten paastoed gaardens huuser besigtiget og Aaboden Taxeret, ej fordj hand ved at faae noget hos Anders Siursøn, men til beviis, det hand er nødsaget til den/n/e Rettergang.

Da befantes de anviste huuser saaleedes som følger.

1° Røgstuen, som i dette Regn weier, Rinder langs need af væggene inde i stuen for hands andeel, som er 2/3 part. stavleien og swillene fantes at være forRaadnet, og taget slet. wil medgaae at seette!! I stand for Anders sin 2/3 part.	8 rd:
2° Løen, hvor Anders har sit braad for sig selv, med 2de skygger og halv love, wil Rives ganske i grund, at forbedere og igien opbygge wil koste	16
3° En Nøde floer, stavleie og sviller Raaden, taget du[e]r intet, vil i grun[d] rives, at forbedere og opbygge vil koste i det ringeste	12
4° Et Jldhuus, der af 2/3 part med en liden Koobe, den Anders har alleene. Til at i stand sette for Anders andeel	4
5de: Et lidet løehuus, at istand sette vil koste	2
Sum/m/a	42 rd:
Et stolpe eller stavbur, som Anders Eier paa øde-Tompt, det paastoed Citanten wurderet, til afdrag paa aaboden. stolperne der under holder til needfalds, ellers huuset maadelig got, blev wurderet	7 rd:

Citanten paastoed Dom, saavel for Aaboden, de Kongl: skatter og dend jorddrottelig Rettighed, samt processens erstatning, endskiønt ej noget hos Anders Urland er at bekom/m/e, saa paastoed hand og Dom over Anders Siursøn til at udjages af gaarden, paa det hand kand sætte sine huuse i stand. sagde ellers, det de widner Anders Urland om opsigelsen er indkaldet at anhøre, ere Achiel Qwale og Lars Waale, dem Citanten paastoed Eedelig forhørt. Eedens forklaring blev widnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste [widne], Aschiel Michelsøn, boen[de]s paa gaarden Qwale, efter aflagde Eed widnede, det hand, paa forlangende af Elling Urland, tillige med Lars Waale, var, 14 eller 16 dage for Juul nestleeden, og udsagde Anders Siursøn, det hand første fare dag dette aar skulde fløtte her af gaarden. men Anders Urland war selv Ei hiem/m/e, da opsigelsen blev forkyndt for hands Kone Ingebor Olsdatter.

2det widne, Lars Andersøn, boendes paa Gaarden Waale, efter aflagde Eed vidnede Conform med første widne.

Citanten Refererede sig til sit forige, paastod Dom.

Som Parterne ej videre havde at forestille, saa bliver følgende beregning at giøre. Sorenskriverens skyds fra gaarden Hestham/m/er i Hardanger og til Wosse Wangen 5 mrk: 4 s:, ligesaa tilbage igien. fra Wangen og her op til Aastædet har Citanten forskaffet, skytser

ham og til Wangen igien, diet penge for tvende Reise dage. bliver saa skyds og diet penge 3 rd: 8 s:., som formeedelst andre forretninger Modereres til 2 rd:., den/n/e dags foretning 2 rd:., Laug Retten per Mand 24 s:., er 2 rd:., Lensmanden 1 rd:., tilsam/m/en Rettens Løn 7 rd: Citanten, foruden Rettens Løn, paastoed for stevningen, Dom og brev Penge, {brev} Rettens underholdning her paa Aastædet, i det minste 7 rd:., bliver saa den/n/e sags bekostning 14 rd: her næst blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og
Afsagt.

1762: 139

1762.

Citanten Elling Monsøn beviiser med Tinglyst skiøde af 4 Julj 1761, det hand dend 14de Aprill 1760 Er bleven Eier for den/n/e gaard Umland, der skylder 3 Spand smør med bøxel og herlighed. Paa de 2de Spand sidder indstevnte leilending Anders Siursøn, der ej haver holdt huusene i lovfør stand, men ladet dem af Regn og draab[er] forRaadne. Ei betalt til sin jordEier den Jorddrottelig Rettighed for 1760 og 1761, som og ej heller betalt de Kongl: skatter for bem:te tvende aar. Af disse aarsager Citanten som Eier lovlig har ladet Anders Siursøn udminde af gaarden, men vil ej fløtte. Thj Kiendes for Ret efter Lovens 3de B: 13de Cap: 1ste art:., og 14de Cap: 5te art:., det Citanten er nærmest som Jorddrot at besidde sin jord. Og da Anders Siursøn ej har holdt huusene lovforsvarlig ved lige, men ladet dem af Regn og draab[er] forRaadne, ej betalt de Kongl: skatter og den jorddrottelig Rettighed, saa bør hand ej alleene at have sin Første Fæste forbrudt, men strax med Kone og Børn samt huusgeraad at wige og fløtte fra gaarden, og uden ophold at giøre alle huusene Ryddig for sin Jorddrot, samt at betale aaboden med 42 rd:., de af Jorddrotten i Kongl: skatter udlagde 2 rd: 14 s:., samt den Resterende Jorddrottelig Rettighed 3 rd: 5 mrk: 8 s:., og i Processens omkostning 12 rd:., tilsam/m/en som Anders Siursøn til Citanten bør betale 60 rd: 6 s: Saaleedes som Dømt er, bør Anders Siursøn at wige og fløtte, betale og udreede, inden 15ten dagge efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution samt videre lovlig adfærd. Hvor imod Citanten betaler Retten efter den beregning som ad Acta er tilført.

Dend 2den Aug: blev Retten betiendt paa Gaarden Nedr: Lii, udj den paa fol: 130 Incaminered Aasædes sag, da Retten blev beklæd med det der Specificerede Laugret, nærværende dend Constituerede Bøygde Lensmand Knud Ringheim.

hvorda for Retten fremstoed Anders Lii, som haver opfordret Retten, hands søn Michel Andersøn, som for Faderen gav til kiende, det hand til den/n/e Tægtedag har indkaldet Tollef Bryn til at anhøre Dom i hoved sag, samt processens omkostning, og lagde i Rette Et afritznings Carte, forfattet dend 17 Julj sidstleeden ved Bonden Henrich Gran, som ved den/n/e hoved Act worder hæftet.

Niels Traa møtte og tilstoed varselen at være hands Principal forkyndt med 14 dagge, som wentelig med betænckomhed er skeed for at hindre Comparentens Principal fra at bevæbne sig med Contra stevning, for at faae de widnes byrd indkaldet, som hand til sin sags størcke og oplysning, kunde agte fornøden, ved lovl: warsel at indkalde, sær da benævnte Tollef Bryn maa fornem/m/e, at Citanten Anders Lii iler saa sterck til process, og med iver higer efter, om giørlig war, at skille ham av med sin Retfærdige sande Eiendom, ja end og med sin timelig velfærd, og det alleene, af en uroelig og utidig trættekærhed, som med saa for hitzig og for yppet til trætte, at hand lige som kiøber eller Mageskifter sig procesen til, som wirckelig her er skeed, alleene for at welte sig ind over sin Naboe Tollef Bryn, som af hiertet ønsker at Nyde den ædle Fred og Rolighed. den/n/e deres lastværdige trættekærhed at undskylde, er mig kom/m/en for ørene, at Michel Lii skal have talt paa min bag paa et wist stæd i widners paahør, at den/n/e process havde aldrig været bekyndt!! af mig eller min Fader, havde icke

Niels Traae Raadet dem der til. hvilke ord Niels Traae in totum benægter, alldrig at være talt eller Raadet. slige lumpene beskyldninger bruger de for at besmycke sig selv, og at blamere Comparenten, hvor udj hand aldeeles er uskyldig, det hand paa Rette tiid og stæd Reservede sin uskyldighed at afbeviise. hvad sag og stevnemaal sig selv angaar, da declarerer indstevnte Tollef Bryn, at hand aller minst havde ventet, at Anders Lii, som hands svoger og Kones blods forwante, havde paaført ham saadant unyttig og unødvendig process, som for Et aars tiid siden, inden Aastæds Retten paa gaarden Bryn blev sluttet Et kærlig og venlig forlig, sær da Tollef Bryns Naturet ej til trætte har været hengiven. hand des uden alle tiider har været og end nu er. paastoed i det øfrige sag udsat til en beleilig tiid, samt udtog af Protoc: om alt hvis i sag er passeret.

Afskeediget

dend forlangende udsettelse billiges indtil dend 6de Septbr: førstkom/m/ende, da Retten her igien worder sat. og betaller Citanten den/n/e Session saaleedes: Sorenskriverens skyds frem og tilbage med diet penge 2 rd: 2 mrk: 8 s:, som formeedelst andere foretninger Modereres til 1 rd: 2 mrk:, den/n/e dags

1762: 139b

1762.

foretning 1 rd:, Laugretten per Mand 20 s:, er 1 rd: 4 mrk:, Lensmanden 3 mrk:, tilsam/m/en 4 rd: 3 mrk:, da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal worde kiendt.

Dend 6de Septbr: blev Retten atter sat paa Gaarden Nedr: Lie i nest forbem:te sag. det anordnede Laugret var alle selv tilstæde, nærværende Bøygde LensManden Knud Ringheim.

Bøygde Procurator Niels Traae paa Tollef Bryns vegne fremstoed for Retten og gav tilkiende, at have til i dag med Muntl: Contra stevning ladet indkalde Anders Michelsøm Lie her til Aastædet at anhøre widner udj den/n/e omtvistede Trette, saavel om Marckeskiold, som og at anhøre den i Retten forhen fremlagde Extracta!! Protoc: dends indhold. samt der inddragene widner, der om alt lide Dom saavel i hoved sagen som processens omkostning. til sam/m/e tiid og stæd er lovl: indkaldet de forhen førte vidner, Contra widner at anhøre, og deres widnes byrd underkiendt. de forhen førte vidner ere Wiching Knudson Growe, Knud Ygre, og Knud øvre Ryche, og endelig er indstevnt til vedermæle Svend Larsøn øvere Lie og ansvar!! (ansvare?) for saavit øvre Lie til Bryns Mærcke anstøder. til vidner i sag er under Lovens faldsmaal indkaldet Knud Torbiørnsøn Reqwes-Qwam/m/en, Siur Wichingsøn Wiche, Lars Hallesøn øvre Lie, desuden møder widner uden stevnemaal, Erich Gierager, nu øvre Qwitne, Magne Røche, Torgier Bulchen, Michel Torgiersøn Nedr: Oure. wil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Anders Michelsøn Lie møtte og tilstoed den/n/e Contra stevning at være ham forkyndt.

Swend Larsøn øvre Lie møtte og tilstoed warselen.

af de forige før[t]e widner møtte Knud Ygre, Wiching Growe og Knud øvre Ryche efter paaRaabelse møtte ej. de andre indstevnte widner møtte.

Kaldsmændene Ole Stephenson Græfle og Ole Nielsøn Traae afhiemlede stevningen under Lovens falds[maal], lovlig at have forkyndt for widnerne Wiching Knudson Growe udj hands søn Knud Growe[s] paahør, siden Faderen ej lod sig finde. for Knud øvre Ryche i Eget paahør, og lige saa for Michel Torgiersøn Nedre Oure udj hands huusbonde Joseph Oure[s] paahør.

Traae sagde at de 2de widner Siur Wichens!! (Wichingsøn) Wiiche og Lars Hallesøn øvre Lie forhen har widnet i den/n/e sag, da den blev Wentileret imel: hoved Citantens søn Michel Lie og Tollef Bryn, begierede det deres der anførte vidnesbyrd maatte dem forelæsses og her i Acten inddrages.

1ste vidne, Siur Wichingsøn Wiche, for ham blev oplæst hands forhen aflagde widnes byrd og gjorde anvisning, det hand under forhen aflagde Eed vedstoed i sandhed at være. Anders Lie tilspurte widnet, om hand kand gjøre anvisning paa Halleberg enden. Resp: ja. Niels Traae sagde, det er ufoernøden at widnet gjør der paa anvisning: thj ingen tvister om, det jo gloppen i Halleberg enden er Rette mercke. Hoved Citanten tilspurte vidnet, om hand icke har hørt af andere, end de omvundene, at Mercket skulde være saaleedes som forklaret er. Resp: Nej, kand ej mindes at have hørt det af andere. Niels Traae tilspurte vidnet, om Tollef Bryn var nærværende den tiid, da Anders Lie fortalte widnet om disse Merker. Resp: kand ej mindes det. 2° om vidnet da hørte, at øvre Lie Eiede En Teig under dend Store Steen i Moen nere ved Stoer-Elven, til Merckes med Bryn. Resp: kand ej videre sige, end at have hørt det øvre Lie Eier En Teig der nere ved Elven. 3° om widnet icke har hørt sige, at øvre Lie Eier op under dend Store-Steen. Resp: Nej, kand ej sige det. Parterne havde ej videre at tilspørge widnet, som blev demiteret.

2det widne, Lars Hallesøn øvre Lie, for ham blev oplæst hands fohen aflagde widnesbyrd og gjorde anvisning, det hand vedblev i sandhed, under sin forhen aflagde Eed. Traae tilspurte widnet, om hand icke ved det øvre Lie Eier En Teig i Moen fra Store Steenen til Elven i Mercke med Bryn. Resp: har hørt at de Eier dend Teig fra Stoer Steenen til Elven, har og hørt sige det øvre Lie der har hugget til Merckes der med Bryn, det hand alle sine dage har hørt sige. 2° om icke widnet har hørt hvorleedes øvre Lie bekom den Teig til Eiendom. Resp: har hørt hands sal: Fader sige det Lasse Bryn opbrændte En Teig for øvre Lie, sam/m/e kaldes Swee-Teig, har og hørt at den kaldes Lasse Teig. har og hørt sige, uden at mindes af hvem, det Bryn gav til øvre Lie den Teig fra Stoer Steen til Elven, for Swee-Teig. hoved Citanten tilspurte vidnet, om hand har hørt siige, naar dette skal være skeet, eller om det er en gaml: løs snack, at disse Teiger paa den maade blev ombyttet. Resp: Ved intet der om naar det skal være skeet. 2° om widnet icke ved at Nedr: Lie har

1762: 140

1762

brugt græsgang i den Teig. Resp: det har vært samfællets beite med øvre og Nedr: Lie samt Bryn, saasom det har været aaben Marck. 3° om icke den Teig ligger inde i Nedr: Lie-Teig. Resp: dend ligger under Nedr: Lie Teigen. 4° hoved Citanten tilspurte vidnet om øvre Lie og Bryn Eiede tilsam/m/en i Store Steenen. Resp: øvre Lie Eier den Teig under Store Steenen, hvor Bryn og øvere Lie har hugget til møde, men hvor mercket dem imel: skal være, ved widnet ej, icke heller har hørt det sige. har ellers hørt dette sige af øvre-Lie Mændene, saa mange som har boet der. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet.

3de widne, Michel Torgiersøn Nedr: Oure, har ligeleedes forhen aflagt sit widnesbyrd i den/n/e sag, da den af hoved Citantens søn blev wentileret mod Bryn. for ham blev hands forhen aflagde widnesbyrd og gjorde anvisning forelæst, da hand under forhen aflagde Eed vedblev sam/m/e. Contra Citanten til dette widne igientog sam/m/e qwæstioner, som til andet widne i dag fremsat er. 1° qw:, svarede ja, saa har afgangne Lars Houg \sagt,/ og at øvre Lie havde hugget til Merckes med Bryn, og havde hand alrig hørt nogen K[r]angel, men hand sagde ej hvor mercket war, dog sagde hand, at de huggede begge til og i Storsteenen. Dette sagde hand til widnet da tretten for 2 aar siden war paa Bryn. 2det qw: Resp: har hørt af sin gamle Kone siige, det Bryn [og] øvre Liie byttede Teier med hin anden, da øvre Lie bekom dend Teig mod Swee-Teigen. Hoved Citanten tilspurte vidnet, om det icke er den sam/m/e Lars Houg, som den omvundene tiid aflagde sit widnesbyrd paa Bryn. Resp: ja, hand ved ej af nogen anden Lars Houg at sige. hoved Citanten sagde, efter som den nu afgangne Lars Houg forhen findes indført som En ja Broder, at hand en tiid sagde Et ord og en anden tiid sagde et andet ord, og det er indført her i Retten. Niels Traae sagde, det Dom/m/eren og Laugretten med alle andre Kiender Lars Houg for Een ærlig og skickelig

Mand, der blev brugt som Laugrettesmand i adskillige foretninger, og altsaa formeente det hands vidnesbyrd staar ved magt. hoved Citanten tilspurte widnet, om icke Lie Manden Eiede, brugte og slog Runt om qviehuuset. Resp: der var ej bygt noget qviehuus da widnet Reiste her fra, som er 17 eller 18 aar siden. men afgangne Mons Lie paasatte Et træe der, Et eller Toe aar føren widnet Reiste her fra. Parterne havde ej videre at tilspørge widnet, som blev demiteret.

4de widne, Knud Torgiersøn, huusmand paa Reqwes-Qwam/m/en, sagde at have været en gam/m/el Soldat, saa hand ved hvad Eeden betyder, er nu gaml: 70 aar, er i 4de leed beslægtet med hoved Citanten. Jwer Gitlesøn Lie war hands older moders godfader, sagde at vidne efter sin Fader og Moder, der begge ved døden er afgangne. disse hands sal: Forældere sagde at Mercket imel: Bryn og Lie war af Halleberg enden og Need i Stoer steenen. men disse mercker ved widnet ej hvor de ere, der for ej kand gjøre anvisning, alleene at hands Forældere saa sagde til ham. Contra Citanten tilspurte widnet, om hand icke har hørt sige, det Jwer Gietlesøn havde skut Et dyr: der over Bryne Manden og Lie Manden war kom/m/en i tvist, paa hvis grund dyret var fælden. Resp: jo, dette er gandske wist, at de fortalte det, og ved den leilighed kom til tals om mercket. 2° om widnet icke har hørt sige, paa hvis grund dyret laae, og hvor det war. Resp: jo, dyret laae paa Bryn[s] grund under Halleberg, og stevnte Bryne Manden Jwer til Tings, da hand maatte bøde fordj hand tog dyret. Hoved Citanten tilspurte vidnet, om Tollef Bryn eller nogen af hands Folck, eller Traae, har talt med widnet, siden hand blev stevnt, om hvad han kunde widne. Resp: Nej. som ingen af Parterne videre havde at tilspørge vidnet, aflagde det Eeden efter Loven, og blev demiteret.

5te widne, Erich Hellesøn Gierager, nu Qvitne. Contra Citanten sagde, at dette widne forhen, i den forige sag, har aflagt sit widnesbyrd, men ej giort anvisning, og altsaa ej heller aflagt Eeden. widnets forhen aflagde forklaring blev det forelæst, som tilstoed det rigtig i sandhed at være, og lovede paa Arvejolen at gjøre anvisning.

Traae frafald de øvrige uafhørte vidner.

her næst Rettens Personer med Parterne forføyede os i Marcken til de omtvistede stæder, for at modtage dend anvisning som dette sidst forhørte vidne Erich Gierager har lovet at gjøre: da vidnet anviiste Hølen i Elven, og sagde at det er Arvejolen, og {der} som Parterne ej havde noget at tilspørge widnet,

1762: 140b

1762

aflagde de[t] Eeden efter Loven og blev demiteret.

Der efter vedtog wi i begge Parters nærværelse og paasiun, at Conferere, det af hoved Citanten fremlagde afritznings Carte, med de omtvistede stæder med sine Mercker og Situation, som, efter at nogle smaae Observationer der ved var bleven Rettet, af dets forfattere Bonden Growe, nu i et og alt befindes rigtig.

Den Høl i Elven, som nu blev anviist for Arvejolen, er tæt ved det stæd, hvor Arvejolen forhen er bleven anviist at være.

Hoved Citanten paastoed Dom, saavel i hoved sag som Processens omkostning, der til den/n/e tiid har været, foruden det Retten for den/n/e Session bør have, 40 rd:

Traae paa sin Principals vegne sagde, at hand med det fremlagde Carte i alle maader declarerer sig fornøyet, undtagen dette, at den høy Respective Ret vilde Observere, efter widnernes forklaring, at det omtvistede stöcke Marck imel: Nedr: Lie og Bryn sluttes i Stoer- Steenen, hvor Bryn og øvre Lie Eier til Merckes under Stoer-Steenen need til Stoer-Elven, hvor intet omtvistet, men holder sig de lovl: Marcke skiel efterrettelig. og altsaa sluttede Comparenten, og fremlagde Et skriftl: forsæt af dags dato, hvor med hand sluttede sagen til Doms. det fremlagde skriftl: forsæt var belagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende.

Som ingen videre havde at forestille, saa blev saaleedes

Afskeediget.

Sag optages til Doms jndtil dend 11te Septbr: førstkom/m/ende, som er paa Løwerdag, da Parterne haver at møde her paa Aastædet, Dom at anhøre.

Dend nest paafølgende 11de Septbr:, i følge ovenstaaende Kiendelse, blev Retten atter betiendt her paa gaarden Nedr: Lie, med det forhen Specificerede Laugret, nærværende Lensmanden Knud Ringheim, for at afsige Dom i den/n/e sag.

bliver først følgende beregning at gjøre. Sorenskriverens skyds fra Hardanger til Aastædet, samt diet penge for Een Reisedag, til dend Session dend 6de hujus, 1 rd: 3 mrk:, hiem igien Modereres formeedelst andre foretninger. den/n/e dags foretning 1 rd:, og forige dag 4 mrk:, Laugretten for disse tvende sidste samlinger, per Mand 2 mrk: 8 s:, er 3 rd: 2 mrk:, LensManden 4 mrk:, tilsam/m/en 7 rd: 16 skil:

Blev da af Sorenskriveren og Laugretten saaleedes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Med de mange, deals beslægtede og besvoglede, deals u-partiske, widner, beviisser Parterne, pro et Contra, Marckeskieldet saaleedes at være. Contra Citanten beviiser med 4re Eensstem/m/ende widner, det Marckeskieldet er i Hallebeg Enden, udj afritznings Cartet Mercket N, der fra Need i Stoersteenens mercket E. men det widne Lars Matzsen Welke widner efter Contra-Citantens Eegene ord og anvisning. Der imod beviiser hoved Citanten, med 7 Eensstem/m/ende widner, det Marckeskieldet er fra Halleberg Enden mercket N, som før er meldt, og Need i Arvejolen udj Cartet mercket C. dog har det widne Siur Wichingsøn Wiche widnet efter hoved hoved!! Citantens ord. Dend linie i afritznings Cartet, fra Halleberg enden mercket N, til Arvejolen mercket C, Er en lige linie fra S:W: T: W: i N:O: T: Ø: bestørket med 6 gode Vidner. men den linie fra Halleberg-Enden N, til Stoersteenens mercket E, Er en snee linie meere Østlig, og ickun bestørket med Trende gode Vidner. Efter saadan sags beskaffenhed Kiendes for Ret at være, det Marckeskieldet imellem Gaardene Bryn og Nedr: Lie bør være fra gloppen i Halleberg-Enden Merket N, og Need til Arvejolen mercket C, i En lige linie. Betræffende processens omkostning, da betaler hoved Citanten, som har opfordret Retten, til Rettens Personer, for dend sidste Session efter den beregning som i dag ad Acta er tilført, 7 rd: 16 skil:, hvad ellers angaar, de store bekostninger hoved Citanten har gjort paa den/n/e sag, da har Contra Citanten /: som har holdt sig det forlig efterrettelig, som var sluttet imellem hoved Citantens søn Michel Andersøn Nedr: Lie Andet Thuun og Contra Citanten paa Aastædet gaarden Bryn dend 19de Septbr: 1760 /: Ei der udj været aarsag videre, end dend sidste Sessions bekostning, saasom hand til første Session kunde have indstevnt sine Contra-Vidner. Af dend aarsag, Contra Citanten ej videre bør betale til hoved Citanten i omkostninger, end som 12 rd:, der betales inden 15 dage efter Dom/m/ens forkyndelse, under videre lovlig adfær.

Dend 15de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Jstad, beligende i Qvitler otting og Wangens hoved Kircke sogn paa Woss, med efterskrevene Eedsorene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Rognald Houge, Siur Rondwe, Knud øvre Schutle, Tosten Hillestvet, Knud øvre Ygre, Lars Qwale, Svend Emstad, og Joen Biørke. nærværende dend Constituerede Bøygde Lensmand Knud Olsen Ringheim.

Hvor da for Retten fremstoed Bøygde Procurator Niels Traae for Niels Torchieldsøn Jstad og gav tilkiende, at have med skriftl: stevning af 28de Aug: sidstl: ladet stevne og indkalde sin Naboe Halsteen Henrichsøn Jstad til en lovl: Marckeskields foretning dem imel:, at faae jevnet jordebruget, samt steent og Reent. til sam/m/e tiid og stæd er og indkaldet de omgrændsende Naboe, Lie gaardenes beboere, Bryns beboere, Male[s] beboere, alle 3de

Growe gaardenes beboere, samt gaarden Dahle og gaarden øvre Ryche beboere, saa og gaarden Biørge beboere, alle til vedermæle indkaldet, for at anvise deres angrensende

1762: 141

1762

Mercker. til widner i sag, er under Lovens faldsmaal indkaldet Knud og Johan/n/es Fenne, med fleere som godvillig møder. med videre efter stevningens indhold, den hand fremlagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende Lit: A.

Dend indstevnte Halsteen Jstad møtte og tilstod warselen. fra Lie gaardene møtte Anders Michelson paa Egene og begge sine søn/n/er Niels og Michel Lie[s] wegne, Jon Pedersøn Nedr: Lie, Svend Larsøn øvre Lie, Lars Hallesøn ibdm:, Tosten Pedersøn ibdm: Traae sagde, det Bryns Mændene møder i Marcken, ligesaa Størk Mahle. Brynild, Ole og Jwer Growe møtte. fra Dahle efter paaRaabelse møtte ingen. Knud øvre Røche med Enckens Dreng Michiel Torgiersøn møtte. fra Biørge efter paaRaabelse møtte ingen. De Navn givene widner møtte alle.

Kaldsmændene Ole Nielsøn Traa og Ole Stephenson Græfle afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Mons Dahle i Eget paahør, og for Jwer Biørge udj Eget paahør.

Begge Parterne paa Jstad begierede det Rettens Middel vilde følge dem i Marcken for at needsette Marckeskieldet paa de stæder hvor de ere foreenede, hvor om de vilde gjøre anwising. kunde de da ej blive forenede ved de omtvistede stæder, forbeholdes en hver af dem lovlig Rettergang. Den/n/e paastand blev billiget, og forføyede Rettens Personer, i følge begge Parter, dem strax i Marcken, hvor paserede som følger.

Først i hiem/m/e Marcken:

under Niels sin Floer needsat En Merckesteen med sine widner, som wissir i Sydwest til den anden, der fra til En Merckesteen Needsat i jørnet af ager Reenen, i den hugget en gloppe som wissir i Øst til fierde Merckesteen, der udj hugget tvende glopper, den ene gloppe wissir atter i \Syd/West udj 3de glopper og 2de Merckesteene udj en lige linie, den sidste merckesteen wissir til bøe gierdet. Niels Eier paa Westre side af disse mercker baade ager og Eng, og Halsteen paa Østre siiden. Ved dem/m/e groen Needsat En Merckesteen som wissir i Nordost til tvende efter hin anden i lige linie Needsatte Marckeskield, det sidste Mercke er en gloppe udj et Berg tet under Bøegierdet. Niels Eier paa Østre, og Halsteen paa Westre siden af disse Mercker. Fra Oppelands Kjønen og Need til Dem/m/e grooen, der fra til Mahle Elven, er Marckeskieldet. Halsteen Eier paa Østre, og Niels paa Westre siiden af disse Mercker. Byttingsøio er skift med tvende Marckeskield. Niels Eier paa Nordre, og Halsteen paa Sør siiden. Hiem/m/este grooe-Teig, der i Øst hugget En gloppe som wissir i Nord til tvende andere glopper, den sidste gloppe er i en stoer steen tet ved hiem/m/este alle-Mands-griinen. Halsteen Eier paa Østre, og Niels paa Westre siiden af disse Mercker. Mit for Halstens qvernhuus Needsat En Merckesteen som wissir i Nord udj Qvernhuusberget. Niels Eier paa Westre, og Halsten paa Østre siiden af disse Mercker. I Elias-platzet ved garen Needsat en Merckesteen som wissir i Sydost til tvende Merckeskield, det sidste Merckeskield er i Et berg. Niels Eier paa den Sør, og Halsteen paa Nordre siiden. I Krogen hos Elias platzset Needsat En Merckesteen som wissir i West {i sam/m/e} til grooen, der Needsat den anden, hvor udj blev hugget En gloppe som wissir i Nord til den tredie Merckesteen. Halsteen Eier paa Sør, og Niels paa Nordre siiden. under Bøegaren oven for huusene Needsat Een Merckesteen som wissir Need i en L gloppe udj et skarv, sam/m/e wissir atter i Nord udi en L gloppe som wissir til gars huusene. Halsten Eier i Sydost, og Niels i Nordwest. hvor med den/n/e dag blev til ende bragt.

Dend 16de Septbr: Er paseret som følger.

J Fieldstøels Marcken, øverst i Fieldet hugget En gloppe udj en stoer steen oven for gamle støelds tumpfterne, sam/m/e wisser need i en lige linie udj Sex efter hin anden huggede gloppe, den sidste gloppe i sam/m/e lige linie wisser i Grooen, siden bliver Grooen Merke Need i Dybedahlen. Niels Eier paa Østre siide af disse Mercker, og Halsteen paa Westre siiden. Et slotte-Træe paa waarstølen er skift med 5 Marckeskield steene. Hals\teen/ Eier paa Østre, og Niels paa Westre siiden af disse Mercke. Det andet Træe paa sam/m/e støel, er skift med Tvende Marckeskieldsteene. Halsteen Eier paa Østre, og Niels paa Westre siiden af disse Mercker. Under Dybedahls griinen Needsat En Marckeskieldsteen som wisser i Nordost efter støels weien i Kiønedahlen udj en Needsat Marckesteen, hvor udj blev hugget En gloppe som wisser i Sør hen i Dybedahlshougen, der needsat En Merckesteen, hvor udj blev hugget En gloppe som wisser i Nordost udj En Merckesteen, der udj atter hugget En gloppe som wisser i Sydwest udj En Merckesteen, sam/m/e Merckesteen wisser i gloppe tæt ved Dahle-Elven. Halsteen Eier oven, og Niels Neden for disse Mercker. I Dybedahlsberget ved groen hugget En gloppe som wisser i West udj 3de efter hinanden huggede gloppe, den sidste visser til Mahle Mercket. oven for disse mercker Eier Halsteen, og under Eier Niels. J den Merckesteen som staar ved Dybedahlgrinet, blev hugget En gloppe som wisser i Øst til

1762: 141b

1762.

til!! En Merckesteen og 3de efter hin anden huggede gloppe, dend sidste gloppe wisser i Niels sin qværn dam, og der fra til Dahle gierdet. oven for disse Mercker Eier Niels, og Halsteen Eier under. dog for widere sikkerhed, blev paa Sør siden af qværne dam/m/en hugget En gloppe i Et skarv, {som} ligesaa paa Nordre siden, til beviis at Niels Eier dam/m/en og paa begge sider af Elven. I Qværnehuus hougene blev i en lige linie efter hin anden hugget Trende gloppe, som wisser Øst og West. paa den Sør siiden af disse mercker Eier Niels, og paa dend Nordre Halsteen. men løvskoven Eier hver paa sin slotte. J Kiønebergs hougene under Oppelands Kiønnen hugget En gloppe som wisser i lige linie udj Tvende andere efter hin anden hugge[de] gloppe, den sidste gloppe er hugget need imod bøegaren. paa Westere siden af disse Mercker Eier Niels, og paa Østre siden Halsteen. I haven i Kiønebergs hougene er hugget, under Oppelands Kiønen, En gloppe som wisser i lige linie til anden gloppe hugget ved Bøegaren. Halsteen Eier paa Westre, og Niels paa Østre siden af disse Mercker. her med dagen tog ende.

Dend 17de Septbr: Er saaleedes forettet.

Ved Dahlsgaren Needsat En Merckesteen som wisser hiem efter almandsweien udj En lige linie i 2de andere Merckesteene og 4re gloppe[r], det sidste Merke er En Marckesteen Needsat ved Gulsteensgriinet tæt oven for veien ved garen. Niels Eier oven for disse Mercker, og Halsteen under Merckerne. Tæt oven for Bøegaren hugget En gloppe som wisser i Nordost til Warels-steinen, der hugget En gloppe som viser til Mit-Kiønen udj En steen ligendes needen for Mit-Kiønen, der udj en gloppe som er ende Mercke. Niels Eier paa Nordre, og Halsten paa Søndre siden af disse Mercker. I Qværne Kleiv hugget En gloppe som wisser i West udj Oppelands Kiøn Enden, der needsat En Merckesten. Halsteen Eier paa Nordre, og Niels paa Sør siden af Merckerne. I Qværnhuus høylene Needsat En Merckesteen som wisser i Øst til En Ell!! (L) gloppe, sam/m/e wiser i Nord udj En Ell gloppe der wisser i Øst udj En Merckesteen. Halsteen Eier inden for disse Mercker, og Niels uden for. Allemands weien fra Hardanger-griinet til Dahls mercket, bliver paa det stæd Marckeskield. Halsteen Eier oven for weien, og Niels under.

angaaende Thuun gaarden, da beholder En hver dend grund som hands huuser staar paa. Ellers gaarden skift fra den Ell gloppe, som staar oven for Halsteens Jldhuus, og Need til En gloppe hugget imel: Niels Loft og Halsteens Floer huus.

Som intet videre war at for[r]ette, saa fremlagde Procurator Traae sin beregning over Niels Jstad[s] udgifter i sag, af dags dato for 23 rd: 16 s:, sam/m/e var belagt med lovl: stemplet papiir, saalydende Lit: B.

og bliver da at beregne Rettens Salario, som er, Sorenskriverens skyts fra Hestham/m/er til Aastædet, er 3 ½ Miil til Vands og Lands 1 rd: 2 mk: 8 s:, hvorudi gotgiøres En hest Citanten har Assisteret med til og fra Wangen 1 mrk:, bliver 1 rd: 1 mrk: 8 s:, diet penge for En Reisedag 4 mrk:, Trende dages foretning 4 rd:, Laugretten per Mand 3 ort, er 6 rd:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en Rettens Løn 12 rd: 5 mrk: 8 s:, bliver saa den/n/e foretnings omkostning, efter Traae[s] Regning, 36 rd: 8 s: her om blev Parterne forenede, at som Niels Jstad betale Retten, saa tilbød Halsteen Jstad sig at svare halve omkostningerne med 18 rd: 4 s:, dem hand lovede mod Juulen at betale til Citanten, og der for Caverede Lensmand Knud Ringheim, hvor med Citanten war fornøyet, og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 20de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Leidahl, beligende i Borstrand otting og Wangens hoved Kircke-sogn paa Woss, med efterskrevne Eedsorene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Rognald Houge, Jwer Ousgier, Anders Dugstad, Ole Fladeqwal, Størk Afdahl, Lars Qwale, Erich Æen og Aad Kløwe, nærværende den Constituerede Bøygde Lensmand Knud Ringheim.

Hvor da for Retten fremstoed Bøygde Procurator Niels Traae for Knud Størksøn og Jwer Jacobsøn Leidahl og gav til kiende, at have med skriftl: stevning af 28de Aug: sidstl: ladet stevne og indkalde deres tvende Naboer Peder Baarsøn og Lars Knudsøn Giøesteen, at møde her i dag til Aastædet, betræffende det af dem formeentlig forøvede ulovlige brug, udi Leidahls ældgamle Retmessig Eiende Eiendeler, Field-støel Helsette kaldet, der om at anhøre vidner, samt Eiendoms og hævds vidner, Dom at lide saavel i hoved sagen som forbudets bekræftelse, og alle anvende processens omkostninger skadesløs, med videre efter stevningens formeld, den hand i Rette lagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, saalydende Lit: A. Citanten forstillede, det hand, foruden de i [den] skriftl: stevning benævnte widner, havde end fleere, deels med muntl: warsel indkaldede, og deels ustevnte widner, som ere Siur Mæringen, Siur Lirhuus, Elling Jwersøn, Lars Mielde, Lars Aland og Niels Torgiersøn, wilde fornem/m/e om Contra Parterne med samtlig benævnte widner møder,

De indstevnte wederparter Peder og Lars Giøesteen

1762: 142

1762

møtte og tilstoed den oplæste stevning at være dem lovl: forkyndt.

De smtlig indkalde[de] og Navngivene widner møtte alle, undtagen Siur Lirhuus, som er bleven svag og sengeligende, efter Citantens sigende. Eedens forklaring blev widnerne forelæst, og af Dommeren formanet at blive ved sandhed.

1ste widne, Niels Torgiersøn, tienende hos Sogne Præsten Hr: Provsten Ruus, sagde sig gam/m/el 47 aar, at være Søskendebarn med Knud Leidahl, og lige saa til Jwer Leidahl sin Moder, widnede, for 28 eller 30 aar siden var hand som Foster barn her paa Leidahl hos sal: Tosten og sal: Størk Leidahl, de havde ham begge som gietle gut i 8te aar. da war Aasbræch Leidahls waarstøel, der lagde de frem med Creaturene. der var de i 3 á 4 ugger, Ret som waaren var wand til. saa Reiste de der fra til Fieldstølen Helsæt. Naar Leidahl Reiste til Fields med Creaturene, saa Reiste Giøesteen Mændene indtil Aasbræch og war i Leidahls sælhuus. og brugte Giøesteen græs beitet til fællets med Leidahl op under Rennebergs-Kleiwen. I Aasbræche-Marcken huggede Leidahl sit støels-veed, og om vinteren huggede de Riis-veed og Marcke skov der i Marcken, og i den tiid hørte vidnet aldrig det Giøesteen klagede over nogen trængsel, ej heller hørte hand minste tvistighed. Dend tiid sal: Jon

Giøesteen fick sin sidste Kone, kom hun til Giøesteen med frem/m/ede Creature. disse saa widnet Et par gange at kom/m/e oven for Rennebergs Kleiwen. Under Renneber[g] kaldes det Aasbræche-Marcken, der brugte Leidahl og Giøesteen Gres beitet til fællets. men oven for Aasbræche saa widnet ej nogen tiid det Giøesteen kom, fordj Aasbræcheberget adskiller Marcken, og brugte Leidahl alleene i Fieldstøls Marcken Lien kaldet, med at flække Næver og anden hugster, og førte widnet og hentede ofte tilsam/m/en de Næver Leidahl der havde flækket. paa alle disse stæder sagde widnet at kunde gjøre anvisning. Traa Tilspurte widnet, om hand icke ved, det Helsæt har været og er Leidahls Eene Eiende Eiendoms støl. Resp: hvercken ved eller har hørt andet sige. Lars Giøesteen begierede det hands broder Anders Knudson Mit-Ringheim maatte gaee i Rette for ham; som blev billiget. bem:te Anders Ringheim tilspurte widnet, om hand icke har hørt sige, at det oven for Rennebergs Kleiwen har været fællets Marck imel: Giøesten og Leidahl. Resp: har aldrig hørt saadan snack eller tale, enten af Giøesteens Folcket eller af andere. 2° om widnet icke har hørt, at der i den Marck var Et stæd kaldet Schaarsæt, som var Giøesteens støl. Resp: har aldrig hørt Schaarsæt føren nu her for Retten: men der er Et wand kaldes Schaarsætzwatten. ej heller saa hand nogen tiid, det Giøesteen kom der med sine Creature. der er og et stæd som er slæt, og var tilsiume som det havde været Tumpfter, men det var saa gam/m/el over groet, at der nock var En allen jord groet over disse Tumpfter.

2det widne, Siur Hansøn, tienende i Mæringen, gaml: 47 aar, er ingen af Parterne witterlig enten beslægtet eller besvogeret, widnede, at hand i 16 aar tiente hos gamle Lars Gullichsøn Giøesteen, og er det 13 aar siden hand drog der fra. i den tiid hand tiente der, brugte Giøesteen til fællig med Leidahl under Renneberg Kleiwen og Langegiellen, men oven for Renneberg op i den Marck kom Giøesteen ej i all den tiid. paa Renneberg med Kleiwen og Langegiellen sagde widnet at kunde gjøre anvisning. Traae tilspurte vidnet, om hand icke ved det Leidahl Eene stølte paa Hælsæt. Resp: jo, hand stølte Eene der, neml: Leidahl, og kand widnet gjøre anvisning paa Helsæt. sagde widere, at det kunde være En hændelse det Giøestens Creature i en aaben Marck kunde kom/m/e op om Rennebærg. men hand hørte aldrig, det Giøesteen der oppe tilEgnede dem nogen Eiendom. hand fuldes En gang med Aslach Giøesteen, for at leede efter øger, og som de der oppe i Marcken kom paa en flaate, siger Aslach til vidnet, det hand meente at det var Giøesteens Tumpfter.

3de widne, Haldor Erichsøn, boendes paa Afdahl, som lige!! (ligger?) her oven for, sagde sig gaml: 63 aar, Er ingen af Parterne witterlig enten beslægtet eller besvogeret, vidnede, at Leidahl fra alders tiid har haft sin waarstøl paa Aasbræche i 3 á 4 ugger. i den/n/e Marck har Giøesten haft med Leidahl fællets Fæe-beite alt op under Renneberg. Naar Leidahl drog til Fieldstølen Helset, sat Giøesteen efter i Aasbræche Marcken, og der brugte Leidahls sæhlhuus. for 47 aar siden tiente widnet hos

1762: 142b

1762.

sal: Tosten Leidahl, da huggede Leidahls Manden Tosten og Stephen i Aasbræche Marcken sæhlstøm/m/er, saasom sæhlet var forfalden, der af byggede sæhl paa Aasbræche. ligesaa huggede de Riis til Creaturene og førte til Leidahl. Gullich Giøesten huggede og til fællig med Leidahl, og huggede begge Parter op under Renneberg og Langegiellen. sagde widere, at være fød og opavlet paa Afdahl, har boet der i 23 aar, i al den tiid hand kand mindes, ved hand ej, det Giøesteen har haft noget brug til den/n/e tiid oven for Renneberg. har aldrig hørt andet end Leidahl Eiede Helsæt, men for nogle aar siden kom sal: Tosten Leidahl til widnet, og war noget drucken, da siger hand, at der var en gam/m/el snack, det Giøesteen i gamle dage havde Eiet 3 hvert træe, baade over og under Renneberg, og at der efter gaml: snack skulde have været En Merckesgar uden for Aasbræchene. Traae sagde, det hand ej forlanger, at den/n/e gamle Mand skal gjøre nogen anvisning, siden de omvundene stæder og Marcker

for alle er bekiendt. begierede alleene, det vidnet maatte Eedfæste sit vidnesbyrd. widnet aflagde Eeden og blev demiteret.

4de widne, Lars Gullichsøn, er fød og opavlet paa Giøesteen, har boet der som jordemand i 32 aar, og nu er og har været huusmand der i Et aar, sagde sig gam/m/el 62 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret, ham witterlig, widnede, at Aasebræche Marcken baade i hugster og i græsgang har i ald hands tiid og saa lenge hand kand mindes, været fællig for Giøesteen og Leidahl, op under Renneberg, Rennebeg Kleiven og op under Langejiellen. I Helsætte Marcken havde Giøesteen hvercken brug eller Eiendom. wel kand widnet oven for merckerne eller for Renneberg Kleiven, dog saa at hand ej saa merckerne, have hugget Et sperre eller Tro-træe, og flæcket Næver, som hand [h]wercken havde bedet om, ej heller blev taget fra ham. men aldrig tilegnede hand sig noget brug eller Eiendoms Ret oven for Renneberg. og boede hands sal: Fader paa Giøesteen i 50ti aar, men vidnet hørte aldrig af hands Fader sige, det hand der oppe tilegnede sig noget brug eller Eiendom. og har i ald den tiid fra hand kand mindes og indtil den/n/e tid, ingen anden Eiet brugt eller stølet i Helsætte-Marcken, end som Leidahls-Mændene Eene og alleene. forklarede widere, det hand havde Een huusmand ved Navn Peder, som er ved døden afgang, hand sagde at have hørt sige som en gam/m/el snack, at paa den Flaaten, oppe ved det Færske-vand, kaldede det Giøesteens Tumpften, men vidnet hørte aldrig de ord af sin gamle Fader, som leiede sig støl hvor hand kunde faae støl til leie. den sam/m/e omvundene huusmand sagde og, at have hørt sige, det Giøesteen i gamle tiider skulde have Eiet Tredie hvert Træ saavel oven som under Renneberg, men det blev alt sagt af huusmanden som en gam/m/el snack. sagde at kunde gjøre fuldkom/m/en anvisning paa disse Marcker og stæder. Peder Giøesten tilspurte vidnet, hvor lenge det er siden Leidahl stølte paa Aasbræche. Resp: det er paa 12 eller 13 [aar] siden hand stølte der. Niels Traae tilspurte vidnet, om hand icke ved, at Leidahls Mændene baade selv har brugt Aasbræch[e], og givet andre Lov at hugge der kuld ved og smaae furretræer i disse sidste 13 aar. Resp: deres huusmænd har hugget der i disse 13 aar, har og baade seet og hørt det andere af dem har haft Lov at hugge Kuld ved, og deres swiin har de haft der hvert aar.

5te widne, Haldor Olson, huusmand paa Giøesteen, og har været der over 20 aar, er 73 aar gam/m/el, og ingen af Parterne witterlig enten beslægtet eller besvogeret, widnede, at det er nogle og 30 aar siden hands Fader døde, hand boede paa Schogstad, hand sagde at have hørt sige det Giøesteen Eiede Trede hvert Træe, men hvor de skulde Eie det, kand widnet ej sige, thj det blev ej sagt ham. i all dend tiid widnet har boet paa Giøesteen, har Giøesteen Mændene brugt og stølet paa Aasbræchen, og det til fælles med Leidahl, men Leidahl har nu paa nogle aar har Leidahl ej stølet der. Giøesteen har i al den tiid hvercken stølet, beitet eller brugt i Helsætte. Traae sagde, formeedelst dette widnes alderdom, forlangede hand ej nogen anvisning, begierede det hand maatte Eedfæste sit aflagde widnesbyrd. vidnet forklarede videre, at saa lenge hand kand mindes, har Hælsætte Eene og alleene været Leidahls Eiendom og

1762: 143

1762.

støl. Anders Ringheim tilspurte vidnet, om hand icke ved at Giøesteen har hugget Tøm/m/er i Helsette-Marcken. Resp: Nej, kand ej sige at de har hugget saalangt oppe. Som Parterne ej videre havde at tilspørge widnet, aflagde det Eeden efter Loven og blev demiteret.

6de widne, Ole Aamundsøn, boende paa Gaarden Tundahl, sagde sig gam/m/el 44 aar, er ingen af Parterne witterlig enten beslægtet eller besvogeret, widnede, at have tiendt her paa Gaarden i 4re aar, i et aar hos Citanten Knud, et aar hos hands Fader Størk, og i 2 aar hos Tosten Leidahl, og er det over 20 aar siden widnet drog her fra. i den tiid vidnet tiende her, stølte Leidahl paa waarstøllen Aasbræche, og Giøesten stølte paa deres Egen støl kaldet

Wetle-støllen. Naar Leidahl drog paa Fieldstøllen Helsæte, drog Giøesten igien paa Aasbræche og støllede, og hørte vidnet sige det Giøesten betalte for dj de stølede der, men om de betalte for beitet eller for sælet, og hvad de betalte, kand vidnet ej sige. widnet huggede ofte i Aasbræche efter sine huusbonders ordre, men saae ej det Giøesteen huggede der, mens under Aasbæche huggede Giøsteen {baade} Kuldved. Ej heller saae widnet, i de 4re aar, nogensinde det Giøesten Manden kom i Helsæte enten med hugster eller Creature at beite. Vidnet sagde, om Renneberg kunde hand ej giøre anvisning, saasom det aldrig blev vist ham, men paa Helesæt kand hand giøre anvisning, saasom hand ofte flæckede og førte Næver fra watnet og os(s?)en hen til stølen, og spiiste ofte Røm/m/ekolle hos Leidahls Bodeierne.

7de widne, Endre Torbiørnsøn, er boendes paa Lie, gaml: 33 aar, er ingen af Parterne enten beslægtet eller besvogeret, ham witterlig, vidnede, at have tiendt her paa Leidahl i 7 aar, og 4re aar hos nu sal: Jacob Leidahl, tilsam/m/en i 11 aar, og er det 4re aar siden hand Reiste her fra. i den tiid widnet tiende her, stølte, brugte og beitede Leidahl Eene i Helsætte-Marcken op paa Berget ind igien/n/em og indtil Qwarmoe Mercket, der brugte de Næver skov, hæsketro, selge stouer og Tøm/m/er skov. hand saae i all den tiid en gang eller Toe andere Creature der oppe, men enten Giøesten Eiede dem, eller det var andere fremmede Creature, der om kand widnet ej giøre forklaring. [I] Aasbræche Marcken huggede Leidahl brackestouer under berget. og en høst Reiste Leidahl need til Aasbræche og støllede. Peder Giøesten tilspurte widnet, om hand icke ved at Giøesten støllede paa Schaarsæte. Resp: ved ej noget stæd som kaldes Schaarsæte, og om Giøesteen det første aar widnet kom her, støllede der oppe 14 dagge eller icke, ved hand ej til nogen bekræftelse at kunde sige, men de andere 10 aar støllede Giøesten aldeles icke der oppe i Marcken. vidnet sagde at kunde giøre anvisning paa Helsæte-Marcken og ej videre.

8de widne, Samson Henrichstveten. Traae sagde, det hand for den/n/e sinde frafalder dette vidne og hands indstevnte huustroe.

9de widne, Sigwor Gullichsdatter, er i fattig lægd paa Næssem og Grotland, sagde sig gaml: 66 aar, er ingen af Parterne witterlig enten beslægtet eller besvogret, vidnede at være barnefød og opavlet paa Giøesteen, og er det omtrent 20 aar siden hun forlod Giøesten, hinds ved døden afgangne Fader boede i 50 aar paa Giøesten, og døde hand da vidnet drog der fra. i alt den tiid widnet kand mindes, som og at vidnet hørte det sam/m/e af sin Fader sige, saa kom Giøesten med sine Creature aldrig oven om Renneberg, men de beitede i Aasbræche-Marcken alt op under Renneberg og Rennebergs Kleiven samt Langejiellen, om waaren beitede Leidahl og til fællets med dem i Aasbræchene, Naar Leidahl drog til Fieldstølen Helsete, saa drog først Giøesten til Aasbræche, og bad de da Leidahl om sælet. Giøesten havde ellers sin Egen waarstøel, kaldet Wetle-støllen. Helsæte-stølen med heele Marcken Helsæte Eiede og brugte Eene og alleene Leidahl. hørte sige det Giøesten i gamle tiider Eiede Trede hvert Træe under Renneberg, men slet intet oven for, det Eiede Leidahl alleene. Et aar som hun var paa arbeide hos Aslach Giøesten, drog hand op med sine Creature for en kort tiid,

1762: 143b

1762

Leidahl uvitterlig, men kom der ej oftere. Traae sagde, at da dette widne formeedelst alderdom og svag gang, ej er god for at kom/m/e til Fields, forlangede hand ej nogen anvisning, men begierede det vidnet maatte Eedfæste sit vidnesbyrd. vidnet aflagde Eeden efter Loven og blev demiteret.

10de vidne, Synnewa Gullichsdatter, boende paa øvre Kytte, er søster til nest foregaaende 9de vidne, sagde sig gaml: 63 aar, er ingen af Parterne besvogeret eller beslægtet, vidnede, er fød og opavlet paa Giøesten, var 20 aar gaml: da hun forlod gaarden og Reiste der fra. hendes Fader boede der i 50 aar, og er det vel 20 aar siden hand døde. i dend tiid vidnet var hiem/m/e, stølte Giøesten om waaren paa Wetle-støel, og Leidahl stølte om waaren i

Aasbræche. Naar Leidahl drog paa som/m/erstøllen Helsæt, saa drog vidne[t]s Fader til Aasbræche, og bad Leidahl om sælet. I Helsæt Marcken kom ingen anden end Leidahl, som Eene Eiede og støjte der. i Aasbræche brugte Giøesten til Renneberg Kleiwen og Langejiellen. oven for Renneberg Eiede Giøsten aldeles intet, men hvorleedes de Eiede i skoven under Rennebergs Kleiwe[n], det ved vidnet icke. Traae sagde, da der er vidner nock som kand gjøre anvisning, saa bad hand at dette gamle vidne maatte aflæge Eeden. vidnet Eedfæstede sit aflagde vidnes byrd og blev demiteret.

11de widne, Elling Jwersøn, tienende hos Lars Tillung, sagde sig gaml: 42 aar, og at Jwer Leidahl var hands brodersøn. Traae ftafald dette vidne.

12de vidne, Lars Nielsøn, er huusmand paa Mielde i Norhorleh[n], sagde sig gam/m/el 73 aar, er ingen af Parterne witterlig enten beslægtet eller besvogeret, vidnede, at være barneføed paa neste her ved ligende gaard Flettere, og er det 11 aar siden hand Reiste til Norhorlehn at boe, har dog i den tiid ofte været her op Reist. og boede vidnets søster paa Giøesten i 13 aar, fra 1702 til 1715, og aldrig hørte vidnet siige det Giøesteen Eiede i Helsæte-Marcken, men de støjlede paa Flættere hos vidnets Fader. har aldrig andet hørt siige End Leidahl Eene Eiede Hælsæt, og at de der havde deres støjel. wandet der oppe kaldes Schaarsæt-wandet, men Marcken kaldes Helsæt. Traae sagde, da dette vidne ej kand forklare noget om Renneberg Kleiwen, forlangede hand ingen anvisning af vidnet paa Helsæt-Marcken, som er alle bekiendt, bad der for vidnet maatte aflæge Eeden. vidnet Eedfæstede sit udsigende og blev demiteret.

13de widne, Lars Jwersøn, er huusmand paa Neqvitne, sagde sig gam/m/el 42 aar, er i 3de og 4de leed beslægtet med Knud Leidahls Kone, vidnede, at have hørt af sin sal: Moder, som var 63 aar gam/m/el, siige, det hun havde hørt hindes Fader siige, hand var 82 aar gam/m/el og var fød her paa Hæfte, det Leidahl havde En støjel paa de Tumpfter oppe under Fieldet, men fordj der var for kaldt, fløttede Leidahl need i Hælsæt og støjlede. men widnet kand ingen anvisning gjøre. har aldrig hørt andet siige end at Helsæt er Leidahls Eiendom og støjel. widnet aflagde Eeden og blev demiteret.

Som det er seent ud paa aftenen, beroer sag til i Morgen tiilig.

Dend 21de Septbr: blev den/n/e sag atter foretaget, udj begge Parters nærværelse og overværelse.

Anders Ringheim tillige med Giøesteens beboere gav til kiende, det De med Muntl: warsel har ladet Contra-stevne hoved Citanterne til [at] andhøre deres widner om Eiendom/m/en, samt Dom at imodtage, saavel i hoved sagen som om det strænge forbud hoved Citanterne har gjort, samt processens erstatning. til widner under Lovens faldsmaal indkaldet Øyel Næssem, Aamun ibdm:, Ellef ibdm:, Siur Qwarne, Bottolph i Fladeqvals-Teigen, Stephen Ulwen, Ole Tufte, Lars Houge, Knud Sønwe, Jon Bidne, Knud Qwarne, Dognald Schogstad, Ole Larsøn Bachethuun, Torgier Giære, Ragnilde Afdahl, Ole Knudsøn Hæfte, Ole Twinden, Baar Høyland, Ole Michels: Hæfte, Aslach Giøesten, dem de paastoed Eedelig forhørt.

Traae tilstoed den/n/e Contra-stevning for hoved Citanterne at være forkyndt.

De indstevnte vidner møtte alle, undtagen Knud Qwarne, hvor om Contra Citanterne forklarede, det hand i gaar var bleven svag, hvorfor de i dag har sendt hest efter ham, vil vente hands kom/m/e. Eedens forklaring blev widnerne forelæst og formanet at blive ved sandhed.

1ste Contra widne, Øyel Olsøn, boende paa Gaarden Næssem, sagde sig gaml: 43 aar, er ingen af Parterne witterlig beslægtet eller besvogeret, vidnede, at da hand var omtrendt 16 á 17 aar gam/m/el fulde hand sin nu sal: Fader, som havde faaen Lov

af Leidahls Mændene at hugge En Aasp til Ræger, som blev hugget inde i lien imod Schogstad, widnet var ej med [at] hugge det træe, men med at kiøre det. da siger widnet til sin Fader, Eier Leidahl saa langt inde. da svarede hands Fader jo, Leidahl og Giøesten Eier her saaleedes, at Naar Leidahl sender Toe Mand at flække Næver, skal der kom/m/e En Mand fra Giøesten, men der var ingen af Leidahl Mændene hos, der kunde høre paa den tale, saasom hand med Fader var Eene. anvisning kand widnet icke giøre, saasom hand hvercken før eller siden har været i den Marck. Parterne havde ej noget at tilspørge widnet, hvor for det aflagde Eeden efter Loven.

2det widne, Aamun Torchielsøn, boendes paa Gaarden Næssem, sagde sig gaml: 60 aar, er ingen af Parterne witterlig enten beslægtet eller besvogeret, vidnede, det der var En Dreng paa Næssem, sc: Niels, som siden kom til at boe paa Næssem, og er lunge siden død, hand sagde, for 48 aar siden, at have tiendt paa Leidahl, og naar hand blev befal[e]d at flække Næver, skulde hand skicke bud til Giøesteen, at der skulde gaae 2 Mand fra Leidahl og En fra Giøesteen, men hand Nævne hvercken skov eller Marck. der for kand vidnet ingen anden oplysning give. fremdeeles forklarede widnet, aldrig at have været her i Marcken, men har al sin tiid dog hørt sige det Helsæte er Leidahls støl og Eiendom. Parterne havde ej noget at tilspørge widnet, som aflagde Eeden.

3de vidne, Ellef Jwersøn, boende paa Næssem, sagde sig gaml: 45 aar, er begge Parter beslægtet, i 2det leed med Knud Leidahl, og i 3de leed med Lars Giøesteen, widnede, at have hørt af sin Fader sige, det er 11 ½ aar siden hand ved døden afgick i sit 76 aars alder, det hand i sin ungdom havde tiendt paa Leidahl, og da var det, sagde hand, at naar der gick 2 Mand af Leidahl for at flække Næver, skulde der gaae En Mand fra Giøesten, men hands Fader havde ej sagt i hvilcken Marck det skulde være. forklarede ellers, alt sin tiid at have hørt sige, det Hælsæt-Marcken tilhører Leidahl. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden.

4de widne, Siur Knudsøn, boende paa Qwarmoe, sagde sig gml: 40 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret, widnede, at have hørt af gamle Britte Qwarmoe /: som var 83 aar gam/m/el da hun døde, og er det 7 eller 8te aar siden hun døde :/ sige, det hun Hermede eft[er] sin Mand Siur Qwarmoe, som En gam/m/el snack, det Giøesten skulde Eie under Renneberg Kleiwen, og siden Trede hvert Træ oppe i Fieldet, og at Giøesten skulde have sin støl i Schaarsæt, og der var Giøestens tufter. men Giøesten kunde ej støle der, for der faldt for hort!! (haart) veir. men widnet for sin levetiid kand aldrig sige det Giøesten har stølet der, føren nu de \har/ begyndt, hvor over Processens er kom/m/en. der imod har hand al sin tiid hørt sige det Hælsæt-Marcken tilhører Leidahl. Contra-Citanterne tilspurte vidnet, om hand icke har seet det Giøesten Manden har brugt oven for Rennebergs Kleiwen. Resp: over for 10 á 12 aar eller lengere siden gick vidnet i Marcken efter wilt, da saae hand at Lars Giøesten stoed og huggede paa En furre oven for Renneberg, men om hand huggede den med love eller icke, med Rette eller uret, ved widnet icke, ellers har Lars og Stephen Giøesten fortalt vidnet, det de uden love hugger og Flækker Næver oven for Renneberg, men Leidahls Mændene var ej tilstæde og hørte paa dend tale. 2º om widnet icke har seet, det Giøestens Creaturene har gaaen i græs beite oven for Rennebergs Kleiwen. Resp: jo, det er en aaben Marck, og har widnet iblandt staaet paa sin gaard og seet det Giøestens Creaturene er Reist der op, og need igien om aftenen, men det har ej været hver dag eller alle tiider. 3º hvor lenge Giøesten har stølet paa Schaarsæt. Resp: i Et aar, hvor over processen er kom/m/en, men Giøestens Mendene siger selv, at de har stølet der i 2 aar, og er det omtrent 13 eller 14 aar siden de begynte at bygge i Schaarsæt. Traae tilspurte vidnet, at som hand forklarer, det hand har seet, det Giøestens Creature gick op i aaben Marck at beite oven for Renneberg, om vidnet da ved, det saadant skeede med Leidahls vidende eller love. Resp: ved intet her om. 2º om vidnet ved hvorleedes Giøesten og Leidahl, i vidnets levetiid har brugt Aasbræche. Resp: Leidahl har haft sin waarstøl der, i 3 á 4 ugger om waaren, og naar de saa war i

Aasbræche, war Giøesten inden for deres gaard, hvor de kalder det Wætle-støel, men der er ingen støel. Naar Leidahl har draget fra Aasbræche og op i Helsæt at støle, saa har Giøesten igien draget til Aasbræche og i Leidahls sæhl. widnet sagde ellers, det ingen har siuns!! (siunet) ham Marckerne, men hand er dog saa bekiendt, at hand ved hvor

1762: 144b

1762.

Aasbræche Marcken, Renneberg, Renneberg Kleiwen, Langegiellen, Helsæt og Schaarsæt er, og der om kand gjøre anvisning.

5te vidne, Bottolph Aadsøn, huusmand paa Fladeqvals-Teigen, sagde sig gaml: 78 aar, ingen af Parterne witterlig enten beslægtet eller besvogeret, widnede, at have hørt for en 50 aar siden af gamle Lars Henrichstvet sige, det Giøesten skal Eie Trede hvert Træ til fællets med Leidahl, men hand Navngav ej i {hvad} hvilken Marck det var. har hørt sige, det Helsæt er Leidahls stølen. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet. og som widnet ingen anvisning kand gjøre, aflagde det Eeden.

6de vidne, Stephen Jonsøn, er boende paa Ulwen, sagde sig gaml: i det 60 aar, er ingen af Parterne witterlig enten beslægtet eller besvogeret, vidnede, at have boet i 11 aar paa Giøesten, og er det 20 aar siden hand Reiste der fra. hand brugte saaleedes, om waaren lagde hand frem med Creaturene paa Wetle-støllen, og Leidahl lagde frem i Aasbræche. Naar Leidahl drog til Helsæt, tog hand til brugs Leidahls sæhl i Aasbræche. Leidahl og Giøesten i den tiid brugte i Aasbræche baade skov og beite til fællets. Giøesten hvercken brugte eller beitede i Helsæt Marken. hand huggede noget lidet og flæckede Næver oven paa Rennebergs Kleiwen, men hand sagde det icke til Leidahls Manden, ej heller kom de til ham. paa Schaarsæt tuftene brugte hand aldrig, ej heller kom der, dog kand hand wide hvor de tufter er. har ej andet hørt eller ved at sige end at Helsæt Marcken er Leidahls, mens som det er en aaben Marck, kunde hands Creature undertiiden gaee der op i beitet. Ole Schokstad!! (Schogstad), hand sagde, det Giøesteen skulde Eie Trede hvert Træ op igienem lien, men widnet nød det icke. dog huggede hand lidet der oppe, uden at lade Leidahl wide det, eller at de ware der hos. sagde widere, at kunde gjøre anvisning paa alle stæder, saasom hand des uden war barneføed paa Giøesten. Traae tilspurte widnet, at da hand boede paa Giøesten, om hand da icke bad Leidahls Mændene om at støle paa Helsæt hos dem. Resp: jo, hand bad der om, men fick ej lov. 2do: om hand icke bad om støel paa andere gaarder, og fick der støel. Resp: hand bad Knud Hæfte, og fick der støel i 2 aar.

Contra Citanterne sagde, det de for nærværende tiid fra fald vidnerne Lars Houge, som er Reist til Bergen, og Knud Qwarmoe, som er bleven svag, med forbeholdenhed om de i sin tiid befinder deres vidnesbyrd at være nødvendig, da lovlig at indkalde dem.

7de widne, Ole Aamunsøn, til huus paa Tuft.

Traae forundrede sig at Contra Citanterne har indkaldet saadan mængde widner, som just maae være af den hensigt, at mængden skal over vinde. des mere undre[de] hand over, at de vil bruge Ole Toulén til widne i den/n/e sag, som nu her til Protocolen giver sig Navn af Tuften, da det er baad[e] Dem og den heele her tilsøgende Almue bekiendt, hvor dant!! Men/n/eske den benævnte Ole Toulén er, som baade har brudt sit ægteskab, og aldeeles forlat sin ægtefælle, saa hun hos hver Mand maae trygle om sit brød, endskiønt at hun udj ægteskabet har indbragt store Midler, som hindes Mand aldeeles har forødet ved adskillig ugudeligt levnet, altsaa haabede Comparenten at den/n/e Respective Ret wilde tage mercke til slige Personer, som Mand snart kand faae til at sige hvad Man begierer, enten for Et Ruus øll eller i andere maader. Contra Citanterne frafald dette vidne.

8de widne, Knud Siursøn, til huus paa Søndwe, sagde sig gaml: 71 aar, er ingen af Parterne witterlig enten beslægtet eller besvogret, widnede, at Siur Qwarmoe, som døde 1719, er 43 aar siden, hand sagde at det skulde være samfænge Egen!! (Egn) imel: Giøesten og Leidahl

fra øverste Aasbræche-ham/m/erne og saa i Merckes groen og øverst i Merckes fossen, hvilcket ere Merckerne imel: Qwarmoe og disse tvistende gaarder. alt skulde være samEgen!! (Egn?) baade Næver skov og Næver flæcken, 2 Mand af Leidahl og En Mand af Giøesteen. Marckeskoven skulde være ligedan, og at det var samegen!! (samegn), sagde den omvundene gamle Mand. Fure skov skulde og være samegen. Helsæt og stølsved skulde være samegen. Schaarsæt og samegen. Traae tilspurte vidnet, hvem der i disse sidste 40- 50- eller 60 aar har brugt Helsæt. Resp: saa lenge hand mindes har Leidahls Manden Knud, Størk, Tosten og Jacob, sant de Mænder som nu boer paa Leidahls, ene brugt den, {Knud} \Størk/ sin søn Niels Næssem, som med love brugte der. Da ingen af Parterne havde videre at tilspørge dette widne, aflagde hand Eeden og blev demiteret.

9de vidne, Joen Torchielsøn, til huus paa Bidne, sagde sig gam/m/el 74 aar, er ingen af Parterne witterlig enten beslegtet eller besvogret, widnede efter sin sal: Moder, der vist for 90 aar siden har tient her paa Leidahl, hun sagde det Leidahl ej {Eiede} i Aasbræche kom, enten høst eller waar i de 2 aar hun tiente her, med deres Creature. widnet sagde ingen anvisning at kunde gjøre. ingen af Parterne havde noget at tilspørge dette vidne, hvor for det aflagde Eeden.

10de widne, Dognald Nielsøn, boende [paa] Schogstad, sagde sig gam/m/el 43 aar, er ingen af Parterne witterlig beslegtet eller besvogret, widnede, at have

1762: 145

1762

Tiendt til halv i Et aar paa Giøesten, og Resten paa Henrichstveten, og var det 20 aar i waar siden hand Reiste fra Giøesten, da stølede Giøesten om waaren paa Wetle-stølen og Leidahl paa Aasbræche, og naar Leidahl drog til Fielsdtølen, da drog Giøesten til Aasbræche. og blev Aasbræche regnet op under Renneberg Kleiwen, og sagde hands huusbonde Lars Henichstveten, at havde Giøesten søgt i Rette tiiden, skulde de og Eiet i øvre Deelen. i den tiid brugte Leidahl Eene Helsæt, og har siden ej heller hørt andet. har og hørt af mange sige som en snak, det Giøesten hafde tufte i Schaarsæt. Contra Citanterne tilspurte widnet, om hand icke hørte sige det Giøesten Eiede 3de hvert træ under Renneberg. Resp: har ej hørt videre, end at det var til fællets. 2° om widnet har seet at Giøesten har brugt oven for Renneberg. Resp: har seet de har ført der fra tøm/m/er og Marck, men om de havde det med love, eller det skeede Leidahl uafvidende, kand widnet ej sige. widnet sagde at kunde gjøre anvisning paa Aasbræche, Rennebergs Kleiwen og Helsæt støllen.

11de vidne, Ole Larsøn, huusmand paa Bachetuun, sagde sig gam/m/el i det 44 aar, er ingen af Parterne witterlig beslegtet eller besvogret, widnede, at have tiendt hos Tosten Leidahl i Et aar, og er det 20 aar siden hand drog her fra. mens hand tiente her, gick hands huusbonde ind i stuen til Aslach Giøesten, og vidnet fulde sin huusbonde, og ar det anden dag Juul, og som de sat der og drag!! (drak) og taltes sammen, siger Aslach hand vilde drage op med sine Creature. kand ej mindes hvor hand sagde at vilde drage op. da siger Tosten, Nej, du maae icke. da svarede Aslach, jo, hand vilde. saa sagde Tosten, ja, saa maae du ej kom/m/e i Aasbræche. og toge de hin anden i haand[en] paa at Tosten skulde aldrig tale der paa. og Haldor Giøesten lagde sin haand oven paa deres hænder, og widnet lagde sin haand oven paa Haldors haand. Traae tilspurte widnet, at som den/n/e tale er skeet ved drick, saa spørges widnet om Aslach Reiste op. Resp: ved det ej, saasom widnet Reiste her fra gaarden. 2° om widnet icke ved, at da hand tiente her, det Leidahl Eene stølte og brugte Helsæt. Resp: jo, der var ingen anden end de. og Leidahl stølte om waaren i Aasbræche. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, forlangede ej heller det skulde gjøre nogen anvisning, altsaa aflagde widnet Eeden efter Loven.

12de widne, Torgier Gutormsøn, boendes paa Giære, sagde sig gam/m/el 34 aar, er ingen af Parterne witterlig beslægtet eller besvogret, widnede, at have tiendt i 3 aar ho Aslach

Giøesten, og var det i som/m/er 4re aar siden hand Reiste der fra. i den tiid hand tiendte der, brugte Giøesten i Aasbræche Marcken deres græsgang og skovhugster, og undertiiden kom deres Creature op om Renneberg, saa som det er en aaben Marck. men widnet hørte ej andet end at Leidahl Eiede oven til, som kaldes Helsæt støl og Marck. Giøesten huggede og oven for Renneberg i Kroge-hougen, men om Leidahl war vidende der om, ved widnet ej. der huggede de noget Ospe tøm/m/er til et Løe-huus, og noget smaat furretræer til Tro og sper, men om Giøesten havde nogen Eiendom der, har widnet ej hørt eller der om er gjort nogen anvisning. widnet sagde at kunde gjøre anvisning paa Kroge-houg.

Parterne Erklærede forlig saaleedes: Aasbræche Marken skal ved Marckeskiold skiftes i Tvende lige gode deele. Den Ene Deel skal følge og tilhøre Giøesten i skov, Marck og beite, som dends lovlig Eiendom. Den anden deel skal tilhøre Leidahl i Skov, Marck og beite, som dends lovlig Eiendom. Men som Leidahl ingen fattelse har paa beite, og Giøesten der paa har trængsel, saa overlader Leidahl til Giøesten deres andeel af beitet i Aasbræche, mod at Giøesten Aarlig til Leidahl udi en Kiendelse betaler Fiire skilling Danske for beitet. men naar Giøesten udebliver med disse Fiire skillings betaling, da træder Leidahl til og bruger det dem tilhørende halve beite i Aasbræche. Ingen af Parterne maae give anden Man[d] lov at indsætte Creature i Aasbræche-Marcken, eller der indtage frem/m/edes Creature til beite. Leidahl maae aarlig have sine swiin i Aasbræche-Marcken gaaende. betræffende Helsæte-Marcken, da skal den blive som dend er, Leidahls sande Eiendom, og skal i Renneberg Kleiwen, i Renneberg og Langegiellen sættes Marckeskiold, hvor efter Leidahl, paa de stæder hvor Giøestens Creature kand opkom/m/e, maae sette Merckes gierde, eller gjøre Et Jlag som kand hindere Giøestens Creature at opkom/m/e. hvad processens omkostning angaar, da betaler Giøesten eller Contra Citanterne til Leidahl eller hoved Citanterne Toe Tredie part af de omkostninger Leidahl

1762: 145b

1762

har gjort paa den/n/e sag, naar Marckeskioldet er Needsat, sam/m/e omkostning Giøestens Mændene inden høstetingets holdelse for dette aar betaler til Leidahls Mændene. Dette forlig, efter at det tydelig var oplæst, blev af begge Parter tilstaaet Ret i pen/n/en at være forfattet, og der om for Retten Reckede hin anden deres hænder til bekræftelse paa forliiget, samt der om skut Laugretten til provs.

Afskeediget,

som dagen er forløben, udsettes med Marckeskioldets needsettelse indtil i Morgen.

Dend 22de Septbr: begav Rettens Personer dem, i følge begge Parter og deres Fuldmægtiger, udi Marcken for at Needsætte Marckeskioldet, efter Parternes forening.

Først blev Aasbræche-Marcken adskild fra Giøestens Witle!!-støl. fra Geede løftet og \til/ gaml: Broestøed ved Stoer Elven. der imel: er hugget Trende glopper efter hin anden i Berg og jordfaste steene. For det andet, {blev skift Aasbræche-Marcken,} I Renneberg og Rennebergs Kleiwen blev hugget 4re glopper som skiller Aasbræche fra Leidahls Fieldstøels marck. For det Tredie, blev Aasbræche deelt i Tvende lige deele og adskild, fra Renneberget og Need til Stoer Elven med 4re efter hin anden hoggede Klopper!! (Glopper) i Berg og jordfaste steene, hvor da Leidahl Eier paa indre siden af merckerne til Dugstad Mercket, og Giøesten paa yttre siden til sit Eget Mercke. Parterne sagde, det de om den Post, indført i det igaar sluttede forlig, angaaende, det ingen af Parterne i Aasbræche-Marcken maatte indtage frem/m/ede Creature, der om ere de nu saaleedes forenede: det Giøestens Mændene, saa lenge de aarlig til Leidahls-Mændene betaler de 4re skil: for halve græsset, maae Giøestens-Mændene gjøre dem alt græsset saa gavnlig og tienligt som de best ved og vil og lovlig skee kand. Angaaende det paa Schaarsæt af Giøestens Mændene opbyggede sæhlhuus: der om

blev Parterne forenede, det Giøestens Mændene i den/n/e høst bort[t]ager Næverne af sæhlhuus taged, da Leidahl kand gjøre ved huuset og Tuften hvad de vil.

Traae indlevere[de] sin Regning af dags dato, bilagt med lovl: stemplet papiir, over hands Principalers udgifter til den/n/e sag, beløbende til 33 rd: 2 mrk:

Som intet videre war at forette, bliver Rettens løn saaleedes at beregne, Sorenskriverens skyds fra Hardanger til Wosse Wangen til wands og lands frem og tilbage 1 rd: 4 mrk: 8 s:, diet penge for en Reise dag 4 mrk:, skyds fra Wosse Wangen til Aastædet, lige saa tilbage igien, har Citanterne forskaffet, 3de dagges foretning 4 rd:, Laugretten per Mand 3 ort, er 6 rd:, Lensmanden 1 rd:, bliver Rettens løn 13 rd: 2 mrk: 8 s:, tilsam/m/en den/n/e Trætte[s] omkostninger efter Citanternes beregning 46 rd: 4 mrk: 8 s:, hoved Citanterne betalte Retten, med Regres til Contra Citanterne efter det i gaar sluttede forlig. og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 23de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Flættre, udj den paa fol: 115 og 126 Incaminerede sag, med det paa fol: 115 Specificerede Laugret, undtagen for Erich Æen sat Jon Biørche, og for Torbiørn Rogne sat Erich Ousgier, nærværende den Constituerede Lensmand Knud Ringheim.

Hvor da for Retten fremstoed Bøygde Procurator Niels Traae for Sølfest Flættre og gav til kiende at have med Muntl: Continuations stevning, efter forige tiltale, her til aastædet til i dag ladet indkalde Svend Dugstad, Godskalk ibdm:, samt Encken Maritta Dugstad med Lauværge Knud Nedr: Schutle, Erich Soue, Brynild Lem/m/e med søn Jwer Brynildsøn, og Lars Lem/m/e, widner at anhøre og Dom at modtage, saavel i hoved sag som processens omkostninger. til sam/m/e tiid og stæd er indkaldet de forige førte Contra widner, at anhøre hoved Citantens widner, og deres widnes byrd underkiendt, Hower Tøen, Siur Grotland, Holgier Reene, Endre Store Soue, Gyri Seim, Siur Lirhuus og Colbeen Michelsøn Lem/m/e. Til widne (om?) i sag er indkaldet under Loven faldsmaal, her til i dag at møde efterfølgende, Johan/n/es Jæralds Tvet, Ragnilde Afdahl, Bottolph Fladeqwals-Teigen, Berge Blegberget, Gertrud Erichsdatter, Erich Leidahl, Jon Larsøn Grotland, Ole Twinden og Siur Grotland. wil fornem/m/e om de samtlige indstevnte møder.

Contra Citanterne møtte alle, undtagen Brynild Lem/m/e, af de til vedermæle indstevnte Contra møtte ingen, uden Siur Grotland og Gyri Seim.

Kaldsmændene Ole Nielsøn Traae og Ole Stephensøn Græfle afhienlede stevningen at være lovl: forkyndt Brynild Lem/m/e {med} i egen paahør med Muntl: warsel, men de havde en optegnelse hos dem paa alt for at hielpe huukom/m/elsen. ligeleedes er dend Muntl: stevning lovl: [forkyndt] for de forhen førte Contra widner, undtagen Endre Store Soue, som ej blev stevnt.

Traae sagde, at det er tiilig paa dagen, saa hand ej kand vente det alle vidnerne kunde kom/m/e, men tæncker sicker at de kom/m/er alle. nu møder Johan/n/es Jæralstveten, Berge Blegberget, Giertrud Tvinden og Siur Grotland,

1762: 146

1762.

dem hand paastoed forhørte, da ventelig de andere widner kom/m/er.

Nu kom widnerne Ragnilde Afdahl, Bottolph Fladeqwals-teigen, Erich Leidahl, og Jon Larsøn Grotland; Eedens forklaring blev samtlig widnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

Svend Dugstad paa Egene og hands granders vegne lod tilføre, at det forlig som de bød Sølfest Flættre paa Dugstad, vil de endnu indgaae, dersom hand vil betale dem alle de omkostninger de har haft siden, hvilket tilbud skal forstaaes, om samtlige Contra Citanterne.

Niels Traae for Sølfest Flættre sagde, at dette tilbud af Svend Dugstad er uforstaaelig, og der for intet svar kand give. men proponerer saadant forlig paa Sølfest Flættre[s] vegne, at hand beholder det lidet støcke omtvistede Marck, og en hver af Parterne tager deres til den/n/e tiid gjorde omkostninger hos dem selv, undtagen Rettens løn for disse 3de Sessioner, der af Sølfest at svare det halve, og Contra-Citanterne det halve.

Svend Dugstad svarede, Sølfest Flættre som saa trætte kiær, da wj paa Dugstad vilde til give han/n/em Teigen i 2de Mands hør, men aldeeles nægtede det, altsaa kand ieg intet svare til dette hands tilbud.

Traae svarede, at Sølfest Flættre nogen tiid der efter kom til Dugstad[s] opsiddere og vilde fornem/m/e hvad der kunde blive af dette tilbud: da fra gick Svend Dugstad saavel som de andere, det af dem tilbudne, altsaa forundrede Comparenten sig over, at Svend Dugstad vil kalde Sølfest Flættre trættekier, da det er vel Retten bekiendt, saavel som det heele Kircke-sogns Almue, at Swend Dugstd heller maae være noget trættekær, som wentelig maae have af Familien. altsaa paastoed Comparenten widnerne forhørte.

Svend Dugstad svarede, vel kom Sølfest Flættre til Dugstad, men aldrig talte om det forlig som wj havde tilbudt ham, altsaa benægter ieg hands indførsel, altsaa vil ieg beviise med 2de widner wort tilbud.

Traae svarede, at hand kand icke Rette sig efter saadant Men/n/eske der snart tilstaar og fragaar, thj hand i dag i Rettens paahør, tilstoed at have lovt Sølfest Flættre, da hand war paa Dugstad, næste Søndag der efter at kom/m/e op til ham, for at tale om forliget, men ej kom. altsaa er der icke at have paalidelighed til saadan/n/e utroeværdige Men/n/esker. i det øvrige Urgerede paa vidnernes antagelse.

1ste vidne, Johan/n/es Jwersøn, er boendes paa Gæralstveten, sagde sig gam/m/el 42 eller 43 aar, er ingen af Parterne witterlig enten beslægtet eller besvogeret, vidnede, at have været huusmand her paa Flættre i 8te aar, og er det 6 aar siden hand drog her fra. mens hand var her, huggede hand Marck til Creaturen i den omtvistede Teig hvert aar, og der til gav hands huusbonde Ole Flættre ham love. og giettede hand sine Creature der ad, høst og waar at beite, hvor til Ole Flættre gav ham lov. Størk Flættre, som kom her at boe efter Ole, hand leie[de] widnet til at være med sig, da de huggede Tøm/m/er i den/n/e omtvistede Teig, og huggede de 5 à 6 furretræer der i Teigen. paa Teigen sagde vidnet at kunde gjøre anvisning, men ej paa Merckerne. og Flættre holdt hægne garen eller Jlaget, og da vidnet spurte gamle Niels Flættre, [h]wi de icke holt garen til groen, svarede hand, Nej, dette er kortere, og groen kaldede hand Merckes groen. Traae tilspurte widnet, om hand icke har hørt det groen og Gunnelevstigen er Mercke imel: Dugstad og Flættre. Resp: Groen har hand hørt dem tale om var Merckesgroe, men kand ej mindes at have hørt tale om Gunnelevstigen. {Tr} 2° om vidnet icke ved hvor Gunnelestigen er, og om icke Flættre brugte til Gunnelevstigen baade oven og under berget. Resp: ved hvor Gunnelestigen er, der huggede de, vidnet huggede beiteskov under berget ved Gunelestigen, og oven paa blev Tøm/m/eret hugget. Svend Dugstad spurte vidnet, om Dugstad eller Lemme Mændene var overværende, naar de saaleedes brugte. Resp: Nej, de vare der icke, ej heller talte til dem, ej heller hørte hand nogen tvistighed saalenge hand var her. kand gjøre anvisning paa Merckes groen og Gunnelestigen.

2det widne, Ragnilde Swerqvedatter, tienende hos Haldor Afdahl, sagde sig gaml: 50 aar, er i andet og 3de leed beslægtet med hoved Citantens huustrode!!, vidnede, at have hørt af Britte {som} Bergo, som var 80 aar gl: da hun sidste vinter ved døden afgick. hun sagde, det Mercket imel: Lem/m/e, Dugstad og Flættre war i Gunnelestigen, det sagde hun mange gange. hun talte og om Merckes groen, at Mercket gick op igienem Groen og i Stigen. men widnet er \ei/ kiendt, saa det kand [ej] gjøre nogen anvisning. Traae spurte vidnet, om hun icke har tiendt paa Lem/m/e, hos hvem og hvor lunge. Resp: har tiendt hos Lars Lem/m/e i 3 aar, og er det 16 aar siden. 2° om widnet da icke viste det Flættre Manden brugte til Merckes

groen og Gunnelestigen. Resp: Nej, hun kom ej saa i Marken. 3° om vidnet den tiid hørte nogen tvistighed om disse Mercker.

1762: 146b

1762

Resp: Nej. 4° om vidnet hørte det Lem/m/e brugte til disse Mercker. Resp: Nej. Swend Dugstad tilspurte vidnet, om icke Britte Bergo war sengeligende og laae i sin store svaghed, da hun fortalte dette. Resp: Nej. 2° om vidnet ved hvor nær Britte Bergo war beslægtet med Sølfest Flætre[s] Kone. Resp: Nej, ved det icke. som ingen af Parterne videre havde at tilspørge vidnet, aflagde det Eeden.

3de widne, Bottolph Aadsøn, huusmand paa Fladeqwalsteigen, sagde sig gaml: 78 aar, er witterlig ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, vidnede, at have hørt sige af gamle Størk Dugstad, vist 8te aar for (før) 10 aars Kriigen, da widnet med ham huggede Floers tøm/m/er i Lønne føre, da de sat og talte om at Røde eller gierde En Teg til slaatte, spurte vidnet ham hvor Mercket war imel: Dugstad og Flætter[e], da svarede Størk, at det var af Merkes groen og i Gunnelestigen, og pegede hand hen over Elven, og saaleedes siunede widnet hvor groen var. da spurte vidnet ham, om der for var gloppe eller Merckesteen. Størk svarede, saa har min værfader sagt for mig. hands værfader var Tosten Dugstad, En Mand paa 90 aar gam/m/el. vidnet sagde ej at have været i den Marck, og der fore kunde ingen anvisning giøre. Svend Dugstad spurte, om widnet icke har hørt det Dugstad ejer indtil garen. Resp: har aldrig hørt om nogen gar, men af Groen i Stigen. som ingen havde videre at spørge vidnet, aflagde det Eeden.

4de widne, Berge Pedersøn, boende i Blegberget, sagde sig gaml: 63 aar, og at hands Kone var i 2det og 3de led beslægtet med hoved Citanten, vidnede, det Sølfest Flættre i sidstl: winter {Et} \Toe/ aar siden, {hørte} tilspurte den gamle Kone Britte Bergo, som nu er død og var her paa gaarden opavlet, om hun viste hvor mercket var imel: Dugstad, Lem/m/e og Flætre, og det udj widnets paahør. da siger dend gamle Kone, var ieg ved min Førlighed som ieg har været, skulde ieg wisse dig hvor min Fader har brugt: der er en groe kaldes Merckes groe, og En Kleiv kaldes Gunnelestigen, der i brugte hand. men widnet, som gandske frem/m/et, kand ingen anvisning giøre. Svend Dugstad tilspurte vidnet, om Lem/m/e og Dugstad Mændene var nærværende dend tiid, og om vidnet ved hvor nær dend Kone var beslægtet med Sølfest eller hands Kone. Resp: Nej, der var ingen nærværende fra Dugstad eller Lem/m/e. hand ved ej Rettere end at den gamle Kone og Sølfest sin Kone var i andet og 3de leed beslægtet. widnet aflagde Eeden og blev demiteret.

5te widne, Giertrud Erichsdatter, huus-Kone paa Tvinden, sagde sig gaml: 49 aar, er ingen af Parterne witterlig beslægtet eller besvogret, widnede, at have været i 4re aar huusKone her paa Flættre, og er 3 aar siden hun kom herfra. mens hun var her beitede hun med sine Creature uden for Jlaget ved Merckes groen og Gunnelestigen, hvor til hun fick lov af hinds huusbonde Sølfest Flættre, og hørte hun ej nogen paatale eller klage der om. vidnet sagde det hun og hinds Mand huggede paa sam/m/e stæd Marckeskov til Deres Creature, alt med Sølfest Flættre[s] love. og har widnet hørt sige det Merckes groen og Gunnelestigen er Mercke imel: disse 3de gaarder Flættre, Dugstad og Lem/m/e. hvilcket hun af mange har hørt og er bekiendt, samt der paa kand giøre anvisning. Paa Svend Dugstads spørmaal svarede vidnet, det hinds Mand er noget lidet i slægt med Sølfest Flættre[s] Kone, men ved ej hvor nær.

6de widne, Erich Haldorsøn, til huus paa Leidahl, sagde sig gaml: 33 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, widnede, at have tiendt hos Knud Lem/m/e i 3 aar, og er det 18 aar siden, da vidnet og Lars Lem/m/e, som er her ved Retten, flæckede Næver der oven paa ved Gunnelestigen paa berget og ind efter. da Raabte Lars Lem/m/e til vidnet, og hands egen Dreng som var med, det de skulde icke flække længere need, sigende, jeg troer icke vj

Eier lenger Need. de flæckede og under Gunnelestigen, men det var uden for Gunnelestigen i Dugstad Marcken. Naar vidnet kom/m/er i Marcken, wil hand gjøre anvisning hvor de flæckede oven for Gunnelestigen. og Flættre Creaturene beitede uden for garen, det hand saae mange gange naar hand kom der. og kaldes garen Flættres Jlag, hvilcket hand ofte hørte af Lem/m/e Folcket, og der paa kand gjøre anvisning, og har Flættre holdt den gar eller Jlag for at Lem/m/e[s] Creature ej skal kom/m/e ind paa dem. i all dend tiid hand tiende paa Lem/m/e, hørte hand ei nogen tvist om disse Mercker, og kand anvise Merckes groen som et velbekiendt Mercke.

7de widne, Jon Larsøn, tienende hos Siur Grotland, sagde sig gaml: 20 aar, er uden tvifl i 3de leed beslægtet med Sølfest Flættre[s] Kone, vidnede, at have tiendt i et aar hos Sølfest Flættre, og er det 6 aar siden, og gietede hand Flætere[s]

1762: 147

1762

Creature, som beitede om waaren og høsten uen for Jlaget. aaret efter at vidnet var kom/m/en her fra, huggede Aamun Hæfte beite der uden for Jlaget, og der til fick lov af Flætre, og var widnet med at kiøre det beite der fra for Aamun Hæfte. om mercker kand widnet ej forklare, men om garen Jlaget kand hand gjøre anvisning, samt hvor Creaturene beitede, og hvor Aamun Hæfte huggede. Traae tilspurte vidnet, om hand icke har hørt sige af sin Moder, det hun af Flætre Manden fick lov at slaae græs uden for Jlaget og inden for groen. Resp: Nej. Svend spurte widnet, om Dugstad Mændene war overværende ved det brug. Resp: Nej.

8de widne, {Siur} Lars Knudsøn, er boendes paa Bergo, sagde sig gaml: 41 aar, er ingen af Parterne witterlig beslægtet eller besvogret, vidnede. Traae sagde, at som dette widne forhen i sag har aflagt sit widnes byrd, saa vilde hand alleene under widnets forhen aflagde Eed, tilspørge vidnet, om hand icke hørte, da Sølfest Flætre, i vinter var {Et} \Toe/ aar, tilspurde den nu ved døden afgangne gamle Kone Brite Bergo, om Mercket imel: Flætere, Dugstad og Lem/m/e, hvad hun da svarede. Resp: ja, hand var hos og hørte der paa, og svarede hund, det Merckesgroen og Gunnelestigen war mercke imel: Flætere, Dugstad og Lem/m/e. det sam/m/e har widnet hørt sige af den/n/e gamle Kone 30 aar her for. Svend Dugstad tilspurte vidnet, om den tale imel: Sølfest Flætre og den gamle Kone passerede før eller siden den/n/e process begyndes. Resp: det var før processen begyndes.

9de vidne, Ole Jørgensøn, boendes paa Tvinden, sagde sig gam/m/el 67 aar. Traae sagde, det dette widne og Siur Grotland ere beskickelse vidner til Lem/m/e Mændene i den/n/e som/m/er, der for vilde hand til dem have fremsat følgende qwæstioner: at da Sølfest Flætere ved disse tvende beskickede Brynild og Lars Lem/m/e for den skade deres Creature i som/m/er havde tilføyet ham, hvad tale der da falt Parterne imellem om garen. Vidnet aflagde Eeden efter Loven, og til qwæstionen svarede: Lars Lem/m/e siger til Sølfest Flætere, hvi holder du icke garen Jlaget. da svarede Sølfest Nej, icke føren den kom/m/er i sit Rette Mercke. 2° om widnet icke hørte det Lem/m/e Mændene tilstoed det Flætre holdt garen Jlaget alleene, fordj at Lem/m/e[s] Creature ej skulde kom/m/e i hands Marck. Resp: ja. 3° om vidnet hørte det Lem/m/e Mændene bad Sølfest Flætere om, det de maatte holde Jlaget. Resp: de bød sig til at vilde holde det, men Sølfest svarede Nej, det bliver icke føren der bliver En anden forklaring. Svend Dugstad tilspurte vidnet, om hand icke hørte det Lem/m/e Mændene sagde, at Knud Lem/m/e holt garen. Resp: de sagde, det Knud Lem/m/e 30 aar her for, i et aar havde holdt garen, der til Sølfest svarede, det hand viste intet der om.

10de widne, Siur Siursøn Grotland, {under sin i sag for hen af} aflagde Eeden, og til ovenstaaende qwæstioner svarede, saa som til hoved Citantens 1ste qwæstion, svar, som neste vidne. 2° svar, ja. 3de qw: svar, som neste vidne. Til Contra Citantens qw:, svar, som forige widne.

Niels Traae paa sin Principals vegne war Redebon at slutte sag.

Contra Citanterne her fremtræde og declarerede, det de havde stevnt Contra, og vilde have deres Contra stevning først Examineret, dend de fremlagde, forfattet af Procurator Blekenberg under 21de Aug: sidstleeden, saalydende.

Traae tilstoed den/n/e Contra Continuations stevning at være Sølfest Flætre lovl: forkyndt.

Lars Nielsøn Mieldedallen møtte og tilstoed warselen. Anders Dugstad, Siur Schiølje, Niels Grotland, Niels Michelsøn Stranden og Siur Gotland!! (Grotland?) møtte og tilstoed warselen, men Torbiørn Rogne, Erich Æen og Ole Stranden efter paaRaabelse møtte ej.

Kaldsmændene Mons Lofthuus og Mathias Larsøn Growe afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse for de udeblivende vidner, saasom for Torbiørn Rogne i hands steedatter Sigris] paahør, for Erich Æen paa gaarden Æen, og som ingen var hiem/m/e, sagde de det til næste grande Knud Fitie, for Ole Stranden eller Tufte i eget paahør.

Afskeediget,

som dagen er forløben, udsættes sag til i Morgen tiilig.

Dend 24de Septbr: blev den/n/e sag atter foretaget, da begge Parter møtte.

Niels Traae sagde, at hvad dend af Contra-Citanterne indstevnte Lars Nielsøn Mielde belanger,

1762: 147b

1762

som Contra-Citanterne formeener, at føre widner over widne, formeener Comparenten, at hand som En ærlig forstandig og uberøgtet Mand, her for Retten selv tilstaar de ord de vil føre vidner om, eller hvad hand kand have udtalt, altsaa siunes det uforuden at bemøye Retten og spille tiiden med slige unøttigheder. men Comparenten havde store aarsage, at føre widner og bemøye Retten, over det brugt[e] widne af Contra Citanterne, Colbeen Michelsøn Lem/m/e, som hverken har haft forstand til at forklare sit slægtskab, uden det er bleven betydet eller tvetøcket i ham, saavel som og, at hand for nogen tiid siden har besvangret sit Søskendebarn, og hun som blev besvangret, til straf og undgiældelse, er for under Retten bleven dømt til Fisker Leien i 3de aar, men benævnte Colbeen Michelsøn {for} \af/ sam/m/e Rett blev {anseet} som En wanvittig og Taabe fri Kiendt, altsaa formeener Comparenten, at slige wanvittige Men/n/esker, kand formaaes til at vidne hvad Mand wil, altsaa haaber Comparenten, at den/n/e Respective Ret, seer der hen hvor wit paa slige widner kand være at Reflectere.

Jeg, Svend Dugstad, benægtede den/n/e Niels Traae[s] indførsel angaaende Colbeen Michelsøn, da hand her for Retten taler om hands leiermaal og hands wanvittighed, da den sam/m/e dreng er af sin fulde forstand, altsaa begierede, at hand vilde beviise han/n/em, det med widner, eller af den for afhænde leiermaals Dom.

Traae sagde, dette er icke vært at besvare, thj hvad hand har sagt, kand hand med Dom/m/en i sin tiid bevise, Reserverede sig til sit forige, og paastoed Lars Mielde[s] Declaration.

Lars Nielsøn Mielde fremstoed for Retten og sagde, det hand gick i Marcken med Sølfest Flættere for at see hvorleedes hand med Lirhuus og Lofthuus war forligt, og at Sølfest skulde vise ham de Mercker som der var needsat, hvilcket var det hvor om hand talte og sagde til Laugretten i nest forige aar. tilstoed og det hand er broder til Sølfest Flættere sin huustroes Farfader, saa det er uforuden her om vidner at føre.

Svend Dugstad sagde, det hand var fornøyet med Lars Mielde[s] Declaration om slægtskabet, men om den første post paastoed hand widnerne forhørte.

1de vidne, Anders Larsøn, boende paa gaarden Dugstad, efter aflagde Eed vidnede, at da Rettens Middel første gang, i nest afvigte aar, war her paa Aastædet, og Rettens Middel kom Et stöcke op i Marcken for at modtage vidnernes anvisning, da siger widnet til Lars Mielde, Sølfest Flættere har nock vist dig disse mercker, som Du nu skal giøre anvisning paa, siden det

er saa lunge siden du var her paa gaarden. der til Lars Mielde svarede ja, hvor om widnet skiød Torbiørn Rogne og Erich Æen, som gick bag efter, til provs. Parterne havde ej noget at spørge, men Traa protesterede imod vidnet, der selv i dette tilfælde er angivere og søgt mand.

2det widne, Siur Siursøn, til huus paa Schølje, sagde sig gam/m/el 70 aar, er ingen af Parterne witterlig beslægtet eller besvogret, widnede, det hand var 10 aar gam/m/el da hand kom paa Grotland, og blev der til hand war 26 aar gam/m/el, og nu er det 44 aar siden hand Reiste her fra Bøygden til Wiiger oting. i dend tiid hand war paa Grotland, kom hand ofte om Jlaget, Gunnelestigen og Growen, kand ej sige det hand nogen tiid hørte sige at Groen blev kaldet Merckes groen. i den tiid brugte Lem/m/e oppe i Berget, og Dugstad {i} til garen, Dugstad garen eller Jlaget, kand ej sige om noget Mercke, men kand giøre anvisning som de brugte. men hvorleedes der er brugt i disse 44 aar, ved widnet ej, saasom hand har været langt der fra. Svend Dugstad tilspurte widnet, 1° om hand icke hørte af Flættre Manden sige, det Mercket var i Furren og der fra i Lynghold. Resp: Niels Flættre stod her uden for døren og sagde, det hands Eiendom gick beent op. Traa tilspurte widnet, om hand saae hvad slags brug Dugstad havde ind til gaaren. Resp: hand saae tiit at de hugge fure, flække Næver indtil garen, Dugstad under og Lem/m/e op paa berget. 2° hvem af Dugstad Mændene hand saa der, og deres Navn. Resp: hand mindes det ej, icke heller gav nogen agt der paa.

3de widne, Niels Siursøn, er fød paa Grotland, og nu tiener paa Lønne, sagde sig gam/m/el 45 aar, er ingen af Parterne witterlig beslægtet eller besvogret, widnede, det hand en gang fulde sin Moder der ind, da var hand paa det 15de aar gaml:, da de kom ind om garen, siger hand til sin Moder, hvem bruger her: hands Moder svarede: Dugstad Eier til garen og op under berget. vidnet sagde, det hand der under berget giædede Creature for sin Moder, men ved slet intet om Mercker at sige. Svend Dugstad tilspurte vidnet, om hand icke har hørt sige, at den omtvistede Groe kaldes Lindetogro. Resp: hands Forældere kalde den saa, naar de saa den woxede, sagde de, nu voxer Lindetogro, nu faar vi qvernebør i watnet. Traae tilspurte vidnet, om hand icke ved det Flættre nu i en lang tiid har brugt det omtvistede stöcke Marck. Resp: har hørt saacke!! (snacke)

1762: 148

1762

det Flættre brugte det, men har ej seed det, saasom hand i lang tiid har været borte der fra. 2° hvor det er de kalder Groen Lindeto, og om hand icke har hørt sige om Merckes groen. Resp: der er et plats som kaldes Lindeto, der, hvor Groen falder ud over, der kaldes den Lindeto groen. har hørt den snack at Groen kaldes Merckes groe, men hands Forældere holdt den icke for Merckes-groe. 3° om hand icke ved af Marckeskiolds gloper ved Merckes groen. Resp: har hørt sige at der er En gloppe udj Allemands veien ved Groen, vidnet har og seet den gloppe, men ved ej om den er rigtig. 4° om widnet kand sige hvor hands Forældere den tiid holdt merket for at være, naar de ej vilde holde Groen for Mercke. Resp: der er Et stöcke marck oven for Allemands weien som gaar til Groen mod Flættre, der brugte hands Forældere, og vidnet var med, indtil {...t.st} Flættre kom og forbød dem det. 5° hvorleedes de brugte siden opigienem til Dugstad giellen, og hvor de hold mercke. Resp: de brugte indtil Flættre garen, om Mercke ved widnet ej, men garen staar med Groen, og sam/m/e stæds staar den noget fra. 6° om hand icke ved, at i all den tiid hand var paa Grotland, det Grotland icke har brugt lengere end til Groen. Resp: icke siden vidnet blev voxen har de brugt lengere end til Groen, men hand mindes, at da hand, vidnet, var liden, da brugte de inden om.

4de widne, Niels Michelsøn, huusMand hos Kiel Bøygð, sagde sig gam/m/el 51 aar, og at Brynild Lem/m/e er hands Morbroder, widnede det hands Fader og Morfader boede paa Lem/m/e, men widnet drog der fra for 35 aar siden. mens hand var hos sine Forældere, brugte de og Ole Hægle, som den tiid boede paa Lem/m/e, til den furre, som nu er afhugget, og var

der 2de Kors i furren, og der fra, sagde de, gick byttet og Need i garen, og saaleedes brugte de. hvor om vidnet kand gjøre anvisning. Svend Dugstad tilspurte vidnet, om hand icke ved, det byttet gick fra furren og til Almgøtte Nutten. Resp: kan ej sige det, saasom hand var ej der inde, mindes ej heller om noget mercke der inde. 2° om Dugstad icke stedse brugte til Dugstad garen under {gar} Berget. Resp: vidnets Fader og Godfader sagde, de brugte til garen, videre kand hand ej sige.

5te widne, Siur Grotland, som sidste Session aflagde sit vidnesbyrd, men nu ickun er indkaldet til at gjøre anvisning, og at Eedfæste sit aflagde vidnesbyrd.

Her ved tog Rettens Personer og Parterne, at gaae i Marcken til de omtvistede stæder, for at modtage den anvisning widnerne har belovet at gjøre, men Regnen blev saa meget overflødig, at vj i Marcken intet kunde u[d]rette, hvorføre det udsettes til i Morgen.

Den 25de Septbr., i følge [med] Begge Parter, forføyede Rettens Personer dem i Marcken til de omtvistede stæder, for at modtage den anvisning vidnerne har loved at gjøre.

Vidnet Johan/n/es Jwersøn Jæralstveten anviste garen eller Jlaget, samt Groen og Gunnelestigen, og den der inden beligende Teig, hvor widnet havde hugget beite i Teigen under Gunnelestigen, og Størk Flættere hugget Tøm/m/er oven paa der furre skov begynder. Svend Dugstad tilspurte vidnet, om det var i linie inden for Merckes furen at Størk Flætre huggede. Resp: Førre er wit, noget kunde bleven hugget uden for og noget inden for. Som Parterne indtet videre havde at tilspørge vidnet, aflagde det Eeden efter Loven og blev demiteret

Giertrud Erichsdatter Tvinden gjorde anvisning efter sit vidnesbyrd, samt at de beitede i den/n/e omtvistede Teig, samt paa hin side af Groen. Svend Dugstad tilspurte vidnet, om det icke har hørt af en gam/m/el Kone paa Grotland sige, hvor Mercket skulde være. Resp: Nej. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden.

Erich Haldorsøn Leidahl anviste hvor hand og Lars Lem/m/e[s] {flæck} Dreng flæckede Næver, som var strax oven for boe Recke veien uden og inden for Gunnelestigen. samt hvor Flættere Creature havde beitet, som var inden og uden for Groen. anviste Merckes groen samt garen, Jlaget kaldet. Svend Dugstad tilspurte widnet, om det icke maae tilstaae, at det ickun er 14 aar siden hand kom til Lem/m/e at tiene. Resp: det er længere siden, hand var 15 aar gaml: hand!! hand kom der at tiene, og nu er hand 33 aar gaml:. widnet aflagde Eeden og blev demiteret.

Jon Larsøn Grotland anviste hvor Flættere Creature af ham blev giedet, som var uden for Jlaget, forklarede, at det kunde hænde det nogle Creature mod hands willie kom neden for Groen at beite. anviste hvor Aamun Hæfte havde hugget beite i den omtviste Teig. ingen havde [noget] at spørge widnet, som aflagde Eeden.

Contra widnerne.

Siur Siursøn Schiølje anviste garen Jlaget, Groen og Gunnelestigen, men ved ej om Mercke. anviste det Lem/m/e brugte oppe i Berget, og Dugstad til garen. da ingen havde [noget] at spørge

1762: 148b

1762

vidnet , aflagde det Eeden.

Niels Siursøn Grotland anviste garen og op under Berget, at Dugstad der efter hands Moders sigende skulde Eie, og ka[l]dede det Dugstad Giellene. forklarede: at der hvor Groen kaldes Lindetagro, er neere ved Flættere og Grotlands wandet. altsaa aldeeles uden for den/n/e trætte. og oven for Almands veien skal det være, sagde vidnet. Svend Dugstad tilspurte widnet, om hand icke har hørt sige det Flættere ej skal Eie høyere op, end til Alm giøtte

Nutten. Resp: kand ej sige om noget Mercke der, ved ej om dette. Da Parterne ej videre havde at spørge widnet, aflagde det Eeden.

Niels Michelsøn Bøygdt anviiste den afhuggede fure, og der fra Need i garen. aflagde Eeden og blev demiteret.

Siur Siursøn Grotland anviste til garen at Dugstad brugte med forklaring, om det var oven eller under garen ved hand ej, men under Groen saa hand de brugte. Parterne hav[d]e ej noget at tilspørge widnet, som aflagde Eeden.

Da wi kom til den afhuggede Merckes furre, blev af Niels Traa til Actens følge frem lagt Et afritznings Charte over den omtvistede Teig, som strax blev Confereret med Teigens Situation og Compassen, sat paa alle mercker, saa vit skoven wilde tillade siunet, men hvor skoven hindrede, der Rethede Mand sig efter de paa Merckerne opreiste flag.

Niels Traae paa sin Principals vegne Submitterede sagen til Doms efter det i Rette lagde afritsnings Carte, og de mange Eenstem/m/ige Eiendoms og hævds widners Eedelig forklaring og anvisning, som begynder ved Grotlands Mercket, og efter Merckes groen til Gunnelestigen, som skille Mercke imel: Flætre og Dugstad. Nock i fra Gunnelestigen til Fure stuppen, som er i lige linie til Lofthuus og Lirhuus Mercker, som skille Mercke imel: Gaarden Flætre og Gaarden Lem/m/e[s] opsidder. der næst {begierede} \indleverede/ Comparenten sin skriftl: Regning af gaar dags dato over den/n/e sags bekostninger og udgifter, og vilde afvarte Dom. dend fremlagde Regning var belagt med lovl: stemplet papiir, og lydede paa 138 rd: 4 mrk: 12 s:, er ord efter andet saaleedes.

Svend Dugstad sagde, det hand for Egene og sine medInteressendere begierede sag udsat for at søge fleere widner, og at faae de nu udeblivende widner indkaldet.

Niels Traae sagde, at hand mercker det Svend Dugstad alleene fører unøttige udflugter, og vil endnu opspørge fleere vidner, alleene i tanke der med at overvinde Sølfest Flætere med magt og mengden af dem, ligesom og at Ruinere ham aldeles i grund, saasom hand alleene som En fattig Mand imod saa mange bemidlede Contraparter, ei lenger kand taale at udstaae imod dem. altsaa declarerer Sølfest Flætre Reent ud her for Retten, at hand icke her efter wil underholde Rettens personer her paa Gaarden, om hands Contra parter Nocksaa mange gange opkræver Retten, og Urgerer kraftigst paa Dom, og vil have slutning paa sag for den/n/e Ret.

Svend Dugstad protesterede imod overilelse.

Afskeediget,

Da Lovens 1ste Bogs 13de Cap: 15 art: tillader Part tiid til at søge widner, saa kand Retten ej betage dem saadan Lovens Beneficium, hvor for den af Contra-Citanterne forlangende udsettelse billiges Dem, {En} til En for Dom/m/eren beqvem tiid, naar Snee og Iis er afgaaen paa de omtvistede stæder, hvor om Contra-Citanterne betiids advarer Sorenskriveren, at tægte dagen for begge Parter i god og lovl: tiid kand worde dem bekiendt giort. Den/n/e Sessions bekostning, som er: Sorenskriverens skyds fra Hardanger til Wosse Wangen 5 mrk: 4 s:, hiem igien Modereres formeedelst andere foretninger, diet penge for en Reisedag 4 mrk:, Sorenskriverens skyds fra Wosse Wangen og her til Aastædet har Citanten besørget, 3de dages foretning 2 rd:, Laugreretten per Mand 3 mrk: 8 s:, er 4 rd: 4 mrk:, Lensmanden 4 mrk:, tilsam/m/en 8 rd: 5 mrk: 4 s:, betaler herved Citanten, da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal worde kiendt.

Dend 4de Nobr: blev paa **Ewanger med Waswærens Tinglags Almue holden Et Almindelig Høste- skatte- og sagefalds-Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa folio 119 findes opnævnt og Specificeret, nærværende inden Retten Fogden Ole Lund Bildsøe med Bøygde Lensmanden Ole Brynildsøn Horvej og dend Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret,
1° Forordning af 23de Septbr: 1762 angaaende Et Extra paabud i Norge.
2det: Forordning af 6 Aug: 1762 angaaende

1762: 149

1762

straffens skierpelse for Tyverier paa de Kongl: Slotte.

3de: Forord: af 4de Septbr: 1762 angaaende Nye Banco-sedler paa En Rigsdaler.

4de: Placat af 4 Aug: 1762, hvor ved Forbudet paa Korn vahres udførsel, af 16de Febr: nest forhen, af Danmrk: og Norge ophæves.

5te: Rescrist af 30de Julj 1762, at de Soldater og Dragoners Koner, hvis Mænd ere Com/m/anderede, ej maae straffes med Tugthuus eller Gabestock, fordj de ej har taget fast tjeneste.

6de: hans Exellen[c]e Hr: Stiftbefalingsmand von Cicignons ordre til Fogden, af 14 Aug: 1762, grundende paa Kongl: approbation, hvor udj befahles, det 4 á 5 Bønder, efter Districte[t]s størelse, skal Holtz forsten Adjungeres.

7de: En ditto Ordre til Fogden, af 21de Septbr: 1762, betræffende dette Fogderie som i aar tilkom/m/er at svare Hospitals penge 366 rd: 72 s:

8de: En dito Ordre til Fogden, af 21 Septbr: 1762, at dette Fogderie i aar tilkom/m/er at svare i Delinquent penge 83 rd: 87 s:

9de: En dito Ordre til Fogden, af 21de Septbr: 1762, at Grentse-skyds-penge for dette Aar skal betales: den/n/e Ordre war underskrevet paa hans Excellence[s] wegne, af hands Fuldmægtig Johan Reef.

Jwer Andersøn Swange udgivene pante brev af 26de Febr: 1755, indført i pantebogen paa fol: 435, blev efter paategnede qvittering af dags dato, udslet.

Hr: Capitain Barchelaj udgivene gielts brev af 5te Nobr: 1760, til Cancellie Raad Fleischer for laante penge 299 rd:, mod underpant af Ewanger Færgestæd, Giestgiberie og alle paa stædet Eiende huuser, blev læst.

Gaute Rørgaæ og medInteressendere udgivene skiøde af dags dato, til Christen Olson paa 15 ½ Mrk: smør i gaarden Rørgaæ med bøxel, blev læst.

Lars Olson Schiervegen udgivene skiøde af dags dato, til Aamun Nielsøn paa 12 Mrk: smør i gaarden Skiervegen med bøxel. Blev læst.

Hr: Rennords udgivene bøxel brev, med Rewers, af 21de Octbr: 1762, til Simon Magnesøn paa 12 mrk: smør i Øvre, og 4 ½ mrk: smør i Nedre Afdahl, blev læst.

Hr: Provsten Ruus udgivene bøxel brev, med Rewers, af 10 Julj 1762, til Knud Holgierson paa ½ Løb smør i gaarden Elje, blev læst.

Knud Brynildsøn Bolstad udgivene gielts brev af 3 Julj 1759, indført i Pantebogen paa fol: 501, blev efter paategnede qvitering af 3 Nobr: 1762 udslet.

Knud Ellie og Endre Hiembære skriftl: forpligt af 10 Julj 1762, til Joen Ellie med huustroe Kari Heljedatter, hvad de aarl: til livs ophold skal nyde, blev læst.

Dend 5te Nobr: Er ved Ewanger høsteting følgende passeret.

Gullich Brechuus og medInteressendere udgivene skiøde af 4de Nobr: 1762, til Knud Larsøn paa 22 ½ Mrk: smør i gaarden Geilen, blev læst.

Anders Olsøn paa Egene og samtlige beboeres wegne paa Gaarden Bolstad, gav tilkiende, det de samtlig med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Giestgiberen paa Øren, Christopher Andersøn, for den skade hand med sine swiin aarsager Citanterne paa {sin} deres bøe, der om Dom at anhøre til sviinenes afhegning og processens erstatning. wil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte Giestgiber møtte, tilstoed warselen, tilstoed og det hands swiin, mod hands willie kand have gjort nogen liden skade med deres Roden, men hand ved ej om saadant er skeet enten paa Kogen, og Landets Alminding, eller paa Citanternes Eiendom, føren Citanterne beviiser hvor vit deres Eiendom strækker sig.

Afskeediget,

sagen henviises til Aastædet, hvor Citanterne haver at beviise deres Eiendoms stræckning, til siun og granskning, om den paastevnte skade er dem eller Almindingen tilføyet, da der skal blive Kiendt hvis Ret er. Til den/n/e sags lovlig bhandling paa Aastædet, haver Citanterne tillige at indkalde Kongl: Maj:ts Foged, som den det paaliger Kongens eller Landets Alminding at forsvare, om hand finder fornøden noget {at} \i/ sagen at svare.

Gullich Stywe og Aschiel Ewanger, efter forige tiltale, Contra Jwer Møcheltvet, æskede sag i Rette med forestilling, det Jwer Møcheltvet, efter gjorde løfte inden Retten, endnu ej havde betalt til dem deres Myndlingers arv, hvor for de paastoed Dom, med erindring om processens omkostning.

Dend indstevnte blev atter 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Citanterne urgerede paa Dom, af frygt for Jwer Møcheltvets uformuenhed.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt,

Dend indstevnte Jwer Møcheltvet har selv tilstaaet at indesidde med En deel af sine steebørns arv, efter Faderen, der beløber, naar jordegodset er fra draget, Vide Arveskifte brevet af 12 Martj {1754} 1753, {der beløber} til 10 rd: 1 mrk: 8 s:, hvor om dend indstevnte selv her inden Retten, ved som/m/er Tinget, gjorde det løfte, inden dette Tings holdelse, at afbetale Citanterne, som hands steebørns Værger, imindeligheid. da hand dette sit løfte ej har opfyldt, er det Citanterne Urgerer paa Dom. Thj Kiendes for Ret, det Jwer Møcheltvet, til Citanterne, som Værge for hands

1762: 149b

1762.

Steebørn, bør betale de paa Fader arv Resterende 10 rd: 24 skil: med Renter fra dend dag hand blev Fæst til Moderen og indtil betalingen skeer, samt udj processens omkostning 4 rd:., alt af Jwer Møcheltvet at efterkom/m/e inden 15 dage efter den/n/e Doms lovl: forkyndelse, under Nam og Execution.

Lars Olsøn Schiervegen udgivene skiøde af dags dato, til Brynnild Larsøn paa 12 Mrk: smør med bøxel i gaarden Schiervegen, blev læst.

Brynnild Larsøn Skiølje udgivene gielsds brev af dags dato, til Provstinde Gelmejden for laante penge 150 rd:., mod underpant af 1 pd: 3 mrk: smør med bøxel, og over bøxel til 6 mrk: smør, i gaarden Schiølje, og 12 mrk: sm: i gaarden Schierwegen, læst.

Fogden lod inden Retten oplæsse og Examinere følgende Bilager ved hands Regnskaber: 1° det almindelige Tingsvidne indeholdend[e] 13 poster. 2° Specification over Lensmændenes fri gaard. 3° Specification over de affælde jorders gotgiørelse i skatten. 4° Specific: over de i Fogderiet værende giestgibere. 5° skatte Restansen, hvis endelig Sum/m/a er 2 rd: 6° Odels Mantallet. Som ingen var der noget mod sam/m/e havde at forestille, var Fogden Rettens Atestation begierende, som blev efterkom/m/et.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar 1763 skal betiene, blev opnævnt og ere, \NB!! (Nye?)/ Helje Bræche, Hans Aldahlen, Torbiørn Ewanger, Lars Fosse, gamle, Anders Aarhuus, {Jngebrigt Bindingebøe}, \Niels Nessem/, Knud Berge og Gullich Berge.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaee i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

Dend 8de Nobr: blev paa **Wangens Almindelig Tingstue holden Høste- skatte- og sagefalds-Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 126 findes opnævnt og Specificeret, nærværende Fogden Ole Lund Bildsøe og den Constituerede Bøygde Lensmand Knud Olsøn Ringheim med den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger og Ordres som paa fol: 148 og 149 ved Ewanger eller Wasværens Ting findes Extraheret.

Godskalk Olsøn Opheims udgivene gields brev af 17 April 1760 til Hr: Professor Haberdorph, indført i Pantebogen paa fol: 535, blev efter paategnede qvittering af 14 Julj 1762, udstæd af Poul Mejer Junior, anvist og udslæt.

Sigr: Joachim Nordahls gields brev af 1ste Nobr: 1762 til Hr: Etats-Raad Thomas de Fine for laante penge 599 rd:, mod anden priorité i den halvdeel i Leedingen af det saakaldede Apostels-gods, blev læst.

Bøygde Procurator Traa gav til kiende, det hand for Maren, Niels Rasmussen[s?], i Bergen, til dette Ting, ved skriftl: stevning af 21de Octbr: sidstl: har ladet indkalde Matz Knudsøn Seim, for de i aaret 1759 hos Johan Wejner borgede vahre, hvis beløb er 10 rd: 8 s:, hvor for Citantinden Cawerede, der for Dom at modtage til betaling med videre, efter stevningens indhold, den hand i Rette lagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, saa lydende Lit: A.

Dend indstevnte Matz Seim blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare.

Kalds-Mændene Jwer Mølster og Torgier Lie afhiemlede stevningen at være Matz Seim lovl: forkyndt, i paahør af hands Kone Anna Olsdatter, siden Manden ej lod sig finde.

Citanten erindrede om forelægelse.

Afskeediget.

Dend lovl: indstevnte Madtz Knudsøn Seim gives Lavdag til nest anstundende aars som/m/er Ting.

Bøygde Procurator Traa for Aamun Bøe gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Jon Lille-Røtte, Dom at modtage til at betale Resterende 3 rd: 4 mrk: 8 s:, som er for en Koe Citanten nestleeden aar om høsten solte til dend indstevnte for 4 rd:, da En ort i haand penge blev betalt, det Resterende siden ej i mindelighed har været at erholde, samt at svare processens omkostning, vil fornem/m/e om dend indstevnte nu møder.

Dnd indstevnte {Aamun Bøe} \Jon Røtte/ møtte, tilstoed warselen, og at hand havde kiøbt dend paastevnte Koe af Citanten for 4 rd.; og havde betalt En ort i haand penge, saa at der Restede 3 rd: 4 mrk: 8 s: paa betalningen. men som Koen 13 dage efter at hand havde modtaget den, laae den død af hagesod, da hand widnesfast lod Koen opskære for at see hvad den fattes, samt lod huuden afflaae, dend hand har tilbudet selgeren, som ej sam/m/e wilde modtage, hvor fore dend end nu ligger udj hands giem/m/e. altsaa har hand med Muntl: warsel ladet Contra stevne hoved Citanten, widner at anhøre om Koens svaghed, samt Dom at modtage til hands befrielse og processens erstatning. widner, som under Lovens [faldis]maal er indkaldet, ere Biørne Storre-Røtte, Anders ibdm.; wil fornem/m/ om de møder, sagde Ellers, imindelighed at havde, i gaar aftes tilbudet hoved Citanten at vilde betale halve skaden, men hand vilde det ej modtage.

Traae tilstoed den/n/e Contra stevning, og wilde anhøre vidnerne. De indstevnte widner møtte, Edens forklaring blev dem forelæst, og formanet

1762: 150

1762.

at blive ved sandhed.

1ste widne, Biørne Willumsøn, boende paa Gaarden Stor-Røtte, efter aflagde Eed vidnede, at da Koen var død, lod Jon Lille Røtte sende bud efter vidnet og hands grande, til at besigtige Koen. da Jon Røtte havde aabnet bæstet, saa vidnet, det lungen var aldeeles anvoxen til den venstere siide i bæstet, og det saa sterck at Jon Røtte ej kunde faae lungen der fra, uden med magt at Rive den der fra. Anden feil saa vidnet ej paa bæstet, hvor af det kunde være død. hvor lunge bæstet hvar!! der paa gaarden føren det døde, ved vidnet ej, men mange dage war det icke, efter at Jon havde kiøbt det. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det widne, Anders Andersøn, boende paa Store Røtte, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne.

Contra Citanten forestillede, det hand havde ladet stevne hoved Citanten at anhøre baade stevnte og ustevnte vidner. og som hand haver \toe/ ustevnte vidne, sc: Aamun Seim, paastoed hand sam/m/e forhørt, samt Erich Lille Røtte, hvilcke tvende stoed her ved Retten nu og hørte paa, da Eedens forklaring blev oplæst.

3de vidne, Aamun Herlefsøn, boende paa Seim, efter aflagde Eed vidnede, da Koen i forgangen aar[s] høst blev leet fra Bøe til Lille-Røtte, hørte vidnet sige, det Koen ej var frisk føren den kom fra Bøe, hvilcke ord {at} hand hørte sige af sit huuses Folck, {som} og ellers hørte vidnet det sam/m/e sige En Prædikken dag her paa Wangen, uden at giøre sig nogen eftertancke hvem det var som sagde det. Parterne havde ei noget at tilpørge vidnet.

4de vidne, Erich Knudsøn, boende paa Lille Røtte, sagde at være Broder til Contra Citanten, efter aflagde Eed vidnede, det hand paa En Onsdag Reiste til Byen, og kom hiem en Fredag, saa hand begge dagene indberegnet var 10 dage borte. den dag hand Reiste, sagde hands broder til ham, det hand fick Koen. Tirsdags Morgenen efter vidnets hiemkomst døde Koen, saa Koen war paa 14 dagen paa Lille Røtte.

Traae sagde, det hand benægtede disse tvende widners udsigende. og begierede sag til næste ting udsat, for at indkalde vidner.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Bergje Siursøn Aarhuus udgivene gields brev af 3 Julj 1759, indført i Pantebogen paa fol: 519, blev efter paategnede qvitering af 4de Nobr: 1762, udslet.

Dend 9de Nobr: Er ved Wangens høsteting passeret som følger. for dend LaugrettesMand Biørne Røtte sad Torgier Lie.

Knud Johansøn Roustad udgivene skiøde af gaar dags dato, til Niels Olsøn paa En Løb og Tree Spand smør med bøxel i gaarden øvre Røchen, blev læst.

Sigr: Nordahl gav tilkiende, det Ole Finnesteigen for ham har klaget, det hands Datter Britte Olsdatter er i høst for Korsmisse bleven i skoven overfalden og skam/m/eligen slagen af Torgier Knudson Lødveteigen, og da hun havde brød at bære, blev sam/m/e spildt i en groov, anledningen hvor for hand slog hende, skal være, at hand havde hendes Fader Suspect for at have advaret Eieren af Ullestad-Teigen, at hand slap sine hæste der i Teigen, og sam/m/e tiid, da hun blev slaget, skal hun have advaret ham, at hands hæste gick der, og der for blev overfalden. Der om Torgier Knudson Lødveteigen er indkaldet at andhøre besigtigelse og beskickelse vidnerne Peder og Lars Glim/m/e, som under Lovens faldsmaal er indkaldet. og der næst hand, Torgier Lødveteigen, at modtage Dom til undgieldelse efter sagens beskaffenhed, samt processens erstatning. til vedermæle er indkaldet Pigens Fader Ole Finnesteigen. vil fornem/m/e om de samtlige indstevnte møder.

De indstevnte møtte alle, undtagen den paagiældende Torgier Lødweteigen, som efter 3de gange paaRaabelse ej vilde svare, endskiøndt hand stedse i dag har været her.

Kaldsmændene Jwer Mølster og Torgier Lie afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse at være skeet for Torgier Knudson Lødweteigen i hands Eget paahør for hands boepæl.

Citanten paastod vidnerne forhørte, og den udeblivende sagvolder forelagt til neste Ting.

Vidnerne Peder og Lars Glim/m/e sagde, det de som gamle Laugrettes mænd, ofte havde hørt Eedens forklaring læsse, ja ofte aflagt Eeden, og ved hvad dend betyder.

1ste vidne, Peder Knudson, boende paa Glim/m/e, efter aflagde Eed vidnede, at nylig for Korsmisse i høst, En dag mod aftenen, kom Britte Olsdatter til vidnet i hands huus, og beklagede sig at være slaget af Torgier Lødweteigen, og som widnets paaboende gaard war dend nærmeste og første gaard hun i slig omstændigheder og overfald kunde flygte til, bad hun det widnet og hands grande wilde see hvorleedes hun war slaget. da saa vidnet, det hendes høyere arm war slagen blaae og ophævet eller trutnet.

1762: 150b

og forklarede hun, det Torgier brød en stock af en buske, og der med slog hende over hovedet. For at befrie hendes hoved, havde hun holt den høyere arm over hovedet, og der med aftaget de øvrige slag. hun klagede og at være slaget over benene, men som gam/m/el og svagsiunet, kunde vidnet ej see at skjøne slagene paa beenene. hun sagde ellers, det hand havde slaget hende, fordj hun havde taget hands Øg af Ullestad-teigen, som hand der uden love havde indsat at beite, siden det var af Ullestad Mændene forlanget, det hendes Fader vilde passe paa Teigen. Nogle dage der efter, var vidnet og hands grande, efter forlangende af Ole Finnesteigen og hands datter, med dem hos Torgier Lødweteigen, for at høre paa deres tale. Da siger Pigen Britte Olsdatter til Torgier, see hvor du har faret med mig: hvor til Torgier svarede, det var ej sandt, hun skulde beviise det. og som hand vilde gaae fra dem, gick Britte efter og siunede sin arm, hvor hun var slagen, sigende til Torgier, seer!! (see) her hvor du har faret med mig, du maae skam/m/e dig. da svarede Torgier, har du faaen noget, saa velbekom/m/e dig. siden begierede Faderen og Datteren det Torgier vilde gaae med dem til det stæd hvor hand havde slaget hende, men Torgier wilde icke. saa gick de som vidner med dem, og da blev widnet \siunet/, at da Pigen Britte, skulde bære Mad til sin Fader paa støllen, vilde undvige for Torgier[s] slag, og hand med slag forfulde hende, hun da af det hastige springen, efter hendes sigende, hvde tabt Maden i grooen, som war tilsuene af de brød støcker eller smuler der laae i grooen, saa som hun dagen der efter havde opsamlet Maden. videre kunde dette widne ej forklare.

2det widne, Lars Pedersøn, boende paa Glim/m/e, efter aflagde Eed vidnede i Et og alt Conform med første vidne, undtagen hvad de slag angaar, som Britte klagede over at have faaen over føderne, da war at see paa den ene fod nogle smaae Røde striber som af slag.

Pigen Britte Olsdatter fremstoed for Retten og siunede sin høyere arm, som var oven over haand leedet endnu gandske Rød og hoven, og saa stiv i haandleede at hun ej kunde bruge eller bevæge haanden. forklarede ellers, det hendes arm heelt op igienem for 7 á 8 ugger siden var blaae og ophævet. og havde hun faaen disse slag over armen, af Torgier, ved at holde armen over hovedet, for at frelse sit hoved.

Afskeediget.

Torgier Knudsøn Lødweteigen gives Lavdag til neste som/m/erting.

Dend 10de Nobr: Er ved Wangens høsteting passeret som følger.

Jwer Gullichsøn Mitbære udgivene gielsds brev af 13de Nobr: 1761, indført i Pantebogen paa fol: 596, blev efter paategnede qviteing af 28de Octbr: 1762, udslet.

Godskalk Knudsøn Westrem og Lar Larsøn Opheim udgivene skiøde af 8de Nobr: 1762, til Knud Godskalksøn paa 1 pd: 7 mrk: smør i gaarden Eie, blev læst.

Torbiørn Siursøn Tvilde udgivene bøxel brev, med Rewers, af 8de Nobr: 1762, til Knud Godskalksøn paa 1 pd: 7 ½ mrk: smør i gaarden Eie, blev læst.

Hr: Provsten Ruus udgivene bøxel brev, men Rewers, af 12de Nobr: 1761, til Tosten Arnesøn paa 6 mrk: jordegoeds i gaarden Gilbakke, blev læst.

Johan/n/es Holgiørsøn Mit Bære udgivene skiøde af 9de Nobr: 1762, til Ole Olsøn Bøe paa 1 pd: 12 mrk: smør med bøxel i gaarden Mit-Bære, blev læst.

Jwer Gullichsøn Mit-Bære udgivene skiøde af 9de Nobr: 1762, til Ole Olsøn Bøe paa 1 pd: 12 mk: smør med bøxel i gaarden Mit-Bære, blev læst.

Ole Olsøn Mit Bære udgivene gielsds brev af 9de Nobr: 1762 til Torgis Olsøn Frettem for laante penge 320 rd:, mod 1 Løb smør i garden Mit-Bære til underpant, blev læst.

Dend 11de Nowbr: Er ved Wangens høsteting følgende passeret.

Niels Nielsøn Lødwe udgivene gielsds brev af 10de Nobr: 1762, til Jon Nielsøn Mugaas for laante penge 110 rd:, mod 2 pd: 9 mrk: smør i gaarden Lødwe til underpant, blev læst.

Dend sag indstevnt af Størk Knudsøn Hougen Contra hands Værfader Siur Seim, blev foretaget. Citanten forestillede, det hand formeedelst sit svage barn har nesten ald som/m/eren ophold sig med barnet i Bergen, hvor ved ham er bleven betaged all leilighed til at besørge sag oplyst paa sin siide, der for nødsages at begiere sag end nu en gang udsatt til næste ting.

for Værfaderen Siur Seim møtte hands søn Michel Siursøn, som paa sin Faders vegne paastoed Dom.

Afskeediget,

End nu en gang for alle, forundes Citanten sag udsatt til anstundende aars som/m/erting. men skulde hand da ej, med sin paaberabte oplysning frem kom/m/e, worder endelig Dom i sag afsagt.

Anders Hallesøn Weche gav tilkiend, det hand med muntl: warsel, til dette Ting har ladet stevne og indkalde Erich Knudsøn Soue som værge for Myndlingen Niels Larsøn, at som Citanten efter skiftebrevet af 24 Septbr: 1751, til formynderen Erich Soue har betalt Myndlingens arve Midler Captaler og Renter, tilsam/m/en 175 rd: 5 mrk: 6 s:, mod qvittering, og derved indløst det udlæg som Myndlingen var gjort udj skiftet efter hands sal: Forman[d]

1762: 151

1762

efter det allegerede skiftebrev, saa skulde hand formeene det selver udlæg er hands Eiendom. og som skiftebrevet udviser, det Myndlingen i blant andet er udlagt jordegoeds i gaarden Weche ½ Løb smør med bøxel og herlighed for 60 rd:, og hand, Citanten, ickun i skiøde af 21 April 1752, har faaen til Eiendom 12 mrk: mør i benævnte gaard for 20 rd:, Rester ham adkomst for det Eene pund smør, som hand har betalt med 40 rd: disse 40 rd: er det Citanten har stevnt Erich Soue at blive Dømt til at tilbage levere Citanten med Renter fra 21de April 1752 til betalningen skeer, samt processens omkostning at erstatte. og da Halsten Ringheim og Værge for Citantens steedatter Gundbiør Olsdatter, kand Citanten ej wide om hand kand have indløst dette pund smør for 40 rd: om saa er, er hand, Halsten Ringheim, indkaldet at forklare, til hvem hand har betalt disse paastevnte 40 rd: saa er og Erich Soue stevnt til at anhøre beskickelse vidner, det Citanten i mindelighed har æsket, disse 40 rd: betalt tilbage, hos Erich Soue, men sam/m/e ej kundet erholde. Citanten lagde i Rette det omRørte skiftebrev og skiødet, og vilde fornem/m/e om de indstevnte møder. her indføres en Extract af skiftebrevet og skiødet ordlydende.

Bøygde Procurator Traae for Erich Soue møtte og tilstoed stevningen. ligeleedes paa hands vegne tilstaar, at Citanten med tvende mænd har beskicket ham, om hand i Mindelighed vil betale de paastevnte 40 rd:, altsaa er det ufor nøden at føre vidner der om. sagde ellers at Erich Soue ingen lunde kand finde sig i dette Citantens søgemaal, som for 10 á 11 aars tiid siden er gjort Rigtighed, og der om vilde have Citanten tilspurt efterfølgende, om hand icke ved at Erich Soue paa sin Myndlings veine!! har anam/m/et i Pante Obligationen 66 rd: 2 mrk: 15 s:

Citanten lagde i Rette dend indstevnte Erich Soue[s] qvittering af 2 Nobr: 1754 for dend fulde Capital 175 rd: 4!! (5?) mrk: 6 s: bem:te qvittering er saa lydende.

Traae sagde, det Erich Soue gierne tilstaar qvitteringen, men ej at have anam/m/et dend Sum/m/a af Citanten, men hos vedkom/m/ende efter skiftebrevet, og de paastevnt 40 rd: for det Pund jordegoeds, hos Formynderen Halsten Ringheim, hvor om hand fremlæger skiødet af 21de April 1752, der med Halsten Ringheim efter stevningen tager til gienmæle. bem:te skiøde er saa lydende. Traae sagde ellers, det hand for Erich Soue ej tilstaar at have modtaget i Reede penge meere end 28 rd: 2 mrk: 7 s:

Citanten sagde, det hand med vidner skal beviise, det hand i Reede penge betalte til Erich Soue 68 rd: 2 mrk: 3 s: begierede sag til næste Ting udsat, for at indkalde vidner.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges til anstundende aars som/m/erting.

Aamun Hæfte og medInteressentere udgivene skiøde af 9de Nobr: 1762 til Lars Nielsøn Lem/m/e paa 1 Løb smør i gaarden Seim, blev læst.

Hr: Provsten Ruus udgivene bøxel brev, med Rewers, af 26 Julj 1762, til Aamun Arnesøn paa En Løb, Et Pd: 5 mrk: smør i gaarden Lofthuus, blev læst.

Dend 12de Nowbr: er ved Wangens høsteting følgende passeret.

Grenadeer Torgis Ollufsen Houge udgivene Testamente af 15de Martj 1762, til sin forlovede Martha Tollefsdatter Bryn og deres sam/m/en avlede barn Christi, blev læst.

Lars Bottolphsøn Strøme gav til kiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Hage, at blive Dømt til at aflæge Regnskab, Reede og Rigtighed, samt udlevere Myndlingen Maritta Bottolphsdatter[s] arve Midler med sine Renter, hvor for dend indstevnte har Værget, og Citanten dend 14de Martj 1760 er befahlet i hands stød at Værge for bem:te sin søster. og Citanten ej noget i mindelighed har kundet erholde, er det hand har stevnt paa Capitalen, der er efter arveskifte brevet af 1ste Julj 1752 – 17 rd: 2 mrk: 12 ½ s:, det hand i Retten frem lagde, og vil fornem/m/e om dend indstevnte møder. her indføres en Extract af skifte brevet, saavit som sag kand oplyse.

Bøygde Procurator Traae møtte for Ole Hage og tilstoed warselen, begierede sag udsat til næste ting, og skifte brevet til laans, for der efter at Rette for sig, eller til grunde at oplysse sag. og af frygt, det Ole Hage ej inden Neste ting skal blive insuffisant, stillede hand Erich Herrem til Caution.

Erich Herrem, som selv for Retten møder, sagde, det hand for Ole Hage Caverer for Capital 17 rd: 2 mrk: 12 ½ s: med Retter!! (Renter) og alt hvad der kand flyde af sag, som selvskyldner at svare, samt uden stevnemaal at modtage Dom til at betale alt det Ole Hage i den/n/e sag ej formaar at betale.

i anledning her af blev skiftetbrevet udleveret til Bøygde Procurator Traae, og sag udsat til anstundende aars som/m/erting.

{Aamun Hæfte og medInteressendere udgivene skiøde af 9 Nobr: 1762, til Lars Nielsøn Lem/m/e paa En Løb smør med bøxel i gaarden Seim, blev læst.} Det same – sjå ovanfor.

Sagefalds Eieren Sigr: Nordahl gav tilkiende, at som u-Confirmeret Person Lars Knudsøn Hæg tvende gange har besvangret ung løs qvinde Men/n/esket Giertrud Torbiørnsdatter Ulwen, og for første leiermaal erholdet Kongl: Allernaadigste Pardon. men da sidste leiermaal i aaret 1760 blev aabenbaret, har hand undviget Stiftet, for at ungaae den velfortiente straf. da hand nu atter har indfundet sig her i Præstegieldet, har Citanten til dette Ting med Muntl: warsel lovl: ladet ham indkalde, Dom at modtage til bøders erlægelse, samt undgiældelse som u-Confirmeret, og processens erstatning. til beviis i sag fremlægger Acor sogne Præstens attest af dags dato, og vil fornem/m/e om sagvolderen møder. bem:te Præste Attest er saa lydende Lit: A.

dend indstevnte Lars Knudsøn Hæg blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde

1762: 151b

1762

svare.

Kaldsmændene Jwer Mølster og Torgier Lie afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt paa Gaarden Ulwen, hvor Lars Hæg havde sit tilholdstød føren hand Rømte, og siden sin tilbage komst ligeleedes der paa Gaarden tilhold, og det i paahør af Torbiørn Ulwen, siden Lars Hæg ej lod sig finde.

Actor erindrede om forelægelse.

Afskeediget,

Lars Knudsøn Hæg gives Laudag til anstundende aars som/m/erting.

Sigr: Nordahl æskede sag i Rette Contra Lars Houg, og vilde anhøre hvad hands forsvar Niels Traae havde at i Rette føre.

Niels Traae sagde, det hand har Relateret Lars Houg sagens udsettelse fra dette aars som/m/erting til høstetinget, og da hand ingen Ordre fra Lars Houg har erholdet, frasiger hand sig sag.

Actor, efter sin forige paastand, Urgerede paa Dom.

Afskeediget,

sag optages til Dom indtil i Morgen, da Parterne møder eller møde lader, Dom at anhøre.

Dend 13de Nowbr: er ved Wangens høsteting følgende passeret.

Udj nest oven anførte sag er saaleedes for Ret Kiendt

Dømt og Afsagt.

Acten oplysser det Lars Hermansøn Hougen, med En qværne-Zigle har slaget Halwor Olsøn Qwitne oven i hovedet saa blodet er needløbet. saa, endskiøndt de tvende, der efter, er bleven forligt, har sagefalds Eieren, til Justitiens pleie, anlagt sag mod Lars Hermansen Hougen, og sigtelsen, som melt er, med Trende vidner beviist. Thj Kiendes for Ret, efter Lovens 6 Bogs 7de Cap: 2den art., pag: 928, det Lars Hermansøn Hougen bør bøde trende Tree lod sølv, er 4 rd: 3 mrk:, og i Processens omkostning 2 rd: 3 mrk:, inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse, under Nam og Execution.

Bøygde Procurator Traae for Torbiørn Sæve, gav til kiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkald Wiching Growe for skyldig Værende 8 rd: 4 mrk:, samt Renter fra dend dag skiftebrevet af 2de Apriil 1751 blev sluttet, indtil betalingen skeer, der om Dom at modtage til betaling, samt processens erstatning. og fremlagde Citanten Et Kort udtog af bem:te skiftebrev, bilagt med stemplet papiir, saa lydende. Citanten wilde fonem/m/e om den indstevnte møder.

Wiching Growe blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jwer Mølster og Torgier Lie afhiemlede stevningen at være Wiching Growe i eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

den lovl: indstevnte Wiching Growe forelægges at møde til neste Ting.

Sagefalds Eieren æskede sag i Rette Contra Agotte Pedersdatter, og i følge Rettens seeneste Kiendelse, frem lagde til {Rettens} \Actens/ følge Præstens Attest af dags dato, saa lydende.

Agotte Pedersdatter møtte selv, og havde ej videre i sag at svare.

Actor paastoed Dom.

Afskeediget,

sag optages til Doms indtil over Morgen, Mandagen dend 15de Nobr:, da Parterne haver at møde, Dom at anhøre.

Dend 15de Nobr: Er ved Wangens høsteting følgende passeret.

Knud Bottolphsøn Dolwe skriftl: forpligt af 13de Nobr: 1762 til Sigri Larsdatter, angaaende hvad hand aarlig skal give hende til livs ophold i wilkaar, blev læst.

Lars Jwersøn Alland og medInteressendere udgivene skiøde af 12 Nobr: 1762 til Encken Britte Pedersdatter paa 2 pund 7 mrk: smør i gaarden Løhne, blev læst.

Siur Pedersøn Sondwe og medInteressendere udgivene skiøde af 10de Nobr: 1762 til Erich Pedersøn paa 2 pd: 4 mrk: smør i gaarden Gielle, blev læst.

Ole Nielsøn Lønne udgivene gields brev af 12de Nobr: 1762, til Knud Aamunsøn Sundwe for laante penge 90 rd., mod 1 Løb 1 Spd: smør i gaarden Lønne, til underpant, blev læst.

Tosten Arnesøn Gilbachen udgivene gields brev af 12de Nobr: 1762, til Erich Knudsøn Aadnetvet for laante penge 99 rd., mod 12 mrk: smør i gaarden Gilbache til pant, blev læst.

Lars Monsøn Gulbraae udgivene gields brev af 13de Octbr: 1750, indført i Pantebogen paa fol: 326, blev efter paategnede qvitteing af 14de Nobr: 1762, udslet.

Erich Knudsøn Arnetvet skriftl: forpligt af 9de Nobr: 1762, til Ole Nawesøn Fiælj og Anna Nielsdatter, paa hvad de aarlig til livs ophold i vilkaar skal nyde, blev læst.

Udj sag, indstevnt af sagefalds Eieren Joachim Nordahl, Contra Agotte Pedersdatter, blev saaleedes for Ret, Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Det er oplyst og afbeviist, foruden løsqvinde Men/n/esket Agotte Peder- eller Lorents datter inden Retten gjorde Egen tilstaaelse, det hun Trende gange i løsagtighed har ladet sig besvangre af Trende Diverse Personer. Thj Kiendes for Ret, det hun for dette sidste i løsagtighed bedrevene barn avling, efter Lovens 6 B: 13 C: 1 ar., pag: 965, til sagefalds Eieen bør bøde 12 lod sølv, er 6 rd., og efter det Kongl: allernaadigste Rescibt af 3de Nobr: 1747, bør Agotte Peder- eller Lorents datter indsettes i Bergens-Tugthuus, for der ved arbeide at spæges i Fiire aar, samt betale til Actor i Processens omkostning 4 rd: saaleedes som Dømt er, bør Agotte Peder- eller Lorents datter at lide og undgielde, bøde og betale inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse, under Nam og Execution samt videre lovlig Adfær.

Sagefalds Eieren Joachim Nordahl æskede sag i Rette Contra Michel Rochne, og gav til kiende lovl: at have ladet forkynde Rettens for[e]lægelse for sagvolderen og de ved som/m/ertinget udeblivende vidner Tormoe Himle, Johan/n/es Ringheim og Siur Hondwe, samt som Et Nyt vidne, under Lovens faldsmaal ladet indkalde Lars Brynildsøn koefottegroven!!, vil fornem/m/e om de samtlig indkaldede møder.

Michel Rokne møtte og begierede sag til i Morgen udsat, for, om giørligt, i mindelighed at see den afgjort.

Afskeediget,

sag udsettes til i Morgen.

Aad Holgierson Ullestad skriftlige forpligt af 13de Nobr: 1762, til Holgier Larsøn og Torbiør Jonsdatter, hvad de aarlig til livs ophold i wilkaar skal nyde, blev læst.

1762: 152

1762.

Dend 16de Nobr: Continueredes med Wangens høsteting, for den Laugrettesmand Torgier Store Rokne sad Peder Glim/m/e, er passeret som følger.

Bøygde Procurator Traae for Michel, Ped!! og Torgier Store Rokne, gav tilkiende, det de med skriftl: stevning af 29de Octbr: sidstl:, til dette Ting har ladet indkalde Erich Græe, Anders og Thron ibdm:, ved Dom at blive tilfunden, En hver efter sin Andeel, at vedlige holde Merckes gierde Citanter og Dem imellem, med widere efter stevningens indhold, den hand i Rette

lagde, bilagt med lov: stemplet papiir, og vilde fornem/m/e om de indstevnte møder. Den fremlagde stevning blev oplæst og er saalydende Lit: A.

De indstevnte blev 3de gange paaraabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jwer Mølster møtte, men ej det andet stevnewidne Torgier Davidsøn Mølster, saa stevningen ej kand worde afhiemlet.

Altsaa Kiendes for Ret, Det stevningen afviises til lovlig behandling, og gives Citanterne Regres, for sagspilde, til den udeblivende Kaldsmand Torgier Davidsøn Mølster.

Arveskifte brevet af 15de Maj 1762, sluttet efter afgangne Ole Størkorsøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegøeds i gaarden Drøgswold 2 pd: 20 mrk: smør med bøxel, wureret 113 rd: 2 mrk:, og imel: Arvingerne saaleedes lodnet, den sal: Mands Encke Mari Jonsdatter arvet 1 pd: 10 mrk: smør for 56 rd: 4 mrk:, Børnene arvet, saasom Lars og Erich Olsøner, hver 8 mrk: smør for 13 rd: 2 mrk:, Ragnilde, Anna, Britta den ældre, Ingebor og Britta den yngre Olsdøttre, hver arvet 3 mrk: smør for 5 rd:, alt med bøxel efter andeel.
(mrkn: I utlodninga manglar ein dotterpart på 3 mrk. smør for 5 rd:)

Ole Gullichsøn Schutle udgivene gields brev af 7 Julj 1752, indført i Pantebogen paa fol: 357, blev efter paategnede qvitering af 14 Decbr: 1761, udslet.

Sigr: Nordahl æskede den i gaar[d] udsatte sag Contra Michel Rochne i Rette, og declarerede tillige med forbryderen, det hand for sit mod Corporal Reqve øvede overfald og sagens omkostning, imindelighed til sagefalds Eieren, efter Rewers, betaler 7 rd:, og altsaa fra[fa]ld Actor søgemaalet.

Dend 17de Nobr: Er ved Wangens høsteting følgende passeret.

Brynild Larsøn Schiølje udgivene gields brev af 5te Nobr: 1762 til Provstinde Gelmejden for laante penge 150 rd:, mod Et pund 3 mrk: smør med bøxel, og over bøxel til ? mrk: smør, i gaarden Schiølje, og 12 mrk: smør med bøxel i gaarden Scierwægen udj Ewanger sogn, til undrpant, blev læst.

Brynild Larsøn Schiølje udgivene gields brev af 17 Nobr: 1755, indført i Pantebogen paa [fol:] 453, blev efter paategnede qvittering af 15 Nobr: 1762, udslet.

Cancellie Raad Fleischers udgivene bøxel brev, med Rewers, af 16 Nobr: 1762, til Johan/n/es Holgierson paa 1 Løb smør i gaarden Bøe, blev læst.

Et dito bøxel brev af sam/m/e dato, til Jwer Gullichsøn paa En Løb smør i Bøe, læst.

Anders Knudsøn udgivene skiøde af 17de Martj 1762, til Jwer Knudsøn paa En Løb Et pund smør i gaarden Qwale, og 3 mrk: smør i Qwals-Teigen, blev læst.

Mari Erichsdatter[s] skiøde af 12de Nobr: 1762, til Lars Larsøn paa En Løb Et pund smør i gaarden Opheim, blv læst.

Hr: Fogden Bildsøe[s] freedlysning af 17de Nobr: 1762, over Gaarden Uqvine tilhørende Eiendom, skov, Marck og støls havner, blev læst.

Holgier Haldorsøn Hæg udgivene gields brev af dags dags dato, til Siur Sondwe for laante penge 200 rd:, mod ½ Løb smør i gaard: Store Hæg, læst.

Matz Knudsøn Hæwe udgivene skiøde af dags dato, til Johan/n/es Larsøn Opheim paa En Løb 1 pd: smør i gaarden Hæwe med bøxel, og over bøxel til 9 mrk: sm:, læst.

Niels Brynildsøn og medInteressendere udgivene skiøde af 16 Nobr: 1762 til Anders Brynildsøen paa 2 Spd: 1 mrk: sm: i gaarden Gierager, læst.

Lars Aadson Mit Schutle skriftl: forpligt af 14 Nobr: 1762 til Ole Gullichson paa hvad hand aarlig til livs ophold i vilkor skal nyde, blev læst.

Johan/n/es Larsøn Opheim udgivene bøxel brev, med Rewers, af dags dato, til Matz Knudsøn paa 1 L: 1 pd: 9 mrk: smør i gaarden Hæwe, blev læst.

Dend 18de Nobr: Er ved Wangens høsteting følgende passeret.

Matz Knudsøn Seim udgivene skiøde af 16 Nobr: 1761, til Aamun Herlougson paa 3 Spd: smør uden bøxel i gaarden Seim, blev læst.

Aamun Herlougson Hæwe udgivene skiøde af 16de Nobr: 1761 til Matz Knudsøn paa 1 Løb 1 pd: smør med over bøxel til 9 mrk: smør i gaarden Hæwe, læst.

Knud Bottolphsøn Dolwe udgivene bøxel brev, med Rewers, af 17de Nobr: 1762, til Brynild Knudsøn paa 18 mrk: smør i gaarden Nedr: Growe, blev læst.

Hr: Fogden Bildsøe, til bilag ved Regnskaberne, lod oplæsse og examinere følgende: 1° det almindelige Tingsvidne. 2° om Giestgiberne, som er En. 3° at Tingskydsen er betalt. 4° om Lensmandens: at den er 3 Løber 18 mrk: 5° odels Mandtallet. 6° skatte Restansen, hvis Sum/m/a er 118 rd: 58 s:, som ingen var, der noget mod sam/m/e havde at modsige, war Fogden Rettens Atestation begierende, som blev billigens efterkom/m/et.

De Laugrettesmænd som Retten anstundende aar 1763 skal betiene, bleve opnævnte, og ere, Halle Wætte, Peder Store Ringheim, Niels Hægle, Knud Sondwe, Ole Gierager, Niels Møe, Lars Heljesøn øvre Himle og Niels Mitthuun.

Efter 3 gange udraabelse var ej nogen der vilde gaee i Rette, derfor Tinget ophævet.

1762

1763

(1763: 152)

Anno 1763.

Dend 27de Junj blev Retten betiendt paa Gaarden Hæwe, beligende i Dørwedahls otting og Wangens kircke sogn paa Woss, med følgende Eedsorene Laugret, der efter Loven er opnævnt, sc: Siur Rondwe, Eich Rogne, Ole Fladeqwal, Lars Qwale, Torgier Twinden, Henrich øvre Ryche, Torgis Giærnæs, og Swend Emstad, nærværende dend Constituerede Bøygde Lensmand Knud Ringheim,

hvor da for Retten fremstoed Berge Siursøn Hæwe og gav til kiende,

1763: 152b

1763.

det hand med skriftl: stevnemaal af 2den Decembr: 1762, til Jorde Tirsdagen indeværende aar, og atter til den/n/e Tægte dag, har ladet stevne og indkalde hands Grande Mads Knudsøn Hæwe, til at anhøre Citantens vidner og adkomster som odels berettiget til En Løb 1 pund smørs leie her udj Gaarden, samt Dom at modtge med videre, efter stevningens indhold, den hand fremlagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, saa lydende Lit: A.

dend paagiældende Mads Hæwe med de fleere udj stevningen benævnte, møtte alle og vedtog lovl: varsel.

Citanten wiste penge i Retten, som hand sagde at være 192 rd., om de indstevnte dem imindeligheid, videre process og Rettergang at forekomme, wilde for den paastevnte jordeparts indløsning modtage.

dend indstevnte Mads Knudsøn Hæwe swarede Nej, det hand ej modtog de anbudene penge.

Johan/n/es Opheim, som itzige Eier til det paastevnte jordegods, swarede, det hand ej tog mod Løsnings penge, føren hand hørte hvem der blev Odelsmand af de tvende trættende, da hand siden skal modtage Løsnings penge.

Citanten tog de anbudene penge i sit Eget giem/m/e. Og paastoed sine widner Eedelig forhørt, sam/m/e er Torbiørn Madsen Sæve, Ole Monsøn Lille Hondwe, Knud og Anders Gillerhuus, og der om frem lagde sin skriftl: Pro Memoria under 20de Junj sidstl:, bilagt med lovl: stemplet papiir, saa lydende Lit: B.

De 4re benævnte vidner møtte, da Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Torbiørn Madsen, boendes paa Gaarden Sæve, efter aflagde Eed, til Citantens Qwæstion swarede, det var 7 Tive, er 140 rd:

2det vidne, Ole Monsøn, boende paa Gaarden Lille Hondwe, efter aflagde Eed forklarede ligesom første vidne.

3de vidne, Knud Brynildsøn, boende paa Gaarden Gillerhuus, efter aflagde Eed swarede til Citantens Qwæstioner, saasom til 1ste: swarede, ja, det er med sandhed. 2° swarede, ja, det er saa. 3de: swarede, ja, hand er det. Til det 4de: swarede, ja, det er med sandhed.

4de vidne, Anders Nielsøn, boende paa Gaarden Gillerhuus, efter aflagde Eed vidnede til Citantens 4re Qwæstioner, saasom til 1ste: swarede, hand vel hørt saa sige, men ved ellers intet der om, saasom hand ickun er 40 aar gam/m/el. til det 2det: swarede, jo, det er saa. 3de: svare[de], jo, hand ved ej Rettere, icke heller har hørt andet. Til det 4de: swarede, har vel hørt saadant sige, men af sig selv ved hand det ej.

Citanten fremsatte til disse tvende sidstbenævnte vidner end nu det 5te spørmaal, om det icke ved, det Citanten, for at undgaae process, har tilbudet at give til Mads Hæwe for det paastevnte jordegods løsning 250 rd:, og at Mads desuden skulde beboe det, om det saa var at det kunde lave sig med wilkaaret til hands Farfader. og da Mds ej vilde modtage det tilbud: om vidnerne icke \ved/ det Citanten, for at undgaae process, tilbød den frem/m/ede Mand Johan/n/es Opheim, som itzige Eier, i Løsnings penge 260 rd: begge vidnerne her til swarede, at dette er gandske rigtig og forholder sig saa i sandhed, som omspur er.

Citanten lagde i Rette sin skriftlige Deduction af 20de hujus, bilagt med lovl: stemplet papiir, samt de der udj paaberaabte breve, og de ved paategningen anførte 2de skiøder, der alt Et efter andet er saa lydende Lit: C.

Dend indstevnte Mads Knudsøn Hæwe og Johan/n/es Opheim, paa Rettens tilspørgelse swarede, det de ej noget haver at fremlæge, ej heller kiender dem nogen Odel i det paastevnte gods.

Citanten Urgerede paa Dom.

Afskeediget

sag optages til Doms indtil dend 11de Julj indeværende aar, da Parterne haver at møde paa Wangens som/m/er-Ting, der Dom at anhøre og Modtage, samt det nu her siddende Laugret, ligeleedes der at møde, for Dom med Sorenskriveren at afsige.

Dend 4de Julj blev paa **Ewanger Tingstue med Waswærens Almue holden Et Almindelig Som/m/er- skatte- og sagefalds-Ting**, da Retten blev beklæd med det paa fol: 149 opnævnte og Specifiserede Laug Ret, nærværende inden Retten Fogden Ole Lund Bildsøe med Bøygde Lensmanden Ole Brynildsøn Horwei og den Tingsøgende Almue,

Da allerunderdanigst blev publiceret

1° Kongl: allernaadigst Bestalling af 6de Aug: 1761 for Christoph Schrøder som Holtz-Første, samt vedfølgende Instrux.

2° Rescript af 29de Octbr: 1762, det de formyndere som ej tager afkald, af deres Myndig blevene Myndliger, og sam/m/e anviiser for Ober formynderen til udslettelse, skal betale det stemplede papiirs beløb, samt til fattig en Mulct af 1 á 2 rd: for hver Maaned de udebliver.

3° Placat af 30 Decbr: 1762 angaaende dem som ere udebleven og her efter udebliver med Mandtallerne og General-Registerne til den under 23 Septbr: 1762 paabudne Extra-skatt, skal bøde 100 rd:

4° Rente-Kam/m/erets brev af 18 Maj 1763 til Fogden Bildsøe, at de som ej betaler Extraskatten, hos dem beløbet ved udpantning worder inddreven.

5° Hans Excellence Stiftbefalningsmand Cicignons skivelse af 30de Nowembr: 1762 til Fogden, at de anholdende brendeviins Keedeler, ved Lensmanden skal i støcker-

1763: 153

1763.

-slaaes, og Kaaberet Eiermanden tilleveret.

En dito Ordre af 27de Maj 1763 til bem:te Foged, betræffende En fra Dram/m/ens amt, formedelst begangne Mord undviget Ole Arnesøn Boygaard, en bonde Karl af Aals sogn i Hallingdalen, at paagribe og Fængsle.

Jwer Jwersøn Møcheltvet udgivene skiøde af 8 April 1763, til Gullich Berjesøn paa 2 pund 6 mrk: smør md bøxel i gaarden Møcheltvet, blv læst.

Gullich Berjesøn Møcheltvet udgivene gields brev af 9de April 1763, til Cancellie Raad Fleischer for laante penge 150 rd:, mod pant i gaarden Møcheltvet, blev læst.

Ole Monsøn Breche udgivene skiøde af 5te Febr: 1763 til Lars Larsøn paa 12 Mrk: smør med bøxel og herlighed i gaarden øvre Lie, blev læst.

Hr: Provsten Ruus udgivene bøxel brev, med Rewers, af 18de Apr: 1763, til Jon Haldorsøn paa 2 pund 6 mrk: smør landskyld i gaarden Qwileqwal, blev læst.

Jon Endresøn Elje udgivene skiøde af 4 Julj 1763 til Knud Holjersøn paa 18 Mrk: smør uden bøxel i gaarden Elje, blev læst.

Dend 5te Julj Er ved Waswærens som/m/er-Ting følgende passeret

Michel Eilefsøn Axelberg udgivene giælds brev af 4 Julj 1763, til Niels Olsøn Træen for laante penge 30 rd., mod pant i Løsøre og Creature, blev læst.

Torchiel Andersøn Fosse udgivene skiøde af 4 Julj 1763, til Lars Herlofsøn paa 18 Mrk: smør landskyld med bøxel i gaarden Fosse, blev læst.

Arne Clem/m/entsøn Rasdahlen udgivene giælds brev af 4de Nobr: 1760 til Clem/m/ent Nielsøn for laante penge 50 rd., mod 12 mrk: smør i gaard: Rasdalen til pant, blev læst.

Helje Olsøn Gietle udgivene skiøde af 4 Julj 1763, til Ole Heljesøn paa Een Løb smør landskyld med bøxel i gaarden Gietle, blev læst.

Christen Nielsøn Aasem skriftlige pengemangels lysning af 4 Julj 1763, som Odels prætentent til gaarden Nessem, blev læst.

Cancellie Raad Fleischer[s] bøxel brev, med Rewers, af 4 Julj 1763, til Ole Henrichsøn paa 1 pund 3 mrk: smør landskyld i gaarden Førre, blev læst.

Hr: Fogden lod inden Retten oplæse og Examinere den/n/e Termins skatte Restance, hvis endelig Sum/m/a var 166 rd: 2 mrk:, samt Restanse Register over Extra skatten, hvis Sum/m/a var 38 rd: 2 mrk: 6 s:, som ingen var der noget havde imod sam/m/e at erindre, var Fogden Rettens attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, derfor tinget ophævet.

Dend 6de Julj blev paa **Wangens Tingstue holden Som/m/er- skatte- og sagefalds-Ting**, da Retten blev beklæd med det paa fol: 152 opnævnte og Specificerede Laug Ret, nærværende inden Retten Kongl: Maj:ts Foged Ole Lund Bildsøe med Bøygde Lensmanden Knud Ringheim og den Tingsøgende Almue,

Da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger, Rescripter og Ordres som paa nest forestaaende folio ved Waswærens Ting findes Extraheret.

Anders Hallesøn Giære udgivene skiøde af 14 Janvarj 1763 til Halle Andersøn paa Een Løb smør landskyld med bøxel i gaarden Giære, blev læst.

Henrich Ellingsøn Growe udgivene giælds brev af 15de Decbr: 1760, indført i Pantebogen paa fol: 559, blev efter qvitering af 4 Julj 1763 anvist til udslettelse.

Godskalk Olsøn Dugstad udgivene giælds brev af 6 Julj 1759, indført i Pantebogen paa [fol:] 503, blev efter paategnede qvittering af 4 Julj 1763 til udslettelse anviist.

Hr: Meldahl udgivene giælds brev af 15de Nobr: 1762 til Madam Kirstine Haar for laante penge 298 rd., mod pant i hands Eiendeeler, blev læst.

Wiching Johan/n/essøn Lille Growe udgivene skiøde af dags dato til Peder Olsøn Ophem paa 9 Mrk: smør landskyld udj gaarden Lasse Hougen, blev læst.

Peder Olsøn Hougen udgivene giælds brev af 6de Julj 1763, til Siur Nielsøn Qwandahl for 160 rd: laan, mod 9 Mrk: smør i Lasse Hougen til underpant, blev læst.

Bøygde Procurator Traae for David Aamunsøn og Jwer Pedersøn Reqwe gav tilkiende, det de med skriftl: stevning af 18de Junj sidstl: her til Tinget har ladet stevne og indkalde Torbiørn Madsøn Sæwe, Knud Johansøn Roustad og Godskalk Knudsøn Westrem, fordj de har givet Knud Godskalksøn Eie love at støle i Citanernes og de 3de først benævnte deres fældes støls havne, samt den sidstbenævnte fordj hand der har foretaget sig at bygge. alle Dom at anhøre og modtage til dend dend!! 10 Junj sidstl: udvirckede og Efectuerede Arrest eller forbuds foretnings Confirmation, med widere efter stevningens indhold, den hand i Rette lagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, samt dend udvirckede forbuds foretning, vil fornem/m/e om de indstevnte møder. den i rette lagde stevning er!! forbuds foretning, er saalydende Lit: A.

Citanten gav tilkiende med Muntl: warsel at have ladet indkalde forbuds forkynderne, Lensmanden Knud Ringheim og medhavende tvende Mænd, vil fornem/m/e om de møder.

de udj stevningen benævnte Mænd møtte alle lige arrest eller forbuds forkynderne.

De 3de første i stevningen benævnte Mænd pastoed det støel og støels havnerne er deres lovl: Eiendom, og aldrig har været Citanernes fællig Eiendom, der for de formeente Arresten at være ugrundet, til sam/m/e at oplyse og avbevisse, de begierede sag til aastædet forfløt.

Afskeediget,

Det Effectuerede forbud bliver i sin fulde Kraft indtil sag paa \aa/stædet, hvor hen sag forfløttes efter de indstevntes paastand, worder oplyst, da forbudet tillige med hoved sag skal worde paakiendt.

Procurator Traae for Creditor i Bergen, Contra Mas!! (Mads) Seim, nu Hæwe, æskede sag i Rette, og fremlagde Regning af 2 Decbr: 1762, bilagt med stemplet papiir, saalydende. Citanten forestillede, det Rettens forelæggelse er Mas Seim lovl: forkyndt, og da hand nu efter paaRaabelse

1763: 153b

1763.

Ei møder, begierede hand forkyndelsen afhiemlet.

Kaldsmændene Torgier Lie og Jwer Mølster afhiemlede Rettens forelæggelse lovl: at have forkyndt Mas Seim, nu Hæwe, og det udj Lars Pedersøn Hæwe[s] paahør.

Citanten paastøed Dom.

Afskeediget,

sag optages til Doms indtil i Morgen.

Dend 7 Julj ved Wangens som/m/erting, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, undtagen for Ole Gierager sad Jwer Mølster, er saaleedes passeret.

Da blev i sag, indstevnt af Maren Rasmussen i Bergen, Contra Mas!! (Mads) Knudsøn Seim, nu Hæwe, saaleedes for Ret Kiendt,

Dømt og Afsagt.

Citantinden, som haver den 29de Junj 1759 Caveret for indstevnte Mas Knudsøn Seim, nu Hæwe, for de ham hos Kiøbmanden Johan Weiner Creditere[de] ware, efter i Rette lagde Regning af 2de Decbr: 1762, til dend Sum/m/a 10 rd: 8 s:, har fundet sig beføyet til Nest afvigte aars høsteting at anlege sag mod bem:te Mas Hæwe til betalings erholdelse. da Mas Hæwe ej møtte, er ham given Lavdag til dette Aars Som/m/erting, der er beviist, ham lovl: at være forkyndt, og dog nu ej møder eller for sig svare lader. ved den/n/e stilletiende eller udeblivelse, hand ligesom samtycker fordringens Rigtighed. thj Kiendes for Ret, det Mas

Knudsøn Seim, nu Hæwe, til Citantinden bør betale de paastevnte 10 rd: 8 s:, og i processens omkostning 4 rd:, inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Exec:

Halwor Larsøn Opqvitte gields brev af 9 Nobr: 1753, indført i Pantebogen paa fol: 391, blev efter qvittering af 3 Febr: 1763 anvist til udslettelse.

Johan/n/es Stephensøn Hofde udgivene gields brev af 5 Julj 1754, indført i Pantebogen paa fol: 399, blev efter paategnede qvittering af 4 Julj 1763, udslet.

En dito af sam/m/e Mand udgivet d: 9 Julj 1761, indført i Pantebogen paa fol: 561, blev efter paategnede qvittering af 3 Nobr: 1762 anvist til udslettelse.

Peder Brynildsøn Nedr: Winje [udgivene] gields brev af 6 Julj 1758, indfør i pantebogen paa fol: 481, blev efter paategnede qvittering af 21 Junj 1763 anvist til udslettelse.

Niels Biørnesøn Gielland og medInteressendere udgivene skiøde af 3 Martj 1763 til Biørne Mathiassøn paa 1 Løb 2 pd: 22 mrk: smør landskyld i gaarden Mølster, blev læst.

Lars Larsøn Opheim skriftl: forpligt af 6 Julj 1763 til Mari Erichsdatter, paa hvad hun hos ham aarlig skal nyde til livs ophold, blev læst.

Anfind Aamunsøn Giære udgivene gields brev af dags dato til Hans Naesøn Børsem for 299 rd: laan, mod 2 Løb 12 mrk: smør i gaarden G[i]ære, blev læst.

Hr: Fogden Bildsøe gav tilkiende, det hand paa Justitiens vegne med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Siur Hundwe, widner at anhøre, betræffende det slagsmaal hand har været udj med Ole Twete, der for Dom at modtage til undgieldelse og Processens erstatning. til widner i sag er under Lovens faldsmaal indkaldet Jacob Rioe, Knud Giernes og Anders Qwaale. wil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder. ellers er til vedermæle indkaldet benævnte Ole Twete.

efter 3de gange paaRaabelse møtte ingen, uden vidnerne.

Kaldsmændene Torgier Lie og Jwer Mølster afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Siur Hundwe i Eget paahør, og for Ole Twete i hands Naboe Anders Dymbe[s] paahør.

Nu møtte forbryderen Siur Hundwe selv, som tilstoed warselen.

Actor paastoed de mødende widner forhørte. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste widne. Jacob Knudsøn, boende paa Rioe, efter aflagde Eed vidnede, at den 2den Maj sidstl: om aftenen, efter at Auctionen var forbj paa Rode, da tapte Ole Twete sin tobacks piibe, og som hand ved lys wilde leede efter Tobacks piiben, siger Siur Hundwe, lad blive at søge, du maae vide hvad det betyder at leede {ef} under En Mands bord og Krack. Ole sagde, ieg maae leede efter min piibe: da siger Siur, lad mig blive med freed, og saa best det var, var de begge i haaret, ude paa gulvet, i hin anden om falden, og Siur laae oven paa Ole, og de havde hin anden i haaret. men hvem der tog først paa den anden, saae widnet icke. Knud Giernes skilde dem ad, der efter stoed Siur paa Gulvet, da nu Ole kom op, gick hand til Siur og siger, du bar dig icke Ret ad nu med mig, og som hand det sagde, gav hand Siur En lørung. da bar det i haab med dem igien saa de kom til at ligge paa Kracken, Ole atter under og Siur oven paa ham, og havde de hin anden i haaret. En af dem Raabte, hand bider, hvem det var, ved widnet ej. Svend {Twe} Jæralstveten slog paa Ole Tvete med haanden, og sagde, du er vandt at bide, men da Ole kom op, klagede hand at være bit i fingeren, dog saae vidnet ej nogen skade paa hands finger. Knud Giærnæs skilde dem ad, og Siur Hondve bad Knud at

afstyre, paa det hand ej skulde kast bort for Kone og Børn, og vare de begge druckene, eller beskienckede. widere viste vidnet ej. Siur Hundwe tilspurte vidnet, at da hand bad afstyre, for icke at kaste bort for Kone og Børn, om de ord af ham icke fald føren Ole anden gang slog til ham. Resp: kand ej rettere mindes end det var efter at de anden gang havde slaes.

2det widne, Knud Ellingsøn, boende paa Giernæs, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne, og som dette vidne opsøgte Tobacks piiben, saa hand ej hvem der slog først den første gang.

3de vidne, Anders Swendsøn Qwaale, efter aflagde Eed vidnede, ej noget at have seet eller hørt, saa som hand laae og sov, da dette slagsmaal skal være passeret.

Actor paastoed Dom efter Lov og Forordninger.

sagvolderen havde ej noget til sin sags befrielse.

Afskeediget,

sag optages til Doms indtil i Morgen.

1763: 154

1763.

Hr: Fogden Bildsøe gav til kiende, det hand paa Justitiens vegne til dette Ting med muntlig warsel har ladet stevne og indkalde Siur Hund[w]e, widner at anhøre om det med Aslach Giøesteen, som til vedermæle er indkaldet, øvede slagsmaal, der efter Dom at modtage til undgiældelse og processens Erstatning. som vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Marie Blomberg med Datter Elsebe, og Anders Olsøn Lødwe, vil fornem/m/e om de indstevnte møder. her foruden er indkaldet 2de besigtigelse vidner, hvor med Lensmanden Knud Ringheim har besigtiget Aslach Giøesten efter at hand var slaget, sam/m/e vidner ere Torbiørn Rogne og Peder Ringheim, der nu møder.

Siur Hundwe og Aslach Giøesteen møtte, tilstoed warselen.

de indstevnte widner møtte ligeleedes, undtagen Marie Blomberg.

Kaldsmændene Jwer Mølster og Torgier Lie afhiemlede stevningen at være under Lovens faldsmaal vidnet Marie Blomberg lovl: forkyndt udj hendes Datter Elsebet Blomberg[s] paahør.

Actor paastoed de mødende widner forhørt, og det udeblivende forelagt. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Elsebet Blomberg, er Giestgiber datter her paa Wosse Wangen, efter aflagde Eed vidnede, at anden Pintzedag sidstl: imod Morgen, som widnet laae og sov, hørte vidnet et smel, hvor af hun vognede, og saae det Siur Hundwe stoed i stuen, som er hendes Moders stue, og Aslach Giøesteen stoed ved døren, og i det sam/m/e gick ud, Siur blev i stuen, saa stoed vidnet op, og som hun saa blod paa gulvet efter Aslach, der hand havde staaet, gick vidnet ud at see efter ham, og fandt ham hos Ole Wangen, hvor hand var bleven forbunden, og var hand slaget i hovedet ved Tinningen, og bløtte hand meget. hand sagde det Siur Hunwe saaleedes havde slaget ham. Siur Hunwe var noget beskienkket, men widnet ved ej om Aslach var det. Ole Wangen og En Mand til gick med ham for at faae ham bort, og har vidnet hørt sigde!! (sige), det de gick med ham til Monsr: Nordahl. parterne havde ej noget at spørge vidnet.

2det widne, Anders Olsøn Lødwe, tienende hos Jwer Reqwe, efter aflagde Eed vidnede, at hand første Pintzedag var til Kircke her paa Wangen, og blev her Natten over. anden Pintzedag om Morgen tilig for Solen Rant, kom vidnet ind i Marie Blomberg[s] stue, hvor Moder og Datter laae og sov, Aslach Giøesteen og Siur Hundwe stoed i stuen ved bordet og talte sam/m/en, hvor om det var, ved vidnet ej, og som Aslach havde kjøbt 2 pottes Øll, drog de alle der af, noget drucken var Siur, men hvad Aslach var, ved vidnet ej, thj hand havde lagt at sove. saa siger vidnet til Siur, om hand vilde Reise med vidnet, da Siur bad ham det hand

vilde gaae ud at see efter hands hest. vidnet gjorde saa, og da vidnet kom tilbage, kom Aslach ud af stue døren og var blodig i ansigtet, og saae vidnet blodet af ham paa hellen uden for døren, kand ej mindes om hand saae blod inde i stuen ved døren, men paa Elsebet sin senge Karm og lagene saa vidnet blod. og en stund der efter møtte vidnet Elsebet og Siur i døren, at de begge gick ud for at see efter Aslach.

3de vidne, Torbiørn Johan/n/essøn Rogne, efter aflagde Eed vidnede, at anden Pintzedag sidstleeden, om Morgenens Klocken omtrent 9, kom Lensmanden og befalede ham at gaae til Leqwe for at besigtige Aslach Giøsteen hvorleedes hand var slagen. da vidnet tillige med Peder Ringheim kom til Leqwe, laae Aslach der i Borgestuen oppe i sengen, og var forbunden, saae meget bleg ud i ansigtet, og var blodig need over brøstet og livet af det blod som var kom/m/en af hands hoved, og var hand ligesaa blodig i ansigtet, da Lensmanden begierede at see skaden, men Aslach, som laae forbunden, som og Madam Nordahl begierede det skaden nu ej maatte aabnes siden blodet var stantset. de spurte ham hvor hand havde faaen den skade, svarede hand, det Siur Hundwe havde slaget ham saaleedes, og det i Marie Blombergs daglig stue, men Aslach viste ej hvor med Siur havde gjort ham den skade. Siur Hundwe tilspurte vidnet, om hand icke ved det Aslach Giøsteen sam/m/e dag Reiste fra Leqwe hiem til Giøsteen. Resp: har ej seen!! (seet) det, men hørt saa sige, at konen kom sam/m/e dag her til Kircke, og om aftenen tog ham hiem med sig.

4de vidne, Peder Olsson Ringheim, efter aflagde Eed vidnede Conform med {første} \Tredie/ vidne <tredie og neste>, undtagen ej at have hørt det Asalch sin kone kom her til Kircken og tog Manden hiem, men vel at hand sam/m/e dag om aftenen Reiste hiem. Aslach sagde ellers, det hand den Nat havde lagt i bæncken hos Marie Blomberg, og der kom Siur Hundwe ind med en anden, dend hand icke kiendte, og sagde Aslach, det hand ej fick ligge med freed for Siur, og hand wilde gaae ud fra dem, men hand sagde, det hand icke fick gaae ud for de, saa var hands ord.

Afskeediget.

Det lovlig instevnte vidne Marie Blomberg, under Lovens faldsmaal straf, forelægges at møde til dette aars høsteting.

1763: 154b

1763

Dend sag indstevnt af Størk Hougen blev foretaget, da hand fremstoed og sagde, jeg, Citanten Størk Knudsen, begierer Contra Partens skriftl: indlæg eller Regning bevislig, og begierer En lovl: og forsvarlig Dom.

Siur Seim møtte og sagde, det hand forhen har sluttet sagen til Dom, og da hands Regning ej er modsagt, men heller af hands barn forhen tilstaaet, er den nock beviist, og saaleedes paastoed Dom.

Afskeediget,

sag optages, formedelst mange foretninger, til Doms til overmorgen den 9 Julj, da Parterne møder, Dom at anhøre.

Dend 8de Julj ved Wangens som/m/er ting, da Retten blev beklæd med det ordinaire Laugret, undtagen for Niels Mittuun sad Peder Glim/m/e, er saaleedes passeret.

Udj sag, indstvevnt af Fogden paa Justitiens vegne Contra Siur Hundwe, er saaleedes for Ret Kiendt. Dømt og

Afsagt.

Det er med 2de Eensstem/m/ende widner bleven beviist, det Siur Hundwe og Ole Twete dend 2de Maj indeværende Aar, paa Gaarden Rue!! (Rioe?), tvende gange har været i slagsmaal,

slaget hin anden om kull og holdt hin anden i haaret, og har Siur Hundwe hver gang lagt oven paa Ole Twete, og dette \er/ skeet i Druckenskab. hvem af dem der i det første slagsmaal har begyndt først at slaae, har vidnerne ej kundet forklare, men at Siur Hundwe har først givet anledning til slagsmaalet, er med widnernes udsigende oplyst, ved det at Siur Hundwe vilde formeene Ole Twete ved lys at søge efter sin Tobacks-piibe, som hand i stuen paa Rue havde tapt. men i andet slagsmaal har Ole Twete efter widnernes forklaring, begyndt først: thj da de, ved de til stæde værende, første gang vare adskilde, har Ole Twete beklaget sig, det Siur Hundwe ej gjorde Ret ved ham, og i det sam/m/e slog hand Siur under øret, eller som widnerne forklarer, gav hand Siur En Løring. da slagsmaalet begynde anden gang, saa de begge kom til at ligge paa Kracken, Siur oven paa Ole, og havde de hin anden i haaret. Hvad nu Ole Twete angaar, da som hand henhører under det saa kaldede Apostels sagefald, der for ick[e] nu til vedermæle indkaldet, og altsaa ej heller Dom over ham nu kand afsiges. men Siur Hundwe er indkaldet til Doms lidelse. Efter saadan sagens oplysning og forefundende beskaffenhed Kiendes for Ret, efter Lovens 6de Bogs 7 Cap: 8de art., pag: 930, det Siur Hundwe, for hvert slagsmaal bør bøde trende 6 lod sølv, er for disse tvende slagsmaal 36 lod sølv, og da disse slagsmaaler er skeet i druckenskab, bør hand, efter den Kongl: Allernaadigste Forordning, at bøde dobbelt, er 72 lod sølv, som er i penge 36 rd:, samt betale til Actor i processens omkostning 3 rd: saaledes som Dømt er, bør Siur Hundwe at bøde, betale og udrede inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution samt videre lovl: adfær.

Arveskifte brevet af 4 Martj 1762 efter afgangne Johan/n/es Stephenson Hofde, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegods i gaarden Hofde En Løb smør og 3 mrk: med bøxel, og over bøxel til 9 Mrk: smør Præsteboels goods, wurderet 225 rd:, og udlagt til arv imellem arvingerne, saasom Encken Elj Larsdatter 1 pund 13 ½ Mrk: smør for 112 rd: 3 mrk:, Døtterne Giertrud og Maritte Johan/n/esdøttre, hver 18 ¾ mrk: smør for 56 rd 1 mrk: 8 s:, en hver andeel i overbøxelen.

Anna Michelsdatter[s] Testamente af 17de Nobr: 1762, hvor hved!! hun Testamenterer hendes ægteMand Tormoe Tostens {datter} søn Biørke, hendes halve hoved lod, naar først al giæld er fra draget, og det efter hendes død at nyde, blev læst.

Cncellie Raad Fleischers udgivene Auctions skiøde af 1 Julj 1763 til Erich Knudsen Arnetvet paa ½ Løb 6 mrk: smør med bøxel i gaarden Fiellie, blev læst.

Herbrand Andersens udgivene skiøde af 19 Febr: 1763, til Siur Nielsen paa 12 Mrk: smør landskyld med bøxel i gaarden Grydestøllen, blev læst.

Knud Olsøn og medInteressendere udgivene skiøde af 17de Nobr: 1762 til Kiel Andersøn paa 9 mrk: smør uden bøxel i Bøyg, blev læst.

Ole Brynildsøn Hofde udgivene giælds brev af gaar dags dato, til David Aamunsøn Reqwe for 20 rd:, til Joen Endresøn Elje for 40 rd:, og til Lars Olsøn øvre Herre for 20 rd:, tilsam/m/en 80 rd:, mod pant af 1 pund 13 ½ mrk: smør med bøxel, og over bøxel til 4 ½ mrk: smør, i gaarden Hofde, blev læst.

Cancellie Raad Fleischers udgivene bøxelbrev, med Rewers, af 1 Julj 1763, til Ole Brynildsøn paa 1 pund 13 ½ mrk: smør i gaard[en] Hofde, blev læst.

Sigr: Nordahl efter forige tiltale Contra Torgier Knudsøn Lødweteigen, æskede sag i Rette, og vil fornem/m/e om den indstevnte efter Rettens forelægelse møder, siden sam/m/e ham lovl: er forkyndt.

Torgier Knudsøn Lødweteigen tillige med Bøygde Procurator Traae møtte, tilstoed Rettens forelægelse at være ham lovl: forkyndt, men Traae aldeles paa hands vegne benægter sigtelsen som ubeviist, ja, ydermeere til en oplysning og til Torgier Lødweteigens uskyldigheds afbevisning, fornødiges sag med Contra stevning at begiere, altsaa bad Comparenten ydmygst at sag til neste ting worder udsat, og hvad forhen i sag passeret er, en gienpart maatte meddeeles.

Actor sagde, at dette er ickun udflugter for at trenere sag, besønderlig da dette maatte tages i Consideration, det Torgier Lødweteigen ej forbliver her længere end dette aar, der for Urgerede paa Dom.

Traae Refererede sig til sit forige, haabede det Retten ej overilede ham med Dom.

1763: 155

1763.

Afskeediget,

Retten understaar sig ej at betage Torger Knudsøn Lødweteigen tiid til lovlig forsvar, hvor for sag til <neste> høsteting at forflottes, med paalæg, at som Torgier Lødweteigen agter at fløtte her fra, har hand til høstetinget paa sin siide at slutte sag til Doms, eller stille nøyagtig Caution for alt det som af sag kand flyde, ham til ansvar, i mangel der af, bør endelig Dom paa høstetinget afsiges.

Bøygde Procurator Traae gav til kiende, paa Knud og Jwer Leidahls vegne, det de med skriftl: stevning af 9 Junj 1763 til dette Ting har ladet stevne og indkalde Peder Baarsøn Giøesteen, der efter en Aastæds foretning passeret dend 20de Septbr: og efter følgende dage nest afvigte aar 1762, imel: imel:!! Citanernes paaboende Gaard og Gaarden Giøesteen, hvor da inden Retten blev oprettet forlig imel: Parterne om Marckeskieldet, hvor ved blev vedtaget og indgaaet det Peder Giøesteen, inden høste tinget sam/m/e aar skulde betale til Citanterne i sagens anvente omkostninger 15 rd: 3 mrk: 8 s: da hand nu ej imindelighed har opfyldt sam/m/e, efter mange anmodninger, er hand nu indkaldet til Doms med videre, efter stevnemaalets indhold, det hand i Rette lagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, og vil fonem/m/e om den indstevnte møder. det skriftl: stevnemaal er saa lydende Lit: A.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare.

Kaldsmændene Torgier Lie og Jwer Mølster afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse for Peder Giøesteen[s] boepæl i hands Kone Katle Olsdatter[s] paahør, siden hand ej lod sig finde.

Traae Erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Den lovl: indstevnte Peder Baarsøn Giøesteen forelægges at møde til indeværende aars høsteting.

Dend 9de Julj Er ved Wangens som/m/erting passeret som følger. for Knud Søndwe sad Torgier Lie.

Udj sag indstevnt af Størk Knudsøn Hougen Contra hands sviger Fader Siur Seim, blev saaledes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten søger sin Svigerfader Siur Seim, 1° for Renter af hands huustroe Siri Siursdatter[s] Arv 23 rd: 2 mrk: 11 1/3 s: efter Moderen, Vider!! (Vide) Arveskifte brevet af 22 Septbr:

1727, der for Faderen efter Loven har værget. 2° for 2de aars tjeneste løn, som hands huustroe skal have tiendt hos hendes Fader. Hvad det første angaar, da foruden at Citanten tvende gange har forlangt sag udsat, alleene paa Grund, den bedere at oplysse, saa har hand dog til den/n/e tiid ej nogen oplysning fremlagt, men til dette Ting allene paastaaet det hands sviger Fader Regningen skulde beviise, hvilcken paastand hand strax kunde giort, og ej draget sag, den gamle Mand til byrde, i langdrag. men det er ickun en ugrundet udflugt til at besmycke de tvende udsættelser \hand/ har paastaaet. thj den af hands sviger Fader fremlagde Regning udvisser, hvorleedes hand til sin svoger har betalt sin Datters Møderne Arv. dends rigtighed bevises først med Citantens stevnemaal. Hvor udj hand ej paaAncker noget af Arven at Reste, men alleene \paa/taler {paa} Renten af hovedstolen. hvortil kom/m/er, det Citanten i mange Aar har været gift med den indstevntes datter, siden hand nu nesten haver voxene Børn, saa at hand som trængende ventelig strax havde talt paa det manglende af Moder Arv[en], i fald noget havde manglet, hvor om ingen paastand {har} \er/ giort. hvad nu Renten af Moder Arv[en] angaar, da byder ej Loven det Fader skal svare sine børn Renter, ja, end icke Moder, saa lenge hun sidder ugift, og børne Midlerne ej forkømmes, men merckes, at hendes Børns gods forminskes, eller hun giftes, da skulde Værgen anam/m/e Arven, hvor af hand da svarer Renter. see her om Lovens 3de Bogs 14de Capit: Hvad nu angaar tvende Aars tjeneste løn, som Citantens huustroe skal have fortient hos hendes Fader. En tjeneste Piges aarlig løn er i Klæder og penge {aarlig} 4 rd., skulde være for de 2de aar 8 rd., her imod har swiger Faderen, indstevnte Siur Seim, formeedelst Citantens fattigdom, taged Et hands Barn til sig til opfostrelse, og det i 12 aar, det Faderen har vildet ansee som Et Equivalent for de 2de aars tjeneste løn, endskiøndt de 2de aars tjeneste løn ej kunde ansees for Et aars Foster løn {paa barnet}. her af sees atter Citantens utiidige opførsel mod hands sviger Fader, og den inclination hand har til Process med og imod sin Værfader: thj Kiendes for Rett, det indstevnte Siur Seim for Citantens tiltale i den/n/e sag bør frj at være. og bør Citanten {at} betale til Siur Seim i Kost og Tæring 4 rd., og til Justitz-Cassen for unødigt trætte 1 rd: 60 s., inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution.

Hr: Provsten Ruus udgivene bøxelbrev, med Rewers, af 31 Januarj 1763, til Brynild Pedersøn Ormodt paa En halv Løb lanskyld i gaarden Finne, blev læst.

Niels Olson Træen udgivene bøxel brev, med Rewers, af 19de Nobr: 1762, til Henrich Størkson paa 1 Løb 2 pund 6 Mrk: landskyld i gaarden Ryche, blev læst.

Rognald Houge gav til kiende, det hand med skriftl: stevning af 14 Junj sidstl: til dette Ting har ladet indkalde En hands Debitor Downald Christiansøn Hage, Dom at modtage til at indfrie sin udgivene pante Obligation af 9de Januarj 1753 skadesløs, som ham dend 22de Januarj indeværende aar

1763: 155b

1763.

Lovlig er opsagt, med videre efter stevningens indhold, den hand i Rette lagde, belagt med lovl: stemplet papiir. vil fornem/m/e om dend indstevnte møder. den fremlagde stevning er saa lydende Lit: A.

dend indstevnte Dounald Hage møtte, tilstoed lovl: warsel, som og at hands udgivene Obligation er ham dend 22 Januarj dette aar lovlig opsagt. begierede allene fordrag, eller sag udsat, til dette aars høsteting, for at høre sig efter penge, at hand forinden imindeligheid kand Rette for sig.

Citanten paastoed, at om ej løftet opfyldes til den belovede tiid, da Dom uden videre stevnemaal paa første høsteting at erholde.

Afskeediget,

den folangende udsettelse billiges.

Dend 11 Julj, ved Wangens som/m/erting, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laug Ret, undtagen for for!! Halle Wæte sad Størk Wæte, for Niels Hægle sad Knud Ringheim, og for Niels Mittuun sad Willum Hellesnæs, er følgende passeret

Halsteen Michelsøn Grindeland og med Interessendere udgivene skiøde af 16 April 1763 til Lars Olsøn paa 2 pd: 12 mrk: smør med bøxel i gaarden Drøgswold, blev læst.

Ole Torgiersøn øvre Kytte udgivene skiøde af 16 Martj 1763 til Lars Larsøn Reene paa En Løb 18 Mrk: smør med bøxel i gaarden øvre Kytte, blev læst.

Lars Biørnesøn udgivene Pante brev af 9 Julj 1763 til Lars Bottolphsøn for penge 90 rd:, mod En halv Løb jordegøeds i gaarden Mørqwe til underpant, blev læst.

Anders Weche efter forrige tiltale, æskede sag i Rette Contra Erich Soue, og gav til kiende med muntl: warsel til dette Ting at have indkaldet Erich Soue, de vidner at anhøre, som ved sidste Ting burde været ført, saasom Citanten ej finder sig fornøyet og ej sag tilfulde oplyst med det svar Traae i Protoc: haver ladet tilføre. vidnerne, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Peder Ringheim og Jon Gierstad.

Procurator Traae sagde, det hand møder for Erich Soue og Halsteen Ringheim.

widnerne møtte, dem Citanten paastoed Eedelig forhørt. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Peder Olsøn, boende paa Gaarden Store Ringheim, aflagde Eeden efter Loven. Citanten fremsatte til disse tvende vidner, det spørgsmaal: om de icke, som beskickelse vidner fra Citanten, nestleeden aar[s] høst, var hos Erich Soue og tilspurte ham, om hand vilde levere fra sig de penge hand havde faaen formeget, hvad svar hand da gav vidnerne. Resp: de var hos Erich Soue og tilspurte ham, om hand vilde give Citanten skiøde paa Et halv pund jordegøeds, eller, levere de 40 rd: tilbage hand havde faaen {til} formeget. Erich Soue svarede, hand havde {faaen} \givet/ qvittering til Anders Weche for sine penge, saa hand viste ej at være ham noget skyldig, og hand kunde ej skiøde meere end Et stæd. ellers ware de begge i tale og kav!! tilsam/m/en, hvorleedes {Anders} \Erich/ havde faaen sine penge, neml: en deel i en pante Obligation, en deel hos {Halsteen Ringheim og en deel hos Jon Biørke} \andere/. 2° spørges vidnet, om hand icke tilspurte Erich Soue, om hand havde anam/m/et nogen penge af Halsteen Ringheim, og hvad Erich Soue svarede. Resp: Vidnet kand ej erindre om det var dem som beskickelse vidnerne, eller det var Ander Weche, som gjorde det spørgsmaal til Erich Soue, men Erich Soue[s] svar var, det hand ingen penge havde anammet af Halsteen Ringheim, og begierede hand En Regning af Anders paa de penge hand havde faaen af ham, og hvad hand havde faaen hos andere. da de tog skifte brevet for dem, der efter de skrev Regning, og var det Erich som skrev Regningen efter deres tale. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet.

2det vidne, Jon Davidsøn Gierstad, efter aflagde Eed, til de fremsatte qvæstioner svarede som første vidne svaret har.

Halsteen Ringheim møtte selv og forklarede, det hand til Erich Soue har betalt fulde penge for Et pund jordegøeds, ved Leqvidation imel: ham, Erich Soue, Comparenten og Jon Biørche.

Citanten lagde i Rette sit skrifftl: indlæg af 7de hujus, bilagt med lovl: stemplet papiir, saa lydende.

Niels Traae sagde det hand for Erich Soue aldeeles benægter dette fremlagde skrift eller saakaldet indlæg, og ellers paastod det Anders Weche maatte ærklære sig, hvem Conceptisten var, siden hand ej sat sit Nav[n] under, da Anders Weche ej selv kand skrive saaleedes. Citanten svarede, det hand selv, efter skifte brev og skiøde havde opsat Concepten, men Hr: Lieutenant Barchelaj havde Reenskrevet det. Niels Traae anmercket, at [siden]? Anders Weche ej vil Navn give Conceptisten, fandt hand fornøden at begiere sag udsat, for at afbeviise hvem Conceptist[en] har været, ellers bad Comparent[en om] gienpart af alt hvis i sag er passeret, for sam/m/e til næste ting, hvor hen hand begierede sag forfløt, omstændelig at besvare og oplyse.

Afskeediget,

De forlangende gienparter Billiges Erich Soue, som paalegges til neste ting, sag til Doms at slutte. men ingenlunde kand ham tilstædes den begynte biasag, i hovedsag at indlem/m/e, som vilde blive lov stridigt.

1763: 156

1763

Sam/m/e dag, neml: forestaende 11 Julj, ved Wangens Som/m/er-Ting, blev Retten beklæd med det her foran paa fol: 152 Specificerede Laugret, for at afsige Dom med Sorenskriveren udj den paa fol: 152 dend 27de Junj til Doms optagne Odels sag,

og bliver da først følgende beregning over sag at forfatte, saa som Sorenskriverens skyds med diet penge 2 rd: 2 mrk: 8 s:, for 2de dages forretning 3 rd:, Laugretten per Mand 2 mrk: 8 s:, er 3 rd: 2 mrk:, LensManden 1 rd:, tilsam/m/en 9 rd 4 mrk: 8 s:

der efter blev af Sorenskriveren og Laugretten saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og Afsagt.

At Citantens Forfædere, Mand af Mand, og til sidst hands Moder, fra umindelig tiider har brugt og beboet det omstevnte jordegods 1 Løb Et pund smør Landskyld i gaarden Hæwe som deres Odel og Aasæde, deels som Leilending og deels som Eier, beviises først med bøxelbrev af 22de Septbr: 1672, Confirmeret dend 4de Junj 1677, hvor af sees det Citantens Farfaders fader Peder Larsøn har faaen den heele Gaard Hæwe, der skylder af 3 Løber Landskyld, til bøxel, og at Gaarden var ham af hands Moder afstaaet til brug og beboelse. og har sam/m/e Peder Larsøn atter igien afstaaet En deel i gaarden til sin søn Lars Pedersøn, der endnu lever og er Citantens Farfader, Vide: bøxel brev af 14de Septbr: 1699. der næst beviises med En Extract af Ting Protocollen, det Citantens Farfader Lars Pedersøn Hæwe den 6de Nowembr: 1724 har begyndt at indløse Gaarden, og at hand dend 7de Nobr: sam/m/e Aar har lyst sin penge mangel til de Resterende 2 Løber 2 pund. der af søn/n/en Siur Larsøn Hæwe, som var Citantens Fader, efter skiøde af 6de April 1729 har begyndt at indløse 1 pd: 21 mrk: smør Landskyld, og dend 9de Maj 1735 atter indløst 18 Marcker, og Arveskifte brevet af 10de Octbr: 1744 efter benævnte afgangne Siur Larsøn Hæwe udvisser det hand tiid efter anden havde indløst, uden Adkomst for sin død at erholde, En deel godse Marcker, saa hands heele Eiendon i Gaarden Hæwe var 1 Løb 1 pd: 19 ½ Mrk: smør Landskyld med bøxel, samt over bøxel efter andeel, Resten i Gaarden havde hands Fader Lars Pedersøn, der endnu lever, i brug og besiddelse. Af disse 1 Løb 1 pd: 19 ½ mrk: Landskyld med bøxel, er det Citanten ved stevnemal paaAncker til indløsning 1 Løb 1 pd: smør Landskyld, paa Grund, ej alleene af foranførte omstændigheder, men end og at Citantens Moder Maritte Olsdatter, fra det første hun kom i Ægteskab med hands Fader Siur Larsøn Hæwe, og indtil for omtrent 2 aar siden, i sit fjerde Ægteskab, stedse har beboet, brugt og Eiet den paastevnte Ene Løb Et pund smør, thj ligesom jordegodset ved de mange diverse ægteskaber og dødsfald i skifterne er udlagt, deels paa Creditorene, deels paa Arvingerne, er det igien indløst Moderen Maritte Olsdatter til Eiendom, brug og beboelse, som de mange i Retten frem lagde breve oplyser,

indtil omtrent for 2 aar siden, da Maritte Olsdatter[s] Fierde Mand Aamun Herlewsen skal have soldt disse 1 Løb 1 pd: smør Landskyld til indstevnte Mads Knudsøn Seim, nu Hæwe. sam/m/e Mads Knudsøn skal igien have soldt dette jordegods til indstevnte Johannes Opheim. her haver Mads Knudsøn Seim, nu Hæwe, handlet mod Lovens 5te B: 3de C: 8de art:, hvor ved Citanten, efter dend nest paafølgende 15de art: har erholdet Frihed til at søge jorden fra hvilcken hand vilde, enten den selgende eller Kiøbende, og altsaa ved lovl: warsel indkaldet dem begge, neml: selgeren og Kiøberen, til at modtage Dom. Disse indstevnte Mads Knudsøn og Johan/n/es Opheim har ad Protocollum declareret, ej at have nogen Odel til det paaestevnte jordegods, ej heller har willet fremlæge Deres Adkomster, og dog benægtet at modtage Løsnings penge. Efter saadan sags beskaffenhed Kiendes for Rett, efter Lovens 5te Bogs 5te C: 1 art:, det Odelen til de paaestevnte En Løb Et pund smør med bøxel, og overbøxel efter andeel, bør følge og tilhøre Citanten Berge Siursøn Hæwe og hands lovl: Desendentere. og bør indstevnte Johan/n/es Opheim, som skal være itzige Eier til dette paaestevnte jordegods, tage mod Løsnings penge, som er efter Arveskifte brevene af 13de Julj 1754 og 9de Octbr: 1755, á Marcken 14 Mrk:, er for den Eene Løb og Et pund smør jordegods med bøxel, og over bøxel efter andeel, dend Sum/m/a 224 rd:, samt hiemle Citanten Berge Siursøn jordegodsset med lovlig skiøde. og endelig Johan/n/es Opheim med Mads Knudsøn Hæwe, Een for begge og begge for Een betale til Citanten i Processens omkostning 24 rd:, alt at efterkom/m/e inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse, under Nam og Execution samt videre lovl: Adfær. hvor imod Johan/n/es Opheim, for de paa jordegodssets indløsning til kort kom/m/ene penge, gives Regres til Mads Knudsøn Hæwe, saaledes som hand best ved, vil og lovlig skeep kand.

1763: 156b

1763

Dend 12 Julj Er ved Wangens Som/m/er-Ting, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, passeret som følger.

Henrich Ellingsøns udgivene skiøde af 11de Julj 1763, til Siur Nielsøn paa En Løb og 18 Mrk: smør landskyld med bøxel i gaarden Nedr: Grouwe, blev læst.

Siur Nielsøn Nedr: Grouwe udgivene gieldsbrev af dags dato, til Baar Siursøn Dømbe for 140 rd:, og til Anders Swendsøn Dømbe for 120 rd:, tilsam/m/en 260 rd:, mod det underpant for begge af 1 Løb 18 mrk: smør i gaarden øvre!! (Nedr:?) Grouwe, blev læst.

Lars Aadsøn Mit Schutle udgivene gieldsbrev af 26de Martj 1763 til Ole Jwersøn og Jon Jwersøn Nessem for laante penge 150 rd:, mod underpant, til begge, af 2de pund 15 mrk: smør med bøxel i gaarden Mit-Schutle, blev læst.

Procurator Traae for Torbiørn Sæwe æskede sag i Rette Contra Wiching Grouwe, og gav tilkiende lovl: at have ladet forkynde Rettens forelægelse, vilde fornem/m/e om hand nu møder.

Wiching Grouwe blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jwer Mølster og Torgier Lie afhiemlede Rettens forelægelse at være Wiching Grouwe lovlig forkyndt udj hands grande Tormoe Jørgensøns paahør, siden Wiching ej lod sig finde.

Citanten paastoed Dom.

Afskeediget.

sag optages til Doms indtil i Morgen.

Knud Ringheim for Frants Wenwiig i Bergen og paa hands vegne, gav til kiende, med Muntl: warsel til dette Ting at have ladet stevne og indkalde Tosten Twerberg for skyldig værende laante penge 4 rd:, der om Dom at modtage til betaling og processens erstatning, vil fornem/m/e om hand møder.

Tosten Twerberg møtte, tilstoed warselen, vilde {fornem} med sin Eed bekræfte ej at være Citanten noget skyldig.

Knud Ringheim begier[ede] sag til neste [Ting] udsat, for at faae den oplyst.

Afskeediget,

opsættelsen billiges.

Procurator Traae for Jon Biørche og paa hands vegne gav til kiende, det hand med muntl. warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Lars Colbeensøn Nedr: Growe, widner at anhøre, som uden stevnemaal møder, angaaende hvorleedes den indstevnte, udj En begravelse forsamling paa Gaarden Tverberg indeværende aar efter Paaske, med slag og Mundbrugen har overfaldet Citanten, der for Dom at modtage til undgiældelse og processens erstatning, vil fornem/m/e om sagvolderen møder. til widner i sag er Niels Jonsøn Twerberg, Niels Knudsøn Kinden, og Giertrud Olsdatter, tienende paa Twerberg.

dend indstevnte Lars Nedr: Growe møtte, tilstoed warselen og begierede, det hands Værbroder Tosten Twerberg for ham maatte gaae i Rette, som og for Retten fremstoed.

Citanten begierede det vidne Niels Twerberg forhørt, og sag til neste Ting udsat, for lovl: at indkalde de andere widner, siden de nu mod deres løfte udebliver. Eedens forklaring blev det mødende widne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

der efter widnet Niels Jonsøn, boende paa Gaarden Twerberg, fremstoed for Retten, aflagde Eeden efter Loven og vidnede, at udj et liig vætle paa gaarden Twerberg efter Paasken indeværende aar, inde i stuen, saa vidnet det Jon Biørche og Lars laae paa Gulvet, Lars Growe laae oven paa Jon Biørche, og banckede de paa hin anden. Traae tilspurte vidnet, hvem af dem det var som banckede paa den anden. Resp: Lars banckede eller slog Jon. 2° om Lars icke havde noget i haanden at slaae med. Resp: ved det ej, icke heller ved vidnet hvor af deres uEenighed kom. 3° om vidnet icke saae at lysset blev slugt, og af hvem. Resp: kand ej mindes det, saasom hand var noget Rusendes. 4° om widnet kand erindre at Navn give de fleere som var nærværende. Resp: kand ej mindes hvem der var i stuen da det passerede, men der var mange inde. 5° om Lars Growe war drucken. Resp: ja vist var hand drucken.

Afskeediget

Den forlangende udsettelse til høstetinget billiges.

Mons Knudsøn Græe og Lars Knudsøn Qvitne fremlagde deres skriftl: stevning af 17de Junj 1763, hvor udj de indkalder Knud Bachethuun for Een Løb smør jordegoeds i gaarden Bachetuun, og var stevningen bilagt med lovl: stemplet papiir, samt deres skriftl: forsæt af 8de Julj nestl:, lige saa med stemplet papiir bilagt, og et brev fra Rente Kam/m/eret, dateret 25d Aug: 1762, der alt lyder som følger.

dend indstevnte Knud Bachetuun blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jwer Mølster og Torgier Lie afhiemlede stevningen, at [være] Knud Bachetuun lovl: forkyndt i paahør af hands tieneste Tøs Britte Carlsdatter, siden hand ej lod sig finde.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget.

Den lovl: indstevnte Knud Bachetuun forelægges at møde til dette aars høsteting.

Dend 13de Julj ved Wangens Som/m/erting saaleedes passeret. for Niels (Mø?)en sad Siur Hondwe.

Udj sag indstevnt af Torbiørn Sæwe Contra Wiching Growe, er saaleedes for Ret, Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten søger Wiching Growe for 8 rd: 4 mrk:, som ham paa hands Myndling[s] vegne i skiftet efter dend indstevntes huustroe Guri Siursdatter dend 2den Aprilis 1751 skal være udlagt. men naar det i Rette frem lagde lidet udtog af skifte brevet skal have fidem, bliver det ickun 8 rd: 3 mrk: 8 s: thj sam/m/e siger det de Reede penge 8 skil:!! (8-3-8?) søges hos tilsuinsmanden Knud Schutle. da som Wiching Growe ej har ladet sware, enten da stevning eller forelægelseen faldt

1763: 157

1763.

i Rette, suponeres, det hand finder sig skyldig. thj Kiendes for Ret det Wiching Growe til Citanten bør betale de hands Myndling tilhørende 8 rd: 3 mrk: 8 s: med Renter fra den dag skiftet blev sluttet og indtil betaling skeer, samt udj processens omkostning 2 rd: 48 skil:, inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution.

Elling Monsøn Urland udgivene gields brev af 6 Julj 1761, indført i Pantebogen paa fol: 578, blev efter paategne[de] qvittering af 14 Martj 1763 anvist til udslettelse.

Niels Swensøn Fenne[s] gields brev af 6 Maj 1752, indført i Pantebogen paa fol: 359, blev efter paategnede qvittering{er} af 21 Maj 1763 til udslettelse anvist.

Niels Swensøn Fenne udgivene gields brev af 11 Nobr: 1760, indført i Pantebogen paa fol: 562, blev efter paategnede qvitering af dags dato anvist til udslettesle.

Elling Monsøn Urland og Jwer Olsøn Bratager oprettdede Odelsmageskiftebrev af 14 Martj 1763, hvor ved de Mageskifter deres paaboende gaarder, blev læst.

Elling Monsøn Bratager udgivene gields brev af 26 Maj 1763 til Frue Alstrup for 150 rd:, mod 12 Mrk: smør landskyld i Bratager til underpant, blev læst.

Lars Nielsøn Lem/m/e udgivene bøxel brev, med Rewers, af 11 Julj 1763, til Samson Colbeensøn paa En Løb smør i gaarden Seim, blev læst.

Niels Swensøn Nedre Fenne udgivene gields brev af 12 Julj 1763, til Jon Larsøn Biørche for 200 rd:, og til Niels Larsøn Biørke for 200 rd:, begge mod underpant af En Løb 18 Mrk: landskyld med bøxel, og over bøxel til 2 pd: 6 mrk: landskyld, i gaarden Nedr: Fenne, læst.

Anders Jonsøn Nedr: Kytte[s] Transport af 12 Julj 1763, paa Reluitions Retten til En Løb smør i gaarden Nedr: Kytte, til Tosten Andersøn, blev læst.

Siur Nielsøn Grydestølen udgivene skiøde af 12 Julj 1763, til Herbrand Andersøn paa Et Spand smør i Gaarden Grydestølen, blev læst.

Godskalk Olsøn Dugstad udgivene gields brev af 11 Julj 1763 til Aad Pedersøn Øychaas for 180 rd:, mod 2 Løber smør til underpant i gaard: Dugstad, blev læst.

Halwor Larsøn Hage[s] skriftl: forpligt af 9 Julj 1763 til Willum Siursøn Uqvitne og Angune Larsdatter, hvad de aarlig til livs ophold skal nyde, blev læst,

Hr: Provsten Ruus ugivene bøxel brev, med Rewers, af 14 Martj 1763, til Ole Torgiersøn paa En Løb smør i gaarden Ræne, blev læst.

Knud Erichsøn Wæhle udgivene skiøde af 19de Nobr: 1762, til Ejlef Knudsøn paa 2 pund 1 ½ mrk: smør med bøxel, og over bøxel til 13 ½ mrk: smør, i gaarden Wæhle, blev læst.

Johan/n/es Davidsøn Underdahl skriftl: pengemangels lysning af 12 Julj 1763 til gaarden Stuerjord, blev læst.

Sigr: Nordahl gav tilkiende at have ladet forkynde Rettens for[e]lægelse for Lars Knudsøn Hæg, og vil fornem/m/e om hand møder.

Lars Hæg blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jwer Mølster og Torgier Li afhiemlede Rettens forelægelse til dette Ting, lovl: at have forkyndt Lars Knudsøn Hæg[s] tilholdstæd Ulwens taaen!! i hands besvangrede Giertrud Torbiørnsdatter[s] paahør, siden hand ej lod sig finde.

Actor paastoed Dom.

Afskeediget,

sag optages til Doms indtil i Morgen.

Dend 14 Julj Er ved Wangens som/m/erting følgende passeret. Halle Wæte og Niels Mittun sad selv.

Udj sag indstevnte af Sigr: Nordahl Contra Lars Knudsøn Hæg, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

At uConfirmeret Lars Knudsøn Hæg tvende gange har besvangret ung løs-qvinde Men/n/esket Giertrud Torbiørnsdatter Ulwen, bevises med Sogne Præstens Atester, der ad Acta er tilført. For det første leiermaal skal hand have erholdet Kongl: allernaadigst Pardon, men da det andet leiermaal i aaret 1760 Er bleven aabenbaret, skal hand have unviget Præstegieldet, indtil i Nest afvigte aar 1762, da hand atter skal have indfundet sig. hvor om {da} sag for {disse tvende} det sidste leiermaal mod ham er andlagt. thj Kiendes for Rett, efter Lovens 6de Bogs 13de Capit: 1 art: bør Lars Knudsøn Hæg for det sidst begangne leiermaal at bøde 24 lod sølv, er 12 rd:, og efter Forordningen af 2den Septbr: 1745 bør hand arbeide i Bergens Tugthuus Et halv aar, samt, efter at hand i sin Daabes pagt er Confirmeret, staae aabenbare skrifte. og endelig, betale til Actor i processens omkostning 4 rd: saaleedes som Dømt er bør Lars Knudsøn Hæg at lide og undgielde, bøde og betale unden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution, samt videre lovl: adfær.

Erich Hermunsøn Rogne[s] gields brev af 25de Nobr: 1760, indført i Pantebogen paa fol: 558, blev efter paategned qvittering af 12 Julj 1763 anvist til udslettelse.

Erich Hermunsøn Rogne udgivene skiøde af 11 Julj 1763 , til Anfind Erichsøn paa En Løb Et pd: smør med bøxel, og over bøxel til 12 mrk: smør, i gaard: Lille Soue, blev læst.

Swend Larsøn Lie[s] gields brev af 9 Julj 1759, indført i Pantebogen paa fol: 507, blev efter paategned qvittering af 13 Julj 1763 anvist til udslettelse.

Swend Larson øvre Lie udgivene giælds brev af 13 Julj 1763 til Anders Nessem, Torbjørn Holwen og Niels Bilde, for laante penge 390 rd., mod underpant af 1 Løb 15 mrk: smør med bøxel, og over bøxel til 2 pd: 9 mrk: smør, i gaard: øvre Lie, blev læst.

Traae for Rochne[s] beboere, i anledning af, at deres stevning paa nestleeden aars høste ting, i mangel af dends afhiemling om lovlig forkyndelse, blev avvist, gav tilkiende, det Citanterne ved skriftl: Continuations stevning af 13 Junj nestl: til dette Ting atter haver lovl: indkaldet gaarden Græe[s] beboere, betræffende de 2de gaarders mellem værende Merckes gierde[s] vedligeholdelse, med videre efter hoved og Continuations stevningens indhold, dend sidste hand nu i Retten lagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, og vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

1763: 157b

1763.

Den i Retten faldene Continuations stevning er saa lydende Lit: B.

de indstevnte Erich, Anders og Tron Græe beboere møtte, tilstoed warselen i deres fraværelse at være paa deres Gaard lovl: forkyndt. sagde ellers, da garen ej er lodnet og skift, kand de ej gierde. Erich sagde ellers, det hand formeener [ej]? at gierde meere end paa hands lod kand kom/m/e.

Afskeediget,

sag henvises til aastædet efter Lovens 3de Bogs 12 Cap., paa det gierdet kand worde skift efter som En hver haver lod, og Parterne ved lovl: behandling blive adskilde.

Det Militair Arveskifte brev af 12 Nobr: 1762, sluttet efter afgangne Corporal Peder Jwersøn Reqwe, blev læst, og var stervboen Eiende jordegøeds i gaarden Reqwe ½ Løb smør med bøxel, og uden bøxel ½ Løb smør, hvilcken Eene Løb smør var vurderet for 2 rd: 1 mrk: [Marcken]?, og udgiort dend Sum/m/a 156 rd., som igien saaleedes var lodnet paa Magne Jwersøn for giæld 4 Mrk: smør med bøxel, og uden bøxel {for} 4 mrk:, tilsam/m/en 8 Mrk:, for 17 rd: 2 mrk:, til Encken Britta Wilhelmsdatter 15 ½ [mrk:] med bøxel, og uden bøxel 15 ½ mrk:, tilsam/m/en 1 pd: 7 mrk:, for 67 rd: 1 mrk:, søn/n/en Anders Pedersøn 3 mrk: med bøxel, og 3 mrk: uden bøxel, for 13 rd:, søn/n/en Willum Pedersøn ligesaa, Biørne Pedersøn ligeleedes, Godskalk Pedersøn ligeleedes, Datteren Marta Pedersdatter 1 ½ mrk: med bøxel, og uden bøxel 1 ½ mrk:, tilsam/m/en 3 mrk:, for 6 rd: 3 mrk:, Anna Pedersdatter ligeleedes, og Giertrud Pedersdatter ligeleedes.

Dend 15de Julj Er ved Wangens Som/m/erting følgende passeret.

Henrich Størksøn øvre Ryche udgivene skiøde af dags dato til Knud Arvesøn paa Et pund 8 mrk: smør med bøxel, og over bøxel til 4 mrk: smør, i gaarden Skiøldalen, blev læst.

Cancellie-Raad Fleischer[s] bøxel brev, med Rewers, af 14 Julj 1763, til Niels Andersen paa En Løb smør landskyld udj gaarden Uqwitne, blev læst.

Dend 16de Julj Er ved Wangens Som/m/erting saaleedes passeret.

Hr: Fogden Biltsøe gav til kiende, det hand paa Justitiens wegne til dette Ting med Muntl: warsel har ladet stevne og indkalde Baar Monsøn Lofthuus og Gurj Knudsdatter, der ere hin anden i 3die leed beslægtede, for begangne leiermaal og barn avling, Dom at modtage til undgiældelse og Processens erstatning, vil fornem/m/e om de møder.

de indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jwer Mølster og Torgier Lie afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt for Baar Lofthuus udj hands Moder Marita Baarsdatter[s] paahør, og for Gurj Knudsdatter i Eget paahør.

Actor erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Baar Monsøn Lofthuus og Gurj Knudsdatr: forelægges at møde til neste ting.

Hr: Fogden Bildsøe gav til kiende, det hand med Muntl: warsel paa Justitiens vegne har ladet stevne og indkalde Lars Hallesøn, til huus paa Fiose Egnen, samt Aagotte Hansdatter, for begangne leiermaal og barneavling, Dom at modtge til undgiældelse og processens Erstatning, vil fonem/m/e om de møder.

de indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

forbenævnte KalsMænd afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse i paahør [af] begge deres huusbonde Størk Fiose, siden ingen af dem lod sig finde.

Actor erindrede om Lavdag.

Afskeediget.

Lars Hallesøn og Aagotte Hansdatter forelægges at møde til neste ting.

Hr: Fogden lod inden Retten oplæsse og Examinere den/n/e Termins skatte Restance, hvis endelig Sum/m/a war 1527 rd: 4 mrk: 6 s: 2° Restance Register over Extra-skatten, hvis endelig Sum/m/a war 108 rd: 3 mrk: 8 s:, som ingen indfandt sig, der noget mod sam/m/e havde at erindre, var hand Rettens Atestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Efter 3de gange udraabelse, var ej nogen der vilde gaee i Rette, altsaa blev dette Ting sluttet og ophævet.

Dend 18 Julj blev Retten betiendt paa gaarden Gære i Borstrands otting paa Woss, med efterskrevene Eedsorene Laugret, der efter Loven er opnævnt, sc: Knud Olsøn Store Ringheim, Anders Dugstad, Tosten Hillestveten, Ole Fladeqwal, Torbiørn Rogne, Swend Emstad, Aad Kløwe og Anders Mit Ringheim, nærværende Bøygde Lensmanden Knud Ringheim.

hvor da for Retten fremstoed Lars Johan/n/essøn Berge for sin Søster Britte Johan/n/esdatter og gav til kiende, det hand med Muntl: warsel nest afvigte aar for Juul til jorde Tirsdagen indværende aar, og atter til den/n/e Tægte dag, har ladet stevne og her til aastædet indkalde Eieren og beboeren her paa Gaarden, Anders Hallesøn Giære, odels adkomster og vidner at anhøre om hands søsters odel til En Løb smør jordegods her udj dend indstevntes paaboende Gaard Gære, siden hand ej har holdet det her inden Retten dend 20 Junj 1757 indgaaede og sluttede forlig. der næst Dom at {modtage} \anhøre/, til at modtage Løsnings penge, som hand ej rettere mindes er 127 rd: 3 mrk: 8 s:, jorden fravige, og at svare processens omkostning. Odels widnerne, der undr Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Niels Stephenson Traae, Swerqwe Andersøn Gære, Knud Anfindsøn ibdm:, Torgier Bottolphsøn Lille Ringheim, dem hand paastoed Eedelig forhørt, og vilde først fornem/m/e om de samtlig indstevnte Møder.

Procurator Traae møtte for Retten for Halle Andersøn Gære, som selv her for Retten Sisterer, og tilstoed stevningens lovl: forkyndelse for Anders Hallesøn, men sagde ellers, at søn/n/en Halle Andersøn, i stæden for sin indstevnte Fader, træder i sag. betræffende det Citanten har indkaldet Comparenten til vidne, for at betage ham adgang til at procedere i sag, som vil ankom/m/e paa hands vidnesbyrd, hvorleedes det kand blive

at ansee.

Citanten Urgerede paa vidnernes antagelse.

de indstevnte møtte, undtagen Swerqwe Andersøn Giære. Eedens forklaring blev de mødende vidner forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Niels Stephensøn Traae, er Bøygde Procurator, vidnede, som en gaml: snack at have hørt, men om det er med sandhed eller ej, ved hand icke, det En gaml: Mand ved Navn Johan/n/es Sæwe, som for meget lang tiid siden ved døden er afgangen, saa Deponenten, der er 58 aar gaml:, ej har kiendt ham, det hand skal have været Eier for den heele jord Gære, der skylder af 2 Løber og Et pund, og kaldes Østertuun. saa dette er Wetertuun!! (Westertuun?) uvedkom/m/ende. sam/m/e Johan/n/es Sæwe skal have haft 2de søn/n/er, der ligeleedes for megen lang tiid siden skal være afgangen. dend yngste søns Navn skal have været Lars Johan/n/essøn, men hand skal ej have boet her paa paa!! Gaarden, men den ælste søn Swerqwe Johan/n/essøn skal have boet her som Eier til 1 Løb og 1 pund, men hvor lenge hand boede her, vides ej. har og hørt sige, det den/n/e Swerqwe i nogle aar var fra sig selv, og i dette hands Raseri ombragte sig selv. den/n/e Swerqwe havde En søn efter sig, [h]vis Navn var Johan/n/es. den/n/e Johan/n/es beboede atter det heele brug 2 Løber 1 pd:, men hvor lenge vides ej, dog var hand til sin død Eier af 1 Løb 1 pd:, og vidnet i sin barndom kiendte ham. denne Johan/n/es var og fra sin forstand og laae fast i jern i 15 aar. den/n/e Johan/n/es var Fader til indstevnte Anders Hallesøn Gære[s] huustroe Christj Johan/n/esdatter. Dend forhen om/m/eldte yngste søn \af Johan/n/es Sæwe/, som var Lars Johan/n/es[søn], hand boede paa gaarden øvre Winje paa Stranden. om ham har Deponenten hør[t] sige, det hand var Eier for En Løb her i gaarden. den/n/e omvundene Lars Winje havde En søn, sc: Johan/n/es Larsøn Berge, der end nu lever og er Citant-indens Fader. hand boede her paa den Ene Løb i 3 aar, og saa byttede sig her fra til Gaarden Berge, mindes ej hvor lenge det er siden. widnet forklarede, at det hand i den/n/e sag har hørt sige, og ej af egen ærfarenhed været vittelig, det har hand hørt sige af Citantindens Egen Fader Johan/n/es Berge, som og har sagt til vidnet, det den/n/e omvundene Johan/n/es Sæwe sine 2de søn/n/er fick den/n/e jord i gave, dend ælste 1 Løb 1 pd:, og dend yngste 1 Løb, men mindes ej om det var Fader eller Moder der skal have givet dem den/n/e gave. Elling Berge, som byttede sig her hid med Johan/n/es Berge, hand solte den/n/e paastevnte Løb til Willum Langeland i Samnanger udj Sundhors Fogderie, men mindes ej hvor lenge det er siden. fra den/n/e Willum Langeland indløste dend indstevnte Anders Gære paa sin huustroes vegne den/n/e paastevnte Løb smør, og det i aaret 1741. som intet videre var at tilspørge vidnet, aflagde hand Eeden efter Loven,

2det vidne, Knud Anfindsøn, boende her paa Gaarden Gære Mittuun, sagde sig gaml: 36 aar, vidnede, at have hørt sige af sin Moder Sigrud Monsdatter, der for nogle aar siden ved døden er afgangen, hun sad og talte \med/ Anders Erichsøn Gære, som fick Konen \Thorin/ efter Swerqve Gære, de som gamle Folck talte sam/m/en. da siger hands Moder, det Johan/n/es Sæwe Eiede dette brug, og havde 2de søn/n/er, den ælste, Swerqve Johan/n/essøn og den yngste Lars Johan/n/esøn. Johan/n/es Sæwe, hand boede paa Sæwe. Men styrede dette brug her udj gaarden Gære ved tienere, men hvor lenge, hørte vidnet ej sige, indtil ælste søn Swerqwe blev voxen, da hand træde til gaarden, først som ung Karl, og da hand giftede sig med Thorin, gav disse tvende brødere deres Moder Christj Sæwe, hver hendes søn En Løb, og behold det Ene pund selv. stam/m/en, eller arvelinien need ad forklarede vidnet ligesom første vidne forklaret har. forklarede fremdeeles, at have hørt sige, at da Elste Broder Swerqwe Gære gick fra forstanden, da blev yngste broder Lars Winje Eier for begge Løberne, men hvor lenge hand Eiede enten den Ene eller begge Løberne, har vidnet ej hørt sige. da Swerqwe sin Kone {igien} Thorin blev gift med Anders, begierede hand af Lars Winje at

bøxle gaarden, da hand skal have svaret Anders, det hand ej vilde bøxle gaarden, men hand skulde dog ej blive jordeløs, havde hand løst til gaard, skulde hand faae gaarden Winje igien, hand sagde og til vidne[t]s Moder, at da Lars døde, løste hand Anders de 4re Pund jord ind igien, men om hand løste det til sig selv eller til sin søn, som var odelsmand, mindes vidnet ej hvorleedes hand sagde det var. indstevnte Anders Gære sin Kones Fader Kiente vidnet, og da hand døde, hørte vidnet sige, det hand i 15ten aar havde været fra sin forstand og lagt bunden. Procurator Traae tilspurte vidnet, om hand icke har hørt sige, det Johan/n/es Sæwe og hans Kone Eiede disse 2 Løber og 1 pund til odel, og det over 20de aar. Resp: de sagde, det de 4 pund jord havde været deres odel fra Ar[i]lls tiid, men den Ene Løb var købt fra Aland, og viste de ej om Johan/n/es Sæwe og hands Kone havde haft det saa lenge, at det var bleven deres odel. Da Parterne ej videre havde at spørge vidnet, aflagde vidnet Eeden og blev demiteret.

3de widne, Torgier Bottolphsøn, boende paa Gaarden Lille Ringheim, gaml: paa det 67 aar, vidnede, det hand boede som leilending paa den/n/e omstevnte Løb i Toe aar, og er det 22 aar, i den/n/e waar var, siden

1763: 158b

1763

hand fløttede her fra, og havde hand den til bøxel af Willum Langeland i Samnanger udj Sundhorleehn. mens hand boede her, sagde Ander[s] Gære det Forældrene havde givet de 2de søn/n/er hver sin Løb, men det Eene pund havde Moderen Christj Sæwe selv behold, og troer vidnet det Anders sagde, at Christj Sæwe gav dem det. sagde ellers ej noget at vide, som frem/m/et i den sag. Partene havde ej noget at tilspørge widnet, som aflagde Eeden.

Citanten lagde i Rette En Extract af Justitz Pro: under 20de Junj 1757, Et arveskifte brev af 21 Sepbr: 1701 efter Britte Jonsdatter, som var Citantindens FarModer, der af i act indraget arvelinien, dend forklaring om jorde godset, samt hvorleedes det blev skift. Et skiftebrev efter Citantindens Farfader Lars Johan/n/essøn Winje af 1 Junj 1709, der af i act inddrages arvelinien, og det fulde skrift med alle hender underskrevet, som i skifte act findes indført. hvor efter Citanten paastod Dom. det frem lagde er saa lydende Lit: A.

Traae for dend indstevnte begierede gienpart af alt hvis passeret er, og de i Retten lagde breve, samt sag paa nogen tiid udsat til lovl: forsvar.

Afskeediget,

sag udsettes, efter paastand, til i Septbr: Maaned, og skal Tægte dagen blive Lensmanden strax bekiendt giort, saasnart Dom/m/eren kom/m/er til sit Legement. de forlangende gienparter kand og strax erholdes. og betaler Citanten den/n/e Session, saasom Sorenskriverens skyds frem og tilbage samt diet penge 2 rd: 2 mrk: 8 s:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 28 s:, er 1 rd: 4 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en 7 rd: 8 s:, da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal vorde Kiendt.

Dend 6de Octbr: blev nest forbem:te Odels sag atter foretaged, da Retten blev betiendt paa forbem:te gaard Gære, med det her foran paa fol: 157 Specificerede LaugRett, og det i begge Parters nærværelse.

Hvor da for Retten fremstod bøygde Procurator Niels Traae og gav tilkiende at have med skriftl: Contra stevning af 20de Septbr: sidstl: for Anders Hallesøn Gære, til i dag ladet indkalde Lars Johansøn Berge, dend hand i Rette lagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, saalydende.

hoved Citanten paa Egene og sin søster Britta Johan/n/esdatter[s] wegne, tilstod, den oplæste Contra stevning at være dem lovl: forkyndt.

Traae begiere[de] de tvende vidner førte, neml: Elling Rognaldsøn Bræche og Mons Aadson Lofthuus, som her for Retten mu møder. Eedens forklaring blev de tvende widner forrelæst,

som sagde, det de som gamle Laugrettesmænd ofte har hørt Edens forklaring, og ved hvad Eden betyder.

1ste vidne, Elling Rognaldsøn, boende paa Gaarden Bræche, sagde sig gaml: 68 aar. Traa til widnerne fremsatte følgende qwæstioner: 1° om vidnet icke ved, og vel kand erindre, at hand for 2 á 33 aar her for, har byttet gaarde med Citantens Fader Johan/n/es Larsøn Berge. 2° om hand og icke ved at de byttede gods mod gods, men dog saaleedes, at Johan/n/es Larsøn bekom 2de Løber i Berge mod den Ene Løb i Gære. 3° om vidnet og icke ved, at Johan/n/es Berge ei kunde faae Gaarden Berge uden at vidnet der imod bekom den/n/e nu paastevnte Løb i gaarden Gære. her om hand begierede vidnernes svar maatte modtages. til første qwæstion svarede vidnet: kand ej rettelig mindes hvor mange aar det er siden, men sandt er det at vidnet boede paa Berge, og havde kjøbt de 2de Løber i Berge, kand ej rettelig mindes om det var nogle Marcker meere end 2de Løber, og som widnet ej kunde faae saa mange penge, at hand kunde betale for Berge, saa gjorde vidnet bytte med Johannes Berge saaleedes, at widnet fick den/n/e paastevnte Ene Løb her udj gaarden Gære, mod En Løb i gaarden Berge, som vidnet havde betalt, og den anden Løb i Berge betalte Johan/n/es. til 2den qwæstion, Refererede widnet sig til sit svar ved første qwæstion. til 3de qwæst: svarede, widnet kunde ej gaae ud af sin jord Berge, uden hand fick jord igien, og altsaa kunde Johan/n/es ej kom/m/e til Berge, uden det maatte skee ved byttet. 4° qwæst: om vidnet icke mindes, det hand ej fick skiøde paa den/n/e Løb i gaarden Gære, føren 2 aar efter at byttet eller Mageskiftet war giort. Resp: kand ej mindes om det var sam/m/e aar, eller 2 aar der efter, dog kand ej Rettere mindes, end at skiødet blev giort sam/m/e aar hand kom her. Retten tilspurte widnet, hvor lenge hand boede paa den/n/e Løb her i gaarden Gære, hvor hand siden henfløttede, og hvor hand gjorde af den/n/e Løb. Resp: boede her i 7 eller 8te aar, da hand bøjlede En Løb i gaarden Giernes, dog efter at hand til Willum Langeland havde solt den/n/e Løb i Gære, og af ham bøjlet den, og saa byttede sig til Giernes. Hoved Citanten tilspurte widnet, om hand kand mindes hvor lenge hands Fader Johan/n/es Berge boede her paa Gære. Resp: ved det ej. som Parterne ej videre havde at tilspørge widnet, bekræftede widnet sit aflagde widnesbyrd med Eed efter Loven.

2det widne, Mons Aadsøn, boende paa Gaarden Lofthuus. til 1ste qw: svarede, det er 32 eller 33 aar siden at Johan/n/es Gære, nu Berge, byttede gaard med Elling Rognaldsøn Bræche.

1763: 159

1763.

til 2den qwæst: svarede: ved ej hvorleedes byttet skeede, men Elling var ej god for at skaffe penge til at betale Berge, der for var hand nød til at giøre bytte. til 3de qw: svarede: det var umueligt at Johan/n/es kunde kom/m/e til Berge uden at bytte med Elling. til 4de qw: ved intet at svare. til hoved Citant: qv: svarede widnet, Ei at kunde mindes hvor lenge Johan/n/es boede her. Parterne havde ej videre at spørge, altsaa aflagde vidnet Eeden og blev Demiteret.

Traae paa sin Principals vegne fremlagde sit skriftl: indlæg af 30de Septbr: sidstl:, med de der udj anoterede documenter, hvor med hand ydmygst slutter sagen til Doms. det fremlagde forsæt var bilagt med lovl: stemplet papiir, og er med sine bilager saa lydende.

Hoved Citanten sagde, det hand formeener at hands Fader havde fanget lovl: hævde, og altsaa paastoed Dom.

Afskeediget,

formeedelst mange foretninger, forfløttes sag og optages til Doms, indtil dend 11de Nobr: førstkom/m/ende, da Parterne haver at møde ved Wangens høsteting, hvor Dom skal worde afsagt, saa haver og det her sidende Laugret sam/m/e dag at møde, Dom med Sorenskriveren at afsige.

Dend 4de Nobr: blev paa **Ewanger Tingstue med Waswærens almue holden Høste- skatte- og sagefaldsting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 149 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Lars Fosse sad Lars Mæstad, og for Knud Berge sad Knud Roe, nærværende inden Retten Fogden Ole Bildsøe med Bøygde Lensmanden Ole Brynildsøn Horvej og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret følgende:

1° Forord: af 2de Septbr: 1763, at det med General Forstamtets Jurisdiction i Norge, skal forholdes efter Forordningen af 26de Febr: 1744, og det øvrige forblive ved Norske Lov.

2° For: af 19 Maj 1763 om Loots-væsenet udj Norge.

3de: Placat af 26de Septbr: 1763, angaaende forbud paa Eege lastes og Eegebarckes udførsel fra Norge, saavel til frem/m/ede stæder, som og til Danmrk: og de Tydske Prowincer.

4de: Rescribt af 17de Septbr: 1763, som ophæver det høstarbeide almuen war pligtig at giøre Fogden, imod aarlig at betale til Kongens Cassa her Nordenfields 14 skil: per Løben.

5te: Rente Kam/m/erets skrivelse af [dags]? dato til Fogden, angaaende det sam/m/e.

6de: Hans Excellence Hr: Stiftbefalingsmandens ordre af 22de Aug: 1763 til Fogden angaaende Grentze skyds pengene af Almuen, som sædvanlig at oppebære.

7de: dito herres ordre af 9de Septbr: h: a: til Fogden om de Spedalske lem/m/ers indskud, der for af Fogderiet vil udreedes 283 rd: 52 s:

8de: dito herres ordre af sam/m/e dato til Fogden om Delinqventeres varetegt og underholdning, der for her af Fogderiet vil udreedes 59 rd: 57 s:

Knud Olsøn Horvej[s] gieldsbrev af 3 Julj 1759, indført i pantebogen paa fol: 501, blev efter paategnede qvittering af 31de Octbr: 1763 til udslettelse anvist.

Askiel Jonsøn Wæhle[s] skiøde af 4de Nobr: 1763, til Brynild Aschielsøn paa 1 pd: 12 mrk: smør med bøxel i gaarden Aarhuus, blev læst.

Bøygde Procurator Traa for Hans Aldahlen og gav tilkiende, at have med Muntl: warsel indkaldet Brynild Knudsøn Mæhlan[d] til dette Ting, widner at anhøre betræffende udøste skioldsord, som Citanten siunes at være nærgaaende, der efter Dom at modtage til undgiældelse og processens erstatning. til widner i sag er under Lovens faldsmaal indkaldet Lensmanden Ole Horvei og Knud Brynildsøn Bolstad, vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

sagvolderen Brynild Mæhland møtte, ligesaa widnerne, som sagde, det de som gamle Laugrettesmænd ofte har hørt Eedens forklaring læse, ved hvad Eeden betyder.

Citanten paastoed de mødende widner forhørte.

1ste vidne, Ole Horvei, Lensmand her i Tinglauget, efter aflagde Eed widnede, at da hand i som/m/er var der ude at besee gierdet, siger Brynild Mæhland til Citanten, du er en ufreedelig Mand og en Kældring. Parterne havde ej noget at tilspørge widnet.

2det vidne, Knud Brynildsøn, boende paa Gaarden Bolstad, efter aflagde Eed widnede Conform med første, med det tillæg, at Brynild havde sagt det Hans sin værsøster war en udyd, og har været den værste.

dend instevnte Brynild Mæhland begierede sag udsat til næste Ting for at indkalde vidner til beviis, om de ord at hand har sagt det Citanten er en ufreedelig Mand.

Citanten havde her imod ej noget at erindre.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Bøygde Procurator Traa for Hans og Simon Aldahlen gav til kiende, det de med skriftl: stevning af 14de Octbr: sidstl: her til Tinge har ladet indkalde Mælands opsiddere, Brynild Knudsøn den ældere og Brynild Knudsøn den yngre, vidner at anhøre og Dom at modtage, til at holde Contract og forlig som er sluttet inden Aastæds Retten, med videre efter stevningens indhold, den hand i Rette lagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, saa lydende. Lit: A.

de indstevnte Mælands Mændene møtte og tilstoed warselen, sagde, det Citanterne drager saa tiilig til støels med deres Creature, at beiterne er udbeitet føren Comparenterne kom/m/er der med deres Creature, af den aarsag har de sat gar paa og for deres Egen Eiendom.

Citanterne lagde i Retten Aastæds foretningen passeret passeret!! d: 19de Septbr: 1754, med paastand, at det der udj inddragne forlig her i acten maatte indføres, sam/m/e er saa lydende.

1763: 159b

1763.

Traa for Aldahls Mændene aldeeles benægter ej at have faret til Field støel med sine Creature forinden de har tilsagt Mælands Mændene at de vilde fare med. ligeleedes benægter hand den givende aarsag til gierdets paasættelse, men at sag er den/n/e, at Mælands Mænd virkelig efter den/n/e Mærckes Elv, vil adskille Fieldbeitet med gierde, som let uden bekostning kand skee, fordj Naturen meget gierder.

Mæhlands Mændene benægtede Traae[s] tilførsel, det Citanterne har ladet dem wide naar de vilde drage til sætters, hvilket ickun en gang er skeet med dem eller af de hine. ellers driver de stedse først op, og driver Creaturene over Elven, og udbeiter Comparenternes beiter, førend de kom/m/er med deres Creature, der for været nødsaget at paasætte gar. og som de for den/n/e gierning forhen har søgt Aldahl og er[h]værvet Dom over dem, saa har de nu i aar tvert mod Dom øvet det sam/m/e, end og i dette aar, og det udj Comparenternes paasiun, stolende paa, at vidner ej i Fieldet kand have, men Comparenterne erbyder med Eed at bekræfte sigtelsen, og vil Citanterne ved Eed læge den dem fra, er Comparenterne fornøye[t], lagde ellers i Rette til actens følge, den om/m/elde Dom af 3 Julj 1763, hvis finale afsigt er saa lydende. Fremdeeles sagde Comparenterne, det Aldahl ligeleedes foretager dem at bort beite deres høst beiter. begierede sag udsat til neste Ting for at indkalde vidner.

Traa frafald de indkaldede widner, siden Mæhland tilstaar gierdets paasættelse, havde ej noget mod Mælands paastand at erindre.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Traa for Aschel Erichsøn Smed gav til kiende at have med Muntl: warsel til dette Ting ladet indkalde Johannes Andersøn Horwei, widner at anhøre betræffende den overlaster hand for 3 á 4 uger siden paa Citanten haver øvet, der efter Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. til widner i sag er under Lovens faldsmaal indkaldet Christopher Bolstadøren og hands Dreng Lars Hansøn og Ole Olsøn Horvigen, ellers møder uden stevnemaal Ole Wasenden, vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

sagvolderen møtte, tilstoed warselen.

Christopher Øren møtte, tilstoed det hands Dreng Lars Hansøn er lovl: under faldsmaal kaldet, men liger dødelig svag. det widne Ole Olsøn Horviigen efter paaRaabelse møtte ej. Ole Wasenden møtte.

Kaldsmændene Ole Horvei og Endre Biørge afhiemlede stevningen, under Lovens faldsmaal at være vidnet Ole Olsøn Horviigen lovl: forkyndt udj hands Fader Ole Pedersøn Horviigen[s] paahør, siden vidnet ej var tilstæde.

Citanten paastoed de mødende vidner forhørte, Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste [vidne], Christopher Andersøn, giestgiber paa Bolstadøren, efter aflagde Eed vidnede, at da hand icke havde ventet at blive kaldet til widne, har hand ickun giort sig lidet tancker om den/n/e sag, der for mindes ej til wisse om det er 3 eller 4 ugger siden, paa en Løverdags aften, kom widnet ind i sin egen stue, og saa det Johan/n/es Horvei og Aschiel smed war i Krams, og laae smeden under {Aschiel} Johan/n/es paa gulvet, og Johan/n/es stoed over ham og holt ham i armene. hvor om deres Klam/m/erie war, ved widnet ej, saa som hand ej havde hørt der paa. Parterne havde ej noget at tilspørge widnet.

2det widne, Ole Jacobsøn, boende paa Wasenden, efter aflagde Eed widnede, ej at kunde give nogen oplysning i den/n/e sag.

Johan/n/es Horviigen sagde, det hand aldeeles icke har været i noget slagsmaal, men smeeden!! og Ole Wasenden de vare i slagsmaal, og hand skilde dem ad da Christopher Øren kom ind, det hand med widner til neste ting vil beviise.

Afskeediget,

Lars Hansøn og Ole Olsons Horviigen forelægges, under Lovens faldsmaal straf, til neste Ting at møde, deres widnesbyrd i sag at deponere.

Jon Axelberg gav tilkiende, det hand havde hugget og kiørt hiem En deel ved, og paa en floerslem oplagt en deel bord, da hand nu skulde vige gaarden for Michel Axelberg, bleve de her om foreenede, det hand skulde der for betale ham 1 rd: 4 mrk: 8 s:, og som hand nu ej imindelighe vil betale, er hand, Michel, med Muntl: warsel til dette Ting indkaldet, der om widner at anhøre, Dom at nodtage til betaling og processens erstatning. til widner udj sag er, under Lovens faldsmaal, indkaldet Gullich og Knud Stywe, wil fornem/m/e om vederparten møder.

Michel Axelberg blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare. widnerne møtte.

Kaldsmændene Endre Biørge og Tormoe Olsons ibdm: afhiemlede

1763: 160

1763.

stevningen at være lovl: forkyndt Michel Axelberg udj Eget paahør, widner at anhøre, Dom at modtage til at betale 2 rd:, de 1 rd: 4 mrk: 8 s: war for veden og de i floers lem/m/en needlagde bord, og 1 mrk: 8 s: for møg Citanten havde udkiørt, samt at betale processens omkostning.

vidnerne sagde, det de som gamle Laugrettes Mænd ofte har hørt Eedens forklaring i Retten oplæse, og ved hvad Eden betyder.

1ste [vidne], Gullich Bergesøn, boende paa gaarden Stywe, efter aflagde Eed vidnede, at have hørt paa Citanten og Michel Axelberg[s] foreening, det Michel for den hiemkiørte ved og de paa floers lem/m/en oplagde bord vilde betale til Jon 1 rd: 4 mrk: 8 s:, hvor om de bleve foreenede. men møgets udkørsel vilde hand ej betale. Citanten sagde, det hand havde udkiørt over 70 læs møg, og der for paastoed en ort.

2det widne, Knud Siursøn, boende paa Stywe, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne.

Afskeediget,

Michel Axelberg forelægges at møde til neste ting.

Lars Nielsøn Brækhuus gieldsbrev af dags dato til Gullich Knudsøn ibdm: for 30 rd:, mod pant Et Pund smør i Brækhuus, blev læst.

Gullich Knudsøn Brækhuus skiøde af dags dato til Lars Nielsøn paa Et pund smør med bøxel og herlighed i gaarden Brækhuus, læst.

Ole Henrichsøn Rørbache skiøde af dags dato til Ole Olsøn paa 6 Mrk: smør med bøxel i gaarden Rørbache, blev læst.

Gullich Bergesøn Stywe skiøde af dags dato til Anders Gullichsøn paa Toe pund smør med bøxel i gaarden Stywe, blev læst.

Gullich Bergesøn Stywe skiøde af dags dato til Ole Gullichsøn paa Toe pund smør med bøxel i gaarden Stywe, blev læst.

Helje Johan/n/essøn Tøssen Gieldsbev af 5te Nobr: 1753, indført i Pantebogen paa fol: 406, blev efter paategnede qvittering af 30de Octbr: 1763, udslet.

Dend 5te Nobr: Er ved Ewanger Tinget følgende passeret.

Knud Olsøn Hor[v]ej skiøde af 4de Nobr: 1763 til Ole Olsøn Børgo!! (Biørgo?) paa Et pund smør med bøxel og herlighed i gaarden Horvej, blev læst.

Ole Olsøn Horwei gields brev af 4de Nobr: 1763 til Knud Holgierson Elie for penge 60 rd:, mod pant Et pund smør i gaarden Horvej, blev læst.

De Laugrettes mænd som Retten tilstundende aar 1764 skal betiene, bleve opnævnte og ere Nye: Johan/n/es Horvej, Arne Rasdahlen, Knud Elje, og Knud Toe, gamle: Gullich Stywe, Knud ibdm:, Helje ibdm:, og Jørgen Elje.

Hr: Fogden lod, til bilag ved hands Regnskaber, oplæse og Examinere følgende documenter, 1° dette aars skatte Restance i dette Tinglav, hvis endelig Sum/m/a var 5 rd: 20 s: 2° opsidderne[s] skatte gotgiørelse paa de avfælde gaarder. 3de: det almindelige Tingsvidne indeholdende 13 poster. 4de: hvad bøygde Lensmanden bruger i jordebrug, som er 1 pd: 12 mrk: smør. 5de: Specification paa Giestgiberne, om de bruger nogen handel. 6de: odels Mandtallet. 7de: Restancen paa Extraskatten, hvis endelige Sum/m/a var 30 rd: 15 s:, og som ingen var, der noged mod sam/m/e havde at erindre, var hand Rettens attestation begierende, som billigens blev efterkom/m/et.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaee i Rette, altsaa blev dette Ting ophæved.

Dend 7de Nobr: blev paa **Wangens almindelige Tingstue holden Høste- skatte- og sagefalds-Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 152 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Niels Hægle sad Torgier Lie, nærvæende inden Retten Fogden Ole Lund Bildsøe med Bøygde Lensmanden Knud Ringheim og dend Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger og Ordres som ved Ewanger-Tinget paa fol: 159 findes Extraheret.

Monsr: Johan Christj gav tilkiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Størk Wætte for skyldig værende 7 rd: 4 mrk: 4 s:, der om Dom at modtage til betaling og processens erstatning. ellers er fordring[en] for Creditere[de] wahre af sal: Jan Christj, der nu ved Arv er Citanten tilfalden. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

KaldsMændene Torgier Lie og Erich Olsøn Ringheim afhiemlede stevningen at være dend indstevnte lovl: forkyndt udj Eget paahør.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget.

dend lovl: indstevnte Størk Wætte forelægges at møde til næste Ting.

Bøygde Procurator Traae for Johan/n/es Opheim gav tilkiende, det hand med skriftl: stevning af 12de Octbr: sidstl: til dette Ting har ladet stevne og indkalde Mads Hæwe for til kort kom/m/ende 129 rd:, og er Berge Hæwe til vedermæle indkaldet, med videre efter stevningens indhold, den hand i Rette lagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, saa lydende.

de indstevnte bleve 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Torgier Lie og Erich Olsøn Ringheim afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Mads Hæwe udj hands Kone Anna Aadsdatter[s] paahør, og for Berge Hæwe udi Eget paahør.

Citanten begierede sag udsat til dend 11de Nobr:, i haab de

1763: 160b

1763

indstevnte den dag møder.

Afskeediget,

sag beroer til den 11de Nobr:

Dend 8de Nobr: Er ved Wangens høsteting passeret som følger.

Cancellie Raad Fleischer skiøde af 7de Nobr: 1763 til Erich Hermunsøn paa 2 Løber Et pund 12 mrk: smør med bøxel i gaarden Rogne, blev læst.

Erich Hermunsøn Rogne giølds brev af 7de Nobr: 1763 til Provstinde Gelmeyden for laan 380 rd:, mod pant 2 Løber smør i gaarden Rogne, blev læst.

Cancellie Raad Fleischer skiøde af 7de Nobr: 1763 til Anders Knudsøn paa Toe Løber smør med bøxel i gaarden Gierme, blev læst.

ditto skiøde af 2de Nobr: 1763 til Niels Brynildsøn paa 1 ½ Løb smør i Jernæs, blev læst.

Niels Brynildsøn Jernæs giølds brev af 7de Nobr: 1763 til Rognald Houge for laante penge 180 rd:, mod pant 1 ½ Løb smør i gaarden Jernæs, blev læst.

Cancellie Raad Fleischer skiøde af 7de Nobr: 1763 til Brynild Tollefsøn paa 2 Løber smør med bøxel i gaarden øvre Growe, blev læst.

Brynild Tollefsøn øvre Growe giølds brev af dags dato til Provstinde Gelmeyden for penge laan 260 rd:, mod pant 2 Løber smør i Gaarden øvre Growe, blev læst.

Monsr: Haberdorph udgivene skiøde af 8de Nobr: 1762 til Godskalk Olsøn paa En Løb Et pund smør med bøxel i gaarden Opheim Danmark, blev læst.

Godskalk Olsøn Opheim giølds brev af 9de Nobr: 1762 til Jon Endresøn Elje for laan 200 rd:, mod pant 1 Løb 1 pund smør i gaarden Opheim Danmark, læst.

Cancellie Raad Fleischer skiøde af 2 Nobr: 1763 til Michel Knudsøn paa En Løb sex Mrk: smør med bøxel i gaarden Dykesteen, blev læst.

dito skiøde af sam/m/e dato til Knud Olsøn paa 1 Løb 2 pd: 6 mrk: smør i gaarden Biørke, læst.

dito skiøde af sam/m/e dato til Torgier Willumsøn paa 1 Løb 2 pd: 6 mrk: smør i gaarden Biørke.

dito bøxel brev, med Rewers, af 15 Julj 1763, til Siur Stephenson paa 2 Løber smør i gr: Bøe.

Hr: Fogden Bildsøe efter forige tiltale Contra Siur Hundwe, æskede sag i Rette, og frafald det vidne Marie Blomberg, paastoed Dom i sag.

Paa Siur Hundwe wegne, efter paaRaabelse, wilde ingen svare.

Afskeediget,

sag optages til Doms indtil i Morgen.

Anders Dugstad for sin svoger Bottolph Gawle gav til kiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladt stevne og indkalde Siur Hundwe for skyldig værende 90 rd: efter pante Obligation, med Resterende Renter, samt á parte laante penge 10 rd:, om alt Dom at modtage til {und} skadesløs betaling og processens erstatning, vil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte Siur Hundwe blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare.

Kaldsmændene Torgier Lie og Erich Ringheim afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Siur Hundwe udj paahør af hands Kone Giertrud Johansdatter, siden Manden ej lod sig finde.

Citanten war begierende sag udsat til Fredag dend 11de Nobr:, i forhaabning dend indstevnte til den dag møder med penge, i mangel der af, Reserverede hand sig lovl: procedur.

Afskediget,

dend forlangende udsettelse til dend 11 Nobr: førstkom/m/ende, billiges.

Sigr: Nordahl og Ole {Lødwe}\Finne/teigen paa sin datters vegne, efter forige tiltale Contra Torgier Lødweteigen, æskede sag i Rette, og vilde fornem/m/e hvad Bøygde Procurator Traae havde at forestille, efter sit gjorde løfte ved seeneste Rettergang.

Traae sagde, da Torgier Lødweteigen ej selv møder, og ingen omsorg selv har draget for sag, eller gived ham minste oplysning, saa frasagde Traae sig sag.

Citanten paastoed Dom, med erindring om erstatning for sags ophold og sinckelse.

Afskeediget,

sag optages til Dom indtil i Morgen.

Fogden æskede sag i Rette mod leiermaalsbegiengerne Baar Lofthuus og Gurj Knudsdatter Reqwe, og lagde i Rette Kongl: allernaadigst Rescript af 24 Junj dette aar, saa lydende.

dend Residerende Cappellan Hr: Meldahl indlevere[de] sin paastand til sags udsettele, af dags dato, saalydende.

Actor havde der imod ej noged at erindre.

Afskeediget,

sag hviiler til anstundende aars som/m/erting.

Anders Weke æskede sag i Rette efter forige søgemaal mod Erich Soue.

Traae foestillede, det hand formeedelst aans!! (aars?) Tiiden, lang og besværlig wei til Sorenskriveren, ej har kunde betiids see sig forsiunet med det behøvede udtog af sag. der for endnu en gang nødsaget at begiere sag udsat til næste ting, protesterede mod all overilelse.

Citanten paastod Dom.

Afskeediget,

Erich Soue end nu en gang billiges sag udsat til neste Ting, med den advarsel, at om hand til neste ting med sit forsvar ej i Rette kom/m/er, worder Dom afsagt.

Fogden æskede sag i Rette mod leiermaals begiengeren Lars Hallesen Fiose, nu Uqvitne, og løs qvinde Aagotte Aslesdatter Westreim, vil fornem/m/e om de efter Rettens forelægelse møder.

Lars Hallesøn møtte og tilstoed warselen, men ingen vilde svare for qvinden Aagotte.

Kaldsmændene Torgier Lie og Erich Ringheim afhiemlede Rettens for[e]lægelse, at Aagotte Aselesdatter!! [er] lovl: forkyndt udj Eget pahør, og det paa Gaarden Hægle, hvor hun nu haver sit tilholdstæd.

Actor lagde i Rette Sogne Præstens atest {af dag}, saa lydende.

Lars Hallesøn tilstoed sin bedrevede synd og barn afling, men wilde gjerne ægte qvinden der som hand ejede og kunde fortiene noget, hvor med hand kunde bord føde sig selv hende med Børn.

Actor paastod Dom.

Afskeediget,

sag optages til Doms indtil i Morgen.

Dend 9de Nowembr: Er ved Wangens høste Ting passeret som følger.

Udj sag indstevnt af Fogden paa Justitiens wegne Contra Siur Hundwe, er saaleedes for Rett Kiendt,

1763: 161

1763.

Dømt og

Afsagt.

Med de afhørte Vidner, deres udsigende, er oplyst, det Siur Hundwe og Aslach Giøesteen anden Pintzedag indeværende aar om Morgen en tiilig, var udj Encken Mari Blomberg[s] stue, og at Siur Hundwe var beskiencket eller drucken. paa sam/m/e tiid og stæd er Aslach Giøesteen udj hovedet meget farlig bleven slagen blodig. og som ingen anden uden disse tvende var i stuen, bem:te Encke Mari Blomberg med datter Elsebet Blomberg undtagen, der begge laae og sov, saa de ej kunde see gierningen, men widnet Elsebet Blomberg opvognede af slaget eller smellet, og saa Aslach bløtte, og at ingen anden var inde end disse tvende Mænd, som bestørckes med vidnet Anders Olsson Lødwe, er der ved sag {er} bragt i [h]vis formodning. thj Kiendes for Ret, efter Lovens 1 Bogs 14 Cap: 6 art., det Siur Hundwe bør fra lægge sig sigtelsen ved sin Egen Eed, og det saaleedes og i de Termes som Dom/m/eren foresiger ham. men trøster Siur Hundwe sig ej sigtelsen {paa} ved Eed at fralæge, bør hand efter Lovens 6 B: 7 Cap: 2 art: at bøde trede tre lod sølv, q <q og efter det paafølgende 9 C: 22 art: at bøde helligbrøde med 3 lod sølv>, og da Siur Hondwe har været drucken, bør sam/m/e bøder udreedes dobbelt, er 24 lod sølv, i penge 12 rd., og betale til Actor i processens omkostning 3 rd., alt inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse, af Siur Hundwe at efterkom/m/e, under Nam og Execution samt videre lovlig adfær.

Udj sag indstevnt af Sagefalds Eieren Joachim Nordahl Contra Torgier Knudsøn
Lødweteigen, Er saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Nest afvigte aar 1762 om høsten, da Pigen Britte Olsdatter Reiste fra sin Faders gaard Finnesteigen, for at Reise med Mad paa som/m/erstøllen til hendes Fader, Er hun paa den/n/e hendes lovlige {Reise} wei {meget} bleven overfaldet og meget ubarmhiertig slaget, og Maden, som hun havde med sig, spildt paa Marcken. som hun paa weien, i dette tilfælde og ved den/n/e overlast, ingen vidner kunde \have/, har hun strax Retireret sig til neste gaard Glim/m/e, der ladet sig besigtige, og som gierningsmand sigtet Torgier Knudsøn Lødweteigen, hvor om widner er worden afhørt, og endelig har Britte Olsdatter her paa Tinget for Retten ladet være til siune hvor ubarmhiertig, hun som En ung Pige, paa den/n/e hendes lovlige wei var bleven overfaldet og slaget. vel har Torgier Lødveteigen her for Retten mod sigtelsen taged til forsvar, men ej noget fremsat der til minste deel kunde undskylde ham. har paa Som/m/ertinget paastaaet sag udsat, for at begiege den med Contra-stevning, men til dette Ting ej lader det ringeste til forsvar fremskiine, hvor med hand end ydermeere \har/ bestørcket sigtelsen mod sig til formodning. thj Kiendes for Ret, det Torgier Knudsøn Lødweteigen efter Lovens 1ste B: 14 C: 6 art: bør fralege sig sigtelsen ved sin Egen {Egen} Eed. Naar det er skeet, bør hand for al videre tiltale fri at være. men, trøster hand sig ej til, sigtelsen ved Eed at fra læge, bør hand efter Lovens 6 B: 9 C: 24 art: at bøde trende fyrretyve!! (40) lod sølv, er 60 rd., og efter foregaaende 7 C: 8 art: at bøde trende 6 lod sølv, er 9 rd., og betale til Actor udj Processens omkostning 3 rd: saaleedes som Dømt er, bør Torgier Knudsøn Lødweteigen Dom at opfylde, eller, inden 15ten dage efter dends forkyndelse at lide og undgielde, under Nam og Execution samt videre lovl: adfær.

Udj sag, indstevnt paa Justitiens vegne, Contra leiermaals begiengerne, ung Karl Lars Hallesen Uqvitne og løs qvinden Aagotte Aslesdatter Westreim, er saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Foruden, at Lars Hallesen Uqvitne selv har tilstaaet, i løsagtig at have avlet barn med løs qvinde Men/n/esket Aagotte Aslesdatter Westrem, er det med Sogne Præstens Attest, der ad Acta er tilført, oplyst, det de begge, for den/n/e bedrevene gierning er vorden publice absolveret. thj Kiendes for Ret, efter Lovens 6 B: 13 C: 1 art:, det Lars Hallesen bør bøde 24 lod sølv, er 12 rd., og Aagotte Aslesdatter bør bøde 12 lod sølv, er 6 rd., og begge at betale til Actor i processens omkostning 3 rd:, inden 15ten dage efter Dommens forkyndelse under Nam og Execution samt videre lovl: adfær.

Torgier Davidsøn Mølster gields brev af 17 Apriil 1760, indført i pantebogen paa [fol:] 534 og 535, blev efter paategnede qvitering af 17 Julj 1763, udslet.

Jwer Bottolphsøn Schierpe gields brev af 8 Julj 1758, indført i Pantebogen paa fol: 487, blev

1763: 161b

1763

Efter paategnede qvittering af 8 Nobr: 1763, i Pantebogen udslet.

Cancellie-Raad Fleischers skiøde af 7de Nobr: 1763 til Aad Knudsøn paa 2 Løber og Toe pund smør med bøxel i gaarden Bræche, blev læst.

Arveskifte brevet af 24de Nobr: 1762, sluttet efter de afgangne ægtefolck Stephen Michelsøn og Christe Olsdatter, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i gaarden Græfle 1 Løb 2

mrk: smør med bøxel, og over bøxel til 16 mrk: smør, vurderet 185 rd.; og til Børnene i arv saaleedes udlagt, søn/n/en Ole Stephenson 12 mrk: for 30 rd.; Størk, Siur, Michel, Niels og Joen Stephen-sønner, hver 10 mrk: smør for 25 rd.; Ingebor Stephensdatter 7 mrk: smør for 17 rd: 3 mrk:; og Maritte Stephensdatter 5 mrk: smør for 12 rd: 3 mrk:

Arveskifte brevet af 23 Novbr: 1762, sluttet efter afgangne Knud Wichingsøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegøeds, saasom i gaarden øvre Ygre 2 Løber 8 mrk: smør med bøxel, og over bøxel til 8 mrk: smør, vurderet 456 rd.; der af først udlagt for gields fordring, saasom til Madam Engel Dam 1 pd: 8 mrk: smør for 96 rd.; til Jwer Torbiørnsøn Neqvite 2 pd: 2 mrk: smør for 150 rd: Resten til arvingerne i arv udlagt, neml: til Encken Maritta Torbiørnsdatter 1 pd: 10 mrk: smør for 102 rd.; til søn/n/erne Wiching, Torbiørn og Michel, hver 8 mrk: smør, er 24 mrk:; for 72 rd.; til Døtterne Guro, Britte og Jorand, hver 4 mrk: smør, er 12 mrk:; for 36 rd: Nock i Rundahls Almindingen 1 rd: 1 mrk:; udlagt i arv til Encken Maritta Torbiørnsdatter. End videre udi gaarden Scherven 13 mrk: smør uden bøxel, vurderet 13 rd.; og udlagt i arv til arvingerne saaleedes, Encken Maritta Torbiørnsdatter 7 mrk: smør for 7 rd.; søn/n/erne Wiching, Torbiørn og Michel, hver $1\frac{1}{4}$ mrk: smør, er $3\frac{3}{4}$ mrk:; for 3 rd: 4 mrk:; Døtterne Guro, Britte og Jorand, hver $\frac{3}{4}$ mrk:; er $2\frac{1}{4}$ mrk: for 2 rd: 1 mrk: 8 s:

Arveskifte brevet af 3 Martj 1763, sluttet efter Niels Siursøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegøeds i gaarden øvre Himle 2 pd: smør med bøxel, og over bøxel efter andeel til 1 pd: 18 mrk:; vurderet 160 rd.; og til arvingerne i arv udlagt, saasom Encken Guro Siursdatter 1 pd: smør for 80 rd.; til søn/n/erne Lars, Siur og Aad, hver 5 mrk:; er 15 mrk: smør, for 50 rd.; til Døtterne, saasom Anna 3 mrk: for 10 rd.; til Britta og Randwei, hver 2 mrk:; er 4 mrk:; for 13 rd: 2 mrk:; til Dattersøn/n/erne Knud og Ole Siursøn/n/er, hver 1 mrk:; er 2 mrk:; for 6 rd: 4 mrk:

Erich og Ole Sættre gav til kiende, det de med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde gaarden Jernes beboere, sc: Niels, Torgier, Knud og Peder, widner at anhøre, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, sc: Gudwe Knudsdatter, Giertrud Nielsdatter Giernes, Erich Gielle og Gulbrand Mølsterteigen, betræffende gierdet gaardene imel.; der efter Dom at modtage til at holde den Contract som imel: dem er oprettet om gierdets vedligeholdelse, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om de møder.

de indstevnte sagvoldere blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

af de indstevnte widner møtte de 2de sidst benævnte, men de 2de qvinde Men/n/esker møtte ej efter paaRaabelse.

Kaldsmændene Jwer Mølster og Knud Knudson Glim/m/e afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt de 4re Mænd paa Giernes, og det udj deres huustroers paahør, siden Mændene ej lod sig finde. ligeleedes for de 2de widner Gudwe og Giertrud, og bleve de stevnte under Lovens faldsmaal.

Citanten lagde i Rette Et Aastæds forlig, passeret inden Aastæds Retten dend 25de Septbr: 1754, og paastoed de mødende widner forhørte, og de udeblivende forelagt, \det fremlagde er saalydende/. Eedens forklaring blev de 2de mødende widner forrelæst, og formanet at blive ved sandhed.

Iste widne, Erich Pedersøn, er boendes paa Gaarden Gielle, efter aflagde Eed vidnede, at i aar efter Michelsdag var vidnet i Marcken, tillige med Gulbrand, og saa det gierde var opsat fra første L gloppe, omtrent 4 favne, men det var ej i aar opsat. og hen imod anden L gloppe var begyndt paa et lidet støcke, saa vit at mand kunde see at der havde været Folck og arbeidet, men var ej gierde giort. gierdet oppe i fieldet var paasat, men Et støcke var ej gierdet. Erich Sætter tilspurte vidnet, om der icke var et støcke gierdet, som Sætter Manden

sagde i aar at have gierdet. Resp: der var 2de stæder gierde paasat, som Sætter Manden sagde at have gierdet, men hvad sandhed var, ved widnet ej. 2° om der icke var et stække needen for den sidste L gloppe som er gandske slet, og dog ej gierde paasat, men begyndt med at gierde. Resp: der var gierde paasat, men gierdet var ringe.

2det vidne, Gulbrand Heljesøn, er boendes i Mølsterteigen, efter aflagde Eed vidnede i Et og alt som første vidne.

Afskeediget,

de lovlig indstevnte gaarden Jernes be-!! beboere gives Lavdag ril neste ting. ligesaa paaleges under Lovens faldsmaal straf vidnerne Gudwe Knudsdatter og Giertrud Nielsdatter til neste ting at møde.

Sigr: Johan Christj gav til kiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkald Torgier Lille Ringheim for 3 rd: 3 mrk: 4 s:, som er for Crediterede wahre af sal: Jan Christj, hvilcken Debit nu er Citanten i arv tilfalden. der om Torgier Ringheim Dom at modtage til betaling og processens erstatning. wil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte Torgier Ringheim blev 3de gange paaRaabt, mn ingen vilde svare.

Kaldsmændene Torgier Lie og Erich Ringheim afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse udj paahør af Torgier Lille Ringheims

1763: 162

1763.

Søn Johan/n/es Torgiersøn, siden Faderen ej lod sig finde.

Citanten erindrede om Laudag.

Afskeediget,

dend lovlig indstevnte Torgier Lille Ringheim forelægs at møde til anstundende aars Som/m/erting.

Cancellie Raad Fleischer skiøde af 2den Nobr: 1763 til Anders Andersøn paa Toe Løber smør med bøxel i gaarden Store-Røtte, blev læst.

dito skiøde af 7de Nobr: 1763 til Torgis Anfindsøn paa 1 ½ Løb smør i gaarden Ulestad, læst.

Torgis Anfindsøn gielsd brev af 7de Nobr: til Wiching Siursøn Tweito for penge 290 rd:., mod pant 1 ½ Løb smør i gaarden Ulestad, blev læst.

Canceliie-Raad Boolth bøxel brev, med Rewers, af 30de Septbr: 1763, til David Siursøn paa Et pund smør Et b:skind i gaarden Oure, blev læst.

Britte Anfindsdatter Giære gielsd brev af 14 Nobr: 1755, indført i Pantebogen paa fol: 441, blev efter paategnede qvitering af 4de Decbr: 762, udslet.

Dend 10de Nobr: Er ved Wangens høsteting følgende passeret.

allerunderdanigst publiceret Forord: af 14de Octbr: 1763, angaaende, at den, som er Fader til Et uægte barn, skal lige med Moderen bære omsorg for dets opdragelse, og efter hans formue erlægge i det minste halvdeelen af de omkostning[er], som barnets underholdning ufordrer, til det er 10 aar gam/m/el.

Som intet videre i dag, efter paaRaabelse, war at foretage, saa blev Retten beklæd med det paa fol: 115, inCaminerede Aastæds sag, der ved Specificerede Laugret, undtagen for Torbiørn Rogne sad Erich Ousgier.

Hvor da Bøygde Procurator Traa for Hoved Citanten Sølfest Flættre fremlagde Kongl: allernaadigste Beneficium Paupertatis af 14de Octbr: sidstl:, saalydende. der efter Traa frem lagde sin Continuations stevning af 22de Octbr:, saalydende.

Swend Dugstad og Lars Lem/m/e paa Egene og samtliges vegne møtte og tilstoed den oplæste stevning at være dem lovl: forkyndt, lagde i Rette deres Procurators skriftl: forsæt af 7de hujus, bilagt med lovl: stemplet papiir, saalydende.

Traae lagde i Rette til Actens følge Sorenskriverens beram/m/else til dend 15 Junj sidstleeden, der er saa lydende.

Hoved Citanten paastoed Dom.

Afskeediget,

Endskiønt Contra Citanterne har haft frist og tiidnock, nu i 3de aar til at opsørge og indkalde vidner. Saa dog billiges endnu en gang for alle sag udsat, efter paastand og protest mod overilelse. og skal dend forlangende Tægte dag til widnernes førelse paa Gaarden Dugstad, næst Guds bistan, være og blive dend 27de Junj 1764. saa deres pastand der ved er dem billiget, i formodning de da slutter sag til Doms.

Dend 11de Nobr: Continuerede med Wangens-Ting, Retten beklæd med det Ordinaire Laugret, og tog Niels Hægle selv sit sæde.

Jon Larsøn Biørke og medInteressendere udgivene skiøde af 9 Julj 1763 til Lars Pedersøn paa 1 pund 10 Mrk: smør med bøxel i gaarden Hole, blev læst.

Siur Nielsøn Growe og medInteressendere udgivene skiøde af 10de Nobr: 1763 til Guri Siursdatter paa 19 Mrk: smør med bøxel i gaarden øvre Himle, læst.

Arveskifte brevet af 13 Septbr: 1762, sluttet efter afgangne Lars Monsøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegøeds i gaarden Uqvitne 1 pd: 10 mrk: smør med bøxel, wurderet 102 rd:, og børnene i arv udlagt, saasom søn/n/erne Lars og Anders Larssøn/n/er, hver 8 ½ mrk: smør, er 17 mrk:, for 51 rd:, døtterne Maritta, Sygni, Giertrud og Ragnilde, hver 4 ¼ mrk: smør, er 17 mrk:, for 51 rd:

Procurator Traa for Johan/n/es Opheim æskede sag i Rette som den 7de hujus blev inCamineret og udsat til i dag, Contra Matz Hæwe.

bem:te Mads Hæwe møtte og begierede sag til neste Ting udsat, for at see den afgjort med Aamun Seim, enten ved forlig eller lovlig Rettergang, da hand strax skal betale Johan/n/es Opheim.

Traae havde her imod ej noget at erindre.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Berge Siursøn Hæwe gav tilkiende, det hand med Muntl: warsel her til Tinget til [i] dag har kaldet Johan/n/es Ophem til at modtage de ham tildømte 224 rd: for Løsning af 4 pd: smør i gaarden Hæwe, og der om meddeele ham lovl: skiøde. viste pengene for Retten, og vil fornem/m/e om Johan/n/es Ophem dem vil modtage.

Johan/n/es svarede strax at modtage dem, og gick begge Parter hen for at tælle pengene.

Bøygde \Procurator/ Traa sagde, det hand for Mads Seim, ved Et skriftl: stevnemaal, som her paa Tingstædet i disse dage er ham fra kom/m/en og nu ej findes. men ved dets forkyndelse er Aamun Seim overleveret En gienpart der af, om det vil i Rette læge. der ved er bem:te Aamun Seim indkaldet at anhøre bskickelse widner og andere widner, angaaen[de], hvorleedes Citanten omtrent for 2de aar siden bytte gaard med Aamun Seim, saaleedes: Citanten for Seim bekom Hæwe, og gav Aamun 140 rd: imel:, og Aamun for Hæwe fick Seim og de 140 rd:, og da nu gaarden Hæwe udj En Odels sag er Citanten fra Dømt, er Aamun Hæwe indkaldet at modtage Dom til at skaffe Citanten sin gaard Seim tilbage, og at tilbage levere ham de oppebaarene 140 rd:, samt at svare ham processens omkostning. widnerne, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Torgis og Lars Seim, beskickelse widner. de om gaard byttet er Torbiørn Sæwe og Ole Lille Hundwe. wil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

dend indstevnte Aamun Seim møtte, tilstoed lovl: warsel, og lagde i Rette den ham ved stevningens forkyndelse overlevere[de] Copie. som Citanten strax belagde med lovl: stemplet papiir, med paastand den i Acten maatte indlem/m/es, sam/m/e er saalydende. Aamun Seim sagde ellers, naar Citanten skaffer ham sin jord Hæwe igien, kand Citanten faae Seim, og er ej noget bytte skeed, men den ene solt den anden sin jord, og har de hiemlet hin anden jorden med lovl: skiøde. tilstaar af Citanten

1763: 162b

1763.

at være beskicket ved 2de widner til sagens mindelig afgjørelse paa den maade som nu er paastevnt, men kunde ej modtage saadant bud, skjød sig under Retten, da Dom/m/eren for!! (faar?) skilde dem ad.

Citanten paastoed de 2de widner forhørte om jordebyttet. og frafald de andere. Edens forklaring blev de 2de widner forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Torbiørn Madsøn, boende paa Gaarden Sæwe, efter aflagde Eed widnede, at i den/n/e høst 2de aar siden, udj Tingtiden, vare disse tvende Parter her paa stædet, udj Encken Marie Blombeg[s] Giestgiber stue, blev widnet og Ole Hundwe af Parterne indkaldet for at høre paa deres tale. og da siger de, at have byttet gaarder med hin anden, og skulde Mads give Aamun imellem 140 Rdr:, og der om de begiere[de] os til provs. Citanten tilspurte widnet, at siden dette jordebytte skeede paa Giestgiberstuen, om vidnet da ej saae det de begge vare gandske Eedruue. Resp: ja, kunde ej see andet. Aamun Seim tilspurte widnet, om hand icke hørte, den omvunde[ne] tiid, hvad hand skulde give Mads for godset i Seim. Resp: Nej, hørte ej saadant, det hand kand minde[s].

2det vidne, Ole Monsøn, boende paa Gaarden Lille Hund[w]e, efter aflagde Eed vidnede i Et og alt Conform med første vidne.

Aamun Seim begierede sag til neste Ting udsat, for at oplyse den ved En Contra stevning.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Bøygde Procurator Traa for Jan Weiner i Bergen, gav tilkiende, det hand med muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Træen, Dom at modtage til at betale det Resterende paa lovl: Rewers af 16 Martj 1746, som er 7 rd: 2 mrk: 8 s:, samt processens omkostning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte Ole Træen blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Torgier Lie og Erich Ringheim afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse udj paahør af Ole Træens søn/n/e Kone Anna Larsdatter, siden hand ej lod sig finde.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

den lovlig indstevnte Ole Træen forelægges at møde til næste Ting.

Bøygde Procurator Traae for Anders Siversøn Nordaas, og begierede paa hands vegne de mødende og nærværende widner Jwer Jwersøn Mølster, Willum Hellesnes og Torbiør{n} Lille Soue maatte antages til Eedelig forklaring paa følgende qwæstioner: 1° om vidnet icke ved at Guro Olsdatter Bonthuus havde En søster Navnl: Randwei Oldatter. 2det: om vidnet ved at oven nævnte Anders Nordaas er En ægtefød søn/n/esøn af benævnte Randwei Olsdatter. 3de: om vidnet ved nogen nærmere eller Rettere fød arving efter afdøde Ole Erichsøn Lille Soue, end oven benævnte Anders Siversøn Nordaas. alt til Et lovskicket Tingsvidnes erholdelse. for de mødende widner blev Eedens forklaring oplæst, og dem formanet at blive ved sandhed.

1ste widne, Jwer Jwersøn, huusmand paa Mølster, gaml: 57 aar, efter aflagde Eed svarede til forestaaende qwæstioner, saasom til 1ste: svarede ja. Til 2det: svare[de] ja, det er saa. Til 3de: svarede, ved ingen nærmere.

2det widne, Willum Jsaaksøn, wilkaarmand paa Hellesnæs, gaml: 66 aar, efter aflagde Eed, til forestaaende qwæstioner svarede: 1ste: ja. 2det: ja. 3de: Nej, ved ingen nærmere.

3de vidne, Torbiør Lewordatter, huuskone paa Lille Soue, gaml: 77 aar, efter aflagde Eed, til forestaaende qwæstioner svarede i alt som de 2de første vidner.

Traae sluttede Tingwidnet, og var det begierende beskrevet meddeelt, som blev billiget.

Knud Ringheim gav tilkiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Johan/n/es Hirtehagen for kiøbte ware paa Auctionerne, dend Sum/m/a 2 rd: 22 s:, som hand ej i mindelighed paa anfordring har betalt, der for Dom at modtage til betaling og processens erstatning. vil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men i[n]gen wilde svare.

Kaldsmændene[e] Torgier Lie og Erich Ringheim afhiemlede stevningen at være Johan/n/es Hirtehagen i eget paahør lovlig forkyndt.

Citanten erindrede om Lauvdag.

Afskeediget,

den lovl: indstevnte Johannes Hirtehagen forelægges at møde til næste ting.

Bøygde Procurator Traa for Michel Hirdt, og gav tilkiende, at have med Muntl: stevning til dette Ting indkaldet Ingebrigt Hansøn Lille Hirdt, widner at anhøre, betræffende nogle skiildsord, Citanten nærgaaende, der efter Dom at modtage til undgiældelse og processens erstatning. widnerne, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Brynilde Colbeensdatter Mørqve og Brøttewa Jonsdatter ibdm: wilde fornem/m/e og!! (om) de indstevnte møder.

sagvolderen med widnerne blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Halsteen Olsøn Schierven og Lars Biørnsøn Mørqve afhiemlede stevningen at være Ingebrigt Lille Hirdt lovl: forkyndt udj hands Kone Anna Nielsdatter[s] paahør, siden Manden ej lod sig finde. ligeleedes er stevningen under Lovens faldsmaal lovl: forkyndt de tvende widner udj Enhvers Eget paahør.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Ingebrigt Lille Hirdt forelægges at møde til næste ting. til sam/m/e ting paalægges widnerne Brynilde Mørqve og Brøttewa ibdm:, under Lovens faldsmaal straf, at møde.

Sigr: Nordahl gav tilkiende, at da Dom i forgaars var afsagt uj sag anlagt mod Torgier Lødveteigen, lod hand strax ved de tvende Kaldsmænd Torgier Lie og Erich Ringheim til i dag indkalde Torgier Lødveteigen her for Retten at møde, sigtelsen sig ved Eed at fralæge, eller ærklære sig, om

hand Dom/m/en til høyere Ret vil paaAncke, vil fornem/m/e om hand nu møder.

endskiønt Torgier Lødweteigen i dag har været her, saa vilde hand dog nu ej efter 3de gange paaRaabelse møde.

Actor begierede at Kaldsmændene maatte afhiemle warselen.

Kaldsmændene fremstoed, og under aflagde Eed forklarede, at de i forgaards, paa Gaarden Lødweteigen, udj Torgers Eget paahør havde warslet ham til i dag, her for Retten at møde, sigtelsen, efter Dom/m/en, ved Eed sig at fra læge.

Actor begierede beskreven hvis passeret er, som blev billiget.

Hernest blev Retten betiendt udj den paa fol: 157 inCaminerede Odels-sag, med det der Specificerede Laug Rett, for at afsige med Sorenskriveren Dom i sam/m/e sag.

og bliver da først at beregne disse tvende sidste samlinger, saasom Sorenskriverens skyds, til den 6de Octbr: holde samling, frem og til fra Hardanger og hiem igien, samt diet penge for en Reise dag, til sam/m/en 2 rd: 2 mrk: 8 s:, den dags foretning 1 rd:, Laugretten for disse 2de sidste dage, per Mand 2 mrk:, er 2 rd: 4 mrk:, Lensmanden 4 mrk:, er tilsam/m/en, som Rettens Personer nu tilkom/m/er, 6 rd: 4 mrk: 8 s:,

og blev da af Sorenskriveren og Laugretten saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og
Afsagt.

Det er ej alleene med Vidner oplyst, men end icke af Enten Part modsagt, det Johan/n/es Sæwe, der for Mands minde ved døden er afgangen, har Eiet udj gaarden Gære 2 Løber Et pund smør som sin sande Odel. Med Vidner og de i Rette kom/m/ene breve, der alt ej er modsagt, oplyses: 1° at den/n/e Johan/n/es Sæwe skal have haft 2de søn/n/er, sc: ælste søn Swerqwe Johan/n/es-søn Gære, som var Contra Citantens Moders Farfader. anden søn af Johannes Sæwe var Lars Johan/n/es-søn Winje, som var hoved Citantinden Britte Johan/n/e[s]datter Berge[s] Farfader. 2° at disse tvende Johan/n/es Sæwe sine søn/n/er har faaed Gaarden til brug, beboelse og Eiendom, Neml: den ælste søn Swerqwe Johan/n/es-søn Gære bekom En Løb og Et pund, og har hands Desidenter, indtil 3die Needstigende i linien, stedse beboet og endnu beboer Gaarden. dend anden søn, Lars Johan/n/es-søn Winje, bekom En Løb smør, hvorom den/n/e process og Rettergang nu er. Vel har Lars Johan/n/es-søn Winje Eiet den/n/e Løb smør saalenge, at hand der paa har fanget hævd. men som hands søn Johan/n/es Larsøn Berge, der er hoved Citantindens Fader, Mageskiftede, eller som Vidnerne forklarer det, byttede den Ene Løb i gaarden Gære, med Elling Rognaldsøn Berge, nu Bræche, mod En Løb smør i gaarden Berge, den Citantindens Fader, den dag i dag er, Eier og beboer som sin Odel. den/n/e Elling Berge, efter at hand havde tilbyttet sig den/n/e omtvistede Ene Løb smør i gaarden Gære, selger hand den Løb smør til Willum Langeland, som En aldeeles frem/m/et Mand, Vide skiødet af 25de Sep: 1732. Fra den/n/e Willum Langeland har Contra Citanten Halle Andersøns Fader Anders Hallesøn Gære paa sin huustroe Christj Johan/n/esdatter Gære[s] wegne indløst den/n/e paastevnte Eene Løb, Vide skiødet af 8de Nobr: 1741, der med de øvrige breve ad Acta er tilført, hvor ved hand blev Eier for det fulde brug, som er 2 Løber Et pund smør. Om den/n/e Eene Løb smør hoved Citantinden Britte Johan/n/esdatter Berge i aaret 1757, dend 20 Junj, gjør paaAncke, da hendes broder Lars Johan/n/essøn Berge med Contra Citantens Fader Anders Hallesøn Gære slutter Et forlig, der her ad Acta er tilført. Contra-Citanten formeener, det hands Fader ingen lovlig adgang havde til at slutte forlig om det goods, hvortil hands huustroe med søn havde Odels Retten, og Faderen ved giftermal der til var kom/m/en, der for stedse sat sig mod forliget, hvor over det er kom/m/en til den/n/e process og Rettergang. Da som Contra Citanten er den 4de Needstigende i linien fra Johan/n/es Sæwe, og af den ælste green der stedse har beboet og til

deels Eiet og nu Eier al gaarden Gære, og at hoved Citantinden har sit odel i gaarden Berge, mod den Eene Løb i gaarden Gære, Saa Kiendes for Ret, Efter Lovens 5 B: 2 C: 63 art., samt Forordningen af 26de Maj 1757, det indstevnte Anders Hallesøn Gære med søn Contra-Citanten Halle Andersøn Gære for Hoved Citantindens tiltale bør fri at være. betræffende processens omkostning, da som hoved Citantinden betaler Rettens Personer for disse tvende sidste samlinger efter den beregning som ad Acta er tilført, med 6 rd: 4 mrk: 8 s:, saa ophæves for det øvrige omkostningerne paa begge siider.

Dend 12de Nobr: Continuerede med Wangens-Ting, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, for Knud Søndwe sad Torgier Lie.

Halwor Larsøn Uqwitne og Niels Tollefsøn Hage med hin anden oprettede Odels Mageskifte brev, in duplo, af 7 Nobr: 1763, blev læst.

Cancellie Raad Fleischer skiøde af 7 Nobr: 1763 til Biørne Willumsøn paa Een og en halv Løb smør i gaarden Store Røtte, blev læst.

Arveskifte brevet af 2 Martj 1763, sluttet efter afgangne Ole Stephenson, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i gaardn Græfle ½ Løb 13 mrk: smør med bøxel, og over bøxel efter andeel til det beneficerede goods i sam/m/e gaard, vurderet 123 rd: 3 mrk:, og udlagt, først til Creditoren Erich Æen 1 pd: 6 mrk: smør for 75 rd: Resten i arv til arvingerne, saasom til Encken Synnewe Størkdatter i arv 6 mrk: smør for 15 rd:, til søn/n/en Ole 8 mrk: smør for 20 rd:, til søn/n/en Størk Stephenson 5 mrk: smør for 12 rd: 3 mrk:

Siur Stephenson Stuerjord udgivene skiøde af 11 Nobr: 1763 til Johan/n/es Holgierson paa 1 pund 12 mrk: smør med bøxel i gaarden Stuerjord, blev læst.

1763: 163b

1763

Mons Qvitne efter forige tiltale Contra Knud Bachethuun, æskede sag i Rette, og sagde lovl: at have ladet forkynde Rettens forelægelse, vil fornem/m/e om hands vederpart møder.

Dend indstevnte Knud Bachethuun møtte, begierede Copie af det fremlagde og hvad i sag er passeret, samt udsettelse til næste Ting, at hand kand kom/m/e til lovl: forsvar.

Citanten lagde i Rette Et udtog af skiødebogen, om et skiøde af 15de Nobr: 1740, til Actens følge, sam/m/e er saa lydende.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges, og bør Comparenten de forlangende gienparter meddeeles.

Bøygde Procurator Traae for Knud Olson Growe, gav til kiende, det hand med skriftlig stevning af 11de Octbr: sidstl: til dette Ting har indkaldet Knud Wichingsøn Growe, betræffende Stuens deeling paa Gaarden Growe, med videre efter stevningens indhold, den hand i Rette lagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, som blev oplæst, og er saa lydende.

dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Torgier Lie og Erich Ringheim afhiemlede stevningen at være Knud Wichingsøn lovl: forkyndt i Eget paahør.

Citanten erindrede om Laudag.

Afskeediget,

Knud Wichingsøn Growe forelægges at møde til neste Ting.

Bøygde procurator Traae for Jon Biørke, Contra Lars Nedr: Growe, gav til kiende, det hand med Muntl: Continuations stevning til dette Ting har ladet indkalde Lars Nedr: Growe at høre det vidne Ole Carl-søn Præstegaard, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, derefter Lars Growe, i følge hoved stevningen Dom at modtage til undgiældelse og processens erstatning, vil fornem/m/e om vidnet møder.

Lars Nedr: Growe møtte og vilde høre vidnet, tilstoed warselen.

widnet Ole Carl-søn møtte, er Rosmand i Præstegaarden, for ham blev Eedens forklaring oplæst, og formanet at blive ved sandhed, der efter aflagde Eeden, og vidnede, at udj Liig Vætle paa Gaarden Twerberg, gick vidnet ud, og saa det Jon Biørke udj i døren laae oven paa Lars Growe, og Lars laae under. om det var af løstighed eller vrede, ved widnet ej, saasom hand ej hørte noget ont af dem. men siden kom widnet ind i stuen, og saa det de atter var i hob sam/m/en, og da var det i Vreede, Lars laae oven paa og havde Jon under sig paa gulvet, og hørte vidnet det smal /: er slag :/ men saa ej paa at Lars slog, men som melt hørte slag. og som der var Folck nock i stuen, gick vidnet ud igien, og altsaa ved intet videre om den/n/e handel. Lars Growe var beskiencket. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

Lars Nedr: Growe begierede sag til neste ting udsat, for at indkalde vidner.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Lensmanden Knud Ringheim for Frantz Wenviig udj Bergen, gav til kiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Tosten Twerberg for skyldig værende 4 rd:, som herRører af stevningers forkyndelse og beskikkelser, Citanten for den indstevnte, som da værende Lensmand, haver udrette[t], da Tosten Twerberg var med sine grander udj Aastæds trætte, for sam/m/e 4 rd: hand udgav sin Revers af 16de Julj 1758, Dom at modtage til sam/m/e at betale og sin Rewers indfrie, samt at svare processens omkostning, vil fornem/m/e om hand møder.

Procurator Traae møtte for Tosten Twerberg og tilstoed lovl: warsel.

Citanten lagde i Rette den paastevnte Rewers, bilagt med lovl: stemplet papiir, og paastoed Dom. Rewersen af 16de Julj 1758 er saa lydende.

Traae begierede sag udsat til neste Ting, for at beviise det Frantz Wenviig siden dend 16 Julj 1758 har faan disse penge. i det øvrige benægtede Rewersen, som er skrevet af Citanten selv, endskiøndt Tosten Twerberg[s] boemercke staar der under.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Lensmanden Knud Ringheim for Madam Warneke udj Bergen, gav tilkiende, det hund med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne Encken Marie Blomberg, med Lauværge Niels Traa, for skyldig værende 56 rd: 2 mrk: 11 s: for Crediterede ware, den indstevnte efter mange anmodninger ej har betalt, der for Dom at anhøre til betaling og processens erstatning. vil fornem/m/e om de møder.

de indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Torgier Lie og Erich Ringheim afhiemlede stevningen at være Mari Blomberg lovlig forkyndt udj hendes søn Hans Blomberg[s] paahør. ligesaa for Lauværgen Niels Traae udj hands Kone Maritta Olsdatter[s] paahør.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Marie Blomberg med Lauværge Niels Traae forelægges at møde til neste Ting.

Den 12te Nov: besad ieg Retten som Sætte Dommer udi een Sag af hr: Cancellie Raad Fleischer indstæfnt Contra Giestgiver Enken Marie, Sal: Blombergs, for Gielts fordring, følgelig hans Excellence hr: Stiftsbefalingsmand von Cicignons ordre og Constitution af 29de Juni (h:?) a: paa velbem:te hr: Cancellie Raadens Requisition af foregaaende 23de Dito.

hvorda fremstoed hr: Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischer og gav tilkiende, det hand med Mundtlig Varsel til dette Ting har indkaldet Enken Marie Blomberg med Laugværge Procurator Traae, Dom at imodtage til at betale og indfrie

1763: 164

beme:te Enkes Gielts brev af 23 Nov: 1751 med Renter fra Aarsdagen 1762 indtil betaling skeer, samt at erstatte Processens omkostning, og er bem:te Obligation opsagt d: 19 Juli indeværende Aar, den hand i Rette lagde, saa lydende.

Laugværgeren Niels Traae mødte paa Enkens vegne og tilstoed lovlig varsel, tillige tilstoed at Obligationen lovlig er opsagt, men ydmygst udbad det Retten vilde udsætte Sagen til næste Ting.

Citanten hafde indtet derimod at erindre.

Eragtet

Den forlangte udsettelse bevilges til nestanstundende Som/m/er-Ting, helst, da Celaten!! (Citanten?) indtet derimod {indtet} hafde at erindre.

Den 14de Nobr: er ved Wangens høsteting passeret som følger.

Niels Jernes skiøde af 8de Nobr: 1763, til Cancellie Raad Fleischer, paa Reluitions Retten til 20 mrk: smør i gaarden Jernes, i Knud sit brug, blev læst.

Niels Hægle gielts brev af 21de Martj 1761, indført i Pantebogen paa fol: 558, blev efter paategnede qvittering af 12 Nobr: 1763, udslet.

Cancellie Raad Fleischer og Capitain Hierman skiøde af 12de Nobr: 1763, til Niels Olsøn paa 2 Løber smør med bøxel i gaarden Hægle, blev læst.

Niels Olsøn Hægle gielts brev af 12de Nobr: 1763, til Hr: Jens Bergendahl, for pengelaan 400 rd:, mod pant 2 Løber smør med bøxel i gaarden Hægle, blev læst.

Siur Pedersøn Græfle gielts brev af 11de Nobr: 1763, til Provstinde Gelmejden for penge laan 200 rd:, mod pant 1 Løb 1 pund 15 mrk: smør med bøxel i gaarden Græfle, læst.

Erich Aadsøn Jærald declaration af dags dato, som formeenende Odels berettiged til 1 Løb 2 pd: smør i gaarden Sondwe, hands penge mangel, blev læst.

Biørne Mølster wilkaar brev til sin Moder Ingebor Nielsdatter, af 30de Julj 1763, for gaarden Mølster[s] opladelse, blev læst.

Lars Knudsøn Wasende og medInteressendere udgivene skiøde af 11 Nobr: 1763 til Siur Pedersøn paa 1 Løb 1 pund 9 mrk: smør i gaarden Grefle, blev læst.

Cancellie Raad Fleischer skiøde af 14de Nobr: 1763 til Tosten Andersøn paa En Løb smør med bøxel i gaarden Kytte, blev læst.

dito bøxel brev af 12 Nobr: 1763 til bem:te Tosten Andersøn paa 1 Løb smør i sam/m/e gaard.

Siur Store Hondwe gields brev af 14 Nobr: 1759, indført i Pantebogen paa fol: 522, blev efter paategned qvittering af 12 Nobr: 1763, udslet.

Cancellie Raad Fleischer skiøde af dags dato, til Siur Anfindsøn paa En Løb 1 pund 12 mrk: smør med bøxel i gaarden Store Hondwe, blev læst.

Niels Anfindsøn Jernes gields brev af dags dato, til Lars Olson Styve for laan 360 rd:, mod pant 1 Løb 1 pd: 12 mrk: smør i gaarden Store Hondwe, læst.

De Laugrettes mænd som tilstundende aar 1764 Retten skal betiene, bleve opnævnte og ere følgende, alle Nye, Anders Gierme, Aad Ulestad, Stephen Næsseim, Siur Qwarne, Aschiel Reime, Swend Lie, Erich Hylland og Niels Træen.

Dend 15de Nobr: Er ved Wangens høsteting følgende passeret.

Dovnald Christensøn Hage gields brev af 14de Nobr: 1763 til Madam Gelmejden for 200 rd: laan, mod pant ½ Løb smør med bøxel, og over bøxel til 18 mrk:, i gaard: Hage, læst.

Cancellie Raad Fleischer skiøde af 14de Nobr: 1763 til Torbiørn Johan/n/essøn paa Toe Løber Et pund 12 mrk: smør med bøxel i gaarden Rogne, blev læst.

Et dito skiøde af sam/m/e dato, til Knud Brynildsøn paa 2 L. 1 p: 12 mrk: i gaard: Hellewe.

Knud Brynildsøns skiøde af 14 Nobr: 1763, til Brynild Knudsøn paa Een Løb 18 mrk: smør med bøxel i gaarden Hellewe, blev læst.

Johan/n/es Holgiørsøns gields brev af 11de Nobr: 1763, til Niels Siursøn Jørdre for 120 rd:, til Jwer Gullichsøn for 96 rd:, til Siur Jwersøn Spilden for 80 [rd:], mod pant af 1 pd: 12 mrk: smør i Stuerjord, samt alle hands løsse Eiendeeler, blev læst.

Dounald Christensøn Hage gields brev af 9 Januarj 1753, indført i Pantebogen paa fol: 380, blev efter paategnede qvittering af 14 Nobr: 1763, udslet.

Fogden lod inden Retten oplæse og Examinere følgende documenter til bilag wed hands allerunderdanigste Regnskaber. 1° det almindelig Tingsvidne indeholdende 13 poster. 2° om hvor mange giestgibere her i Tinglauet er. 3° om hvor meget Lensmandens paaboende gaard skylder. 4° om Ting skydsen. 5de: Odels Mandtallet. 6de: den ordinaire skatte Restance, hvis endelig Sum/m/a var 210 rd: 49 s: 7: Restance Register over Extra skatten, hvis endelig Sum/m/a var 153 rd: 67 s: og som ingen var der noget mod sam/m/e havde at erindre, var hand Rettens Attestation begierende, som blev billiget.

Efter 3de gange udraabelse war ej nogen der vilde gaee i Rette, altsaa blev dette Ting ophævet.

1763

1764

Anno 1764, dend 3de Julj, blev paa **Ewanger med Waswærens Tinglavs Almue holden almindelig Som/m/er- skatte- og sagefalds-Ting**, da Retten blev beklædt md det Ordinaire Laugret som paa fol: 160 findes opnævnt og Specificeret, nærværende inden Retten Fogden Bildsøe med Bøygde Lensmanden Ole Brynildsøn Horvej og den Tingsøgende Almue,

da allrunderdanigst og underdanigst blev publiceret som følger.

1° Forordning af 14de Octbr: 1763, angaaende, at den som er Fader til et uægte barn, skal lige med Moderen bære omsorg for dets opdragelse, og efter hands formue erlægge i det minste halvdeelen af de omkostninger, som Barnets underholdning udfodrer, til det er 10 aar gaml:

2° Forord: af 7 Febr: 1764, angaaende wisse forandringer udj den under 23de Septbr: 1762 paabudene Extra-skatt.

3° Forord: af 28de Octbr: 1763, hvor ved det Kongl: General-Kriigs-Directorium bliver Constitueret.

4de: Placat af 26 Septbr: 1763, angaaende forbud paa Eegelasstes og Eege barekes udførsel fra Norge, saavel til frem/m/ede stæder, som og til Danmrk: og de Tydske Provincier.

5de: Placat af 14 Nobr: 1763, hvor ved Et slags nye opfunden Kaart-Lotterie-spil kaldet, forbydes ustemplede i Danmrk: og Norge at sælges eller bruges.

6de: Forord: af 2 Apriil 1764, angaaende de af Kongl: undersaattere paa udenrigske handels-steder oprettede Contracter, at skal af de Danske Consuls, naar nogen der er Etableret, bekræftes og underskrives.

7de: Stiftbefalingsmandens skrivelse til Fogden, af 4 Junj 1764, at de paa Pension staaende Officerer, som have mindre end 100 rd: aarlig Pension, maae være befriede for at svare den ved Forord: af 7de Febr: h: a: paabudene Rang Extra-skat.

8de: En ditto skrivelse af 8 Maj h: a: til Fogden, at bøygde Lensmændene og Rode-Mesterne skal inddrive Extra-skatten.

9de: En ditto skrivelse af 1 Maj 1764 til Fogden, at de Cevile Betiente skal oppebære Extra og Rang skatten af følgende Militair[e], saasom, de der nyde Pension eller wart-penge, Festnings Betiente. af alle fra tjenesten udsatte eller Dimiterede Officerer som ingen Pension nyde. af de ved Regimenterne á la suite paa wartpenge staaende Officerer.

10de: Rente-Cam/m/erets skrivelse af 28 Jan: 64 til Fogden, ej at maae modtage Banco-sedler i Extra-skat, uden af den Mand som haver 10 Børn.

11de: En dito skrivelse fra Stiftamtmanden, af 1 Maj 1764, til Fogden, at naar Lensmændene aarsages at reise med Delinqventer, hvis Delicta efter Loven og Forord: icke paa Almuens bekostning skal paatales, da at nyde daglig 2 mrk:

12de: Rente Cam/m/erets skrivelse af 7 Apriil 1764 til Fogden, at Lægds Cassens indkomster skal indflyde i den Kongl: Cassa.

13de: Stiftamtmandens skrivelse af 1 Martj 1764 til Fogden, om Odel og selvEier Bønders Børn, der er under 16 aar, at hand skal være Moderat med dem ved Extra skattens inddrivelse.

13de!! En dito skrivelse af 7de Febr: 1764 til Fogden, at lade Extra skattens Restance udpante.

Christopher Andersøn Bolstadøren udgivene giælds brev af 30 Junj 1753, indført i pantebogen paa fol: 407, blev efter paategnede qvitering af 15 Decbr: 1763 anviist til udslettelse.

Christopher Andersøn Bolstadøren udgivene giølds brev af 15de Debr: 1763 til hr: Fogden Bildsøe for penge 100 rd: laan, mod pant Bolstadørens Giestgiberie og huuser, læst.

Peder Knudsøn Steene udgivene skiøde af 6 Nobr: 1763 til Knud Pedersøn paa 7 ½ Mrk: smør med bøxel i gaarden Steene, blev læst.

Mons Heljesen Dahle skriftl: Declaration af 30 Junj 1764 om penge mangel som odels pretendent til gaarden Furrenes, blev læst.

Procurator Traae for Jon Axelberg, nu HougeWichen, efter forige tiltale æskede sag i Retten Contra Michel Axelberg, og wilde fornem/m/e om hand møder.

Michel Axelberg møtte, da Parterne bleve saaleedes forenede, at den indstevnte til Citanten betale inden dette aars Michelsdag 5 rd: for dette sit løfte stillede Welbaarne Capitain Barchlaj som Causionist, da Capitainen lovede, i fald Michel ej kunde betale, wilde hand selv betale.

Procurator Traa for Hans og Simon Aldahlen æskede sag i Rette, og wilde fornem/m/e hvad de tvende Bryniller paa Mæland havde at fremføre.

De tvende Bryniller paa Mæland sagde, det de med Muntl: Contra stevning har ladet indkalde hoved Citanterne, widner at anhøre, det de udbeiter deres Fieldstøels beiter føren Comparenterne med deres Creature kand kom/m/e der. som og at de uden Dom har afkasted den hegnegar Comparenterne havde paasat, og Dom i alt at modtage, samt at svare processens omkostning. til widner i sag om begge poster, er under Lovens faldsmaal indkaldet Procurator Traae, Lensmanden Ole Brynildsøn Horvej, Endre Johan/n/essøn Rongen og Christian Larsøn Horvej, dem de paastoed forhørte.

Traae sagde, det hands Principaler wel er Contra stevnt i den af dem anlagde sag, men ej kaldet at anhøre widner om de 2de benævnte poster, der for protesterede mod widnernes førelse.

Kaldsmændene Ole Horvej og Knud Nielsøn Berstad afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse for hoved Citanterne, \men ei/ at anhøre widner, {det de har (..?)ledet deres Creature i sterck skin} saasom de der om ingen ordre har haft.

Traae sagde, det hand tilspørger Mæhldahls!! (Mælands) Mændene, om de icke vil være fornøyet med den forhen ingangne Contract og forening.

Contra Citanterne svarede, naar hoved Citanterne ej vil overvolde dem, med at tage deres Næring bort i fieldet for Creaturene, saa er de fornøyet. {Da}

Afskeediget,

Da sag i sig [selv]? haver adskillige wanskeligheder, der ej uden siun og granskning kand paakiendes, saa henvises den til Aastædet, hvor hen den Part der finder sig mest fornermet, haver sag ved lovlig warsel at indkalde.

Gulich Bergesøn Styve udgivene skiøde af dags dato til Ole Gullichsøn paa 2 pund smør med bøxel i gaarden Stywe, blev læst.

Dend 4de Julj er ved dette Ting passeret som følger.

1764: 165

1764

Ole Gulichsøn Styve udgivene bøxel brev, med Rewers, af 3 Julj 1764, til Siur Gullichsøn paa 2 pund smør i gaarden Stywe, blev læst.

hr: Fogden lod inden Retten oplæse og Examinere den Ordinaire skatte Restanse for 2den Termin, hvis endelig Sum/m/a war 161 rd: 18 s: 2° Extra-skattens Restanse, hvis endelig beløb var 359 rd: 68 s: som ej nogen war der noget mod sam/m/e havde at erindre, war hr: Fogden Rettens Atestation begierende, der billigens blev efterkom/m/ed.

Ole Andersøn Bolstad giælds brev af 16 Maj 1743, indført i pantebogen paa fol: 114, blev efter paategnede qvitering af 27 Septbr: 1763 udslet.

Helje Olsøn Bræche penge mangels lysning af gaar dags dato, paa sin Myndling Siur Larsøns wegne, som Odels pretendent til Et pund smør med bøxel i gaarden Stamnes, blev læst.

Efter 3de gange udRaabelse war ej nogen der vilde gaae i Rette, der for Tinget ophæved.

Dend 5te Julj blev paa **Wangens almindelig Tingstue holden Som/m/er- skatte- og Sagefalds-Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 164 findes opnævnt og Specificifiret!! (Specificeret), nærværende inden Retten Fogden Ole Bildtsøe med bøygde Lensmanden Knud Ringheim og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev Publicert de Forordning[er] og ordres som ved Waswærens som/m/erling paa neste folio 164 findes anteg[net] og Extraheret.

Den Constituerede Stiftbefalingsmand hr: Etats-Raad Baggers Bestalling af 29 Maj 1764 til Knud Olsøn Ringheim paa at være Bøygde Lensmand, blev læst.

Cancellie Raad Fleischer skiøde af 14de Nobr: 1763, til Anfind Hallesøn paa 2 Løber, 2de pund 1 ½ mrk: smør i gaarden Gierstad første Thuun, blev læst.

Frue Alstrup og medInteressent udgivene skiøde af 16 Martj 1764, til Ole Andersøn paa 1 Løb 1 pund 12 mrk: smør i gaarden Lille-Rochne, blev læst.

Anfind Hallesøn Gierstad udgivene skiøde af 15de Nobr: 1763, til Ole Wichingsøn paa 1 pund 7 ½ mrk: smør med bøxel i gaarden Gierstad 1ste Thuun, blev læst.

En Odels Dom afsagt dend 11 Julj 1763, hvor ved Berge Siursøn Hæwe er tilfunden Odel- og Løsnings-Retten til 1 Løb 1 pd: smør i gaarden Hæwe, blev læst.

Cancellie-Raad Fleischer skiøde af 15de Nobr: 1763 til Tollef Olsøn paa 2 Løber smør med bøxel i gaarden Gierme, blev læst.

Tollef Olsøn Gierme udgivene skiøde af dags dato til Peder Ingebrigtsøn paa Et halv pund smør med bøxel i gaarden Appelthuun, blev læst.

Peder Ingebrigtsøn Appelthuun udgivne Pante Obligation af dags dato til Kari Torchielsdatter \Gierme/ for penge 133 rdr: \5 mrk: 8 s:/ laan, mod Pant 12 mrk: smør med bøxel i Gaarden Appelthuun, læst.

Tollef Olsøn Gierme udgivne skiøde af 24de Martj 1764, til Lars Tollefsøn paa Een Løb smør med bøxel i Gaarden Gierme, blev læst.

Cancellie-Raad Fleischers udgivne skiøde af 9de Martj 1764 til bøygde Procurator Niels Stephensen med Søn Ole Nielsøn paa 2 Løber smør med bøxel i Gaarden Traae, blev læst.

Johannes Larsøn Opheim skiøde af 12te Novbr: 1763, til Berje Siursøn Hæve paa 1 Løb 1 pund smør med bøxel, samt over bøxel efter Andeel, udj Gaarden Hæwe, blev læst.

Cancellie-Raad Fleischers udgivene skiøde af 15de Novbr: 1763 til Henrich Jversøn paa 2 Løber 1 pd: 12 Mrk:r smør med bøxel i Gaarden Hellewe, blev læst.

Ole Wichingsøn Gierstad skiøde af dags Dato til Søn/n/en Jwer Olsøn paa 2 Løber 18ten Mrk:r smør med bøxel i Gaarden Gierstad, blev læst.

Jwer Olsøn Urland udgivne Gields brev af 26de Martj 1763 til Cancellie-Raad Fleischer for penge Laan 150 rd:r, mod Pant 3 Spand smør med bøxel i Gaarden Urland, blev læst.

Niels Stephensøn Traa med Ole Nielsøn Trae udgivne Gields brev af 9de Martj 1764, til Cancellie-Raad og Sorenskriver Fleischer for penge Laan 435 rd:r, mod pant 2 Løber smør med bøxel i Gaarden Traae, blev læst.

Jwer Johannesøn Biørge udgivne Gields brev af 29de Julj 1762, til Cancellie.Raad Fleischer for penge Laan 60 rd:r, mod Pant 2 og ½ Spand smør med bøxel i Gaarden Biørge, blev læst.

Knud Brynildsøn og Brynild Knudsøn Helleve udgivne Gields brev af 15de Novbr: 1763, til Cancellie-Raad Fleischer for Penge Laan 520 rd:r, mod Pant 2 Løber 2 Spand smør med bøxel i Gaarden Hellewe, blev læst.

Biørne Willum!! Store Røtte udgivne Gields brev af 8de Novbr: 1763 til Cancellie-Raad Fleischer for Penge Laan 460 rd:r, mod Pant 1 Løb 1 pd: 12 mrk:r smør med bøxel i Gaarden Store Røtte, saa og 1 pd: smør med bøxel i Gaarden Hatlestad, blev læst.

Aad Knudsøn Breche udgivne Gields brev af 7de Novbr: 1763 til Cancellie-Raad Fleischer for Penge Laan 590 rd:r, mod pant 2 Løber og 2 pund smør med bøxel i Gaarden Bræche, blev læst.

Michel Knudsøn Dychesteen Gields brev af 2den Novbr: 1763 til Cancellie-Raad Fleischer for Penge Laan 224 rd:r, mod pant 1 Løb 6 Mrk:r smør med bøxel i Gaarden Dychesteen, blev læst.

Torgier Willumsøn Biørche Gields brev af 2den Novbr: 1763 til Cancellie Raad Fleischer for Penge Laan 365 rd:r, mod Pant 1 Løb 2 pd: 6 Mrk:r smør med bøxel i Gaarden Biørche, blev læst.

1764: 165b

1764

Knud Olsøn Biørke udgivne Gields brev af 2den Novbr: 1763 til Cancellie-Raad Fleischer for penge Laan 270 rd:r, mod pant 1 Løb 2 pd: 6 Mrk:r smør i Gaarden Biørke, blev læst.

Anders Andersøn Store Røtte Giølds brev af 2den Novbr: 1763 til Cancellie-Raad Fleischer for penge Laan 442 rd:r, mod pant 2 Løber smør med bøxel i Gaarden Store Røtte, blev læst.

Ole Andersøn Lille Rochne og Henrich Jwersøn Hellewe, deres udgivne Giølds brev af 14de Novbr: 1763 til Cancellie-Raad Fleischer for penge Laan 98 rd:r, mod pant [i] Boehave af Creature og Andre deres Løese Eiendeele, blev læst.

Knud Brynnildsøn Jernes Giølds brev af 19de Janaurii 1764 til Cancellie Raad Fleischer for penge Laan 380 rd:r, mod pant 1 Løb smør med bøxel i Gaarden Jernes, blev læst.

Aamund Jwersøn Wattetvedt, Lars Størkson Norreqval og Lars Olsøn Qwale udgivne skiøde af 7de Novbr: 1763 til Aad Larsøn paa 12 Mrk:r smør med bøxel i Gaarden Berslien, blev læst.

Sigr: Johan Christj efter forige tiltale, æskede sag i Rette Contra Størk Wætte, og wilde fornem/m/e om hand møder, siden Rettens forelægelse er ham lovlig fokyndt.

for Størk Wætte møtte Procurator Traae, tilstoed warsel og forelægelse at være hands Principal lovl: forkyndt, wil ellers fornem/m/e hvor udj den paastevnte fordring bestaar, om det er for laante penge eller Crediterede Kiøbmands ware.

Citanten maatte spørge, efter som hand icke kiender Niels Traae, hvad hands bestilling war, siden hand møtte for den sigtede.

Niels Traae sagde, at det er den/n/e Respective Ret vel bekiendt, saavel som dette her sidende Laug-Ret, at hand for mange aar siden af høyVelbaarne hr: Stiftbefalingsmand von Cicignon er beskicket til Bøygde Procurator her udj Wosse Fogderie og Præstegield, som wel og Justitz Protoc: skal udvise, det hand for mange har ført sager, altsaa formeente hand at [være] lovl: authoriseret, saa at Christj Exception bortfalder af sig selv som unøttig.

Citanten begiere af den/n/e Respective Ret, at Niels Traa maatte efter Forord: af 4de Martj 1690 her for Retten aflæge sin Corporlig Eed, om hand noget af den/n/e sag enten endeel eller den gandske haver at Transigere eller sig den paa nogen maade eller wilkaar tilforhandlet haver.

Traa sagde, at hand finder sig fonøyet med, om Dom/m/eren i saa fald, paalæger ham at aflæge Eed, men ellers benægter, aldrig at være accorderet med sin Principal, meere end en skickelig Salario eller Procurator løn, altsaa Reserverede sig lovl: tiltale til Citanten for beskyldningen.

Christj beskyldede icke Traa, men stoed den frihed som Forordningen giver ham, og altsaa henstillede det til Dom/m/erens gotbefindende,

Eragtning.

Traa er af den høy øvrighed anordnet til Bøygde Procurator, det hand her i Fogderiet i mange aar været haver, og altsaa En lovl: Ligitimeret Bøygde Procurator, der for bør anogeres til at Procedere sag, uden at aflæge nogen Eed, da ingen videre paastand af ham er giort, end at vide hvor udj søgemaalet bestaar, der om Citanten haver at give et Reel svar, og sam/m/e efter Loven og de Kongel: Forordninger at Legitimere.

Citanten maatte være fornøyet med Dom/m/erens Eragtning, men Reserverede sig al tiltale til Traae, og tilkiende gav efter hands forlangende, at gielden war for ud-Crediterede Korn ware og andere madware til den sigtede af sal: Johan Christj.

Niels Traae paa dend indstevntes wegne, paastoed Regning under aar og dag, og der udj Specificeret hvad slags ware det war.

Citanten havde ej anden Regning med sig, end en Specification paa samtlige Creditore!! (Debitore?), hvad de eller en hver war skyldig, og altsaa maatte begiere sag udsat til neste Ting, for at give en oplyslig Regning.

Afskediget,

Dn forlangende udsettelse billiges.

Dend 6 Julj ved Wangens Som/m/er Ting, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, undtagen for Aad Ulestad sad Stephen Rondwe, for Swend Lie sad Torgier Lie, og for Erich Helland sad Jwer Eggene. er passeret som følger.

Sigr: Christj efter forige tiltale Contra Torgier Lille-Ringheim, æskede sag i Rette, og wilde fornem/m/e om den indkaldede Debitor møder.

Niels Traae møtte for Torgier Ringheim, tilstoed forelægelsen at være ham forkyndt, wilde ellers fornem/m/e hvorleedes Monsr: Christj er berettiget til at udføre disse sager, at hand enten maatte foreviise høy øvrigheds ordre, eller og lovl: fuldmagt paa Rette sort stemplet papiir, tillige med Tingsvidne eller Præste atest, det hand er beslægtet til afdøde Jan Christj, hvis ej hand saadant presterer, da fra Retten at worde av-wiist.

Citanten siutes det var unødvendig at fremviise høy øvrigheds ordre til at gaee i Rette for at indfordre det som ham er arvelig tilfalden, ellers fremlagde hand fuldmagt fra sine medarvinger, for saavit deres Deel angaar, og det war nock en hver bekiendt, at hands sal: Fader var En arving

1764: 166

1764

Efter sal: Jan Christj, og hand igien arvede sin Fader som En Søn, og altsaa war Traa[s] forlangende gandske unødvendig. den fremlagde Fuldmagt af 24 Septbr: 1763, bilagt med lovlig stemplet papiir, er saa lydende Lit: A.

Niels Traae frafald sin forige gjorde protest, og alleene wilde wide hvor udj den/n/e hands paastevnte fordring bestaar, hvad enten udj laante penge eller Crediterede ware, og det med En Rigtig Regning af Kiøbmandens bog under dag og dato.

Endskiøndt den sigtede wel wiste {hvad} hvor for fordringen var, saa dog fremlagde Citanten En Extraheret Regning af Kiøbmands Bogen, bilagt med lovlig stemplet papiir, saa lydende Lit: B. Citanten over den/n/e Regning gjorde saadan forklaring, det paa Regningen er til hands Svoger hr: Blyt, af Debitor er betalt 4 rd:, saa der efter søgemaalet Rester 3 rd: 3 mrk: 4 s:

Niels Traae ansaae den i Retten fremlagde Regning fingeret og upaalidelig, og altsaa paastoed den lovl: authoricerede Kiøbmands Bog i Rette lagt.

Citanten tilstoed ej at have fingeret nogen Regning, men Rigtig Extraheret den af Kiøbmands Bogen, af hvilcken hand kand fornem/m/e, at den sigtede haver bog, hvilcken nock skal wise at Regningen er rigtig, og Kiøbmands Bogen kunde hand ret ej vel føre med sig, saasom hand havde lange og besværlige weie, thi om hand kom noget til, og Bogen blev borte, da wilde nock Traa ej staae hands arvinger til ansvar for den Resterende fordring.

Traa benægtede aldeles det Debitor ingen bog har, og aldeles icke ved af fordringen, og altsaa vedblev sit forige, det Kiøbmands bogen kom/m/er i Rette.

Citanten frem viiste en Regning, der oplyser, det Debitor ved af {Regningen} fordringen, saasom hand der paa til hr: Blyt har betalt de forhen om/m/elde 4 rd:

Traa vedblev sit forige, og wilde afvarte Rettens Kiendelse.

Citanten paastoed Dom i sag, med paastand det Debitor maatte blive tildømt at betale alle processens omkostninger.

Eragtning,

Citanten haver I følge lov at i Rette kom/m/e med sal: Johan Christj KiøbMands bog, da der i følge Lov og Forordning Dom skal worde afsagt. for dette paa Citantens siide at opfylde, sag gives Rum til dette aars høste-Ting.

Bøygde Procurator Traae for Hans Blomberg, gav til kiende, det hands Principal med skriftlig stevning af 19de Apriil sidstl: til dette Ting lovlig har indkaldet sin undvigte huustroe Giertrud Marie Horsenius, widner at anhøre om hendes undvigelse, til et lovskicket Tingswidnes erholdelse. og med Muntl: warsel indkaldet, den, af høy øvrigheds Gertrud Marie Horsenius beskickedede forsvar Knud Olsøn Ringheim, samt widnerne, Welærværdige hr: Provsten Ruus, Ærværdige hr: Meldahl, Præstens medhielpere Niels Finne og Halsten Ringhem, samt Torbiørn og Erich Rogne. Lagde i Rette den om/m/elde skriftlige stevning ned sin afhiemling, og vil fornem/m/e om de muntlig indstevnte møder. stevningen med vedhæftet Notarial foretning og den indstevntes skriftlige svar, er alt saa lydende Lit: A.

Defensor Knud Olsøn Ringheim møtte, vedtog lovl: warsel, og lagde i Rette sin Constitution af 22 og 29 Maj sidstl:, saa lydende Lit: B.

Citanten lagde i Rette de tvende herrer Præster, deres skriftl: widnesbyrd og attester af 5 Julj og 21 Maj dette aar, begge bilagt med lovlig stemplet papiir, og er saa lydende Lit: C og D. Citanten Urgerede paa widnernes examen, da de alle møder. de 4re widner, der alle ere Eedsorene Mænd og ofte har hørt Edens forklaring oplæsse, blev af Dom/m/eren om sam/m/e erindret, og formanet ved sandhed at blive.

1ste vidne, Niels Anfindsøn, boende paa Gaarden Finne, er Præstens Medhielper, efter aflagde Eed widnede, til Citantens Qwæstioner, 1° om widnet icke er bekiendt, det Hans Blomberg[s] Kone Giertrud Marie Horsenius, for 3 aar siden i Apriil var, er bort Reist fra hendes Mand, og det imod Mandens willie. 2° om widnet icke er bekiendt, det Hans Blomberg, føren hand kom i ægteskab med Giertrud Marie, og i sit ægteskab, samt siden efter, har ført Et skrickeligt!!, Chresteligt, Fredeligt og stille levnet. paa disse qwæstioner hand begierede Retten wilde modtage sam[t]lige widnernes svar. til 1ste qwæstion widnet swarede, det war i waar 3 aar siden hun Reiste bort, og war det wentelig mod Mandens willie, dog har widnet ej talt med Manden der om, saa hand saadant af ham kunde have hørt, men af andere har vidnet hørt sige, at det war mod Mandens willie det Konen war bort Reist. 2de qw: Resp: dette er med god sandhed, og har widnet ej fornum/m/et andet. Defensor havde ej noget at tilspørge widnet.

2det widne, Halsten Monsøn, boende paa Gaarden Mit-Ringheim, er Præstens medhielper, efter aflagde Eed til 1ste qwæstion svarede

1764: 166b

1764

som første widne. 2° svarede ligeleedes som første widne.

3de widne, Torbiørn Johan/n/essøn, boende paa Gaarden Rogne, er en gaml: Laug Rettes Mand. Traae sagde at dette og efterfølgende widne er tvende af de Nærmeste Naboesmænd til Citanten, og altsaa wentelig best bekiendt Mandens omstændigheder, liv og levnet. widnet aflagde Eeden efter Loven, og til de tvende qwæstioner svarede som første og andet widne har svaret.

4de widne, Erich Hermunsøn, boende paa Gaarden Rogne, efter aflagde Eed swarede til qwæstionerne i et og alt lige som de foregaaende widner.

Citanten war begierende den sidste qwæstion igientaget til Laug Retten og den Tingsøgende Almue, at Retten der om wilde modtage deres svar. den Tingsøgende Almue Eensstem/m/ende svarede ligesom widnerne swaret har, saa alle giver Citanten Et meget gott skursmaal.

Citanten war Tingswidne begierende, der blev ham billig[e]t.

Dend 7 Julj Er ved Wangens Som/m/er Ting følgende passeret.

En Odels Dom afsagt dend 11de Nobr: 1763 imel: Halle Andersøn med Fader Anders Hallesøn, Contra Britta Johan/n/esdat:, om En Løb smør i gaard: Gære, blv læst.

Tosten Arnsøn Gilbache gields brev af 12 Nobr: 1762, indført i pantebogen paa fol: 3, blev efter paategnede qvitering af 4de Julj 1764, udslet.

Tosten Arnesøn Gilbache udgivene gields brev af 5 Julj 1764, til Erich Knudsøn Aadnetvet for penge laan 150 rd:, mod 12 mrk: smør i gaard: Gilbache til underpant, blev læst.

Knud Johan/n/essøn Roustad udgivene skiøde af 6de Julj 1764 til Niels Knudsøn paa En Løb smør i gaarden Westrem med bøxel, blev læst.

hr: Provsten Ruus bøxel brev, med Rewers, af 23de Febr: 1764, til Anders Andersøn pa ½ Løb 18 mrk: smør med bøxel, og 18 mrk: smør landskyld, i gaarden Wæte, blev læst.

Arveskifte brevet, af 29 Januarj 1763, blev læst, og var sam/m/e efter afgangne Niels Olsøn Berslien, [h]wis stervboe war Eiende Jordegoeds i gaarden Berslien 12 mrk: smør med bøxel, wurderet 60 rd:, og imel: arvingerne lodnet, saa som Encken Kari Erichsdatter arvet 6 mrk: jordegoeds for 30 rd:, søn/n/en Erich Nielsøn 3 mrk: smør for 15 rd:, Sigtrud og Mari Nielsdat:, hver 1 ½ mrk: smør for 7 rd: 3 mrk:

Iwer Bottolphsøn Schierpe udgivene skiøde af 8de Nobr: 1763, til Peder Jwersøn paa 1 Løb 9 mrk: Relueret jordegoeds i gaarden Schierpe, blev læst.

Peder Jwersøn Schierpe udgivene gields brev af 9de Nobr: 1763, til Ole Knudsøn Hæfte for 150 rd:, mod underpant 1 Løb 9 mrk: smør Relueret goeds i gaard: Schierpe, blev læst.

Dend 9 Julj Er ved Wangens som/m/erting saaleedes [passeret].

Wiching Johan/n/essøn Lille Growe gields brev af 28 Maj 1762, indført i pantebogen paa fol: 594, blev efter paategnede qvitering af 19 Apriil 1764 udslet.

Anfind Anders!! Ringheim gieldsbrev af 13 Martj 1758, indført i pantebogen paa fol: 482, blev efter paategnede qviteringer af 3 Martj 1759, 12 Julj 1760 og 30 Jan: 1764, udslet.

Siur Nielsøn Egerei gields brev af 23de Octbr: 1758, indført i pantebogen paa fol: 488, blev efter paategnede qvitering af 21 {Octbr:} \Martj/ 1764, udslet.

Anfind Andersøn Bryn udgivene gields brev af 27 Junj 1764 til Jomfrue Margareta Christina Ruus for 100 rd:, mod underpant En Løb smør i gaarden Bryn, blev læst.

Frue Alstrup udgivene bøxel brev, med Revers, af 9 Julj 1764, til Salemon Colbeensøn paa 1 pund 12 mrk: smør i gaarden Winje Lille-Thuun, blev læst.

Cancellie Raad Fleischer skiøde af 16 Martj 1764 til Jwer Torbiørnsøn paa En Løb, Et pund 6 mrk: smør Relueret goeds i gaarden Kinne, blev læst.

Herbrand Andersøn Eggerei gields brev af 12 Nobr: 1763, til Arne Andersøn Schiple for penge 90 rd:, mod underpant 18 mrk: smør i gaarden Eggerei, blev læst.

Anders Andersøn Røtte skiøde af 6de Julj 1764 til Knud Gullichsøn Wætte paa Toe Løber smør Relueret gods i gaarden Store Røtte, blev læst.

Knud Gulichsøn Store-Røtte giølds brev af 7 Julj 1764, til Aamun Knudsøn Hæfte for 200 rd., mod underpant af 4 pund smør i Gaarden Hæfte!! (Store-Røtte?), blev læst.

hr: Provsten Ruus bøxel brev, med Rewers, af 7 Julj 1764, til Berje Brynildsøn paa 1 Løb 1 pd: 3 mrk: smør i garden Wæte, blev læst.

Michel Jwersøn Rochne skiøde af 21 Apriil 1764 til Baar Michelsøn paa 1 Løb 2 pund og 12 mrk: jordegøeds med bøxel, og over bøxel til 1 pund smør, i gaarden Store Rochne, læst.

Baar Michelsøn Store Rochne skriftl: forpligt af 21 Apriil 1764 til sine Forældre, hvad de aarlig i wilkaar til livs ophold hos ham nyde skal, blev læst.

Brynild Tormoesøn Kiønnegaa[r]d skiøde af 9 Julj 1764, til Swend Larsøn paa 12 mrk: smør med bøxel, og over bøxel til 11 ¼ mrk: smør, i gaarden Qwale, samt 1 ½ mrk: smør i Qwalsteigen, blev læst.

Anfind Erichsøn Soue giølds brev af 9 Julj 1764 til Elling Mathiasøn Mølster for 99 rd., mod underpant af 2 pund smør i gaarden Lille-Soue, blev læst.

Bøygde Procurator Traae for sagefalds Eieren Sigr: Nordahl, gav tilkiende, at have med Muntl: stevning til dette Ting indkaldet Peder Brynildsøn Nedr: Winje, widner at anhøre betræffende slagsmaal med Soldat Halsten Olsson Lunde af Capitain Mejdels Compagnie, som skal være passeret nest afvigte aar 1763 Bededagen paa gaarden Lunde, udj en Liigbegengelse, med!! (men?) saasom widnerne henhører under En anden Jurisdiction, og altsaa her til Tinget ickun indkaldet til Doms, altsaa wilde hand fornem/m/e om den indstevnte møder.

den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde svare.

Kaldsmændene Torgier Lie og Erich Olsson Ringheim afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt i den paagiældendes Eget paahør.

Citanten erindrede om Laudag.

Afskeediget,

den lovl: indstevnte Peder Brynildsøn Winje forelægges at møde til næste Ting.

1764: 167

1764

Den 10de Julj er ved Wangens Sommer Ting saaleedes passeret.

Swend Andersøn Dugstad giølds brev af 6 Julj 1759, indført i Pantebogen paa fol: 505, blev efter paategnede Qvittering af 1760, 1761 og 1762 udslet.

Swend Anderøn Dugstad udgivne skiøde af 9d Julj 1764, til Ole Siursøn Bidne paa 1 Løb smør med bøxel og herlighed i Gaarden Dugstad, blev læst.

Ole Siursøn Dugstad giølds brev af 10de Julj 1764 til Lars Nielsøn Nessem for penge Laan 200 rd:r, mod pant 1 Løb smør i Gaarden Dugstad, blev læst.

Torbjørn Madsøn Sæwe udgivne skiøde af 5te Julj 1764 til sin Søn Mads Torbjørnsøn paa 2 Løber smør med bøxel, og over bøxel til ½ Løb, i Gaarden Sæwe, blev læst.

Sogne Præsten til Kors-Kirken, hr: Hans Mossins udgivne bøxel brev, med Revers, af 27de Martj 1764, til Ole Siursøn Bidne paa 1 Løb smør i Gaarden Dugstad, blev læst.

Knud med søn Brynild Hellewe gav til kiende, det de med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Henrich Hellewe til at levere fra sig 50 rd: som hand for meget af dem paa Reluitions Retten har oppebaaret i Junj Maanet, samt Renter af sam/m/e indtil betalingen skeer, der om Dom at modtage til betaling og processens erstatning. wil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte møtte, tilstoed warselen, og sagde ej at have oppebaaret meere af Citanterne end 31 rd: 1 mrk: 8 s:

Citanterne Replicerede, det de her hiem/m/e har maatte betale til ham 31 rd: 1 mrk: 8 s:, og udj Bergen ligesaa meget, nemlig 31 rd: 1 mrk: 8 s: wil den indstevnte benægte saadant, paastaar de, det hand fra lægger sig sigtelsen med Eed, eller det bliver dem tilladt at giøre Eed. sagde ellers det Reluitions Retten efter Kongl: allerNaadigste skiøde af 5 Febr: 1760, {har} det hand i Rette lagde, har Kostet dem 125 rd: af dem har Cancellie Raad Fleischer for dem betalt paa Stiftamtstuen 112 rd: 3 mrk: eftr deres Obligation af 14 April 1759. der for {Kn} den indstevnte selv har Caveret efter skriftlig Caution af 14de April 1759, saa det Resterende som den indstevnte for dem skulde betale, war ickun 12 rd: 3 mrk:, da hand dog af dem har oppebaaret 62 rd: 3 mrk:, og altsaa 50 rd: formeget. de fremlagde breve er saa lydende. Citanterne sagde, det de med Muntlig warsel til dette Ting har indkaldet Henrich Hellewe, widner at anhøre om de udj Bergen af ham fra dem anam/m/ede 31 rd: 1 mrk: 8s:, og er widnerne Ole Lille-Rochne og Siur Hondwe, samt 2de beskickelse widner Jwer Tøen og Haldor ibdm:, der under Lovens faldsmaal er indkaldet. vil fornem/m/e om de møder.

Efter paaRaabelse møtte ickun de 2de beskickelse widner.

Kaldsmændene Erich Ringheim og Torgier Lie afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt under Lovens faldsmaal for widnerne Ole Lille Rochne og Siur Hundwe udj deres Koners paahør, siden ingen af Mændene lod dem finde.

Citanterne urgerede paa de 2de beskickelse widner[nes] afhørelse, og erindrede om forelægelse for de udeblivende widner.

dend indstevnte sagde det war uforuden at føre vidner, saasom hand tilstoed det Brynild Knudsøn udj Bergen talte 31 rd: 1 mrk: 8 s:, der blev lagt i skreppen som blev baaret paa Stiftamtstuen. og her hiem/m/e paa Gaarden Hellewe har Citanterne leveret ham 31 rd: 1 mrk: 8 s:

Citanterne sagde, det de er fornøyet med Henrich Hellewe[s] tilstaaelse, tackede Gud der Forte!! (førte?) hands samvittighed, og begierede sag til næste Ting udsat, for endnu at fremlæge tvende breve til oplysning, hvor [om]? de nu først her paa Tinget har faaet efterretning.

Afskeediget,

sag udsettes til dette aars høste-Ting.

Den 11te Julj er ved Wangens Som/m/erting saaledes passeret.

Lars {Lars} Tostensøn Wæche, Lars Larsøn Lille Ree, Jon Heljesøn Olde og Erich Heljesøn Øvre-Qvitne, deres udgivne skiøde af 10de Julj 1764, til Niels Tostensøn paa 1 pd: 3 mrk: smør med bøxel, og over bøxel efter andeel i Gaarden Færre, blev læst.

Mad:me Carnilske Dam med Laugværge og Svoger Johan Weiner, samt Niels Møen, deres udgivne skiøde af 9de Julj 1764 til den Dan/n/e Qvinde Marritta Torbiørnsdatter, Enke af sal: Knud Wichingsøn øvre Ygre, paa 1 Løb 10 mrk: smør med bøxel og herl: i Gaarden øvre Ygre. Læst.

Wiching Johannesøn Lille Grove skiøde af 22de Martj 1764 til Johannes Pedersøn Lille Grove paa 1 Spand smør med bøxel og herl: i Gaarden Lille Grove.

Hr: Provsten Ruus udgivne bøxel brev, med Revers, af 6te Julj 1764, til Ole Haaversen paa aarlig Landskyld 1 Løb smør med bøxel, og over bøxel af 1 Løb, i Gaarden Nyre Westre Thun, blev læst.

Ole Haaversøn Nyre skriftl: Forpligt af 9de Julj 1764 til sine Forældre, hvad de aarlig i Wilkaar til lives ophold hos ham nyde skal, blev læst.

Tosten Andersøn Nedre Kytte skriftl: Forpligt af 12te Martj 1764 til sine Forældre, hvad de aarlig i Wilkaar til lives ophold hos han/n/em nyde skal, blev læst.

1764: 167b

1764.

Knud Jonsen Lunde penge Mangels Lysning af Gaard Dags dato paa sin Søn David Knudsens Vegne som Odels pretendent til 1 ½ Løb smør med bøxel og herlighed i Gaarden Lunde, blev læst.

Knud Siursøn Nedr: Tøen og Haldor Rognaldsøn Røde, deres udgivne Mageskifte brev af 10de Julj 1764, hvorudj Knud Siursøn Nedr: Tøen overdrager til Haldor Rognaldsøn Røde sin Eiende Gaarde part Nedr: Tøen, af Landskyld 1 Løb 1 pd: 12 mrk:r smør med bøx:, og over bøx: til 18ten mrk:r smør, imod at Haldor Rognaldsøn ig[i]en overdrager til Knud Siursøn Nedr: Tøen sin tilhørende Jordepart i Gaarden Røde paa 1 pd: og 18ten Mrk:r smør i Gaarden Røde, blev læst.

Knud Siursøn Nedr: Tøen Gields brev af 14de Novbr: 1759, indført i Pantebogen paa fol: 538, blev efter paategned Qvittering af 3de Julj 1764, {vedbør} udslettet.

Jon Siursen Seims Gields brev af 19de Julj 1758, indført i Pantebogen paa fol: 487, blev efter paategned Qvittering af 10de Maj 1763 udslettet.

Procurator Traae for Knud Olsøn øvre Growe efter forrige tiltale, æskede Sag i Rætte Contra Knud Wichingsen øvre Grove, og gav tilkiende lovl: for Contra Part at have ladet forkynde Rættens For[e]læggelse, og lagde i Rætte Een Extract af Wosse Fogderiets Justitz Protocol, over det paa Aastæden øvre Growe passerede Forliig under 17 \Julj/ og 25de Septbr: 1760, der Sag kan oplyse. NB: sam/m/e er saa lydende:

Den jndstævnte Knud Wichingsen øvre Growe mødte og sagde det hand holder sig til gl: brug.

Citanten forestillede, at som det i Rætte fremlagde Forliig oplyser alleene det hands Principal skal have ½ deel i Stuen, uden at melde enten det er øvre eller nedre deelen, og den jndstævnte vil gjøre hands Principal anviisning for alle hands udgivne mange Penge paa øvre deelen, hvorpaa alt Siig af bakken haves, saa den deel af Huuset i faa aar raadner, men nedre deelen derimod kand staa i hundrede aar, saa formeente Citanten det halve deelen i Stuen

burde forstaaes om hvert andet Omfar, saa at naar Huuset skulde repareres, de da at reparere til liges og have felles Udgift og Omkostning; foruden dette, er ovne Siiden bleven Citanten anviist som den mindste halve part af stuen uden nogen Vederlag, fra den Anden halve part, altsaa formeente det hands Principal, som nu saaledes i 4re aar har havt den mindste part, det hand nu i paafølgende 4re aar faar til brugs den Anden halve største Andeel, og siden hver Andet Aar, eller hvert Aar, at ombytte brug i stuen.

Knud Wichingsen sagde at være sant det hands Grande har ovne Siiden som den mindste, men derimod har Comparenten stue dørren paa sin Andeel. Foruden dette er det Citanten alleene om at gjøre, at faae Højsædet fra Comparenten, hvilket hand ingen lunde, som den der har tient Kongen, vil fraviige. Begiærede ellers Sagen udsadt til neste Ting for {Afsk} at stævne Contra.

Afskeediget,

Den forlangede Udsættelse billiges.

Procurator Traae for Jon Biørke æskede Sag i Rætte Contra Lars Nedr: Growe, og vilde fornem/m/e hvad hand havde at forestille.

Lars Nedr: Growe gav tilkiende, det hand med muntlig Varsel til dette Ting har ladet Contra stævne Hoved Citanten, Vidner at anhøre om det overfald hand mod han/n/em haver øvet, derom Dom at modtage til Undgieldelse og Processens Erstatning. Til Vidner udj Sag er under Lovens Falsmaal indkaldet Niels Knudsøn Kinne og Elling Olsøn Growe, vil fornem/m/e om de jndstævnte møder.

Hoved Citanten tilstoed den/n/e Contra stævning at være ham lovl: forkyndt. bad ellers Rættten vilde observere hvor nær disse jndstævnte Vidner er Contra Parten beslægtet eller besvogret.

De jndstævnte Vidner mødte, da Eedens Forklaring blev dem forelæst.

1te Vidne, Niels Knudsøn, boende paa Gaarden Kinne, er Contra Citantens Kones Søster Søn, efter aflagde Eed vidnede: at den 14de Apr: 1763 paa Gaarden Tverberg udj \en/ Liig begiængelse {var Liiget} med andre fleere, var Vidnet om Natten udj i Thunet, der hørte Vidnet det Lars Growe raabte hielp eller dræber hand mig. Da Vidnet

1764: 168

1764

kom frem, saae hand Jon Biørke og hands halvbroder Lars Tverberg laae oven paa Lars Growe, da Vidnet med det Andet Vidne skilte dem ad, eller[s] vare de begge beskienkede, og stundum Kiæklede og stundum vare de Ven/n/er, og hørte Vidnet det Jon Biørke bandte dem som afstyrede. Parterne havde ej noget at tilspørge Vidnet.

2det Vidne, Elling Olsøn, er hiem/m/e hos sin Fader paa Gaarden Growe, er Contra Citanten ligesaa nær besvogret som det næst foregaaende Vidne. efter aflagde Eed vidnede: at den 14de April næst afvigte aar paa Gaarden Tverberg udj en Liig begiængelse, var Vidnet om Natten oppe udj Loftet, og saa at Jon Biørke holdt Lars Growe i brøstet, og \(... ..?)/ spurte om hand turde, ja, sagde han, men hand vilde ikke, efter dj det var en Liig begiængelse, derefter gik de begge ud, og Vidnet en en!! stund derefter. da Vidnet saae at de begge stoed ved stue dørren, og Vidnet hørte det Jon sagde {h} til Lars, hand skulde leede ham ind som en hund, og holdt ham i brøstet, og Reev Søllien af brøstet saa den faldt paa Gulvet, derpaa sagde Jon, lad os tage Rygge tag, dertil Lars svarede ja nok, og da det bar sam/m/en med dem, faldt Lars ind igien/n/em Een dør, og Jon oven paa, hvor paa Jon sagde, Reis dig igien, dette var ej at regne, thj dørren slog dig feil, derpaa sagde Jon, lad os tage et tag til, dette var ikke at agte, da toge [de] til igien at slaaes, og det bar udigien/n/em en dør med den/n/em, da var det saa mørkt at Vidnet ej saa hvorledes der {bar} \gik/ med dem, men Vidnet hørte at Lars sagde, tag han/n/em nu, da gik Vidnet til og {sagde} tog Jon i axelen og sadt ham ned paa Marken, da

Jon stod op igien, da spurte hand sin halvbroder Lars, hvem det var som afstyrede, da sagde Lars, det var Elling Grove og Niels Kinne, da bandte Jon og sagde, Fanden skal smette i dem. Vidnet sagde ellers det de begge vare beskienkede. Parterne havde ej noget at tilspørge Vidnet.

Niels Traa for Jon Biørke sagde, at det omvidnede er skeed først udj Lystighed med Favne tag, men da begge disse Lars Groves Kones Søster Søn/n/er, som her nu bruges til Vidner, kom og tog fat paa Jon Biørke, er hand vel ventelig bleven vreed og maatte nødes til at bande, vil ellers paastaa Dom paa sin Principals Vegne, at Lars Growe bliver tildømt at betale sine slagsmaals bøder, tillige at erstatte den/n/e Processens Omkostning billigst med 4re Rigsdal:

Contra Citanten havde ej videre at erindre, men sluttde Sagen til Doms:

Afskeediget,

Sagen optages til Doms til førstkom/m/ende Løverdag den 14de Julj, da Parterne haver at møde, Dom at anhøre.

Procurator Traae for Lars Waale gav tilkiende, det hand med mundtlig Varsel til dette ing har ladet stævne og indkalde sine Grander Gietle og Knud Store Growe, fordj de imod Loven og et paa Aastædet Gaarden Waale d: 17de Septbr: 1753 inden Aastæds Rættten slutted Forliig drager med deres Creaturer til og fra Sætter, uden at varsle eller tilsige Citanten derom, derfor Dom at modtage til Mulcts Udreedelse efter den Usvækkede hiemtings Aastæds Dom afsagt benævnte dato, samt at svare den/n/e aarsagede Processes Omkostning. vil fornem/m/e om de jndstevnte møder.

de jndstevnte blev 3de gange paaraabt, men ingen mødte.

Citanten erindrede om Lav dag.

Kaldsmændene Torgier Lie og Erich Olsen Ringheim afhiemlede stevningens lovl:

Forkyndelse at være skeed i Knud Groves eget paahør, og \for/ Gietle Growe udj bemelte Knud Groves paahør.

1764: 168b

1764

Afskeediget,

De lovl: jndstevnte Giethle og Knud Store Growe forelægges at møde til næste ting.

Procurator Traae for Anders Opheim i Hardanger gav tilkiende det hand med mundtlig Varsel til dette Ting har indkaldet Niels Wold, Vidner at anhøre hvorledes den jndstævnte paa Citantens ældgamle Fieldstøel har jaget hands Creature til Upligt og stor skade, derfor Dom at modtage til Undgiældelse og Processens Erstatning. til Vidner om Sigtelsen ere under Lovens Falsmaal jndkaldet Elsebe Kielsdatter og Kari Aslagsdatter, vil fornem/m/e om de samtlige indstevnte møder.

Den jndstevnte mødte, tilstoed lovl: Varsel, og sagde det hand tilstoed at have jaget Citantens Creaturer fra sine Field slaatter og hands egen Eiendom, men aldrig til nogen Upligt, og skal det befindes at der end og er Een Eiendom anden Mand tilhørende imel: Comparenten og Citantens støel.

Niels Traa for Anders Opheim paastoed de mødende Vidner afhørte, saasom Contra Parten ikke vilde tilstaae at have jaget hands Creature til Upligt. {1te Vidne} Eedens Forklaring blev Vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1te Vidne, Elsebe Kielsdatter, tienende hos Siur Pouelsen Spaanem, som har lov af Citanten til at støele paa Wesetter støelen, efter aflagde Eed vidnede: At Niels {Waale} Wold i forrige Aars Som/m/er havde jaget Creaturene ubeskeedeligen, men ingen havde taget skade, og jog Niels Wold Creaturene neden fra det stæd hvor hand slaar, hvorom Vidnet kand gjøre Anviisning, men veed intet om hvem Eiendommen tilhører. vidnede fremdeles det Niels

Wold havde sagt, at dersom de kom efter, skulle hand slaae baade Creature og Folket, og lægge Sælskud i bue bejtet; Parterne havde ej noget at tilspørge Vidnet.

2det Vidne, Karj Aslagsdatter, tienende hos sin Fader Aslag Ourdahl, efter aflagde Eed vidnede: at Niels Wold i forrige Aars Som/m/er havde jaged Creaturene sterkt, men ingen havde taget skade, og jog hand dem neden fra hvor hand slaar, hvilket stæd kaldes Fagerbotten, veedste ej hvem Eiendom/m/en tilhører, men kand giøre Anviisning paa stædet, vidnede ellers om Niels Wolds ord og tale ligesom første Vidne. sagde fremdeeles det hendes Fader Aslag Ourdahl med Anders Opheims tilladelse støeler paa sam/m/e støl. Niels Traa tilspurte Vidnet, om det ikke hørte det hand sagde at vilde lade Lyse sit Sælskud. Resp: jo, det er saa.

Afskeediget,

Sag henviises til Aastædet, hvor den, efter beviis, siun og Granskning bør paakiendes.

Knud Ringheim for Frantz Wenviig efter forige tiltale, æskede sag i Rette Contra Tosten Twerberg, og vilde fornem/m/e hvad hand havde at forestille.

Traae tillige med Tosten Twerberg møtte og sagde, det hand, Tosten, benægter ej at være Citanten de paastevnte 4 rd: skyldig, saasom hand har betalt til ham det udlagde og hvad Citanten for ham havde Caveret. ligesom hand ej heller tilstaar at have tillat Citanten at sette hands boemercke under den i Retten fremlagde Rewers.

Citanten protesterede mod Eed, og paastoed Dom.

Afskeediget,

sag optages til Doms til førstkom/m/ende Løwerdag den 14 Julj, da parterne møder, Dom at anhøre.

Procurator Traa for Mons Qwitne æskede sag i Rette, og frem lagde Et skriftl: indlæg af 25 Junj sidstl:, bilagt med lovl: stemplet papiir, og de der udj

1764: 169

1764.

anførte 2s documenter, {der er saa lydende} og derefter sluttete sag til Doms. det fremlagde er saa lydende.

Knud Bachetuun møtte og lagde i Rette sit skriftl: indlæg af 9de Junj sidstl:, med En Copie Dom, begge bilagt med lovl: stemplet papiir, og fremviiste Original Dom/m/en til Conference, der efter paastoed Dom. det fremlagde er saa lydende.

Afskeediget,

sag optages til Doms til dend 14 Julj, som er førstkom/m/ende Løwerdag, da Parterne møder, Dom at modtage.

Den 12te Julj Continueredes med Wangens Som/m/erting og er følgende passeret.

Arveskifte brevet af 13de Martj 1764, blev læst, og var sam/m/e efter afgangne Enke Qvinde Sal: Guro Leidahl, hvis stervboed var eyende Jordegods i Gaarden Leidahl 2 Pund 1 Mrk:r smør med bøxel og herlighed, vurderet for 114 rd:r 2 mrk:, og imel: Arvingerne lodnet, saasom Søn/n/en Jwer Jacobsøn arvet 14 mrk:r Smør for 32 rd:r 4 mrk:, Niels Jacobsøn ligeledes 14 mrk: Smør for 32 rd:r 4 mrk:, og døtterne Giertrud, Anna og Torbiør, hver 7 mrk:r smør for 15 rd:r 2 mrk:

Arveskifte brevet af 12te Martj 1764, blev læst, og var sam/m/e efter afgl: Lars Siursøn Wiche, hvis stervboed var ejende Jordegods i Gaarden Wiche 1 Løb 2 pd: smør med bøx: og herl:, vurderet for 300 rd:r, {og imel: arvingerne lodnet saa} som deels for Gields Fordring

og deels arvelig er udlagt saaleedes. Creditor Siur Monsen Sættre er udlagt 2 pd: 2 mrk: smør for 125 rd:r, Knud Nedre Skutle 4 mrk: for 10 rd:r, Enken Mari Hallesdatter 21 mrk:r for 52 rd:r 3 mrk:, nok 12 mrk:r for 30 rd:r, Søn/n/erne Halle, Jon, Wiching og Siur, hver 7 ½ mrk:r smør for 18 rd:r 4 mrk: 8 s:, og datteren Guri 4re mrk:r for 7 rd:r 3 mrk: (mrkn: det er udlagt 1 mrk: smør meir enn buet viser, men pengeverdien stemmer) Endnu er Sterboen Eiende Jordegoeds 1 Pund 12 mrk:r smør uden bøk: i Gaarden Wiche, Vurderet for 36 rd:r, som for Giælds Fordring er bleven udlagt saaleedes. Creditor Knud Nedr: Schutle er udlagt 9 mrk:r smør for 9 rd:r, Kari Nedr: Schutle 20 mrk:r for 20 rd:r, Guro Gierstad 7 mrk: for 7 rd:r.

Arveskifte brevet af 12te April 1764, blev læst, og var sam/m/e efter afg: Myndling Siur Larsen Wiche, hvis arv {ede Midler} iblant andre Midler var og bestaaende udj Jordegoeds i Gaarden Wiche 7 ½ mrk:r Smør med bøk: og herl:, Vurderet for 18 rd:r 4 mrk: 8 s:, som imel: arvingerne blev lodnet saaleedes: Moderen Marj Hallesdatter 1 5/8 mrk: smør for 4 rd:r 6 s:, Brødrene Halle, Jon og Wiching, hver 1 5/8 mrk: for 4 rd:r 6 s:, og Søstren Guri 1 mrk: smør for 2 rd: 3 mrk:

Cancellie Raad Fleischers udgivne skiøde {til} af 15de Novbr: 1763, til Lars Siursen Wiche paa 2 Pund 6 Mrk:r Smør Relueret Goeds i Gaarden Wiche, blev læst.

Elling Jwersen Gierstad med Interessentere, deres udgivne skiøde af 9de Julj 1764 til Jwer Jacobsøn Leidahl paa 1 Pund 11 Mrk:r smør med bøk: i Gaarden Leidahl, blev læst.

Knud Arvesen Skiøldahlen (Skiøldalen) Giælds brev af 9de Novbr: 1763, til Olleif Tollefsøn Grimestad for penge Laan 330 rd:r, modpant 1 Pund 8 mrk: Smør med bøk:, samt med over bøk: til 4re mrk:r Smør Kirke Goeds, i Gaarden Schiø[l]dahlen, læst.

Lars Siursøn Skiøldahlen skriftl: Forpligt af 8de Novbr: 1763, til sine Forældre, hvad de Aarlig i Vilkor til Livs ophold hos ham nyde skal, blev læst.

Christen Jsachsøn Botten udgivne bøk: brev, med Revers, af 8de Novbr: 1763, til Lars Siursøn Skiøldahlen paa 1 pd: 8 Mrk:r Smør, og over bøk: til 4re mrk:r Kirkegoeds, i Gaarden Skiøldahlen, blev læst.

Siur Tollefsøn Skiøldahlen udgivne skiøde af 8de Novbr: 1763, til Christen Jsachsøn Baatnen paa 1 pd: 8te Mrk:r med bøk:, og over bøk: til 4re Mrk:r smør Kirke Goeds, i Gaarden Skiøldahlen, blev læst.

Den 13de Julj \ved Wangens Sommerting/, da Rættten blev betient med det ordinaire Laug Rætt, undtagen for Askild Reime sad Lensmanden Knud Ringheim, er passeret som følger.

Holgier Halvorsen Store Hæg Giælds brev af 17de Novbr: 1762, indført i Pantebogen paa fol: 3, blev efter Creditor Niels Aadsøn Sondve egen tilstaaelse for Rættten om Obligationens Rigtige betaling, udslettet.

Holgier Halvorsøn Store Hæg udgivne skiøde af 12te Novbr: 1763, til Lars Knudsøn Wasenden paa 1 Pund 12 mrk:r smør med bøk: og herlighed i Gaarden Store Hæg, blev læst.

Holgier Jørgensen Renne Giælds brev af 12te Julj 1764, til Knud Siursøn Præstegaard for Penge Laan 40 rd:r, mod pant 2 pd: smør uden bøk: i Gaarden Renne, blev læst.

1764: 169b

1764.

Marj Olsdatter Norreqwal med Laugværge Lars Størksen Norreqval Giølds brev af 19de Novbr: 1760, indført i Pantebogen paa fol: 558, blev efter paategnede Qvittering af 15de Martj 1762, 7de Martj 1763, 15de Martj 1764, udslettet.

Torbiørn Samsonsens øvre Oure med Interessentene, deres udgivne skiøde af Dags dato til Joseph Samsonsøn Nedre Oure paa 5 Mrk:r smør med bøxel og herl: i Gaarden Nedre Oure, blev læst.

Aschild Reime med flere, deres imel: hinanden indgaaed Forliig \af 10de Julj 1764/ om deres Gaarders Merkers skiøld, blev læst.

Johannes Pedersøn Lille Growe Giølds brev af 9de Martj 1764 til Frue Alstrup for Penge Laan 220 rd:r, mod pant 18ten Mrk:r smør med bøxel i Gaarden Lille Growe, blev læst.

Lars Knudsen Store Hæg udgivne Giølds brev af 7de Novbr: 1763 til Niels Odsøn Sondwe for penge Laan 200 rd:r, mod pant $\frac{1}{2}$ Løb smør med bøx: i Gaarden Store Hæg, blev læst.

Hr: Provsten Ruus udgivne bøxel brev, med Revers, af 17de Martj 1764, til Niels Knudsøn paa 1 pd: smørs Landskyld med bøx: i Gaarden Kinne, blev læst.

Godskalk!! Olsen Dugstad med flere, deres imel: hinanden indgaaed Forliig af Gaard dags dato udj den forhen agerede Aastæds Sag om deres Gaarders Markeskiøld, blev læst.

Knud Ringheim for Madam Werneche udj Bergen efter forige tiltale Contra Giestgiber Encken Marie Blomberg, æskede sag i Rette.

Procurator Traae møtte, og for Retten betalte 10 rd:, begierede Delation med det ø[v]rige til høsten.

Citanten wilde forunde den indstevnte Delation til høsten.

Afskeediget,

udsettelsen billiges.

Procurator Traae for Ole og Haldor Lille Rochne gav tilkiende, det de med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet indkalde Knud Wæhle fordj Hand heele Som/m/eren over hiem/m/esidder i fælles Fæhave med sine Creature, tvertimod Loven og den {afsa} den 16d Aug: 1738 afsagde hiemttings Aastæds Dom, der om Dom at modtage til Undgiøldelse og Processens Erstatning, vil fornem/m/e om de jndstevnte møder.

Den jndstævnte blev 3de Gange paaraabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Torgier Lie og Erich Olsen Ringheim afhiømløde stævningen at være lovl: forkyndt \Knud Wæhle/ i hands Grandes Torgier Swerqvesson Lillerees Paahør.

Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget,

{Sag du} Knud Wæhle foelægges at møde til næste Ting.

Cancellie-Raad Fleischers udgivne skiøde af 15de Decembr: 1763, til Knud Brynni[l]dsøn Rochne, paa 1 Løb smør med bøxel i Gaarden Jernes, læst.

Cancellie Raad Fleischer æskede Sagen udi Rette effter forige procedur, Contra Enken Marie Blomberg.

Procurator Traae mødte for den indkaldte Marie Blomberg, og bad om Sagens udsættelse til anstundende Høsteting.

Citanten var ey derimod.

Afskeediget

Sagen gives anstand til nestfølgende Høsteting.

Den 14de Julj er ved Wangens Som/m/erting følgende passeret.

Ole Siursøn Skiøldahlens Penge Mangels Lysning af Gaar dags dato som Odels Pretendent til 1 Løb Smør i Gaarden Øvre Schutle, blev læst.

Siur Olsen Giersqwals Penge Mangels Lysning \af 13de Julj 1764/ paa sin Huustroe Guro Siursdatters Vegne som Odels Pretendent til 1 Løb 1 Spand 4 ½ Mrk:r smør udj Gaarden Giersqwal, blev læst.

1764: 170

1764.

Niels Tollefsøn Opqwitne udgivne Giælds brev af 14de Julj 1764, til Størkaar Colbeensøn Nessem for Penge Laan 180 rd:r, mod pant ½ Løb med bøxel i Gaarden Opqwitne, blev læst.

Udj Sag indstevnt af Jon Biørche Contra Lars Colbeensøn Nedre Growe, er saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Hoved Citanten Jon Biørke sigter Contra Citanten Lars Colbeensøn Nedre Growe for slagsmaal øved udj Begravelse Gildet paa Gaarden Twerberg nest afvigte Aar. Men naar Contra Citantens besvogrede Vidner overveies, som bestørkes med Hoved Citantens Vidner, bliver det klart, at Hoved Citanten med adskillige Irritationer oppe paa Loftet, og siden med favn tag nere i huuset og udj Thuunet, har givet Anleedning til det inde i stuen paafølgende slagsmaal. Thi Kiendes for Ret, det de begge, Hoved og Contra Citant, efter Lovens 6te Bogs 7de Cap: 8de art: bør bøde, hver af dem til Hans Maj:ts Sagefalds Casse, trende sex lod sølv, er i penge 9 rd:r, og da dette deres Slagsmaal er skeet udj Drukkenskab, bør En hver af dem, efter Kongl: Allernaadigste Forordning, at udrede disse bøder dobbelt med 18 rd:r, inden 15ten Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse, under Nam og Exsecution samt videre lovl: Adfær. Betræffende processens Omkostning, da ophæves den paa begge Siider.

Udj Sag indstevnt af Frantz Wenviig Contra Tosten Twerberg, er saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten sigter Tosten Twerberg for skyldig værende 4 rd:r efter Revers af 16de Julj 1758. Paa Høste Tinget nest afvigte Aar, har Tosten Twerberg ad Protocollum tilført, disse penge at have betalt, siden dend 16de Julj 1758, derfor begiert Sag udsat for sam/m/e at beviise, i det øvrige benægter Reversen, siden den af Citanten var skreven. Her er da ført en Reen Tilstaaelse om Giældens Rigtighed, men at sam/m/e siden dend 16de Julj 1758 er betalt. paa dette Som/m/er-Ting, da det af Tosten Twerberg belovede beviis brister, vedbliver hand forrige tilstaaelse og benægtelse, med tillæg, ej at have tilladt Citanten under Reversen at sætte hands boemærke. Her er den anden tilstaaelse, neml: at det er hands, Tosten Twerbergs Eget boemærke som staar under Reversen. Thi Kiendes for Ret efter Lovens 5te Bogs 1te

Cap: 6te art., det Tosten Twerberg ved sin Egen Eed bør befrie sig, det hands boemærke ej med hands foregaaende Villie og Vidskab er sat under Reversen, samt at hand de paastevnte 4 rd:r har betalt siden og efter dend 16de Julj 1758, og saa for Sigtelsen fri at være. Men trøster Tosten Twerberg sig ej Sigtelsen saaleedes ved Eed at fralægge, bør hand, inden 15ten Dage efter Dom/m/ens lovlige Forkyndelse, til Citanten betale de paastevnte 4 rd:r, og udj Processens Omkostning 15 Mrk: Danske, under Nam og Exsecution.

Udj Sag indstevnt af Mons Knudsøn Græe Contra Knud Nielsøn Bachethuun, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Det havde været at ønske, det den Kongl: allernaadigste Resolution af 23de Julj 1753, hvorom det højlovlige Kammer Collegii skrivelse af 25de Aug: 1762 til Citanten taler, havde været Dom/m/eren bekiendtgjort, til allerunderdanigst Efterlevelse. Men, langt fra, det høyst ben:te skrivelse, giver Citanten mindste anledning til denne Sags Vrange Anlæg. Thi Sag er den 4de Junj 1761

1764: 170b

1764

efter den af Citanten i Rette fremlagde hientings og Aastæds Act og Dom paakiendt. Thi Kiendes for Rett, det Citanten med Sag her fra Retten afviises, og med den engang erholdene Dom haver at forholde sig efter Lovens 1 Bogs 6te Cap: 8de Art., og de ergangne Kongl: allernaadigste Forordninger. Og som Citanten med Sags bagvendte Anlæg haver aftvungen indstevnte Knud Nielsøn Bachethuun unødvendige Omkostninger med tiids spilde, bør Citanten at betale til Knud Bachethuun i Kost og tæring 4 rd:r, og til Justitz-Cassen for {ulovl;} \ufornøden/ trætte 1 rd:r 60 s:, inden 15ten Dage efter Dom/m/ens lovl: Forkyndelse, under Nam og Exsecution. Vil Citanten have denne Afviisnings Dom bekreeven, da som ham, efter det allernaadigste Beneficium af 12te Octbr: 1759, i denne Sag engang er given Dom og Act beskreven, og saaleedes det allernaadigste Beneficium ved denne Ret allerunderdanigst opfyldt, saa bør Citanten først betale det stemplede papier som behøves til denne Doms beskrivelse, før end den kand eller bør udstædes.

Procurator Traae gav til kiende, det Pigen Kari Torchielsdatter Gierme med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Aamun Seim for skyldig wærende Reene laante penge 16 rd: de 6 rd: laant ham for 5 á 6 aar siden, 1761 laant ham 8 rd:, nock sam/m/e aar om høsten 2 rd:, er 16 d: der om Dom at modtage til betalning med Renters swarelse og processens erstatning, wil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte Aamun Seim møtte, tilstoed warselen, og sagde, det hands forman[d] i ægteskabet var hende skyldig 30 rd:, der for hun i skiftet bekom udlæg: disse 30 rd: har Comparenten betalt, først 20, og saa 10 rd:, men Comparenten selv har ickun faaen først 5 rd: til laans af Citantinden, siden 1 rd: 2 mrk: 8 s: de 2 mrk: 8 s: betalte hand Citanteninden!! i høst war, saa hand ickun bliver hende 6 rd: \skyldig/. de omforklarede først 8 rd: og siden 2 rd:, tilsam/m/en 10 rd:, som hand i aaret 1761 skulde have bekom/m/et, bnægter hand aldeeles, og willig her om at aflæge sin Eed. men wil Citantinden aflæge Eden for sam/m/e, er hand willig de fulde 16 rd: at betale.

Citanten begierede sag udsat til neste Ting, for at indkalde vidner til sags oplysning.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Procurator Traae for Ole Lille Rochne og Henrich Hellewe gav tilkiende, det de med muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Torgis Ullestad og Jwer Kinne for

Resterende Omkostninger udj sag med Frue Alstrup, saasom for Oberhof-Retten og Høyeste Ret 15 rd: 4 mrk: Anders Gierme for sine tvende Reiser, Rester per Mand 2 rd: Anders Gierme gjort forskud til sag med 2 rd: 5 mrk: 2 s: per Mand. Niels Traae gjort i sag 1 rd: 3 mrk: per Mand. Torbiørn Rogne gjort forskud per Mand 2 mrk: 4 s:, til sammen som en hver af de indstevnte bliver skyldig 22 rd: 2 Mrk: 6 s: der om Dom at modtage til betaling, samt den/n/e forvoldede processes omkostning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

de indstevnte bleve 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Torgier Lie og Erich Ringheim afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Torgis Ullestad i Eget paahør, og for Jwer Kinne udj hands Kone Elj Knudsdatter[s] paahør.

Citanten erindrede om Lauvdag.

Afskeediget,

de lovl: indstevnte Torgis Ulestad og Jwer Kinne forelægges at møde til dette indeværende aars høsteting.

Procurator Traae for Mads Seim æskede sagen i Rette, og vilde fornem/m/e hvad Contrapart Aamun Hæwe havde at forestille, bad ellers Retten vilde modtage de 2de vidners Eedelig forklaring, som har underskrevet skiøderne, som er Comparanten selv tillige med Lensmanden Knud Olsøn Ringheim. og lagde i Rette skiødet af 16 Nobr: 1761 paa Gaarden Hæwe. {Aamun Seim møtte og lagde} saa lydende.

Aamun Seim møtte og lagde i Rette sin skriftl: Contra-stevning af 26 Maj 1764, samt skiødet paa Gaarden Seim af 16 Nobr: 1761. der alt lyder som følger.

1764: 171

1764

Efterdj de 2de skiøder paa Gaardene Hæwe og Seim ere skrevne paa en dag, og til witterlighed underskrevet af Procurator Traae og Lensmand Knud Ringheim, saa bleve de 2de vidners Edelig forklaring modtagen.

1ste vidne, Niels Stephenson Traae, er bøygde Procurator, efter aflagde Eed vidnede, at enten som/m/er tinget eller høstetinget i aaret efter at disse tvende skiøder war skrevet, kom Aamun Hæwe til widnet her paa Tinget, og begierede, det widnet og Lnsmanden vilde gaae med ham for at sette deres Zigneter under brevene imel: ham og Matz Seim. men, som widnet her ved Tinget havde meget at bestille, vilde vidnet ej gaae med, da siger Lensmanden til vidnet, wi kand troe Aamun som en ærlig Mand og levere ham wore Zigneter, det widnet og gjorde. uden at wide, enten Zignetet blev sat under Mageskiftebrev eller skiøde, føren da det kom til process, ej heller hørte noget af deres accord eller slutninger.

2det widne, Knud Olsøn Ringheim, er Tinglavets Lensmand, efter aflagde Eed vidnede i et og alt som første widne har forklaret, med tillæg, at have hørt sige iblant Almuen, det de tvende havde byt gaarder, anderleedes har vidnet ej vist, føren da det kom til process.

de af Contra Citanten indkaldede vidner Johan/n/es og Lars Opheim, samt Knud Roustad, blev paaRaabt.

Traae protesterede imod disse widner paa Grund det Johan/n/es Opheim har indtrænget sig i den/n/e sag, saa at gaarden Hæwe ved Dom afsagt d: 11 Julj 1763 er ham bleven fraDømt, og Lars Opheim med Knud Roustad er Johan/n/es Opheims Egene søn/n/er. til beviis her om, fremlagde Traae den om/m/elde hiemtings Aastæds Dom, hvis finale afsigt er saa lydende. til ydermeere beviis her om, fremlagde Traae Johan/n/es Opheims skiøde paa gaarden Hæwe, som er ham frakiendt, og Urgerede paa widnernes afvisning. skiødet er saa lydende.

Aamun Seim sagde, det hand ej forstaar at procedere, der for, under Reservation af hands widner, begierede sag udsat til neste ting, og gienpart af alt i sag er passeret til efterretning for hands forsvar, protesterede mod al overilelse.

Traae havde ej noget her imod.

Afskeediget.

den forlangende udsettelse billiges, og bør Aamun Hæwe nyde gienpart af hvis passeret er.

Fogden lod inden Retten oplæse og Examinere 1° Restanse over 1ste Termins Ordinaire skatter, hvis beløb var 1222 rd: 23 s: 2° Restanse over Extraskatten til Martj Maaned sidst afvigte, 1443 rd: 22 s: som ingen noget der imod havde at erindre, var Fogden Rettens atestation begierende, som billig blev efterkom/m/ed.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa Tinget ophæved.

Dend 10de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Nedr: Winje, beligende i Wosse Præstegield, Winje kk: sogn og Holbøygder otting, med efterskrevene Eedsorene Laugrettesmænd, der efter Loven er opnævnt, sc: Torbiørn Rogne, Erich ibdm:, Rognald Nestaas, Torger Lie, Henrich Ryché, Jon Biørche, Ole Gierager, Anders Germe, nærværende Lensmanden Knud Olson Ringheim.

Hvor da for Retten fremstoed Bøygde Procurator Niels Stephenson Traae for opsidderen her paa Gaarden, Peder Pedersen Schierping, og gav til kiende, det hand med skriftl: stevning til den/n/e tægte dag har ladet stevne og indkalde sin Naboe Peder Brynildsøn Winje, til jordeskitte, steening og Reening, inden og uden gierdes i skov og Marck, der om widner at anhøre, Dom at modtage, saa vel i omkostninger som processens erstatning. til vederMæle er indkaldet de angrændsende Naboe, med videre efter stevningens indhold, dateret 10de Aug: sidstl:, den hand i Rette lagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, som blev oplæst og er saa lydende. Citanten gav ellers tilkiende, det hand med Muntl: warsel har indkaldet Welærværdige hr: Provsten Ruus til vederMæle, som pro Officio Eier til Gaard[ene] øvre Winje og Finne, samt widner der under Lovens faldsmaal er indkaldet, Erich Sundwe og Godskalk øvre Winje. wil fornem/m/e om samtlig indstevnte møder.

Peder Brynildsøn Winje møtte, tilstoed lovlig warsel, og at den oplæste stevning war ham forkyndt. de til vederMæle indkaldede Naboe, saasom Welærværdige hr: Provsten Ruus som itzige Eier til gaardene øvre {og} Winje og Finne, Godskalk og Willum som leilendinger paa øvre Winje, Lars og Elen Finne, Salmon Lillethuun, og Lars Drøgswoold, der alle tilstoed stevningens lovl: forkyndelse, samt de indkaldede vidner der ligeleedes

1764: 171b

1764

møtte.

Dend indstevnte Peder Brynildsøn Winje sagde, det hands Datter er bleven \gift/ {forloved} med Torchiel Monsøn Eideswoold, der nu her ved Retten er nærværende, og da hand oplader sin jord for den/n/e sin {tilkom/m/ende} svoger, begierede hand, det benævnte hands svoger maatte træde i sag, da hand havde magt at trætte eller slutte for sig ligesom hand forgott befandt.

Citanten swarede, det hand med dette tilbud war fornøyet: da begge Parter begærede nogen stund frihed, alleene at handle forliig. Den/n/e Parternes paastand blev dem billiget. Efter nogle timers forløb declarerede Parterne forlig, og at de selv wilde skifte jorden dem imellem, da Retten, efter den anvisning de wilde giøre, havde at nedsette Marckeskieldet. og er da saaleedes passeret:

Tæt under Østre swilden ved Torchiel sin heste løe need sat en Merke steen som wissér i Sydost udj 3de andere Merckesteene, udj den sidste hugget En gloppe som wissér i Sydwest udj en gloppe i et skarv, Peder Pederson Eier paa Westere siden, og Torchel Monsen paa Østere siden af disse Mercker. Kircke ageren er indhægnet med 5 Merckesteene, En L

gloppe udj en jordfast steen, og En ordinair gløppe, og det fra Torchel sin bœ. Ved Røysageren Needsat En Merckesten som wisser i West i en Merckesteen ved Fladageren, Norden for disse Mercker Eier Torchel, og Peder i Synden for. Hvor med den/n/e dag blev til ende bragt.

Dend 11de Septbr: er passeret som følger.

Nere i Gillet under Gildsager[en] Needsat En Mercke steen som wisser Need i En ham/m/er, der hugget En gløppe som wisser Need til Elven udj en gløppe i et skarv, sam/m/e gløppe wisser atter op efter fra Elven i en Merckesteen, og saa i anden Merckesteen, og atter i tredie under weien ved Gildsageren. paa Østere siden af disse Mercker Eier Peder Pedersen, og Torchel paa Westere. Fra den gløppe i sidst om/m/elde ham/m/er og op igiennem gillet i En Merckesteen som visser til et ham/m/erlag, da Merket følger ham/m/erlaget til En L gløppe som visser op igiennem Gillet i en Merckesteen tæt under weien sm støder hen til øvre-Winje Mercke, Peder Pedersen Eier paa Westere siden af disse Mercker, og Torchel Monsen paa Østere. Gildsageren indhægnet med 3de Merckesteene og En gløppe fra Torchel Monsens bœ. under Fladager høgen hugget tvende gløpper som skiller Torchel Monsens bœ fra Fladageren, og den liden holm som ligger inde i aggeren tilhører liggeleedes Torchel. En Marckesteen Needsat i Buesteens holmen som visser i Øst udj En gløppe. Peder Eier under disse Mercker, og Torchel oven for. Hanefød ageren, der ved i en steen hugget En gløppe som wisser til en Merckesteen ved Dahlsageren. Peder Eier Hanefød ageren, og Torchel Dahlsageren, og bøen Eier Peder paa Østere, og Torchiel paa Westere siiden. Ved Dahlsager Enden hugget i en steen En gløppe som visser til en gaml: Merckesteen i øvre-Winje Mercket. Peder Eier under disse Mercker, og Torchel oven for. I Groe-Teigen udj en steen hugget en gløppe som visser i lige linie udj tvende andre gløpper og En Merckesteen, i sam/m/e Merckesteen hugget En gløppe som wisser i Nordost udj tvende andre Merckesteener. Peder Eier paa Østere, og Torchel paa Westere siden af disse Mercker. I den sidst om/m/elde Merckesteen hugget En gløppe som wisser i trende andre gløpper, hvor af den sidste er tæt under Allemands veien, Pester!! (Peder) Eier paa Westere, og Torchel paa Østere siiden af disse Mercker. oven for Allemands veien imellem Growgotten og Skarpeteigen er hugget en gløppe som wisser ned i en L gløppe, sam/m/e wisser i en Merckesteen. Growgotten Eier Torchel, og Peder Eier Skarpeteigen. sidst benævnte L gløppe skal wisse i West i en Marckesteen, der udj hugget en gløppe som wisser i Nor udj en gløppe hugget i en jordfast steen, der fra i en gam/m/el gløppe i øvre-Winje Mercke, paa dend Nordre siide af disse Mercker {Eie} er Peder Pedersens Skarpeteig, og paa den Sør siide er Torchel Monsøns Growgotteteig. Imellem Growgotten og Fladebøen er Needsat En Marckesteen i Mercke med øvre Winje, og der udj hugget En gløppe som skiller Mercket imellem øvre og Nedere Winje; sidst benævnte Marckesteen wisser Need i en gløppe, der fra til anden Marckesteen nere ved Allemands weien, og siden i tvende gløpper hugget i skarv i Allemands veien. Synden og Westen for disse Mercker til Stoer Elven, \som skiller Fladebøe/, Eier Peder Pedersøn. {og} under huusmands platset ved Stoer Elven er i udj et skarv hugget

1764: 172

1764.

En gløppe som wiser i Nord op igienem Pladsageren i en lige linie nedsatte trende Marckesteene og trende gløpper, Westen og Norden for disse Mercker til øvre Winje Mercke og til Stoer Elven som og kaldes Fladebøe, Eier Torchel Monsøn. Udj Kiæreteigen blev hugget tvende gløpper og Needsat En Marckesteen op under Finne weien som wiser i en linie og efter Finne vei op under Nedre-Hage-Teig, Østen for disse Mercker Eier Torchel, og Westen for Peder Pedersen. I Nedre hagen er Needsat tvende Marckesteene og Fem gløpper som wiser i en L gløppe, der fra op i en ham/m/er i anden L gløppe, sam/m/e wiser Østen efter

ham/m/erlaget til en der needsat Marckesteene, der udj hugget En gloppe som wiser i West, som skiller Needere Hage fra øvre Hage. Westen for disse Mercker Eier Torchel Monsøn, og Østen for Peder Pedersøn. I øvre Hage er hugget i skarv og jor[d]faste steene Fem glopper, som viser i lige linie op {under} efter i en Needsat Marckesteene ved en bæck, siden skiller sam/m/e bæck mercket op til Bunt-ham/m/eren, bæckens Westere green skiller siden op i Berget, Østen for disse Mercker Eier Peder Pedersøn, og Westen for Torchel Monsøn. Berget skilles med et hammerlag som gaar West til øvre-Winje Mercket og skilles fra øvre Hagen, og bliver saa Berget fra øvre Winje Mercket og til Finne Mercket efter Huulham/m/er, og der i hugget tvende glopper. Berget under disse Mercker Eier Peder Pedersøn, og Stakstøe oven for disse Mercker eier Torchel Monsen.

Imellem Nedre-Winje og gaarden Finne, blev efter begge Parters Kærlig forening følgende Marckeskiold Needsat: I En tverham/m/er hugget En gloppe som wisser op i høyeste Nutten af Bierget, sam/m/e gloppe wisser Need igienem Hagen i tvende glopper hugget i store jordfaste steene, og saa Need i Kors skarvet ved Allemands weien. ved Kalv huuset Needsat En Marckesteene som wiser op i trende efter hinanden huggede Klopper, i den sidste Kloppe er hugget en L som wisser tvert over i et Berg kaldet Kam/m/en, i den hviide blick, q <q den/n/e Teig skilles tvert over ved Raalsgroen, og> Peder Eier paa Østre, og Torchel paa Westre siden af disse Mercker.

Imellem Lillethuun og Nedr: Winje blev efter begge Parters forlangende, udj skarv hugget tvende glopper. Humlegars ageren er indhægnet med En gloppe og En Marckesteene fra Torchel sin bøe, ligeledes Kircke ageren indhægnet med 5 Marckeskiold fra Torchiels bøe. En liden ager under Torchiels floer skal tilhøre Peder Pedersøn, da den ligger i hands bøe. Ved Fladageren er optaged En hoolweite paa Torchels bøe, som nu, neml: weiten, skal følge ageren, hvor imod Torchel har bekom/m/et Reenen til Almands veien under Gildsageren. for oven benævnte trende smaae agere Nyder Torchel heele Dahlsageren. hvor med den/n/e dag tog ende.

Dend 12de Septbr: Er saaleedes passeret.

Paa Moen i En houg Needsat En Marckesteene som wiser i lige linie udj trende efter hin anden Needsatte Merckesteene og En Gloppe udj En stoer steen, og en Merckesteene ved garen eller gierdet, Peder Eier paa Westre, og Torchel paa Østre siden af disse Mercker. Ved Elven Needsat En Merckesteene som wiser op i tvende andere efter hin anden Needsatte Merckesteene. Peder Eier paa Østere, og Torchel paa Westre siden af disse Mercker. Ved øvre Winje Mercke Needsat en Merckesteene som wisser tvert over i trende glopper, den sidste wisser til Lillethuuns Mercket. Peder Eier paa Østere, og Torchel paa Westre siden af disse Mercker.

I udmarcken ved øvre Winje Mercke, hos weien Needsat En Marckesteene som wiser i lige linie op i 7 andere efter hin anden Needsatte Marckesteene og 7 huggede glopper, i den sidste gloppe er en winckel gloppe som wiser i Øst udj en Foss i Elven, siden efter Elven gaar byttet op i Fieldet, Torchel Eier paa Westere, og Peder paa Østere siden af disse mercker. Neere i Lien ved weien needsat En Marckesteene som wisser i lige linie op i trende efter hin anden huggede glopper, {og att} den sidste wisser i En tverham/m/er, og oven for ham/m/eren

1764: 172b

1764

Er efter hin anden Needsat tvende Marckesteene og hugget 3de glopper, den sidste gloppe er udj et skarv og wiser til øvre-Winje Mercke. Peder Eier paa Østere, og Torchel paa Westere siden af disse Mercker. Og Elven af Field og i Fiere bliver bytte eller Mercke, og Eier Peder paa Westere, og Torchel paa Østere siden af Elven. Ved weien paa Løkewollen er Needsat En marckesteene som wisser i en gloppe udj en steen i Beite hugsteren, sam/m/e wisser i en

gloppe udj Einokene, som wiser op i tredie glloppe paa Einokene, der fra til fierde glloppe i Nonskare gillet, sam/m/e wisser i en Merckesteen paa Nonskare gillet, saam/m/e!! wisser i en glloppe paa Nonskarehougen, som wisser op til Qwarmo Mercket. Lars Drøgswold Eier paa Westere, og Torchiel Winje paa Østere siden af disse Mercker.

Det stöcke böe som forhen er givet, til övre Winje, af Peder Pedersen, blev fra Torchel sin böe indhægnet med ?re gllopper og en Marckesteen, sam/m/e städ blev imel: Peder og Torchel Needsat En Marckesteen og hugget En glloppe. det stöcke ager oven for huusmands platset, som ligger i Peder Pedersens böe, skal ham følge og tilhøre. til vederlag mod disse tvende poster er givet Torchel Et stöcke böe til huusetompt, som ligger paa Østere siden af Torchel sin löe, og blev indhægnet med 3de gllopper og En Marckesteen.

all Thuunet beholder Peder Pedersen, og saaleedes som huusene nu staar, beholder en hver sine huuse tumfter.

angaaende haaen, da uagtet byttet nu er skeet, skal dog En hver i aar slaae haae hvor hand har slaaet høet, men angaaende lauen!! (løvet) og Rissen!! (Riset), da skal en hver laue og Rise i sin Egen skouv, efter som byttet {og} er skeet og Marckeskieldet nu Needsat.

q <q Citanten lagde i Rette et skrift dem imel: af 10de hujus, bilagt med lovl: stemplet papiir, saa lydende>

som intet widere war at foretage, bliver at beregne den/n/e foretnings bekostning, saasom Sorenskriverens skyds fra Hardanger og til Wosse Wangen frem og tilbage 1 rd: 4 mrk: 8 s:, som Modereres til 1 rd:, fra Wosse Wangen her op til Fields har Citanten besørget, diet penge for 2de Reise dage 1 rd: 2 mrk:, trende dages forretning 4 rd:, Laugretten per Mand daglig 24 skil:, er 6 rd:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 13 rd: 2 mrk: Citanten forestillede, det hand for Mænd[s] opnævne, stevnings forkyndelse, Dom/m/erens underholdning i 3de dage, samt Procurator Salarium, har udlagt 10 rd: 2 mrk:, dem hand tillige med Rettens løn, der nu i alt er 23 rd: 4 mrk:, efter stevningens indhold paastoed. her om Parterne blev forenet, det Torchel Monsøn til Citanten betaler det halve med 11 rd: 5 mrk:, hvor udj got giøres ham Contra stevningen med 3 mrk:, bliver 11 rd: (3?) mrk: 8 s:, da Citanten betaler Retten med 13 rd: 2 mrk:, og saaleedes den/n/e forening sluttet.

dog reserverede Nedr: Winje beboere eller Peder Pedersen alleene lovl: paaAnke mod övre Winje Mændene, deres brug udj Moen og den der omkastede gamle Marckeskieldsteen, der nu af Laug-Retten er bleven besigtiget.

End nu blev det stöcke jord ved Ildhuuset og Kiöcken svallen, som Peder Pedersøn af övre Winje har bekom/m/et, indhægnet med 2de L gllopper og en Ordinair glloppe som wisser i en gam/m/el glloppe ved Humlegaren.

Dend 13 Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Binden, beligende i Winje kk: sogn og Wosse Præstegield, med efterskrevene Eedsorene Laugret, der efter Loven er opnævnt, sc: Knud Ringheim, Niels Traae, Torbiörn Rogne, Rognald Nestaas, Torger Lii og Jon Biørke, nærværende Lensmanden Kud Olsøn Ringheim,

og det efter tilkaldelse af Swend Andersøn Binden af Opheim sogn og Sogne Fogderie, som til den/n/e Tægtedag lovl: har indkaldet den/n/e gaards beboere og [lei]lendinger Ole Andersøn, {Jon} Knud Jonsøn og Jon Brynildsøn med deres Eier, Welærværdige Hr: Provsten Ruus, for at faae imel: disse tvende gaarder Needsat lovl: Marckeskield. hvor da Welærværdige Hr: Provsten Ruus med begge Parter møtte, da Citanten forestillede, det hand med sine Naboer om Marckeskiellets needsettelse er bleven forenet, og der om imel: dem oprettet Et lidet skrift under 22 Julj sidstl:, bilagt med lovl: stemplet papiir, det hand frem-

-lagde og er saa lydende.

hr: Provsten Ruus lagde i Rette En usvæket Lavtings Dom, passeret dend 21de Januarij 1728 imel: disse tvende Binden i Sogne og Wosse Fogderier, sam/m/e Dom behager den Respective Ret at see, at det forhen passeret forlig imel: bem:te Naboer i aaret 1712 er bleven stadfæstet. efter den/n/e høy Respective Lavtings Dom, er nu passeret 36 aar, da ingen af Parterne har haft nogen tvist om bem:te forlig, men der med været fornøiede. den allerNaadigst beneficeret Eier for Wosse Thuunet i Binden understaar sig icke at samtycke noged andet forlig, som kunde være eller blive opsidderne i Wosse Thuunet til noget slags tab eller gaardens fornærmelse i nogen maade.

Dend Finale Lav-Tings Doms afsigt er saalydende.

Swend Andersen Binden begere[de] sag udsat, for at give sin Eier underretning om hvis passeret er, og at indhænde hands ordre hvorleedes sag procederes skal. \afsagt./ Den af Svend Andersen forlangende udsettelse billiges ham, til En, for snee og Iis, efter hands Egen warsel og anmodning, beleilig tiid, som da Parterne betiids skal worde bekiendt giort.

Og betaler Citanten den/n/e Sæssion, saasom Sorenskriverens skyds fra Hardanger til Wosse Wangen, ligesaa tilbage igien, tilsam/m/en 1 rd: 4 mrk: 8 s:, fra Wosse Wangen her op, og ligesaa Need til Wangen igien, besørger Citanten, diet penge for 2de Reise dage 1 rd: 2 mrk:, tilsam/m/en skyds og diet penge 3 rd: 8 s:, som formeedelst andere foretninger Modereres til 1 rd: 3 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, LaugRetten per Mand 24 s:, er 1 rd: 3 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en den/n/e foretnings bekostning 6 rd:, som Citanten betaler, da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal worde Kiendt.

Dend 17de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Nestaas, beligende i Wiiger otting og Wangens kircke-sogn paa Woss, med efterskrevene Eedsorene Laugret, der efter Loven er opnævnt, sc: Siur Wiche, Anders Dugstad, Erich Gierme, Lars Qwale, Torbjørn Rogne, Ole Fladeqval, Herbrand Tachle, og Gitle Repol, nærværende Lensmanden Knud Olsøn Ringheim.

hvor da for Retten fremstoed Bøygde Procurato[r] Niels Traae for Rognald Rognaldsøn Nestaas, og gav til kiende, det hand med skriftl: stevning af 25 Aug: sidstleeden, til den/n/e tægte dag har indstevnt her til Aastædet gaarden Uqvitne[s] Eiere med Formyndere og leilending, Nemlig Formynder Knud Anfindsøn Gære, der i Junj Maaned sidstl: widnesfast skal have giort Et forbud paa Citantens Fæbeite, Bueræcke og brug udj den saa kaldede Uqvitne Lii eller udmarck, item Formynder Anders Michelsøn Lii, Michel Anders[øn] ibdm:, leilendig Niels Andersøn Uqvitne, og for En deel i gaarden Uqvitne Eiende Anfind Erichsøn Lille-Soue, stevnte og ustevnte widner at anhøre om Nestaas ældgamle Eiendom, med videre efter stevning[en]s indhold, der efter Dom at modtage i hoved sag, samt processens omkostning, hvor om hand i Rette lagde den omrørte skriftl: stevning, bilagd med lovl: stemplet papiir, og wilde fornem/m/e om de indstevnte møder. den i Retten frem lagde stevning er saa lydende.

alle de udj stevningen benævnte Contra Parter med widner møtte og vedtog lovl: warsel, undtagen det widne Knud øvre Skutle, der efter paaRaabelse ej møtte.

Kaldsmændene Torger Lii og Erich Ringheim afhiemlede stevningen at være lovl: oplæst og forkyndt Knud øvre Skutle udj hands Egen stue og udj eget paahør.

dend indstevnte Knud Anfindsøn Gære lagde i Rette sit skriftl: forsæt af 15de hujus, bilagd med stemplet papiir, saa lydende. de udj bemelde indlæg paaberaabte tvende breve af 1ste Julj 1737 og 17de Nobr: 1762 er saa lydende.

det af Knud Gære fremlagde skriftlige indlæg blev af de samtlige indstevnte vederparter vedtagen og egenhændig underskreven, saa alle frasagde dem sag paa de umyndiges og egne vegne.

Citanten lagde i Rette tvende ældgamle pergament breve tillige med Notari Barth[s] oversættelse, det hand begierede i den/n/e act inddragen, sam/m/e er saa lydende. Citanten sagde, da alle frafalder sag, begierede hand alleene, under Rettens haand og sigel beskreven hvis passeret er, og willig strax at betale Rettens Løn. sam/m/e er, Sorenskriverens skyds fra Hardanger til Wosse-Wangen, lige saa tilbage igien, samt diet penge 14 mrk: 8 s:, som formedelst andere foretninger Modereres til 1 rd: 3 mrk:, denne

1764: 173b

1764.

dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 24 s:, er 2 rd:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en 6 rd: 3 mrk:, som Citanten betaler, hvor med den/n/e foretning sluttes.

Dend 24de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Gærme, beligende i Dørvedahls otting og Wangens Kircke sogn paa Woss, med efterskrevene Eedsorene Laugret, der efter Loven er opnævnt, sc: Siur Rondwe, Aamun Hæfte, Godskalk Opheim, Jon Biørke, Ole Gerager, Anders Mit-Ringheim, Michel Lii, og Henrich Røche, nærværende bøygde Lensmanden Knud Olsøn Ringheim.

hvor da for Retten møtte bøygde Procurator Traae, som sagde, det hand for Anders Knudson Gærme med skriftl: stevning af 25de Aug: sidstl: til den/n/e tægte [dag] her til Aastædet har indkaldet hands grande Tollef Olsøn Germe med søn Lars Tollefsøn ibdm:, til lovlig jorde skifte og deeling saa vel inden som uden gierdes skov og Marck samt huuser, til lovl: Marckeskiel[s] Needsettelse, der om Dom at modtage i hoved sag, samt processens omkostning, med videre efter stevningens indhold. saa er og til wedermælle indkaldet alle de angrænsende Naboer. wil fornem/m/e om de samtl: indstevnte møder. der om lagde i Rette dend paaberaabte stevning, bilagt med lovl: stemplet papiir. der er saa lydende.

de indstevnte wederparter møtte og vedtog lovl: warsel. af de til vedermæle indkaldede, møtte alle beboere paa Gaarden Gerstad. fra gaarden Dolwe møtte ingen, Knud og Niels Dykesten møtte og tog til gienmæle for dem selv med grande {(.....?)} Michel Dykesteen. fra gaarden Biørche møtte [? ?] og tog til gienmæle. fra gaarden Wake møtte ingen. Anders Gillerhuus møtte for Berge Hæwe. for Niels og Ole Finne tog Niels Traae til gienmæle, ligesaa for Torbiørn Sæwe. fra Lille Røtte!! (Røtte) møtte ingen. Nu møtte gaarden Dolwe[s] beboere. ligesaa møtte Lille Røtte[s] beboere. Ole Bøe møtte paa Egene og sine granders vegne. Anders Gillerhuus paa Egene og sine granders wegne, [og] tog til gienmæle.

Kaldsmændene Torger Lii og Erich Ringheim afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Anders og Lars Wake udj begge deres Eget paahør.

Parterne begierede det Rettens Personer wilde følge dem i Marcken, for at oversee det omtvistede, da de wilde gjøre et forsøg til forliig. ved hiemkomsten blev parterne om huusene saaleedes forenede, at som de tilsam/m/en eller fællets ickun haver tvende huuse, neml: stuen og ildhuuset, hvor udj de hver eier halve deelen, saa blev aftalt at ildhuuset skulde Rives og skiftes stock om stock, men Anders at beholde tuften. stuen med tuften skulde Anders ligeleedes beholde tillige med tuften. hvor imod Anders skulde betalle til Tollef 8 rd:, naar hand fløtter ud af stuen, som skal skee i det seeneste inden Toe aar. og som Tollef da faar bygge, skal Anders give Tollef Et huuse tumft. bliver det paa Anders sin ager, da skal Tollef give Anders beqvem bøe igien som kand legges til ager. og ellers Anders at give Tollef bøe til wederlag mod huuse tumpt. hernæst blev af Anders sin ager Flaaten kaldet, Et stække udsteenet, som tillige med hands bue tumpt, siden buen fløttes, skal blive tumpt for Tollef, sam/m/e blev indhægnet med 3de Marckeskiel steene, den ene staar i weien, den anden i ageren, og den 3die i thundet, der tillige wisser i Anders sin Østere Floers Nov, og saaleedes tillige adskiller thuunene.

Efter Parterns forlangende, blev under Stoer-ageren ved bæcken needsat En merckesteen som wisser i Nord op til Meen Renen, igien der Needsat Marckesteen, der udj hugget en gloppe som wiser i Øst efter Meen Renen i en der needsat Marckesteen, der udj hugget En gloppe som wisser i Nord udj trende efter hin anden Needsatte Marckesteene, dend sidste er udj!! hugget (udj) en gloppe som wisser West i en anden gloppe udj en jordfast steen, sam/m/e wisser lenger West udj en Marckesteen, hvor udj blev hugget En gloppe som wisser Nord i en anden Marckesteen, hvor udj er hugget en gloppe som viser i Nordost tvers over veien

1764: 174

1764

til ageren kaldet Strengen, der needsat en Marckesteen. Westen for disse mercker Eier Anders, og Østen for Eier Tollef baade ager og Bøe. Oven for Growen needsat en Marckesteen som wiser først need til Growen, og siden op i lige linie i {Stoer} 6 efter hin anden Needsatte Marckesteene, den sidste staar i ager Reenen under huusene. Tollef Eier Stoer ageren, og Anders Eier Bøen. den sidste steen i ager Reenen under huusene, der udj hugget en gloppe som wisser tvert over ageren udj en gloppe i en Marckesteen, steenen wisser i Nordwest i tvende efter hin anden Needsatte Marckesteene, dend sidste op i en gloppe under Floers svillen. Anders Eier bøen paa Østere siden af disse Mercker, og Tollef paa Westere siden. oven for ageren Strengen blev needsat tvende Marckesteene, og i hver hugget en gloppe, som adskiller Anders sin ager fra Tollefs Bøe, den Nordere steen wisser Mercket igienem eller tvert over Strengen, Tollef Eier den Nordre deel af ageren, og Anders den Søndere. der med den/n/e dag blev til ende bragt.

Dend 25de Septbr: Er efter Parternes forlangende og anvisning, følgende Marckeskiold Needsat:

Anders sin Løebacke blev adskilt fra Tollef sin bøe med En Marckesteen og 2de glopper udj jordfaste steene. Ved Søndere enden af Streng ageren Needsat en Marckesteen som wiser i Sør til en Marckesteen. oven for disse Mercker Eier Tollef, og Anders under dem. i Selgestogs Reenen Needsat en Meckesteen som wiser i Nord til tvende andere Marckesteene, i den sidste steen hugget en winckel gloppe som wiser i Nord west til en Marckesteen samt tvende glopper udj sam/m/e linie hugget i skarv, det!! (den) sidste gloppe wiser i en Marckesteen. Tollef Eier under disse Mercker, og Anders oven for dem. den sidst om/m/elde Marckesteen wiser i bæcken udj en L gloppe som wiser op efter bæcken i en anden gloppe, sam/m/e wiser udj trende efter hin anden Needsatte Marckesteene, den sidste Marckesteen staar oppe under gierdet. Tollef Eier paa Westere, og Anders paa Østere siden af disse mercker. I den Humle have under Tollef sit Loft er skilt Med trende Marckesteene, og udj den ene steen en gloppe. Tollef Eier den Westere, og Anders den Østere part. Flaar ageren er skilt ved tvende Marckesteene, dend Norvest part Eier Tollef, og Anders dend part i Sydost. i dend Østere Marckesteen er hugget en gloppe som wisser i Sydost udj trende efter hin anden Needsatte Marckesteene, der adskiller Anders sin Flaatarer fra Tollefs bøe. Ved Noven af Anders sin smalefios Needsat en Marckesteen som viser i Sydost udj en gloppe, sam/m/e visser i Sør udj en Marckesteen, hvor udj er hugget en gloppe som wiser i Øster udj en Marckesteen ved Anders sin Nødefloer. Tollef Eier Westen for disse Mercker, og Anders Eier til Thuun garen. Ved Gærme broen udj en stoer steen hugget En glopper!! som wisser op igienem weien udj trende fter hin anden Needsatte Marckesteene, den sidste Marckesteen wisser op efter rette AlleMands weien i en før anført Marckesteen i Selgestoks-Reenen. Tollef Eier paa den Nordere, og Anders paa den Østere side af disse Mercker. oppe under garen ved Gerstad Mercket Needsat En Marckesteen som viser need i trende andere udj en linie Needsatte Marckesteene, i den sidste hugget En gloppe som wiser Need med Fladager-

Reenen til en huggen gloppe udj en forhen Needsat Marckesteen. Tollef Eier bœen paa den Østere side af disse Mercker, og Anders Eier Træet paa den Westere siide. Fra den gloppe under smaalefioset, Anders sit, som Mercker Lœ backen, skal byttet gaee i Sør udj en Marckesteen under Fioset, der udj hugget en gloppe som visser i Øst med Fiosset udj en gloppe hugget i en Marckesteen paa Sør siden af Fioset, disse Mercker betegner Anders sin tumpt og Mødingedam. den {g} Marckesteen i Sør, som adskiller Flaate agerne, skal visse i den gloppe under Anders sin Lœ, saa Tollef Eier paa Westere, og Anders paa Østere siden af disse Mercker. Fra den Marckesteen i Allemands weien skal bytte gaee i en Marckesteen oven

1764: 174b

1764

for Tollefs Lœ tæt ved Allemands veien, der udj hugget en gloppe som wiser Sør i en Marckesteen, der udj hugget en gloppe som wiser West i en L gloppe, der fra i en Marckesteen tæt under Tollef sin smale Fios østere Nov, der udj hugget en gloppe, sam/m/e wiser i en Marckesteen tæt ved Tollef sin Nøde flor, disse Mercker indhægger Tollef sin Lœ-backe fra Anders sin bœ. Saaleedes er da den gamle hiem/m/e jord skift og Partene adskilde.

Nu kom/m/er Nye jord til deel:, og blev Marckeskieldet efter Parternes anvisning Needsat saaleedes.

Ved Elven hugget En gloppe som wiser i Øst til en gloppe og 5 Marckeskielt steen[e] udj en lige linie, samt 3 glopper i sam/m/e linie, og atter en Marckeskielt steen needsat under Hagegaren ved Kalve huuset. over disse Mercker blev giort Et tvet Mercke, for at giøre 4re teier!! (teiger) der af, saaleedes: Mit i den om/m/elde linie under Nye hagen Needsat en Marckesteen med En gloppe udi, steene wiser op og Need, men gloppen wiser tvers over i en gloppe udj en jordfast steen, der fra i en Marckesteen, og saa i en gloppe udj et skarv ved Elven hos Dolwe Mercket, under Nye hagen Eier Anders paa Nordre, og Tollef paa Sør siden. oven for tver byttet Eier Tollef paa {Sør} Nord, og Anders paa Sør siden. Den Marckesteen i tver byttet, {wiser} gloppen der udj wiser i Sør i en gloppe udj en jordfast steen, sam/m/e wiser i tvende Marckeskielts steene, der wiser i Sydost i tvende efter hin anden huggede glopper og en Marckesteen som wiser i en stoer steen ved Bøemercket. ved dette Mercke Eier Anders paa Nordre, og Tollef paa Sør siden. I en ham/m/er udj Gilb(er?) teigen ved grooen hugget en gloppe som wiser i tvende Marckeskieltsteene, i den sidste hugget en gloppe der viser i Sør udj tvende Marckesteene og tvende efter hin anden huggede glopper, og atter en Marckesteen som viser til Bœ Mercket. Anders Eier paa Westere, og Tollef paa Østere siden af disse Mercker. Ved grooen ved Bœ Merckegar needsat en Marckesteen som wiser tvers over til tvende efter hin anden Needsatte Marckesteene oven for Bottolphshougen, i sidste steen hugget en gloppe som wiser op og tvers over i 4re efter hin anden Needsatte Marckesteene, i sidste steen hugget en gloppe som wiser Need til Grooen. Anders Eier paa Østere, og Tollef paa Westere siden af disse Mercker.

Nu kom/m/er Kalvehagen: Ved garen Needsat en Marckesteen som wiser i Øst udj Fem efter hin anden huggede glopper udj skarv og jordfaste steene, og i sam/m/e linie 4re efter hin anden Needsatte Marckesteene, sidste steen wiser op under Biørnevatræets gar, hvor Kalve hagen sluttes, er saa hugget en gloppe ved Dolwe Mercket, som wise Sør i en anden gloppe ved Biørke Mercket. den Nordre part af den/n/e Merckes linie Eier Anders, og Tollef den Søndere part. under Bønvat-Træegaren Needsat En Marckesteen som wiser op igienem Slaatte træet i lige linie udj tvende glopper og en Marckesteen ved grinden. Synden for disse Mercker Eier Anders, og Tollef Norden. q <q i den Marckesteen ved Kalvhuus Noven hugget en gloppe, som wiser til Dolwe Mercket udj en gloppe i et skarv, i den første steen i Kalvhagen hugget en gloppe som wiser til Biørke Mercket udj en gloppe. disse Mercker er imel: Kalv hagen og Nye bœen.>

Udmarcken blev adskild med Fem glopper og tvende Marckeskiel steene, under Aasveien Eier Anders, og Tollef oven for. og Synden for de Fem glopper Eier Anders, og Tollef Norden. Halsenevateigen er indskræncket fra de omgrænsende med tvende smaae bæcke lige til Stoer Elven. blev saa mit udj Teigen ved Stoer Elven Needsat En Marckesteen

1764: 175

1764

som wiser i lige linie i Fem efter hin anden huggede glopper i skarv og jordfaste steene, sidste gloppe er hugget i et bierg som wiser op til Lille Røte Mercket. Synden for disse Mercker Eier Anders, og Norden for Tollef. Vaarstølen Dahle, imellem Sæhlshuusene blev hugget en gloppe i en jordfast steen, som wiser i Sør i tvende andere glopper, sidste gloppe er hugget i Bierget saa høyt som Mand seer af stølen tvers over Elven ved Finne Mercket. Østen for disse Mercker Eier Tollef til Merckes med Bøe, og Westen for Eier Anders til Merckes med Gerstad.

Imellem gaarden Germe og gaarden Wake støls havner blev hugget en gloppe ved Bøe Mercket, som wiser Sydwest i lige linie til en Marckesteen og en gloppe udj en jordfast steen, sam/m/e gloppe viser i en anden Marckesteen, der wiser hen til Gerstad Mercket, under disse Mercker Eier Germe, og oven for Weke!! (Wake). q <q dog skal dette Mercke ej gjøre enten af Parterne nogen hinder i deres sla[a]tte Tr(æer?), som til den/n/e tiid været har.> Teigen Bøegillen, der ved blev aftalt at Anders er tillat at optage der weite, end og paa Tollef sin bøe.

Som intet videre war at foretage, saa bliver over den/n/e foretning følgende beregning: Sorenskriverens skyds fra Hardanger til Wosse Wangen, ligesaa tilbage igien, med diet penge, 2 rd: 2 mrk; 8 s; som formedelst andere foretninger Modereres til 1 rd: 3 mrk; tvende dages foretning 3 rd; Laugretten per Mand 48 s; er 4 rd; Lensmanden 1 rd; tilsam/m/en Rettens Løn 9 rd: 3 mrk: Citanten paastoed, foruden Rettens Løn, sine omkostninger, som er Mænds opnævnelse, indførsels penge, stevnings forkyndelse for 32 Personer, Rettens underholdning med de mange indstevnte, Procurator Salario, tilsam/m/en 21 rd: bliver den/n/e foretnings omkostninger in alles 30 rd: 3 mrk: her om blev Parterne forenede det Tollef betaler 17 rd: 3 mrk: til Anders, som betaler Retten, og saaleedes blev den/n/e foretning sluttet.

Dend 5te Nowembr: blev paa **Ewanger-Sanden med Waswærens Almue holden Høste-skatte- og sagefalds-Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinire Laugret som paa fol: 160 findes opnævnt og Specificeret, nærværende inden Retten Fogden Ole Bildsøe med bøygde Lensmanden Ole Brynildsøn Horvej og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev Publiceret.

1° Forordning af 7 Septbr: 1764, anlangende til hvilcke Fæstninger i Norge Delinqventer skal hendøm/m/es, efter Forordningen af (?)7 Nobr: 1739, er Friderichstad, Kongswinger, Trondhiem, Aggershuus, Friderichssteen og Wardehuus, hvilcken som nærmest er.

2° Placat af 20de Aug: 1764, angaaende Prinsesse-Styrs eftergivelse.

3° Rescribt af 27de Aug: 1764, det Bønder i Norge er befriet for at svare Extra-skat af deres børn, tienere, og de fattige som ere paa deres gaarde og Grunde.

4° Rente-Kammer skrivelse af 8de Octbr: 1764, at den/n/e forandring med Extra skatten skal begyndes dend 1st Septbr: dette aar.

5° Amtmand Fielstad ved skrivelse af 28de Junj lader lyse efter en huusmand Navnl: Torgier Tostensen, der paa en Mordisk maade skal have med en Kniv stucket Proprietairen Hans Holst.

6de: Geheime-Raad Thot efter skrivelse af 23 Junj, følgelig Kongl: befaling, lader lyse efter En Svendsk Person Erich Edstrøm, der fra sin huusbonde er bort Rømt med en deel penge.

7de: Kongl: Rescript af 22de Aug:, angaaende de Officerer der er staaende ved Regimenterne paa Vart-penge, naar de have under 100 rd: gehalt, som og de der haver under 100 rd: Pension, maae være for Fang-skatten befriede.

8de: Geheime-Raad Cicignons skrivelse af 11de Septbr: byder, det for de Spedalske syge for dette aar, til St: Jørgens Hospital, her af Fogderiet vil udreedes 165 rd: 38 s:

9de: bem:te herres ordre af 1ste Octbr:, det grendse skyds pengene endnu i aar skal betales.

Anders Olsøn Bolstad pante brev af 4de Nobr: 1763, til Torkiel Øfstedalen for laante penge 80 rd:, mod pant $\frac{1}{2}$ Løb 5 mrk: smør i gaarden Bolstad, blev læst.

Cancellie-Raad Fleischer bøxel brev, med Rewers, af 4de Nobr: 1763, til Knud Aschielsøn paa 12 mrk: smør i gaarden Lii, blev læst.

1764: 175b

1764

hr: Provsten Ruus udgivene bøxelbrev, med Rewers, af 9 April 1764, til Johan/n/es Magnesøn paa et pund smør i gaarden Hosaas, blev læst.

Gullich Rødland og medInteressendere udgivene skiøde af 3 Martj 1764, til Godwin Aamunsøn paa 12 mrk: smør i gaarden Nedr: Rasdalen, blev læst.

Godwind Aamundsøn Nedre Rasdahls Pante-brev af 23de Martj 1764, til Hr: Cancellie-Raad Fleischer for laante Penge 50 rd:r, mod pant 12 Mrk: Smør med bøxel og herl: i Gaarden Nedre Rasdahlen, blev læst.

Arveskifte brevet af 1te Maj 1764 blev læst, og var sam/m/e efter afg: Anders Pedersøn, hvis stervboed var ejende Jordegods i Gaarden øvre Rasdahlen 12 Mrk:r Smørs Landskyld med bøx: og herl:, Vurderet for 70 rd:, som til Arvingerne saaleedes er bleven udlagt: Knud Andersøn paa Moder Arven udlagt 3 Mrk:r Smør for 17 rd:r 3 mrk:, Maritta Andersdatter ligesaa 1 Mrk:r Smør for 5 rd:r 5 mrk:, Peder Andersøn 3 Mrk:r for 17 rd:r 3 Mrk:r, Knud Andersøn 3 Mrk:r for 17 rd:r 3 mrk:, og Marritta Andersdatter 2 Mrk:r Smør for 11 rd:r 4 Mrk:r.

Arveskifte brevet af 6 Julj 1764 blev læst, og var sam/m/e efter afg: Torbiør Siursdatter Aarhuus, hvis stervboed var eyende Jordegods i Gaarden Aarhuus 2 Spand Smør med bøx: og herl:, Vurderet for 90 rd:r, som til Arvingerne saaleedes er bleven udlagt: EnkeManden Lars Heljesøn udlagt 18ten Mrk:r Smør for 45 d:r, Søn/n/en Helje 6 Mrk:r for 15 rd:r, Anders 6 Mrk:r for 15 rd:r, og Søn/n/en Siur 6 Mrk:r Smør for 15 rd:r.

Bøygde Procurator Traae for Brynild Knudsøn gav tilkiende, det hand med Muntl: warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde sin svigerFader Jon Nielsøn Mugaas, widner at anhøre om den Accord der blev sluttet imel: dem om gaarden Mugaas afstaaelse, hvor paa Citanten havde Odels pretention, alt til et lovskikket Tingsvidnes erholdelse. widnerne, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Anders Fannes og Knud Hernes. wil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

dend indstevnte Jon Mugaas blev 3de gange paaRaabt, men ingen wilde sware. de indstevnte widner møtte.

Kaldsmændene Ole Brynildsøn Horvej og Anders Fan/n/es afhiemlede stevningen at være Jon Mugaas lovl: forkyndt i Eget paahør.

Citanten paastod de mødende widner Eedelig forhørt. de tvende widner fremstod for Retten og sagde, det de som gamle Laugrettes mænd ofte har hørt Eedens forklaring her inden Retten oplæse, og ved meget vel hvad Eeden betyder, da de af Dom/m/eren blev formanet.

1ste widne, Anders Gullichsøn, boende paa Gaarden Fan/n/es, efter aflagde Eed vidnede. Procurator Traae begierede til widnerne at fremsette følgende qvæstioner: 1° om widnet icke er vel vidende og bekiendt, det Citanten Brynild Knudsøn har Odels pretention til gaarden Mugaas. 2° Om icke sam/m/e Odels pretention blev bilagt ved giftermaal med Jon Mugaas datter. 3° om icke widnet var tilkaldet og var overværende ved forlovelsen imel: Citanten og Jon Mugaas datter. 4° om widnet icke hørte ved den/n/e forlovelse, hvad accord der skeede om gaarden Mugaas, og til hvad tiid Citanten den skulde tiltræde. her om bad widnernes svar maatte blive modtaget. til det første svarede widnet: jo det er saa. til 2den qw: swarede, ja. til 3de qw: svarede ja, det var saa. til 4de qw: svarede: Jon Mugaas datter skulde i dette aar blive i sin Faders tjeneste, saa lovede Jon Mugaas det de til waaren skulde faae brød hos ham, og det skulde skee i al Kærlighed. da siger Citanten, vi skulde giøre aftale hvad wilkaar hand skulde give, og hvad gaarden skulde løsses for, at den icke siden skulde blive ham for dyr. Jon Mugaas svarede, den skal ej blive dig dyrere end at skiellige Mænd skulde sige og skøn/n/e hvad gaarden skulde løsses for. Jon Mugaas sin søn Brynild Jonsøn Ulwen svarede her til: bliver Mugaas dig for dyr, skal ieg give dig hver skil: tilbage,

1764: 176

1764

og saa skal ieg oplade min gaard Ulwen for Dig: hvorleedes disse tvende her om bleve accorderede, det hørte widnet icke alt, men det hørte hand, at Brynild Knudsøn skulde give Brynild Jonsøn 30 rd:, og saae widnet det hand strax til ham betalte de 20 rd:

2det widne, Knud Jørgensøn, boende paa gaarden Hernes, efter aflagd Eed svarede til de fremsatte qvæstioner saaleedes: til 1ste svarede som første widne. til 2det ligesaa. til 3de som første vidne. til 4de svarede i et og alt som første widne, med tillæg, det Jon Mugaas lovede den/n/e sin svoger og datter, det de til førstkom/m/ende waar skulde faae halve gaarden Mugaas. Retten tilspurte widnet hvad waar det var, og naar dette er passeret. Resp: det passerede nest afvigte winter. og i den/n/e som/m/er havde de Brøllup, og i dette aar datteren tiendte og endnu tiener hos Faderen, og til første waar skulde de faae halve gaarden Mugaas.

Citanten tilspurte begge widnerne, om de icke saae, det den/n/e forening blev bekræftet med haand Reckning af dem alle. de tvende widner swarede, det de saae at Jon Mugaas, Brynild Knudsøn og Brynild Jonsøn bekræftede deres accord med hænders Reckelse.

Citanten war Tingsvidne begierende om [h]vis passeret er. Som blev billiget.

Niels Andersøn Flansaas gav til kiende, det i den/n/e nest afvigte som/m/er, omtrent 5 ugger efter St: Hans dag, ved Middags tiider, da hand med alt sit huusfolck var i Marken, blev af en opkom/m/en ilds waade hands gaards stue, Ildhuus og En Madbue, med alt hvad der udj war, lagt i aske. til widne her om, har hand indkaldet Aad Brunborg og Aschiel Ewanger, paastod dem Eedelig forhørt, til Et lovskicket Tingsvidnes erholdelse. de tvende widner møtte, efter paraabelse, og sagde, det de som gamle Laugrettes mænd ofte her inden Retten har hørt Eedens forklaring oplæse, og altsaa ved meget vel hvad den betyder: da de af Dom/m/eren blev formanet.

1ste widne, Aad Bergesøn, boende paa gaarden Brunborg, efter aflagde Eed vidnede, at i den/n/e som/m/er, 5 ugger efter St: Hans dag, mit paa dagen, som widnet i Marcken med sit Folck stoed paa sit arbeide, hørte widnet skrig i Marcken, at der var varme, da saa widnet at det var paa Flansaas, hvor hen hand strax løb, og var den første som kom til gaarden for at slucke ilden. og blev da lagt i aske Stuen, Ildhuuset og Madbuen med al Mandens boehavende og Mad som var i disse huuse.

2det widne, Aschiel Knudsøn, boende paa Ewanger, efter aflagde Eed vidnede i et og alt om første vidne.

Citanten war Tings vidne begierende om hvis passeret er. Som blev billiget.

Den 6te Nobr: Continuerede med Evangers Høste Ting, og er følgnde passeret.

Jwer Olsøn Scheirven!! (Schierven) og MedInteressentere, deres udgivne Skiøde af 5t Novbr: 1764, til Johannes Magnesøn Hosaas paa 6 Mrk:r Smør uden bøxel i Gaarden Hosaas, blev læst.

Jacob Siursøn Nache udgivne Skiøde af 5te Novbr: 1764, til Peder Andersøn paa 9 Mrk:r Smør med bøk: og herl: i Gaarden Øvre Rasdahlen, blev læst.

Augustinus Korn Mortification af 22 Aug: 1764, over den af Christopher Øren udgivene pante Obligation af 5 Julj 1743 til Tobias Horn.

Fogden lod inden Retten, til bilag ved hands allerunderdanigste Rehnskaber, følgende documenter oplæsse og Examinere. 1° over de trende her udj Tinglavet værende Giestgibere. 2° over de affælde gaarder, at de ej ere forbedrede, og at Landskylden worder dem gotgiort. 3° over Lensmandens Gaard Horwej, at hand der udj bruger 1 pd: 12 mrk: 4° over Sorenskriverens Tingskyds, at den er betalt. 5de: Odel skattens Mandtal. 6de: det ordinaire Tingswidne, indeholdende 13 poster. 7de: dend Ordinaire skatte

1764: 176b

1764

Restanse, hvis endelig Sum/m/a war 4 rd: 5 mrk: 1 s: 8de: Extra skatte Restensen, er intet betalt paa de sidste 6 Maaneder. og som ingen noged ved alt havde at erindre, var Fogden Rettens attestation begierende, der billigens blev efterkom/m/ed.

De Laugrettes mænd som Retten tilstundende aar 1765 skal betiene, blev opnævnte og ere: Mons Øvejord, Knud Strøm/m/e, Jon Asgrimsøn Mæstad, Peder Steene, er alle Nye. nu gamle: Jon Nielsøn Mugaas, Jon Elie, Brynild Ædahl og Helje Getle.

hr: Capitain Barchelaj gav til kiende, det hand i waaren fick 12 Køer fra hr: Capitain Munte, hvor af den ene af sodt laae død, og den anden saa svag, at den til den/n/e tiid er!! (ej) har kundet kom/m/e sig, og den tredie af spedalsk-sygdom døde paa Stranden, lengere kunde den ej kom/m/e. om de tvende første havde Comparenten indkaldet widner til Eedelig forklaring, som er Randwei Rongen, der agtede Køerne i som/m/er, og Niels Nielsøn Øfstedahlen, dem Comparenten paastoed forhørte til et Tingswidnes erholdelse.

1ste widne, Randwei Endredatter, er boende paa gaarden Rongen, efter aflagde Eed forklarede, at have agtet disse paastevnte Køer, der ware saa slette, at der ej er draget af dem for 4re skil: wærdie, den ene, swart kollet, var swag fra første time den kom her, og ved Ol-socke tiider laae den død paa slette Marcken, da Niels Øfstedahlen flaade huuden af den og aabnede den, da saa widnet det lungen og ellers bested invordes war saa wederstygeligt, at

hun ej er god for med ord at forklare det, og har widnet, i hvor gam/m/el Kone hun er, end nu aldrig seet saa stoer vederstygelighed i noget bæst. den anden Kone, som er svart horned, har fra begyndelsen, da den kom her, været ganske svag, og er saa end nu, har slet intet til den/n/e tiid kundet tage eller forbedre sig.

2det widne, Niels Nielsøn, boende paa Øfstedalen, efter aflagde Eed widnede, det disse Creature har i som/m/er gaaet i hands havner, under første widnes opsiun, widnede i et og alt som første widne.

Citanten war Tingswidne begierende. Som blev billiget.

Den 7de Novbr: blev paa **Wangens Almindelige Ting holden Høste- Skatte- og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklædt med det ordinaire Laug-Ret som paa fol: 164 findes opnævnt og specificeret, undtagen for Niels Træen sad Torgier Lie, Nærværende inden Retten Fogden Ole Bildsøe med Bøygde Lensmanden Knud Olsøn Ringheim og dend Tingsøgende Almue,

Da Allerynderdanigst og Underdanigst blev publiceret de Kongl: Forordninger og Ordres som paa fol: 175 findes Specificeret og Extraheret ved Watzværens Høste-Ting.

Arveskifte brevet af 18de Julj 1764 blev læst, og var sam/m/e efter afg: Anfind Jwersøn, hvis stervboed var ejende Jordegoeds i Gaarden Noreim 3 Spd: Smør med bøk: og herl:, Vurderet for 108 rd:r, som til Arvingerne saaleedes er bleven udlodnet: Enken Orlow Andersdatter udlagt 1 pd: 3 Mrk:r Smør for 54 rd:r, ældste Søn Anders 9 Mrk:r for 18 rd:r, Brynnild 9 Mrk:r for 18 rd:r, og Knud 9 Mrk:r for 18 rd:r.

Michel Jwersøn Store Rochne og Siur Stephensøn øvre Ygre, deres udgivne Mageskifte brev af 7de Nobr: 1764, hvorudj Michel Jwersøn Store Rochne overdrager til Siur Stephensøn øvre Ygre Een sig arvelig tilfalden Odels Jordepart i Gaarden Fannestølen, af Landskyld 12 Mrk: smør med bøk: og herl:, imod at Siur Stephensøn øvre Ygre igien overdrager til Michel Jwersøn Store Rochne Een sig til forhandlet Odels Jordepart i Gaarden øvre Ygre, af Landkyld 1 Løb 4 Mrk:r med bøk: og over bøk: til 4re Mrk:r smør andre Eiere tilhørende, blev læst.

Den 8de Continuerede Wangens Høste Ting, og er følgende passeret.

Provsten Ruus udgivne bøk: brev, med Revers, af 6te Octbr: 1764, til Niels Nielsøn, af Landskyld 18ten Mrk:r smør med bøk: i Gaarden Hage, blev læst.

Jon Heljesøn Olde og Aamund Arnesøn Lofthuus, deres skriftlige Forpligt af 7de Novbr: 1764, til deres {Forældre} Moder, hvad {af} \hende/ Aarl: til livs ophold skal nyde, blev læst.

Hans Knudsen Nedre Rioe udgivne skiøde af 7de Novbr: 1764 til Brynnild Erichsøn paa 1 Spand 3 Mrk:r smør i Gaarden Nedre Rioe, blev læst.

Knud Siursen Røe udgivne Pante brev af 7de Novbr: 1764, til Rognald Anbiørnsøn for laante Penge 99 rd:r, mod Pant ½ Løb smør med bøk: og herl: i Gaarden Røe, blev læst.

Arveskifte brevet af 30te Junj 1764 blev læst, og var sam/m/e efter afg: Ingebjør Knudsdatter, hvis Stervboed var ejende Jordegoeds i Gaarden Leidahl 2 Løber

1 Pund Smørs Landskyld med bøj: og herl:, Vurderet for 336 rd:r, som til Arvingerne saaleedes er bleven udlodnet: Enkemanden Knud Størkson udl: 1 Løb 1 pd: 2 mrk:r smør for 196 rd:r, Søn/n/en Anders 20 Mrk:r for 40 rd:r, Størk 20 Mrk:r for 40 rd:r, datteren Giertrud 10 Mrk:r for 20 rd:r, Sigvor 10 Mrk:r for 20 rd:r, og Gudwe 10 Mrk:r for 20 rd:r.

Procurator Traae for Swend Hegle gav tilkiende, at have med skriftlig Stevning af 19de Octbr: sidstleeden til dette Ting indkalde[t] Botolph Davidsen Neqvite for at liide Dom til sin Giælds betaling laante Penge 3 rd:r, samt at betale den/n/e Processens omkostning; dernest i Rette lagde hand den paaberaabte skriftlige Stevning, belagt med lovl: stemplet papiir No: 18 til 6 s:, sam/m/e er saa lydende: og vil fornem/m/e om den indstevnte møder:

Den jndstevnte mødte, tilstoed Warselen {og sagde}, Procurator Traa tilspurte den indstevnte Botolph Neqvite, om Hand kand negte for at have bekom/m/et de 3 rd:r i laante penge af Svend Ricolphsen Hegle. Den jndstevnte sagde, det Hand rigtig havde bekommet dem, Niels Traae sagde, at saasom Hand her for Retten tilstaar den paastevnte Fordring at være rigtig, saa behøves ikke Vidners Førelse derom, men allene vilde høre hvorleedes Botolph Neqvite kand beviise hvorleedes hand sam/m/e 3 rd:r har betalt. Den jndstevnte sagde, det Svend Hegle kom til ham i Husværelse som hands Huusmand, da laante Citanten hands Hest til Evanger for betaling, og blev forligte om 1 mrk: 8 s:, {derneft skal den jnd} end viidere sagde den jndstevnte, det hand fødte Een Koe for Citanten, \og/ efter accord {at} \skulde/ nyde for sam/m/e at føde 2 rd:r 4 Mrk:r, og hand, Citanten, skulde selv beholde Kalven og Mælken, end viidere forklarede dend jndstevnte Botolph Neqvite, at hand for Citanten havde fra Zætteret hiemført Een Kløv af Ost og brim, hvor for hand af Citanten skulde have 8 s:, hvilket \alt/ den jndstevnte formeente at beløbe sig til 3 rdlr:

Procurator Traa paa Citantens Vegne tilstoed for saa widt, undtagen det Koe Foster som var begiært af Botolphh Neqvite 2 rd:r 4 mrk:, benægter hand aldeeles, men ikkun efter \accord/ 1 Mrk:r, siden Koen ikke Mælkede eller Kalvede før end 8te eller 14ten dage for Korsmisse den 3de Maj, gav ellers tilkiende paa Citantens Vegne, at hand tiene Ham et halv Aar, hvilket var Aaret som Soldaterne gik ud, og derfor paastaar for det halve Aar for Løn og Klæder 4 rd:r, desforuden har Citanten arbejdet hos Botolph Neqvite i 11ve dage for dagløn, daglig 8 s:, er 5 Mrk:r og 8 s:, {bliver tilsam/m/en} Nok et Kalvskind 10 s:, Atten Mrk:r Rug Meel for 2 Mrk:, bliver tilsam/m/en Citantens Paastand 5 rd:r 5 mrk: 2 s:

Den jndstevnte Botolph Neqvite sagde, hand kunde ej svare herpaa som Noget hand ikke er stevnt til, og ej er betænkt paa, men naar hand bliver stevnt til et Andets Ting herom, skal hand svare herpaa.

Niels Traa paastoed Dom, og erindrede Omkostninger billigst med 3 rd:r.

Afskeediget.

Sag i følge Lovens 1 B:, pag: 61, henviises til Mænds Liqvidation; selver Liqvidations Forrening Parterne haver paa Næstanstundende Som/m/er ting i Retten at frem lægge til Endelig Paakiendelse.

Den 9de [Novbr:] Continuerede Wangens Høste-Ting, og er passeret følgende.

Ole Andersøn Lille Rochne udgivne Pante brev af 8de Novbr: 1764 til de 2de Mænd Wiching Hawaas og Mons Andersøn for laante penge 300 rd:r, mod Pant 1 Løb 1 pd: 9 Mrk:r smør med bøj: og herl: i Gaarden Lille Rochne, blev læst.

Niels Botolfsen Uqvites udgivne Pante brev af 8de Novbr: 1764 til de 2de Mænd Gullich Halstensøn Lirhuus og Aamund Knudsen Hæfte for laante Penge 224 rd:r 4 mrk: 2 s:, mod

Pant til Enhver af dem 10 Mrk:r Smør med bøk:, og over bøk: til 6 Mrk:r smør Wangens Kirke goeds, i Gaarden Uqvitne, blev læst.

Gullich Opqvitnes udgivne skiøde af 8de Novbr: 1764, til Niels Botolfsen Uqvitne paa 10 Mrk:r smør med bøk:, og over bøk: til 6 Mrk:r Goeds Wangens Kirke tilhørig, i Gaarden Uqvitne, blev læst.

1764: 177b

1764

Bøygde Procurator Niels Traae for Sagefalds Eieren Sr: Nordahl, fremstod for Retten og gav tilkiende at have ladet forkynde Mundtlig Rettens Forelæggelse af 19de Julj sidstleeden for Peder Brynnildsøn Nedre Winje, og ligeleedes har ladet indstevne under Lovens Faldsmaal til Vidne Jon Øyen, og vil fornem/m/e om de jndstevnte møder.

Den jndstevnte Peder Brynnildsøn mødte, tilstoed lovl: Varsel; {Niels Traae paastoed ste..}

Det jndstevnte Vidne blev paaraabt, men jngen wilde svare;

Kalds Mændene Torgier Lie og Erich Olsøn Ringheim afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt for {Peder} \Jon/ Øyen udj hands eget paahør;

Procurator Traae erjndrede om Laugdag.

Afskeediget,

Den lovl: jndstevnte Jon Øyen forelægges under Lovens Faldsmaals straf at møde til næstanstundende Som/m/er ting.

Bøygde Procurator Traae for Sagefalds Eieren Sr: Nordahl fremstoed for Retten og gav til kiende at have med Mundtlig stevning til dette Ting ladet stevne og indkalde Ole Larsøn Strøm/m/e for beganget slagsmaal Søndagen d: 14de Octbr: sidstleeden paa Gaarden Hynningen med Lars Tostensøn Place, derom Widner at anhøre og Dom at lide til bødters udreedelse, og at erstatte skadesløs Omkostninger. Til Vidner i Sag er indstevnt under Lovens Faldsmaal Marritta Aamunds Datter Hynningen og Britta Siurs Datter. Vil fornem/m/e om de lovl: jndstevnte møder.

Den jndstevnte mødte, tilstoed lovl: Varsel; {og} men benægter at have enten slaget eller Reevet Lars Tostensøn Place, men vel at have været i Selskab med ham paa Gaarden Hynningen Søndagen d: 14de Octbr: sidstleeden, Han tilstaaer vel at have været i bryding med ham, og at de slog hinanden til Jorden og Reev hinanden i Wampen, men {v} ej at have været i noget slagsmaal.

Procurator Traae paastoed de mødende Vidner afhørte;

Vidnerne Marritta Aamunds Datter Hynningen og Britta Siurs Datter mødte, tilstoed lovl: Varsel. Eedens Forklaring blev dem forelæst.

1te Vidne, Marrita Aamunds Datter, gift med Anders Hynningen, sagde sig at være gam/m/el 45 Aar, og Vidnede, at Søndagen d: 14 Octbr: sidstleeden skeede slagsMaalet paa Gaarden Hynningen, og {da saa} hørte Vidnet at de kiæklede sam/m/en, og Ole Larsøn Strøm/m/e slog Huen af Lars Tostensen, {h} og medens {Hun} \Vidnet/ var inde i buen, hørte Hun et Raab, at Lars Raabte: slip Mig og lad Mig blive, og da sprang Vidnet bort i Thuunet, og da hørte Vidne[t] de sam/m/e ord, at Lars Raabte: slip Mig og lad Mig blive, da saa Vidnet at Lars laa paa Marken, og Ole oven paa ham, siden derefter saa Vidnet at Ole tog Een Kub og vilde flye Lars {for} \og bad ham/ at slaee sig med den, da sagde Lars: Nej, jeg tager den ej, og ieg slaee dig ej med den, videre saae Vidnet ej, men hørte at de trættede sammen og var Vreede paa hinanden, og vidnede Vidnet videre, at Lars saae ud som hand var Reevet, men saae ikke om det var saae. Vidnet havde ej videre at udsige, men blev demitteret fra Retten.

2det Vidne, Britta Siurs Datter, tien/n/ende hos Baar øvre Mæland, sagde sig at være gl: 20 Aar, og widnede, at hun paa ovenmelte Søndag

1764: 178

1764

var paa Gaarden Hynningen, hørte at Ole og Lars Kiæklede sam/m/en, og saa at Lars stoed Hue løs, hørte og at Lars Raabte: slip Mig og lad Mig blive, men at Lars laa paa Marken og Ole oven paa, saa Vidnet ej, men at Ole tog Een Kub og vilde flye Lars og bad ham slaa sig med den, {at} \hørte/ Vidnet, men Lars sagde Nej, ieg tager den ej, og ieg slaaer dig ej med den, hørte og at de vare Vrede paa hin anden og trættede sam/m/en, Men om Lars var Reevet, saa Vidnet ej. men at Ole skuede Lars, det saa Vidnet;

Niels Traae begiærede Sagen udsat til næste ting for at indkalde fleere Vidner.

Askeediget,

Den forlangede Udsættelse billiges.

Ole Fladeqwal gav til kiende, det hand som nu værende formynder for Maritta Bottolphsdatter, har været nødsaget til dette Ting med Muntl: warsel at lade stevne og indkalde forige formynder Lars Strøm/m/e at worde Dømt til at levere mig Myndlingens Arve-Midler, Capital med Renter skadesløs, samt at erstatte mig den/n/e aftvungene processes omkostninger, alt under Nam og Execution. wil fornem/m/e om den indstvnte møder.

den indstevnte Lars Strøm/m/e møtte, tilstoed warselen og lagde i Rette skiftebrevet af 1ste Julj 1752, som oplysser det Myndlingens arv efter Faderen er 17 rd: 2 mrk: 12 s: foregav ellers, det hand ej selv war kom/m/en til rigtighed med forige formynder Ole Hagen, der har aarsaged ophold. NB. her indføres En Extract af skiftebrevet.

Citanten til sin sickerhed paastoed Dom efter sin stevning.

Lars Strøm/m/e begiærede sag til neste ting udsat, for først at afgjøre sag med Ole Hagen, da hand i mindelighed vil Rette for sig til Citanten.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Dend 10de [Novbr:] Continuerede Wangens Høste \Ting/, og er følgende passeret.

Lensmanden Knud Ringheim for General-Krigs-Commissarius Geelmuyden i Bergen, gav tilkiende, det hand med Mundtl: Warsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Giestgiver Enken Marie Blomberg \med Laugværge Niels Traae/ for skyldig værende 12 rd:r, hvilke Penge General Krigs Commissair Geelmuyden, som den der har forestaaet, efter Consumptions Forpagterens hans givne Fuldmagt, Consumptionens samt Folke og Familie-Skattens oppebørsel i de Aaringer 1759, 1760 og 1761, Rester endnu hos Marie Blomberg af hendes Giestgiverie at betale hendes Consumption og Folke skat for alle 3 bemelte Aar med 4 rd:r Aarl:, som er tilsam/m/en 12 rd:r, og hvor over Lensmanden Knud Ringheim i Retten fremlægger Een ham fra General Krigs Commissair Geelmuyden tilsendt Reigning, dateret Bergen d: 16de Octbr: 1764, belagt med lovl: stmplet Papiir, sam/m/e er saa lydende; her om Dom at anhøre, samt at erstatte Processens Omkostning; Vil fornem/m/e om de{n} jndstevnte møder:

{Paa} Dend jndstevnte{s Vegne} \Marie Blomberg efter paaraabelse/ mødte \ej, men/ Laugværgeren Niels Traae tilstoed lovl: Varsel, men sagde ej at have Ordre paa hendes \Vegne/ at svare Noget i Sag.

Kaldsmændene Torgier Lie og Erich Ringheim afhiemlede Stevningen at være lovl: forkyndt udj hendes eget Paahør;

Knud Ringheim erindrede om Laugdag,

Afskeediget,

Den lovl: jndstevnte Marie Blomberg forelægges at møde til næste Ting.

Procurator Traae for Enken Britta Lars Datter Lødwe \med Laværge Berge Dolwe/, gav tilkiende med skriftlig stevning af 22de Octbr: sidstleeden at have stevnet og indkaldet Jwer Larsøn Lødwe til dette Ting, at imodtage Løsnings Penge for 4re Mrk:r Jordegoeds ham udlagt i skifte efter sin sal: Fader Lars Swendsøn d: 10de Martj 1764, ansat for 2 rd:r 2 mrk: Marken, hvilke Penge Comparenten presenterede i Retten, og derhos fremlagde sin paaberaabte stevning, belagt med lovl: stemplet papiir af No: 18 til

1764: 178b

1764

6 skilling, sam/m/e er saa lydende: i øvrigt Reserverede hand sig til sin fremlagde stevning saa vel i hoved Sagen som Omkostningerne. Vilde fornem/m/e om den Jndstevnte møder:

Den indstevnte blev 3de Gange paaraabt, men ingen vilde svare.

Kalds Mændene Torgier Lie og Erich Ringheim afhiemlede stevningens lovl: Forkyndelse udj Jwer Larsøn Lødwes eget Paahør.

Da Niels Thraa anmærkede at den indstævnte Jwer Lødwe ej Vilde møde, fandt hand fornøden at tage de 2de beskikkelses Vidner til forhør, og deres beskikkelses Forretning at beEedige, Neml: Jwer Knudsen Qvale og Niels Nielsøn \Lødwe/, som begge her for Retten sisterer. Begge disse beskikkelses Vidner sagde det var ufornøden for den/n/em at oplæse Eeden, saasom {den Eene, neml: Jwer} \begge/ har tient Kongen for Soldat, og saaleedes veed hvad Eeden er, har og ofte hørt den af Dommeren oplæse, og den Eene, neml: Niels Nielsen, sagde desuden det hand havde været Een Laugrettes Mand, saa hand veed hvad Eeden betyden!! (betyder).

Vidnerne Jwer Knudsen Qvale {fremst} og Niels Nielsøn \Lødwe/ fremstod for Retten, og efter aflagde Eed Vidnede begge, at de for Enken Britta Lars Datter var hos Jwer Lødwe og tilbød ham Løsnings Penge for de 4re Mrk:r Jordegoeds {som} i Gaarden Lødwe, men Jwer Larsøn svarede, hand var ej betænk[t] paa at tage imod dem den/n/e Gang, for {Procurato} di hand formeente sig at være Odels berettiget til det alt. Procurator Thraa havde ej noget at tilspørge Vidnerne, som altsaa fra Retten bleve dimitterede;

Procurator Thraa erindrede om Laugdag.

Afskeediget;

Den lovl: jndstevnte Jwer Larsøn Lødwe forelægges at møde til næste Ting.

Procurator Traae for Mads Hæwe æskede sag i Rette, og vilde fornem/m/e hvad Aamun Seim havde at forestille.

Aamun Hæwe møtte og i Rette lagde sit kriftl: forsæt af 24 Septbr: sidstl:, hvor udj hand Urgerer paa de til som/m/ertinget indstevte vidners forhørelse. Bem:te skrift, som war bilagt med lovl: stemplet papiir, er saa lydende:

Traa, inu som forhen, i Kraft[ig]ste maader protesterer imod de indstevnte widners antagelse, at de ere Partiske beviiser hand med Odels Dom, afsagt dend 11 Julj 1763, om den Mageskiftede gaard Hæwe, der lyder paa Johan/n/es Opheim, der nu som widne er indkaldt, da hand efter Dom/m/en wirckelig er Interesseret i sag. det andet og 3die widne, Knud Johan/n/esen Roustad og Lars Johannessøn Opheim, ere begge søn/n/er af Johan/n/es Opheim som Dom lyder paa, og altsaa alle 3de Partiske widner. hvor om han begierede den final Doms afsigt, Acten tilført.

Afskeediget.

Formeedelst hellig aften, optages den/n/e protest til paakiendelse, til paa Mandag {Morgen}, som er dend 12de Nobr:, da Parterne haver at møde, Rettens Kiendelse at anhøre.

Procurator Traa for Ole Lille-Rochne og Henrich Hellewe æskede sag i Rette Contra Torgis Ulestad, og gav tilkiende lovl: at have ladet forkynde Rettens forelægelse, vil fornem/m/e om Torgis Ulestad møder, og hvd hand agter til sag at svare.

Torgis Ulestad møtte og begierede sag til neste Ting udsat, for lovl: at indkalde widner til sags oplysning.

Afskeediget,

dend folangende udsettelse billiges.

Den 12 Nobr: Continuerede Wangens høsteting.

1764: 179

1764.

Johan Furstenberg, Mæster baker i Bergen, Lars Omundsen Aalviigen og Niels Pedersen Nedre Følchedahl, paa deres Myndtl: Vegne udgivne Skiøde af 27de Octbr: 1764 til Hr: Leutenant Niels Dahl, paa 1/6 part udj Konge-Tienden paa Woss, læst.

Cancellie-Raad Fleischers udgivne Auctions skiøde af 12te Novbr: 1764 til Peder Biøndahlen paa 18ten Mrk:r Smør i Gaarden Selje, blev læst.

Cancellie-Raad Fleischers udgivne Auctions skiøde af 12te Novbr: 1764 til Peder Biøndahlen paa 2 pd: 18ten Mrk:r Smør i Gaarden Egdetwedt med bøxel og herlighed, blev læst.

Arveskifte brevet af 5te Martj 1764 blev læst, og var sam/m/e efter afg: Ingebor Jwers Datter Mit Bære, hvis stervboed var eyende Jordegøeds i Gaarden Mit Bære 1 Løb smør, Vurderet 426 rd:r 4 mrk:, som deels til Gield og deels arvelig er udlodnet saaleedes: Creditor Torgis Olsen Fretteim udl: 2 pd: 6 Mrk:r smør for 320 rd:r, Enkemanden Ole Olsøn Bære 9 Mrk:r for 53 rd:r 2 mrk:, Søn/n/en Ole 3 Mrk:r for 17 rd:r 4 mrk: 10 2/3 s:, Lars 3 Mrk:r for 17 rd:r 4 mrk: 10 2/3 s:, Datteren Ingeborg 1 Mrk: for 5 rd:r 5 mrk: 8 8/9 s:, Britta 1 Mrk: for 5 rd:r 5 mrk: 8 8/9 s:, og Orlog 1 Mrk: for 5 rd:r 5 mrk: 8 8/9 s:

Provsten Ruus udgivne bøxel brev, med Revers, af 14de Junj 1764, til Halsten Olsen paa To Pund og 6 Mrk:r i Gaarden Ulwen, blev læst.

Herbrand Andersøn Eggerej Gields brev af 12te Novbr: 1763, indført i Pante bogen paa fol: 33, blev efter paategned Qvittering af 7de Novbr: 1764, læst til Udslettelse.

Lars Siursøn Eggerej udgivne Gields brev af 12te Novbr: 1764, til Jon Andersøn øvre Kløve, for penge Laan 90 rd:r, mod pant 1 Spand smør med bøk: og herl: i Gaarden Eggerei, blev læst.

Herbrand Andersøn Eggerej udgivne skiøde af 12te Novbr: 1764, til Lars Siursen Davids Hougen paa 1 Spand smør i Gaarden Eggerei, blev læst.

Lars Hermundsen Lasse Hougens Gields brev af 14de Julj 1760, indført i Pante bogen paa fol: 548, blev efter paategned Qvitering af 21de Augustj 1764, læst til udslettelse.

Lars Hermundsen Lasse Hougens Gields brev af 11te Julj 1759, indført i Pante bogen paa fol: 507, blev efter paategned Qvittering af 21de Aug: 1764, læst til udslettelse.

Jnger Ods Dtter Olde med Laværge Tormoe Odsøn Himle udgivne skiøde af 7de Novbr: 1764, til Peder Torgiersøn paa 1 Løb 1 pd: 12 ¼ Mrk:r smør med bœx:, og over bœx: til Wang: Kirke goods 7 ½ Mrk:, i Gaarden Olde, læst.

Peder Torgiersøn Olde udgivne Gields brev af 7de Novbr: 1764, til sin Moder Jngier Ods \Datter Olde/ for penge Laan 80 rd:r, mod Pant 1 Løb 1 pd: 12 ¼ Mrk:r smør med bœx:, og over bœx: til 7 ½ Mrk:r smør Wang: Kirke tilhørende, i Gaarden Olde, blev læst.

Udj sag indstevnt af Mads Hæve Contra Aamun Seim, blev
Eragted.

Dersom de af Contra-Citanten indkaldede 3de vidner skal vidne om ord, der kand være udtalt, over aars forløb, føren den/n/e sag blev paastevnt, da bør de ej mod Loven og Procurator Reüs protest, under 24 Septbr: sidstleeden, admitteres. men, er det om nogen gierning, der den/n/e sag kand oplyse, bør de vidne, da der ved endelig Dom skal vorde paakiendt om de 3de vidner som Partiske eller u-Partiske kand være at ansee. Angaaende de vidner Hoved Citanten har ført, /: hvor imod ingen indsigelse eller protest blev gjort :/ skal vorde ved endelig Dom paakiendt lovgemæs.

Contra Citanten begierede de {3de} widner(ne?) forhørte, om gierning, efter Rettens Kiendelse, hvor af ickun de 2de Møder, {eft} men det tredie, Knud Roustad, der ej \er/ stevnt, møder icke. Eedens forklaring blev widnerne forelæst, og formanet af Dom/m/eren.

1ste widne, Johan/n/es Larsøn, er boende paa gaarden Opheim, frem stoed for Retten og aflagde Eeden efter Loven. Dom/m/eren tilspurte widnet, om hand er den Mand, som den i Retten fremlagde Odels Dom lyder paa, som da værende Eier til Citantens brug{. Resp:} i gaarden Hæwe. Resp: ja. Contra-Citanten tilspurte vidnet, om det icke var ham der lod giøre skiødet. Resp: nej, det war Contra Citanten selv, som gick frem til Blom og lod giøre skiøderne. 2º om vidnet ved, at det var Mads Seim uvidende at hand lod giøre skiøde. Resp: hved det ej af nogen gierning, men Mads gick med. Traae tilspurte vidnet, naar Mads Hæwe sat sit Zignete eller

1764: 179b

1764

boemærcke under det skiøde Aamun lod giøre paa Seim. Resp: det var aar og dag der efter. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet.

2det widne, Lars Jo[ha]n/n/esøn, tien/n/ende hos sin Fader, nest anførte vidne, paa Gaarden Opheim, efter aflagde Eed, til Contra Citantens qwæstioner svarede, saasom til 1ste qwæst: svarede, ved ej om andere at have seet end Aamun som lod det giøre. til 2den qw: svarede, Aamun og Mads gick begge sm/m/en fra Opheim, men om de begge gick ind til Blom her paa Wangen og lod skrive skiødet, ved hand ej. Til Traa[s] fremsatte qwæst: svarede, høste Tinget efter, nemlig et aar efter skiødet var gjort, skiødet blev skrevet høstetinget 1761, og Mads skrev det først under høstetinget 1762. Parterne havde ej noged \videre/ at tilspørge vidnet, som blev demiteret.

Contra-Citanten paastoed Dom i sagen.

hoved Citanten begierede sag til neste ting udsat for at indkalde Blom, der har skrevet skiøderne, til vidne i sag.

Afskeediget,

Dend forlangende udsettelse billiges.

Procurator Traae for Knud Olsøn øvre Growe æskede sag i Rette Contra Knud Wichingsøn øvre Growe, og \vil/ afvarte hvad hand kand have at forestille.

Knud Wichingsøn øvre Growe frem stoed for Retten, og gav tilkiende, det hand med Muntl: Contra stevning til dette Ting har ladet indkalde hoved Citanten til at anhøre vidner om hvilcke huuse der har tilhørt hoved Citantens formen[d], og hvilcke huuse der har tilhørt Comparenten med forfædere, derefter dem!! (Dom) at modtage i hoved sag og processens omkostning. widnerne, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Anders Dugstad, Gitle Growe i Rundahlen, Wiching Lii i Rundahlen, Peder Glim/m/e og Rasmus Nedre!! Nedre Growe. wil fornem/m/e om de møder.

De indstevnte widner møtte alle, Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

Iste vidne, Anders Larsøn, boende paa Gaarden Dugstad, efter aflagde Eed vidnede,

Traae sagde, det hand tilstoed lovl: warsel widner at anhøre, men paastoed alleene, det vidnerne, i den/n/e sag, maatte vidne om gierning, hvad de kand have seet, men protesterede mod ord hvad widnerne af andre kand have hørt, efter saa mange aars forløb.

Vidnet forklarede, ej at have seet noged, men vel hørt tale, da der for 4re á 5 aar siden var foretning imel: parterne paa Gaarden Growe. men ellers har vidnet seed, for de omvundene tiider, det Knud Olsøns forman[d] Gitle Olsøn brugte øvre siden i stuen, og Knud Wichingsøns Faders forman[d] Siur Jonsøn brugte Nedere siden, ligesaa har vidnet seed det ofte at Contra Citantens Fader Wiching Growe har brugt nedere siden i stuen.

Traae sagde, det er uforuden at føre widner her om, saa som hand, for ej at opholde Retten, tilstaar alt det som vidnet har sagt, og de andere widner kand sige om bruget i huuset. men, hand, efter sit stevnemaal og det i Rette frem lagde Aastæds forlig, paastaar alleene, det hoved Citanten ved Dom maae blive tilfunden halvedeelen af de huuser hand har kiøbt, det hand i disse sidste 5 aar ej har nødt.

Contra Citanten frafald de øvige indstevnte widner, efter Traa[s] tilstaaelse, og sagde fremdeeles, det hoved Citanten har halve stuen, thj falder øvnen!! (ovnen) paa hands side i stuen, saa har Contra Citanten døren paa stuen paa sin siide, og har hoved Citanten Røytesiden af stuen, saa har Contra Citanten igien paa sin part Røyte siden af Ildhuuset.

Traa sagde, døren paa stuen maae Nødvendig staae mit paa huuset, og altsaa er lige savel paa hoved Citanten som paa Contra Citantens andeel, da bruges den saa vel af Contra som hoved Citanten, der for hoved Citanten intet vederlag haver. angaaende Røyte siden paa stuen og Ildhuuset, da Koster en stue at Reparere meget meere end et ildhuus, der for paastaar al Reparation at være fællig, stock for stock og omfar for omfar. i det øvrige Refererede sig til sin hoved stevning og det i Retten frem lagde Aastæds forlig;

Contra-Citanten

1764: 180

1764

sagde, da Aastæds forliged skeede, blev ej talt om huusenes væl, (..?) ellers er Ildhuuset lige saa stort, høyt og wiide som stuen, og lige saa got tøm/m/er i Ildhuuset som i stuen.

Afskeediget.

sag henvises til Aastædet, til lovl: siun og grandskning.

Den 13de Novbr: Continuered Wangens Høste-Ting.

Knud Pedersøn Winsand skrivtlige Forpligt af 9de Novbr: 1764 til sin Moder, hvad Hun Aarlig til Livs ophold skal nyde, blev læst.

Aamund Olsen Twinden skrivtlige Forpligt af 9de Novbr: 1764 til sin Fader, hvad Han Aarlig til Livs ophold hos ham nyde skal, blev læst.

Johan/n/es Pedersøn Lille Growe skriftlige Forpligt af 12te Julj 1764 til Wiching
Johan/n/esøn Lille Growe med Huustroe, hvad de Aarlig til Livs ophold hos ham nyde skal,
blev læst.

Peder Torgiersøn Olde skriftlige Forpligt af 10de Novbr: 1764 til sin Moder, hvad Hun Aarlig
til Livs ophold hos ham nyde skal, blev læst.

Johan/n/es Torkielsøn Lille Skiple skriftlige Forpligt af 13de Novbr: 1764 til sine Forældre,
hvad de Aarl: til Livs ophold hos ham nyde skal, læst.

Lars Larsøn øvre Kytte med flere Interessentere, deres udgivne skiøde af 12te Novbr: 1764,
til deres Moder, Enken Britta Lars Datter, paa 1 pd: smør i Gaarden Lødwe med bøxel og
herlighed, blev læst.

Torgier Monsøn Bachethuuns udgivne Pante-brev af 13de Novbr: 1764, til Siwert Monsøn for
penge Laan 98 rd:r, mod pant $\frac{1}{2}$ Løb Smør med bøxel og herlighed i Gaarden Bachethuun,
blev læst.

Procurator Traa for Sølfes[t] Flettere gav til kiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting
har ladet stevne og indkalde Godskalk {og Ole Erich} Dugstad og Erich Soue, Dom at
modtage til at betale en for alle og alle for en de Resterende 11 rd: 4 mrk: i omkostninger for
Aastæds sagen. {efter} saa er og til vedermæle indkaldet Ole Dugstad, som kom i Swend
Dugstad[s] brug. de 2de første tillige at svare processens omkostning. wil fornem/m/e om de
indstevnte møder.

De 2de hoved Mænd møtte og tilst[o]ed warselen. den til vedermæle indkaldede Ole
Dugstad, efter paaraabelse, møtte ej.

Kaldsmændene Torger Lii og Erich Ringheim afhiemlede stevnings lovlige forkyndelse i
Ole Dugstad[s] Eget paahør.

Citanten lagde i Rette dette skriftl: forlig af 12 Julj 1764, saa lydende.

de indstevnte sagde, det de vilde betale deres andeel og ej videre. Citanten Replicerede, det
de ingen andeel havde ærklæret dem til i den langvarige og kostbare Aastæds sag, men en
stoed for alle og alle for en i processen, ej heller taler det skriftl: forlig om saadant, men siger
det gaarden Dugstad opsidder skal betale 35 rd:, hvor paa Rester 11 rd: 4 mrk:, det øvrige er
betalt, altsaa faar de indstevnte at søge deres Regres hos deres medbrødere. pastoed Dom i
sag, og erindrede om processens omkostning med 3 rd:

de indstevnte begierede sag til neste ting udsat, for den ved Contra stevning at oplysse.

Citanten havde mod den forlangende udsettelse ej noget at erindre.

Afskeediget,

Den folangende udsettelse billiges.

Procurator Traae for Stephen Rondwe gav tilkiende, det hand med skriftl: stevning af 17de
Octbr: sidstl: til dette Ting har ladet indkald Ole Wichingsøn Gierager, Dom at modtage, til at
imodtage Løsnings penge for en andeel jordegeods i gaarden Rondwe, efder de der om
ergangne Dom/m/e, med videre efter stevnings indhold, den hand i Rette lagde, bilagt med
lovl: stemplet papiir, og ellers for Retten wiste Løsnings penge. den i Rette lagde stevning er
saa lydende.

Kaldsmændene (: siden den indstevnte Ole Gierager efter 3de gange paaRaabelse ej lod
svare :) Torger Lii og Erich Ringheim afhiemlede den skriftl: stevning at være Ole Gerager
lovl: forkyndt i paahør af hands Kone Kari Tormoedatter, siden hand, Manden, ej lod sig
finde.

Citanten lagde i Rette til Actens følge, En høy Kongl: Ober-hof-Rettens Dom af 9 Martj 1762. der næst det svar Ole Gerager paa 2de beskickelser under 17 Martj og 11 Julj 1764, det hand begierede Acten tilført, og erindrede om Lavdag. det fremlagde er saa lydende.

Afskeediget,

Ole Wichingsøn Gerager forelægges at møde til neste Ting.

Knud og Brynild Hellewe efter forige tiltale, æskede sag i Rette Contra Henrich Hellewe, og lagde i Rette en Assignation indgived af Cancellie Raad Fleischer paa Poul Mejer, stoer 500 rd., dateret 14de Martj 1760, bilagt med lovl: stem[p]let papiir. hvor næst hand paastod Dom i sag, og erindrede om Renter og processens om-

1764: 180b

1764.

-kostning. det fremlagde er saa lydende.

den paagiældende Henrich Hellewe møtte, begierede et udtog af alt hvis i sag er passeret, og sag opsat til næste ting, for sam/m/e at oplyse.

Afskeediget,

Den forlangende gienpart billiges Henrich Hellewe, som og efter hands paastand, {gives} bliver sag forfløt til neste Ting.

Den 14de [Novbr:] Continuerede Wangens Høste-Ting.

Jon Pedersøn Lie giølds brev af 6te Julj 1762, indført i Pante-bogen paa fol: 595, blev efter paategnet Qvittering af 29de Octbr: 1764, læst til Udslettelse.

Erich Knudson Arnetvedts udgivne skiøde af 13de Novbr: 1764, til Nawe Olsson Fiellie paa ½ Løb og 6 Mrk:r smør i Gaarden Fiellie, blev læst.

Procurator Traa for Ole og Haldor Rochne, æskede sag i Rette, og sagde lovl: at have ladet forkynde Rettens forelæggelse for Knud Wæhle, vil fornem/m/e om hand møder.

Knud Wæhle møtte og sagde, at hand ej Rettere [veed]? end at det paastevnte er hands sande Eiendom, hvor hand upaakert har brugt skov og støl i 25 aar, og hands formænd for ham.

Citanten sagde, det kand ej nægtes ham at det jo er hands Eiendom, og at hand har stølet der høst og waar, men ej om som/m/eren, thj da støler hand sine Naboer til fortrængsel.

den indstevnte svarede, at kunde beviise stedse at have brugt den til som/m/er-støl.

Afskeediget,

sag henvises til Aastædet.

Procurator Traae, for Catharina Blomberg, sagde, med Muntl: warsel til dette Ting at have ladet indkalde Michel Store-Rochne for skyldig værende 6 rd: efter skriftlig beviis af 16de Nobr: 1758, Dom at modtage, sin forskrivelse skadesløs at indfrie, og at svare processens omkostning. det paaberaabte beviis hand lagde i Rette, bilagt med lovl: stemplet papiir, og vilde fornem/m/e om den indstevnte møder. den i Rette lagde haandskrift er saa lydende.

Michel Rochne møtte, tilstoed lovl: warsel, benægtede ej at være Catharina Blomberg 4re skil: skyldig, og viste ej hvorleedes hands Zignete var kom/m/en under det beviis.

Citanten begierede sag til neste Ting udsat, for nærmere at beviise Valuta.

Afskeediget,

den forlangende udsettesle billiges.

Den 15de [Novbr:] er ved Wangens Høste-Ting følgende passeret.

Niels Brynnildsøn Liirhuus skriftlige Forpligt af 14de Novbr: 1764 til sin Ver-Moder, hvad Hun Aarl: til Livs ophold hos ham nyde skal, blev læst.

Arveskifte brevet af 16de Julj 1764 blev læst, og var sam/m/e efter Afg: Enke Qvinde Giertrud Lars \Datter/, hvis Stervboed var Eiende Jordegoeds udj Gaarden Sættre ½ Løb 9 Mrk:r Smør, Vurderet for 112 rd:r 3 mrk:, som til Arvingerne saaleedes er bleven udlodnet, neml: Ole Magnesøn 12 Mrk:r smør 30 rd:r, Anders Magnesøn 11 Mrk:r smør for 27 rd:r 3 Mrk:r, Siur Magnesøn 11 Mrk:r for 27 rd:r 3 Mrk:, og Anna Magnes Datter 11 Mrk:r Smør for 27 rd:r 3 mrk:

Anders Godskalksøn Møen med Interessent, deres udgivne skiøde af 14de Novbr: 1764, til Niels Larsøn Møen paa 2 pd: 9 Mrk:r smør i Gaarden Møen, læst.

Procurator Traae for Kari Torchielsdatter efter forige tiltale Contra Aamun Seim, æskede sag i Rette, og gav tilkiende, at det widne Lars Hæwe, som hand til widne om sag agtede at føre, kand formedelst alderdom, da hand nu er 100 aar gaml:, ej møde, desuden ej mindes sag ret, altsaa til dette Ting med Muntl: warsel ickun indkaldet Aamun Seim, Dom i sag at anhøre, wil fornem/m/e om hand møder.

Aamun Seim blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Torger Lii og Erich Ringheim afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Aamun Seim udj hands tjeneste Dreng Lars Johan/n/essøn[s] paahør, siden Manden selv ej lod sig finde.

Citanten paastod Dom.

Afskeediget,

sag optages til Doms indtil i Morgen.

Procurator Traa for Rognald Nestaas, gav tilkiende, det hand med Muntl: warsel tl dette Ting har ladet stevne og indkalde Knud Anfindsen Gære som Formynder for Jsaak Larsen Uqvitne som Eier og Odels Mand til gaarden Uqvitne, vidner at anhøre om gamle Mercker og Merckesteene imel: gaardene Uqvitne og Nestaas, samt om gam/m/el brug. alt til et lovskicket Tings vidnes erholdelse, og ere vidnerne, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, Willum Hellesnes, Agotta Jsaaksdatter Schielde, Torgis Schielde, Ole Træen, Knud i Honweshagen, og Torbiørn Bonthuus. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Knud Gære møtte og tilstoed warselen, sagde det hand vel er formynder for Jsaak Larsøn Uqvitne, men der til er en fremmed, desuden ere de 2de Formyndere tillige, Nemlig Morbroderen Michel Andersøn Lii, der med Comparenten værger for den/n/e Myndling, og ej er indkaldet, vidnerne at anhøre. der for siunes, som en frem/m/ed, ej at kunde anhøre disse vidner.

Citanten svarede, det er ham en umuelighed at vide, hvem Ober formynderen

1764: 181

1764

af- eller indsetter til formynder, men det ved hand, at Knud Gære fra første begyndelse har været og end nu er formynder for den/n/e Myndling. og da Knud Gære tilstaar lovl: at være kaldet, vidnerne at anhøre, paastaar Citanten det vidnerne, der nu alle møder, worder antagne.

widnerne møtte alle, undtagen Torbiørn Bonthuus, som Citanten frafald. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste widne, Willum Jsaaksøn, værende paa Gaarden Hellesnes, sagde sig gaml: 76 aar, og det umyndige barns Fader og vidnets Fader vare Søskenebarn, vidnede, at da hand var 6 aar

gaml:, kom hands Fader at boe paa Nestaas, og boede der i 11 aar, \og var i 12 aar til huuse paa gaarden/. og var da Marckeskieldet imel: disse tvende gaarder, fra en stoer steen kaldet Stabollen eller Stabelen, der fra beent op i Bierget, og saa op i Goubskar hougén, hvor der stoed En Marckeskieldsteen, som siden war bleven needslagen, der fra op paa Smouget udj en Marckeskieldsteen, i sam/m/e Merckesteén var hugget en gloppe, den/n/e gloppe wiste op i en gloppe i G(r?)inde bachen, huget i Bergs enden, sam/m/e wisser op i en Marckesteén, fra den/n/e Marckesteén var byttet efter Sneeberget og saa i Oxekleiv, fra Oxekleiv efter Allemands veien og saa i Svarte Diget, der fra videre efter Allemands weien og hen i Fugledahlen til et stæd kaldet Bredhellen, som er ende Mercket. og var paa begge sider uden Knur stedse begge gaarders brug efter disse Mercker. widnet sagde paa disse Mercker at kunde giøre anvisning. Traa tilspurte widnet, om begge brugte efter disse Mercker, og hvor lenge. Resp: de brugte begge gaarder efter disse Mercker indtil tretten blev 1737, men hvad de har brugt siden, ved widnet ej. Knud Gære tilspurte widnet, om der, i den omvundene tiid, var et Slaatte træ i den Teig kaldet Støerhougen. Rsp: ja, Lars Uqvite, efter at forliget var skeed 1737, fick tilladelse af Nestaas Manden til at Rødde en slaatte. men Kalve træ var der icke. da Partrne ej videre havde at tilspørge widnet, aflagde det Eeden efter Loven, og blev demiteret.

2det [widne], Agotte Jsaaksdatter, søster til nest anførte første vidne, er i Fattig lægd paa Gaarden Schielde, sagde sig gam/m/el 77 aar, widnede, ellers ej skickelig at kunde mindes sin alder, forklarede det hendes Fader over alt var i 23 aar paa Nestaas. om Marckeskield og brug, widnede som første vidne. til Traa[s] spørgsmaal svarede widnet, begge gaarder brugte stedse efter disse mercker, ved intet om det seenere Aastæds forlig. til Knud Gære[s] qwæstion, svarede widnet, Knud Nestaas, hos hvilcken widnet tiene, havde en slaatte der, som widnet med sin huusbonde havde slaat, sam/m/e slaatte blev af Knud lagt igien under fæefoden. Lars Uqvite, som begynte at Kane sig der, gjorde der Kalv hage, men Nestaas Creature gick der ligefuld. Vidnet sagde om alle mercker at kunde giøre anvisning. {aflagde Eeden og blev demiteret} Knud Gære end nu tilspurte widnet, om Kalve gierdet gick fra Uqvite bøegar til Schieldahle berget. Resp: det gick af Uqvite bøegar til den slaatte Knud Nestaas havde i Støerhougen, og saa i Oxekleive, der var en grin at Nestaas Creaturene skulde have en fri indgang. Knud Gære tilspurte widnet, om icke vidnets broder er ældere end widnet. Resp: jo. Traa tilspurte widnet, om hun icke tiene hos hos!! Lars Uqvite i 3 aar. Resp: ja. 2° om vidnet icke hørte det Mons Uqvite sagde til sin søn Lars Uqvite, Du maae ej sette dette gierde paa, fordj det er Nestaas Eiendom. Resp: jo, dete er saa. widnet aflagde Eeden og blev demiteret.

3de vidne, Torgis Willumsøn, boende paa Gaarden Skielde, {ef} søn af første vidne, sagde sig gam/m/el 41 aar, widnede, at have hørt sige af sin sal: Værfader Iwer Alland, det Nestaas Eiede under weien hiem i Oxekleiven og i Mercke med Skieldahlen. kand {ingen} giøre anvisning paa disse stæder. Traa tilspurte widnet, om hand icke ved hvorleedes der blev brugt for!! (før) aaret 1737. Resp: hands Værfader sagde

1764: 181b

1764

det de brugte efter de omvundene Mercker uden minste paatale. Parterne havde ej videre at tilspørge widnet, som aflagde Eeden og blev demiteret.

4de vidne, Ole Nielsøn, boende paa Gaarden Træén, sagde at være fød 1702, vidnede, at hands Gaard Træén, Nestaas og Uqvite liger i Næboeskab med hin and[en], har været boende paa gaarden Træén i 40 aar, kand ei vidne om mercker eller Marckeskield, men kand sige med sandhed, i disse 40 aar ej at have hørt det Nestaas har bedet Uqvite om havner. icke heller har Nestaas til Uqvite betalt for havner, ej heller hørt nogen tiid det Lars Uqvite har begiert nogen havne leie. Traa tilspurte widnet, om hand icke veed, har hørt og seet det

Nestaas har brugt og beitet i Uqvitne fællets udmarck med Nestaas som deres sande Eiendom. Resp: de har brugt stedse sam fællets, og har widnet aldrig hørt minste paaAncke af nogen af dem. Knud Gære tilspurte widnet, hvor Nestaas havde sin Buerecke, før foretningen skeede 1737, om det var oppe paa Schieldahle berget, eller om det var paa den Østre siide af Uqvitne. Resp: føren {for} Lars Uqvitne og gamle Rognald Nestaas gjorde den Contract, da var Buerecke paa Østere side af Uqvitne og om Skioldahle berget, og om qvællen i Vest igienem Uqvitne Kalv hage og hiem. undertiiden Reiste de ud i Øst igienem Kalv hagen til deres beite, og hiem igien om qvællen om Schieldahlberget, og saa forbj Uqvitne. Parterne havde ej widere at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden efter Loven.

5te widne, Knud Jørgensøn, boende i Hundvehagen, sagde sig gam/m/el i det 66 aar, widnede, at for 40 aar siden tiende widnet i 2 aar hos gamle Knud Nestaas, og da brugte Nestaas saaleedes, at naar de slap Creaturene ud om garen, gick de siden hvor de vilde, og hørte hand ej minste tvistighed imel: Nestaas og Uqvitne. Knud Gære tilspurte vidnet, om Nestaas huggede Kulved og flæckede Næver i den Teig. Resp: kand ej sige noget der om. widnet aflagde Eeden og blev demiteret.

Traa war Tings vidne begierende om hvis passeret er, som blev billiget.

Dend 16de [Novbr:] Continuerede Wangens Høste ting, og er følgnde passeret.

Anders Magnesøn Houge med Interessentere, deres udgivne skiøde af 8de Novembr: 1764 til Ole Magnesøn paa 1 pd: 9 Mrk:r smør i Gaarden Sættre, blev læst.

Ole Arnesøn øvre Hyllde med fleere Interessentere udgivne skiøde af 14de Novbr: 1764, til Peder Olsøn paa 2 pd: 9 3/5 Mrk:r smør i Gaarden øvre Hylle, læst.

Stephen Wichingsøn Rondwe udgivne Gields brev af 15de Novbr: 1764, til Aad Holjersøn Ullestad og Mons Andersøn Lille Rochne for penge Laan 186 rd:r, mod Pant ½ Løb smør i Gaarden Rondwe, blev læst.

Arveskifte brevet af 4de Octbr: 1763 blev læst, og var sam/m/e efter afg: Enke Qvinde Marritta Størks Datter, hvis stervboed var Eiende Jordegoeds i Gaarden Dugstad ½ Løb smør med Relutions Rett, Vurderet for 90 rd:r, som til Arvingerne saaleedes er udlodnet, sc: Søn/n/en Erich Knudson Sonwe udlagt 9 Mrk:r smør for 22 rd:r 3 Mrk:, Anders 9 Mrk:r for 22 rd:r 3 Mrk:, Ole 9 Mrk:r for 22 rd:r 3 mrk:, Datteren Sigwor 4 ½ Mrk:r for 11 rd:r 1 mrk: 8 s:, og Britta 4 ½ Mrk: for 11 rd:r 1 mrk: 8 s: Nok er stervboden ejende i bemelte Gaard ½ Løb smør, Ansat for 90 rd:r, som paa Arvingerne er udlagt, ligesom i ovenmelte ½ Løb.

Udj sag indstevnt af Kari Torchielsdatter Germe Contra Aamun Seim, blev saaleedes for Ret, Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citantinden sigter den indstevnte for skyldig værende 16 rd:, tiid efter anden forstragt. den indstevnte Aamun Seim har paa sommer Tinget sidstleeden tilstaaed de 6 rd:, men benægter de 10 rd:, der om tilbudet sin benægtelse ved Eed at bekræfte. af begges tilførte erfares at der mellem dem har været penge wexling, men beviis til sags oplysning brister. da som det er wanskelig i saadan/n/e omstændigheder at bringe beviis ved vidner, saa i henseende Aamun Seim har tilbudet sig Eed at aflægge, Kiendes for Ret efter Lovens 1 B: 14 C: 6 art:, det Aamun Seim ved sin Egen Eed fralæger sig sigtelsen, det hand \ei/ er meere skyldig til Citantinden end som 6 rd:, og at hand ej har bekom/m/ed de øvrige paastevnte 10 rd: Naar hand saaleedes aflæger Eeden, bør hand ickun til Citantinden betale 6 rd:, og saa for al videre

tiltale fri at være. men trøster hand sig ej til Eeden saaleedes at aflæge, bør hand til Citantinden {at} betale 16 rd., og udj processens

1764: 182

1764

omkostning 3 rd., inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution.

Knud Ringheim for Madam Warneke i Bergen, Contra Marie Blomberg, sagde at den Resterende Sum/m/a ickun var 46 rd: 2 mrk: 11 s:, og som den indstevnte Marie Blomberg nu atter har betalt 20 rd:, bliver det Resterende ickun 26 rd: 2 mrk: 11 s:, som den indstevnte har loved imindelighed at betale, der for begierede sag til neste [Ting] forfløt. Som blev billiget.

De Laug Rettens mænd som Retten tilstundende aar 1765 skal betiende, bleve opnævnte, og ere: Jwer Peders: Reqwe, Torgis Ulestad, Niels Tollefsen Uqvitne, Størk Holo, Lars Øfsthuis, Niels Fenne, Ole Rondve og Lars Clausen Mossefind, alle nye.

Fogden lod inden Retten oplæsse og Examinere: 1° det almindelige Tingswidne indeholdende 13 poster. 2° om hvor meget Lensmanden bruger udj sin paaboende gaard Ringheim. 3° at her udj Tinglavet ickun er 2de giestgibere. 4° Odels Mandtallet. 5° skatte Restansen, hvis endelig Sum/m/a var 185 rd: 18 s: 5te!! Extra skatte Restansen var 24 rd: 3 mrk: og som ingen var der noged mod disse breve havde at erindre, var Fogden Rettens Atestation begierende, der billigens blev efterkom/m/ed.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev dette Ting ophæved.

1764

1765

(1765: 182)

Anno 1765.

Dend 25de Februarj blev paa Wosse-Wangens almindelig Tingstue holden Extra-Ting, da Retten blev beklæd med følgende efter Loven opnævnte Laugret, sc: Siur Wiche, Knud øvre Schutle, Anders Dugstad, Ole Fladeqwal, Knud Tachle, Erich Ousgier, Peder Store-Ringheim og Ole Gierager, nærværende bøygde Lensmanden Knud Olsøn Ringheim, og det i følge hans Excellence Hr: Geheime-Raad og Stiftsbefalingsmand von Cicignons Resolution af 21de Decembr: a: p:, anført paa Arne Hansen Hirt[s] ansøgning af sam/m/e dato, bilagt med lovl: stemplet papiir af No: 20 til 24 skil:, saa lydende Lit: A.

For Retten fremstoed bøygde Procurator Niels Traae tillige med Eilew og Arne samt Ingebrigt Hirt, som hands Principaler og Citantere, der selv med deres Procurator møder, og gav tilkiende, det de med skriftl: stevning af 21de Januarj sidstl: her til dette Extra-Ting har ladet stevne og indkalde den Arresterede Johan/n/es Olsøn Næssem til Examen og forhør samt vidner at anhøre, til Et lovskicket Tings-vidnes erholdelse, betræffende den borte blevene Christopher Hansøn, med videre efter stevningens indhold, dend de i Rette lagde, bilagt med lovl: stemplet papiir, som blev lydelig oplæst, og er af følgende indhold Lit: B.

den arresterede Johan/n/es Olsøn Næssem blev fremstillet for Retten, og tilstoed hand, det den oplæste stevning var ham lovlig forkyndt.

de indstevnte widner møtte, undtagen Ole Helgeland med søn Ole Olsøn, og Wiching Twete, disse trende siger Procurator Traae at have lovl: forfald, forbehold sig ved slutning af sag, at erklære sig betræffende sam/m/e trende vidner.

Retten tilspurte den arresterede Johan/n/es Olsøn Næssem, 1° hvor gam/m/el hand er, svar, 44 aar. 2° hvor hand er barnefødt, svar, paa Gaarden Næssem her paa Wosse Stranden, og har stedse ophold sig her paa Woss indtil nest afvigte aar[s] som/m/er, da hand Reiste til Norhorleehn for at tiene paa som/m/er arbeide hos Christopher Hansen. 3° om hand haver noged handverck, svar, Nej, ej andet en[d] bonde arbeide. 4° om hand er gift og haver Børn, svar, ja, har 4re Børn.

Procurator Traa fremlagde sine skriftlige Qwestioner, under dato 23 pasato, bilagt med lovlig stemplet papiir, med paastand, det Arrestanten Johan/n/es Næssem der efter maatte blive Examineret, og hands svar tilført, Reserverede sig sub qwæstioner naar fornødiges. det fremlagde er saa lydende Lit: C. til 1ste qwæstion, svarede ja. til 2den qw:, svarede arrestanten jo, hand var der og arbeidede baade høe og Kornet ind.

1765: 182b

1765.

Til 3de qw: svarede, det var i høst sidstl: hand Reiste her til Woss, da de paa Gaarden Schintvet havde skaaret 2 á 3 smaae agger Reenkorn, men havre var ej skaaren, og Reiste hand efter sin Kone og Børn, skulde tillige føre hiem til Christopher noged smør og brimost, ved ej hvor meget det var, siden hand ej weiede det. og skiltes hand ved Christopher om Mandag efter Middag Nonsbele, da hand gav ham den ordre at bringe Need smørret, brimosten og en hesteseele. Procurator Traa her under fremsatte følgende sup!! (sub) Qwæstioner, om icke sam/m/e tiid var en Tøs der sad og bagede for Christopher til hands Niste, siden Christopher selv vilde Reise. Arrestanten svarede jo, der var en Tøs fra Gaarden Lerviig som bagte for dem, hendes Navn ved hand ej, og havde Christopher forhen om Mandgen ført Tøssen bort, og da Christopher kom tilbage ved Nons beele, da Arrestanten stoed paa Ageren og skar, da var det Christopher gav ham ordre at Reise. 2° hvad Christopher foregav, hvor for hand ej selv Reiste, siden hand selv havde bereedet sig til Reisen. svarede: Christopher sagde det hand vilde blive tilbage for at skiære aggeren, og at faae sig Korn stourer, der for skulde Arrestanten Reise for at bringe ham dette suul. 3° hvad tiid paa dagen hand forlod Christopher, og hvorleedes Christopher da var Klæd. svarede: Chritopher Reiste om Mandagen, efter hands sigende, til Biøndahlen for at faae Kornstouer, og var hand klæd i en graa trøye, en skind brog, kand ej mindes om hands strømper var graa eller svarte, havde huudskor paa benene, og huue paa hovedet, en blaae Kolhuue, dog mindes hand ej om huen var blaae eller Rød. Christopher kom ej hiem om Natten, og om Tirsdagen mod Middag Reiste Arrestanten fra Gaarden, efter den ordre hand havde, og var ej noged Menneske ved eller paa Gaarden da hand Reiste. 4de: hvorleedes Arrestanten fick Christopher sin hund, der ellers aldrig forlod sin huusbond. svarede: hunden var oppe i huuset, da hand, Arrestanten, om Mandags aftenen kom der. og om Tirsdagen, da Arrestanten var Reist, kom hunden svim/m/endes efter ham. Til 5de hoved Qwæ: svarede Arrestanten, her om forhen at have forklaret, og var det en sovskind!! (saue-) brog Christopher den tiid havde paa. Til 6de hoved Qvæst: svarede, her om forhen at have gived svar. til 7de qw: svarede, hand havde selv 6 á 7 mrk: i penge, som var hands egne, med sig, hiem/m/e havde hand ingen penge. til 8de qw: svarede, hand solte en liden Pistol til Aamun Finne for 5 mrk:, og det i som/m/er føren hand Reiste til Norhorlen, og fick hand sam/m/e gang hos Drengen Ole Tveto 3 mrk. og disse penge havde hand i behold. Til 8de!! qw: har under 7de qw: svaret. Til 9de qw: svarede, hand tog ej andet end smørret, osten og seelen. Til 10de qw:

svarede, det var efter Christopher sin ordre, og har hand med Kone og Børn fortæret smørret og osten, mens de arbejdede paa jorden, skar Kornet og førte det ind i huus. og levere[de?] Lars Finne sin Kone ham, smørret, osten og seelen. her {Til 11de qwæst: svarede} for uden havde hand ordre, at snakke til gienten!! (jenten) paa Finne, som havde nøglen til buen, at hun skulde levere ham hesteseelen og 2de smaae fiile, det hand bekom, saa og en bielle Klave, men den fick hand ej, videre ordre havde hand ej til at fordre noget. Til 11de qw: svarede, jo, Christopher gav ham ordre til at tage dend tønne Malt, og at hand skulde selge den, og solte hand den tønne Malt til Tosten Gilbache for 14 mrk:, men pengene blev ej betalt. {Til 12de qw: svarede} Traa her under tilspurte Arrestanten, hvad ord hand brugte, da hand avfordrede den tønne Malt, hos hr: Capit: Barchelaj paa

1765: 183

1765.

Ewanger, hvor den tønne Malt stoed i forvaring, om hand da icke foregav, at hand skulde sende den tønne Malt til Christopher sin Fader Hans Hirt, som {den tiid} laae dødelig syg. svarede, er ej god for at mindes hvad ord hand brugte, men er fornøyet med det hr: Capitainen der om vil vidne. her under blev hr: Capit: Barchelaj[s] skriftlige widnesbyrd Arrestanten forelæst, og tilstoed hand det med sandhed at være, hvad hr: Capitainen har vidnet. Til 12de qw: svarede, Nej, den {Til 13de qw: svarede} tiid hand kom tilbage paa Gaarden, tog hand Ole Jden og Ole Ryland, at de skulde see hvad Klæder der var efter Christopher, og var gang Klæderne 2 skiorter, et sockepar, et par leister, et par hæle skoe, en svart wampe, 2de skindbroge, En flos hue, en hat. skind brogene var en af Kobbeskind og en af souvskind, en Rød brøst dug. alle disse Klæder blev lagt i hands Kiiste. En gul skind brog, som Christopher havde Eiet, fantes ej. Til 13de qw: svarede, da hand kom tilbage til gaarden Skientvet, spurte Ole Jden og de andere grander, Arrestanten, om icke Christopher var Reist med ham og Anders Ryland, hvor til hand svarede dem Nej, det Christopher ej havde været med dem. da sagde de, det de tænkte det hand var Rømt, og har hand hørt megen anden snack, at de skulde have seet ham i Byen og saa videre. Til 14: qw: svarede, En Christopher sin søster-søn Peder Pedersen, var Slots Soldat, hand kom der paa Gaarden tillige med andere fleere, for at besee Christopher sine Klæder, og lagde dem i Kiisten. den/n/e Peder Pedersen lovede med Posten at skrive her til Woss for at lade Ven/n/erne viide det Christopher var borte. Til 15de qw: svarede, huusmanden paa Øren, sc: Haldor, fulde ham til Freko, og saa Reiste hjem, og som de paa Freko, i Haldor[s] paahør, sagde at det stoed vel til paa Schientvet, kunde hand ej med Haldor send noget ont bud. Til 16de qw: svarede, refererer sig til forige svar. Til 17de qw: svarede, at hunden kom efter ham paa Gaarden Ryland, og havde svim/m/et over wandet. Til 18de qw: svarede, at have hørt det af Ole Myrland og Størkaar Næssem. Ole Myrland og Størkaar Næssem, som vare her nærværende paa Tinget, fremstoed for Retten og aldeeles benægtede dette Johan/n/es Olsens udsigende under 18de qwæstion. Til 19de qw: svarede, har aldrig hørt eller sagt disse ord, men har sagt, at Christopher sagde, det hand vilde Reise til Lærdahls Marckenet, og som hand ej Reiste, solte hand sin Øg. Traa tilspurte {Chris} Arrestanten, om hand havde giort nogen accord med Christopher, om at købe gaarden Schientvet af ham, med grøe og alt saaleedes som den da stoed, og hvor mange penge de da bleve accorderet om. svarede Nej, men Christopher tilbød ham ofte gaarden til Kiøbs, baade med grøe og uden grøe, men han var ej Karl til at kiøbe, og altsaa blev ingen accord sluttet. 21de qw: hvor Arrestanten, da hand kom hjem paa Stranden, kunde da sige, det hand af Christopher havde kiøbt gaarden med grøe og alt for 200 rd: svarede, hand kunde icke nægte at have snacket der om, snart paa en og snart paa en anden maade, uden at meene noget der med, siden Christopher selv havde talt til ham. 22de qw: af hvad aarsage Arrestanten dend 17de Decembr: sidstl: undvigte sin Arrest, og efter hr: Lieutenant Barchelaj[s] foranstaltning blev paagreben 2 ¾ Miile her fra og ved

Vagt ført tilbage i Arresten. Swarede, hand bad sig lov af Michel slutter at Reise hiem for at faae Mad, og skulde hand være i (?)

1765: 183b

1765

dage borte, og kom igien den Tredie dag, og skulde hand med det sam/m/e kiøbe 2 á 3 mrk: smør til Michel slutter. og kom til ham paa Gaarden Twete 3de Soldater, der efter hr: Lieutenantens ordre, fordrede efter beviis, at det var ham tilladt som en Arrestant at Reise der op. og \da/ hand intet beviis havde, følgede hand disse Soldater her tilbage udj sin Arrest. Michel slutter, som her ved Retten var nærværende, benægtede Arrestantens udsigende, forestillede, at som det har været en meget Kold Vinter, tog hand Arrestanten ind i sin egen stue, at hand ei i Arrest huuset skulde Crepere, og naar Comparenten war paa sit arbeide i Marcken efter ved, gick Arrestanten uspurt vel 10 gange op til Mathias smed, og kom igien. hand bad og om forlov at Reise hiem, for at faae sig Mad, men Comparenten nægtede ham saadan frihed, saa hand af sig selv gick bort, Comparenten uafvidende.

Procurator Traae forestillede, at som Giestgiberen paa Bolstadøren, Christopher Andersen, her er ankom/m/en, begierede hand det bem:te Giestgiber, der nu for Retten fremstilles, maae worde Examineret om hvad oplysning hand i sag kand give. bem:te Giestgiber fremstoed og forklarede, det hand nestl: aar i Septbr: war udj Bergen med Christopher Hansens brødere Øyel og Ingebrigt Hans-søn/n/er Hirt, for at spørge Fogden og Sorenskriver Garman, som begge war udj Bergen, hvorleedes de skulde bære dem ad med den/n/e sag. da de havde talet med hr: Fogden og hr: Sorenskriveren, Reiste de til Christopher Hansens gaard Skientvet, hvor hen de kom Søndagen efter Mikels-dag i Nest afvigte aar. da de kom til Skientvet, var Johan/n/es Olsøn og alle de Folck der omKring Reist til Kircken. saa Reiste Comparenten med de andere hen til Ole Jden, paa weien møtte de Johan/n/es, som tillige med de andere i de nærmeste gaarder kom fra Kircken. da spurte Kirckefolcket, om de vare af den bort kom/m/ene Christopher Hansens Folck. Comparenten, som var kiendt af Folcket, svarede ja, at de 2de vare Christopher Hansens brødere, og at Comparenten var hands Søkende barn. da beklagede Folcket, det Christopher Hansen war borte, sigende, det de nock anckede der paa, og Gud maatte wide hvorleedes det har sig. saa tilspurte de Johan/n/es Olsen, hvor for hand ej havde sendt bud hiem, det Christopher Hansen war bleven borte. Johan/n/es Olsen svarede, det hand ej havde haft tiid der til, fordj hand skulde skiære Kornet: da Røstede Kirckefolcket paa hovedet, da de hørte den tale. saa Reiste de til Ole Jden og laae der om Natten, saasom de ingen lyst havde til at kom/m/e til Skientvet, endskiønt Johan/n/es bad dem. men om Morgen den efter Reiste de til Skientvet, og fandt Johan/n/es ved qwærnen, men de talte ej til ham føren de kom hiem i huuset. da de kom der, brast Johan/n/es Olsen sin Kone strax i graad, og Johan/n/es kom strax efter dem ind i stuen. ellers sagde de nærmeste grander, det de havde sagt til Johan/n/es, det hand skulde sende bud hiem, eller skrive hiem, det Christopher Hansen war borte, men Johan/n/es Olsøn vilde icke.

Christopher Hansen sin søstersøn Peder Pedersen, som var Soldat ved Slottet

1765: 184

1765.

i Bergen, og saaleedes nærmere gaarden Skientvet, da hand fick høre at Christopher Hansen war borte, Reiste hand til gaarden for at lade Registrere hands Eiendeeler. den/n/e Peder Pedersen skrev her hiem og lod dem wide, det Christopher war borte, og war der 5 ugger imel: fra Christopher blev borte og indil de fick brevet. Proc: Traa tilspurte Comparenten: 1° om hand icke hørte den almindelige tale i blandt folcket, at de havde Johan/n/es Olsen mistænckt som gierningsmand for den borte blevene Christopher Hansen. Swarede, jo, hand har hørt den tale i blandt alt Folcket, at de havde Johan/n/es Mistænckt, og at de siuntes i al

Johan/n/es sin adfær, at det maatte saa være. og al Almuen, efter hr: Fogdens ordre, søgte baade i vand og paa land efter ham. og fra land kunde Christopher ej kom/m/e du [med]? en baad. og ingen baad blev savnet nogen stæds. saa spurte de Johan/n/es om Christopher sine Klæder, at de vilde see dem. da Johan/n/es sagde, det Klæderne var Registeret af Peder Pedersen og lagt i Christopher sin Kiiste, og havde Peder Pedersen forsiglet Kiisten, siden nøglen var borte. men efter Johan/n/es forklaring savnede de af Christopher sine Klæder En gul skind boxe, en graae og en svart trøye, og en liden Rød hue, samt et par Knæe spender, og et par sølv skiorte Knapper af filegrands arbeide. 2° qw: endskiønt de den tiid søgte al huuset over, baade under og over samt alle stæds, og den tiid ej kunde finde det savnede, om de da icke siden har fundet noget af de savnede Klæder, naar og paa hvilcket stæd. svarede, ja, de søgte alle stæds heele huuset over, og kunde den gang ej finde noget af de savnede Klæder. men for 3 ugger siden, da Comparenten tillige med Jwer Haatop og Asbiørn Biøndahlen war paa gaarden Skientvet for at see efter Kornet: vilde de først see under Korn børren, som stoed i buen, om Musene havde giort nogen skade, og som de med en Kiep ragede under børren, kom den savnede skin[d] boxe Rullende frem, ligesom den havde været levendes, da dog boxen laae paa bare Muld, saasom der intet gulv war under børren, men den stoed paa tilleaaserne; siden dagen der efter, gjorde de videre ansøgning under børren, og fandt den savnede Røde hue, hvor udj var indballet det par savnede Knæe Rim/m/er med messing spender udj, som laae paa tilaasen under børren, det hand nu i Retten frem viste. her tilstoed Johan/n/es Olsen for Retten, det huen med Knæe rim/m/er og spender, var den borte blevne Christopher tilhørende. Comparenten forklarede fremdeeles, det boxen ubeskaaret er hiem/m/e i hands giem/m/e, og videre havde ej fundet. fremdeeles forklarede, det Comparenten har været 3de gange ude paa Gaarden Skientvet for at søge, den anden gang hand var der ude at søge, fandt hand i Buen en Meise, hvor paa war blod, den hand lod forvare hos Niels Ryland, for at faae {det} den i det forhør som kom/m/er til at holdes der ude.

1765: 184b

1765.

videre havde Comparenten ej at forklare, ej heller Parterne noget at tilspørge ham. dog tilspurte Johan/n/es Olsen Comparenten, om hand med de andere saae blodet paa Ketselen da de tog den der paa gaarden, eller de saa det siden. Svarede, de saa blodet paa Kedselen da de fandt den i Buen.

Pr: Traa paastoed de indstevnte widner Eedelig forhørte, foruden tvende andere indstevnte widner, der ej er i stevningen benævnte og nu møder, neml: hr: Lieutenant Barchelaj og Anna Michelsdatter Fliserafn. Eedens forklaring blev samtlige widnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

og som det var seent paa aftenen, blev sag udsat til i Morgen.

Dend 26de Febr: blev den/n/e Tingsvidne sag atter foretagen i begge Parters nærværelse, der alle møtte.

Procurator Traa paastoed det widne Gunbiør Torgersdatter Finne først Examineret, benævnte vidne fremstoed for Retten, aflagde Eeden efter Loven, og sagde at være gift med Lars Finne, vidnede, at Nest afvigte aar[s] som/m/er kom Johan/n/es Olsen til widnet, og i Christopher Hansens Navn paastoed som/m/er drotten af En Koe som var hos vidnet, Christopher tilhørende, da widnet leverede Johan/n/es drotten af smør og ost, der ej blev weiet, da widnet spurte Johan/n/es, [h]wi Christopher ej selv kom hiem og afhændede drotten. dertil Johan/n/es svarede, det Christopher havde skibet sig selv hiem, men saa kom der uvæir, der for wilde Christopher ej Reise, men lod ham Reise. saa spurte widnet, om icke Christopher kom hiem til den tiid hand skulde paa Lærdahls Marckenet: der til Johan/n/es svarede Nej,

hand kom/m/er ej hiem til den tiid. da vidnet og hindes Mand siden fick at høre det Christopher var borte, fortrød de paa at hun havde leveret Johan/n/es smørret og brimosten, thj da forstod de at Johan/n/es for med urigtighed. Traae fremsatte den/n/e Qwæstion til dette og alle vidnerne, om icke widnet i almindelig[hed] har hørt, det alle Men/n/esker har Johan/n/es Mistænckt for Christophers borteblivelse. widnet svarede ja, det er med sandhed at alle Mistæncker ham, Parterne havde ej noged at tilspørge widnet.

2det widne, Ragnilde Torgerdatter, tienende hos nest forbemelte første widne, efter aflagde Eed vidnede, at da Johan/n/es war hiem/m/e, og udj Christophers Navn avfordrede hos widnets Madmoder smørret og brimosten, da avfordrede Johan/n/es tillige i Christopher[s] Navn hos vidnet En hesteseele og nogle fiiler, hvor mange de vare, saa vidnet ej efter. sam/m/e gang vilde widnet det Johan/n/es skulde tage En hue med, Christopher tilhørende, men Johan/n/es svarede Nej, Christopher gjør ej med huen, hand har huenock. til Traa[s] qw: ved første vidne, svarede widnet ja, det har hun hørt og hører af alle Folck.

3de widne, Anna Mikelsdatter, huustøss paa Gaarden Fliseran, efter aflagde Eed forklarede at være søster til Johan/n/es Olsens Kone, widnede, at nestleeden aar[s] som/m/er, da vidnets svoger Johan/n/es Olsen var \her/ hiemme og afhentede Christopher sit smør og brimost, afhæntede hand tillige sin Kone og Børn. aftenen føren de Reiste, sente Johan/n/es sin Kone, som er widnets søster, bud efter vidnet {søst} at kom/m/e til sig, widnet gick strax til sin søster: da de kom sam/m/en, begynte de begge at græde. widnet tænckte, at den graad war over at de ej skulde see hin anden meere. da siger widnets søster, sørg nu icke, wor Herre opvækker nu brød for Johan/n/es, og hand har i den/n/e som/m/er fortiendt 8 rd: til Traa[s] qwæst: ved første widne, svarede dette widne som de andere widner har svaret, med tillæg, det widnet tæncker om sin svoger, det sam/m/e som alle andere tæncker.

4de widne, Brøteva Monsdatter Tweto, tienende hos Øyel Hirt, efter aflagde Eed vidnede, at nestl: som/m/er, da Johan/n/es var hiem/m/e efter Christophers smør, da siger widnets huusbonde til Johan/n/es, er nu Christopher alleene hiem/m/e: Johan/n/es svarede ja, hand er, enten hand vil være allene eller gaa bort til granderne, kand hand gjøre som hand vil. da siger vidnets huusbonde Øyel Hirt til Johan/n/es, ieg undrer over at Christopher ej behold sin hund hiem/m/e hos sig, det var dog noged: der til Johannes svarede, hand satte hunden ind med det sam/m/e ieg Reiste, men ieg

1765: 185

1765.

forstaar hand har slippet den fortilig. Traa tilspurte dette widne, om hun icke ved at Ole Olsen Helgeland sam/m/e tiid var tilstæde og hørte de sam/m/e ord, hvor om hand er indstevnt at vidne, men nu liger syg af Mislinger. Svared jo, Ole Olsen var tilstæde, og har hand sagt, det hand hørte sam/m/e ord, hand ligger nu syg. den af Traa til første vidne fremsatte qw: blev her igientaged, der til vidnet svarede som første og andet vidne har svaret.

5te vidne, hr: Lieutenant Barchelaj. Proc: Traa fremlagde hr: Lieut: skriftl: widnes byrd, af gaar dags dato, bilagt med lovl: stemplet papiir, saa lydende Lit: D. Johan/n/es Olsen benægtede ej at have budet hr: Lieutenant Barchelaj nogen foræring. ligesaa benægtede hand det fierde vidnets ord om hunden.

6de widne, Peder Pedersen, Giestgiber paa Post gaarden Winje, efter aflagde Eed vidnede, dend dag Johan/n/es Olsen i Decembr: sidst afvig, blev arresteret, og føren Arresten skeede, spørger widnet Johan/n/es Olsen, om hand slog Christopher Hansen ihjel med øxe eller stour: der til Johan/n/es svarede, saa drab ieg ham da. paa disse ord widnet skiøde andere til provs. fremdeeles forklarede vidnet, at have hørt paa en samtale som var imel: hr: Lieut: Barchelaj og Johan/n/es paa Gaarden Mørqwe, hvilcke ord, anført udj bem:te hr: Lieut: skriftl: vidnes byrd, fra begyndelsen og indtil hr: Lieut: taler om Anders Langeland, widnet under aflagde Eed tilstaar i sandhed at have hørt. Traa tilspurte widnet, hvem de vare hand skiød til prov

paa Johan/n/es svar til vidnet, om Christopher[s] drab. vidnet svarede, Colbeen Johan/n/essen Nessem, Ingebrigt ibdm.; og Ole Myrland, foruden mange andre. Traa[s] Qw: til første vidne: der til svarede jo, alle har Johan/n/es Mistænckt, det hand har ombragt Christopher.

7de widne, Kiel Colbeensøn Bøyg, efter aflagde Eed vidnede, at nestleeden som/m/er, da Johan/n/es Olsen var hiem/m/e efter Christopher sit smør, kom/m/er Johan/n/es ind i widnet sit Jldhuus, hvor widnet med sit Folck sad og fick Mad. efter at de havde spiist, siger widnet af lystighed til Johan/n/es, det er got at see at du er bleven til En Hor siden du har hund med dig, af dette indfald de alle loe. der efter gick widnet med sit Folck ud paa ageren at skiære, og Johan/n/es gick med, og gav sig i snack med widnet, sigende, det Christopher havde budet ham at faae sin jord til kiøbs, siden der var ingen som vilde kiøbe den. da widnet Raade Johan/n/es til at kiøbe, siden hand her paa stædet ej kunde faae brød, men Johan/n/es meente det havde ingen hast, siden der var ingen som havde løst paa den. Johan/n/es fortalte videre, det Christopher havde faaen Ole Jden til at Rose!! (styre) jorden for ham, Johan/n/es, men, siger Johan/n/es, ieg har seet jorden, ieg ved bedere der om end Ole, ieg har seet den ude. fremdeeles siger Johan/n/es, det Christopher længtes efter at kom/m/e hiem, stundum siger hand at Reise her over Woss til Lærdahls-Marckenet, og stundum siger hand at vil gaa med en Jægt til Lærdahl, og at hand, Johan/n/es, tvivlte det Christopher ej biede til hand, sc: Johan/n/es, kom ud igien til ham paa Gaarden. den dag blev ej widere af Johan/n/es talt, men hand Reiste fra Gaarden. En anden dag kom Johan/n/es atter igien til widnet, og begynde sam/m/e tale, det Christopher havde tilbudt ham sin gaard, da widnet Raade Johan/n/es at tæckes med tilbud. da Johan/n/es vilde gaae, siger widnet til ham, sig mig med sandhed, hvorleedes i er accorderet om gaarden. der til svarede Johan/n/es, det er alt afgjort, det bliver ej anderleedes, ieg skal give \som/ Christopher skulde selv give 100 rd: for gaarden, der af skal Johan/n/es tabe de 16 rd: hand gav i haandpenge, og saa sit som/m/er arbeide. da spurte widnet, hvad Christopher skulde gjøre der ude paa Gaarden, naar deres accord var saaleedes: Johan/n/es svarede, hand skulde skiære. widere blev ej omtalt, men de skildes ad. da Johan/n/es kom atter igien til Wosse Stranden Kort for Juul, paa de tiider hand blev arresteret, kom Johan/n/es atter paa Gaarden til widnet, da widnet tilspurte Johan/n/es, om hand icke havde Nyt at fortælle: Johan/n/es svarede Nej. saa spurte vidnet, om Christopher er icke atter kom/m/en. Johan/n/es svarede Nej. da fortalte vidnet for Johan/n/es, hvad de her talte om Christopher, hvor hand skulde være begravet, stundum sagde de her, og stundum der: og at talen gick det Johan/n/es var gierningsmanden: der til Johan/n/es svarede, ja, ieg har hørt som en grall om det i Horland, men ieg har hørt mere siden ieg kom her.

1765: 185b

1765.

Johan/n/es spurte da Deponenten, hvem som siger sligt om ham: da vidnet havde svaret ham, der er mange som siger det, baade høye og lave. da havde Johan/n/es atter spurt widnet, om hand icke havde hørt hvad der skulde have været dem imellem, og hvor for det skulde være, men widnet havde svaret Nej. saa tilspurte widnet Johan/n/es, om hand var uskyldig i den gierning: Johan/n/es svarede ja, hand var uskyldig. saa tilspurte widnet ham, om det var sandt, at hand havde skut ihjel Christopher sin hund: Johan/n/es svarede Nej, hand havde ladet den fra sig til Torger Aasbøe, fordj hand ej kunde føde hunden.

8de widne, Niels Nielsen Overland, tienende hos Ole Næssem, efter aflagde Eed vidnede, at nestleeden aar[s] som/m/er, da Johan/n/es kom Roendes hiem over vandet for at hente sin Kone, stoed widnet ved wandet og slog. som Johan/n/es kom i land, spurte widnet, om Christopher icke kom hiem: swarede Johan/n/es, det Christopher Reiste til Byen, da hand, sc: Johan/n/es, Reiste, og kom Christopher ej hiem føren hand havde wundet sin Jord. Johan/n/es tilspurte widnet, om hand icke tilspurte ham, om hand havde nogen tiende af Byen, og om

Johan/n/es da icke svarede jo, Christopher kom fra Byen i Fredags. Vidnet svarede Nej, det er ej saa, Johan/n/es sagde at Christopher Reiste til Byen da hand Reiste her op. Til Traa[s] ved første widne fremsatte qw:, som her blev igien taged, svarede widnet, ja, alle har Johan/n/es Mistænckt.

9de widne, Ole Arnesen Myrland, efter aflagde Eed vidnede, at i høst som/m/erdag som Johan/n/es blev Arresteret, og føren Arresten skeede, var hr: Lieutenant Barchelaj paa gaarden Lille Hirt, tillige med widnet og Johan/n/es Olsen, da hr: Lieutenanten tilspurte Johan/n/es, om hand icke viste hvor Christopher var afbleven: Johan/n/es svarede Nej. hr: Lieutenanten formanede Johan/n/es at tale sandhed: svarede Johan/n/es, hand kunde ej lyve paa sig selv. Lieutenanten spurte hvad tale de havde i mellem dem da de skildes, og paa hvilket stæd de skildes: Johannes svarede, da Christopher havde ført Tøssen over vandet som havde bagt Niste brød, stod Christopher paa En Sva Kuult, og Johan/n/es stoed paa en liden ager og skar, og siger Christopher, ieg vil gaa til gaarden Biøndahlen og faae stouere, og kom/m/er ieg ej igien til i Morgem, skal du Reise til Woss, og tage Din Kone her ud, saa kand i være hos mig i Vinter. saa spurte Lieutenanten, hvad Klæder Christopher den tiid havde paa sig: Johan/n/es svarede, En souvskind brog gam/m/el, kand ej mindes de andere Klæder. saa spurte Lieutenanten, hvor det kom til, at hand Reiste saa stille igienem Woss, og ingen stæds snackede til. Johan/n/es svarede, det høvede icke til for ham at kom/m/e paa Øren, fordj hand havde ærende til Horwiigen med en sæck. saa spurte Lieut., [h]vi hand ej snakkede til paa Ewanger: Johan/n/es svarede, hand kom i land paa Stywes bøen. Traa tilspurte vidnet, om hand icke hørte hvad bekiendelse Johan/n/es gjorde for Peder Winje, føren hand blev arresteret. Svar, Peder Winje tilspurte Johan/n/es, om hand slog Christopher ihjel med en øxe eller en stouer: der til Johan/n/es svarede, saa drab ieg ham da. 2° om widnet icke hørte, da Johan/n/es blev arresteret, det hand sagde, nu fornem/m/er ieg de vil sigte mig for dette, men de bliver alt for Klæck til at beviise. svar, hand, Johan/n/es, talte om de vilde sigte ham, men der vil beviis til. i det øvrige var vidnet af og til, saa vidnet ej stedse var nærværende. Traa[s] Qw: til første vidne, blev her fremsat. vidnet svarede, ja, fra første dagen af at Christopher blev borte, har alle Folck haft Johan/n/es mistænckt. widnet sagde ellers, det hand og Størkaar Nessem, efter forlangende af Øyel Hirt, broder til den borte blevene Christopher, har været hos Halwor Lim/m/esand udj Sogn i Wiig, for der at høre Johan/n/es skursmaal, siden Halwor og Johan/n/es har haft handel med hinanden. {der paa} og vare de nu i aar ved Kyndelmisse tiider hos Halwor, som gav Johan/n/es saadant skursmal, hand har været som en Tyv og en Mordere mod mig, En gang tog hand op en Kniv og sprang imod mig med. en gang som hand gick ud af Giestgiberiet, kom Johan/n/es og tog ham baglends og slog ham om i steenene saa hand Kløvede sine Øyen bryn og laae og bløtte som et halvdødt Men/n/eske indtil Folck kom og tog ham op. her om Halwor vilde giøre sin Eed, naar forlanges. og havde Johan/n/es til sidst end da 2 rd: fra ham. saaleedes var Halwor sine ord.

1765: 186

1765.

10de widne, Størkaar Colbeensøn Næsssem, efter aflagde Eed vidnede, at nestleeden som/m/er da Johan/n/es kom hiem efter sin Kone, talte widnet med ham, og spurte hvor det kom at Christopher icke kom hiem, da hand havde skibet sig hiem. Johan/n/es svarede Nej, ieg vilde Raade den gang. og som widnet havde hørt sige det Johan/n/es wilde Kiøbe gaarden Skientvet af Christopher, spurte widnet Johan/n/es her om: der til Johan/n/es svarede ja, vi har været i talle om det. da sagde widnet, ieg troer Christopher var glad ved at kom/m/e her hiem: Johan/n/es svarede, ja, der kom/m/er hand icke til at Boe hvor som er. da sagde widnet, Du kom/m/er til at kiøbe gaarden af ham: Johan/n/es svarede, ja, ieg vil nu have Kone og Børn ud at see gaarden, hvordan hun liger den, ieg har mest afgjort det for faae Folck at sige, ieg har ingen sagt det, føren nu ieg siger dig det. vidnet tilspurte ham, om hand vilde

give Christopher 20 daler i fortieneste paa Gaarden. Johan/n/es svarede, Nej, hand lyder heller tabe. Johan/n/es spurte widnet, om hand havde penge at laane ham paa Gaarden, hand havde dem nu nødig: vidnet svarede Nej. Da Johan/n/es atter kom her hiem kort for Juul, talte vidnet igien med ham: da siger Johan/n/es, ieg spurte dig, da ieg var her hiem/m/e i som/m/er, om du havde penge at fordre hos Christopher, og da vilde du intet sige mig, og nu hører ieg du har penge hos ham. da spurte Johan/n/es ham, ieg ved du har ej sagt nogen at ieg havde Kiøbt gaarden: vidnet svare[de] ham, O Nej. betræffende det skursmaal Halwor Limesand har givet Johan/n/es Olsøn, der om widnet i et og alt widnede Conform med nest foregaaende 9de widne. til Traa[s] ved første vidne fremsatte qwæst: svarede vidnet som de andere wi[d]ner svaret har, med det tillæg at Røgtet gaar saa baade i Bye og Bøyg.

11de widne, {Øyel} Eilef Jwersøn Næssem, efter aflagde Eed widnede, da Johan/n/es i nestleeden som/m/er kom her hiem, stød widnet paa sin ager og skar, Johan/n/es gav sig i snack med ham. og som widnets Kone havde En Koe for Christopher, hilsede Johan/n/es fra Christopher og i hands Navn forlangede drotten af Koen, mens som widnets Kone ej var hiem/m/e, fick Johannes ej drotten. widnet spurte Johan/n/es om hand fick gaarden Schientvet af Christopher: Johan/n/es svarede, jeg ved det icke, ieg vil nu hente min Kærring der ud, at hun kand sige hvorleedes hun liger gaarden. videre forklarede widnet at have hørt den syge Ole Næssem at sige, det Johan/n/es til ham havde sagt at have givet Christopher for gaarden Skientvet imod 200 rd: for grøe og alt. Til Traa[s] ved første vidne fremsatte qw: svarede widnet, som alle foregaaende widner har svaret.

12de vidne, Tosten Arnesøn Gilbache, efter aflagde Eed vidnede, at nestleeden aar[s] som/m/er kom Johan/n/es til widnet og var forlæggen for skyds til en Kløv til Eanger: men vidnet svarede, det var i aans tiider, der for kunde widnet ej skydse. da sig[er] Johan/n/es, jo, ieg har En tønne Malt ligende paa Ewanger, som ieg har ført fra Byen, den vil ieg selge dig, at du kand føre den hiem igien paa Øgen: widnet svarede ham, siden det var Nat og de alle var needlagt da Johan/n/es kom, gack nu i Løen og læg dig, i Morgen tiilig skal Du faae svar. om Morgen tiilig kom Johan/n/es atter ind, mens widnet og hands Kone end nu laae i sengen, og bad om skydsen. widnet svarede Nej, thj ieg er bange du lyver for mig om Maltet: da solte Johan/n/es til vidnet den tønne Malt for 14 mrk:, og der om hand Reckede baade med widnet og hands Kone, sigende, hand vilde ej regne hiem førselen af den tønne Malt fra Bergen og til Ewanger, siden hand selv havde ført den hiem. da lod widnet sin søn skydse ham, og fick den tønne Malt tilbage, med de forord at skydsen skulde betales i Maltet, og Resten af pengene skulde vidnet betale naar Johan/n/es kom her hiem igien. siden kom Christopher sine brødere og sagde til vidnet, at det var Christopher sit Malt som Johannes havde solt ham. der for staar Maltet end nu i god forvaring indtil widnet faar betaling for sin skyds. Til Traa[s] qw: ved første vidne, svarede som de andere widner svaret har, med tillæg at have hørt alt formeget der om sige.

1765: 186b

1765.

13de widne, Ingebrigt Colbeensøn Næssem, efter aflagde Eed widnede, at da Lieutenant Barchelaj talte med Johan/n/es paa gaarden Hirt for Juul, da hand blev paagreben, hørte widnet, da Lieutenanten tilspurte Johan/n/es hvor hand skildes ved Christopher: svarede Johan/n/es, det Christopher stød paa En Sva Kuult ved wandet paa gaarden Skientvet, og at hand, Johan/n/es, stod paa en ager og skar, da skulde Christopher have sagt det hand vilde gaa til Biøndahlen efter stouer, og dersom hand icke kom hiem inden i Morgen, skulde Johan/n/es Reise til Woss. Johan/n/es sagde fremdeeles, det Christopher den gang gick udj en laaden lappet souvskind-boxe. videre kand widnet ej erindre. Til Traa[s] ved første vidne fremsatte qw:, svarede widnet som de andere har svaret. Traa tilspurte widnet, om hand icke ved noged af Johan/n/es Olsens forige opførsel. Vidnet svarede, da vidnets Falder!! (Fader)

Colbeen Næssem 1750 laae dødelig syg, gick Johan/n/es omkring gaarden alt mens Manden laae syg, og til sidst, da Manden blev dødelig syg, kom Johan/n/es ind i stuen til ham, og lagde sig over den syge Mand, med paastand det hand skulde bekiende at være Johan/n/es 4 rd: skyldig. da Manden svarede, hand viste ei at være ham en skilling skyldig, og Manden døde omtrent en halv tiime der efter. ellers var Johan/n/es skyldig til Manden 5 rd:, som ham ved Dom var tilkiendt. Traa tilspurte widnet, om hand ellers haver hørt sige, det Johan/n/es paa Stranden, i Wiig og fleere stæder har optrocket Folck med løgn og svingagtighed. Svarede, har hørt der om, men ej saaleedes at hand nu paa den/n/e tiid kand Navngive nogen.

14de widne, Siur Mikelsøn Aarmod, efter aflagde Eed widnede, for omtrent 20 aar siden, da Johan/n/es sin søster Brøttewa skulde giftes, kom Johan/n/es til hende paa Gaarden Næssem, og havde en stav hvor med hand sprang efter hende, {med} og forfulde hende ind i ildhuuset, der fra op i et loft, da Eleif Næssem sin Kone bad widnet sp[r]inge efter, at hand ej skulde slaae hilsen af søsteren. widnet saa gjorde, og hindrede Johan/n/es at hand ej fick slaae søsteren. da træckede Johan/n/es Kniv, men widnet tog den fra ham. da tog Johan/n/es en stav og der med wilde lagt til søsteren, men widnet tog den og fra ham, ved den leilighed slap søsteren ud, og i det sam/m/e spente Johan/n/es saaleedes søsteren, at hun har meen der af i den/n/e dag. Til Traa[s] fremsatte qw: ved første vidne, svarede dette vidne, alt for meget at have hørt det.

15de vidne, Knud Larsøn Fitie, efter aflagde Eed widnede, for 8te aar siden var vidnet skyldig til Ole Aarmod 2 rd:, og som widnet havde penge, og Johan/n/es Olsen kom til ham, leverede[de] widnet de 2 rd: til Johan/n/es, med begier, det hand vilde levere pengene til Ole, det Johan/n/es lovede, men \ei/ betalt pengene. Siden var sagen her til Tinge, og vidnet maatte betale Ole Aarmod de 2 rd:, siden har widnet faaed pengene af Johan/n/es, saa nær som 4 mrk: 8 s:, dem hand end nu skal have hos Johan/n/es.

16de vidne, Ole Larsøn Aarmod, efter aflagde Eed vidnede om sam/m/e 2 rd: som Johan/n/es hos Knud Fitie havde anam/m/et og ej leveret widnet, da hand maatte søge sine penge her ved Retten, da Knud Fitie maatte betale ham og igien søge Johan/n/es. Til Traa[s] ved første vidne fremsatte qw:, svarede vidnet som de andre vidner, med tillæg at have hørt det fra første time baade af høye og lave.

17de widne, hr: Capitain Barchelaj. Procurator Traa fremlagde hr: Capitainens skriftl: widnesbyrd af 23de hujus, bilagt med lovlig stemplet papiir, saa lydende Lit: E.

Procurator Traa sagde, det hand for nærværende tiid frafald de udeblivende fire

1765: 187

1765.

Widner, paastoed {Tings vidned sluttet og beskrevet meddeelt} \sag paa nogen tiid udsat for at faae/ q <q Johannes Kone afhørt>. Reserverede ved wærnetinget at indkalde Arrest[an]ten til Confirmation, i fald hand ej, naar Tingsvidne i Norhorleehn er bleven erværvet, kand erholde tilladelse til et Extra-Tings erholdelse, hvor ved ald sagen kand worde paakiendt. Traa sagde videre, det de widner der nu har aflagt deres widnets byrd, for ham har beklaget, det de nu lever i største usikkerhed for Johan/n/es Olsen som et onskabs Men/n/eske. der for paastoed det Retten wilde formane Michel-slutter at holde Arrestanten bedere forvaret, end hind!! (hid?) indtil skeet er, indtil Dom i sag kand worde afsagt.

Eragtning,

Efter paastand wordet \denne/ Tings vidnet {sluttet, og billiges Citanterne beskrevet meddeelt} sag udsat til En for Citanterne beleilig tiid.

Dend nest paafølgende 11 Martj, efter forlangende af Citanterne og deres Fuldmægtig Procurator Traae, blev paa Wangens Tingstue, den/n/e Tings-widne sag atter foretaget.

hvor da Traae forestillede, det Arrestanten Johan/n/es Olsen Næssem, siden seeneste Rettens holdelse, udj sin Arrest i 4re widners paahør, har bekiendt og tilstaaet sin misgierning i at have dræbt Christopher Hansen. her om bad, det Retten vilde modtage hands egen bekiendelse. og i mangel af andere fattede gode tancker, har hand indkaldet, med Muntl: warsel Arrestan[ten] til at anhøre de 4re widner, som er Sergiant Barchelaj, Corporal Casper Horcenius, Niels Larsen Biørche og Mikel Slutter.

Arrestanten blev fremstillet for Retten, da hand med stoer graad og Vemodighed aflagde saadan bekiendelse: at nest afvigte aars som/m/er, paa Natten imellem Mandag og Tirsdagen, som Christopher Hansen om Tirsdagen wilde Reise her til Woss, men Arrestanten Johan/n/es Olsen Reiste i hands stæd. sam/m/e Nat, efter at de om aftenen havde spiist sam/m/en, og lagt dem tilsam/m/en i en seng at sove, efter at de var needlagt, tallede Christopher om sin Reise, da Johan/n/es bad det hand maatte Reise for at kom/m/e til sin Kone og Børn. men Christopher wilde icke. som de havde skaaret en liden ager, \og det begynte at regne/, og Kornet var mest tørt, da som de ingen stouer havde, bad Christopher ham at staae op og bære Korned ind. Johan/n/es svarede hand vilde saa giøre, saa fick hand lov at Reise. \bekiender fremdeeles/. da Johan/n/es havde indbaaret Kornet, {siden det begynte at Regne,} gick Johan/n/es ind og qvægede op lysset, da bad hand Christopher om lov at Reise i hands stæd. men Christopher, som laae i sengen, svarede indtet, men snoede hovedet lidet til væggen. saa gick Johan/n/es ud og begyndte at skielve, gick saa ind i stuen igien, og tog En øx, hvad heller Christopher sov eller ei, viste hand icke, og med øx ham/m/eren slog Christopher for panden saa blod gick ud, og hand en liden stund der efter døde. da Johan/n/es efter sin gierning saa blodet flyde af Christopher, blev hand heel forskrekket. Johan/n/es forklarede fremdeeles, det hand tog det døde legeme og lagde det under en stoer steen paa bøen, et par steen kast fra huusene, og saa Reiste hand om Tirsdagen ved Middags tiider fra Gaarden her til Woss. anden Løwerdags qwællen der efter, kom hand tilbage igien fra Woss til gaarden Skientvet, med sig havende sin Kone og 4re sine Børn. En Nat, i den første ugge efter hands tilbage komst til gaarden Skientvet, tog hand det døde legeme som laae under steenen, siden hand var bange at Folck skuld finde det, og med et lidet tov bant en steen til legemet, det hand bar i baaden, for saa ud paa det Ferske vand og sanck legemed need i Vandet, og havde \legemed/ {hand} ingen andere klæder paa {sig}, end den skiorte hand, \Christopher/, havde ligget med i sengen. Traae tilspurte Johannes Olsøn, at som Christopher ej døde strax, om Johan/n/es med øxen slog tiere eller fleere gange til Christopher[s] hoved, end den Ene gang.

1765: 187b

1765.

Johannes Olsen svarede, at som hand blev meged forskræcket, tvifvler hand om, det hand slog Toe gange. Traa tilspurte Johannes Olsøn om Christopher sine penge, heele penge, dobbelte Croner, og det par dobbelte sølv skiorte-Knapper. Johan/n/es Olsen swarede, hand viste ej noged om saadant. hand havde fundet i en liden pung, som Christopher stædse bar paa sig, Et ortestøcke og En tie skilling, og dem havde hand i sin forskræckelse Kast i wandet, widere vidste hand ej om. Traa spurte, om Johannes kand giøre anvisning paa det stæd i wandet, hvor hand har need siunket Christophers døde legemed. Johan/n/es svarede Jo, naar hand var paa stædet, kunde hand giøre anvisning.

Traae slutte[de] dette Tings widne, begierede det beskreven meddeelt, at hand sam/m/e tillige med Morderen kunde overlevere Øvrigheden til Justitiens pleie. den/n/e Traaes paastand blev ham billiget.

Dend 12de Martj blev Retten betient paa Gaarden Hæwe, beligende i Dørwedahls-otting og Wangens Kirke-sogn, med efterskrevene Eedsorene Laugret, der efter Loven er opnævnt, sc:

Knud Dolwe, Erich Rogne, Tollef Bryn, Torgis Giernes, Aad Kløwe, Swend Emstad, Lars Norreqwal og Erich Soue, nærværende paa Lensmanden Knud Ringheim[s] wegne, Niels Stephensen Traae,

hvor da for Retten fremstoed Berge Siursen Hæwe og gav tilkiende, det hand med skriftl: stevning af 25de Febr: sidstleeden til den/n/e tægte dag, her til Aastædet, har ladet stevne og indkalde sin grande og leilending Mads Knudsen Hæwe, widner at anhøre, om sit forhold med Gaarde bruget og videre efter stevningens indhold, samt Dom at modtage til at fravige gaarden, og at sware omkostningerne. vil fornem/m/e om den indstevnte møder. og lagde hand i Rette den paaberaabte skriftl: stevning, bilagt med lovl: stemplet papiir, saalydende Lit: A.

Bøygde Procurator Traae møtte for indstevnte Mads Hæwe, tilstoed lovlig warsel. men hand forundrede sig over Berge Siursen Hæwe, som iler saa sterck til process, til at faa Mads med Kone og mange smaae børn ud[d]revet paa en bar houv, og sider selv med et fuldt jordebrug, saa hand ej kand Kaldes boetslid mand eller huus vild. ligesaa ved og Berge Hæwe selv, hvorleedes Mads med Citantens steefader Aamun Seim, haver Mageskift sig den/n/e gaard til, og nu for et aar eller halv andet, han/n/em fra wunden wed Dom, og altsaa nu i stæden for Eier, sider her som leilending. hvor over Mads har været aarsaget at anlæge sag mod Aamun Hæwe, nu Seim, i fast formeening at faae sin jord Seim igien, altsaa haabede Comparenten at Berge Hæwe med dette sit søgemaal bliver afvist som ulovgrundet, indtil sag imellem Aamun Seim og Mads Hæwe ved endelig Dom bliver afgjort. hvad ellers angaar det anførte i Citantens stevning, om de Kongl: skatter og Jorddrottelige Rettigheder, formeener Comparenten det Citanten har intet at klage, saasom hand aldrig kand beviise at have gjort minste forskud for Mads, ej heller Rester ham noged paa sin Rettighed, og i fald eller mangel der af, haver Mads widnetsfast tilbudet Ctanten En Suffisant Mand til Caution for de Kongl: skatter og jorddrottelige Rettighed[er], der i mangel af Mads betaling vil betale, men ej blev modtaget. sam/m/e Mand, Niels Sondwe, møder end nu her for Retten og tilbyder det sam/m/e. altsaa formeente Comparenten det den/n/e post i stevningen bort falder af sig selv.

Niels Sondwe, som en her bekiendt Suffisant Mand, f{or}\rem/stoed for Retten og sagde, det hand, til at forebygge den/n/e process, har tilbudet Citanten Caution, og end nu her for Retten tilbyder ham saadan Caution, det hand Caverer for de Kongelige

1765: 188

1765

skatter og de Jorddrottelige Rettigheder, saaleedes: at hvad Mads Hæwe ei formaaer at betale, det vil hand aarlig betale. item, Caverer hand for, det den/n/e jordeparts andeel huuser skal worde vælet!! (vølet) og holdt ved lige, saaleedes som Mads den for tree aar siden anam/m/ede, men intet at bygge. item, Caverer hand for, det gaardens Marcker og skove skal worde dørcket og styret forsvarlig. og skal den/n/e Caution, om Berge Hæwe den vil modtage, staae ved magt indtil Mads Hæwe faar ende paa sin Process med Aamun Seim, og hand, Mads; igien kom/m/er til sin gaard Seim, da Mads uden videre process og Rettergang viger her fra gaarden.

Citanten swarede, det hand modtager den/n/e Caution, og ophæver samt fra falder den/n/e Rettergang. altsaa bliver at beregne den/n/e sags omkostninger, som er Sorenskriverens skyds fra Hardanger og til Wangen, frem og tilbage 1 rd: 4 mrk: 8 s:, diet penge for en Reise dag 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 16 s:, er 1 rd: 2 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en 6 rd: 4 mrk: 8 s:, som af Citanten blev betalt.

d: 22de Junj blev Retten betient paa Gaarden Jersqvaal, beliggende i Bordstrands otting og Wangens Kirke sogn paa Woss, med efterskrevne Eedsvorne Laug-Rettes Mænd, som efter Loven er opnævnt, sc: Torbiørn Rogne, Erich ibdm:, Torgier Tvinden, Peder Store Ringheim,

Lars Øfsthuus, Anders Mit-Ringheim, Siur Qvarme og Knud Ringheim. Nærværende Lensmanden Knud Olsen Ringheim.

Hvor da for Retten fremstoed Torgier Store Rochne for sin Sviger-Fader Siur Rogn, der Selv for Retten er Nærværende, som Een Eiere til en Deel her udi Gaarden, og gav tilkiende, det hand med Mundtlig Warsel her til Aaestædet til den/n/e Tægte-Dag har ladet stævne og indkalde sin Leilænding Siur Olsøn Jersqvaal, der har bøjlet og styrer Citantens Eiendom her udi Gaarden, Vidner at anhøre, det h/an/d, neml: Leilændingen, har ladet Frem/m/ede bygge Zætter-Boelig paa Citantens Eiendoms Støel, uden at give ham som Eier tilkiende, og derom modtage hands Tilladelse. item at være Nærværende ved Gaardens tilhørende Huuses Besigtelse, til Aaboeds Erlangelse, og endelig, i alt at Modtage Dom, og at svare Processens Omkostning. Til Vidner i Sag er under Lovens Falsmaal indkaldet Magne Jersqvaal, Ole Fitje, Ole Fladeqvaal, Knud Fitie. Vil fornem/m/e om de jndkaldede Møder.

Procurator Traae mødte for indstevnte Siur Olsøn Jersqvaal, og for saa vidt tilstoed Stevningen at være ham forkyndt i et og alt, undtagen ikke at være indkaldet til Doms Lidelse. Mest forundrede hand sig over den gode Mand Siur Knudsen Rogn, den Jndstevntes Eiere, at hand nu for saa kort tiid siden til dend jndstevnte har bortbøjlet Gaarden, som omtrent 4 á 5 Aar siden vil nu paaaføre ham Omkostninger ved Huuse Besigtelse, naar det virkelig skal beviises at Leilændingen i den korte Tiid har anvendt store bekostninger til Huusernes Reparation. Hvad angaaer det i Stævni[n]gen ommeldte Zætter-Boelig til Frem/m/ede at være af Leilændingen belovet, benægtes aldeles in totum af ham ikke at være skeed, i øvrigt bad Retten at forholde Parterne om der kunde skee Mindelig Forliig.

Dom/m/eren tilholdt Parterne at forliige Sag. Men som efter Nogen Samtale ej Noget Forliig var at vente, blev Kalds Mændene fremkaldet for at afhiemle Stævningen. Kalds Mændene Torgier Lie og Erich Store Ringheim afhiemlede Stævningen lovl: at have kaldet Siur Jersqvaal til at høre Dom.

Citanten urgerede paa Vidnernes Antagelse og sagde, det til den/n/e Sag er til Vederlæg indkaldet Ole Fitie, der har bygget paa Citantens Støel, at forklare fra hvem hand har Tilladelse.

Citanten, efter Godt Folkes Mellemtale, tilbød Forliig saaleedes: at Naar dend Jndstevnte vil betale alle paa den/n/e Sag anvente Omkostninger, og naar Een af Citantens Egne er trængende til Jord, da dend jndstævnte Siur Jersqvaal uden Process og Rettergang strax at fraviige Jorden imod at ham vorder tilbage leveret dend første-Fæste som hand haver udlagt, og saaleedes de paastævnte Poster at være frafalden, i haab at dend indstævnte holder Gaardens Huuser i forsvarlig stand under Aaboeds Erlæggelse.

Dend jndstævnte sagde det hand kiærligen takker sin Jorddrott og Farbroder for det gjorde Tilbud, vil betale Omkostningerne, halve deelen til 8de Dagen efter Michels Dag jndeværende Aar, og den anden halve deel til 8de Dagen efter Paaske tilkom/m/ende Aar. Det øvrige af det proponerede til Forliig er efter Lovens bydende, hvilket hand vil holde sig efterrettelig. Dette Forliig de med Hænders Rækkelse for Rættens bekræftede, og herom skiød Laug-Rettet til Provst.

Som intet vidre var at foretage, bliver følgende beregning at giøre: Sorenskriverens skyds fra Hardanger til Wosse Wangen, ligesaa hiem igien, 1 rd:r 4 mrk: 8 s:, Diet penge for Een Reise dag 4 mrk:, Een Dags Forretning 2 rd:r, Laug-Rettet per Mand 20 s:, er 1 rd:r 2 mrk:, Lensmanden 1 rd:r, tilsam/m/en Rettens Løn 6 rd:r 4 mrk: 8 s:, her foruden paastoed Citanten for Mænds opnævne, incaminations Penge, Stevningens Forkyndelse og Rettens Underholdning i det billigste 7 rd:r, dog det maae være for 6 rd:r, tilsam/m/en 12 rd:r 4 mrk: 8 s:, da Citanten betalte Retten saaleedes som her i Acten er indföt, og saaleedes den/n/e Rettergang ophævet.

Dend 25de Junj blev Retten betient paa Gaarden Brathole, beliggende i Holbøygder Otting og Winie Kirke sogn paa Woss, med efterskrevne Eedsvorne Laug-Rettes Mænd som efter Loven er opnævnt, sc: Knud Ringheim, Ole Fladeqval, Erich Hærem, Lars Egdetvedt, Godschalk Winie, John Holo, Torgis Jernes og Siur Qwarne. Nærværende LensManden Knud Olsøn Ringheim.

Hvor da for Retten fremstoed Bøygde Procurator Niels Traae for Michel Brathole, som selv her for Retten er Nærværende, og gav tilkiende, at have med skriftlig Stevning af 15de Maj sidstleeden ladet stevne og indkalde hands Naboer, Dognald og Halwor Hage, Ole Andersøn, Herloug Knudsøn og Niels Larsøn Gawle, til den/n/e Tægte-Dag, at anhøre stevnte og U-stevnte Vidner, betræffende den/n/e Gaards sædvanlige og brugelige Mærke og Mærke-stæder, samt Gaardens fra ældgam/m/el tiid af og stædse varende brugelige Bue-Rekke Vei, herom og at lide Dom, samt steenet og Reenet med lovl: Markeskiold, som og at betale Processens Omkostninger. Endelig er og for Processens skyld til i Dag indkaldet Velædle og Velærværdige Hr: Provsten Ruus som benificeret Eier til en Deel i Gaarden Hage, ligeleedes Erich Synwe, som er Formynder for Mons Olsøn Høyland, der er Eier for en part i Gaarden Gawle. Til Vidner i Sag er indstevnt til i Dag under Lovens Faldsmaal efterfølgende Vidner, neml: Lars Larsøn Bygd, Ole Larsøn Helgeland, John Larsøn Fliseran, Christen Hage, Lars Strøm/m/e, Niels Tollefsøn Upqvite, Johannes Tveite, Anne Stephens Datter Upqvite, Gøri Lars Datter Mæland og Gunnilde Strøm/m/e, og dernæst bad Retten vilde imodtage disse anoterte Vidners Eedelige Forklaring og Anviisning med fornødne Qvæstioner og saa videre efter sin Stevnings Formæld, den hand i Rette lagde bilagt med lovl: stemplet papiir, og vil fornem/m/e om de alle indstevnte Møder; Dend i Rette lagde Stævning er saa lydende:

De udj Stævningen benævnte Vederparter Mødte Alle og Vedtog lovl: Warsel.

Gaarden Gawle[s] Eiere og Beboere tillige med Citanten declarerede at være forliget førend de kom her paa stædet, det alt imel: Gawle og Brathole aldeles herefter som forhen og fra gl: tiid skal blive imel: disse tvende Gaarders Kan og skifte efter som gamle Mærker været haver, uden at have mindste Deel i den/n/e Process og Rettergang og de der af flydende Omkostninger.

Citanten paastoed {sine}, at da intet Forliig var at erholde med Hages Beboere, {po} urgerede hand paa Vidnernes Examen.

De indstevnte Vidner mødte Alle, da Eedens Forklaring blev Dem forelæst, og formanet af Dom/m/eren at blive ved Sandhed.

1te Vidne, Lars Larsøn, boende paa Gaarden Bøyg, sagde sig gl: 52 Aar, er i 3de og 4de Leed med Citanten beslægtet, er barnefødt og opfostred paa Neste Gaard Mæland, Vidnede: Traae var begiærende følgende Qvæstioner fremsat, og at Retten derom vilde Modtage Widnernes Forklaring, med Reservation om fornødne Sub-Qvæstioner: 1 Qvæst: om Vidnet ikke veed at Mærket imel: disse 2de Gaarder begynder i Aadnakke-Skaret, der fra til Bue-Veien i lige linie ned til Mærkes Hougen, og følger sam/m/e Linie tvers over Hole Elven til Stoer Elven. 2det: om Vidnet ikke veed at Mærket har været efter Giærdet paa Scheide-Fladerne, og begge Parter har brugt paa hver sin Siide til Giærdet. 3de: om ikke Vidnet kan Erindre at saadan brug har været nu i 30 Aars tiid eller længer. 4de: om Vidnet og ikke veed, at Gaarden Brathole fra gl: tiid af og endnu stædse varende har havt sit Bue-Række til {dere} sit Zætter-Boelig op igien/n/em {Hage} \Haven/, som nu af Hage Mænd er bleven Dem formeent. 5te: om Vidnet ikke veed at Hage Mænd har indgiærdet af fælles Hage og Fæe-beite en stoer Viide, Brathole Manden til stoer skade. 6te og sidste: om Vidnet paa disse stæder kand gjøre Anviisning. til 1te Qvæst: svarede Vidnet, har ej hørt videre af sin sal: Fader end om Mærkes Haug og op i Bue-Veien. til 2den svarede, Veed intet herom. til 3de Resp: Det er 23 Aar siden hand drog fra Mæland, og Giærdet var paasat før dend tiid.

til 4de svarede: Ja, det er som omspurt. til 5te svarede, ja, for 7 Aar siden indgiærdede Hage Mændene et stykke Mark af fælles Fæe-Hage. til 6te svarede, kand giøre Anviisning paa det hand har forklaret.

Parterne var begiærende, at Retten vilde give dem Nogen Frist, at de med Rettens Middel kunde gaae i Marken til de omtvistede Aastæder, for at giøre Forsøg om Forliig, og i fald saa blev, Retten da efter deres Anviisning vilde Nedsætte Markeskiældet. Den/n/e Parternes Paastand blev dem billiget. Og blev de forenede saaleedes som følger: At neere ved Store Elven, efter Parternes Anviisning, blev Nedsat Een Markesteen tæt ved Mærkes Gars Enden, som viiser opefter ved Garen i trende efter hinanden Nedsatte Markesteene med Vidner hos og Kul Underlagt, samt 2de Glopper i Jordfaste Steene, som viiser i sam/m/e Linie tvers over Hole Elven i Een der huggen Gloppe i Een Jordfast Steen tæt oven for Vejen, sam/m/e viiser op endnu i lige Linie op ad igien/n/em Hagen til trende hugne Glopper og tvende Nedsatte Markesteene med Vidner hos og Kul under, denne

1765: 189

1765

sidst benævnte Markesteen staar i Mærkes-Hougen tæt under Almindings Vejen, som viiser endnu længer op ad i sam/m/e Linie, udj Een Jordfast Steen hugget Een Gloppe som viiser op udi tvende efter hinanden Nedsatte Markesteene, dend sidste viiser op udi Een Gloppe i Gillen, derfra længer op udi Een Gloppe i Enden af Gillen i et berg, sam/m/e viiser op i Nord-West i tvende efter hinanden Nedsatte Markesteene, dend øverste viiser op udi Een Gloppe i Een Jordfast Steen tæt under Bue-Vejen, sam/m/e viiser atter op i Een Gloppe udi Een stoor Steen, derfra op i Een Needsatt Markesteen, sam/m/e viiser op i Nord-West til Een Gloppe hugget i et Skarv, der viiser op til Een Markeskiæld steen i Aadnakke-Scharret, som er Ende Mærket, der viiser i høyeste Fieldet. Paa dend Østre Siide af disse Mærke Eier Hage, og paa dend Westre Siide Brathole.

Videre sagde Parterne, det de foruden den/n/e Forening om det Nedsatte Markeskiæld, end og er forenede det Hage skal have Giærde-Fang af brake og andet Rusk paa Scheidsflaaderne.

End videre blev Parterne forEened om det Mærkes Giærde skal paasættes efter det Markeskiæld som i Dag er Nedsatt, saavidt sam/m/e viiser af Field i Fiære, da Enhver Giærder halvdeelen, siden begge Gaarder lige skylder.

Procurator Traae paastoed de indstevnte Vidner forhørte betræffende Bue-Række Veien, siden der om intet Forliig kand træffes; som er Andet Vidne, Ole Helgeland, John Fliseran,, Giøri Mæland, Gunnilde Strøm/m/e og Knud Fliseran. Resten af Vidnerne frafaldes for den/n/e sinde, var ellers begiærende det den 4de Qvæst: til første Vidne for disse Vidner her maatte fremsættes, og deres Svar Modtages.

2det Vidne, Ole Larsøn, boende paa Gaarden Helgeland, sagde sig gl: 50 Aar, er barneføed paa Neste Gaard Mæland, er i 3de og 4d Leed med Citantens Moder beslægtet. Til dend ved 1te Vidne fremsatte 4de Qwæstion svarede Vidnet, ja, det er som omspurt saalænge som Vidnet kand Mindes. Dom/m/eren tilspurte Vidnet, om hand Nogensinde har hørt tale om det Gaarden Brathole i fordum tiider har havt anden Bue-Række Vei til deres Zætter-boelig, end den/n/e nu omtvistede. Resp: Nej, sagde ellers at kunde giøre Anviisning paa den/n/e omtvistede Vei.

3de Vidne, John Larsøn, HuusMand paa Gaarden Fliseran, sagde sig gl: 53tie Aar, er føed paa Gaarden Hage, var 18 Aar gl: da hand drog fra Gaarden, er ingen af Parterne enten beslægtet eller besvogret, til dend ved 1te Vidne fremsatte 4de Qvæst; svarede Vidnet, ja, saa længe hand kand mindes har Brathole brugt dend nu omtvistede Vei med deres Creature baade op og Need, og kand giøre Anviisning paa Veien. til Dom/m/erens ved andet Vidne fremsatte Qvæst: svarede dette Vidne, har ej hørt saadant. Halwor Hagen tilspurte Vidnet,

om Brathole farer med sine Kløver sam/m/e Vei. Resp: har ej seet det, kand ej sige Noget der om.

4de Vidne, Gyri Lars Datter, er Enke og Huus-Kone hos Claus Mæland, er 62 Aar gl:, er fød paa Gaarden øvre Mæland, som ligger tæt her ved, er i 3de og 4de Leed med Citant:[s] Moder beslægtet. til Citantens ved første Vidne fremsatte 4de Qvæst: svarede Vidnet, saa langt Vidnet kand Mindes har Brathole stedse havt dend nu omtvistede Bue-Rekke Vei, hvor om Vidnet kand gjøre Anviisning, og aldrig hørt sige det Brathole Nogensinde har havt anden Bue-Rekke Vei, Veed intet at sige hvor Brathole har faret med deres Kløver.

5te Vidne, Gunnilde Johan/n/es Datter, værende i Vilkoor hos hendes Søn paa Gaarden Strømme, sagde sig gl: over 80 Aar, har været paa Gaarden Strøm/m/e, som er Nest her ved liggende, i 55 Aar, deels boendes og deels i Vilkoor hos sin Søn. Til Citantens ved 1te Vidne fremsatte 4de Qvæst: svarede Vidnet, alt fra dend tiid Vidnet kom her at boe, har Brathole stedse med deres Creature brugt dend Bue-Række Vei, hvor om nu tvistes, og sam/m/e faret op og Need saa ofte de behøvede, har aldrig hørt tale om anden Bue-Vei, Men naar det har været slemt Veir, har de faret med deres Kløver om yderste Gaardene. kand gjøre Anviisning paa Bue-Veien.

6te Vidne, Knud Nielsøn, Vilkoor Mand paa Gaarden Fliseran hos sin Svoger, sagde sig gl: 80 Aar, er fød udi bøygden paa Gaarden Mørqwe, har boet paa Gaarden Hage i 24 Aar, og er over 20 Aar siden hand fløttede der fra til Gaarden Fliseran, er ingen af Parterne widendes beslægtet. Til Citantens ved 1te Vidne fremsatte 4de Qvæst: svarede Vidnet, at saalænge hand boede paa Hage, havde Brathole til deres Creature

1765: 189b

1765.

dend nu Omtvistede Vei at fare op og Need, Men Naar de kom for tiilig Need fra Zætteret, bad de om Love at Reise Need, Men ellers ikke, har aldrig hørt Brathole har havt anden Vei, Men med Kløver fra Zætteret for de ej dend Vei Need, men foer over deres Egne Marker. Men hvad der er passeret siden Vidnet Reiste fra Hage, Veed hand ej, kand gjøre Anviisning paa Bue-Række Veien. Sagde ellers her ved at erindre det Vidnets Huustroe er besvogret med Dognald Hage. Halwor Hage tilspurte Vidnet, om Brathole foer med deres Creature oftere paa dend omvundne Vei, end 2de Gange om Aaret, neml: Vaar og Høst. Resp: jo, det kunde hende, Naar ondt Veir indfaldt, det de da oftere end 2de Gange om Aaret maatte Reise Veien med Creaturene.

Endelig declarerede Parterne Forliig saaleedes: At Brathole beholder deres Bue-Rekke Vei saaleedes som dend til den/n/e tiid været har, at op- og Need-fare med Creaturene naar fornødiges: dog at Gaarden Hage har Frihed at stenge den/n/e Bue-Vei igien/n/em deres Marker, saa forsvarligen at intet Creatur derved kom/m/er til skade, og at Veien for Brathole bliver U-behindret.

Som intet videre var at foretage, bliver nu at gjøre følgende beregning: Citantens Udgifter: 1° for Mænds Opnævnelse 1 rd:r, Stævningen med det stemplede Papiir og dens Forkyndelse 1 rd:r 3 mrk:, incamminations penge 5 mrk: 4 s:, Rettens Persohners Underholdning med de Mange Vidner 4 rd:r, Procurator Salarium med hands Reise og Umage 3 rd:r, er tilsam/m/en 10 rd:r 2 mrk: 4 s: Her nest blev beregnet Rettens Løn, som er, Sorenskriverens skyds fra sin Gaard og op til Wangen 4 ½ Miil, er 5 mrk: 4 s:, ligesaa hiem igien. fra Wangen og her op til Fields 2 ½ Miil, har Citanten skydset, Diet Penge for 2de Reise Dage 8 Mrk:, er 3 rd:r 8 s:, som formedelst en Anden Forretning Modereres til 2 rd:r, Den/n/e Dags Forretning 2 rd:r, LaugRetten per Mand 24 s:, er 2 rd:r, Lensmanden 1 rd:r, tilsam/m/en den/n/e Forretnings Omkostning 17 rd:r 2 mrk: 4 s: Da som Citanten, der har opfordret Retten, betaler efter den beregning ad Acta er tilført til Retten 7 rd:r, blev imel: Parterne sluttet det de indstævnte betaler til Citanten 7 rd:r 2 mrk: 4 s:, og saaledes den/n/e Forretning sluttet.

Dend 26de Junj blev Retten betient paa Gaarden Binden Wosse Thuun, beliggende i Wosse Fogderie og Præstegield samt Winie Kirke-sogn, med efterskrevne Eedsvorne Laug-Rettes Mænd som efter Loven er opnævnt, sc: Knud Ringheim, Ole Fladeqwal, Lars Egdetwedt, Godschalk Winie, Torgis Jernes, og Størk Hole. Nærværende inden Retten Lensmanden Knud Olsøn Ringheim.

Hvor da for Retten fremstod Bøygde Procurator Niels Traae for Leilændingen Swend Andersøn, der selv for Retten er Nærværende, og boendes paa Gaarden Binden Sogne Thuun, beliggende i Sogne-Fogderie, Wosse Præstegield og Opheims Kirke-sogn, og gav tilkiende, det hand med Mundtlig Warsel til den/n/e Tægte-Dag her til Aastædet har ladet stævne og indkalde Sogne-Præsten, Velærværdige Hr: Provsten Ruus, der pro Officio er benificeret Eier her til Gaarden Binden Wosse Thuun, med de her paa Gaarden boende Leilændinger, Ole Anders: Binden, John Brynildsøn og Knud Johnson, for at være Nærværende ved lovl: Markeskiælds Needsættelse imel: disse 2de Thuun efter begge Parters Forening og Anviisning hvor Markeskiællet skal Needsættes. Alt i Allerunderdanigst Følge Kongl: Allernaadigst Rescribt og Bevilling af 24de Maj sidstleeden, det hand i Retten lagde, og vilde fornem/m/e om de jndkaldede Møder. Det fremlagde Rescribt er saa lydende:

For Sogne-Præsten Hr: Morten Ruus mødte den Dan/n/emand Lars Hægland, efter Forlangende af Willum øvre Winie, og fremlagde bem:te Hr: Provstens skrivelse af 24de Junj med indlagde Forliig til Steenings Forretningen, der alt er saa lydende:

Ligeleedes Mødte de 2de Vidner ved Forliiget, Erich Olsøn Sundwe og Ole Christophers: Opheim; End videre Mødte de indkaldede Leilændinger her paa Wosse-Thuunet, der med Citanten i Jorddrottens Nærværelse har sluttet og indgaet oven anførte Forliig, hvorefter Markeskiæld skal Needsættes.

1765: 190

1765.

Begge Gaarders beboere Vedtog det oplæste Forliig i et og alt rigtig at være, sigende at være U-fornøden de 2de Vidner om Forliiget at anhøre, men at sam/m/e med Rettens Middel og Parterne følger i Marken for at paasee det Markeskiældet efter Parternes Anviisning følger Forliiget. Og blev da Vedtaget at Rettens Middel og Parterne samt de 2de Vidner strax at forføye Os i Marken, for at Needsætte Markeskiæl imel: disse 2de Thuun. Og blev da efter begge Thuunenes Opsiddere, deres Anviisning og paa deres eget An- og Til-svar, siden Retten ingen Oplysning om Eiendom/m/ene haver, følgende Markeskiæld Needsatte.

1te Post efter Forliiget, uden for Vaar støelen, som tilhører Sogne-Thuunet, bliver dend tilhørende, Og strækker sig til Sort-Elven, som gaar lige Need i Synswold eller Stoer Elven.

2den Post efter Forliiget, betræffende Swartens og Martrems Støelen, hvor udi Wosse-Thuunet har Een 3de deel i alt, undtagen de gamle Slotter, som tilhører Sogne-Thuunet, men i Matreims Støelen haver Wosse-Thuunet halve deelen, undtagen deres gamle Slotter, som Wosse-Thuunet desuden beholder; Ere imel: disse Støele følgende Markeskiæld Needsat, som bgynder i Bredde-Growen, som bytter fra Flade-Fieldet og lige Need i Syndswold eller Stor-Elven, paa den Nordre Siide af disse Mærker Eier begge Thuunene hver sin halve deel, men paa den Søre Siiden af Mærket eller Groen Eier hvert Thuun Een 3de Deel. Den {sidst} først benævnte Nordre Siide er saaleedes skift begge Thuunene imel: i den øverste Ende af Breed-Growe-hammeren er hugget Een Gloppe som viiser i Nord-Ost i 3de efter hinanden huggede Gloppe, den sidst om/m/eldte Gloppe er hugget i Brødre-Steenen og viiser i sam/m/e Linie udi 3de Andre efter hinanden huggede Gloppe, dend sidste Gloppe er hugget i en Maadelig stoer Steen, hvor udi atter blev hugget fierde Gloppe, som viiser i Øst {need til E} i tvende efter hinanden huggede Gloppe, der viiser i lige Linie Need i Stor-Elven; Needen for disse

Mærker Eier Wosse-Thuunet, og oven for Eier Sogne-Thuunet. Hiem/m/en for Martrems-Stølen udi en Jordfast Steen hugget Een L Gloppe, den Eene Ende af samme viiser i Øst, udi Een Gloppe ved Stor-Elven, og saa need i Elven, den Anden Ende af L Gloppe viiser hiem igien/n/em Lien i Sør udi fiire efter hinanden i lige Linie huggede Gloppe, hvor af dend sidste er hugget i Een Jordfast Steen i Breed Growe-Wadet, paa Østre Siide af disse Mærker Eier Sogne Thuunet, og paa Westre Siide Wosse-Thuunet. Needen ved Stor-Elven udi Een Houg kaldet Markesteens-Hougen, blev Needsat Een lovl: Markesteen som viiser op igien/n/em Sæls-Bøen imel: Sæls Huusene, i Een liden Ham/m/er, hvorudi blev hugget \en/ Gloppe, som viiser op i sam/m/e Linie op i høyeste Field Rusten. Paa Søndre Siide af disse Mærker Eier Wosse Thuunet, og paa Nordre Siide Sogne-Thuunet. Nok ved sam/m/e benævnte Stor-Elv blev udi Een Houg Needsat Een lovl: Markesteen som viiser op udi Een stoer Steen, hvor udi blev hugget Een Gloppe som viiser lige op i sam/m/e Linie i Field Rusten. Paa Søndre Siide af disse Mærker Eier Sogne Thuun, og paa Nordre Siide Wosse Thuun. Ennu blev ved benævnte Stor-Elv, som er Mærkes Elv imel: Opheims og Bidnes Gaarder, blev udi Een stoer Steen hugget en Gloppe som viiser op til en Anden Gloppe hugget i Een Steen, sam/m/e viiser og op i Field Rusten. Paa Søndre Siide af disse Mærker Eier Wosse-Thuun, og paa Nordre Siide er det efter Loven fællig, saasom det er Field.

Den 3de Post har sit Forblivende efter Forliiaget, at Wosse Thuunet beholder for sig Alleene Aasen, Mølle dam/m/en og Fiske-Vandet, samt Øde-Jorden, dog skal Aasen saaleedes forstaaes at Wosse-Thuunet Eier i Øst til Miaadahls Rusten, hvor der blev Nedsat følgende Markeskiold: tæt ved Post Veien i en Jordfast Steen hugget en Gloppe som viiser i Nord efter Rusten i trende efter hinanden huggede Gloppe, den sidste viiser udi {Een Skiæ} tvende efter hinanden Needsatte Skiæl-steene, den sidste viiser atter i Een Gloppe, der viiser i Nord til Følkes Groen, og siden skifter Groen imel: Thuunene. Østen for disse Mærker Eier Sogne-Thuunet.

Den 4de Post efter Forliiaget, skal saaleedes forstaaes, at Wosse-Thuunet ikkun haver den om/m/elte Bue-Række Vei

1765: 190b

1765

Naar Uveir paakom/m/er, Men ellers bliver Veien i Almindelighed deres Støels Vei at fare til og fra Støel, i det øvrige forbeholdes efter Postens Indhold.

Som intet videre var at forrette, paastoed Traae Citantens Omkostninger i den/n/e Forretning, som er, for Mænds Opnævnelse 2de Gange, 2 rd:r, Stævningens Forkyndelse første Gang med tvende Gange incamminations Penge, for begge Sessioner Rettens Personers Underholdning, Ansøgning til Kongen, med Procurator Salario, billigst i Alt med 16 rd:r 4 mrk: 8 s:, foruden Rettens Løn som de behager at beregne, som er, Sorenskriverens skyds fra sin Gaard og op til Wangen 4 ½ Miil, er 5 mrk: 4 s:, ligesaa hiem igien. fra Wangen og her op til Fields 2 ½ Miil, har Citanten skydset, Diet Penge for 2de Reise Dage 8 Mrk:, er 3 rd:r 8 s:, som formedelst Een Anden her oppe Allerede holden Forretning Modereres til 2 rd:r, den/n/e Dags Forretning 2 rd:r, Laug Rettet per Mand 2 mrk:, er 2 rd:r, Lensmanden 1 rd:r, tilsam/m/en Rettens Løn 7 rd:r. Traae sagde ellers det hands Principal tilforn har udlagt til Retten 6 rd:r, saa at hands Omkostninger i alt bliver 29 rd:r 4 mrk: 8 s: da som Citanten betaler Retten efter den Beregning ad Acta er tilført, blev Parterne forenede det Wosse Thuunets beboere betaler til Citanten 10 rd:r til Michaeli indeværende Aar, og saaleedes den/n/e Forretning sluttet.

Dend 3de Julj blev Retten betiendt paa Gaarden Mølster, beligende i Gulfierdings otting og Wangens Kirke-sogn paa Woss, med efterskrevne Eedsorene Laugrettesmænd, der efter

Loven er opnævnt, sc: Anders Dugstad, Torbiørn Rogne, Erich ibdm., Anders Giere, Swend Emstad, Torgis Giernes, Ole Gerager og Andrs Germe, nærværende Lensmanden Knud Olsøn Ringheim.

Hvor da for Retten fremstoed Biørne Mathiasøn Mølster og gav tilkiende, det hand med Muntl: warsel til den/n/e tægte dag her til Aastædet har ladet stevne og indkald sin Grande Torgier Davidsøn Mølster, widner at anhøre, om hvorleedes hand har optaged og anlagt weiter, hvor ej forhen weiter har wæret, Citanten paa hands Eiendom til skade. item, at den indstevnte har opbygte huuse, Citanten paa sine huuse til fornærmelse, samt til trængsel paa ældgamle weie. og endelig, at faae Rettet alt misligt, som kand være mod gam/m/el Kahn og brug. om alt Dom at modtage, og at svare processens omkostning. Til widner udj sag, er under Lovens faldsmaal indkaldet tvende beskikkelse widner, Knud og Johan/n/es Ringheim, Knud Lunde, Jon Davidsøn Gerstad, Swerqve Andersøn Gære, Biørne Willumsøn Græwle. Lars Johansøn Berge og Torbiørn Johan/n/essøn ibdm., Siur Ellingsøn Finne, Mons Knudsøn Qwitne, Gudwe Mølster, Synnewe Davidsdatter ibdm., Michel Wangen, Lars huusmand paa Mølster, og Peder Olsøn, tienende paa Ringheim, og Iwer Iwersøn Mosefind. wil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Procurator Traa møtte for Torger Davidsøn Mølster, der selv er nærværende, og sagde, føren hand kunde acceptere den/n/e af Biørne Mølster incaminerede stevning, som icke harmonerer eller stem/m/er overeens med dends Forkyndelse, wilde hand endnu som før, som mange gange er skeet, tilbyde sin grande Biørne Mølster Et Kærlig Forlig. først hvad anbelanger det omtvistende hoolweiter og wand, som Torger Mølster og hands sal: Fader med store bekostninger, slæb og arbeide har optaged, et unøttig støcke jord, samt et forderveligt wand, som war begge brug til skade og fordervelse, men nu er blevn dem begge til nøtte, vil saa tilbyde ham end nu som før, at deele med ham sam/m/e wand den halve part, naar som hand, Biørne Mølster, vil deele med Comparenten det som hands Forfædere har optaged af wand. angaaende huuserne, da tilbydes Citanten end nu som før, at det vedhuus som staar Citantens stavbue for nær, skal fløttes saa langt fra som fornøden kand eragtes. hvad brug angaar, da om Citanten kand wisse nogen stæd, at den indstevnte har brugt mod Marckeskiolds brevet, vil hand imindelighed Rette sam/m/e og skaden erstatte. begierede Citantens svar paa dette tilbud.

Citanten svarede til første post, det hand vil at wandet skal have sin Naturlig gang og fald, saa at det som kom/m/er af Citantens weite falder over den indstevntes bøde: ligesaa, at det wand som kom/m/er af den indstevntes weite, skal kom/m/e over Citantens bøde, og ei trækkes forbi Mercke. til 2de post, swarede, det vedhuuset er bygt hands stavbue saa nær, at hand ej kand have det mussefrit: den indstevnte skal aldrig beviise, det hand har tilbudet føren nu, at fløtte sit vedhuus: men Citanten kand beviise at have tilbudet, naar hand kunde faae sig en anden tomt, da at fløtte sit stavbue fra hands vedhuus. den indstevnt har ligeleedes bygt sin stald, øgehuus og smalehuus, 3de huus under Et tag, hvor ickun tvende forhen stoed, saa at disse huuse er kom/m/en Citantens stuevæg saa nær, at hand ej uden med stoer møye kand holde sin stue fri

1765: 191

1765

for forraadnelse, hvilcket vil endres. 3° er optaged en Nye wei, Citanten til skade, der ej forhen har været, føren nu for 3 á 4re aar siden. den/n/e skade at forekom/m/e, sat Citanten tvert over den nye wei 3de gange En høe hæs, men den indstevnte skar hæsser need hver gang, hvor over Citanten maatte betæm/m/e indtil hand havde leilighed at anlæge den/n/e sag. ligesaa uden for huusene er en gro, hvor den indstevnte omtrent for 2 aar siden tog alt wandet til sig, saa at wandet ej alleene udrev En Marckeskiold steen, men end og Citantens bøde der ved blev udrevet. om dette wand og Marckesteenes opsettelse er de bleven forligt,

men skaden paa Citantens bœ, har hand ingen erstatning bekom/m/ed, dog frafaldes paastand om den/n/e skades erstatning. Citanten war ellers begierende, det hand med sin Grande, i Følge Rettens Personer, vilde gaae ud at besee de paastevnte poster, da hand der paa vilde giøre anvisning, om da ved gott Folck[s] mellem handling, forliig kunde træffes. dette proponere[de] blev vedtaget, saa vi alle forføyede os ud til de paastævnte stæder. men, som den indstevnte over alt havde veitet wandet fra Citantens bœ, blev ej noged forlig sluttet. Efter at vi igien war hiem kom/m/en, og Retten atter var bleven sadt, paastoed Citanten de indstevnte vidner forhørte.

Traa for Torger Mølster sagde, det hand mercker at Biørne Mølster ej vil beqvem/m/e sig til noged mindelig forlig, endskiøndt han/n/em saa got tilbud er bleven giordt, men alleene maae ile til process, fandt hand sig fornøden at tilkiende give Retten, hvorleedes den/n/e Muntl: stevning er bleven hands Principal forkyndt, saaleedes: er stevnet til dend 3de Julj om usædvanlig weite og usædvanlig huusebygning, samt weierne til fonermelse, der om at anhøre widner og lide Dom, og betale processens omkostning, hvilcket alt er den/n/e Muntlig stevnings indhold, altsaa har hands Principal, des mindere hands Fuldmægtig kunde være betænckt paa hvad stæd de skulde møde ham. da dog Lovens 1 B: 4 C: 5 art: befaler at der skal stevnes til Et hvis Ting, altsaa formeente hand at stevningen bør afvises, som ulovlig: i fald og mod forhaabning, om stevnevidnerne anderleedes skulde afhiemle stevningen, Reserverer hand til lovlig tiid og stæd sin tiltale til stevnevidnerne efter dend allegerede Lovens 4 C: 6 art:

Kaldsmændene Knud Gære og Erich Ringheim afhiemlede stevningen at være Torger Mølster forkyndt at møde her paa Aastædet q <q til d: 3 Julj> at anhøre widnerne om usædvanlige weiter og usædvanlig huuse bygning, samt nye veie, og at modtage Dom, saa og at svare processens omkostning.

Traa sagde, det Citanten kunde ickun føre sine widner.

Citanten tilbød end nu til forlig, det hand vilde eftergive alle paastevnte poster, naar wandet alleene maatte have sit Naturlige fri og ubehindret løb.

Traa her til swarede, det hand aldeeles og slet icke gjorde det.

de indstevnte widner møtte alle, Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

Iste widne, Knud Olsøn, boende paa Gaarden Ringheim, efter aflagde Eed vidnede, at i den/n/e waar, mindes ej Rettere end at det war sidst i April Maaned, mindes ej datum, war en Mandag Morgen, da kom Citanten til widnet og sagde, det hands grande vilde Reise til Bergen, og som hand havde begyndt paa en hoolveite for at tage hands wand bort fra hands bœ, begierede det Deponent!! og hands grande vilde gaae med for at besee det, da Citanten i deres paahør vilde tale med Torger. da widnet tillige med Johan/n/es Ringheim fulgte Citanten her til gaards paa bøen, hvor Torger sit Folck pløiede aggeren, og som Torger ej var der, sende Citanten bud efter ham. da Torger kom, tilspurte Citanten ham, hvor det kom at hand vilde grave den weite og tage wandet bort fra sit gamle løb, ham, Citanten, til fornermelse. Torger der til swarede, hand tog weiten paa sin egen grund, og spurte ingen der om. Citanten sagde, det er ej ret og mod min willie at Du tager wandet fra sin Naturlige gang. Torger swarede smaat her til, saa der ej falt mange ord dem imellem, formeente at hand paa sin Eiendom arbeidede frit. Citanten tilspurte widnet, om hand icke sagde til Torger, det hand slet icke forbød hm at arbeide paa sin Egen Eiendom, alleene at hand skulde lade wandet have sit gamle fald. Resp: disse ord war meere end en gang talte. 2° Paa den tiid widnet var her, om widnet da ej saa at der gick ligesaa fuldkom/m/en wand af Citantens weiter need over Torger sin bœ, som Citanten kunde faae af Torger sine weiter need over {sin} Citantens bœ. Resp: saa wand i alle weiterne, men hvilcken weiter der havde mest wand, gav widnet ej agt paa. 3° om widnet icke hørte, den omvundene tiid, det Citanten bad Torger, det wandet Nere i weien maatte have sin rette gang, og hvad Torger der til swarede. Resp: jo,

det er saa, men erindrer ej hvad Torger svarede, saasom der faldt megen tale dem imellem.
4° om widnet icke saa at alt det wand

1765: 191b

1765.

som falder af Citantens weiter og av Citantens bœ, det falder need over Torger sin bœ. og om Citanten der ved icke tilbød sig, om noget vand der fra var weitet, wilde hand weite det tilbage igien. Resp: ja, det omspurte forholder sig saa i sandhed, Traa tilspurte widnet, om hand icke den omvundene tiid hørte, af Biørne Mølster nogle trudslers ord saasom, hand skulde hugge Renderne af, med videre, og om widnet icke sam/m/e tiid advarede ham, ej at gjøre det. Resp: kand ej erindre saadant at være talt. men Torger sagde, det Renderne en gang var afhugget, uden at sigte nogen der for.

2det widnede!., Johan/n/es Størkaarson, boendes paa Gaarden Ringheim, efter aflagde Eed vidnede i et og alt lige som første widnet har forklaret og til spørgsmaal swaret har, undtagen til Citantens 3de Qvæstion, her om forklarede vidnet, det Torger svarede Nej, det vidnet ej rettere mindes var saaleedes.

3de vidne, Knud Jonsøn, boende paa Gaarden Lunde, er fød her paa Gaarden, og er Farbroder til indstevnte Torger Davidsøn, sagde sig gam/m/el 58 aar, og er det 35 aar siden hand Reiste her fra Gaarden, efter aflagde Eed vidnede, at da hand war her hiem/m/e, var ej Myrene udlagt i agger, som de nu er, og altsaa ingen hoolveiter i Myrene, som der nu er under aggerne. men oven for Myrene war agger og hoolveiter der under, af de hoolveiter havde wandet sit fri løb need over Myrene og need over en hver sin bœ, og ingen weitede fra eller til sit. og Neere i weien løb wandet need over bøen og efter weien. huusene er meged foranderet siden den tiid. i Ram/m/en paa Biørne sin stue, som den tiid var Et ildhuus, stoed Et vedhuus. agteveien war ganske fri for huus, saa de med alle læss kunde Kiøre ubehindret, men nu icke. saa er og i den agte vei oven for huusene sat en bue. Traa tilspurte vidnet, om hand kand gjøre anvisning paa hands omvundene weiter oven for Myrageren, og hvor langt wandet gick need. Resp: da der over nu er lagt ager, er det en umulighed at kunde gjøre anvisning. 2° om widnet kand mindes i den tiid, at Belsteigene disse tiider paa aaret havde nogen væske af Myrene. {R} 3° om hand kand erindre, at de nu skulde see bedere ud end i hands tiid. til 2den qw: svarede vidnet, væsken gick under jorden af Myrene. til 3de svarede, det er som aaret falder til.

4de widne, Jon Davidsøn, boende paa Gaarden Gerstad, er fød [h]er paa gaarden, og er broder til indstevnte Toger Davidsøn, sagde sig gaml: 35 aar, er 11 eller 12 aar siden hand foer her fra gaarden, {efter aflagde Eed vidnede} sagde om hvad hand kand widne, der om kand og vil hand gjøre anvisning. vidnede, at omtrent for 22 eller 23 aar siden var der ingen weiter i Myrene, men nu Myrene er giort til ager, er der veiter under agerne, men oven for Myrene var ager, og der under weiter som faldt i Myrene, hvor dj weiter war, vil hand gjøre anvisning, og ellers gick wandet siden sin Naturlig gang og fald. Citanten tilspurte widnet, om hands Fader, mens vidnet var hiem/m/e, icke gjorde veiter i Myren. Resp: jo, hand lagde weiter i Myren, føren hand gjorde den til ager, og lod wandet af weiterne have sit fri løb, undtagen wandet af en weite førte hand ved en løbe veite hend paa sin grund, og war det fra dend inderste veite. Traa paastoed sam/m/e qwæst: fremsat til dette widne, som ved nest foregaaende tredie vidne er anført. Til første qw: er forhen svaret. 2de qw: swarede, naar Myrene war over flødig med wand, gick det over Belsteigene, og ellers gick det under jorden, kand ej sige paa disse tiider der at have seet rindende wand, uden det har wæret wed en sterck Regn floe. 3°: svarede, det skiller aar nu som før. Citanten tilspurte widnet, om wandet Neere i Veien, der nu er forflyttet, icke faldt paa Citantens grund. Resp: wandet falt paa Citantens grund, men Parterne tvistede den tiid om wandet, at de begge wilde Eie det, men naar ingen Rørte det, gick wandet sin gang efter weien. 2° om Citantens Fader, i Kleiven udj

weien, der under holdt en weit for det wand som ham tilfaldt. Resp: ja, hand holdt veiten der, og widnets Fader vilde tage den lengere oppe, hvilcket var det de tvistedes om, hvor om widnet kand gjøre anvisning. 3° om der var holdt nogen weit fra den wei og til Reineteigen. Resp: wel fra veien, men ej til Reineteigen. Traa tilspurte widnet, hvem der hold den sidst omwundene weite. Resp: den grov widnets Fader paa sin egen grund, og {Citant} det var her oppe paa weien og ej i Kleiven.

Afskeediget,

Som det var seent paa aftenen, blev sag udsat til i Morgen Klocken 8te slet formiddag.

1765: 192

1765.

Dend paafølgende 4de Julj Continuerede foranførte Sag udi begge Parters overværelse, og er følgende passeret.

{5te Vidne} Citanten tilpurte end videre foranførte 4de Vidne, om {han} \det ikke/ veed at den gamle Kiørsel Vei er bleven fortrængt af den nye opbygte Huuse bygning, Resp: Veed ikke enten det kand være den gl: Vei til fortrængsel eller ikke, men sagde at Huuset er fløtt paa Een Alen op imod Veien, og paa 3 Al: Need i Thuunet. videre spurte Citanten Vidnet, om der ikke ere 3de huuse paa de Tufte som før har været ikkun 2de: Resp: 2de Huuse stode før med Rum imel: hver huus, saa vidt man kunde (.)ippe imel: dem, men imel: Smale huuset og {Mathis} Vidnets Faders Veedhuus var Rum Vei, saa en hver frit kunde gaae. Traae tilspurte Vidnet, om ikke der var en Skygge eller lidet huus i Smale flors Ramen eller brystet, op imod den omvundene Vei. Resp: Jo. 2det: om Vidnet og ikke Veed at disse for omvundene 3de huuse og Noget af det omvundne Veedhuus Tumpt er nu indbegreeben i den nye opbygte Vaanings Tumpt. Resp: De trende omvundne huuse ere indbegreebne i den nye opbygte Vaanings Tumpt, men Veedhuus Tumpten veed Vidnet ikke af at være deri indbegreeben. Citanten lod tilspørge Vidnet, om ikke \for det 3de/ den omtvistede Vei var en frie Agte eller Kiørsel Vei til og fra Thuunet med høe og Korn. Resp: jo, det har været en gl: Kiørsel Vei, som om Vinteren har været meere brugt end om Som/m/eren. 4° om Vidnet ikke veed at der har staaet et huus nær ved Veien som tilhører Citanten, som nu er borttagen. Resp: jo, men det er over 20 aar siden det stoed der.

5te Vidne, Sqwerqwe!! Andersøn {Giære}, er Huusdreng paa Gaarden Giære, og fød paa sam/m/e Gaard, er Søkende barn til indstevnte Torger Davidsøn, sagde sig gl: 69 aar, har tient her paa Gaarden 1 aar, og er det 33 aar siden hand foer her fra Gaarden, sagde, om Noget af hvad hand kand Vidne, der om kand hand gjøre Anviisning. Vidnede, at dend tiid Vidnet tienede her paa Gaarden, var der ingen Veiter i Myrerne {eller Agrene}, men nu Myrene ere gjorde til Ager, er der Veiter under Agerne. men oven for Myrene var Ager. dend tiid var ingen Veiter i Myrene, men Vandet gik need over Myrene naar det var Sne Vand og Regn, og naar det var tør Veir, stoed det i Myrene. Traa tilspurte Vidnet her under, om hand kand mindes at Myrene bar Noget Gres, eller de var meget unøttige for begge brug i dend tiid. 2det: om Vidnet kand erindre hvorledes Bels Teigene var i dend tiid, om de nu ere bædre eller værre, og om de af sam/m/e Vand af Myrene havde Nogen Giødning. Resp: til 1te Qwæst: Jo, paa Myrene var der Gres, men i Diiget eller blød Jord var ikke stort; til 2de Qwæst: Veed intet herom, men Vandet gik som det vilde i store Flom/m/e, og naar det var lidet, gik det {under} \i/ Jorden. Citanten tilspurte Veidnet!!, om hand ikke har seet at Vandet er satt nu fra sit rette Løb. Resp: har seet at der er gravet Veiter i Jorden for hver Mands brug, saa at Vandet falder en nye Gange. 2° om Vidnet ikke veed at {der} af Contra Parten er Vandet leedet fra sin gl: Gang til en Nye. Resp: jo, hand har taget en Veite paa sin egen Grund, hvor veed Vandet har faaet en Nye Gang, som Enhver kand see; 3° om Vandet ikke gaar over Mærke eller Markeskiold, som før ikke har været. Resp: jo, Det gaaer over

Odden, af de 4re Odder som staaer sam/m/en, hvor af Torger Eier de 2de og Biørne de 2de. Videre tilspurte Citanten Vidnet, om der har været, som hand kand mindes, en Veit fra Torgiers Myr og til hands Reine Teig. Resp: Veed intet her om; om Vandet ikke har faldet efter Veien indtil Kleiwen i Bels Teigen. Resp: jo, og naar der var meget Vand, Rand det need paa Bels Teigen paa Davids {pa} part, men nu er Veien annerledes end den tiid.

1765: 192b

1765.

End videre blev Vidnet af Citanten tilspurt, om det ikke vidste at der var holden en Veit udover Mathis, Citantens Faders, bøe under dend Kleiv som Vandet faldt ud over en Teig kaldet Karweroten. Resp: Nej, veed intet om Veiten, men Vandet faldt, somt need paa Citantens Faders Eiendom, og somt need paa Davids part, hvilket de skiftet imel: sig. paa det som Vidnet har sagt, kand det gjøre Anviisning. Citanten tilspurte Vidnet om de til 4de Vidne fremsatte Qwæst: betræffende den gl: Vei. til 1te Qwæst: Resp: Veed intet herom. til Anden Qwæst: jo, der ere 3de huuse under Een bygning. Traae Reserverede til sine Sub Qvæstioner som til forige Vidne. til 1te Qwæst: jo, der stoed Een Skygge, den indstevntes Fader tilhørende. til 2den Qwæst: svarede Vidnet jo, men om Veedhuuset veed Vidnet ingen forklaring at gjøre. til 3de Qwæst: Resp: jo, det var. til 4de Qwæst: jo, der stoed et gl: huus. Citanten tilspurte videre Vidnet, om {hand} \det/ ikke har hørt af Torgier, da hand bygde dend Nye bygning, det Citanten har tilbudt Torger at gjøre Tufte-bytte, paa dend maade hand skulde faa Tuft mod Tuft, og at Citanten gav ham tilladelse at indbygge den gl: Vej, og at faa Tuft hos Citanten, imod at Citanten skulle faa Tuft hos ham igien, saaleedes at hand ikke skulle have sit Møge Kast paa Citantens Stue Veg, som hand nu haver, og om Citanten ikke tilbød ham 2 rd:r godvilligen om hand det vilde gjøre. Niels Traae for Torger Mølster fandt fornøden at protestere mod Vidnets svar paa dend af Citanten fremsatte Qvæstion, siden Qvæstionen angaar allene om Ord som for 5 á 6 Aar skal være udtalte, da dog Lovens 1te Bogs 13de Cap: 23de Art: forbyder at vidner om Ord over Aar og Dags forløb ej maae føres, altsaa haabede hand Qvæstionen af Retten bliver afviist som unøttig, og demitteret til det de belovede Anviisninger for Retten at gjøre, da Comparenten Reserverer sig til dette som nest forrige Vidne under Anviisningen fornødne Qwæst: at fremsætte.

Eragtning,

I følge Lovens 1te Bogs 13de Cap: 23de {Cap:} \art:/ tillades det ikke Vidnet at Vidne hvad der for saa lang tiids forløb kand være talt imel: Citanten og indstevnte Torger Davidsøn, men har Citanten andre Qwæst: at tilspørge Vidnet, bliver de imodtagne.

Citanten havde ej videre at tilspørge Vidnet, som blev demitteret.

6te Vidne, Lars Johan/n/esøn Berge, tienende hos den jndstevnte her paa Gaarden, er fød paa Gaarden Berge, er ingen af Partene beslægtet eller besvogret, sagde sig gl: 34 Aar, kand gjøre Anviisning paa det hand Vidner. og Vidnede: at hand var her paa sin Huusbonds Arbeide, da kom Biørne og bad det Vidnet skulle stige op og see hvorledes hand Arbeide, da syntte Biørne Vidnet hvorledes Vandet havde gaaet før, og da var enda ikke Veiten, formedelst Klakken i Jorden, optagen, da viisede Biørne Vidnet Nogle smaa Veiter, hvorledes de vare optagne før. Citanten tilspurte Vidnet, om ikke Vandet faldt i den/n/e Vaar paa hands Grund, og om det ikke faldt paa den tiid paa Citantens Grund, da hand ingen Nøtte kunde have der af. Resp: jo, det faldt paa Citantens Grund. 2º Om Vandet ikke er sat paa en Anden Gang end det var før, og over et Mærke, som det ikke gik dend tiid. Resp: jo, det gik en Anden Gang, og over Mærket i Ren/n/er, men der gik den tiid ikke saa meget Vand i Ren/n/erne, som der kom siden, men siden dend tiid er der kom/m/en en Nye Veite.

7de Vidne, Torbiørn Johansøn, tiener hos dend indstevnte Torger, er fød paa Gaarden Berge, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, sagde sig gl: 20 aar, om hvad hand kand vidne, kand hand gjøre Anviisning; Vidnede,

at hand sam/m/e tiid blev med sin broder af Citanten kaldt, og Vidnede i et og alt ligesom forrige Vidne.

8de Vidne, Peder Olsøn, tiener hos Halsten Mit-Ringheim, er fød paa Gaarden Jersqval, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, sagde sig gl: 37 aar, om hvad hand kand vidne, kand hand gjøre Anviisning. Vidnede, at hand tienede hos Torgers Moder her paa Gaarden, da saa hand det Biørne band et Hæs paa sin Grund, og at Hæsen strax efter i de sam/m/e Dage var Afskaaren, men hvem det gjorde, veed Vidnet ikke. Citanten tilspurte Vidnet om hand ikke havde Ordre til at kiøre igien/n/em den Hæs som af Citanten var opsadt. Resp: jo. 2° om Vidnet saa om Hæsen var Needskaaret 1. 2. eller 3de gange. Resp: Mindes ej hvor Mange Gange. {og} Og Ordren til at kiøre igien/n/em Hæsen var de begge om at give, baade Søn og Moder.

9de Vidne, Synneve Davids Datter, er hos sin Moder her paa Gaarden, hvor hun og er fød og opaled, er den jndstevntes Søster, sagde sig gl: {imod} 19 aar, {Vidnede} blev tilspurt, om Vidnet veed at Om-Traaen tilhører Citanten. 2° om Vidnet \veed/ at Citanten havde sat Hæs der paa. 3° Om Vidnet veed at dend Hæse blev Needskaaren, og hvor Mange Gange. 4to: efter hvis Ordre og af hvem. Og om Vidnet kand gjøre Anviisning hvor Hæsen har staaet. Til 1te qvæst: svarede, det stæd hvor Hæsen stoed paa, det saa kaldede Om-Traaen, tilhører Citanten. til 2den Qvæst: svarede, det hun saae en Hæse stoed der, men hvem der havde opsadt den, veed Vidnet ej. til 3de Qvæst: saae ej det Hæsen var Needskaaren. til \4de/ Qvæst: Veed intet, men kand viise hvor Hæsen stoed. 5te Qvæs: Om Vidnet ikke veed at der er giort en Nye Vei igien/n/em Hæsen. Jo, der blev kiørt Løv, men veed intet videre. 6te Qvæst: Om der har været kiørt Løv før end for 3 á 4 aar. svarede, for en Høst eller toe siden blev der kiørt Løv.

10de Vidne, Mons Knudson, er her paa Gaarden hos dend jndstevnte, som er hands Morbroder, er fød paa Gaarden Nedre: Qvitne i Bordahlen, sagde sig gl: 30 Aar. Vidnede, at hand havde seet en Hæs staaende paa Om-Traaen, {som} hvis Grund var Citanten tilhørende, men veed ikke hvem som band den op, veed heller ikke om den blev Needskaaren. Citanten tilspurte Vidnet, om det ikke veed at den Nye Vei som nu er, var dend tiid Vidnet kom i tjeneste her paa Gaarden. Resp: kand ej mindes det. 2° Om Vidnet ikke veed at der var en Grind i dend sam/m/e Gar eller Vei som nu er lagt. Resp: kand ej erindre det. kand ellers gjøre Anviisning paa den omvundne Hæs. {Een d 1te} Videre for det 4de, Om Vidnet ikke veed, dend tiid hand tante hos sin Søster her paa Gaarden, om de da ikke arbeidede i dend Teig eller paa de Veiter som ere satte fra sin rette gang og ud til Mærket. Resp: jo, de arbeidde i Myrene, kand og gjøre Anviisning derpaa. 5 Qvæst: om de ikke satte dend Veit ud imod Mærket. Resp: jo, de arbeidde paa dend sam/m/e Veit, men om de kom ud til Mærket, mindes Vidnet ej.

11te Vidne, Biørne Willumsøn, er huusmand paa Gaarden Grævle, og fød her paa Gaarden, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, sagde sig gl: 30 aar, og sagde om det hand Vidner, at kand gjøre Anviisning: {Vidnede} blev tilspurt om hand ikke veed, dend tiid {Vid} hand tante her paa Gaarden, om det ikke var til Lille Træet der var lagt en Nye Vej, eller at der var kom/m/en et nyt Leed eller Grind, meere end den gamle Grind eller Leed. Resp: Da Vidnet tante her, var ingen Vei, undtagen om høsten blev der kiørt nogle Løv Læs. om Leedet kand Vidnet ikke erindre enten det var Grind, eller der var lagt Nogle busker i. 2° Om Vidnet ikke veed at der blev sadt en Hæs i Om-Traaen paa Citantens Grund. Resp: {Vid} var ej her paa Gaarden meere end 3de part, og veed intet videre om Hæsen at sige, end at hand saa dend.

3tio: Om Vidnet ikke saa at Hæsen blev Needskaaren, og de kiørte dend Nye Vei. Resp: Nej, Vidnet saa det ikke. Men Vidnet var her i Arbeides bytte, og da {saa} hørde hand \Drengen/ kiørte den Nye Vei efter sin Madmoders befaling.

Citanten sagde det hand frafalder de øvrige jndstevnte Vidner, dog under Reservation i fornøden tilfælde sam/m/ at føre.

Hernæst Rettens Middel begav sig i Marken for at Modtage Vidnernes Anvisning.

4de Vidne, John Davidsøn Gierstad, anviiste et stæd oppe i den gl: Ager over Myr Ageren, hvor der under dend gl: Ager skulle være en Veite, men som begge Agerne vare i hinanden og vel høyt Voxen med Korn, kune Ingen kom/m/e til at see Veiten. Men et lidet stykke uden for anviiste hand en gl: Veite {under} som var graven af hands Fader før end hand lagde Ageren. Anviiste og her oppe i Møg-Veien, hvor hands Fader i forrige tiider havde Veitet Vandet, men var nu tør. Ligeleedes anviiste \neer/ i Møg Veien i Kleiven, hvor Vandet falder efter Veien, hvor om Parterne nu tvister. Som intet videre var med dette Vidne at foretage, Eedfæstede hand sit Udsigende og Anviisning.

5te Vidne, Swerqwe Andersøn Giere, gjorde Anviisning ligesom 4de Vidne paa Veiterne oven for Myr Ageren, og ellers tillige med 4de Vidne gjorde Anviisning for Alle Veiterne. {Aflagde} \og/ Eedfæstede sit aflagde Vidnesbyrd efter Loven.

6te Vidne, Lars Johan/n/esøn Berge, anviiste os veed Mærke stuben, hvorleedes Ren/n/erne i dette Aar er lagt. Aflagde Eeden og blev demitteret.

7de Vidne, Torbiørn Johan/n/esøn, gjorde sam/m/e Anviisning, og Aflagde Eeden efter Loven.

8de Vidne, Peder Olsøn Ringheim, anviiste hvor Hæsen havde staaet, og hvor hand havde kiørt igien/n/em det stæd. Aflagde Eeden og blev dimitteret.

9de Vidne, Synnewe Davids \Datter/, gjorde Anviisning hvor Hæsen havde staaet, og efter aflagde Vidnesbyrd blev dimitteret.

10de Vidne, Mons Knudson Qvitne, gjorde Anviisning hvor Hæsen havde staaet, og hvor hand med Torger Mølster havde arbeidet paa Veiten. Aflagde Eeden og blev dimitteret.

11te Vidne, Biørne Willumsøn Græwle, hands aflagde Vidnesbyrd blev ham forelæst, og derefter aflagde Eeden.

Citanten efter sin Stævning pastøed Dom.

Traae paa sin Principal Contra Partens Vegne begiærede Sag paa Nogen tiid udsat, for at begegne Sag med Contra Stævning. Ligeledes begiærede hand Udtog af Protocollen i alt hvad som passeret er fra først til sidst paa slett papiir beskreeven Meddeelt.

Afskeediget,

Sag efter gjorde Paastand udsættes til i høst, for LandManden bekom tiid. Da Parterne om Tægte Dagen wed Lensmanden betiids skal blive underrettet. Og betaler Citanten den/n/e Session, saasom Sorenskriverens skyds fra sit hiem her op, ligesaa hiem, samt Diet penge, tilsam/m/en 2 rd:r 2 mrk: 8 s:, som formedelst andre Forretninger Modereres til 1 rd:r 3 mrk:, tvende Dages Forretning 3 rd:r, Laug-Retten per Mand 2 mrk: 8 s, er 3 rd:r 2 mrk:, Lensmanden 1 rd:r, tilsam/m/en 8 rd:r 5 mrk:, da der ved endelig Dom paa Omkostningerne skal vorde Kiendt.

Dend 17de Julj blev Retten betiendt paa gaarden Store-Soue, beligende i Wiiger-otting og Wangens Kirke-sogn paa Woss, med følgende Eedsorene Laugret, der efter Loven er opnævnt, sc: Knud Olsøn Ringheim, Anders Dugstad, Lars Qwale, Herbrand Tachle, Anders Gere, Henrich Ryche, Gietle Repol og Lars Norreqwal, nærværende Lensmanden Knud Ringheim.

hvor da for Retten fremstoed den/n/e gaard[s] beboere, Tosten Knudson, Niels Davidsen og Anders Anfindsen, og gav tilkiende, det de med Muntl: warsel hertil Aastædet til den/n/e Tægte dag har ladet stevne og indkalde gaarden Qwale[s] Eiere og beboere i Gulfierdings otting, sc: Jwer Knudson Qwale, Anders Swensson ibdm:, Swend Larsen ibdm:, Encken Britte Knudsdatter med Laugværge Anders Knudson Dagestad, og Anders Knudson Germe, til at beviise \og anviiise/ med hvad Ret de haver til at bygge Sætter bolig i Citanternes Eiendom: om Eiendom/m/en at anhøre Citanternes stevnte og ustevnte widner, og endelig at modtage Dom saavel i sagen som processens omkostning. til widner er

1765: 194

1765.

under Lovens faldsmaal indkaldet, som og ustevnte vidner, Willum Hellesnes, Knud Dykesteen, Michel ibdm:, Rognald Nestaas, Tron Fladebøe, Peder ibdm:, Siur Schieldahlen, Ole Grimestad, Knud Gillerhuus, Anders ibdm:, Siur Endresen Reqwe, Swend Emstad, og fleere om fornødiges, {vil} her foruden 2de beskickelse widner, Anfind og Anders Lille-Soue, vil fornemme om de indkaldede møder.

Bøygde Procurator Traae møtte for samtlig indstevnte gaarden Qwale[s] Eiere og beboere, og vilde tage til Gienmæle, Reservede al lovlig procedur.

Encken Britte Knudsdatter Qwale[s] Laugværge Anders Dagestad fra sagde sig paa Enckens vegne ingen deel at tage i den/n/e process med dens omkostninger i minste deel, saasom Encken har fra sagt sig bruget i Gaarden Qwale til hendes søn Anders Knudson Germe, dend indstevnte, og der for aldeles intet befatter sig med den/n/e sag, og saaleedes absenterer sig fra Retten.

Citanten paastoed de indstevnte widner forhørte: Edens forklaring blev widnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste widne, Anfind Erichsen, boende her paa Gaarden Lille-Soue, efter aflagde Eed widnede, at i den/n/e som/m/er war widnet med Anders Store Soue oppe i støls havnerne, da siger hand til Iwer Qwale, vi har endelig seed og hørt at i har Kiørt, men ej vist hvor i vilde bygge, føren nu vi seer at i bygger paa wores Eiendom. Iwer Qwale, som stoed der med en deel Folck og byggede paa En steen muuhr som hand vilde have til Floer, og tøm/m/eret laae hos til Sæhlhuuset, svarede: vi {har} Kiørte i fior og op og lagde her, jeg kand icke anden stæds bygge end der ieg finder Tumpft. fremdeeles sagde Iwer Qwale, ieg siger dig det, ieg tilegner mig og her Grunden, og ieg holder paa mit arbeide og bygger, Tøm/m/eret war her i fior, og swillerne var lagt i hob. Citanten tilspurte widnet, om hand icke tilspurte Iwer Qwale om de havde noged gam/m/el brev og Document paa dend Eiendom, de da vilde wisse det, saa det kunde blive ufornöden at føre Process, og hvad Iwer Qwale der til swarede: Resp: ia, det var saa, og Iwer Qwale swarede, ieg kand icke vide det, de kand kom/m/e i sin tiid. da siger Citanten, de kunde giøre os det bekiendt nu. 2° om widnet saa, at den tiid de vare der, om der war noged tøm/m/er sam/m/en hugget til bygning. Resp: Nej. fremdeeles forklarede vidnet, at da hand med Citanten Reiste Need efter fra støllen, møtte de Svend Larsen Qwale og Anders Swendsen Qwale. da tilspurte Citanten dem, om de og vilde bygge der, hvor Iwer Qwale byggede: swarede De ja. da siger Citanten til dem, ja nu warskoer wi Eder, det vi tilegner os Eiendom/m/en og grunden.

2det beskickelse widne Anders Andersen, huusmand paa Lille Soue, efter aflagde Eed widnede i Et og alt til spørgsmaal og giensvar som første widne har forklaret.

3de widne, Willum Isaaksen, er til ophold paa Gaarden Hellesnes, sagde sig gam/m/el 77 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogred, widnede, at hand var 7 aar gam/m/el da hand med sin Fader kom til gaarden Nestaas, og siden kom hand til at boe paa Gaarden Schielde ved giftermal med en gam/m/el Encke, og boede der i 37 aar, som er alt her i bøygden og grandegaard. i widnets ungdom gick hand med sin Fader en Ste: Hans aften op i

Fieldet, for at tage Qwanne. mens de ware der, siger Faderen til ham, wi vil gaae hen i Qwalsdahlen, saa gick de begge. da de havde gaaed noged, siger widnet til sin Fader, hvor er Qwalsdahlen: swarede Faderen, her er vi i Qwalsdahlen, og saa siunede ham Qwalsdahlen, hvor om vidnet sagde at kunde giøre anvisning. fremdeeles forklarede, det hand den omvundene tiid tilspurte sin Fader, hvem der Eiede Qwalsdahlen: Faderen swarede, Gud ved det, min Fader har sagt til mig at den Kaldes Qwalsdahlen, men wiste heller icke hvem der Eiede den. Dom/m/eren tilspurte widnet, at som hand i saa lang tiid og mange aar har wæret her i Bøygden, om widnet da icke har seet det Qwale[s] Creature har beitet og stølet i Qwalsdahlen. Resp: har aldrig seed eller hørt sige saadant. men om Soue, som støler!! der oppe, deres Creature kand have kom/m/ed i Dahlen, kand hand ej vide. Citanten tilspurte widned, om hand ved hvor gam/m/el hands Fader og Farfader var. Resp: Faderen war 80 aar mindere 2 á 3 ugger, og hands Farfader 73 aar gam/m/el, og er det omtrent 26 eller 27 aar siden widnets Fader døde. 2do: om widnet mindes hvor mange Mand der efter hin anden har boed paa Gaarden Qwale, og om nogen af dem har stølet i den nu omtvistede Dahl. Resp: Først boede paa Gaarden Qwal[e] En Mand Knud, som flyttede til Gillerhuus, efter ham kom atter en Mand ved Navn Knud, hand var Fader til Jon Qwale, efter Jon Qwale kom hands søn, den tredie Knud Qwale, som var Fader til disse indstevnte hands Børn, men hørte aldrig det nogen af disse gamle Fædere stølene!! (stølede) i Qwalsdahlen, mens vel at de stølene!! paa mange andere støle!! (stæder?), saa som stedse leiede støel. Procurator Traa for indstevnte Qwals-Mændene tilspurte widnet, 1° om hand ved eller har hørt sige at gaarden Qwale har Eiet eller haft nogen

1765: 194b

1765

Fieldstøl uden disse omvundene Qwalsdahlen. 2° om vidnet og icke ved og har hørt sige, at Gaarden Store-Soue har sin Field-støl som deres Eiendom Haandeberg kaldet, og ej nogen anden stæd. 3° om vidnet icke ved, at Store Soue Mænd stedsvarende og end nu lover frem/m/ede for Leie og afgift til sin benævnte støel. til første Qw: svarede vidnet, har aldrig hørt saadant, har heller aldrig hørt af hands gamle Fader eller Farfader at Qwale ejede Qwalsdahlen. til 2det svarede, de Eier og støler Haandeberg, ved ej om de Eier fleere stæder. til 3de svarede, stundum har det hendt sig, og stundum icke, ej ofte at det har hendt sig.

4de widne, Knud Olsøn, boende paa Gaarden Dykesteen i Gulfierdings-otting, sagde sig gam/m/el 61 aar, er ingen af Parterne beslegtet, men i swogerskab med Qwals.Mændene paa sin Kones siide, widnede, at hands paaboende gaards støls havner ligger nær til Qwalsdahlen, og er det noged uden for det stæd, hvor Qwale Mændene i aar har bygget, at Qwalsdahlen ligger, hvor om widnet kand giøre anvisning, og har ingen af Qwale-Mændene stølet der i de 31 aar widnet har beboet sin gaard, ej heller hørt sige det de nogen tiid har stølet der. i Dahlen er 3de Kiøn (: er ferske Vande :), i enden af det øverste Kiøn er en tompft, som er lig til et huusetompft, men har aldrig hørt sige det nogen har brugt den tompft, ej heller hvad den kaldes. Traa tilspurte widnet her under, om hand icke har hørt at den omtvistede støel kaldes {Korsdahlen} Qwalsdahlene. Resp: Dahlen kaldes øvre og Nedere Qwalsdahlen, men ej det stæd hvor Qwale Mændene nu har bygget. Citanten tilspurte vidnet, om hand icke har seed deres Creature i Qwalsdahlene, om hand da icke har seed at det er en brugt Marck, og at der er Bue weie. Resp: har ofte sprunget der, for at søge efter Creature, men ej gived nogen agt paa det omspurte. Traae paastoed, det hands til tredie widne fremsatte trende Qwæstioner, til dette og alle efter følgende widner maatte igientages, og deres swar Acten tilført. til første Qw: svarede vidnet, har aldrig hørt sige det gaarden Qwale har Eiet nogen Field støl, men har stedse leiet støl. har aldrig hørt sige, det de har Eiet Qwalsdahlene. til 2de qw: svarede, har hørt sige at de Eier stølen Haandeberg, har og {hørt} seet at de støler, har ej hørt tale om anden Eiendom. til 3de svarede, ja, Lille-Soue støller hos dem for leie. Traa her under

tilspurte widnet, om hand icke ved, at sal: Knud Qwale, de indstevntes Fader, Kiørte tøm/m/er til at vilde bygge sætter i Qwalsdahlene, som sin Rette Eiendom. 2° om hand da hørte, at Store-Soue Mænd i nogen maade vilde forhindre ham det. til 1ste sub qvæst: svarede widned, omtrent for 26 aar siden, havde sal: Knud Qwale hugget tøm/m/er og flaattet det over Hamlegrøns wandet, der lagde hand det paa land, hvilket er omtrent en god halv Miil fra Qwalsdahlene, en af disse stocke Kiørte hand et støcke op fra wandet, siden blev alt tøm/m/eret liggendes, saa vidnet ej ved hvor hand wilde bygge. siden kiøbte en et, en anden et andet stocke træ af ham, men aldrig har widnet hør[t] sige det Qwale har haft Eiendom i Qwalsdahlene. til 2det svarede, har ej hørt noged sadant.

5te widne, Michel Knudsøn, boende paa Gaarden Dykesten, er der barnefødt, opdragen og nu boendes, sagde sig gam/m/el 33 aar, og boede hands Fader der paa Gaarden al sin tiid, war 61 aar gaml: da hand døde. og widnets Morfader boede der ligeleedes. widnet sagde ej at være witterlig enten beslægtet eller besvogret med Citanterne, men er i slægt med Qwals-Mændene. widnede, at have hørt sige af sin sal: Fader, det hand havde været med sal: Knud Qwale da hand vilde bygge i Qwalsdahlene, for at søge efter tomt til at bygge paa, og sagde hands Fader, det de havde fundet et stæd, som siuntes saaleedes som der havde staaed huus, men de kunde ej sige om det var saa eller ej. har og hørt sige af sin Fader, det Knud Qwale flaatede tøm/m/er over Hamlegrøns wandet, og war det laved i den tancke at hand wilde bygge sætterboe i {Qw..?} Qwalsdalene, men tøm/m/eret laae der. fremdeeles sagde vidnet, aldrig at have hørt sige, det Qwale Eiede i Qwalsdahlene, eller nogen tiid har beitet der, ej heller har widnet i sin levetiid nogen sinde seed det Qwale Manden har støllet i Qwalsdahlene, men har seet at Store-Soue Creature har beitet der i øverste Field-Rusten. Widnet sagde at kunde gjøre anvisning paa Qwalsdahlene, men har aldrig hørt sige at det kaldes Qwalsdahlene, der hvor Qwale i aar har bygget, til Traa[s] Qw: ved tred[i]e vidne, svarede vidnet, saasom til 1ste, svarede, Qwale har stedse leiet støl, har ej hørt sige at de Eier Qwalsdahlene.

1765: 195

1765.

til 2det svarede, ved at Store-Soue Eier stølen Haan[de]berg, har ej hørt tale om anden Eiendom. til 3de svarede, ja, Lille-Soue for leie. videre sagde widned, det hands Fader havde sagt og fortalt, at da hand og Knud Qwale havde {sagt} funden det stæd som siunes at være tompft, siger vidnets Fader til ham, om saa er, at du bygger dig her støl, hvor vil Du faae stølsved fra: der til Knud Qwale skulde have svaret, det vil ieg faae hos Store Soue for betaling, og dersom de icke vil, stævner ieg dem til Tings.

6de widne, Rognald Rognalsøn, wærende hos sin søn paa Gaarden Nestaas, sagde sig gam/m/el 65 aar, og at være lige nær beslægtet til begge Parter, er barnefødt her paa !!her paa!! Gaarden, er 35 aar siden hand kiøbte gaarden Nestaas, der er af Grande Gaardene, beboede gaarden i 31 aar, og saa overlod den til sin søn, har nu været hos ham i 4re aar, widnede, i al sin tiid aldrig at have hørt sige eller seed det Qwale har haft nogen Eiendom eller brug i Qwalsdahlene, men Store Soue[s] Creature har beitet der. hørte vel sige, omtrent for 26 eller 27 aar siden, det Knud Qwale, som var Fader til disse indstevnte Qwale Mænd, {br} førte tøm/m/er over Hamlegrøns-wandet, men hvor hand wilde bygge, eller hvor tøm/m/eret siden blev av, har widnet ej hørt. har seet, det sam/m/e Knud Qvales søn/n/er der i Marcken i den/n/e som/m/er har bygt sætter bolig, men det er ej i Qwalsdahlene, men lengere her hiem/m/e i Stor-Heien, der er Store-Soue tilhørende. Til Traa[s] ved tre[i]e vidne fremsatte Qw:, svarede widnet, saasom til 1ste svarede, har ej hørt det Qwale har Eiet nogen Field-støl, har heller aldrig hørt sige det Qvale Eiede i Qwalsdahlene. til 2det svarede, Haan\de/berg er Store-Soue[s] Field-støl, og Store Heie er et Navn i støls Marcken. til 3de svarede, til Lille Soue for leie. sagde Ellers at kunde gjøre anvisning paa Qwalsdahlene,

støllen Haandeberg, og det der udj Marcken beliggende Store-Heien, hvor nu Qwale Manden har bygt.

7de widne, Tron Isaaksøn Fladebøe, nu boende paa Gaarden yttre Aalviigen i Hardanger, sagde sig gam/m/el 57 aar, er ingen af Parterne witterlig beslægted, widnede, at have boed omtrent i 22 aar paa Gaarden Fladebøe udj Hardanger, [h]wis støel grenser udj Fieldet imod Store Soue, saa de stedse i den tiid har stølet horn mod horn og Kløv mod Kløv. har aldrig hørt sige eller seed i al den tiid det Qvale havde nogen Eiendom i Qvalsdahlene, eller har støllet det, men føren widnet kom paa Fladebøe at boe, hørte hand sige, det Knud Qvale Kiørte tøm/m/er og havde sagt at vilde bygge {i Qv} paa sin Eiendom, men i Qvalsdahlene kom hand aldrig. Vidnet har og hørt sige af sin forman[d] Aamun Olsøn Fladebøe, som var 90 aar gam/m/el da hand ved døden afgick, det hand sagde, at aldrig havde nogen anden haft Qvalsdahlene i hævd end som Store Soue. det stæd hvor Qvale Manden i aar har bygt paa, er oppe paa Heien, og af Hardangerne kaldes Øge-qviile, og ligger sam/m/e i Store-Soue[s] støels Marck, og stølen kaldes Haandeberg. om alt widnet sagde at kunde giøre anvisning. og har vidnet aldrig hørt nogen paaAnke eller paatale paa disse Store Soue[s] brug og Eiendom. Traa frafald de 3de forhen fremsatte Qvæst: som uformøden til dette vidne at fremsætte.

8de widne, Peder Olsøn, boende paa Gaarden Fladebøe i Hardanger, sagde sig gaml: (5?)6 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogret: widnede, at være fød paa Gaarden Fladebøe, har først i nogle aar styrt Gaarden med sin Moder, og siden beboed den i 24 eller 26 aar, og stølede gaarden Fladebøe udj Fieldet mod Store Soue horn mod horn og Kløv mod Kløv. har i al sin tiid aldrig hørt sige eller seed det Qvale har stølet der, men stedse Store Soue upaaAncket og upaatalt. og har stedse Store-Soue tillige med Fladebøe beittet i Qvalsdahlene upaaAncket og upaakært. det stæd som Qvale i sommer har bygt paa, kaldes i Hardanger Øge qvile, og ligger ei i Qwalsdahlene, men oven paa Heien, som er i Haandeberg støels Marck, Store Soue tilhørende, det vidnet ej anderleedes er widende. om alt widnet sagde at kunde giøre anvisning. {til Traae ved tredie vidne fremsatte}

9de widne, Siur Tollefsøn, værende hos sin søn paa Gaarden Schieldahlen, sagde sig gaml: 65 aar, er fød paa grande gaarden Grimestad, og Schieldahlen liger i Bøygden ude paa Dahlene, er ingen af Parterne witterlig enten beslægted eller besvogret, har boed paa Schieldahlen

1765: 195b

1765.

I 36 aar, og i 2 aar været hos sin søn, widnede, at i al den tiid hand kand mindes, har Store-Soue brugt, upaaAncket og upaakiert, under deres støl Haandeberg den Heien som Qwale Manden i den/n/e som/m/er har bygt, ligesaa beitet i Qwalsdahlene. har aldrig hørt sige det Qwalsdahlene tilhørte Qvale, ej heller seed det de nogen tiid der har stølet. kand giøre anvisning paa alt benævnte. for mange Aar siden hørte hand sige det Knud Qvale Kiørte tøm/m/er for at vilde bygge i Qvalsdahlene, men kom der icke, saa tøm/m/eret blev bort ført igien, har ej hørt tale om Aarsagen eller nogen paatale, saa widned ej ved videre her om at forklare.

10de widne, Ole Tollefsøn, boende paa Gaarden Grimestad, som ligger her strax ved, er broder til Nest foregaaende 9de vidne, sagde sig gam/m/el over 80 aar, er ingen af Parterne beslægted eller besvogret, har boed paa Gaarden Grimestad i 40 aar, widnede, at i hands unge dage gick hand med tvende andere paa Jagt i Fieldene og leete efter dyr og Biørnen, og som de saa gick, kom de udj En Dahl: da spurte widnet de tvende andere sine Kam/m/erater, hvad det var for En dahl: hvor til de svarede, at den blev kaldet Qwalsdahlen. sagde ellers aldrig at have hørt eller seed det gaarden Qwale i den Dahl har haft nogen Eiendom eller brug, men vel hørt det de der har haft et gam/m/el Kan. der imod har Store-Soue stedse upaaAncket brugt den nu omtvistede Qwalsdahlen. der hvor Qvale i den/n/e som/m/er har bygt, er oppe paa

Heien, langt fra Qwaldahlen, og er stedse brugt af Store Soue under Haandeberg støls marck. kand paa alt giøre anvisning. Traa holt ufofnøden at spørge vidnet videre.

11de vidne, Knud Brynildsøn, boende paa gaarden Gillerhuus, sgde sig gam/m/el 60 aar, og er Farbroder til Anders Qwale sin Kone, widnede, at være fød paa Gaarden Emstad, som ligger strax her ved. har al sin tiid hørt sige at den Dahl som ligger langt borte i Fieldet, kaldes Qvalsdahlen, men har aldrig hørt sige det Qwale enten har Eiet eller brugt den. kand giøre anvisning paa Dahlen. ved intet videre.

12de vidne, Anders Nielsøn, boende paa Gaarden Gillerhuus, sagde sig gam/m/el 41 aar, og er det tvende af hands Søstere der er gift og boer paa Gaarden Qvale, hvis Mænd nu her er indstevnt, vidnede, al sin tiid at have hørt sige, at det omtvistede kaldes Qwaldahlen eller Qwaldahlene, men har aldrig hørt eller seed det Qvale har Eiet eller brugt den Dahl. kand ej sige til wisse om Soue har bugt Dahlen, dog ved hand ej rettere. kand ej med sickerhed giøre anvisning, altsaa aflagde Eeden og blev demitered.

13de vidne, Siur Endersøn, huusdrenge pa Gaarden Reque, sagde sig gam/m/el i den/n/e høst 63 aar, er lidet i slægt med Citanterne, widnede, at det er vel 30 aar siden, da tiente vidnet hos Knud Qwale, og da tillige med sin huusbonde Kiørte 5 tøm/m/er stocker op i Qwaldahlene, hvor hand vilde bygge. kand gaae paa stædet hvor stockene blev lagt. men siden var widnet med sin huusbonde, og Kiørte de 5 stocke tilbage igien hen til Hamlegrønswandet, der solte hand dem, saasom hand icke vilde bygge der, sien hand siuntes at der var for meged Kaldt. Traa tilspurte widnet, om Soue Manden forhindrede Knud Qwale i nogen maade at bygge. Resp: hand hvercken saa eller hørte til Soue Mændene.

14de vidne, Swend Olsøn, boende paa Gaarden Emstad, fremstoed for Retten og sagde, det hand ej er indkaldet som noged widne, men alleene til vedermælle, siden hand ejer til mercke mod Stoe-Soue. Citanterne sagde, hand er ej stevnt til vidne, naar hand ej godvillig vil widne, frafaldes hand [med? forbeholden].

Afskeediget,

sag udsettes til i Morgen, da Rættens vil modtage den anvisning vidnerne har lovet at vilde giøre.

Dend 18de Julj forføyede Rettens Personer i følge begge Parter, dem til Fields, for at modtage den anvisning vidnerne i Gaar dag belovede at giøre.

3de vidne, Willum Hellesnes, anviiste først Haandeberg-stølen, der næst Qwaldahlen (: der ellers kaldes Kors-Dahlen, fordj den ligger i Kors for de andere dahlle :), aflagde Eeden og blev demiteret.

4de vidne, Knud Olsøn Dychesten, anviiste Haandeberg-støllen, Hamlegrønswandet, Qwaldahlen, og En huuse tomt ved enden af det øverste Kiøn (: er ferskwand i Dahlen [:]), sam/m/e huusse tomt blev af Laugretten efterMaalet og [befunden]? 12 sædlands allen breed og lang, og fantes der Kul, til siune at det har været En sætter boe, ligge ellers paa Sør siden i dahlen. widnet adlagde Eeden og blev demiteret.

5te vidne, Michel Knudsøn Dychesteen, gjorde anvisning ligesom fierde vidne giort haver, og forklarede det hands Fader havde siunet ham den huuse tomt hand nu anviser. det alt hand med Eed bekræftede.

6de vidne, Rognald Nestaas, anviiste Haandeberg støel og Marck, og hvor Qwale nu paa Heien har bygt sætter bolig. anviste Qwaldahlene, og aflagde Eeden.

1765: 196

1765

7de vidne, Tron Isaaksøn Fladebøe, anviiste Haandeberg-støllen, det af Qwale i sam/m/e Marck opbygte sæhl huus, og En god distance der uden for, Øge-Qvile (: er paa Dansk heste

hviile :) anviiste Qwalsdahlene, og forklarede det den igien/n/em Dahlen løbende Elv er Mercke imel: Hardanger og Woss. der næst Eedfæstede sit widnesbyrd.

8de widne, Peder Olsøn Fladebøe, gjorde sam/m/e anvisning og forklaring om skiold og skifte imel: Hardanger og Woss, og om alt aflagde Eeden.

9de widne, Siur Schieldahlen, anviste Haandebergstølen og dends Marcker hvor Qwale paa Heien i aar har bygt, som og Qwalsdahlen. Aflagde Eeden og blev demiteret.

10de widne, Ole Grimestad, gjorde sam/m/e anvisning som nest foregaaende 9de widne, og Eedfæstede sit vidnesbyrd.

11de widne, Knud Brynildsøn Gillerhuus, anviiste Qwalsdahlen, aflagde Eeden og blev demiteret.

13de widne, Siur Reqwe, anviiste det stæd hvor de 5 tøm/m/er stocke i Qwalsdahlen havde lagt, som war i snee over for den huusetompt Dykesteen Mændene gjorde anvisning paa, og i Nordre siden af Dahlen. Aflagde Eeden og blev demiteret.

Niels Traa for de indstevnte Qwale Mænd, som selv her for Retten er nærværende, tilbød Citanterne et Kærligt forlig, da nu under de førte vidners anvisning, blev Qwale Mænd oplyst og bekiendt giort, en stoer sæhlhuus tomt i Qwalsdahlene, da vil de være villige at flytte fra den paabygte tomt, som siunes at være noged, efter Citanternes formeening, deres støel for nær bygt. og lige der fra i først kom/m/ende aar 1766, til Qwalsdahlene, eller paa den nu anviste tomt at bygge igien, dog med saadan Condition at udbede sig af Soue Mændene fornøden støls wed mod Reedelig og billig betalning. i fald og mod forhaabning dette gjorde tilbud ej skulde blive modtaget, findes fornøden at begiere sag udsat til en for Dom/m/eren beleilig tiid, og nest at tilbede sig en gienpart af [h]vis passeret er. Citanterne kunde ej tilstaae de indstevnte det tilbudene forlig om deres Egen Eiendom, ei heller taler tilbudet noget om de os aftvungne processens omkostninger. der for paastoed Dom.

Afskeediget,

den af de indstevnte forlangte udsettelse billiges Dem indtil dend 26 Septbr: ligeleedes bør de og nyde gienpart af [h]vis passeret er. og betaler Citanterne den/n/e Session saaleedes: Sorenskriverens skyds og diet penge 14 mrk: 8 s:, som formedelst andere foretninger Modereres til 1 rd: 3 mrk:, tvende dages foretning 3 rd:, Laug Retten per Mand 48 s:, er 4 rd:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en 9 rd: 3 mrk: da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal worde kiendt.

Dend 4de October blev paa **Evanger Tingstæd {s.. den} med Watzværrens Almue holden et almindeligt Høste, skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev betient i herr Cancellie Raad Fleischers Absence af hands Eedsorne Fuldmægtig Michael Fleischer, tillige med det paa folio 176 Specificerede Laugrett, nærværende inden Retten som Constituered Foged Sr: Jacob Kastrup med Lensmanden Ole Horvei, og den da tingsøgende Almuem

Da Allerunderdanigst blev publicered de Kongl: Forordninger, Rescripter og Ordres som her til publication ere ankomne: sc:

1mo: Forordning om LandEjendom/m/ene i Norge, hvorledes de maae adskilles, datteret den 18de December 1764:

2do: Forordning angaaende Extra skatten udj Norge, dateret d: 2den April 1765, hvorved bondestanden er befriet for at svare for de fattige der findes paa deres gaarde, som og for de tjeneste Folck der ej haver Aarlig i Løn 10 rd:r eller dets Værd:

3tio: Forord: dateret den 5te Julj 1765, hvor ved ald utilladelig Samling og Sam/m/en kaldelse af Almuen i Norge, enten ved budstikke eller brev, forbydes under Livs straf eller med Fæstnings Arbejde efter Sagens beskaffenhed.

4to: Placat af 7 December 1764, hvor ved det staar Eenhver frit for, paa den Capital som laanes Een og den sam/m/e tiid og dag, at udstæde paa den Rette sort stempeld Papiir saa mange Obligationer som Creditor og Debitor for godt befinde.

5to: Rescript af 24de Nobr: 1764, angaaende Skole væsenet, indeholdende 3de Poster.

6to: herr Geheime-Raad von Cicignons skrivelse af 30te Julj 1765 til her Foged Bildsøe, derudj Jndbefattet Rente Cam/m/erets skrivelse af 29de passato til hans Excellence her Geheime Raad von Cicignon, hvorved Almuen betages tvivl om, at det er hans Mayest:s Villie, at i stæden for det udj Loven paabudne høste dags arbejde, skal Almuen udreede det paa Skylden lagde:

7mo: Rente Cam/m/erets Skrivelse til herr Geheime Raad von Cicignon, dateret den 20de April sidstleden, i Anledning af gjorde Forespørsel, om de gaarder udj Norge som har og kand ernære hver sin bonde Familie, at Ejerne, som bruger tvende saadan/n/e gaarde skal betale simpel Skatt:

8° herr Geheime Rad von Cicignons skrivelse til her Foged Bildsøe af 13de Septbr: 1765, angaaende Delinquenters Varetægt og underholdning, da Fogderiet kom/m/er til at svare 63 rd:r 53 s:, som paa løbe tallet skal lignes:

9de: her Geheime Raad von Cicignons skrivelse af 13de Septbr: 1765 til herr Foged Bildsøe, om Restancen over de udbetalte!! (ubetalte?) Terminer for Eendeel udj St: Jørgens Hospital indlem/m/ede Spedalske Syge, der beløber sig til 82 rd:r 90 s:, som paa løbe tallet skal lignes.

10de: her Fogden Bildsøe Ansøgning af 2den Maj 1765 til herr Geheime Raad von Cicignon, om at faae sin Fuldmægtig Sr: Jacob Kastrup som Constituered Foged, der den 2den Maj 1765, efter herr Geheime Raad von Cicignons paategnede Resolution er approberet.

11te: de til Bergen opsendt Kongl: Com/m/issarier, udgivne Placat af 18de Sepbr: 1765, til Almuen om willighed og lydighed til at betale den paabudne Extra skatt.

Joachim Nordhl udgivne skiøde af 17de Decbr: 1764 til Studiosus Juris Hermann

1765: 196b

1765

Reinholdt Fleischer paa Sigt og Sagefalds Herlighed, over det her paa Woss beliggende saa kaldede Apostels Gods, blev læst.

Herr Lieutenant Friderich Christian Holk udgivne gields brev af 17de Septbr: 1760, til herr Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischer paa 100 rd:r laan, mod underpandt, det paa gaarden Stamnes, bel: i Wosse Præsteglds og Watsværns Tinglav, staaende Vaanhuus, samt alle andre løse Midl: som hand nu eller herefter Ejendes vorder. blev læst.

Joachim Nordahl udgivne skiøde af 17de Decbr: 1764, til herr Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischer paa Lednings!! (Ledings) Retten af det her paa Woss bel: saa kaldede Apostels Gods, Lednings Jndkomst beregnet: som og paa Gaarden Leqwe, bel: i Guldfierdings otting og Wosse Præstegd:, der skylder Toe og Een halv Løb Smør, med alle paa Gaarden staaende Huuse, samt alt J[n]ventarium og Mobilia med huusMands Pladset Tungeteigen kalden, blev læst.

Halvor Asgrimsøn Furrenes udgivne skiøde af 4de Nobr: 1765, til Niels Andersøn Furrenes paa 15 Mrk:r Smørs Landskyld i gaarden Furrenes, blev læst.

Iver Andersøn Svange udgivne gields brev af 13de April 1765, til Jon Olsons Gietle paa 100 rd:r laan, mod underpandt 12 Mrk:r Smør i Garden Svange, blev læst.

Henrich Ellingsøn Kaldestad udgivne Giælds brev af 3de Julj 1765, til Niels Pedersøn Følkedahlen og Absolon Følkedahlen paa 80 rd:r laan, mod underpandt 12 Mrk:r Smør i Gaarden Kaldestad, blev læst.

Procurator Traae for Godschalk Olsøn Opheim gav tilkiende, det hand paa sin Principals Vegne med skriftlig stævning har ladet stævne og Jndkalde Anders Gullichsøn Fannes, betræffende Nogen ærrørige og nærgaaende skiælds ord som hand forgangen Høste Ting her paa dette Tingstæd har overvældet Citanten med, derom Vidner at anhøre, Dom at imodtage Efter Sagens beskaffenhed til Justitzien, og Endelig, skadesløs Omkostnings Erstatning, med Vidre efter stævningens Formæld, den hand i Rette lagde, biilagt med lovlig stemplet Papiir No: 18 til 6 skill: bemelte er saa lydende: Til widner i Sag, er under Lovens Faldsmal Jndkaldet Jens Barchelaj, Sergiant wed herr Capitein Hagerups Compagnie, Siur Andfindsøn Haandve, Ole {Jversøn} Jacobsøn Wasenden og Jon Aschrimson Mæstad, wil fornem/m/e om de med den Jndstevnte møder.

dend Jndstevnte Anders Gullichsøn Fannes mødte, tilstoed lovlig warsel, men begiærede Sag til næste Ting udsatt, for {Sag} \samme/ med Contra Stævning at begegne.

Af de Jndstevnte widner mødte Siur Andfindsøn Haandve, Ole Jacobsøn Wasenden og Jon Aschrimson Mæstad, dem Citanten pastod afhørte, det Eene udeblivende \widne/, Sergiant Jens Barchelej, blev 3de gange paaraabt, men ej wilde svare.

Kaldsmændene Endre Johanson Ronge og Ole Henrichsøn Fan/n/es afhiemlede stævningen at være ham lovlig forkyndt i Eget Paahør.

Eedens Forklaring blev de 3de mødende widner forelæst, og formanet at blive wed Sandhed.

1ste Widne, Siur Andfindsøn, boende paa gaarden Haandve, sagde sig gl: omtrent 38 Aar, er Jngen af Parterne ham vitterlig beslægtet, efter aflagde Eed widnede: at hand forleden Aar paa Høste Tinget kom her til Tinge, da hand kom ind i Kiælder stuen for at faae sig Een gang drikke, og da hand kom Jnd i stuen, saae hand Citanten Godskalk Opheim og dend Jndstevnte Anders Fannes sad paa benken og talte sam/m/en, og da hørte widnet det \den/ Jndstevnte sagde til Citanten, du tager Nøglen af dørren for din Kone, læsser og lukker for hende, du holder din Kone som Tøss, og Kryber paa Tøssen{, ell} din, derpaa widnet af Citanten blev skiødt \til/ Provss, men hvorledes dend Jndstevnte wille dreje sine ord, kand widnet ej mindes, saasom hand havde lidt i hovedet. Traae for Citanten tilpurte widnet, om hand ikke hørte at Anders Fannes med wrede, Citanten til belastelse, udtalte disse omvundne ord. 2do: om widnet ikke hørte sam/m/e tiid Mange andre utiidige og ubeqvem/m/e ord imod Citanten af Anders Fannes. Til første Qvæst: svarede, kand ej wiide andet end de bleve udtalte med wreede, som widnet syntes. Til anden Qvæst: svarede, hand hørte dend Jndstevnte sagde til Citanten, at Citanten havde solgt til sin huusmand det sletteste Korn, neml: Lette Korn, og beholdt selv det beste. Den Jndstevnte havde ej Noget at tilspørge widnet, derfor blev Demiteret.

2det Widne, Ole Jacobsøn, boende \paa/ Wasenden, er Jngen af Parterne beslægtet, efter aflagde Eed widnede, at hand war Jnde i Kiælder stuen da den Jndstevnte og Citanten sad i stuen, men kand ej mindes et ord af alt hvad som blev talt, saasom hand havde i hovedet og war drukken, thi blev widnet Demiteret.

3de Widne, Jon Aschrimson {M}, boende paa gaarden Mæstad, er Jngen af Parterne ham witterlig beslægtet, efter aflagde Eed widnede: det hand undertiden war Jnde i stuen, hvor Citanten og dend Jndstevnte sad, og undertiiden gik ud, men kand ej mindes, ej heller hørde et Eeneste ord af hvad som blev

tal[et] mellem dem, saasom hand havde lidet i hovedet: thi blev widnet Demiteret.

Niels Traae for Citanten Erindrede Et widne, som ej i incaminationen er Jndført, som uden stævnamaal her for Retten godwillig møder, navnlig Helje Olsøn Bræche, det Citanten begiærede Eedelig afhørt.

Vidnet Helje Olsøn sagde at væe her inde paa Tingstuen da Eeden for de forafhørte widner blev oplæst, weed og hvad den betyder, saa det ej er fornøden Eeden for ham at oplæsse, thi aflagde widnet Eeden og blev af Dom/m/eren formanet at blive wed sandhed, widnede: at hand er boende paa Gaarden Bræche, er Ingen af Parterne beslægted, {widned} sagde ellers at hans Kone er med begge Parter Noget beslægted, da hand forleeden Aar paa høste tinge war her paa tingstædet, {da} kom hand ind i Kiælder stuen hvor Citanten og dend Jndstevnte sad og snakkede sam/m/en, og da sagde den Jndstevnte Anders Fanes til Citanten, Du sælger det sletteste Korn til Fattig Folk, og det beste beholder du selv, du tager Nøglen af Stuen for din Kone, og betroer din Kone verken Nøgel eller Laas, du holder din Kone for Een tøss, og Kryber eller farer paa din tjeneste Tøss. Traae begiærede de til første widne fremsatte Qvæst: og for dette widne fremsat, da widnet til første Qvæstion svarede, kand ej andet sige End disse foromvudne Ord bleve af dend Jndstevnte med wrede udtalte til Toet!! for Citanten, men dend Jndstevnte Anders Fannes war meget drukken. til Anden Qvæstion svarede, kand ej sige Noget derom, thi de {t par} \kom/ i Allarm {med dem} \sammen/, derfor widnet skilte dem ad. Parterne havde ej Noget at tilspørge widnet, derfor blev Demiteret,

Traae for Citanten erindrede om Lavdag for det Eene udeblivende widne, med Reservation til flere widner om Nødigt skulle giøres at Jndkalde.

Afskeediget.

Sag paa begge Parters Forlangende udsettes til næste ting, da det Eene udeblivende widne, Sergiant Jens Barchelaj, forelægges under Lovens Faldsmal at møde.

Procurator Traae for herr Lieutenant Barchelaj fremstod for Retten og gav tilkiende, at have med muntlig stævning til dette Ting ladet Jndkalde Erich Eilefsøn Luren for Retmessig wærende skyldig giæld 9 rd: 2 mrk:, deels for Een Hæst, her Lieutenanten afkiøbt, og deels for udbetalte!! (ubetalte?) Penge til hans Kiøbmand i Bergen, Ole Trondsøn, herom Dom at lide til giældens afbetaling, samt Processens Omkostnings Erstatning. Endelig er Contraparten Jndkaldet at anhøre 2de widner om sin Egen Tilstaaelse, som sam/m/e her nu møder, sc: Lensmanden Ole Horvej og Knud Andersøn Jbidem, wil fornem/m/e om {de med} dend Jndstevnte møder.

Dend Jndstævnte Erich Eilefsøn Luren mødte, tilstod lovl: at wære kaldet, men benægtede aldeles at wære Citanten saa meget skyldig, men tilstaar at wære ham skyldig 2 rd:r, og Jntet mere.

Traae for Citanten paastod de mødende widner Edelig afhørt. Eedens Forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive wed Sandhed.

1ste Widne, Ole Brynildsøn, boende paa Gaarden Horvei, er Ingen af Parterne beslægted, efter aflagde Eed widnede, at hand dend 3de Julj 1764, paa som/m/er Tinge hørte at Erich Luren blev af herr Lieutenant Barchelaj krævet for 9 rd:r, som dend Jndstevnte skulde wære Citanten skyldig, men den Jndstevnte benægtede {ej} at wære ham saa Meget skyldig, da blev dend Jndstevnte af Citanten tilbøden at betale {til Citanten} \ham/ 7 rd:r, saa wilde han slaae af 2 rd:r derpaa. {Citanten} dend Jndstevnte ej svarede et Ord. Traae forestillede, at saasom {Citanten og} dend Jndstevnte Erich Luren her for Retten \har wedtaged/ at ville Rette for sig, og tilstaar tillige at wære ham Retmessig 2 rd:r skyldig, og det øvrige Krav aldeles benægter, og tilbyder sig sam/m/e med Eed at fralegge, fandt Niels Traae fornøden best paa sin Principals wegne at modtage de ham tilbudne 2 rd:r, i Tanke bedre halv skade {og} \end/ heel, og des foruden belovede Processes Omkostninger under Reservation om sam/m/e ej nu strax

betales, i dend henseende hand det end nu uafhørte widne frafaldt, og saaledes blev Sag ophævet.

Ole Olsøn Kipper i Bergen, med Interresserede, udgivne skiøde af 4de Nobr:!! (Octbr:?) 1765 til Johan/n/es Hansøn Stamnes paa 22 ½ mrk: Smør med bøxel, og overbøxel til 18 mrk:r Smør Præste bols gods udj gaarden Stamnes, blev læst.

Knud Svendsøn Nordviig med Interresserede, udgivne skiøde af 4de Nobr:!! (Octbr:?) 1765, til Siur Knudson Stamnes pa 22 ½ mrk: Sm: med bøxel, og overbøxel til 18 Mrk:r Sm: Præste bols gods, udj gaarden Stamnes, blev læst.

Procurator Traae gav tilkiende, det hand paa Justitiens wegne har med skriftl: stevning af 15de October sidstl: ladet stevne og Jndkalde Anna Jacobsdatter Smaae Bræche, tillige med hendes Mand som Forsvar for sin Huustroe, for begangne overlast, som hun sidst afvigte Mechaelj Aften dend 28de Septbr: har forøvet mod sin Naboe Kone Synneve Michelsdatter Kaldestad, derom

1765: 197b

1765

Widner at anhøre og Dom at modtage efter Sags befindende beskaffenhed, samt Erstatte skadesløs Omkostninger, med videre efter Stævningens Jndhold. Endelig er under sam/m/e skriftlig stævning, sam/m/e tiid forkyndt Mundtl: stævning for Siur Smaae Bræche, at anhøre Widner og at lide Dom for ulovlig Fæe beitning og hans Forrige onde Løfter, som med de mødende Widner skal forklares, da den/n/e Process deraf har Rejst sig. Widnerne, der i Sag {er} under Lovens Faldsmaal er Jndstevnt, ere Henrich Kaldestad, Elling Reque, Siur Rorland!! (Rødland?) og Anders Hatlestad. under den Mundtl: q <q Stevning> er ligeledes under Lovens Faldsmaal Jndkaldet Henrich Kaldestad og Anders Larsøn Horvej, samt Helje Bræche, Magne Berge og Anna Larsdatter Liie. den paaberaabte skriftl: stevning blev fremlagt med lovl: stemplet Papiir biilagt, under No: 18 til 6 skill:, sam/m/e er saa lydende. Citanten wilde ellers fonem/m/e om de lovlig Jndstevnte møder.

dend Jndstevnte Anna Smaae Bræche blev paaraabt, hvor da mødte paa hendes Wegne, som Forsvar for hende, Manden Siur Nielsøn Smaae Bræche, tilstod lovlig at være stævnt som Forsvar for sin Kone Anna Smaae Bræche, sagde og det hands Kone er lovlig Jndstævnt, begiærede nu allene det Citantens Widner maatte afhøres.

de Jndstevnte Widner mødte alle, da Eedens Forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive wed Sandhed.

1ste Widne, Henrich Ellingsøn, boende paa gaarden Kaldestad, sagde at være stævnt baade med muntl: og skriftlig stævning, hvilket af Acten kand sees hvor hand oven for tvende gange er igientaget, efter aflagde Eed widnede. at hand dagen for sidst afvigte Mechaelj Aften saae det Synneve Michelsdatter Kaldestad drev sine Creature ind paa Kaldestad bøen, paa sin Egen Ejendom, da hun kom paa Een Teig Bodham/m/eren kaldet {, saae} med sine Creature, saae hun Anna Smaae Bræche med sine Creature Jnden for Bodhameren, og da Synneve Kaldestad kom nær hende, da Raabte Syn/n/eve Kaldestad om hielp, og skreg forskrekkelig, og da de kom sam/m/en, saae Widnet at skautet af Synneve Kaldestad[s] Hoved fløj hend paa Marken, da de Reves Een stund omsider skiltes de fra hinanden, og gik hver sin Wej iml: Nogle Træer, da de atter kom sam/m/en igjen, og strax saae widnet at Syn/n/eve Kaldestad falt til Jorden, og tiede stille da hun tilforne Jdelig Raabte om hielp, og blev Anna Smaae Bræche staaende over Synneve Kaldestad Een liden stund, Jndtil Widnet Raabte til dem, da hun løb bort. Traae tilspurte Widnet, om hand da ikke strax sprang til dem, og hvad hand da saae, eller i hvad stand hand fandt Syn/n/eve Kaldestad. 2do: hvad bekiendelse hand da hørte af hende. 3tio:

om hand ikke war nødsaget at tage besigtelse widner og med sam/m/e gaee til Anna Smaae Bræche og hendes Mand, og hvad da widere passerete!! 4° hvem besigtelses Widnerne ware. Til Citantens Qvæstioner svarede: 1mo: sprang strax til, og fandt Synneve Kaldestad et liidet stycke kom/m/en paa hiem vejen, da hun, Synneve Kaldestad, war saa forskrekke at hun ej sansede hvad Widnet sagde, men Raabte og skreg, da hun war meget blodig {t pa} baade i Ansigt og paa hænder, da hun i Panden havde faaet Een Bleseure {i Panden} der gik fra det wenstre Øje og op i hovedet, omtrent 2 Fingre lang. til anden Qwæst: svarede, det Anna Smaae Bræche havde hugget hende med Een Liaae, /: som de slaar Høe med :/ da Anna Smaae Bræche, efter Syneve Kaldestad[s] bekiendelse til widnet, havde sagt at hun skulde hugge hende død. til 3de Qwæst: jo, hand gik med besigtelse Widnerne til Smaae Bræche, men fandt Ingen hieme, da Widnet wii {ste} \sede/ besigtelse Widner[ne] hvordan Syneve Kaldestad saae ud. til 4de Qw: besigtelse Widnerne ware Elling Reqve og Siur Rørland. End widere tilspurte Traae Widnet for det 5te, om ikke Widnet med {be} 2de besigtelse Widner gik til Anna Smaae \Bræche/ og tilspurte hende om den skadelige gierning, og hvad hun da svarede. Resp: jo, hand gik til hende med Anders Hatlestad, Elling Reqve og Siur Rørland, da Anna Smaae Bræche \sagde, at da hun/ saae sine Creature fare ned paa Kaldestad bøen, {da hun strax} sprang \hun strax/ til dem, og da hun kom til dem, kom Syn/n/eve Kaldestad med Een staur /: er en Stok :/ og sagde at hun wilde slaee hende i hiel, da hun slog hende med stokken, da Anna Smaae Bræche ej havde andet at wærges sig med end en Liaae, som hun havde i haanden. dend Jndstevnte Siur {Smaa} Smaae Bræche, som Forsvar for Anna Smaae Bræche, tilspurte

1765: 198

1765

Widnet, om Vidnet ikke søgte efter Anna Smaae Bræche, og om hun ej maatte Røm/m/e eller flye af gaarden for ham. Resp: Widnet gik med det Eene besigtelse Widne Elling Reqve til gaarden Smaae Bræche, men fandt ingen hiem/m/e, men hvorfor hun flygtede af gaarden, weed Widnet ej, men Widnet sluttede sig til at det war af Frygt for den gierning hun havde giort. 2do: om Widnet ej saae hvem der først slog. Resp: saae det ej, thi der war lang Wej, og tillige Een stor Elv iml: Widnet og Sagvolderne. Retten tilspurte Widnet, om der ej war aaben Mark for dem, saa Een \af/ dem kunde have Retereret sig bort. Resp: der war god lejlighed for dem, og Widnet har spurt Syneve Kaldestad hvorfor hun ej flyede, da hun saae Liaaen, da hun, Synneve Kaldestad, har svaret, at hun ej saae Liaaen for!! (før) hun kom ind paa hende. Traae tilspurte Widnet, efter den mundtl: stevning, om hand ikke har seet, at Siur Smaae Bræche har beitet med sine Creature paa Kaldestad slotter eller bøe, 2do: om Widnet ikke har hørt mange Trudsels ord og onde Løfter af Siur Smaae Bræche imod Synneve Kaldestad. til første Qwæst: svarede, at hand forleden høst strax efter Mechaelj tiider, saae {hand} smaae Bræche Creature paa Kaldestad bøen iml: Svartegroven og Bodham/m/eren, og da gik Widnes dreng Anders Larsøn Horvej op for at jage Creaturene, og da sad Anna Smaae Bræche og giædede Creaturene, og forbød ham at jage dem, og da gik Syneve Kaldestad selv op og jagede Creaturene af sin bøe. til 2den Qv: svarede, at sam/m/e dag som det foromvudne passerede, kom Siur Bræche, som er Anna Smaae Bræche sin Mand, ned til Syn/n/eve Kaldestad, tog hende i Axlene, Ristede hende, og sagde, at dersom hand!! (hun?) oftere {giorde} \jagede/ hendes Creature, skulle hand giøre skade paa hende. Parterne havde ej Noget at tilspørge dette Widne, derfor blev Demiteret.

2det Widne, Elling Jversøn, boende paa gaarden Reqve, efter aflagde Eed widnede i alt ligesom første Widne, med det tillæg, at Syneve Kaldestad gik efter Anna Smaae [Bræche], og da begyndte de atter at slaees, men hvem som først slog, wed Widnet ej, saae det ej heller, og da Widnet kom til for at skille dem ad, gik de hver sin Vej, og hørte {Sy} Widnet at Syn/n/eve Kaldestad faae dage tilforne havde sagt, at dersom hun fandt Nogen {hos}

Men/n/esker hos Smaae Bræche sine Creature paa den omtvistede stæd eller Bøe, Bodham/m/eren kaldet, skulde {hun} \de/ Enten {dræbe dem} \blive liggende/ paa stædet, eller og give dem saameget de skulde kiende det en stund. Widnet forklarede og, at den dag slagsmaale[t] skeede, da Synneve Kaldestad kom paa hiem vejen, hvor Widnet mødte hende, saae Synneve Kaldestad meget blodig ud, baade i Ansigt, Hænder og paa Klæderne, da hun havde Eet stort skaar, som gik fra Wenstre Øje og op i Hovedet, omtrent tvende tver fingre lang. havde tillige taget skade paa dend 4de Finger paa Wenstre haand, saa huden var gaaen af {Nuen} \Knoglen/, men hvor dybt det var, weed Widnet ej, havde ogsaa faaet Skaar i Tom/m/el fingeren paa høyre haand, dog var støkket ej udskaaren, men hang løst. Traae tilspurdte, \om/ Vidnet ikke saae at Syn/n/eve Kaldestad faldt til Jorden. Resp: saae ej at Nogen af dem falt til Jorden. Traae frafaldt det \til/ første Vidne fremsatte \første/ Qvæst: til anden Qvæst: svarede, at Syn/n/eve Kaldestad sagde at Anne Smaae Bræche havde givet hende disse Saar med Een Liaae. til Traaes 3de Qvæst: svarede ligesom første Widne. til 4de Qvæst: svarede og som første Widne. til 5te Qvæst: svarede og som første Widne, men Endten Synneve Kaldestad sagde at hun wilde slaae Anna Smaae Bræche i hiel, eller at hun allene sagde {at} hun wilde slaae hende, kand Widnet ej mindes. til Siur Smaae Bræche[s] Qvæst: svarede Widnet i Et og alt ligesom første Widne. til Anden Qvest: widnede og som første Widne. til Rettens Qvæst: svarede, at der \er/ aaben Mark for dem begge. Traae frafaldt de øvrige Qvæst: til dette Widne. Siur Smaae Bræche tilspurdte Widnet, om hand saae at Synneve Kaldestad havde Liaae i handen. Re[s]p: Nej, der var saa lang vej iml: at hand \ej/ kunde see det. Parterne havde ej mer at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret. 3de Widne, Siur Gullichsøn, boende paa Gaarden Rørland (Røeland), efter aflagde Eed widnede, at da {Kaldestad} Henrich Kaldestad kom \med sin Kone/ til Smaae Bræche, men fant Ingen hiem/m/e, kom hand op til Widnet og wilde have Widnet med for hand skulde see hvordan hans Kone Syneve Kaldestad saae ud, og da hand kom ned til Smaae Bræche, sad Konen {Anne Smaae Bræche} \Synneve Kaldestad/ i Jldhuuset, da hun havde Kastet skautet over hovedet, da skautet, Ansigtet, Hænder og Klæder over alt var bestænkt med blod, der var Jndtørket, saa Widnet ej kunde see Saarene, men hvem som havde saaret hende, eller hvor hun havde faaet disse Saar, weed Widnet ej, saasom hand ej vare med da gierninegn skeede, men er allene som et besigtelse Widne, sagde ogsaa at have hørt af Anna Smaae Bræche sige, at da hun blev {widn} overfaldet af Syn/n/eve Kaldestad med en stor stour eller stok, havde hun ej

1765: 198b

1765

Andet at wæрге sig med en[d] Liaaen, hvilken hun maatte bruge for at frelse sig, har og hørt af Anna Smaae Bræche sige, at de tvende Saar som Syn/n/eve Kaldestad havde faaet af hende, havde hun gjort det Eene i Tom/m/el Fingeren paa højre hand med Eggen af Liaaen, og det andet saar, som hun havde over Nuerne paa wenstre haand, fik hun af Nakken paa Liaaen, men enten hun gjorde den skade i Panden med en stok eller med Liaaen, kunde hun ej af Forskrækkelse mindes: Niels Traae tilspurte Widnet herunder, om hand ikke kunde see at støkket af Fingrene paa wenstre haand var virkelig hugget med Skarpet af Liaaen. Resp: saae det huden var af, men Enten det var skaaren med skarpt eller slaalen af, kand Widnet ej sige. 2do: om Widnet ikke saae den Blæsyre i Syneve Kaldestad[s] hoved, og hvordan den wiisede sig, enten som den var gjort med skarpen af Liaaen, eller med en stok. Resp: da Widnet kom, var haaret sam/m/en klistret med blodet i saaret, og wilde hendes Mand Henrich Kaldestad Rive det op, men det var saa ømt at hun ej taalede det, og altsaa kand Widnet ej sige Noget derom. Widnet sagde og at {have af} Anna Smaae Bræche {hørt sig} wiisede sine 3 smaa børn op til Widnet, fordi Synneve Kaldestad wilde kom/m/e op til Anna Smaae Bræche for at slaae hende ihjel, og selv wilde hun løbe af, op i en Slotte og giem/m/e sig, og

kom Synneve Kaldestad med sin Mand derop til Smaae Bræche, men havde Widner med sig, og fandt Ingen hiem/m/e. Traae tilspurte Widnet, om Synneve Kaldestad den/n/e tiid havde slaget Anna Smaae Bræche, og om hun havde faaet Nogen skade af hende, som da wiisede \sig/, eller Widnet kunde see. Resp: saae ej den allermindste Skade. Siur Smaae Bræche tilspurte Widnet, om hand ej har seet det Syn/n/eve Kaldestad sine Creature har kom/m/et paa hans Ejendom. Resp: ja, har seet det, og det paa hans beste Slotter i udmarken, men om det war med {Kaldestad sin} Synneve Kaldestad sin {Wille} Willje, weed Vidnet ej. Parterne havde ej mere at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

Citanten frafaldt det 4de Widne Anders Hatlestad, saasom hand syntes unødigt sam/m/e at føre.

5te Widne, Anders Larsøn {Horvej, boede} \tjenende/ paa gaarden Horvej, efter aflagde Eed widnede, at hand omtrent wed Michelsdags tiider, kand ej mindes wist hvad \dag/, blev hand opviist af Synneve Kaldestad, at jage Anna Smaa Bræche {sine Creature} sine Creature af Synneve Kaldestad sin Ejendom, saasom Creaturene gik iml: Bodham/m/eren og Svarte Groven, og da fandt Widnet Anna Smaae Bræche sidende hos Creaturene og giæded dem, og spittede!! (spøtte/strikka) paa en leist, og da svarede Anna Smaae Bræche Widnet, at Creaturene ej skulde kom/m/e længere førend Synneve Kaldestad kom selv op og jagede dem, og da Synneve Kaldestad kom hiem igien, kom Siur Smaae Bræche, der er Anna Smaae Bræche sin Mand, og skien\dede/{det} Synneve Kaldestad ud, og lovede hende ondt dersom hun oftere jagede hans Creature, med!! (men) hvad trudsels Ord hand brugte, {saa} mindes Vidnet ej, saae tillige \at/ Siur Smaae Bræche tog Synneve Kaldestad i skuldrene og Ristede hende. Parterne havde ej Noget at tilspørge Vidnet, derfor blev Demiteret.

Citanten frafaldt de tvende Jndstevnte Widner, sc: Helje Bræche og Magne {Bræche} Berge, saasom hand syntes uforholden sam/m/e at Examinere.

9de Widne, Anna Larsdatter, er hos sin {Fader} steeFader Ole Aschidsøn Liie, efter aflagde Eed widnede. Procurator \Traae/ begiærede for Widnet at fremsette følgende Qvæst: 1mo: om ikke Widnet har wæret i Aars Tieneste hos Jndstevnte Siur og Anna Smaae Bræche. 2do: om Widnet ikke af sin huusbonde og Madmoder blev befallet at giæde og beite paa Kaldestad Ejendom og bøe, deres Creature. til 1ste Qvæst: svarede, jo, har tjent hos dem af og til i 3 Aar. til 2den Qvæst: svarede, at hun forleden Aar[s] Høst, Nogen tiid efter Michelsdag, blev bedet af sin Madmoder Anna Bræche, at hun skulde giæde Creaturene inden for Bodham/m/eren, som er Kaldestad[s] Ejendom, ikke Rettere hun weed, men om hendes Huusbond wiiste om det, weed hun ikke, hvilket hun tvivler om. Parterne havde ej mere at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

Siur Nielsøn Smaae Bræche, der er Mand til dend Jndstævnte Anna Smaae Bræche, gav tilkiende, det hand med muntlig

1765: 199

1765

{udj} Contra Stævning til oplysning udj forestaaende Sag, atter har ladet Jndkalde Synneve Kaldestad, fordi hun i hans F(...?)velse (Fraværelse) har overfaldet hans Kone Anna Smaae Bræche, derom Widner at anhøre, der under Lovens Faldsmaal er Jndkaldet, sc: Henrich Kaldestad, der er Mand til den Jndstevnte Synneve Kaldestad, og Siur Rørland, bgge at svare paa de Qvæstioner som hand, Contra Citanten, agter at fremsende, og den Jndstevnte derfor at modtage Dom efter befindende beskaffenhed, og Processens Omkostning. Wil fornem/m/e om dend Jndstevnte med Widnerne møder.

Paa den Jndstevnte Synneve Kaldestad[s] Wegne mødte Niels Traaae som hendes Forsvar, og tilstod den Incaminererede Contra stævning at være hands Principalinde lovlig forkyndt, og dernæst gav Retten tilkiende at de selv sam/m/e Widner, som nu af Contra Parten paastaaes at føres, er allerede af hoved Citanten førte, og under sam/m/e Førelse har Contra Citanten nydt

all den Frihed til Contra Qvæstioner at fremsette, og hvortil Widnerne har givet sit Svar, altsaa beror det paa Retten om han vil tillade Widnerne at tilspørges om det de før Een gang har udgivet sit Svar.

Contra Citanten Siur Smaae Bræche sagde, at da hand ej andet havde at tilspørge Widnerne, end som allerede widnet er, frafaldt han sam/m/e.

Niels Traae paa Justitiens Wegne war begiærende af Retten at de wilde tage til Eftersyn dend Jlde medhandlede og saarede Kone Synneve Michelsdatter Kaldestad, den Comparenten for Retten fremstillede. og blev da befunden det der i Panden oven for Wenstre Øje gaar et Saar i Panden og op i Hovedet, omtrent 2de gode tver Fingre lang, deraf Noget kand skiules med skautet som hun bær paa Hovedet, men Noget gaar ned i Panden, hvilket ej kand skiules, hvilket Saar wil foraarsage et tem/m/eligt skaar der ej kom/m/er at forsvinde, men wil blive hende all hendes leve tiid til lyde. Paa Tom/m/el Fingeren er et Ar {tved} tet ved øverste leed, der ej synes at være dybt, men bortgaar neppe saa lunge hun leve, dog uden mindste Meen for hende at hun jo i alle maader kand krum/m/e Fingeren. Pa[a] Wenstre haand, paa 4de Finger, Jlde brand kaldet, er paa {Nyven} \Nuven/ et Saar som end nu staar i Svull, og wil foraarsage et dybt Ar, er hend[e] endnu for nærværnde tiid til Meen, saa hun ej kand krum/m/e eller Rette Finge[ren], men synes med tiiden at kand blive bedre. Niels Traae {efter de} paastod Dom i Sag efter Lovens 6te Bogs 7de Cap: 2den, 4de, 5te og 6te Art:, samt og paastod for hendes Smerte og Skade liidelse tiids og Penge spillede, samt badskiær Løn, Kost og Tæring, billigst med 10 rd:r, nest at Erindre om Processens Omkostninger med 4 rd:r.

Afskeediget,

Sag optages til Doms til i Morgen {Kl: 9 Formiddag}.

Dend 5te Nobr: er med Wantswerns!! Ting Continueret, da der udj nest forrige Sag blev saaledes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt;

Endskiønt, det første Widne Henrich Kaldestad, der er Synneve Kaldestad[s] ægteMand, ej kand Rejse eller fælde Sag, saa er det dog med de øvrige Widner oplyst, det Anna Smaae Bræche med sine Creature har bejttet paa Kaldestads Ejendom, selver gierning har aarsaged ueenighed og Klam/m/erie iml: disse Tvende Koner, hvilket skal have tildraget sig, da de begge war paa Marken i deres som/m/er Arbejde, alt efter Actens oplysning. udj dette Klam/m/erie er Synneve Kaldestad af Anna Smaae Bræche wed en Liaae frem/m/e i hovedet bleven Bleseret; hvilket Saar har aarsaget Et Ar i Panden, der ej aldeles med haar kand skiules. de tvende smaae Saar Synneve Kaldestad paa hænderne har faaet, {ej} er ej af Nogen betydning. Efter saadan Sags beskaffenhed Kiendes for Rett, det Anna Smaae Bræche efter Lovens 6 Bogs 7de Cap: 2den art: bør bøde Trende tre Lod Sølv, og efter den paafølgende 6 Art: atter halv saa meget, tilsam/m/en 13 ½ Lod Sølv, er Penge 6 rd:r 72 s:, saa bør og Anna Smaabræche at betale til Synneve Kaldestad i Badskier Løn og Processes omkostning in alle[s] 10 rd:r, saaledes bør Anna Smaabræche at bøde og betale inden 15ten Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse, under Nam og Execution, samt videre lovlig Adfær.

Procurator Traae, paa Justitiens Wegne, fremstod for Retten og gav til kiende at have med Muntl: stævning til dette Ting ladet Jndkalde Lars Olson Schierveggen

1765: 199b

1765

med Kone Karj Haldorsdatter for Fortiilig Sam/m/enleje, derom Dom at liide \til bøders udredelse/, og Processens Omkostning at svare, wil fornem/m/e om den lovlig Jndstevne møder.

den Jndstevnte Lars Olsøn Schierveggen blev 3de gange paaraabt, men Ingen wilde svare.

Traae fremstillede Kaldsmændene Endre Johansøn Rongen og Ole Hendrichsøn Fannes, for at afhjemle {de} stævningens lovlige Forkyndelse, da de afbeviiste det den/n/e stævning er {den} Lars Olsøn Schiervegen med Kone Karj Haldorsdatter lovlig forkyndt i begges deres Paahør.

Actor erindrede om Lavdag for den lovlige Jndstevnte {La} men udeblivende Lars Olsøn Schierveggen med Kone Karj Haldorsdatter.

Afskeediget,

Sag udsettes til Næste Ting, da den lovlige Jndstevnte \Lars/ Olsøn Schierveggen {forelægges at møde.} med Kone Karj Haldorsdatter forelægges at møde.

Procurator Niels Traae fremstod for Retten for Godvin Aamundsøn Rasdahlen, der er steefader til Ole Olsøn og Britta Olsdatter Rasdahlen, og gav tilkiende at have med muntl: stævning til dette Ting, ladet stævne og Jndkalde deres Formyndere, Neml: for Søn/n/en Ole Olsøn, Arne Clemensøn Rasdahlen, og for datteren Britta Olsdatter, Peder Andersøn Rasdahlen, til at imod tage sine Myndtlingers Arve Midler efter skifte breves udvis, dateret dend 22de Octobr: 1760, som og at imodtage sine Myndtl:, der er saa unge \og/ spæde at de Endnu ej kand fortjene sit brød, herom Dom at liide, og Processens Omkostning at Erstatte. til Widner i sag er under Lovens Faldsmaal Jndkaldet Niels Rasdahlen og Peder Andersøn Rasdahlen, samt Arne Clemensøn Rasdahlen. Wil fornem/m/e om de Jndstevnte møder.

de\n/ {2de} Jndstevnte {Formynder Pe} Arne Rasdahlen, som Formynder for Myndtl: Ole Olsøn, blev paaraabt, men Ingen wilde svare.

{Kaldsmændene} dend anden Jndstevnte Formynder Peder Andersøn Rasdahlen mødte, tilstod lovl: Warsel, men sagde sig ej formedelst sin store Fattigdom og Armod {ej} at kunde tage imod sin Myndtl: Brita Olsdatter, men mod Myndtl:[s] Penge har hand aldrig wægret sig {for} at tage, tilbyder sig end og her for Retten, hvad tiid Pengene kom/m/er, sam/m/e at modtage.

Kaldsmændene Endre Johansøn Rongen og Niels Jonsøn Rasdahlen afhjemlede stævningen at være dend Jndstevnte men nu udeblivende Formynder Arne Clemensøn Rasdahlen lovlig forkyndt i Eget Paahør.

Traae frafaldt de 2de Jndstevnte Widner Niels Rasdahlen og Arne Clemensøn Rasdahlen, for saa vidt de skulle, om!! (skulle som?) dend Jndstevnte Peder Rasdahlen, widne, at Pengene og Myndtl: er ham lovlige tilbuden, men paastod der imod Niels Rasdahlen og Peder Rasdahlen som widner om, at {Penge} Myndtl:[s] Penger med Myndtl: Selv, Ole Olsøn, er ham, Arne Clemensøn Rasdahlen, som Formynder til sig i Mindelighed Aanam/m/e!!, tilbuden.

Widnerne Niels og Peder Rasdahlen fremstod for Retten, sagde det ej at være fornøden Eeden for dem at oplæse, saasom de i gaar her paa Tingstuen udj Een Sag, som og ofte har hørt den læsse, thi bleve de {af} formanet at blive wed Sandhed.

1ste Widne, Niels Olsøn, boende paa gaarden Rasdahlen, efter aflagde Eed widnede, at hand i Som/m/er for St: Hans Tiider, gik med Citanten Godvin Aamundsøn Rasdahlen, til Arne Rasdahlen, da Citanten tilbød ham at hand som Formynder for Ole Olsøn, wilde modtage Myndtlingens Penger tillige med Myndtlingen \selv/, da hand, Arne Rasdahlen, modtog Pengene, men sagde at hand ej var god for at modtage Myndtlingen Selv, derpaa Widnet blev skødt til Provs. Citanten havde ej Noget at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

2det Widne, Peder Andersøn, boende paa gaarden Rasdahlen, efter aflagde Eed widnede i Et og alt Conform med første forestaaende Widne. Citanten havde ej Noget at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

Traae for Citanten begjærede Sag til Næste Ting forfløtt, saavidt Peder Andersøn Rasdahlen angaar, og Erindrede Retten om Lavdag for Arne Clem/m/e[n]søn Rasdahlen til Næste ting, i forwentning da at faae Endelig Dom i Sag.

Afskeediget,

Dend forlangede udsettelse til Neste Ting billiges, da den Jndstevnte Arne Rasdahlen forelægges at møde.

Brynild Larsøn Schølje udgivne giels brev af 5te Nobr: 1762, Jndført i Pandte bogen paa folio 1, blev efter paategned Qvitering af 30te Januarj 1765, udslet.

Johan/n/es Andersøn Berstad udgivne giel[d]s brev af 4de Nobr: 1755, Jndført i Pandte bogen paa folio 447, blev efter paategned Qvitering af (?)de Nobr: 1764, udslet.

Arveskifte breve[t] af 25de Junj 1765, efter afgangne Qvinde Gietlaug Andersdatter Ædahl, blev læst, da stervboen var ejende 11 ¼ mrk: Smør med bøxel i gaarden Ædahl for 16 rd:r 5 mrk: 4 s:, som saaledes er bleven udlagt, sc: Creditor Størk Brynildsøn 5 mrk:!! 1/8 mrk: Smør for 7 rd:r 4 mrk: 2 s:, Jacob Brynildsøn 5 1/8 Mrk:r Smør for 7 rd:r 4 mrk: 2 s:, og Enkemanden Brynild Størksøn 1 mrk: Smør for 1 rd:r 3 mrk:

1765: 200

1765

Brynild Størksøn Ædahl med Interresserede udgivne skiøde af 4de Nobr: 1765, til Størk Brynildsøn paa 22 ½ mrk: Smør i gaarden Ædahl, blev læst.

Biørne Willumsøn Store Røte udgivne skiøde af 4de Nobr: 1765, til Anders Pedersøn Reqve paa 1 Pund Smør i gaarden Hatlestad, blev læst.

Niels {Ellingsøn} \Larsøn/ Mellingen med Hendrich Ellingsøn Kaldestad oprettede Mageskifte, datteret d: 27de Nobr: 1764, blev oplæst, da Niels {Ellingsøn} \Larsøn/ Mellingen overdrager til Hendrich Ellingsøn Kaldestad 12 Mrk:r Smør \i Kaldestad/, anseet af Wærði 200 rd:r, derimod Henrich Ellingsøn Kaldestad igien overdrager til Niels Mellingen 1 Løb Smør, ¼ tynde Malt udj gaard: Mellingen, anset at være værd 230 rd:r, og for at jævne dette har Niels Larsøn givet til Hendrich Ellingsøn i Mellemlag 30 rd:r.

Jon Nielsøn Mugaas udgivne skiøde af 4de Nobr: 1764, til Brynild Jonsøn paa 2 Pund 12 Mrk:r Smør i gaarden Mugaas, blev læst.

Ole Olsøn Rørbake udgivne bøxel brev, med Revers, af 5te Nobr: h: a:, til Knud Knudsøn Schierven paa 6 Mrk:r Sm: i gaarden Rørbake, lydende paa 16 Aar, blev læst.

Knud Gullachsøn Biøndahlen udgivne skiøde af 4de Nobr: 1765, til Knud Pedersøn Aarhus paa 9 Mrk:r Smør med bøxel i gaarden Biøndahlen, blev læst.

Knud Pedersøn Biøndahlen udgivne giels brev af 5te Nobr: 1765, til Niels Pedersøn Fylkedahlen {paa 80 rd:r laan} med Absolon Christiansøn Jbidem paa 80 rd:r laan, mod underpandt 9 Mrk:r Smør i gaarden Biøndahlen, blev læst.

Monsr: Jacob Kastrup, som Constituered Foged, lod Jnden Retten oplæse og Examinere følgende Documet: til biilag wed hans Allerunderdanigste Regenskaber. Sc: 1mo: det Ordinaire Tings vidne Indeholdende 13 Poster. 2do: om Skattnes godtgjørelse for gaard: Wæle og Evanger. 3tio: om Skattnes godtgjørelse for den afbrændt gaard Flandsaas. 4to: om de 3de her i skibreedet værende giæstgiberier, sc: Boldstad Ør[e]n, Lejren og Evanger.

5to: betreffende Lensmanden Ole Horvejs brugende jordegods, som er 1 Pd: 12 Mrk:r Smør udj gaarden Horvej. 6to: Odel Skatte Mandtallet. 7mo: Restance Register over de Ordinaire Kongl: Skatter, hvis Sum/m/a er 26 rd:r 4 mrk: 11 s:, og som Ingen der imod Noget havde at Erindre, war Monsr: Kastrup Rettens Attestation begiærende, som blev efterkom/m/ed.

De Laug Rettens Mænd som Retten anstundnde Aar skal betjene, bleve opnævnte, og ere Nye: Jacob Siursøn Liie, Jon Gudmundsøn Dalsei, og gamle: Iver Olsøn Schierven, Iver {Olsøn Svange} Andersøn Svange, Askield Jonsøn Wæle, Knud Jørgensøn Herrenes, Gullich Olsøn Wige og Jver Siursøn Nake.

Efter 3de gange udraabelse var ej Nogen der wilde gae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

Dend 7de Nobr: blev paa **Wangens Tingstue med Wangens Almue holden et almindelig Høste, skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev betiendt i herr Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischers Absance af hands Eedsorne Fuldmægtig Michael Fleischer, tillige med det paa Folio 182 Specificerede Laugret, nærverende inden Retten som Constituered Foged Monsr: Jacob Kastrup, med bøjgde Lensmanden Knud Ringheim og dend da tingsøgende Almue,

da Allerunderdanigst og underdanigst blev publicered de Kongl: Forordninger, Placater, Rescripter og Ordres, som paa folio 196 wed Watsværns Høste Ting findes Sepcificeret:!!

Joachim Nordahl udgivne skiøde af 17de December 1764, til herr Cancellie Raad Fleischer, paa Lednings!! (Ledings) Retten af det her paa Woss bel: saakaldede Apostels gods med Ledningens Jndkomst, som og paa gaarden Leqve, bel: i Guldfierdings otting og Wosse Præstegield, der skylder Toe og Een halv Løb Smør, med alle paa gaarden staaende Huuse, samt alt Inventarium og Mobilia, med huusMands Pladset Tunge Teigen kaldet. blev læst.

Joachim Nordahl udgivne skiøde af 17de Decbr: 1764, til Studiosus Juris Herman Reinholdt Fleischer paa Sigte og Sagefalds Herlighed, over det paa Woss bel: saa kaldede Apostels gods.

Brynild Ingebrigtsøn Groue udgivne gields brev af 1ste April 1765, til Provstinde Maria Susan/n/e Friman, sal: Provsten Gelmeydens Efterleverske, paa 230 rd:r Laan, mod underpandt 2 Pd: 20 Mrk:r Smør i gaarden Lødve, samt 3 Mrk:r Smør udj underligende Lødve Teig kaldet, blev læst.

Haldor Baarsøn Lunde udgivne gields brev af 11te Martj 1765, til Provstinde Gelmeyden paa 200 rd:r Laan, mod underpandt 1 Løb Smør i gaard: Lunde, læst.

Michel Jonsøn Hundve udgivne gields brev af 18de Martj 1765, til Provstinde Gelmeyden paa 250 rd:r Laan, mod underpandt 1 Løb Smør i gaard: Bræche, læst.

Torjer Davidsøn Nedre Vinje udgivne gields brev af 27de Martj 1765, til Provstinde Gelmeyden paa 80 rd:r Laan, mod underpandt 1 Pund 3 Mrk:r Sm: i gd: Nedre Vinje.

Herr Lieutenant Niels Dahl udgivne skiøde af 25de Junj 1765, til Torjer Davidsøn paa 1 Pund 3 Mrk:r Smør i gaarden Nedre Winje, blev læst. (Mrk: Skøytet er dat. 25/6 og pantsetjinga nett ovanfor 27/3. Men begge dok. er tinglest 7/11 – vel og merka pantsetjinga fyrst)

Anders Jonsøn Øvre Kytte med Huustroe Ingeborg Davidsdatter udgivne gave brev af 15de Nobr: 1764 til deres børn, sc: Søn/n/erne Jon og Tosten Andersøn/n/er, hver af dem 80 rd:r, og Døttrene Marrita og Karj, hver 80 rd:r, samt til deres

1765: 200b

1765

tvende uforsørgede børn, der begge ere vanføre, sc: Søn David And\er/søn og Datter Sigvor Andersdatter, hver 80 rd:r, tilsam/m/en 160 rd:r, blev læst.

Enken Britta Larsdatter med Laugværge Berge Dolve udgivne skiøde af 1 April 1765, til Brynild Ingebrigtsøn Groue paa 2 Pd: 20 Mrk:r Smør i gaarden Lødve, og 3 Mrk:r Smør udj underliggende Lødve teigen kaldet, blev læst.

Michel Jversøn Rørlien udgivne gielsds brev af 21de Martj 1758, Jndført i Pandte bogen paa folio 480, {samt} blev efter paategned Qvitering af 14de Octbr: 1765, udslet.

Biskop herr Friderich Arentz udgivne bøxel brev, med Revers, af 7de Maj 1765, til Erich Davidsøn paa 1 ½ Løb Smør i gaarden Reqve, blev læst.

Botolf Torjersøn Nedre Lem/m/e udgivne gielsds brev af 14de April 1761, Jndført i Pandte bogen paa folio 560, blev efter paategned Qvitering af 29de Junj 1765, udslet.

Ole Haaversøn Nyre med Interresserede udgivne skiøde af 6te Martj 1765, til Erich Alvesøn paa 1 Løb Smør med bøxel i gaarden Seim, blev læst.

Bottolf Torjersøn Nedre Lem/m/e udgivne gielsds brev af 7de Nobr: 1765, til herr Lieutenant Niels Dahl paa 200 rd:r Laan, mod underpandt 1 Pd: 12 Mrk:r S: med bøxel, og overbøxel til 1 Pund 18 Mrk:r Smør, udj gaarden {Lem/m/e} Lem/m/e, blev læst.

Michel Andersøn Liie {udgiv} med Niels Andersøn Uqvitne udgivne gielsds brev af 31 Maj 1765, til Niels Pedersøn Følkedahlen og Absolon Jbidem paa 160 Rd:r Laan.

Joachim Nordahls udstæde Gielsds brev af 1ste Nobr: 1762, Jndført i Pandte bogen paa folio 1, blev efter paategned Qwitering af 6te Martj 1765, udslet.

Joachim Nordahls udgivne gielsds brev af 27de Junj 1757, Jndført i Pandte bogen paa folio 466, blev efter paategned Qvitering af 6te Martj 1765 udslet:

Dito udstæde Pandte brev af 3de Nobr: 1760, Jndført i Pandte bogen paa folio 545, blev efter paategned Qvitering af 6te Martj 1765, udslet.

Joachim Nordahl udgivne skiøde af 3de Junj 1765, til Welædle og Welærværdige herr Even Medahl!! (Meldahl), paa Een ham forhen tilhørende Lod i Rundahlens Alminding med underliggende Pladser.

Peter Tønder Nordahl, Præsident udj Trundhiem, udgivne skiøde af 12te Octbr: 1765, til Christopher Siursøn Jetnes, paa 1/3 deel udj Kongs Tienden udj Wosse Præstegield, blev læst.

Enken Marita Torbiørnsdatter øvre Ygre, med Laugværge Jon Larsøn Børke udgivne giølds brev af 11te Julj 1764, til herr Jens Bergendahl paa 300 rd:r Laan, mod underpandt 1 ½ Løb Sm: i gd: Øvre Ygre, læst.

Niels Aadson Sondve med Interesserede indgangne Contract af 11te Julj 1765, med herr Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischer, angaaende Støels beite udj Wesgree kaldet, der med Leqves Creature at bejte, og Sætter-boe at holde. blev læst.

Sogne Præsten herr Frimans udstæde bøxel brev, med Revers, af 8de Maj 1765, til Knud Støksøn Wæte, paa 2 Pund 6 Mrk:r Smør udj gd: Oen.

Michel Jversøn Rørlien udgivne skiøde af 14de Octbr: 1765, til David Aadson Kløve paa 12 Mrk:r Smør i gaarden Rørlien, blev læst.

Lars Clausøn Mossefind udgivne giølds brev af 1ste Maj 1753, Jndført i Pandte bogen paa folio 379, blev efter paategnede Qviteringer af 6te Julj 1757, 5te Julj 1758, og 8de Julj 1765, udslet.

Dend 8de November er med Wangens Ting Continueret, Retten beklæd med det Ordinaire Laug Rett{en}, udntagen!! for Ole Rondve sad Siur Rondve.

Brynild Ingebrigtsøn Lødve og Jver Larsøn Jbidem skriftl: Forpligt af 14de Martj 1765 til deres Kiære Moder Britta Lars Datter, hvad hun udj Aarlig Wilkaar for gaarden Lødves afstaaelse skal nyde: blev læst.

Berje Brynildsøn Wæhte udgivne Wilkaar brev af 7de Nobr: 1765, til sin Kiære Moder Anna Brynildsdatter, hvad hun udj Aarlig Wilkaar for gaarden Wæthes afstaaelse skal nyde. blev læst.

Procuratot Traa gav tilkiende, det hand ved skriftl: stevning til dette Ting, af 12de Septbr: sidstl:, har ladet indkalde Procurator Claus Blechenberg, widner at anhøre, betræffende Kari Kappedahlens breve og documenter, der ham er tilsendt, alt til Et lovskicket Tings widnes erholdelse. til widner i sag er med muntlig warsel under Lovens faldsmaal indkaldet Anders Knudsøn Germe og Mons Andersøn Ramsøe. vil fornem/m/e om de samtl: indstevnte møder. og lagde i Rette den paaberaabte skriftlige stevning, samt benævnte Kari Kappedahlens Memorial, eller en Copie der af med Blechenbergs og Citantens ærklæringer, det hand alt i Tings widne Acten paastoed inddragen. og er det med lovl: stemplet papiir bilagt, saa lydende.

Lensmanden Knud Ringheim, fra Procurator Blechenberg, indleverede skriftl: indlæg af 5te Nobr: sidstl:, saa lydende.

de indkaldede tvende vidner

1765: 201

1765.

møtte, Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed. der efter det første vidne blev frem kaldet, og det andet saa lenge udviist.

1ste widne, Anders Knudsøn, boende paa Gaarden Germe, aflagde Eeden efter Loven og widnede, at 1762, sidst i Augustj Maaned, da vidnet Reiste ind til Bergen, for at Reise til Kiøbenhavn, leverede Procurator Traa til vidnet og Mons Ramsøe nogle breve som tilhørte Knud Kappedahlen, dem de skulde levere til Procurator Blechenberg, og der ved fulgte Et forsiglet brev fra Traa til Blechenberg. brevene skulde vidnet forvare, siden hand havde Kiiste, men Mons havde ickun En skræppe, brevene vare gamle breve, om der vare 2 eller 3 breve, mindes widnet ej. men Traa sagde at de breve handlede om jordegoeds, og at vidnet skulde levere dem til Blechenberg, der fra vidnet skulde bekom/m/e En Supplique til Kongen {om Beneficium Pau-}, ordene hvor om, kand widnet ej mindes, den vidnet skulde tage med til Kiøbenhavn. disse breve widnet [skulde]? ved ankomsten til Bergen, levere Blechenberg udj Egen haand, og det udj hands Egen stue. da Blechenberg tilspurte dem, om de havde penge med fra Niels Traa, hvor til widnet svarede Nej. da sagde Blechenberg, det hand ej vilde see i Documenterne uden de gav ham En Ducat: da de begge svarede, de havde ingen penge. da sagde Blechenberg, det hand med første Post vilde skrive {her} til Procurator Traae, om hand vilde tilstaae ham en Ducat, saa vilde hand skrive. Til Procurator Blechenberg[s] Qwæstioner svarede widnet, saasom til 1ste: har her om widnet. 2den qw: Resp: har alt forklaret det. 3de: swar, de vare løsse, og fleere end Et støcke. 4de: ja, noget lidet. til 5te qw: svarede, kand ej mindes om hand læste dem, sasom hand havde Documenternock selv med sig til at læsse i. til 6de qw: svarede, med widnet war Mons Andersøn Ramsøe, og stoed de gandske tæt hos hin anden, da vidnet leverede Documenter og Traa[s] brev i Blechenberg[s] hænder. til 7de qw: svarede, widnet viste hvercken gaden eller huuset hvor Blechenberg boede, men Mons Ramsøe viste hvor Blechenberg boede, og der for gick hand med. til 8de qwæ: Resp: referede sig her om til det foregaaende.

2det widne blev indkaldet, Navnlig Mons Andersøn, er boende paa Gaarden Ramsøe i yttre Sogns Fogderie og Nærøens skibreede, efter aflagde Eed vidnede, at i aaret 1762 fulde vidnet med første vidne need til Kiøbenhav[n], sidst i Augustj Reiste de her fra, da Procurat: Traa i vidnets paasyn leverede til Anders Germe nogle breve elle[r] Documenter, som Traa sagde at tilhøre Knud Kappedalen, og handlede om jordegoeds, ellers var widnet forhen vidende om disse Documenter, saasom Gaarden Kappedahlen ligger i sam/m/e skibreede og Kircke-sogn hvor vidnet boer. hvor mange støcker Documenter det var, mindes widnet ej, men det var mange støcker, der ved fulde Et brev fra Proc: Traa til Proc: Blechenberg, hvor alt skulde leveres. fra Blechenberg skulde de, som widner, have Suplique for Knud Kappedahlen, som de skulde tage med dem til Kiøbenhavn. da de kom ind til Bergen, gick vidnet med det andet vidne begge hen til Blechenberg, da Anders Gierme, i vidnets paasiun, leverede Documenterne med Traa sit brev til Blechenberg, og det udj hands Egne hænder og udj hands Egen stue. Blechenberg spurte strax, om de havde penge med, hvor til de svarede Nej. da siger Blechenberg, hand vilde ej see Documenterne igienem, uden hand fick en Ducat: Vidnet med den anden svarede, de havde ingen ordre om penge. da siger Blechenberg, det hand med første Post vilde skrive til Niels Traa om hand vilde tilstaa en Docut!! (Ducat). Til Blechenbergs Qwæst: svarede vidnet, saasom til 1ste qw: resp: har her om widnet. 2 qw: Resp: refererer sig til sit vidnesbyrd. til 3de qw: resp: de vare løsse og mange støcker, mindes ej hvor mange. til 4de qw: resp: kand læsse skrift. til 5te qw: resp: læste ej brevene den gang, men har mange gange læst dem hos Knud Kappedahlen, og handlede de om Gaarden Kappedahlen. til 6de qw: resp: Anders Gierme og widnet fulgtes til Blechenberg. til 7de svarede, det var et smug Blechenberg boede udj, kand ej mindes Navnet paa Smuget, men giøre anvisning paa smuget, samt huuset hvor Blechenberg boede, og har widnet nogle gange forhen været der i huuset, saasom widnet er vel kiendt med Blechenberg. til 8de qw: referet!! (refereret) til sit vidnesbyrd.

1765.

Traa tilspurte widnet, om icke Knud Kappedahlen og Kari Kappedahl ere med hin anden ægte vi[e]de Folk. Resp: de er ægte folck Mand og Kone. Traa war Tings widne begierende om hvis passeret er. Som blev billiget.

Lensmanden Knud Olsøn Ringheim gav til kiende med Mundtlig Stævning til dette Ting at have ladet stevne og Jndkale Welærværdige Herr Even Meldahl, Residerende Capellan til Wosse Præstegield, for Gields Fordring, som hand paa Auctionen efter Anna Chatharina Blomberg, passeret i Rongshouen dend 18d og 19de Nobr: 1762, for kiøbte Wahrer er bleven skyldig. Ligeledes og for kiøbte Wahrer paa Auctionen efter afgangne Johan/n/es Herlaugsøn Fladeqval, holden den 20de Septbr: 1764. sc: først paa Auctionen efter afgangne Anna Blomberg, opkiøbt for dend Sum/m/a 30 rd:r efter herr Meldahls Egenhændige tilstaaelse \og beviis/ dateret dend 20de Octobr: 1763, dend hand i Rette lagde med Pastand sam/m/e Jndragen. for det andet, paa Auctionen efter Johan/n/es Fladeqval, opkiøbt og bleven skyldig dend Sun/m/a 9 rd:r 1 s:, er tilsam/m/en 39 rd:r 1 s:, udj hvilke begge stervboer Citanten har wæret tilsius Mand, og derfor giort udlæg, har ej til den/n/e tiid kundet bekom/m/e betaling, derfor med Stevning her \til/ Tinget har wæret nødsaget welbemelte herr Even Medahl!! (Meldahl) at Jndkalde, Dom at imodtage til betaling {ogPro} saavel Capital som Renter, og Processens Omkostning at Erstatte, wil fornem/m/e om dend Jnstevnte møder. \NB her indføres beviset/

Paa Welærværdige herr Even Medahls!! (Meldahls) Wegne mødte hans tjeneste dreng Johan/n/es Monsøn Bachethuun, og lagde i Rette paa sin Huusbonds Wegne q <q et skriftl: Jndlæg> dateret dend 8de Nobr: 1765, biilagt med lovl: stempeld Papiir under No: 18 til 6 s:, sam/m/e er saa lydende. begierede derpaa Rettens Kiendelse.

Eragtning:

da Citantens Fordring herRører for de over stervboer Kiøbte Wahrer paa offentlig Auction, hvor Citanten som Casserer, til Wedkom/m/ende Arvinger og Creditorer bør aflegge Rigtighed, uden mindste ophold for stervboerne, og i den begivenhed har indkaldet Welærværdige herr Meldahl, som een der paa de benævnte tvende Auctioner skal have Kiøbt til dend Sum/m/a 39 rd:r 1 s: da som den Jndstevnte wil formeene, i den/n/e Cassus ej at være hands Wærne Ting, Kiendes for Rett, efter den af herr Meldahl selv allegerede Lovens Articul, det hand her bør tage til gie[n]mæle og Erklære sig om hand Noged mod Fordringen haver at erindre, saa fremt ej Endelig Dom skal worde afsagt.

Citanten lagde i Rette Auctions Werket, dateret dend 20de Septbr: 1764, efter afgangne Johan/n/es Herlaugsøn, hvormed hand beviiser sin Fordring for d 9 rd:r 1 s: Referer sig til det i Retten lagde beviis for de 30 rd:r, og paastod Dom.

Johan/n/es Bachethuun sagde ej det Ringeste paa sin Huusbonds Wegne at erindre, thi blev da saaledes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Da indstevnte Hr: Meldahl ej noged mod fordringen haver at erindre, og Citanten beviiser Kraved, først med Hr: Meldahls Egenhændige beviis af 20de Octbr: 1763, og En Auctions foretning af 20de Septbr: 1764, i alt for den Sum/m/a 39 rd: 1 s: Saa Kiendes for Ret, det indstevnte Hr: Meldahl til Citanten bør betale de paastevnte 39 Rd:r 1 skil:, {inden 15ten dage efter Dom/m/ens lovlige forkyndelse, und} samt udj Processens omkostning 2 rd: 3 mrk:, inden 15ten dagen!! efter Dom/m/ens forkyndelse, under videre lovlig Adfær. og da Citanten har modtaget Hr: Meldahls Rewers paa slet eller ustemplet papiir, da den burde være skrevet paa stemplet papiir No: 17, saa Kiendes for Ret, efter Forordningen af 23de Januarj 1719, det Citanten Knud Ringheim til Kongens Fiscum bør betale det stemplede papiir dobbelt med 8 skil:, og i straf 10 rd:, inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution.

Ole Christophersøn Teigen gav til kiende med mundtlig stevning til dette Ting at have ladet stevne og Jndkalde Gurj Knudsdatter Rongsbøen, til at anhøre Widner om {ut} hendes utilbørlige tale, som hun har øvet mod Citanten, der om Dom at modtage til undgiældelse og Processens Erstatning. til Widner i sag er under Lovens Faldsmaal Jndkaldet Lensman-

1765: 202

1765

-den Knud Olsøn Ringheim, {og} Størk \Hougen/, {begge som beskikkes widner} Peder Ringheim og Niels Tvilde, som beskikkelses Widner. wil fornem/m/e om de med den Jndstevnte møder.

Paa dend Jndstevnte Gurj Knudsdatter Rongsbøen[s] \Wegne/ mødte som hendes Forsvar Procurator Niels Traae, tilstod lovlig Warsel, og sagde at {dersom} \hvad/ Citantens beskikkelses Widner anbelanger, i saa fald hun kand have svaret, som et Eenfoldigt og forbluffet Qvinde Men/n/eske, {da kand have svaret,} bliver wel Jntet at Reflectere paa, men allene Reserverer sig til Een offentlig bekiendelse hun efter Loven og Kirke Rituale er pligtig paa Rette Tiid og Stæd, i øvrigt er Eendnu!! ikke hendes bekiendelse wed offentlig Skriftemaal aflagt, altsaa formodes Sag for den/n/e sinde afviist. {den/n/e Exc}

Citanten forestillede den Exception, som Niels Traae her for Retten lod anføre som ham aldeles uvedkom/m/ende, begiærede allene sine beskikkelses Widner {m..} om hendes Egen bekiendelse af{vist}\hørte/.

Traae frafaldt aldeles sin for Retten gjorde Exception. {tilstod ogsaa det h.nd.s beskik Principalinde har}

De Jndstevnte Widner mødte alle, undtagen Størk Knudsøn Haugen.

Kaldsmendene Torjer Larsøn \Liie/ og Ole Olsøn Wangen afhiemlede Stevningen at være {ham} \Størk Haugen/ lovl: forkyndt i hands grande Lars Carlsøn Haugens Paarhør!., der lovede at ville sige ham det.

Citanten pastod de mødende Widner forhørte, sagde det ej at være fornøden Eeden for dem at oplæse, sasom de weed hvad den betyder. thi bleve de af Dom/m/eren formanet at blive ved Sandhed.

1ste Widne, Knud Olsøn, boende paa gaarden Ringhem, aflagde Eeden efter Loven og widnede, at hand for 4re ugers tiid siden i følge af Citanten og Størk Haugen, gik ned til dend Jndstevnte Qvinde Men/n/eske Gurj Rongsbøen, da Citanten tilspurte hende om hun havde lagt ham ud \til/ Fader for det barn hun for Nogen tiid siden har fød til verden, hvortil hun svarede ja. da Citanten spurte hende, hvad tiid hand havde været hos hende, dertil hun svarede, at hand omtrent 3 uger efter Juel kom til hende en Morgen tiidlig, da hand igien gik bort fra hende, og kom til hende sam/m/e dags aften og blev der om Natten, og da skulle hand have {haft med hende} lagt hos hende.

2det Widne, Peder Ringheim, efter aflagde Eed widnede, {at være \{er}/ fød af Fadere Ole Rasdahlen, og er nu boende paa gaarden Ringhem, sagde} at hand omtrent for 4 ugers tiid [siden] gik med Citanten {og} til{sp} Qvinde Men/n/esket, da hand (Citanten) tilspurte hende om hun udlegger ham for Fader til det af hende til Werden fødte Dreng barn, da hun svarede Citanten, Du faar ej anden bekiendelse af mig: Citanten spurte hende sam/m/e tiid, hvad tiid hand havde {wore} været hos hende, hvortil hun svarede, 3 uger efter Juuel. Parterne havde ej Noget at tilspørge vidnet, derfor blev Demiteret.

3de Widne, Niels Wichingsøn, boende paa gaarden Tvild, aflagde Eden efter Loven, {og blev Demiteret} og widnede i Et og alt lige med første Widne. Parterne havde ej Noget at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

Citanten lagde i Rette Sogne Presten herr Provsten Ruus Attest, bilagt med lovl: stempeld Papiir under No: 18 til 6 skill:, hvormed hand beviiser det hun, Guri Rongsbøen, i døbe bogen har ladet ham andføre som barne Fader.

Citanten frafaldt det Eene udeblivende beskikkelses Widne {Niels Tvilde} \Størk Haugen/, saasom hand syntes unødigt sam/m/e at føre, men begierede det Retten vilde tillade ham sin Uskyldig\hed/ med Eed at aflegge.

Eragtning:

Sag udsettes Jndtil Qvinde Men/n/esket Gurj Knudsdatter Rongsbøen, efter Loven og Kirke Rituale haver udstaaet Kirken[s] Disciplin, da mand først Rett kand faae at wiide hvem Rette barne Fader \er/. da Citanten, i fal[d] han hende videre agter at søge, haver hende for Retten til {nærmeste} næste Ting at Indkalde; {hands benegtelses Eed at anhøre.}

Procurator Traae for Jver Olson Gierstad gav til kiende, med Muntl: stevning til dette Ting at have ladet Indkalde Erich Nielsøn Fin/n/e for begangen overlast eller slagsmaal, som forleden Høst dend 9de Septbr:, som Jndfaldt paa Een Søndag, har overfaldet Iver Olson Gierstad paa sin Kirke Rejse hiem ad, derom Widner at anhøre, Dom at modtage til bøders udredelse, for Tort og skades paaførelse efter Sagens beskaffenhed, samt skadesløs Processes Omkostninger. til Vidner i Sag er Indkaldet under Lovens Faldsm: {Indkaldet, Neml:} Knud Andersøn Lødve, Wiching Olson Gierstad, Jon Jacobsøn Finne, Ole Michelson, {tjende} tjenende hos Klokker Walør, og Knud Raustad. wil fornem/m/e om de samtlige Jndstevnte møder.

1765: 202b

1765

Den Jndstevnte Erich Nielsøn Finne mødte, tilstod lovlig Warsel. De Jndstevnte Widner mødte alle, da Eedens Forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved Sandhed.

1ste Widne, Knud Andersøn, {boende} tjenende paa gaarden Lødve, efter aflagde Eed vidnede, at hand omtrent Et Aar siden, paa Een Søndag, da de gik hiem af Kirken, {og} da Citanten og den Jndstevnte gik med, da den Jndstevnte Erich Finne skudde eller støtte Citanten til Jorden og slog ham med Haanden i Hovedet, da de trettede, men hvorom de trettede, veed widnet ej, men da Citanten Rejste sig op, sagde \hand/, dette var ikke Ondt, dette taaler ieg, det var Jntet. Parterne havde ej Noget at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

2det Widne, Wiching Olson Gierstad, er broder til Citanten, og er hiem/m/e hos Faderen Ole Gierstad, {hvor broderen}. {E} {dend Jndstevnte Erich Finne protesterede mod dette vidne}. \{Widere}/ aflagde Eden efter Loven og vidnede, at hand for \et/ Aar siden gik af Kirken med Citanten og sin broder, og da de kom paa hiem vejen, kom dend Jndstevnte Erich Finne, og Knud Lødve kom efter, da Erich Finne af løstighed sprang op og sad Knærne paa Citantens Ryg, {dog h.} og stødte hand, Citanten, til Jorden, og gav \ham/ Et slag i hovedet med Haanden, da Citanten Rejste sig strax op, men Widnet kand ej mindes hvad de sagde. Traae spurte {Widnet} begge Widner {u.d}, om de merkede at Erich Finne med vrede stødte Citanten til jorden og slog ham. dertil begge Widner svarede jo, det var med vrede. Parterne havde ej Noget at tilspørge Widnet, der fore blev Demiteret.

3de Widne, Jon Jacobsøn, er til Huus paa gaarden Fin/n/e, efter aflagde Eed vidnede, at {hand} omtrent for et Aar siden, paa Een Søndags Eftermiddag, {bl} efter hand var kom/m/en af Kirken, kom Ole Finne til ham, da hand var i skauven med Siur Ellingsøn, tjenende paa \Finne/, for at plukke Nødder, og bad dem begge toe at følge med {sig} ham for at hielpe en Karl til Huus, og da de kom neden under Raustad Huusene, fandt de Citanten liggende paa Marken og græd, {sagde tillige} da Citanten bekiente for dem at Erich Finne havde givet ham et slag for Øre, og der af havde han faaet ondt, derpaa vidnet skiltes fra dem, da Ole Fin/n/e

og Siur Ellingsøn lejede Citanten hiem {unde}, men Vidnet kunde ej see at Citanten war syg eller havde minste ondt da Slagsmaale[t] war skeed, da baade Citanten og dend Jndstevnt[e] war paa gaarden hos vidnet. Parterne havde ej Noget at tilspørge Widnet, der fore blev Demiter:

4de Widne, Ole Michelsøn, er tjen[en]de hos Klokke Walør, efter aflagde Eed widnede, at hand omtrent for et Aar siden, paa Een Søndags Eftermiddag, i et ærende wilde gaae til Raustad, da hand paa Wejen strax oven for Fin/n/e mødte Citanten, der gik med sin broder Wiching Gierstad og Røgede Tobak, da Vidnet strax gik fra dem op i skauven og plukkede Nødder, og som hand kom i Wejen igien og wilde gaae til Raustad, fandt hand Citanten liggendes i Wejen og græd, sigendes at Erich Fin/n/e havde slaet ham, og deraf havde han faaet ondt, men hvor helst at Erich Fin/n/e havde slaet ham, veed Vidnet ej, derpaa {Citanten lejede ham et stykke} Widnet lejede Citanten et lidet stykke op, {og} da de begge sad sig ned og hvilede paa Marken Jndtil hans broder og Jan (Jon) Fin/n/e kom til dem, derpaa Vidnet skiltes fra dem. Traae tilspurte begge disse sidste vidner, Jan (Jon) Fin/n/e og Ole Michelsøn, om de ikke weed at Jver Olsson Gierstad maatte føres paa Hest og med hielp hiem til sit Faders huus. 2do: om de og ikke weed at Citanten blev Senge liggende, og hvor lenge. og om det ikke war de hug eller slag hand havde faaet af Erich Fin/n/e. til første Qvæst: begge Widner svarede, weed ej det Ringeste derom. til anden Qvæst: svarede begge Widner, har af andre hørt sige at hand, Citanten, har lagt til Sengs, men veed ej hvor lenge, ej heller hvor af. Parterne havde ej mer at tilspørge Widnet, der fore blev Demiteret.

5te Widne, Knud Johansøn, boende paa gaarden Raustad, efter aflagde Eed widnede, at Citanten og {hans} <Ole Fin/n/e> {broder Wiching,} paa Een Søndag omtrent et Aar siden, kom til Vidnet paa gaarden Raustad, da {hans broder} \Ole Finne/ lejede ham under Armen og ind i stuen, da Citanten hvilede sig paa Een benk, da hand hos Vidnet blev liggende om Natten, og da Citanten wilde gaae til Sengs, siger \hand/ til Vidnet, det Erich Fin/n/e havde givet ham en øren Figen, og om Morgen anden dag kom Citantens Fader Ole Gierstad og Jon Jbidem, med Een

1765: 203

1765

Hæst og hentede ham hiem. Traae begiærede de{t} sidste Qvæst: for de 2de forrige Widner, for dette vidne maatte fremsettes. Resp: har hørt af andre sige at Citanten laae til Sengs, kand ej sige hvor lenge eller hvor af hand laae. Parterne havde ej Nøget at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

Traae for Citanten begiærede Sag udsatt til Neste Ting, for at Jndkalde flere Widner, Sag at oplyse.

dend Jndstevnte havde ej Nøget at Jndvende.

Afskeediget,

dend forlangede udsettelse til Neste Ting billiges.

Dend 9de Nobr: er med Wangens Ting continueret.

Procurator Trae gav tilkiende, det hand paa Justitiens Vegne med Muntl: stevning til dette Ting \har/ ladet stevne og Jndkalde Ole Monsøn Lille Hondve, for fortilig Sam/m/en leje med sin Hustroe Karj Nielsdatter, derom Dom at lide efter Loven til bøders udredelse, samt at Erstatte Processens Omkostning skadesløs. vil fornem/m/e om den Jndstevnte møder.

den Jndstevnte Ole Monsøn Lille Haandve blev trende gange paaraabt, men Jngen vilde svare.

Kaldsmænde[ne] Torjer Larsøn Liie og Ole Olsson Wangen afhiemlede stevningen at være Ole Monsøn Lille Hondve lovlig forkyndt i Eget Paahør.

Niels Traae Erindrede om Lovdag til Neste Ting for den Jndstevnte Ole Monsøn Lille Hondve, saasom hand nu ej møder.

Afskeediget,

den {forlangede udsettelse til Neste Ting billiges.} Jndstevnte Ole Monsøn Lille Hondve forelægges at møde til Neste Ting.

Elling Rognaldsøn Apelthuun gav tilkiende med muntlig Warsel til dette Ting at have ladet stevne og Jndkalde Od Knudsøn Bræche for Resterende Landskyld af gaarden Bræche dend Sum/m/a 3 rd:r 1 mrk: 12 s.; herom Widner at anhøre, der under Lovens Faldsmaal er Jndkaldet, Michel Johansøn Bræche og Michel Knudsøn Dykesten, Dom at modtage til Gieldens afbetaling, og Processens omkostning at Erstatte skadesløs. vil fornem/m/e om dend Jndstevnte med Widnerne møder.

Niels Traae mødte for dend Jndstevnte Od Knudsøn Bræche og tilstod lovl: Warsel, og vil afvarte hvad Citanten haver at forestille.

Citanten paastod de Jndstevnte Widner afhørte. Af de 2de Jndstevnte Widner, Michel Johansøn Bræche og Michel Knudsøn Dykesten, møde Ingen.

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsøn Wangen afhiemlede stevningen at være de udeblivende Widner, Michel Johansøn Bræche i hans Eget Paahør, og Michel Knudsøn Dykesten i hans Kones Martha Monsdatter[s] Paahør, der lovede at ville sige sin Mand det lovlig forkyndt.

Citanten Erindrede om Lovdag for de udeblivende Widner til Neste Ting.

Afskeediget,

de lovlig Jndstevnte Vidner {for} Michel Johansøn Bræche og Michel Knudsøn Dykesten forelægges under Lovens Faldsmaal at møde til Neste Ting.

Arveskifte breve[t] af 6te Martj 1765, sluttet efter afgangne Anders Olsøn Gavle, blev læst, og var stervboen tilhørende 2 Pd: 6 Mrk:r Smør med bøxel, og overbøxel til 12 Mrk:r, alt udj gaarden Gavle, for dend Sum/m/a 200 rd:r 1 mrk: 8 s.; som saaledes er udlagt: Creditor Torjer Sundve 7 Mrk:r Smør for 25 rd:r 5 mrk: 12 s.; Creditor Erich Gavle 12 Mrk:r Smør for {26 rd:r 5 mrk: 12 s;} 44 rd:r 3 mrk.; Creditor Ole Andersøn 6 Mrk:r Smør for 22 rd:r 1 mrk: 8 s.; Enken Ragnilde 15 Mrk:r for 55 rd:r 3 mrk: 12 s.; Søn/n/erne Ole, Erich og Magne, hver 3 Mrk:r for 11 rd:r 12 s.; Søn/n/erne Bottolf og Ha(rh?)ver 2 Mrk:r Smør for 7 rd:r 2 mrk: 8 s.; Datteren Giertrud 1 mrk: for 3 rd:r 4 mrk: 4 [s:].

Ole Andersøn Gavle med Interesserede udgivne skiøde af 8de Nobr: h: a: til Ole Olsøn Gavle paa 2 pd: 6 Mrk:r udj gaarden Gawle, blev læst.

Ole Olsøn Gavle udgivne Gields bev af 8de Nobr: h: a: til Erich Andersøn Gavle, paa 99 rd:r Laan, mod underpandt 2 Pd: 6 Mrk:r udj gaarden Gavle, læst.

Ole Olsøn Gavle udgivne Wilkaar brev af 8de Nobr: h: a: til hans Farnoder Ragnilda Botolfsdatter med Fader Ole Andersøn, hvad de Aarlig i Wilkaar skal nyde.

Procurator Niels Traae paa Justitiens Wegne fremstod for Retten og gav tilkiende at have med muntl: stevning til dette Ting ladet stevne og Jndkalde {til dette} Torjer Brynildsøn Store Rochne for begangne Overlast og SlagsMaal dend 22de Junj sidst afvigte paa gaarden Giersqval i Bordstrands otting, Jmod Peder Store Ringhem, som og her til Vedermæle i Sag er Jndkaldet, derom at anhøre Widner og liide Dom efter Sagens beskaffenhed, til bøders udredelse, og Proce[sse]ns omkostning skadesløs Erstatning. til Widner i Sag er Jndkaldet

under Lovens Faldsmaal Efterfølgende, Ole Fikie!! (Fitje?), Magne Giersqval, Erich Ringhem, Peder Midt Ringheim og Torjer Baarsøn Soue {og Guro Giersqval}. Wil fornem/m/e om alle de Jndstevnte møder.

dend Jndstevnte Torjer Brynildsøn Store Rochne blev trende gange paaraabt, men Jngen wilde svare.

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsson Wangen afhiemlede stevningen at være dend Jndstevnte Torjer Store Ringhem!! (Rochne) lovl: forkyndt i Eget Paahør.

dend Jndstevnte Peder Store Ringhem mødte og tilstod lovl: til Vedermæhle i den/n/e Sag at være Jndkaldet.

de Jndstevnte Widner mødte alle, dem Actor pastod Eedelig afhørte, da Eedens Forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved Sandhed.

1ste Widne, Ole Richolsøn, boende paa gaarden \Fikie/, efter aflagde Eed widnede, at hand en Løverdags Aften i Som/m/er war i Een Aastæds Forretning paa gaarden Giersqval, hvor Torjer Rochne og Peder Store Ringhem war med, da Widnet hørte disse toe Kiægledede sam/m/e[n], men hvor om, weed Widnet \ej/, da Torjer Rochne Rev Peder Store Ringhem i Haaret, da de begge war Noget lidet drukken, og Knud Rochne, der er broder til Torjer Rochne, holdt sin broder i Armene, Klam/m/erie at hindre, men Torjer Rochne Rekkede sig over Axlene paa sin broder og Rev Peder Ringhem i haaret, da de siden en stund efter Kiægledede sam/m/en og skieltes ad, og hørte Widnet at Torjer Rochne sagde til Peder Ringhem, at hand war ond med sin Kone, sagde og det hand aldrig havde dengt /: er slaaet /: sin Kone, ej heller havde Provsten ladet hendte hans Kone for at Examinere dem, og kaldede ham for Gule Peder. Traae fandt fornøden, saasom Widnet forhen har forklaret at de begge ware Noget lidet drukne, at tilspørge, om Widnet ikke erindre at Torjer Rochne war hel modig og drukken. Resp: jo, war heel modig og Noget drukken, og mere beskienket end Peder Ringhem. 2do: om Widnet saae eller formerkede at Peder Ringhem wiisedes at være det man kand kalde drukken eller beskienket. Resp: ja, Noget lidet havde ham som Een Svir. 3° om Widnet kand erindre og Navn give hvem da flere war nærværende. Resp: Widnet war der og Peder Ringhem. Dend overfaldne Peder Ringhem tilspurte Widnet, om Widnet ej saae, det hand, sc: Peder Ringhem, sad lenge stille og hørte paa Torjer Rochnes skiildsord imod ham uden at svare ham, Resp: hørte ej Noked udskikkeligt!! talt af Peder Ringhem, og hørte Widnet at Torjer Rochne bad Peder Ringhem kom/m/e frem paa Gulvet, og da Peder Ringhem kom frem paa gulve[t], tog Torjer Rochne Peder Ringhem i haaret og Rev ham, og i det sam/m/e trekkede Torjer Rochne Peder Ringhem i haaret {da beder R} ud af stue[n] igien/n/em døren, da Peder Ringhem Raabte om hielp. Parterne havde ej mere at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

2det Widne, Magne Andersøn, boende paa Gaarden Giersqval, efter aflagde Eed Widnede, i alt!! (Et) og alt ligesom første Widne, med Tillæg, at Torjer Rochne sprang og dansede paa Gulve[t], da Peder Ringhem bad ham sidde sig ned med de andre paa benken, hvorover Torjer blev wreed. til 1ste Qvæst: svarede Widnet, kand ej sige at Peder Ringhem \war drukken/, men war lidet sviren, men Torjer Rochne war drukken. til anden Qvæst: svarede som første Widne. til 3de Qvæst: Resp: Ole Fikie og Widnet war der. til Peder Store Ringhems Qvæst: svarede jo, og saae Widnet at Torjer Rochne Rev Peder Ringhem i haaret og trekkede ham ud igien/n/em døren, men hørte ej at Peder Ringhem Raabte om hielp, saasom Widnet blev inde i stuen en stund efter. Parterne havde ej Noked at tilspørge dette Widne. {der} men Widnet Erindrede sig at Torjer Rochne sagde til Peder Ringhem, at hand aldrig havde mere end en Pige, da Peder Ringhem tilspurte Torjer: om hand har Elsket mere end Een, hvortil Torjer Rochne svarede, det veed du best selv, derpaa Peder Ringh: skød Widner. Widnet havde ej mere at erindre, derfor blev Demiteret.

3de Widne, Erich Olsson, er Huusmand paa Gaarden Ringhem, efter aflagde Eed widnede i Et og alt Conform med første Widne, med dette Tillæg, at da Knud Rochne, er broder til Sagvolderen, wilde {skille ham} holde ham, sc: Torjer Rochne, {blev vreed} Klam/m/erie at hindre, hvor over Torjer Rochne blev vreed paa sin broder, {saa de k.. t} og slogst med ham, og sagde Torjer Rochne til Peder Ringhem, ieg har godt Mod at slaaes i dag, ieg agter ej, om ieg kaster bort 10 rd:r i dag, og skioldede Peder Ringhem ud for Gule Peder Gam/m/er Peder, og da Torjer Rochne Rev Pede[r] Rnghem i haare[t], sad Torjer Foden imod døren og trekkede ham ud efter haaret, da Peder Ringhem Raabte om hielp, og da Widnet da kom for at hielpe, havde Ole Fikie alt skilt dem ad, hvor over Torjer Rochne blev wreed, og kastet Klæderne af sig alt indtil sin skiorte, og bad de omstaaende at de wilde kom/m/e til ham, saa skulde hand {he} tage mod dem, dertil Peder Ringhem svarede, ieg har ikke løst at slaaes med dig, lad mig være med fred, og siden skioldede Torjer Rochne Peder Ringhem ud, og sagde til ham, gaae hiem og slaae din Kone som du er want at giøre, sagde widere det Provsten havde ikke været hos ham, sc: Torjer Rochne, og Examinert ham og hans Kone, som hand har giort med Peder Ringhem. Widnet sagde og det Torjer Rochne dend dag war meget drukken. Traae og dend Jndstevnte Peder Ringhem, sagde det aldeles frafaldt de af dem til første {Widne} og andet Widne fremsatte Qvæstioner. thi blev Widnet Demiteret.

Traae forestillede at det før afhørte Widne Magne Giersqval end nu havde Noget at erindre, som hand ti[l]forne ej erindrede, begiærede Retten wilde modtage hvad hand end nu kunde huske, Samvittighed at frelse, da Widnet under før aflagte Eed widnede, det Torjer {Rogne} Rochne sagde til Peder Ringhem, ieg har endnu ikke vært Examinert af Præsten for {Kon} min Kone, ej heller har Præste Konen vært i mit huus for at stille til freds, Widnet saae og det Torjer Rochne trekkede Klærene af sig, men hvad hand sagde, hørte Widnet ej, thi hand holt sig et stykke fra dem. Widnet havde ej mere at Erindre, derfor blev Demiteret.

4de Widne, Peder Olsson, tjenende paa Midt Ringhem, efter aflagde Eed widnede, at hand ej war paa gaarden da slagsmaale[t] skeede, men kom der til gaarden Giersqval da alting war stille. Traae erindrede at dette Widne skal widne i de andre Sager som paa sam/m/e dag og stæd er passeret, altsaa ej wilde tilspørge ham widere i den/n/e Sag, derfor blev Demiteret.

5te Widne, Torjer Baarsøn, \er/ Huusmand paa gaarden Saue, efter aflagde Eed widnede i Et og alt Conform med nest foregaaende 3de Widne, men sagde ej at vide hvoraf slagsmaale[t] Reisede sig, saasom hand ej war hos dem den tiid, men kom just ind i stuen da slagsmaale[t] begyndte. Traae og dend overfaldne Peder Ringhem frafaldt de til første og andet Widne fremsatte Qvæst:, og som Ingen havde Noget at tilspørge Widnet, blev det Demiteret.

dend Jndstevnte og overfaldne Peder Ringhem lagde i Rette Sogne Presten, welærværdige herr Provsten Ruus Attest af 9de Octbr: sidstl:, {hvormed han beviiser sin opførsel i alle M} bilagt med lovl: stempeld Papiir under No: 18 til 6 skil:, saa lydende.

Niels Traae erindrede Retten om Lavdag til Neste Ting for dend Jndstevnte Torjer Brynildsøn Rochne,

Afskeedig[et].

Sag udsettes til Neste Ting, da dend Jndstevnte Torjer Brynildsøn Rochne forelægges at møde.

Procurator Traae paa Justitiens Wegne gav tilkiende at have med mundtl: stevning til dette Ting ladet Jndkalde Torjer Brynildsøn Store Rochne og Soldat Siur Olsson Giersqval \{dend yg}/ q <q dend yngre> for begangen slagsmaal med hinanden paa gaarden Giersqval dend 22de Junj sidst afvigte, derom at anhøre Widner og at lide Dom efter Sagens beskaffenhed, til bøders udredelse efter Lov og Forordning, samt Processens Omkostning skadesløs at Erstatte. Widnerne, der under Lovens Faldsmaal er Jndkaldet, ere Magne Giersqval, {Baar} Torjer

Baarsøn og Erich Olsøn Ringhem samt Peder Midt Ringhem, wil fornem/m/e om de samtl: Jndstevnte møder.

de 2de Jndstevnte, Torjer Brynildsøn Store Rochne og Soldat Siur Olsøn Giersqval, blev trende gange paaraabt, men Ingen af dem wilde svare.

Kalds Mændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsøn Wangen

1765: 204b

1765

afhienlede stevningen at være de tvende Sagvoldere, Torjer Store Rochne i hans Eget Paahør, og Siur Olsøn Giersqval i hands Huusbondes Peder Store Ringhems Paahør, der lovede at vilde sige ham det, {Citan} \lovligen forkyndt/.

Actor paastod de mødende Widner Eedelig afhørte, sagde det ej at være fornøden Eeden for dem atter at oplæse, saasom de nyelige hørte \den/ oplæse udj næst forige Sag, da de ere de sam/m/e Widner som i forestaaende Sag widnede, thi bleve de af Dom/m/eren formanet at blive wed Sandhed.

1ste Widne, Magne Andersøn, boende paa gaarden Giersqval, efter aflagde Eed widnede, at hand Løverdagen for St: Hans dag, som hand sad i sin stue paa gaarden Giersqval, hørte hand uden for stuedøren et skrekkelig Allarm, hvorpaa hand strax med sin Kone gik ud, og da hand kom ud med sin Kone paa Marken, saae Widnet det Sagvolderne begge toe laae paa Marken, da Torjer Rochne laae over, og Siur Giersqval under, da de begge \holt/ {havde} hverandre i Haaret, derefter Widnet gik strax bort, saasom der war sam/m/e tiid mange andre tilstede, men Widnet sagde det de begge, baade Torjer Store Rochne og Siur Giersqval, war overmaade drukken, og kom Torjer Rochne, efter Slagsmaale[t] war forbi, ind i Jldhuuse[t] hos Widnes grande Siur Giersqval, for at tørke blodet af sig, da Widnet saae at Torjer Rochne var Kloret eller Reven i Ansigtet, men hvem der havde giort det, veed Widnet ej. Traae fandt fornøden, at som Widnet forhen har sagt om dette slagsmaal at der da war mange Folk overværende, maatte Widnet tilspørge hvem det war, og sam/m/e Navngive. Resp: det war Siur Giersqval den ældre, og Erich Olsøn Giersqval. Traae havde ej Noget at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

2det Widne, Torjer Baarsøn, er til Huus paa gaarden Saue, efter aflagde Eed widnede, ej at viide det allerringeste, saasom hand allerede war Rejst af gaarden da dette slagsmaal skal være skeed. thi blev Widnet Demiteret.

3de Widne, Erich Olsøn, boende paa Gaarden Ringhem, er der til huus, efter aflagde Eed widnede ligeledes, ej det Ringeste om dette slagsmaal at wiide, saasom hand lenge førend dette slagsmal skal være skeed, war hiem Rejst, derfor blev dette Widne Demiteret.

4de Widne, Peder Olsøn, tjenende hos Halsteen Midt Ringhem, efter aflagde Eed widnede, at hand Løverdag Aften for St: Hans dag kom til Giersqval, og da hand kom til Gaarden, saae Widnet det Torjer Store Rochne sloge Siur Giersqval til jorden, da Siur Giersqval laae under, og Torjer Rochne oven paa ham, og havde begge fat i haaret paa hinanden, og Torjer Store Rochne slog Siur Giersqval en Øren Figen. og {war} \da/ Widnets brødere Siur Giersqval og Erich Jbidem skildte dem ad. da gik Torjer Rochne ind i Siur \dend ældre/ Giersqval sit Jldhuus og tørkede blodet af, da hand i Ansigte[t] war Kloret eller Reven. Widnet sagde det begge disse tvende sagvoldere war overmaade drukken, men hvoraf slagsmaale[t] Rejste sig, weed Widnet ej. Traae havde ej mere at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

Traae Erindrede om Lavdag for de tvende Jndstevnte Sagvoldere Torjer Store Rochne og Soldat Siur Giersqval.

Afskeediget,

Sag udsettes til Neste Ting, da de tvende Sagvoldere Torjer Store Rochne og Siur Giersqval forelægges at møde.

Procurator Niels Traae paa Justitiens Wegne fremstod for Retten og gav tilkiende at have med muntl: stevning ladet stevne og Jndkalde Peder Olsøn Store Ringhem tillige [med] Siur Olsøn dend Ældre Giersqval for forøvet Klam/m/erie og skielsord med hin anden paa gaarden Giersqval dend 22de Junj sidst afvigte, derom at anhøre Widner, Dom at modtage efter Sagens forefindende beskaffenhed, til bødgers udredelse, og Processens Omkostnings Erstatning. til Widner i sag er Jndkaldet under

1765: 205

1765

under!! Lovens Faldsmaal Magne Giersqval, Peder Olsøn Midt Ringhem og Torjer Baarsøn Saue, wil fornem/m/e om de samtl: Jndstevnte møder.

de tvende Forbrydere Peder Olsøn Store Ringhem, og Siur Olsøn dend Ældre, boende paa gaarden Giersqval, mødte begge og tilstod lovl: Warsel.

Actor paastod de mødende Widner afhørte, og sagde det ej at være fornøden Eden for dem at oplæse, saasom de tilforne i dag her paa Ting stuen har hørt \den/, da de selv ware dem som widnede udj forestaaende Sag, thi bleve de af Dom/m/eren formanet at blive wed Sandhed.

1ste Widne, Magne Andersøn, boende paa gaarden Giersqval, efter aflagde Eed widnede, det hand slet ikke weed det alleringeste i den/n/e Sag, mere end hand har hørt af andre sige, det hands, sc: Widnets, Søster Gurj Andersdatter Giersqval og hendes Datter Ragnilde Knudsdatter ware oververende da slagsmaale[t] skal være skeede, derpaa Widnet blev Demiteret.

2det Widne, Peder Olsøn, tjenende hos Halsten Ringhem, er broder til den Jnstevnte Siur Olsøn Giersqval den Ældre, efter aflagde Eed widnede, at hand Løverdags Aften for St: Hans Dag kom op til Giersqval, da Siur Giersqval og Peder Ringhem stod i thuunet, og war de begge Noget drukne, da siger Siur Giersqval til Peder Ringhem, du haver fotjent 1 mrk: i Penge i dag, men du er Een skielm i din tale, end videre sagde Siur Giersqval til Peder Ringhem, kom og gaae ind med mig i Jldhuuse[t] og tap en gang Drikke, derpaa tog Siur Giersqval Peder Ringhem om Halsen og wilde have ham ind i Jldhuuse[t], da siger Peder Ringhem, Fanden gaae med dig med saadan Maade, og slengede Siur Giersqval paa Marken {og saa ...}. Widnet kand ej sige endten det skeede med wrede eller af løstighed. og ware Knud Brynildsøn Giernes dend Ældre, og Knud Rochne dend yngre overwærende tillige med andre flere. Traae havde ej Noget at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret. Peder Ringhem Erindrede end nu et Spørmaal, som hand begiærede for Widnet fremsatt, sc: om Peder Ringhem ikke spurde Siur Giersqval, da hand bød ham ind paa Een skaal drikke, hvad hand bød ham ind paa, og hvad Siur Giersqval da svarede. Resp: jo, og sagde Siur Giersqval at hand wilde give ham Een gang drikke, og denge ham /: er, slaae ham :/ og loe med det sam/m/e.

3de Widne, Torjer Baarsøn, er til huus paa gaarden Saue, efter aflagde Eed widnede, ej at wide det alleringeste i den/n/e sag, saasom hand for den tiid som slagsmaale[t] skal være skeed, war hiem Rejst.

Niels Traae bgiærede Sag udsat til Neste Ting, for at Jndkalde flere Widner til Sagens Rette oplysning.

Afskeediget,

den forlangede udsettelse til Neste Ting billiges.

Procurator Traae paa Justitiens Wegne end nu fremstillede sig for Retten og gav til kiende, det hand med mundtl: stevning til dette Ting har ladet stevne og Jndkalde Soldat Siur Olsøn Giersqval og Peder Store Ringhem for forøvet slagsmaal med hinanden paa gaarden Giersqval dend 22de Junj sidstl:, derom at anhøre Widner, og at lide Dom efter Lov og Forordning som Sagen befindes, og Endelig, at oprette Processens Omkostninger skadesløs. til Widner i Sag

er Jndkaldet under Lovens Faldsmaal efterfølgende, sc: Magne Giersqval og Peder Midt Ringhem. wil fornem/m/e om de samtl: Jndstevnte møder.

dend Jndstevnte Peder Store Ringhem tilstoed for Retten lovl: at være kaldet. dend Jndstevnte Soldat Siur Olsøn Giersqval blev trende gange paaraabt, men Jngen wilde svare.

Kaldsmændene Torjer Larsøn {afhiemlede} Liie og Ole Olsøn Wangen afhiemlede stevningen at være ham lovl: forkyndt i Ole Knudsøn Ringhems Paahør, der lovede at sige ham det.

Actor paastod Widner Eedelig forhørte, sagde det ej at være fornøden Eden for dem at oplæse, saasom de ofte har hørt den læse, saa de weed hvad den betyder, thi bleve de af Dom/m/eren formanet at blive wed Sandhed.

Iste Widne, Magne Andersøn, boende paa gaarden Giersqval, efter aflagde Eed widnede, ej at viide det alleringeste, ej heller hørt sige Noget, ej heller war Widnet der da slagsmaale[t] skeede. thi blev det Demiteret.

1765: 205b

1765

2det Widne, Peder Olsøn Midt Ringhem, er broder til dend Jndstevnte Soldat Siur Olsøn Giersqval, efter aflagde Eed widnede, det Siur Olsøn Giersqval er tjenende hos dend Jndstevnte Peder Ringhem, og da Siur Olsøn den Ældre og Peder Ringhem ware skildte ad, siger Soldaten Siur Giersqval til sin Huusbonde Peder Store Ringhem, er det saa du vil have det, og {da tog} i det sam/m/e brød Siur Giersqval sin huusbonde over Een slibesteen, saa {at} hand stødte sit hoved i Jldhus {...} Muren, og siden skiltes de ad, {Siur Giers} og sagde Siur Giersqval til Peder Ringhem, har du wæret huusbonde tilforne, saa wil ieg nu være det, {da .} Siur Giersqval var meget drukken, og hands huusbonde Peder Ringhem Noget lidet drukken, og war Siur Olsøn Giersqval dend Ældre og Erich Olsøn Fladeqval \nærværende/. Parterne havde ej Noget at tilspørge Widnet, defore blev Demiteret.

Niels Traae Erindrede om Lavdag for dend Jndstevnte udeblivende Soldat Siur Giersqval.

Afskeediget,

dend Jndstevnte Soldat Siur Olsøn Giersqval forelægges at møde til Neste Ting.

Procurator Niels Traae paa Justitiens Wegne gav tilkiende med mundtl: Warsel at have stevnt og Jndkaldet Soldat Siur Olsøn Giersqval, for hand haver slaget Erich Olsøn, Huusmand paa Store Ringhem, som skal være passeret paa gaarden Giersqval dend 22de Junj sidst afvigte. Dend benævnte Erich Olsøn Ringhem er og til tinge Jndkaldet til Wedermæle, herom at høre Widner, Dom at modtage efter Lov og Forordning med videre efter Sagens beskaffenhed, samt at Erstatte Processens Omkostning skadesløs. til Widner i Sag er Jndkaldet under Lovens Faldsmaal Torjer Baarsøn Saue og Magne Giersqval, wil fornem/m/e om dend Jndstevnte møder.

dend Jndstevnte Soldat Siur Olsøn Giersqval blev trende gange paaraabt, men ej wilde svare.

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsøn Wangen afhiemlede stevningen at være ham lovl: forkyndt i Ole Knudsøn Store Ringhems Paahør, der lovede at sige ham det.

dend Jndstevnte Erich Olsøn mødte og tilstod lovl: her til Wedermæle i den/n/e Sag at være Jndkaldet.

de Jndstevnte Widner mødte, og dem Actor paastod afhørte, sagde det ej at være fornøden Eden for dem at oplæse, saasom de ofte har hørt den læse, og veed hvad den betyder, blev altsaa formanet at blive ved Sandhed.

Iste Widne, Torjer Baarsøn, er til huus paa gaarden Saue, efter aflagde Eed widnde, at hand Løverdag Aften for St: Hans dag war paa gaarden Giersqval, da Widnet sad i Jldhuuse[t] tillige med Soldat Siur Giersqval og Erich Ringhem, da Erich Ringhem siger til Siur Giersqval, drik din broder Erich Giersqval til, hand er fattig saavelsom flere. dertil sagde Siur

Giersqval til Erich Ringhem, du skal ikke {br} forekaste ham hans Fattigdom, da Erich Ringhem svarede Nej, ieg forekaster ham ikke hans Fattigdom, saa sagde Soldat Siur Giersqval til Erich Ringhem, du var værd et slag af øssen, og derpaa slog hand Øll Øssen i 2de støkker i hovedet oppe i Krauen paa Erich Ringhem, og war Siur Giersqval meget sterk drukken, men Erich Ringhem \havde/ kuns som {en lidet} en liden Svir, og saasom der da kom andre Folk, skiltes de ad. Traae tilspurte Widnet, om det kand sige om det skeede af vrede. Resp: kunde ej andet see end det skeede af vrede. 2do: om der sam/m/e Tiid war flere overværende. Resp: Knud Brynildsøn Rochne og Soldaten Erich Fladeqval. Parterne havde ej mere at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

2det Widne, Magne Andersøn, boende paa gaarden Giersqval, efter aflagde Eed widnede, ej at wiide det alleringeste derom, thi hand war ej med dem. Widnet blev Demiteret.

Traae erindrede om Lavdag for Soldat Siur Olsøn Giersqval.

Afskeediget,

dend Jndstevnte Siur Olsøn Giersqval forelægges at møde til neste Ting.

1765: 206

1765

Procurator Niels Traae fremstod for Retten paa Justitiens Wegne, og gav tilkiende at have med mundtl: stevning til dette Ting ladet stevne og indkalde Jver Olsøn Æen for begangne Klam/m/erie mod Ole Fladeqval her paa Wangen sidst afvigte Foraar. til sam/m/e Tiid er og Ole Fladeqval Jndkaldet til Wedermæle og sin Sags forsvær. Widner at anhøre og Dom at modtage efter Sagens beskaffenhed, til bødgers udredelse, og Processens Omkostnings Erstatning. til Widner i sag er Jndkaldet under Lovens Faldsmaal Sygnj og Randvej, begge wærende i Fattig Huuse[t], og Ole Carlsøn, Raadsmand i Præstegaarden. uden stevnemaal møder Provsten, Welærværdige her Morten Ruus, hans Tjeneste Dreng Siur Haldorsøn. wil fornem/m/e om de lovl: Jndstevnte møder.

dend Jndstevnte Jver Olsøn Æen blev trende gange paaraabt, men Ingen wilde svare.

dend Jndstevnte Ole Fladeqval mødte og tilstod lovl: til wedermæle her til tinge i den/n/e Sag at være Jndkaldet.

af Widnerne mødte alle, undtagen Randvej Peders {tagen} datter, wæredne i Fattig huuse[t].

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsøn Wangen afhiemlede stevningen at være Sagvolderen Jver Olsøn Æen lovl: forkyndt i hands Kone Maritha Tormoedatter[s] Paahør. afhiemlede ogsaa det Widnet Randvej Pedersdatter er lovl: Jndkaldet under Lovens Faldsmaal straf.

Traae paastod de mødende Widner forhørte, og Erindrede om Lavdag for dend udeblivende og paagiældende Jver Æen, som og det udeblivende Widne Randvej Pedersdatter maatte forelægges at møde.

{1ste Widne Sygnj} Eedens forklaring blev Widnerne forelæst, og formanet at blive ved Sandhed.

1ste Widne, Sygnj Levorsdatter, er i Wangens Fattig Huus, efter aflagde Eed {widnede} widnede, at seent i Waar, som hun sad i Fattig huuse[t], hørte hun det Ole Fladeqval uden for Fattig huuse[ts] stue dør Raabte om hielp, og da Widnet kom ud, laae Jver Æen ned for dørstokken, og Ole Fladeqval holt ham i henderne, da sagde Ole Fladeqval til Widnet, spring efter andre Folk, ieg tør ikke slippe ham førend der kom/m/er Mandfolk til hielp, da Widnet saae det Ole Fladeqval war blodig baade i Ansigt og paa hender, og saae Widnet det Jver Æen vilde bide Ole Fladeqval i haanden, og havde Jver Æen Haar i haanden, {da} og Ole Fladeqval noget drukken, men Widnet kand ej sige om Jver Æen war drukken. Parterne havde ej Noget at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

2det Widne, Ole Carlson, er Raadsmand hos Provsten, welærværdige her Ruus, efter aflagde Eed widnede, at {hand} seent i Waar paa Een Fredag kom Randvej [i] Fattighuuse[t] til Widnet og bad ham kom/m/e hen for at skille Jver Æen og Ole Fladeqval, og da Widnet kom til Fattighuuse[t] laag Jver Æen wed dørstokken, {og Ole Fldeqval} og sagde Ole Fladeqval til Widnet, tag ham fra mig, saa hand gjør mig Jngen skade, derpaa Widnet skilte dem ad, og saae Widnet det de begge war Noget lidet svirne, og laag Ole Fladeqval paa Knærne for \at/ holde Jver Æen, og war Ole Fladeqval blodig paa hænderne, men om hand war blodig i Ansigte[t], kand Widnet ej sige. Parterne havde ej Noget at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

3de Widne, Siur Haldorsøn, tjener hos her Provsten Ruus, efter aflagde Eed widnede i Et og alt {med} Conform med nest forestaaende Widne, med dette tillæg, at Ole Fladeqval war blodig baade i Ansigt og paa Hænder, da hand i Ansigte[t] havde Een liden Stribe eller flerre, og da Jver Æen gik, sagde hand, ieg skal finde Ole Fladeqval igien enten i Formiddag eller eftermiddag. Parterne havde ej mere at tilspørge dette Widne, derfor blev Demiteret.

Traae frafaldt det udeblivende Widne Randvej Pedersdatter, i øvrigt forblev sit forrige om Lavdag for Jver Æen.

Afskeediget,

dend lovl: Indstevnte Jver Æen forelægges at møde til Neste Ting.

Procurator Traae paa Justitiens Wegne fremstod og gav til kiende at have med mundtl: Warsel ladet stevne og Indkalde Arne Torjersøn Lille Ringhem og Elling Mathiasøn Mølster for gjorde Allarm og oprørr i

1765: 206b

1765

Mathias Smeds huus den 7de Maj sidst afvigte, til sam/m/e Tiid er og Indkaldet Mathias Smeed til Wedermæle. derom Widner at anhøre. Dom at modtage efter Sagens beskaffenhed til undgiældelse, og bøders udredelse til Justitien, samt Processens Omkostnings Erstatning. til Widner i Sag er Indkaldet under Lovens Faldsmaal, Gun/n/ilde Olsdatter Rongsgar[e]n, Anna, er til huus hos Michel Fangeslutter, Torbiørn og Erich Rogne. wil fornem/m/e om de Indstevnte møder.

de tvende Indstevnte Forbrydere Arne Torjersøn Lille Ringhem og Elling Mølster blev trende gange paaraabt, og mødte for Arne Lille Ringhem broderen Johan/n/es Torjersøn Lille Ringhem og tilstod lovlig Warsel, men for Elling Mølster mødte Jngen. q <q dend Indstevnte Mathias Smeed mødte og tilstod til wedermæle at være indkaldet.> Widnerne {Anna} mødte alle, undtagen Anna, der \er/ husKone hos Michel Fangeslutter.

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsøn Wangen afhiemlede stevningen at være Elling Mølster forkyndt i hans broder Niels Mathiasøn[s] Paahør, der lovede at sige ham det. Ligeledes afhiemlede de og stevning[en] lovl: at være forkyndt Michel Slutters huuskone An/n/a i Eilef Michelsøns Paahør, der lovede at sige hende det. Eedens Forklaring blev de mødende Widner forelæst, og formanet at blive wed Sandhed.

1ste Widne, Gunilde {Rongsgarn} Olsdatter, er til Huus paa Rongsgar[e]n, er Kone til dend Indstevnte Mathias Smeed, efter aflagde Eed widnede, at dan!! (da) hun paa Een Onsdag \i Sommer/ wilde gaae ind [i] sin stue, hørte hun uden for stue dør[e]n {en} Allarm inde i stuen, og da Widnet kom ind i stuen, {saa} saae Widnet det Sengen som stod i stuen og Een liden Karm, samt Een benk, war nedreven over gulve[t], og stod Elling Mølster inde i stuen da Widnet kom ind, kunde ej mindes om Arne Lille Ringhem dend \tiid/ war inde, ej heller om Nogen af [dem] \war/ drukken, og saae Widnet det Arne Lille Ringem tog hendes Mand Mathias Smed i Armen, da Widnet skildte dem ad, kand ej sige om det skeede med wrede. og tog Elling Mølster i bord Enden og Ristede bordet. Traae tilspurte Widnet, 1mo: {om} om

hun kand erindre Nogen flere Men/n/esker da nerværende, og hvem det war. Resp: Niels Traae og Lars Carlesøn Rognsbøen war der inde. 2do: om Widnet ej saae at Elling Mølster war heel modig og wreed. Resp: kand ej sige Noget derom. 3° om Widnet ej saae at Elling Mølster brød ned Een Hæske paa Leqve Grund staaende. Resp: saae Een Hæske nedreven, men kand ej sige hvem der har gjort det. 4to: om hun ej saae de Jndstevnte slog ned Noget øll, og hvem der gjorde det. Resp: har ej seet det. {5° om} Parterne havde ej Noget at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

2det Widne, Torbiørn Johansøn {Rogne}, er boende paa gaarden Rogne, efter aflagde Eed widnede, at hand i Som/m/er paa Een Onsdag Nyeligen for Pinsehellig dage blev hendtet af Mathias Smeds Søn Wiching Mathiasøn, for hand skulde kom/m/e ned for at see den allarm som Elling Mølster og Arne Lille Ringhem gjorde og foraarsagede i Mathias Smeds huus, og da Widnet kom ned, war alting stille, saa {e} Widnet saae ej det Ringeste, men Widnet saae at de ware Noget lidet drukken. Parterne havde ej Noget at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

3de Widne, Erich Hermundsøn, er boende paa gaarden Rogne, efter aflagde Eed widnede i Et og alt lige med forestaaende Widne. Johan/n/es Torjersøn Lille Ringhem tilspurte Widnet, om hand ikke hørte at {Wid} Mathias Smeed war wreed paa Arne Lille Ringhem og Elling Mølster. Resp: kand ej sige det. Partene havde ej mere at tilspørge Widnet, derfor blev af Retten Demiteret.

Niels Traae begiærede Sag udsat forsvaavdit!! Arne Ringhem angaar, til neste ting, for at Indkalde flere Widner, Sag at oplyse, og Erindrede Retten om Lavdag til Neste \Ting/ for dend udeblivende Elling Mølster, som og for Widnet An/n/a, der er til huus hos Michel Fangeslutter.

Afskeediget,

den forlangede udsettelse til Neste Ting billiges.

1765: 207

1765

da Sagvolderen Elling Mølster forelægges, som og Widnet An/n/a, der er til huus hos Michel Fangeslutter, under Lovens faldsmal Straf at møde.

Dend 11te Nobr: er med Wangens Ting Continueret, da følgende er passeret.

Ole Nielsøn Træen udgivne skiøde af 9de Nobr: h: a: til Niels Olsøn paa 3 Spand Sm: med bøxel, og over bøxel til 9 Mrk:r Sm: i Præstebordet beneficeret, udj gaard: Træen, blev læst.

Niels Olsøn Træen udgivne Wilkaar brev af 9de Nobr: h: A: til sin Fader Ole Nielsøn med Moder Anna Odsdatter, hvad Aarlig i Wilkaar skal nyde. blev læst.

Størk Johansøn Rioe udgivne gields brev af 15de Nobr: 1741, Jndført i Pandtebogen paa folio 7, blev efter paategnede Qvitering af 14de April 1761, udslet.

Aad Knudsøn Bræche udgivne skiøde af 18de Martj 1765, til Michel Johansøn Hundve paa 1 Løb 12 Mrk:r Smør med bøxel i gaarden Bræche, blev læst.

Peder Brynildsøn Nedre Winje udgivne skiøde af 8de Nobr: 1765, til Torchil Monsøn paa 1 Løb Smør med bøxel i gaarden Nedre Winje, blev læst.

Siur Størksøn Liie udgivne skiøde af 8de Nobr: h: a: til Brynild Erichsøn paa 2 Spand 6 Mrk:r Smør i gaarden Nedre Rioe, blev læst.

Sogne Præsten herr Wilhelm Frimann udgivne bøssebrev, med Revers, af 16de April 1765, til {Samson Colbensøn Seim Erich Olsson} \Samson Colbensøn Seim/ paa 2 Pund 6 Mrk:r Smør udj gaarden Æen, blev læst.

Torchil Monsøn Nedre Winje udgivne Wilkaar brev af 8de Nobr: 1765, til sine WærForældre, hvad de Aarl: udj Wilkaar til livs ophold skal nyde.

Lars Bottolfsøn Gavle med Interesserede udgivne skiøde af 9de Nobr: h: a: til Niels Larsøn Reene paa 1 Pund Smør i gaarden Gavle, blev læst.

Procurator Traae paa Justitiens Wegne, {og} gav tilkiende at hav[e] med Mundtl: Stevning til dette Ting ladet stevne og Jndkalde Siur Ellingsøn Fin/n/e og Niels Larsøn Ullestad, er tjenende hos herr {Med} Meldahl, for deres med hinanden begangne Slagsmaal sidst afvigte Som/m/er i Junj Maaned paa gaarden Mølster, derom Widner at anhøre, Dom at modtage efter Sagens forefindende beskaaffenhed, til bøders udredelse efter Lov og Forordning, samt skadesløs Processes Omkostninger at Erstatte. til Widner i Sag er Jndkaldet under Lovens Faldsmaal at møde, Torjer Mølster, Niels Mølster og Andfind Giere. wil fornem/m/e om de samtl: Jndstevnte møder.

de Jndstevnte tvende Sagvoldere Siur Fin/n/e og Niels Larsøn Ullestad {ef} blev trede gange paaraabt, men Ingen wilde svare. {af} Widnerne mødte alle, undtagen Andfind Giære, den Actor aldeles frafaldt.

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsson Wangen afhiemlede stevningen at være Sagvolderne, Siur Fin/n/e i hans Huusbondes Ole Pedersøn Fin/n/e, og Niels Ullestad i Johan/n/es Monsøn Ullestad[s] Paahør, der begge lovede at sige dem det lovl: forkyndt.

Actor paastod de mødende Widner afhørte, da Eedens Forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive wed Sandhed.

1ste Widne, Torjer Davidsøn, boende paa gaarden Mølster, efter aflagde Eed widnede, at sidst i Junj Maaned, da Widnet var paa Mølster og sad i stuen med Niels Ullestad, kom Siur Fin/n/e ind i stuen, {og} da de trekkedes om Een Tobaks Daasse, og i det sam/m/e gik ud neden om Huusene og sad sig paa Marken, og da Widnet kom ud, kom de begge op til Huusene, og da saae Widnet det Siur Fin/n/e slog Niels Ullestad med Haanden i Hovedet, hvorpaa de begge slog hinanden til jorden, da Siur Fin/n/e faldt under og Niels Ullestad over, og saae Widnet det Siur Rev Niels i Haaret, da Niels holdt Siur i Hænderne, hvorpaa de igien Rejste sig op, da Siur atter igien tog fat paa Niels, saa de begge falt til Jorden, og kom Niels oven paa, og {havde beg} Rev de begge hinanden i Haaret, medens de lagde paa Marken, da de {nu} stod op igien, {og} en liden stund derefter sprang Siur Fin/n/e atter til og Rev Niels Ullestad i Haaret og slengte ham paa Marken, og gik saa fra ham en liden stund, {og} da hand strax efter kom igien og slog Niels Ullestad i hovedet, saa hand faldt til Marken, da Niels Ullestad gik bort fra ham, og stod Siur Fin/n/e med Widnet igien,

1765: 207b

1765

hvor da Siur Fin/n/e tog op af sin Lom/m/e en Tolle Kniv og stak dend i Een staur eller stok som stod i Wejen, og gik saa med Kniven i haanden efter Niels, da hand paa Wejen kastede Kniven fra sig, da hand strax tog hand igien, og sprang hen til Niels Ullestad, men Endten Siur da kastede Kniven, eller den blev tagen fra ham, weed Widnet ej, men Widnet hørte da Siur Fin/n/e kom til Niels Ullestad, det Siur Fin/n/e spurte efter Kniven, \som var ham fratagen (leede?)/, men {blev} den gang ej Noged slagsmaal, men de gik begge hiem, Widnet

sagde det dette slagsmaal skeede paa Een Søgne Dag, de de begge war lidet drukken, men mest Siur Fin/n/e. Actor havde ej Nøged at tilspørge dette Widne, derfor blev Demiteret.

2det Widne, Niels Mathiasøn, tjen[en]de hos Børne Mølster, efter aflagde Eed widnede i Et og alt Conform med første Widne, undtagen Widnet weed ej hvor af slagsmaalet Rejste sig, saasom hand den Tiid ej war inde i stuen, men saae da slagsmaalet begyndte, og {war Wid} med dette tillæg, at Widnet tog Kniven fra Siur Fin/n/e da hand løb imod Niels Ullestad. Actor havde ej Nøged at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

Actor Erindrede Retten om Lavdag til Neste Ting for de tvende Jndstevnte Sagwoldere Siur Ellingsøn Fin/n/e og Niels Larsøn Ullestad.

Afskeediget,

de lovlig Jndstevnte Siur Fin/n/e og Niels Ullestad forelægges at møde til neste Ting.

Procurator Traae paa Justitiens Wegne gav tilkiende at have med Mundtl: Stevning Jndkaldet til dette Ting Iver Olsons Æen for begangen Klam/m/erie med sin grande Niels Æen Jule Aften forgangen Aar 1764, derom Widner at anhøre, Dom at modtage efter Sagens beskaffenhed, til bødets udredelse, efter Lov og Forordning, samt at Erstatte Processes omkostning skadesløs. Ligeledes er Jndkaldet til Wedermæle Niels Son/n/esøn Æen til Forsvar, med videre Retten kand wille have ham tilspurt. til Widner i Sag er Jndkaldet under Lovens Faldsmaal, sc: Michel Stephe[n]søn Grævle, Dønaut Ols{øn og Jng}datter Æen og Ingebør Jversdatter Jbidem. wil fornem/m/e om de Jndstevnte møder.

dend Jndstevnte Iver Æen blev trende gange Paaraabt, men Ingen wilde svare.

dend Jndstevnte Niels Æen mødte, tilstod lovlig til Wedermæle i den/n/e Sag at være Jndkaldet.

Af Widnerne mødte Ingen, uden Dønaut Olsdatter.

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsons Wangen afhiemlede stevningen at være Sagvolderen Iver Æen lovl: forkyndt i hans Kone Marita Tormoedatter[s] Paahør, sasom hand selv ej lod sig finde. {afhiemlede og} \under Lovens Faldsmaal/ lovlig {at have ladet} stevning\en/ forkyndet for de tvende udeblivende Widner Michel Stephenson Grævle og Ingebør Jversdatter Æen i hans Eget og hendes Moders Martha Tormoedatter[s] Paahør.

Traae paastod det mødende Widne forhørt, da Eedens Forklaring blev hende forelæst, og formanet at blive wed Sandhed.

1ste Widne, Dønaut Olsdatter, er i Wilkaar hos sin Søsterdatter Karj Knudsdatter, der er den overfaldne Niels Æen sin Kone, efter aflagde Eed widnede, at Juule Aften sidst afvigte Aar, efter at Widnet med sin Huusbonde, dend overfaldne Niels Æen, og hans Huusfolk havde alle lagt sig til at sove, sad Iver Olsons Æen {og} inde i stuen og drak, saa hand blev sterk drukken, {og} \da/ omtrent ved Midnats tiider Iver Olsons kom hen til Sengen hvor {Iver} \Niels/ Æen lagde for at saave, da Iver Æen tog med den \eene/ hand i haaret og Rev ham, sc: Niels Æen, og med den anden haand i {barken} \struben/ i Halsen og Klorede ham i Ansigtet[t] saa det blødde, da Michel Grævle og Sagvolderen Iver Æens Kone skildte dem ad, og lyssede Niels Æen Guds og Kongens fred over sig, hvorpaa hand stod op af sin Seng og klædte sig, sad sig paa benken, da Iver

1765: 208

1765

Æen igien tog Niels Æen i Haaret og trekkede [ham] efter Haaret frem efter med benken, da Niels Æen med Kone [og] børen som!! (samt?) Widnet gik ud af stuen og hen i Floren og lagde sig, End hørte og Widnet Iver Æen skioldede Niels Æen for bukke tyv og lang Fare tyv. Traae havde ej Noget at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

Traae Erindrede Retten om Lavdag til Neste Ting for dend Jndstevnte Sagvolder Iver Olsons Æen, som og for de tvende Jndstevnte udeblivende Widner Michel Grævle og Ingebør Æen.

Afskeediget,

dend Jndstevnte Iver Olsøn Æen forelægges at møde til Neste Ting, da de tvende Jndstevnte Widner Mihel Grævle og Ingebør Jversdatter Æen, under Lovens Faldsmaal straf haver at møde.

Procurator Niels Traae paa Justitiens Wegne fremstod for Retten og gav tilkiende at have med mundtl: stevning til dette Ting ladet stevne og Jndkalde Christen og Halvor Hage, for dend Jidelige drikke Huus og Øll Sahl, som de Tiid efter Anden til Mange Folks Ruin skade og fornærmelse haver holdet, derom Widner at anhøre, Dom at modtage efter Sagens forefindende, til bøders udredelse, samt Satisfaction til ham som priveligeret giestgiver Peder Pedersøn Nedre Winje, som og at betale skadesløs den/n/e Processes omkostning. til Widner i Sag er Jndkaldet under Lovens Faldsmaal Halsteen Tvedte, Lars Strøm/m/e, Tosten Gildbaken, Ole Jbidem, Son/n/e og Wiching Johansønner Tvedte, \{og Johannes Tvedte\}/, wil fornem[me] om de lovl: Jndstevnte møder.

dend Jndstevnte Christen Hage blev trende gange paaraabt, men Ingen wilde svare. dend Jndstevnte Halvor Larsøn Hage mødte og tilstod lovlig Warsel.

af Widnerne mødte Halsteen Tvedte og Lars Strøm/m/e.

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsøn Wangen afhiemlede stevningen at være Christen Hage lovlig forkyndt i Ingeri Larsdatter Hage[s] Paahør, der lovede at sige ham det, afhiemlede og stevningen lovl: \under Faldsmaal/ at være forkyndt Tosten Gildbakken {i hand} og Ole Jbdm i Sigrj Aamundsatter[s] Paahør, samt Son/n/e og Wiching Tvedt i deres Faders Johan/n/es Tvedte[s] Paahør, der lovede at sige dem det.

Traae paastod de mødende Widner forhørte, da Eedens Forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive wed Sndhed.

1ste Widne, Halsten Michelsøn {Tvedte}, boende paa gaarden Tvedte, efter aflagde Eed widnede, det hand tit og ofte har kiøbt Øll hos Christen Hage, har og ofte faaen det til givens, har og undertiden kiøbt hos Halvor Hage. Traae tilspurte Widnet, om det ikke ofte har drukken sig drukken der, saavel Hellig Dage som andre Søgne Dage. Resp: jo, har ofte drukken sig drukken hos Christen Hage, men ej hos Halvor. 2do: om Widnet har drukken saadan Drik i et offentlig buden Samqvem, eller hand er kom/m/en der allene for at begiære det for Penge. R: har gaaet ind {naar hand} paa Wejen og kiøbt Nogle Potter {ind} Øll. 3o om Widnet ej kand erindre at de tit og ofte har bleven der sidendes, og hvor mange, og hvem det er. Resp: Nej. Traae anmerkede dette Widne at være beskienked, altsaa bad hand Retten at sam/m/e maatte forbie gaaes til i Morgen, da hand for Retten skal Sisteres ædrue, altsaa begiærede andet Widne fremkaldet.

2det Widne, Lars Bottolfsøn, boende paa gaarden Strøm/m/e, efter aflagde Eed widnede, det hand ofte har kiøbt og faaen til givens Øll hos Christen Hage, men ej hos Halvor, og {har} saae Widnet i Som/m/er det Jon Holo Een Hellig Dags Aften sad hos Christen Hage og drak, og war drukken. Traae begiærede de til første Widne fremsatte Qvæst: til dette Widne maatte fremsettes. {Resp:} 1ste Qvæst: Resp: Nej. 2den Qvæst: frafaldt Traae. til 3de Qvæst: svarede Nej. Parterne havde ej Noget at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

Traae fremstillede Et Widne Johan/n/es Tvedte, som wed Incaminationen blev fremglenmt, men dog lovl: ved stevnemaal er Jndkaldet, begiærede Retten wilde modtage det[te] Widnesbyrd, og da Widnet war her da Eeden de forrige Widner blev forelæst og hørte derpaa, blev det allene formanet at blive

1765: 208b

1765

wed Sandhed.

3de Widne, Johan/n/es Colbensøn, boende paa gaarden Tvedte, efter aflagde Eed widnede, det hand hverken har kjøbt øll eller Nogen slags drik hos Christen eller Halvor Hage, har ej heller seet Nogen kjøbt der, men har {hørt af} seet det hands grande, det forrige Widne Halsteen Tvedte {har} er kom/m/en drukken hiem, da hand selv har sagt hand er bleven det given, men har hørt af andre sige at hand har kjøbt det. Traae tilspurte Widnet, om hand ikke har hørt af sin Naboe Kone Martha Andersdatter, der er det forrige Widne Halsteen Tvedte sin Kone, at hun tit og ofte har beklaget sig over dend drik og fylderie hendes Mand paa Hage har begaaet. Resp: jo, har hørt det, har og seet ham kom/m/e drukken derfra. Traae frafaldt de til forrige Widner fremsatte Qvæst:, og som Jngen havde Noget mere at tilspørge Widnet, blev det Demiteret.

Traa Erindrede Retten {at foretage} Sag udsat til i Morgen for at faae det første Widnes Forklaring.

Afskeediget,
den forlangende udsettesle til i Morgen billiges.

Procurator Traae paa Justitiens Wegne gav ti[l]kiende med Mundtlig stevning til dette Ting at hav[e] ladet Jndstevne Lars Colbensøn Nedre Graave for dend overlast og slagsmaal hand imod Siur Knudsøn Selje med hug, slag og Haargreb har begaaet udj bryllup paa gaarden Qvarmoe sidst afvigte Som/m/er. derom Widner at anhøre, Dom at modtage Efter Sagens beskaffenhed til undgiældelse, og bøders udredelse efter Lov og Forordning, samt at Erstatte Processes omkostning skadesløs. til Widner i Sag er Jndkaldet under Lovens Faldsmaal Ole Nessem, Gyri Siursdatter Arnetvedt og {Arn} Anna Siursdatter Fin/n/e. wilde fornem/m/e om de Jndstevnte møder. Endelig er til sam/m/e Tiid og stæd Jndkaldet til Wedermæle Siur Knudsøn Selje til Sags Forsvar, og at hvad Qvæstioner hand for Widnerne kunde have at fremsætte.

dend Jndstevnte Lars Nedre Graave blev trende gange paaraabt, men Jngen wilde svare. af Widnerne mødte alle, undtagen Anna Siursdatter Finne.

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsøn Wangen afhiemlede stevningen at være Sagvolderen Lars Nedre Graave lovl: forkyndt i hans Steedatter Britte Gullichsdatter Nedre Graave[s] Paahør, Ligeledes og at være \under Faldsmaal/ forkyndt Widnet Anna Siursdatter lovl: {forkyndt} i hendes Eget paahør.

dend Jndstevnte Siur Knudsøn Selje mødte, tilstod lovl: til Wedermæle i den/n/e Sag at være Jndkaldet.

Traae paastod de mødende Widner Eedelig forhørte, da Eedens Forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive wed Sandhed.

1ste Widne, Ole Aamundsøn Nessem, efter aflagde Eed widnede, ej at være nærværende da dette slagsmaal skal være skeed, men war hen oven paa Een anden gaar[d], og da {ko} Widnet kom til Qvarmoe strax efter, saag Widnet det Siur Selje war blodig i Ansigte[t], saae og baade haar og Skiæg, som {lagde bl} Folket, der war nærværende, havde iml: sig, hvilket de sagde Lars Nedre Graave skulde have Revet af Siur Selje, hvilket Siur Selje tog i Forvaring, dette skal være skeed i et bryllup i Som/m/er paa gaarden Qvarmoe, da de begge ware drukne, og bad Lars Nedre Graave anden Morgen efter om Forliig, og undertiiden war hand der imod. Traae tilspurte Widnet, om hand hørte hvor om Lars Nedre Graave bad om Forliig, og hvorom det war.

1765: 209

1765

Resp: jo, Siur Selje siger at Lars Nedre Graave havde slaget ham, og derom bad hand om Forliig. 2do: om Widnet ikke hørte eller kand Erindre hvem som sam/m/e Tiid war nærværende. Resp: Nej. 3° om Widnet weed om Lars Graave sam/m/e Tiid war ædrue

eller drukken. Resp: de war begge Noget lidet drukken. Parterne havde ej Noget at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

2det Widne, Gyrj Siursdatter, tjenende hos Erich Arnetvedt, efter flagde Eed widnede, at i Som/m/er paa!! (i) brylluppet paa Qvarmoe, saae Widnet det Lars Nedre Graave og Siur Selje holdt hverandre i haare[t], {hvorover Widnet} da de begge lagde paa Marken, og lagde Lars Graave over og Siur Selje under, og war de begge Noget drukken. hvorpaa Widnet skilt[e] dem ad, da Siur Selje war meget blodig i Ansigt[et], men hvoraf dette slagsmaal Rejste sig, weed Widnet ej, saasom hun ej war med fra begyndelsen. til Traaes 1ste Qvæst: svarede Widnet, har ej hørt det. 2den Qvæst: jo, Gunnilde Kielsdatter Oppheim war med. 3de Qvæst: Resp: har derom widnet tilforn. Traae tilspurte Widnet for det 4de, om Widnet ikke da hørte at Siur Selje beklagede sig at være overfaldet af Lars Nedre Graave. Resp: hørte det ej. Parterne havde ej Noget at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

Traae fremstillede eller præsenterede det omvundne haar og Skiæg, og bad Retten wilde tage [det] til Eftersyn og Conferere det med Mandens Eget Haar, Siur Selje, som selv er her for Retten nærværende, dernest belovede Niels Traae sam/m/e i Een Eske at forvare til Dom i Sagen worder afsagt. og blev da af Retten det omvundne Haar og Skiæg Confereret med Mandens Eget Haar og Skiæg, da det blev befunden at være hinanden gandske liigt, saa Mand ej andet kand sige end det maae have været Reven af ham.

Traae begiærede Lavdag for dend Jndstevnte og paagiældende Sagvolder Lars Nedre Graave, som og for det ud[e]blivende Widne Anna Siursdatter Finne, til Neste Ting.

Afskeediget,

Den Jndstevnte Lars Colbensøn Nedre Graave forelægges at møde til Neste Ting, da det lovlig Jndstevnte Widne Anna Siursdatter Fin/n/e under Lovens Faldsmaal straf haver at møde.

Arveskifte breve[t] efter afgangne Anders Siursøn Store Høen, sluttet dend 4de Martj 1765, blev læst, da stervboen war ejende 1 Løb 1 Spand Smør med bøxel, og overbøxel til 6 Mrk:, udj gaarden Store Høen for 180 rd:r, som saaledes til Arv er udlagt, Enken Barbro Olsdatter 1pd: 21 Mrk:r S: for 90 rd:r, Søn/n/en Ole 14 Mrk:r for 28 rd:r, Søn/n/en Peder 13 Mrk:r Sm: for 26 rd:r, Døttrene Ingebjør, Barbro og Torbjør, hver 6 Mrk:r Smør for 12 rd:r.

Bøygde Procurator Traa for Ole Lille-Rochne efter forrige tiltale Contra Torgis Ulestad, æskede sag i Rette.

Torgis Ulestad møtte og begiærede sag til næste Ting udsat, i haab at faa den i mindelighed afgjort.

Citanten havde her imod ej noget at erindre.

Afskeediget.

dend forlangende udsettelse billiges.

Bøygde Procurator Traa for Svend Hægle efter forige tiltale Contra Bottolph Neqvite, begiærede sag til neste ting forfløt.

Bottolph Neqvite efter paaRaabelse lod ej svare.

Afskeediget,

Sag gives Rum til neste Ting.

Ole Fladeqval efter forige tiltale Contra Lars Strøm/m/e, æskede sag i Rette, og paastoed Dom efter stevningen.

Lars Strøm/m/e sagde, det hand nødsages end nu engang at begiere den/n/e sag udsat, for først at kom/m/e til endskab med Ole Gawle, protesterede mod overilelse.

Citanten havde her imod ej noget at erindre.

Afskeediget,

sag udsettes til næste Ting.

Torchild Olsøn Sausjord {indgangne Contract} skriftl: Forpligt af 14de Nobr: 1764, hvad hans Moder Karj Laarsdatter!! i Aarlig Wilkaar skal nyde, blev læst.

Arveskifte breve[t] af 5te Martj 1765, efter afgangne Wiching Jonsøn Store

1765: 209b

1765

Hauge!!, blev læst, og er stervboen ejende 1 Løb 18 Mrk:r Sm: med bøxel, og overbøxel til 6 Mrk:r, udj gaarden Store Høen \for 210 rd:r/, som saaledes blev udlagt til Arv: sc: Døttrene Maritha, Giertrud og Gudve, hver i hiem/m/e gifte udl: 20 Mrk:r Sm: for 46 rd:r 4 mrk:, Enken Jngerj Bottolfsdatter 15 mrk:r Sm: for 35 rd:r, Døttrene Anna, Gurj, Maritha og Giertrud, samt Gudve Wichingsdatter, hver 3 Mrk:r Sm: for 7 rd:r.

herr Provsten Ruus udgivne bøxel brev, med Revers, af 13de Febr: 1765, til Brynild Knudsøn paa 1 Pd: 3 Mrk:r Sm: i gaard: Ulven, blev læst.

Brynild Larsøn Schierveggen udgivne skiøde af 15 Nobr: 1764, til Aamund Nielsøn paa 1 Pd: 3 Mrk:r Sm: med bøxel, og over bøxel til 6 Mrk:r, udj gd: Schiølje.

{Erich Olsøn} \Øyel Hansøn/ Hirt udgivne gielsds brev af 6te Julj 1758, Jndført i Pante bogen paa folio 481, blev efter paategned Qvit: af 11te Nobr: h: A: udslet.

Dend 12te Nobr: er med Wangens Ting Continueret, Retten blev beklæd med det Ordinaire Laug Rett, undtagen for Størk Holo sad Torjer Liie.

Ole Larsøn Løchem (Løkje?) udgivne Pandte brev af 9e Nobr: 1761, Jndført i Pante bogen paa folio 579, blev efter paategned Qvitering af 8de Nobr: h: A: udslet.

Ingebrigt Colbensøn Syndve udgivne skiøde af 11te Nobr: 1765, til Knud Aamundsøn Syndve paa 1 Løb 13 ½ mrk:r Smør i gaarden Syndve, blev læst.

Ole Larsøn Løchem udgivne skiøde af 11te Nobr: 1765, til Johan/n/es Asgrimsøn Løchem paa 9 Mrk:r Smør i gaarden Løchem, blev læst.

Johan/n/es Asgrimsøn Løchem udgivne gielsds brev af 11te Nobr: 1765, til Knud Aamundsøn Syndve paa 98 rd:r laan, mod underpandt 9 mrk:r Smør i gaarden Løchem. blev læst.

Traae bad Retten wilde foretage det Widne Halsten Michelsøn Tvedte, som i gaar dag blev afviist fordi hand war drukken, betreffende i Sag Jndstevnt paa Justitiens Wegne imod Christen og Haldor Hage, da Widnet under den i gaar aflagde Eed, efter Dom/m/erens foregaaende alvorlige Formaning, {widnede} aflagde sit Widnes byrd.

{1ste Eiden, Halsten Michelsøn} Traae begiærede de til Widnerne i gaar fremsatte Qvæst: af {det Widne} \ham i dag/ besvaret, uden mindste omsvæv eller Forvending. 1ste Qvæst: Resp: har drukken sig drukken hos Christen Hage baade Hellig og Søgne Dage. 2den Qvæst: Resp: jo, Naar hands Wej har wæret der forbie, har hand gaaet ind for at Kiøbe Øll. 3de Qvæst: Resp: Jon Holo sad forleden St: Hans Dag dend gandske dag hos Christen Hage og drak. Traae tilspurte Widnet, om Widnets Kone ikke tillige med Widnet Selv, har angret

og fortrydet det baade paa den Tiids Spilde og paa de Penge hand derved har kasted bort.
Resp: jo. Parterne havde ej Nøged at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

Traae Erindrede Retten om Lavdag til Neste Ting for dend Jndstevnte Sagvolder Christen Hage, som og for de udeblivende Widner Tosten Gildbaken med Søn Ole Jbidem, Sone og Wiching Tvedte.

Afskeediget,

dend Jndstevnte Sagvolder Chisten Hage forelægges at møde til Neste Ting, da de lovlig Jndstevnte Widner Tosten og Ole Gildbaken, samt Son/n/e og Wiching Tvedte, under Lovens Faldsmaal straf haver at møde.

Bølgde Procurator Traae for Jon Gierstad og Torjer Mølster, begge David Mølster[s] Søn/n/er, fremstod for Retten og gav tilkiende at de med Mundtlig Stevning til dette Ting har Jndkaldet Niels Wichingsøn Tvilde betreffende Nogle Ærrørige og beskiem/m/elig[e] Ord paa deres sal: afdøde Fader David Mølster, som skal være passeret i Mange Folks Paahør sidst afvigte Som/m/er wed arbejde

1765: 210

1765

paa Baadebruens Reparation, derom Widner at anhøe, Dom at modtage til undgiældelse, og bøders udredelse, efter Sagens beskaffenhed, samt Processes omkostning skadesløs at Erstatte. til Widner i Sag er Jndkaldet under Lovens Faldsmaal Od Ullestad, Brynild Lødve og Johan/n/es Store Ringhem, wil fornem/m/e om dend Jndstevnte Niels Tvilde møder.

dend Jndstevnte Niels Tvilde blev trende gange paaraabt, men Ingen wilde svare.

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsøn Wangen afhiemlede stevningen at være Niels Tvilde lov!: forkyndt i Eget Paahør.

Widnerne mødte alle, dem Citanten paastod Eedelig afhørte, da Eedens Forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive wed Sandhed.

1ste Widne, Od Holgersøn, boende paa Gaarden Ullestad, efter aflagde Eed widnede, at i Som/m/er, kort for St: Hans Dag, som Widnet stod og huggede paa et Træ til Baadebruens, kom Niels Tvilde til Widnet og de andre som var da nærværende, og skiældede for de huggede det Træ, da hørte Widnet sam/m/e Tiid det Niels Tvilde sagde til Torjer Mølster at hands Fader, sal: David Mølster, var Een Falsk {die} diævel og Een falsk bedragere, og da tilspurte Torjer Mølster Niels Tvilde om hand wilde wedblive sine Ord. hvad Niels Tvilde svarede dertil, weed Widnet ej, weed ej heller hvoraf disse ærrørige Ord Rejste sig. Niels Wichingsøn Tvilde mødte nu for Retten og tilstod lovlig Warsel, havde ej Noget at tilspørge dette Widne, ej heller havde Traae Noget for dette Widne at Erindre, derfor blev Demiteret.

2det Widne, Brynild Ingebrigtsøn, boende paa gaarden Lødve, efter aflagde Eed widnede, at i Som/m/er for St: Hans Dag, som Widnet med de andre stod i Tvilde skauv og huggede et Træ til Baadebruens Reparation, kom Niels Tvilde og skiældede, for!! (fordi?) Widnet tillige med Torjer Mølster og de andre huggede dette Træ, da svarede Torjer Mølster, Lensmanden Knud Ringhem har befallet os at hugge Noget her og Noget i Præste skauven, {da} og da sagde Niels Tvilde til Torjer Mølster, du er Een falsk diævel og bedragere, dog saa var din Fader og /: som er afgangne David Mølster :/ og tilspurte Torjer Mølster om Niels Tvilde vilde wedblive sine Ord, hvortil Niels Tvilde svarede ja, hand skulde bevise sine Ord. Niels Tvilde tilspurte Widnet, om ikke Widnet tillige med forrige Widne Od Ullestad, begge sam/m/e Tiid ware nærværende. Resp: jo. Parterne havde ej Nøged at tilspørge dette Widne, derfor blev Demiteret.

Traae frafaldt det 3de og sidste Widne Johan/n/es Store Ringhem.

Niels Tvilde begjærede Sag til Neste Ting udsat, for Sag med Contra stevning at {beviise} begegne, de omvundne Ord at beviise.

Afskeediget,
den forlangede udsettelse til Neste Ting billiges.

Knud Brynildsøn Helleve med Søn Brynild Knudsøn efter forrige Tiltale Contra Henrich Helleve, æskede Sag i Rette og paastod Dom efter Hovedstevningen, med Erindring om Processens Omkostning.

Procurator Traae mødte for Henrich Helleve og begiærede Sag udsat til Neste Ting, for sam/m/e at tage under Nøjere undersøgning og betr[a]gtning paa sin Principals Wegne, nest at protestere mod Rettens overiilelse, og derom wilde forvente Rettens biifald.

Citanterne havde ej Noked derimod at Erindre.

Afskeediget,
Sag udsettes End nu Engang for alle til Neste Ting.

Procurator Traae for Niels Sondve gav tilkiende at have med Muntl: stevning til dette Ting ladet Jndkalde Michel Askildsøn Melve for Retmessig skyldig værende giæld 16 rd:r, derom Dom at liide til giældens afbetaling, samt og at Erstatte skadesløs Processes Omkostning. wil fornem/m/e om dend Jndstevnte Michel Melve møder.

1765: 210b

1765

dend Jnstevnte Michel Melve blev trende gange paaraabte, men Ingen wilde svare.

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsøn Vangen afhiemlede stevningen at være Michel Melve lovlig forkyndt i hans Tieneste Dreng Knud Monsøn[s] Paahør, saasom hand ej selv war hiem/m/e.

Traae Erindrede Retten om Lavdag til Neste Ting for dend Jndstevnte Michel Melve.

Afskeediget,
den lovlig Jndstevnte Michel Melve forelægges at møde til Neste Ting.

Bøjgde Procurator Traae fremstod paa Justitiens Wegne og gav tilkiende at have med Mundtl: stevning til dette Ting ladet Jndkalde Lars Bottolfsøn \Gavle/ tillige [med] hans Huustroe eller Fæste {Møe} Qvinde Randvei Olsdatter Sausjord \for fortilig Sammenleje/, derom Dom at lide til bøders udredelse efter Loven, samt Processes omkostning at Erstatte. vil fornem/m/e om de Jndstevnte møder.

den Jndstevnte Lars Botolfsøn Gavle med Huustroe Randvej Olsdatter blev trende gange paaraabt, men Ingen svarde.

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsøn Wangen \afhiemlede/ stevningen lovl: at være forkyndet Lars Bottolfsøn Gavle i hans Huus{troes}bondes Niels Larsøn Gavle[s] Paahør, men har ej {ladet} stevnt Randvei Olsdatter Sausjord, saasom de dertil Ingen Ordre havde.

Traae begiærede Lavdag for Jndstevnte Lars Bottolfsøn Gavle til Neste Ting.

Afskeediget,
dend lovlig Jndstevnte Lars Bottolfsøn Gavle forelægges at møde til Neste Ting.

Lars Olsøn Lunde udgivne skiøde af 11te Maj 1765, til Haldor Baarsøn Lunde paa 1 Løb Smør i gaarden Lunde, blev læst.

Herr Provsten Ruus udgivne bœxel brev, med Revers, af 2 Januarj 1765, til Johan/n/es Olsøn paa 1 Løb 18 mrk:r Sm: i gaarden Øvre Lem/m/e, læst.

Ole Tollefsøn Sausjord skriftl: Pengemangel \af 11te Nobr: h: A:/ paa sin Søn, Myndtl: Herman Larsøn Biørke, til 2 Løber Smør udj gaarden Qvale, blev læst. {sam/m/e er dat:}

Nave Olsøn Fiællie skriftl: Penge Mangel af 7de Nobr: 1765, til ½ Løb og 6 Mrk:r Smør i gaarden Fiælie, blev læst.

Herr Sorenskriver Nansens udstæde skiftebrev sluttet efter afgangne Anna Olsdatter Bræche. Bel: i Wiigs skibrede, dend 6te og 7de April 1764, blev læst, og er stervboen ejende jordegods udj gaarden Wasdahlen, bel: i Wosse Præstegield og Winje Kirke Sogn, 6 Mrk:r Smør med bøxel, ansat for 30 rd:r, som Eene og allene er udlagt til Enkemanden Ole Stephensøn Bræche.

Peder Nielsøn Biøndahl med Interresserede udgivne skiøde af 11te Octbr: 1765, til Hermund Larsøn paa 18 Mrk:r Smør i gd: Egdetvedt, læst.

Erich Olsøn Sundve med Interresserede udgivne skiøde af 11te Nobr: 1765, til Torjer Erichsøn Sundve paa 5 mrk:r Sm: i gaard: Engeland, læst.

Hermund Larsøn Egdetvedt udgivne gielsds brev af 11te Nobr: 1765 til Erich Olsøn og Jver Erich\søn/ Sundve paa 140 rd:r Laan, mod underpandt 18 Mrk:r Sm: i gaarden Egdetvedt, blev læst.

Øyel Hansøn Hirt udgivne gielsds brev af 11te Nobr: 1765, til Torjer Erichsøn Sundve paa 150 rd:r Laan, mod underpd: 2 pd: 1 ½ mrk: S: i gd: Hirt, Læst.

Erich Alfsøn Seim ufgivne Pandte brev af dags dato til Johan/n/es Olsøn Lem/m/e paa 150 rd:r Laan, mod underpandt 3 Spand Sm: i gaard: Seim.

Biørne Mathiasøn Mølster og Torjer Davidsøn Mølster, deres skriftl: oprettede Contract af 22de Julj 1765, angaaende den iml: dem dend 3de og 4de Julj Nest forhen anlagde Anlagde!! Aastæds Sag paa gaarden Mølster, blev læst.

Bøjgde Procurator Traae for Svend Andersøn Bidne fremstod for Retten og gav tilkiende, det hans Principal med mundtl: stevning til dette Ting har ladet Jndkalde Enken Guro Olsdatter

1765: 211

1765

Dugstad for at betale Citanten tilbage 6 rd:r som hand hende for Een afkiøbt Koe har betalt, hvilket sam/m/e Koe befantes strax efter Anam/m/elsen at være spiilt {eller} \og/ aldeles ureen og unøttig, derom Dom at liide til at betale de paastevnte 6 rd:r, som og at Erstatte Processes Omkostninger. wil fornem/m/e om dend Jndstevnte møder.

dend Jndstevnte Guro Olsdatter Dugstad blev trende gange paaraabt, men Ingen vilde svare.

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsøn Wangen afhiemlede stevningen at være Enken Guro Olsdatter Dugstad lovlig forkyndt i Eget Paahør.

Citanten Erindrede Retten om Lavdag til Neste Ting for Jndstevnte Guro Dugstad.

Afskeediget,

dend lovlig Jndstevnte Guro Olsdatter Dugstad forelægges at møde til Neste Ting.

Dend 13de November er med Wangens Ting Continueret.

Haldor Baarsøn Lunde udgivne Wilkaare brev af gaar dags dato til sin[e] Forældre, hvad de aarlig til Wilkaar deres Livs Tiid skal nyde, blev læst.

Johan Sechmann Fleischer, med de 2de Formyndere Niels Pedersøn og Absolon Christiansøn Fylkedahlen, udgivne bøxel brev, med Revers, af 12te Nobr: 1765, til Anders Nielsøn paa 2 Løber Smør udj gaarden Flage, blev læst.

Herr Jens Boalth, Rector Scholæ Bergensis, udgivne bøxel brev, med Revers, af 6te Octbr: 1765, til Mons Nielsøn paa 1 Løb 9 Mrk:r [Smør] udj gaarden Litzeim, blev læst.

Michel Iversøn Store Rochne udgivne bøxel brev, med Revers, af 2den Martj 1765, til Anders Knudsøn paa 1 Løb 8 Mrk:r S: i gd: Øvre Ygre, læst.

Procurator Niels Traae for stæde[t]s Residerende Capellan Herr Even Meldahl fremstod for Retten og gav til kiende, det hand med Muntl: stevning til dette Ting har ladet Jndkalde Skyds skafferen for Bøer otting, Knud Olsøn {Ga} øvre Graue, for det hand ej til Rette Tiid har skaffet benævnte Welædle herr Even Meldahl sin Skyds til sine Kirke Rejser, hvorved Welbemelte herr Even Meldahl er skeed ophold, og har med Natte Tiider maatte giort sine Kirke Rejser, og selv har maatte leje sig Skyds, og derfor betalt dobbelte Penge med 1 Mrk: Miilen, som bestaar herfra Wangen til Leidahl Een Miil, og Een Fierding til Anexerne Winje og Ophem Sogner, Neml: Anden Paaske dag sidstleden 2 Hæste. Fierde Paaske dag hiem igien \2 Hæste/. Anden Søndag efter Paaske 3 Heste til Leidahl, og hiem igien fra Leidahl og til Wangen 3 Heste, er tilsam/m/en 10 Hæste, for Hver Hæst 1 mrk: 4 s: for Een Miil og Een Fierding. tilsam/m/en som af Welbem:te herr Even Meldahl er bleven udbetalt 3 rd:r 4 mrk: 8 s:, der fore Dom at liide til betaling, samt at straffes for den ophold og ulejlighed {er} Welbemelte herr Meldahl herved er foraarsaget, samt at betale Processes Omkostning skadesløs. wil fornem/m/e om den Jndstevnte møder.

dend Jndstevnte Knud Olsøn Øvre Graue mødte og tilstod lovlig Warsel, men sagde det ej at høre ham til Præsterne skyds til Kirkerne at skaffe, thi det er ej i hands District, men der er andre skaffere i Rundahlen som bør besørge Præste skydsen, og da der nu ej for nærværende Tiid er Nogen skaffer beskikket, burde de som {først} \narmest/ boer i Wejen \skaffe/ skyds til Kirken {at skaffe}.

Traae sagde det er Noged som ej kom/m/er hans Principal wed, som Knud Graue bør afgjøre med Fogden og Lensmanden, altsaa paastod Dom.

Knud Øvre Graue begiærede Sag til Neste Ting udsat, for Enten i Mindelighed at see den afgjort, eller og for at afbeviise det ej at høre ham til skyds for Præsterne til Kirken at skaffe, saasom det ej er i hands Skaffer District.

Traae havde ej Noget derimod at Erindre.

1765: 211b

1765

Afskeediget,

dend forlangede udsettelse til Neste Ting billiges.

Bøjgde Procurator Traae gav tilkiende, det han til Justitiens Pleje med Mundtl: Warsel til dette Ting har ladet stevne og Jndkalde Lars Bottolfson, Nu gam/m/el 38 Aar, og broder Bottolf Bottolfson, nu gam/m/el 32 Aar, bgge tagged Arv efter Faderen Bottolf Olsøn Gavle dend 16de Nobr: 1733, og End nu ej gived Afkald og ladet dem udslette af Formynder bogen. Defore Dom at liide til undgiældelse efter det Kongl: Allernaadigst Rescript af 29de Octbr:

1762, samt at svare Processes Omkostning skadesløs. wil fornem/m/e om de Jndstevnte møder.

de 2de lovlig Jndstevnte Lars Bottolfsøn og Bottolf Bottolfsøn blev trende gange paaraabt, men Ingen wilde svare.

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsøn Wangen afhiemlede stevningen at være Lars Bottolfsøn og Bottolf Bottolfsøn lovlig forkyndt i begges deres Huusbonds Niels Larsøn Gavle[s] paahør, der lovede at sige dem det.

Procurator Traae Erindrede Retten om Lavdag til Neste Ting for de lovlig Jndstevnte Lars Bottolfsøn og Bottolf Bottolfsøn Gavle.

Afskeediget.

de lovlig Jndstevnte Lars Bottolfsøn med broder Bottolf Bottolfsøn Gavle forelægges at møde til Neste Ting.

Andve Jonsøn Schierven udgivne skiøde af 5te Martj 1765 til Mathis Monsøn Bachethuun paa 2 pd: 23 Mrk: Sm:, og overbøxel til 19 mrk:r Sm:, udj gd: Schierven.

Dend Constituerede Fogd Monsr: Jacob Jørgen Kastrup anmældte at have med Mundtlig Warsel til dette Ting paa Justitiens Wegne lovlig Jndkaldet Tøssen Mari Brynildsdatter Nedre Graue for begangne Lejermaal og Løstgighed med drengen Ole Johansøn Hiembære, derom Paastand at anhøre og Dom at modtage til bøders udredelse, og Processens bekostninger. {Dom/m/eren} wilde fornem/m/e om dend Jndstevnte møder.

dend Jndstevnte Marj Brynildsdatter blev trende gange paaraabt, men Ingen wilde svare.

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsøn Wangen afhiemlede stevningen at være Tøssen Marj Brynildsdatter Nedre Graue lovl: forkyndt i Eget Paahør.

Faderen Brynild Knudson Graue fremstod for sin datter Marj Brynildsdatter og tog til gienmæle, tilbød sig at betale til Justitien i bøder 3 rd:r, derforuden Processens Omkostninger, og {der} stillede han[d] som Cautions Mand Tøssens Huusbo[n]de Knud Olsøn Øvre Graue, at bøderne til dend 16de Nobr: Indeværende Aar skal blive betalt, men for Omkostningerne wilde hand ikke garandere, og Faderen Brynild Nedre Graue sagde sig ej god for dem at kunde betale.

Comparenten, i henseende be:te Tøss Marj Brynildsdatter ikke den/n/e gang møder, og Faderen Brynild Knudson, som nu her for Retten vel haver taget til Gienmæle og tilbudet 3 rd:r i bøder, ikke tillige haver wildet betale de allerede medgaaende omkostninger, maatte begiære Sag udsat til Neste Ting, for da wed Continuations stevning atter at Jndkalde hende tillige med Faderen som hendes Forsvar.

Afskeediget.

dend forlangede udsettelse til Neste Ting billiges.

Johan/n/es Henrichsøn Oppeland udgivne gields brev af 12te Nobr: 1761, Jndført i Pandte bogen paa fol: 595, blev efter paategned Qvitering af 11te Martj 1765, udslet.

Bøygde Procurator Niels Traae fremstod for Retten, som

1765: 212

1765

Antagen Laugværgen for Enken Maria Blomberg, og gav tilkiende det hand med Mundtlig stevning til dette Ting har ladet Jndkalde Siur Holgersøn, til Huus paa Øvre Ygre, for den Jidelige og ulovlige Øll Sahl og Øll Tapperie hand har holdet, skjøndt derom over ham Dom er Erhvervet dend 11te Nobr: 1747, dend Citanten i Rette lagde, og begiærede Dom/m/ens Finale Afsigt i Acten Jnddragen, {bemelte er saa lydende}, herom {Widne} nu Widner at

anhøre, Dom at modtage Efter Sagens beskaffenhed, til bøders udredelse til Justitien, hvoraf Citantinden Maria Blomberg Reserverer sig efter Loven dend 3de Part, samt aldeles at faae afskaffet saadant ulovlig Kroe huus og Øll Sahl, som og at Erstatte skadesløs den/n/e Processes Omkostninger. til sam/m/e Tiid og stæd er og Jndkaldet den Jndstevntes Grund Ejere, Enken Marita Torbiørndatter Øvre Ygre, tillige med hendes antagne Laugwærge Jon Larsøn Biørke. til Widner i Sag er Jndkaldet under Lovens Faldsmaal Michel Melve, Lars Schierve, Niels Møen, Anders Jbidem, Erich Ouskier og Jon Biørke. Wil fornem/m/e om de samtl: Jndstevnte møder. q <q den fremlagde Doms afsigt er saa lydende>

Paa dend Jndstevnte Siur Øvre Ygre[s] wegne mødte Svogeren Lars Andersøn Waaale og tilstod lovl: Warsel.

Paa Enken Marita Torbiørnsdatter Øvre Ygre[s] Wegne mødte som hendes Laug{wegne}wærge Jon Larsøn Biørke og tilstod det {de begge} \Enken/ lovlig er kaldet, og hand som hendes Laugværge til Wedermæle og tillige som Widne i Sag.

af Widnerne mødte alle, undtagen Anders Møen, da Kaldsmendene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsøn Wangen afhiemlede stevningen lovl: at være ham forkyndt i hans Kone Brita Anders\datter[s]/ Paahør.

Traae begiærede de mødende Widner afhørte.

Lars Andersøn Waale fremstod for Retten og begiærede Widnerne ej afhørte, saasom hand tilstaar {det} Paa Siur Holgersøn Øvre Ygre[s] Wegne, det hand {det hand} til den/n/e \tiid/ har havt Øll til Selgs!! (Salgs), har og selgt!! (solgt) til Rejsende Folk, men lover herefter ej mere at selge, men sam/m/e aldeeles at aflade, og ej Noget Øll Tapperie herefter at holde.

Traae sagde, forsaavidt Sag angaar for Maria Blomberg, wil hun endnu som før wiise barmhiertighed med Jndstevnte Siur Ygre Bøen, naar som helst Lars Waale, som nu for ham møder i Retten, wil staae Inde for disse sine tilbudne Løfter, at Ej herefterdags skal holdes Noget Øll Sahl, og saa betale den/n/e nu anvendte Omkostning billigst med 2 rd:r.

Lars Waale sagde det Siur Øvre Ygre har begiæret af ham saadant Forlig for Retten at fremsette, og efter Saadan/n/e Siur Ygre sine Ord laaver bem:te Lars Waaøe, det dette Øll Tapperie aldeles for Eftertiiden skal worde {bet} afskaffet. og betalte den/n/e Processes Omkostning med 2 rd:r, da Sag saaledes af Citanten blev frafalden.

Johan/n/es Henrichsøn Oppeland udgivne skiøde af 13de Nobr: 1765 til Michel Henrichsøn paa ½ Løb 4 ½ mrk:r Smør udj gaarden Oppeland, læst.

Michel Henrichsøn Oppeland udgivne Wilkaar brev af dags dato til sin broder Johan/n/es Henrichsøn, hvad hand i Aarl: Wilkaar skal nyde.

Dito udgivne gields brev af 13de Nobr: 1765, til Niels Pedersøn Nedre Fylkedahlen paa 300 rd:r Laan, mod underpandt ½ Løb Smør og 4 ½ Mrk: udj gaarden Oppeland.

1765: 212b

1765

Dend 14de Nobr: er med Wangens Ting Continueret.

Arve Larsøn Gierager udgivne skiøde af 5te Martj 1765, til Lars Arvesøn paa 8 mrk: S: med bøxel, og overbøxel til andre 4 mrk:r Sm:, udj gaarden Sellem, læst.

Bøygde Procurator Traae for Enken Maria Blomberg, som hendes Laug Wærge, gav tilkiende det hand sidst afvigte Høste Ting havde Jndkaldet Michel Rochne for gields Fordring, efter

hands Egen udstæde Revers, som da blev i Rette lagt, fandt fornøden at begiære Sag forfløttet til Neste Ting.

Michel Rochne blev paaraabt, men Ingen svarede.

Afskeediget,

dend forlangede udsettelse billiges.

Fogden herr Bildsøe[s] Fuldmægtig Sigr: Kastrup, som Constitueret Foged, gav til kiende, det hands Principal wed skriftlig stevning af 15de Junj næst afvigte Aar, til dette Aars Som/m/er Ting med Aars Warsel haver Jndkaldet den af Riget unvigte Thron Monsøn til undgiældelse, med Widere efter stevningens Jndhold, der wel burte falden i Rette paa dette Aars Som/m/erting. men; som Som/m/ertingene i Fogderiet for dette Aar blev ophæved, formedelst Almuen i Nordhorlehn deres Tumult og Oprør mod Fogden, saa formeente hand, det stevningen nu til dette Høste Ting lovlig falder i Rette, den hand fremlagde, og wilde fornem/m/e om Nogen paa Thron Monsøn[s] Wegne møder, stevningen er saa lydende.

dend Jndstevnte Thron Monsøn blev 3de gange paaraabt, men ingen wilde svare:

Kaldsmændene Torger Larsøn Liie og Erich Olsøn Ringhem afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt paa gaarden Rioe i den unvigtes Formynder Peder Ellingsøn Rioe[s] paahør.

Afskeediget,

Actor haver med stevningens Forkyndelse stricte at forholde sig efter Lovens 1ste Bogs 4de Capit: 12 Art:, og tillige at indkalde den unvigte Thron Monsøns Curator Peder Ellingsøn Rioe, som den unvigtes Forsvar.

Herr Jens Boalth udgivne bøxel brev, med Revers, af 14 Januarj 1765, til Lars Odsøn paa 1 Pd: 1 Bkskd: i gaarden Oure, blev læst.

Dend 15de Nobr: er med Wangens Ting Continueret, Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugrett, der alle personligen mødte.

Iver Larsøn Grove udgivne skiøde af 14de Nobr: 1765 til Siur Haldorsøn paa 1 pd: 12 mrk:r Smør uden bøxel i gaarden Øvre Grove, læst.

Herr Provsten Ruus udgivne bøxel brev, med Revers, af 4de Nobr: 1765, til Siur Haldorsøn paa ½ Løb Sm: med bøxel, og over bøxel til ½ Løb 6 Mrk:r Wangens Kirke tilhørende, i gaarden Grove, læst.

Mons Colbensøn Dahle udgivne Pante brev af 16de Martj 1765, til Ole Jversøn Nessem og John Jversøn Jbidem paa 150 rd:r Laan, mod underpandt 1 Pd: 6 Mrk:r Smør i gaarden Dahle, læst.

Arveskifte breve[t] af 9de Januarj 1765, sluttet efter afgangne Ole Olsøn paa gaarden Fiælie, blev læst, da stervboden {ej} er ejende 1 pd: 18 mrk: Smør for 194 rd:r, som saaledes til Arvingerne er udlagt, sc: Enken Liva Jngebrigtsdatter 21 mrk:r Smør for 97 rd:r, Søn/n/erne Jngebrigt, Ole, Anders og Niels, hver 4 mrk: Smør for 18 rd:r 2 mrk: 13 5/7 s:, Datteren Barbro og Ragnilde, hver 2 mrk:r Smør for 9 rd:r 1 mrk: 6 6/7 s:, og Datteren Giertrud 1 mrk: for 4 rd:r 3 mrk: 11 3/7 s.

Ole Larsøn Aarmod udgivne skiøde af 13de Nobr: 1765, til

Ole Olsøn paa 21 Mrk:r Sm: i gaarden Aarmod, blev læst.

Lars Siursøn Davidshaugen udgivne Wilkaar brev af dags dato til sine WærForældre, hvad de aarlig i Wilkaar skal nyde, læst.

Svend Andersøn Bidne for sin Fader Anders Michelsøn Liie gav til kiende, det hands Fader med Muntl: stevning til dette Ting har ladet stevne og Jndkalde Tollef Stephenson Bryn, betreffene et Markeskiolds Forlig dem iml: skal være opretted, derom Widner at anhøre, alt til et lovskikkets Tings widnes Erholdelse. til Widner i Sag er under Lovens Faldsmaal Jndkaldet Torjer Larsøn Liie, Tosten Pedersøn Liie, Stephen Wichingsøn Ronwe \Rondve/, Rognald Andbiørnsøn Hauge, Jørgen Nielsøn Hauge, Knud Ringhem. wil fornem/m/e om de samtlige Jndstevnte møder.

Paa dend Jndstevnte Tollef Bryn[s] Wegne mødte Procurator Traae og tilstod lovlig Warsel, næst at begiære den Jndkaminerede stevning oplæst, som blev efterkom/m/ed. Traae wilde afvarte hvad Citanten videre havde at forestille, nest at afvarte hvad Widnerne Forklaring ellers Kunde være.

de lovl: Jndstevnte Widner mødte alle, undtagen Jørgen Nielsøn Hauge, det Citanten sagde at være hæftig syg, {undtagen} saa hand ej kunde kom/m/e til Tinge, hvorefter Citanten i gaar dag lod warsle dend Jndstevnte Tollef Bryn, i dag at møde ham paa gaarden Hauge hos det senge liggende Widne Jørgen Nielsøn, for der i Widners overværelse hans Widnesbyrd at anhøre, og havde Citanten med sig de 2de Dan/n/emænd Herbrand Larsøn Takle og Tosten Pedersøn Liie, der anhørte det senge liggende Widne Jørgen Hauge[s] Widnesbyrd/, {da det} der begge her for Retten møder, Widnesbyrdet {for} at {aflegge} \frembære/.

Traae tilstod det hands Principal i gaar dag af Citanten {lovl..} blev Kaldet, det senge liggende Widne Jørn Hauge[s] Widnesbyrd i andre Widnes paahør at anhøre.

Citanten begiærede Widnerne afhørte, da Eedens Forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved Sandhed.

1ste Widne, Torjer Larsøn, er til Huus paa gaarden Liie, efter aflagde Eed widnede, at forleeden Winter, omtrent sidst i Febr: eller og først i Martj, kom Anders Liie til Widnet og bad ham følge med til Tollef Bryn, for at see om hand ikke kunde træffe Forlig med ham, og da Widnet kom ned til Tollef Bryn, {siger} \tilspørger/ Anders Liie Tollef Bryn, om hand wilde Jndgaae Forliig med ham angaaende den omtvistede Teig, hvortil Tollef Bryn svarede Nej, End tilspurte Anders Liie ham, om hand ej wilde de skulde deele den omtvistede Teig, dertil Tollef Bryn og svarede Nej, det var nu forsilde. Traae tilspurte Widnet, om hand kand Erindre \at/ for faae eller Mange Aar siden, udj Een Aastæds Forretning paa gaarden Bryn, blev og sluttet Forlig, og efter sam/m/e Forliig med Rettens Middel blev nedsatt Marke steen. Resp: jo, omtrent {for} 3 Aar, før, det foromvundne passerede. 2do: om Widnet ikke {Widne} weed, at den sam/m/e Tid han blev begiæret af Anders Liie, at Sag da allerede laag under Wentilation for Laugtinget, og {alle} maaske da optagen til Doms. Resp: weed at {de} Sag den Tiid war for Laugtinget Jndstevnt. Citanten tilspurte Widnet, om hand ej weed at \Dom/ den Tiid allerede for Laugtinget war afsagt. Resp: jo, har hørt det. Parterne havde

1765: 213b

1765

ej mere at tilspørge Widnet, blev der fore Demiteret.

2det Widne, Tosten Pedersøn, boende paa gaarden Øvre Liie, efter aflagde Eed widnede i Et og alt Conform med første foregaaende Widne, med det tillæg, at da Anders Liie tilbød Tollef Bryn Forliig, svarede han Nej, det kand nu gaae saa langt det vil. Traae begiærede de til første Widne fremsatte Qvæst: af dette Widne maatte besvares. 1ste Qvæst: Resp: Nej, weed ej derom. 2den Qvæst: Resp: weed at sag dend tiid war Jndstevnt for Laugtinget. til

Citantens Qvæst: svarede, weed det ej. som Ingen af Parterne havde Noget at tilspørge Widnet, blev det Demiteret,

3de Widne, Stephen Wichingsøn {Rondve}, boende paa gaarden Rondve, efter aflagde Eed widnede, Citanten begiærede at maatte fremsette Qvæst: for dette Widne. 1ste Qvæst: om Widnet weed at Anders Liie og Tollef Bryn war forligte om {Naar} at Mærket skulde være fra Hallebergs Enden i den omtvistede Teig og i Arvejolen. Resp: jo, saa vare de forligte omtrent for 20 Aar siden. 2do: om Widnet ikke weed at Anders Liie dend Tiid Ejede Liie 1ste Thuun. Resp: jo, Noget ej!! (ejede?) hand den Tiid. Traae tilspurte Widnet, om der da blev sluttet Noget virkelig eller offentlig Forlig, saasom Nedsatt Pæler, og derom dem iml: skeed haandstrekning!! (haandrekning). {2do: der} Resp: jo, de vare forligte, og {Rekke} strækkede haanden paa at det skulde saa være, men Pæler blev der ej nedsat, men blev hugget 2de Kors i Nogle birke træer, den Eene blev huggen oven for Winter Wejen, og den anden tet under Som/m/er Wejen. Traae begiærede de til første Widne fremsatte Qvæst: besvared. 1ste Qvæst: Resp: weed at der skeede Forliig, men ej for hvor mange Aar siden, men dog skeede dette Forliig meget seenere end det foromvundne. 2den Qvæst: Resp: weed ej derom, saasom hand ej war med. Citanten frafaldt den til første {Qvæst:} Widne {Qvæst:} fremsatte Qvæst:, men tilspurte om Widnet ej weed hvem som gjorde det sidste Forliig. Resp: Michel Liie og Tollef Bryn war dem som gjorde Forliige[t]. Parterne havde ej Noget at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

4de Widne, Rognald Andbiørnsøn, boende paa gaarden Hauge, efter aflagde Eed widnede, at omtrent henimod 20 Aar herfore, bad Tollef Bryn Widnet følge med til den omtvistede Teig, for at kom/m/e i Forliig, og da de kom til den omtvistede Teig, blev af begge Parter wedtaget at det skulde være Mærkeskiold, saaledes som Widnet og Stephen Rondve, som sam/m/e Tiid war med, {h} vilde skifte Teigen, hvilket af begge Parter skulde holdes, saa længe ej Nogen af dem kunde skaffe Widner, der kunde sige hvor Mærke{t}skioldet burde være, da der af Widnet og Stephen Rondve i begge Parters følge blev hugget Mærker i Nogle birke træer, der hvor de syntes Mærkeskioldet burde være, og blev da Helleberg!! (Halleberg) Enden og Arvejolen Mærkes Endene. Traae tilspurte dette Widne 1mo: om Widnet kand Erindre da Markegangs Foretning\en/ passerede paa Bryn, sam/m/e Marke skiold betreffende, hvor længe det er siden. Resp: kand ej Erindre hvor lenge det er siden, men dette Forliig skeede

1765: 214

1765

lenge efter det foromvundne. 2do: om Widnet kand Erindre om sam/m/e Markeskiold, som sidst blev nedsat, difererede meget fra det forrige omvundne Forlig. Resp: ja, Noget lidet. Citanten tilspurte Widnet, hvem som gjorde det sidste Forlig. Resp: Michel Andersøn Liie og Tollef Stephenson Bryn gjorde Forlige[t]. Traae tilspurte Widnet herunder, om Widnet veed at Michel Andersøn Liie, den Tiid sidste Forlig skeede, war Ejere til den omtvistede Teig, eller til gaarden Liie første Thuun. Resp: jo, hand war Ejere. Citanten tilspurte Widnet, om ikke Anders Liie ejede Liie 1ste Thuun, da første Forlig skeede. Resp: jo, hand ejede 1ste Thuun efter hands Egen Sigelse, men ej beboede det. Parterne havde ej mere at tilspørge Widnet, derfor blev af Retten Demiteret.

5te Widne, Knud Olsøn, boende paa gaarden Ringhem, efter aflagde Eed widnede, at omtrent ved St: Hans Tiider i Som/m/er 2 Aar, {blev Widnet} bad Tollef Bryn Widnet følge op med sig i Marken for at see Een Markesteen, som hand havde hørt war opreven af sit Rette stæd, og da Widnet i følge af Tollef Bryn og Jørgen Hauge kom op under Som/m/er eller AlleMands-Wejen, saae{g} Widnet det Een Markesteen lagde paa Marken, opreven af jorden, tet ved hulle[t] {hv} i jorden hvor den war nedsat, men om den \med/ Mands Haand war opreven, eller der war Kiørt over ham og paa saadan Maade kom/m/en op af Jorden, weed Widnet ej. Citanten tilspurte Widnet, 1mo: om Anders Liie den Tiid war kaldet at være

med. Resp: weed ej om hand var dertil kaldet, men med var hand ej. 2do: om Widnet blev wiist Nogen Nye huggen gloppe. Resp: Nej. 3tio: hvem som skrev dette Widnesbyrd for dem. Resp: veed ej at Nogen skrev det for dem. Traae wilde fornem/m/e hvad hensigt Citanten haver med det hand tilspørger Widnet, om hand saae Nogen Nye huggen gloppe. Citanten svarede, fordi der i Laugtings Acten meldes om Een gloppe. Parterne havde ej mere at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

6te Widne, Herbrand Larsøn, boende paa gaarden Takle, efter aflagde Eed widnede, at hand i dag Formidag var paa gaarden Hauge hos det Senge liggende Widne Jørgen Hauge, for at høre hans Widnesbyrd, sam/m/e for Retten at frem bære, og {da} widnede Jørgen Hauge saaledes, det {hand} St: Hans Aften i Som/m/er {2 Aar} kom Tollef Bryn sin Svoger Torgis Olsøn Urland til Widnet Jørgen Hauge og bad ham gaee \med/ til Bryn, saasom de der havde Een Forretning for sig, og da Widnet Jørgen {kand} Hauge kom til Bryn, sad Knud Ringhem \der/, da Widnet Jørgen Hauge i følge af Knud Ringhem og Tollef Bryn gik i Marken, og da de kom op under Som/m/er eller AlleMands Wejen, saae hand Een Markesteen lagde paa Marken, opreven af Jorden, tet ved hullet i Jorden hvor den var nedsatt, men Enten den var opreven eller opkiørt, widste Widnet ej, hvorpaa de gik ned til Leqve og sad sine Hænder under hvad de havde seet, men hvem som skrev deres Widnesbyrd, sagde Widnet ej. og tilspurte {Wid} Citanten Widnet Jørgen Hauge {i dag}. 1mo: om Anders Liie var kaldet. hvortil Jørgen Hauge svarede, saae ej Anders Liie der paa stædet, veed ej heller om hand dertil var kaldet. 2do: tilspurte Citanten det svage Widne, om hand saae Nogen Nye huggen gloppe, hvortil hand svarede Nej. Saasom Widnet ej mere efter Jørgen Hagues for dem aflagde Widnesbyrd haver at widne, blev det Demiteret.

7de Widne, Tosten Pedersøn, boende paa gaarden Liie, efter aflagde Eed {widnede} widnede, det {da} hand i dag war paa gaarden Hauge hos det Sengeliggende Widne Jørgen Hauge, for at modtage hans Widnesbyrd,

1765: 214b

1765

sam/m/e for Retten at frembære, og vidnede, at have hørt af Jørgen Hauge i Et og alt ligesom foregaaende Widne. {Widne at have} saa og at Widnet til Citantens begge Qvæst: svarede som forrige Widne har forklaret, med Tillæg, at det senge liggende Widne Jørgen Hauge sagde at det var omtrent i Som/m/er 2 Aar siden det omvundne passerede, Som Widnet ej af det senge liggende Widne Jørgen Hauge har hørt mer end som nu forklaret er, blev det Demiteret.

Traae tilspurte disse 2de Attestantere under Et, 1mo: i hvad Tilstand de befandt Jørgen Hauge i, om [hand] havde sin sunde Fornuft eller ej. 2do: om de begiærede hans Forklaring under hans Eeds aflæggelse, og om saa skeede. dertil de begge til første Qvæst: under Et svarede ja. til anden Qvæst: svarede begge Nej, men Widnet Jørgen Hauge sagde, at Naar [hand] fik sin Hilsen igien, vilde hand aflegge Eed. og som Jngen af Parterne mere havde at Erindre, blev begge Widnerne Demiterede.

Citanten begiærede Sag til i Morgen udsatt, paa det hand med disse 2de afhørte Attestantere kunde gaee til det Senge liggende Widne Jørgen Hauge for at faae hands Widnesbyrd med Eed aflagt.

Traae havde ej Noget derimod.

Afskeediget,

den forlangede udsettelse til i Morgen billiges.

Berje Tormoesøn Dolve skriftl: Declaration af 14de Nobr: 1765, hvormed hand haver ladet lyse sin Friile Søn Tormoe Berjesøn i Kuld og Kiøn.

Lars Odsen Schutle udgivne skiøde af 15de Nobr: 1765, til Torbiørn Samsonsøn Oure paa 1 Løb Smør i gaarden {Ou} Midt Schutle, blev læst.

Knud Siursøn udgivne skiøde af 8de Martj 1765, til sin Fader Siur Pedersøn Sondve paa ½ Løb Smør i gaarden Sondve, blev læst.

Elling Pedersøn Rioe {udgi} skriftl: Penge Mangel af dags dato til Een halv Løb 9 Mrk:r Smør i gaarden Rioe, blev læst.

Siur Wichingsøn Wiche udgivne bøxel brev, med Revers, af 11te Julj 1765, til Knud Siursøn paa 2 Pd: 6 mrk: Sm: i gaarden Wiche, blev læst.

Herr Cancellie Raad Fleischer udstæde bøxel brev, med Revers, af 12te Martj 1765, til Knud Siursøn Sondve paa 2 Pd: 6 mrk:r S: Ldskd:!! (Landskyld) i gaard: Wiche.

Andfind Gierstad med Interesserede udgivne skiøde af 6te Martj 1765, til Knud Siursøn paa 1 Pd: 11 ¾ mrk: Smør i gaarden Wiche, blev læst.

Siur Monsøn Flætre udgivne skiøde af 7de Martj 1765, til Knud Siursøn paa 2 Pd: 6 mrk:r Smør udj gaarden Wiche, blev læst.

Dend 16de Nobr: er med Wangens Ting Continueret.

Svend Bidne fremstod for Retten og sagde det hand nu i dag efter den i gaar dags for Retten gjorde forlangelse i Sag Contra {Bottolf} \Tollef/ Bryn betreffendeTings vidne[s] Erholdelse, har med de 2de Attestantere Herbrand Takle og Tosten Bryn!! (Liie), der i gaar for Retten frembar det Svage Widne Jørgen Hauge[s] Widnesbyrd, wæret atter paa gaarden Hauge hos Jørgen Hauge, og forelæst ham det af dem efter hans Egen Sigelse for Retten i gaar dag fremlagde Widnes byrd, hv {orom} \ilket/ Widnet Jørgen Hauge i alle Maader wedtog Ret og sandt at være, med dette Tillæg, at Monsr: Joachim Nordahl /: dend Tid boede paa gaarden Leqve :/ skrev {deres} Widnes Widnesbyrd op, da Widnet sætte sit boemærke under, og bekiendte Widnet at det var St: Hans Aften i Som/m/er 2 Aar, da det af Widnet omvu[n]dne passerede, hvilket alt det Svage Widne Jørgen Hauge med sin Eed bekræftede i ald Sandhed at være, da de 2de Attestantere

1765: 215

1765

Herbrand Takle og Tosten Liie under den af dem i Gaar for Retten aflagde Eed, bekræftede saaledes af Widnet Jørgen Hauge i Et og alt at være Widnet og passeret, som de i gaar og i dag for Retten har forklaret.

Citanten war Tings widne begiærende beskreven meddeelt om alt hvis passeret er.

Procurator Traae for Tollef Bryn protesterede mod dette Tings vidnes slutning, formedelst hand til Som/m/er Tinge[t] førstkom/m/ende agter at føre Contra Widner, og altsaa bad Retten sam/m/e udsatt til Neste Ting.

Eragtning,

Tings-Widne billiges Citanten beskreven meddeelt.

Ole Larsøn Qvale skriftlige Penge Mangel af 15de Nobr: 1765, til 18 mrk:r Sm: i gaarden Knudshaug, blev læst.

Herr Friderich Arentz udgivne bøxel brev, med Revers, af 28de Septbr: 1765, til Lars Johansen paa 2 Løber Smør i gaarden Ophem, blev læst.

Berje Siursøn Hæve udgivne skiøde af 1ste April 1765, til Erich Sursøn Hæve paa 1 Løb S: Landskyld i gaarden Hæve, blev læst.

Erich Siursøn Hæve udgivne gields brev af 15de Nobr: 1765, til Jon Gilgerhuus med flere Interresserede, paa 194 rd:r Laan, mod underpandt 1 Løb Smør i gaarden Hæve, blev læst.

Anders Henrichsøn Hynningen med Huustroe Marita Aamundsatter indgangne Contract af 15de Nobr: 1765, at dend længstlevende skal nyde den Afdødes halve hovedlod, naar ald giæld er bleven betalt, blev læst.

Arveskifte breve[t] af 25de Julj 1765 efter afgangne Andve Jonsøn Berge blev lydelig læst, og er stervboen ejende jordegods udj Arvetompt: Berge 1 Løb Sm: med bøxel, og overbøxel til 4 ½ mrk: Smør, Wangens Kirke tilhørende, sam/m/e er saaledes udlagt. {Creditor} og er andsat for 300 rd:r. Creditor Johan/n/es Oppeland 18 mrk: Sm: for 75 rd:r. Creditor Knud Giære og Jon Børke, hver 5 mrk: Sm: for 20 rd:r. Creditor Niels Opheim og Ole Oppeland, hver 2 mrk:r Sm: for 8 rd:r 2 mrk: Enken Sophia Madsdatter 18 mk:r Sm: for 75 rd:r. Datteren Marita Andvedatter 6 mrk: Smør for 25 rd:r, og Datteren Brita og Sophia, hver 8 mrk:r Sm: for 33 rd:r 2 mrk:

Bøygde Procurator Traa for Kari Torchelsdatter, sagde, det hand i anledning den her inden Retten ved seeneste Tings holdelse den 16de Nowbr: 1764 afsagde Dom imel: hands Principalinde og Aamun Seim, nu til dette Ting har tilfølge benævnte Dom, indkaldet Aamun Herloufsøn Seim, Eeden at aflæge, det hand ej mere er eller har været Citantinden skyldig end som de tilstaaede 6 rd:, vil fornem/m/e om den indkaldede møder.

Aamun Seim møtte, tilstoed warselen og var willig benægtelse Eed at aflæge. Eedens forklaring blev Comparenten forelæst, og formanet vel at betæncke sig, føren hand Eeden aflagde. hand, Aamun Seim, sagde hand var villig til at aflæge Eeden, det hand er Citantinden ej {mere} \nograd/ skyldig {end 6 rd:}, vilde først forklare den heele Regning, og der om aflæge Eeden: For 10 aar siden, da hand blev gift til Gaarden Hæwe, havde Kari der i Boen til gode 33 rd:, for 4re aar siden, i den/n/e høst, betalt[e] hand paa gielden til Kari 20 rd:, waaren der efter sende hand ved sin Søster 10 rd:, som Kari tilstaar at have bekom/m/ed. Aaret føren hand betalte de 20 rd:, betalte hand til Kari 3 rd:, og 1 rd: i leie af pengene, saa den giæld er afbetalt. Et aar laante hand 3 rd: af Kari til at Kiøbe bucke paa Stranden, og En Søndags Morgen laante hand 2 rd:, for 3 aar siden, om høsten, laante hand af Kari 1 rd: 2 mrk: 8 s:, for 2 aar siden betalte hand til Kari nogle Renter som stoed til Rest, og da tillige betalte hand de 2 mrk: 8 s:, {saa hand nu er hende skyldig 6 rd:}, siden processen begynte har hand betalt til hende 4 rd:, og siden Dom/m/en falt har hand betalt 2 rd:, saa hand nu ej er hende noged skyldig, og herom vil aflæge Eeden. Traae tilspurte Aamun Seim, om hand icke, foruden den/n/e forklaring, har laant af Kari omtrendt 6 rd:, eller om det var over eller under. Aamun Seim Seim!! swarede Nej. og om alt aflagde sin Eed.

Traae sagde at være fornøyet, og ej noged havde at erindre.

Procurator Traae paa Justitiens Wegne fremstod for Retten og gav til kiende, det hand med Muntlig stevning til dette Ting har ladet Jndkalde Her{brand}\mund/ Isachsøn Mossefind for begangne slagsmaal imod

sin broder Lars Mossefind, sidst afvigte Winter, paa gaarden Grimestad. benævnte Lars Mossefind er og til Tinge Jndkaldet til Vedermæle, samt at forklare og oplysse Sag. derom dend Jndstevnte Herman Mossefind Widner at anhøre, Dom at modtage efter Sags beskaffenhed, til undgiældelse og bøders udredelse efter Lov og Forordning, samt Processens Omkostningers Erstatning. til Widner i Sag er Jndkaldet under Lovens Faldsmaal Knud Lunde og Siur Schiøldahlen. wil fornem/m/e om de lovl: Jndstevnte møder.

de samtlige Jndstevnte mødte alle og wedtog lovlig Warsel.

Actor begiærede de mødende Widner afhørte, da Eedens Forklaring blev dem forelæst, med Formaning af Dom/m/eren at sige Sandhed.

1ste Widne, Knud Jonsøn, boende paa gaarden Lunde, efter aflagde Eed widnede, Traae begiærede at maatte fremsætte Qvæst: 1ste Qvæst: om Widnet ikke war nærværende udj Een Forlovelse eller jaord paa gaarden Grimestad, og hvad Tiid det var. Resp: jo, og det var forleden Høst. 2do: om Widnet da ikke saae eller hørte at Hermand Mossefind war i slagsmaal og Klam/m/erie, og med hvem. Resp: saae det Hermand Mossefind og hans broder Lars Mossefind Rev og trekkede hin anden i Armene. 3° om Widnet kand Erindre, hvem da flere ware nærværende, og hvem. Resp: kand ej sige hvem der war nærværende. 4° om den Jndstevnte Hermand Mossefind sam/m/e Tiid var Drukken eller Ædrue. Resp: kand ej sige {hand} enten hand war Drukken eller Ædrue. 5° om Widnet ej kiendte eller kand Navngive dem som da var overværende. Resp: jo, Isach Mossefind, der er Hermand Mossefind[s] Fader, og hans broder Clas Mossefind ware nærværende. 6° om Widnet veed enten saadant er skeed i Wrede eller af Løstighed. Resp: kand ej sige at Lars Mossefind var Wred, men hørte at Hermand Mossefind war wred og Rev sig i Hovedet, men veed ej hvem {ha} var vred paa. Som Ingen af Partene havde Noget at tilspørge Widnet, blev det Demiteret.

2det Widne, Siur Tollefsøn, er i Wilkaar hos sin Søn paa gaarden Schiøldahlen, efter aflagde Eed widnede. at forleden høst war Widnet paa gaarden Grimestad, og da Widnet kom ind i stuen, saae Widnet det Hermand og Lars Moss[ef]ind holdt hverandre, enten det var om live eller hænderne, og hørte Widnet at Lars Mossefind sagde til sin broder Herman, {der} naar det skal kom/m/e der paa, skal du have mig for dig. og var Svend Emstad, Tosten Saue, Anders Dagestad, Torgis Seim med flere, som Widnet nu ej kand mindes, sam/m/e Tiid nærværende. og kand Widnet ej sige enten det skede af Løstighed eller Wrede, ej heller om Nogen af dem var drukken. Traae frafaldt de til 1ste Widne fremsatte Qvæst: Lars Mossefind tilspurte begge Widner under Et, om de hørte Noget uskikkelig mellem dem Enten før eller siden. Resp: de svarede begge Nej. Som Ingen havde mere at tilspørge dette sidste Vidne, blev det Demiteret.

Procurator Traae begiærede sag udsat til Neste Ting for at Jndkalde \flere/ Widner til Sags oplysning.

de Jndstevnte havde ej Noget derimod at Erindre.

Afskeediget,

dend forlangede Udsettelse til Neste Ting billiges.

Ole Aamundsøn Fin/n/esteigen udgivne Pante brev af 16de Nobr: 1765 til Provstinde Gelmeyden paa 100 rd:r Laan, mod underpandt

1765: 216

12 Mrk:r S: i Pladset Fin/n/es-Teigen, samt 16 Kiør, 1 tre Aar gl: Qvige, 1 sort hors Øg, og Een Kaaber Kiedel, blev læst.

Procurator Traae for Mats Hæwe efter forige tiltale Contra Aamun Seim, æskede sag i Rette, og vilde fornem/m/e om benævnte Aamun Seim møder.

Aamun Seim møtte og sagde, det hand først ved Muntl: stevning har indkaldet widner, og atter ved skriftl: stevning af 29de Octbr: sidstl: har indkaldet Sigr: Blom som widne. her om fremlagde sin skriftl: stevning, samt skriftl: Qwæstioner til widnerne, af sam/m/e datis, alt bilagt med lovl: stemplet papiir, lydende som følger.

de indstevnte widner Torbiørn Sæwe, Ole Lille Hunve og Sigr: Blom blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Ole Wangen og Torger Lii afhiemlede den Muntl: stevning at være lovl: forkyndt Torbiørn Sæwe udj hands Kone Gudwe Knudsdatter[s] paahør, og for Ole Lille Hunve udj hands Eget paahør. Kaldsmændene Knud Olsøn Ringheim og Ole Wangen afhiemlede dend skriftl: stevning at være forkyndt dend 5te Nowbr: udj Monsr: Bloms logement da hand var paa Ewanger Tinget, og den 6de Nowbr: for Torbiørn Sæwe og Ole Lille Hunwe udj en hvers Eget paahør.

Nu i dette Moment møtte Lars Blom, som fremlagde sit skriftl: widnesbyrd af 15de Nowbr:, bilagt med lovl: stemplet papiir, det hand selv for Retten oplæste, {der efter bek} sam/m/e er saa lydende. Lars Blom, \som/ selv oplæste sit widnesbyrd, bekræftede {det} med Ed, og end ydermere under Eed forsickrede at svare til Qvæstioner. til Contra Ci[tan]tens skriftl: qw: swarede vidnet, saasom til 1ste Qw: ja. til 2den Qw: ja. 3de qw: ja. 4de qw: ja. til 5te qw: ja. 6de qw: ja.

Eragtning.

til den 7de Qw: bør widner ej, m(o?)d den dend 12de Nobr: 1764, her inden Retten i den/n/e \sag/ afsagde Kiendelse, at svare.

Procurator Traa Reservede sig qwæstioner at fremsætte til det vidne Lars Blom, til neste Ret.

Contra Citanten frafald de 2de widner Torbiørn Sæwe og Ole Lille-Hundwe, og paastoed Dom.

Traa for hoved Citanten beg[i]erede sag til neste Ting udsat, for at Consulere!! (d.s.s. som Consultere) sin Principal om fornødene Qwæstioner til vidnet Lars Blom.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Anders Knudson Dagestad og Anders Jørgensøn Dagestad gav til kiende, det de begge med Muntlig Warsel til dette Ting har ladet stevne og Jndkalde Erich Arnesøn Winsand fordi {d} \hand/ uden Forlov {at} \har/ beitet med sine Creature paa Citanternes stølsbeite Flyene kaldet, der vel er en tilfælles støl saavel for Citanterne, som \og/ for Jndstevnte Erich Winsand, men da hand med sine Creature nu i 2 Aar efter hinanden har Rejst paa stølen {med sine C} lenge for!! (før) Citanterne, saa at naar Citanterne har kom/m/ed med sine Creature, har stølen været gandske udbeitet, og det uden at lade Citanterne det wiide, derom Widner at anhøre, Dom at modtage til undgiældelse, og at fraholde {sig} sine Creature fra stølen, indtil Citanterne med sine Creature Rejser paa stølen, samt Processens Omkostning at Erstatte. til Widner i Sag er under Lovens Faldsmaal Jndkaldet Svend Emstad og Knud Rioe, wil fornem/m/e om de Jndstevnte møder.

dend Jndstevnte Erich Winsand blev 3de gange paaraabt, men Jngen wilde svare.

af Widnerne mødte ikkuns Knud Rioe.

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsøn Wangen afhiemlede stevningen lovl: at være forkyndt Erich Winsand i Eget Paahør, ligeledes og for Widnet Svend Emstad i Eget Paahør.

{Widnet p} Citanterne paastod det mødende Widne afhørt, da Edens Foklaring blev det forelæst, og formanet at blive wed Sandhed.

1ste Widne, Knud Gitlesøn, er Raadsmand paa gaarden Rioe, efter aflagde Eed widnede, at forleden Aar[s] Som/m/er gik Widnet med Citanterne til Erich Winsand, og bad ham at hand ej skulde Rejse paa Stølen Fluene kaldet førend Citanterne, hvilket hand belovede, men Widnet har ofte seet det Erich Winsand i Som/m/er har beitet med sine Creature lenge før Citanterne har kundet kom/m/e der op, og gik Citantene med Widnet forleden Som/m/er op paa stølen Fluene kaldet, da dend war gandske

1765: 216b

1765

Afædt, saa der war snart ikke mere græss eller Høe paa Marken. Citanterne havde ej Noget at tilspørge Widnet. Retten tilspurte Widnet, om hand paa den omtvistede støl kunde gjøre anviisning. Resp: jo.

Citanterne Erindrede om Lavdag for Jndstevnte Erich Winsand, som og for det udeblivende Widne Svend Emstad.

Afskeediget,

Sag udsettes til Neste Ting, da den lovl: Jndstevnte Erich Winsand forelægges at møde, da \og/ Widnet Svend Emstad under Lovens Faldsmaal straf haver at møde, {som og det Jndstevnte Widne, afhørte Widne Knud Rioe} sit Widnesbyrd {med Eed} at {bekræfte} aflegge.

Monsr: Jacob Jørgen Castrup, som Constituered Fogd, lod Jnden Retten oplæse og Examinere følgende Documenter, til bilag wed Regenskaberne. 1mo: det Ordinaire Tingsvidne Jndeholdende 13 Poster. 2do: om Lensmanden Knud Ringhems Jordebrug i gaarden Ringhem, som er 3 Løber og 18 mrk:r. 3° {ang} Specification over Giestgiberne, som ere Wosse Wangen og Winje. 4° om Ting skydsen. 5° Odels skatte Mndtalle[t]. 6° Restancen over de Ordinaire skatter, hvis Sum/m/a er 339 rd:r 1 mrk: 4 s:, og som Ingen havde Noget derimod at erindre, var {herr} Monsr: Kastrup Rettens Attestation begierende, som blev billiget.

De Laug Rettens Mænd som Retten tilstundende Aar skal betiene, bleve opnævnte, og ere, Jon Davidson Gierstad, Jon Almeland, Ole Myrland, Torjer Winje, Lars Waale, Jver Biergo, Andfind Bryn og Torgis Schielde.

Efter 3de gange udraabelse war ej Nogen der vilde gaee i Rette, altsaa blev Tinge[t] ophæved.

1765

1766

(1766: 216b)

Anno 1766.

Dend 3de Martj blev Retten betiendt paa Gaarden Hæwe, beligende i Dørvedahls otting og Wangens kirke-sogn paa Woss, med Efterskrevene Eedsorene Laug-Ret, der efter Loven er opnævnt, se: Knud Olsøn Store Ringheim, Erich Rogne, Ole Fladeqwal, Svend Emstad, Henrich Ryche, Michel Lii, Erich Helland og Anders Germe. Nærværende bøygde Lensmanden Knud Ringheim, der har tilsagt Laugretten, og den/n/e Rettergang paalyst, Efter \for/langende af Erich Siursøn Hæwe, som fremstoed for Retten og gav til kiende, det hand med muntlig warsel har stevnt Mats Hæwe paa bonde godset, at anhøre breve og skiøde,

widner, stevnte og ustevnte, paa udsigelse paa hands Eiendom, og at lide Dom og betale Processens omkostning. og Aamun Herlofsøn Seim til vedermaele, det hand solte og icke mageskiftede. saa \er/ og indvarselet Berge Siursøn Hæwe til at hiemle sit udgivene skiøde. Som vidner er Biørne og Erich Røtte om udsigelsen. vil fornem/m/e om de instevnte møder.

Bøygde Procurator Niels Traa møtte for Madtz Knudsøn Hæwe og tilstoed lovl: warsel, tilstaar og at hands Principal er udsagt fra jorden for Juul nest afvig. Dernæst ærbødig vilde give Retten tilkiende hvorleedes Citantens steeFader Aamun Herlefsøn Seim, paa En underfundig maade, hand med sine steesøn/n/ers overlæg, haver skildt Mas Hæwe ved sin sande og Retmæssige Odels jord Seim mod Hæwe, hvor om sag lenge forhen er bleven anlagt, og end nu for hiemtings Retten Wentileres, som er den høy Respectiwe Rett vel bekiendt. Atter er Mads Hæwe, af Citantens broder Berge Hæwe, siden ved Aastæds Dom fra wunden den ham tilbyttede Eiendom i Gaarden Hæwe, og som hand, neml: Berge Hæwe, ej var trængende til jord, haver hand strax igien solt {den} sam/m/e Mads Hæwe[s] jord til Citanten Erich Hæwe, som nu her paatrænger med Aastæds Rettergang, i tancke at faae min fattige og Eenfoldige Principal med Kone og Børn Ruineret og udiaget paa bar houg, hvilcket hand formener baade at være lovstridig, som og ugiørlig, naar Retsindige Dom/m/ere sagen overveier. og for at beviise sit tilførte, paastaaes sagen udsat til som/m/ertingene er over, da hand til den tiid vil besørge de behøvende og fornødene papiirer til sin Retfærdige sags bestridelse. i øvrigt protesterer hand i kraftigste maader mod Rettens overilelse, da det er en sag som gielder om min Principals med Kone og Børn, all deres timelig welfærd, og der om vil afvarte d: høystærede Rettens

1766: 217

1766

Kiendelse.

den til verdermaele!! indkaldede Aamun Seim møtte og tilstoed warselen, ligesaa Berge Siursøn Hæwe og de indkaldede vidner.

Citanten sagde, det er saavit vel, at Niels Traae tilstaar det Mats Hæwe er lovlig for Juul nest afvigte udsagt af min Eiendom i gaarden Hæwe, saa det er ufornøden der om at høre widner. Men som Citanten ved sam/m/e udsigelse tilbød Mats Hæwe forlig: at som de begge var trængende om jord, maatte Mats Hæwe, af Citantens Eiende Ene Løb jordegods beholde Et pund jord i Toe á Tree aar, Ret som de kunde blive Eenige om, mod at Mads Seim af det Pund smør eller jord betalte de Kongl: skatter med Tiende og anden afgift, Landskyld undtagen, i den stæd at betale Rente penge af dette Pund. men Mats Hæwe ej alleene nægtede at tage mod dette tilbud, men end og forbød Citanten her at hugge sit brendevæd, eller at røre noget af Gaardens tilhørende. hvor om alt de 2de udsigelse widner blev skut til provs. naar Procurator Traa vil tilstaaed den/n/e sandhed, bliver det ufornøden at afhøre widner. i mangel der af, forbehold Citanten sig widnerne at føre.

Procurator Traa for Matz Hæwe tilstoed alt Citantens tilførte, undtagen dette, at hand intet forbud gjorde om nogen slags brendefangst hugster, men sagde, at hand heller icke giver Citanten lov der til. men saasom Citanten paastaar samme widner førte, som Traa gierne seer.

Citanten war fornøyet med Procurator Traa[es] tilstaaelse, frafald de indstevnte widner, og lagde i Rette sin hiem/m/el til jorden, som er et skiøde af 1ste April 1765, {saa lydende, samt et skriftl:} saa lydende.

Afskeediget,

sag efter dend indstevntes paastand udsettes indtil dend (1?)8 (8?) Julj førstkom/m/ende. men skulde Procurator Traa ej til dend dag have erholdet de papiirer og breve, hvor med hand agter sag at oplyse, haver hand betiids der om at underrette Dom/m/eren, at En nye Tægte dag worder beram/m/et, at saadan Mangel paa papiirenes erholdelse, ej her paa Aastædet skulde aarsage udsettelse, til penge spilte for Citanten. Den/n/e Session betaler Citanten, saasom

Sorenskriverens skyds fra Hardanger og her op 5 mrk: 4 s:, hiem igien eftergives. diet penge for en Reise dag 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 16 s:, er 1 rd: 2 mrk:, Lensmanden for sin umage, som og for at gaae Rettens Middel til haande 1 rd:, tilsam/m/en 5 rd: 5 mrk: 4 s: da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal vorde Kiendt.

Den 30te Junj blev Retten betient paa den saakaldede Lemme-Teig, er en Teig under Finne Hoved Gaard i Guulfierdings otting, af det saakaldede Finne eller Marsillie Goeds solgt fra Cronen, og Teigen, der har været en Skove-Teig, men nu Ryddet til en Slotte-Teig, har været og er under Finne hoved Gaards Skyldsætning, med efterskrevne Eedsvorene LaugRett, er efter Lovens bydende er opnævnt, sc: Anders Dugstad, Erich Rogne, Ole Fladeqval, Lars Qwale, Swend Emstad, Elling Appelthuun, Mons Lofthuus og Børne Røtte. Nærværende inden Retten Lensmanden Knud Ringheim.

Hvor da for Retten fremstoed Procurator Niels Traae for Ole Pedersen Finne og Erich Aadsen Jerrald, som begge for Retten er nærværende, og gav tilkiende, det de med skriftlig Stevning af 5te (Decb?)r a: p: til Jorde-Tirsdagen indeværende Aar, og atter til den/n/e Tægte Dag har ladet stevne og indkalde Aamund Fiose med Søn Størk Fiose,, Widner at anhøre betræffende den/n/e Lemme-Teig, der er under Hoved Gaarden Finnes Skyldsætning og af Citanterne Relueret efter Kongl: Allernaadigste Skiøde af 5te Febr: 1760. Da som bemelte Lemme-Teig af forrige Eiere til Finne Hoved Gaard, fra Gaarden er bortsolt, er de indstevnte i Mindelighed tilbuden Løsnings Penge, hvor til de fandtes Weigerlige (: Ligesom dem og endnu i Mindelighed tilbydes Løsnings Penge :) altsaa indkaldet til Doms sam/m/e at Modtage, og at svare Processens Erstatning. Widner i Sag efter Stevningens Indhold, er under Lovens Faldsmaal indkaldet. Lagde i Rette sin skriftlige Stevning, og vil fornem/m/e om de indkaldede møder. Den i Retten fremlagde Stevning var bilagt med lovl: stemplet papiir, blev læst, og er saalydende.

De for Sagen Indkaldede Aamund med Søn Størk Fiose mødte og vedtog lovl: Warsel; Ligeledes de indstevnte Widner.

Citanterne viiste Penge for Retten, som de sagde at være 17 rd:r, om de Jndstevnte dem til Løsnings penge i Mindelighed vilde modtage.

Michel Lie, som en Svoger til de Indstevnte, og paa deres Weigne svarede det de ej kunde modtage Løsnings penge, fordi de Indstevnte har Ryddet og forbædret Teigen, desuden formeente paa Teigen at have fanget Hævd.

Citanterne tog de anviiste Penge i deres eget giem/m/e, og lagde i Rette 2de Kongl: Allernaadigste Skiøder, begge af 5te Febr: 1760, samt et Kongl: Rescript af 25de Julj 1723, det Hand paastoed Acten tilført, og er sam/m/e saa lydende:

Michel Lie for sine Svogre sagde at være ufor nøden Widner at føre, Retten ikkun til Ophold og Tids-spilde, saasom hand tilstar at den/n/e Teig har lagt som en Skove og Slotte-Teig under Finne Hoved Gaard, og derfra er solt, ligeledes tilstaar, det ham vitterlig Gaarden Finne, ej Noget Aftag har Nydt. End videre tilstaaer at Citanterne i Mindelighed er tilbuden Løsnings penge, men de Indstevnte skyder dem under Retten, da Teigen langt meere af dem er Ryddet end den Nogensinde var, da den blev købt, vil haabe Citanterne med den/n/e Tilstaaelse er fonøyet, og lagde i Rette det lovl: Skiøde som Hiem/m/el for Teigen, af 20de Novbr: 1720. sam/m/e er saa lydende:

1766: 217b

1766

Traae for Citanterne var fornøyet med de Indstevntes Tilstaaelse, frafaldt de indstevnte Widner, Dog, ingenlunde kunde tilstaae Wederparterne at have forbædret Teigen saa meget som paaraabes, og paastoed Dom efter sin Stevning.

Wederparterne svarede, hvorledes Teig[en] i 46 aar var bleven Ryddet, bliver til syne for Rettens Middel ved Syn og Granskning, og saaledes Submitteres Sag[en] under Dom.

hernæst Sorenskriveren med Laug-Retten tog Teigen i siun og begrundskning, der befantes at have været En gam/m/el slotte-Teig, wel Rødet og flyed i en god stand. paa den yttre siide er Teigens Eiendom til Mercke med Gaarden Hellewe. paa indre siiden med Gaarderne Lem/m/e og Rogde. oven til Eier til Mercke med Hellewe, Kløwe og Lem/m/e Gaarderne. Needen til gaar Teigen til Mercke med Gaarden Norrem. Og blev den/n/e Teig af samtlig Laugretten anseet Bygværdig som Een jord eller liden Gaard. Til den ende Teigen lagt efter Laugrettets beste skiøm, at svare aarlig i Skatt og Landskyld samt alle Kongelige og Jorddrottelige Rettigheder, af Et Pund Smør.

Nu bliver at beregne den/n/e foretnings bekostning, som er Sorenskriverens skyds 1 rd: 4 mrk: 8 s:, Diet penge for en dag 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 24 s:, er 2 rd:, Lensmanden, som har tilkaldet Laugretten, og ellers gaaed Retten til haande, kand ej ringere have end 1 rd:, Procurator Traa, foruden Rettens Løn, paastoed incaminations penge, stevningens forkyndelse, Procurator Salario, Rettens underholdning her paa Aastædet, in alles 8 rd:, tilsam/m/en den/n/e sags bekostning 15 rd: 2 mrk: 8 s:

Da blev af Sorenskriveren og Laug Retten saaledes for Ret Kiendt, Dømt og
Afsagt.

Citanterne wil, efter det ad Acta tilførte Kongel: Allernaadigste Rescribt af 25de Junj 1723, det de indstevnte ej maae tilegne dem nogen Odels hævd. Og, som Citanterne efter Allernaadigste skiøder af 5te Febr: 1760, har Relueret Finne hoved Gaard med alt hvad den/n/e Gaard underlaa efter sin skyldsætning, da hoved Gaarden blev solgt fra Cronen, hvor under og indbegreben, under gaardens skyldsætning, denne slotte Teig Lem/m/e-Teig har været, men af En ved døden afgangene Eier af Finne hoved Gaard, sc: Knud Nielsen, er bleven solgt fra hoved Gaarden, til indstevnte Aamund Størksen Dugstad, nu Fiose, uden at Finne hoved Gaard der for har nødt noget Aftag paa Gaardens skyldsætning, saa til den/n/e dag er svaret og svares af Gaardens fulde skyldsætning i alle Kongl: skatter og Contributioner. paa disse grunde Citanterne formener dem berettiget til den/n/e Teigs indløsning. men som indstevnte Aamun Fiose med Søn beviiser med skiøde af 20de Nobr: 1720, det de har været Eier for den/n/e Lem/m/e Teig i 45 fulde Aar føren den er bleven paatalt. som og, at erfarenhed oplysser, det Kongens allernaadigste villie har været, da Reluitions Retten blev solgt, det sidste Eier skulde være nærmeste berettiget til at Reluere sin Eiendom, naar hand wilde give det sam/m/e som En anden allerunderdanigst havde budet. Saa Kiendes for Rett, det indstevnte Aamun Fiose med Søn Størk Aamunsøn, betræffende Løsningen af Lem/m/e-Teigen, for Citanternis tiltale bør fri at være, saa at Lem/m/e teigen bliver de indstevntes lovlige Eiendom, den de hos Citanterne Ole Pedersøn Finne og Erich Aadson Jerrald bør Reluere i Proportion af det de beviiser Reluitionen har Kostet dem, efter En hvers Eiende Andeel i Finne hoved Gaard. Og, da Retten har anseet den/n/e Lem/m/e-Teig Bygværdig, er Teigen, efter den Kongl: allernaadigste Forordning af 18de Decembr: 1764, af os bleven skyldsæt for Et Pund Smør udj alle Kongl: og Jorddrottelige Rettigheder Aarlig der af at svares. sam/m/e pund smørs Rettigheder, efter den Citerede Kongl: Allernaadigste Forordning, afgaar igien udj skatte og Landskylden fra Finne hoved Gaard, og worder Citanterne Ole Pedersen Finne og Erich Aadson Jerrald, En hver efter sin i Finne hoved Gaard Eiende Andeel gottgiort. betræffende sagens omkostninger, da betaler Citanterne Retten, efter den beregning ad Acta er tilført. og da Citanterne har været beføyet til sags anlæg, bør omkostningerne deeles Parterne imellem, saaledes, at de indstevnte betaler til Citanterne 7 rd: 4 mrk: 4 s: inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse, under videre lovlig Adfær.

D: 3de Julj blev paa **Ewanger tingstæd med Watsværns Almue, holden et Almindeligt Som/m/er- skatte- og Sagefalds ting**, da Retten blev beklædt i herr Cancellie Raad Fleischer[s] lovl: Forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Michael Fleischer, tillige med det paa fol: 200 specificerede Laug Rett, der alle møder, undtagen for Knud Jørgensøn Herrenes sad Gullach Johansøn Bræchuus, Nærværende Jnden Retten den Constitu[e]rede Foged Monsr: Jørgen Kastrup, tillige med Lensmanden Ole Horvej og den tingsøgende Almue,

da Allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret følgende Kongl: Forord:, Recripter og Ordres som her til publication ere ankomne. sc:

1mo: Kongl: Forord: af 24de Decbr: 1765 angaaende den 2den Articul af Forord: om Extra Skatten udj Norge af 2den April 1765, hvorledes sam/m/e skal forstaaes.

2do: her Geheime Raad won Cicignons skrivelse til herr Fogden Bildsøe, dateret d: 2den Januarj 1766, angaaende de Holstenske tie skill:, at skulle uden mindste Modsigelse antages ligesom de Danske tie skillinger.

3do: herr Geheime \Raad/ won Cicignons Consti\tu/tion til Monsr: Jørgen Kastrup, {paa} at være constitueret Foged over Nordhorlehn og Wosse Fogderier Jndtil den Wirkelige Foged tiltræder Embedet, dateret d: 5te Martj 1766.

4o herr Geheime \Raad/ won Cicignons skrivelse af 27d Maj 1766, til herr Cancellie Raad Fleischer angaaende det af hds: Majst: til Bergen opsendte Korn, at derpaa maae gives Credit til Michalj tiider og lidt derover, mod {Nog} Nøjagtig Cautions stillelse.

1766: 218

1766

Peter Tønder Nordahl, Præsident udj Trondheim, udstæde skiøde af 12te Octbr: 1765, til Christopher Siursøn Jeltne, paa 1/3 deel udj Konge tienden udj Evanger og {St} Stamnes Annexer, saavidt deraf sorterer under Wosse Fogderie{r}, blev læst.

Ole Gullachsøn Aarhuus udstæde gields brev af 25de Maj 1765, til Provstinde Maria Susan/n/a, sal: Gelmejdens, paa 60 rd:r Laan, mod underpandt 1 spand smør udj grd: Aarhuus, samt alle hds: Ejendeele, baade det Rørendes og urørendes, paa første prioritets Rett. blev læst.

Arveskifte brevet, sluttet den 26de Febr: 1766 efter afg: Ole Heljesøn paa Grd: Furrenes, blev læst, og er stervboen ejende Jordegds: udj grd: Tøssen 1 Pund smørs Ldskd: for 64 rd:r, som saaledes til Arv er udlagt: Søn/n/e Søn/n/en Mongs Heljesøn 3 ½ mrk: smør for 9 rd:r 2 mrk:, Søn/n/en Lars Olsøn 3 ½ mrk: sm: for 9 rd:r 2 mrk:, Søn/n/erne Knud Olsøn, Siur Olsøn og Knud Olsøn den Yngre, hver i Arv udlagt 3 mrk:r smør for 8 rd:r, Døttrene Ragnilde, Anna, Martha og Anna den yngre Olsdøttre, hver i Arv udl: 2 mrk: sm: for 5 rd:r.

bøjgde Procurator Niels Traae fremstod for Retten og paa Justitiens wegne efter forrige tiltale æskede Sag i Rette mod Lars Olsøn Schierveggen med huustroe Karj Haldors Datter, som til dette \ting/ lovl: er forkyndt Rettens Lavdags Forelegelse. wil fornem/m/e om de Jndkaldede møder.

Lars Olsøn Schierveggen med huustroe Karj Haldorsdatter blev 3de gange paaraabt, men Jngen wilde svare.

Kaldsmændene Endre Johansøn Rongen og Knud Olsøn Horvej afhiemlede lovl: for Lars Olsøn Schierveggen med huustroe Karj Haldors Datter at have forkyndt Rettens forelæggelse der hvor hd: havde sit opholdstæd da hd: første gang blev kaldet, i Paahør af hendes broder Ole Qwileqval, der lovede at lade dem det wiide.

Traae lagde i Rette Sogne Præstens {Attest af 1ste Augustj 1765} Welærværdige herr Provstens Ruus Attest af 1ste Augustj 1765, og begiærede sam/m/e i Acten inddragen, sam/m/e er saa lydende. Dernæst hd: pastod Dom, med Erindring om processens omkostning billigst med 3 rd:r.

{hernest} \og/ blev da saaledes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt;

uagtet Forbryderen Lars Olson Schierveggen med huustroe Karj Haldors [Datter] lovl: til Høste tinget 1765 war Jndkaldet, hvilket Actor med de afhørte stevne Widner har beviiste, har og afbeviist Rettens Forelæggelse til dette ting {lovl:} for Forbryderne i følge Loven at være dem forkyndt der hvor de havde deres ophold stæd da de første gang blev kaldet; saa har dog Forbryderen Lars Schierveggen med huustroe Karj Haldors Datter ej wildet honorere Retten med at møde, ej heller Noget Forsvar paa deres wegne, med hvilken deres udeblivelse de ligesom tilstaaer Søgemaalets Rigtighed, der Nærmere oplyses af den i Rette lagde Præste Attest. {efter} altsaa Kiendes for Rett, i følge Lovens 6te B: 13 Cap: 1 Art., at Forbryderen Lars Olson Schierveggen bør b{etale}\øde/ {5 Lod Sølv, er Penge} 4 ½ Lod Sølv, er i Penge 2 rd:r 24 s., samt Karj Haldors [Datter] efter forhen allegerede Articul halv saa meget, er i Penge 1 rd:r 12 s., saa bør de og at betale til Actor i Processens Omkostninger 2 rd:r 3 mrk., alt at efterkom/m/e inden 15ten Dage efter Dom/m/ens lovl: Forkyndelse, under Nam og Execution.

Procurator Traae paa Justitiens Wegne gav tilkiende at have med Muntl: stevning til dette ting ladet warsle og Jndkalde Johannes Olson Bolstad for begangen Overlast og Slagsmaal, {hand} mod Een Rejsende Person, Navnl: Erich Bergesøn Fyllingen, af Hosanger Kk: sogn i Nordhorlehn, som hd:, Johan/n/es Bolstad, wed Haargreb, Jordskuf, Ja end og kasted ham udj Søen, har begaaen. herom at anhøre Widner, Dom at modtage efter Sagens forefindende beskaffenhed, som og at erstatte Processens Omkostninger. til widner i Sag er Jandkaldet under Lovens Faldsmaal følgende: Christopher Bols[t]ad Ør[e]n med huustroe Malene Halvors Datter. Endelig møder og uden stevnemaal Ole Larsøn Tvedt, og Anna Ols Datter, tjenende hos Klokker Waleur. wil fornem/m/e om de Jndstevnte møder.

Den Jndstevnte Johannes Olson Bolstad blev 3de gange paaraabt, men Ingen wilde svare.

af de lovl: Jndstevnte Widner mødte Christopher Bolstadør[e]n, men sagde det hans huustroe Malene Halvors Datter ej den/n/e gang kunde møde, saasom hun hiem/m/e havde et ungt spædbarn. af de paaberobte godvillige Widner mødte Anna Ols Datter, tjenende hos Klokker Waleur, men {sagde} Traae sagde det hd: maatte fornem/m/e at Ole Larsøn Tvdt ej er kom/m/en endnu til tinge, hvor fore

1766: 218b

1766

hd: begiærede Retten wilde først tage {de} de Mødende Widner til Examen, for at afvarte om hd: des iml: skulde møde.

Kalds Mændene Ole Brynildsøn Horvej og Mongs Olson Førde afhiemlede stevningen lovl: for Forbryderen Johan/n/es Bolstad at {være} \have/ forkyndt i Eget Paahør. Ligeledes {og} afhiemlede de under Lovens Faldsmaal at {Jnd} \have/ varslet det udeblivende Widne Malene Halvors Datter Bolstadør[e]n i Eget Paahør.

Eedens Forklaring blev Vidnerne som mødte forelæst, og formanet at blive wed Sandhed.

1ste Widne, Christopher Andersøn, boende paa Bolstadør[e]n, aflagde Eed, widnede, ej at wide det aller[r]ingeste om den/n/e Sag, saasom hd: den tiid slagsmaalet skal være passeret, ej war tilstæde. Traae tilspurte Widnet, om hd: ej siden hørte, at Johannes Bolstad havde ilde tilredet Erich Fyllingen. Resp: jo, hørt af andre sige at {de} Johan/n/es Bolstad og Erich Fyllingn war i slagsmaal sam/m/en. 2do: af hvem hd: \har/ hørt det, eller hvem som den tiid

war overwærende. Resp: {sc:} har hørt det sige baade af sin Kone og sine tjenestefolk, men hvem som war overwærende, har vidnet ej hørt. 3° om Nogen af Parterne sam/m/e tiid ware drukne. Resp: jo, har hørt det sige. Traae havde ej mere at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

2det Widne, Anna Ols Datter, er tjenende paa Wosse Wangen hos Klokker Waleur, efter aflagde Eed widnede, at for 2 Aar siden omtrent ved disse tiider, saae Vidnet det Johan/n/es Bolstad tog Erich Fyllingen med wreede i Haaret og kastede ham udj Søen i Fiæren ved Bolstadør[e]n, men Vidnet weed ej hvoraf dette slagsmaal Rejste sig, saae ej heller at Johan/n/es Bolstad war drukken, men Erich Fyllingen war meget drukken, og war det en Søgne Dag da dette passerede. Traae tilspurte Widnet, hvem andre den tiid var Nærv: Resp: kd: ej sige det. 2do: om Widnet ej saae Lars Ruue og Ole Tvedte der sam/m/e tiid. Resp: jo, Lars Ruue war med i Fiæren da slagsmaalet skeede, men kd: ej sige om Ole Tvedte war tilstæde, saasom hun ej kiender ham. Traae havde ej Mer at tilspørge dette Widne, derfor blev Demiteret.

Traae sagde, at da hd: maatte fornem/m/e det Ole Tvedte ej endnu er kom/m/en, saa war hd: begiærende Sag udsat til Næste ting, {for} om hd: til den tiid kunde formaae ham at møde her for Retten, saasom det ej er hds: Rette Wærneting. Erindrede tillige om Lavdag for Sagvolderen Johan/n/es Bolstad, og det ene udeblivende Widne Malene Halvors Datter Bolstad Ør[e]n.

Afskeediget,

den forlangede udsettelse til Næste ting \billiges/, og den Jndstevnte Johan/n/es Bolstad forelægges {til} sam/m/e tiid at møde, sam/m/e \tiid/ og det udeblivende Widne Malene Halvers Datter under Lovens Faldsmaal straf haver at møde, Widnesbyrd udj Sag at aflegge.

Niels Siovatsøn Aalwiigen udstæde bœxel brev, med Revers, af 3de Julj 1766, til Haldor Rasmusøn paa 22 ½ mrk: smør udj gaarden Tøssen, blev læst.

Siur Knudsøn Stamnes gields brev af 22de Maj 1766 til Halvor Johan/n/esøn Hemviig paa 32 rd:r 3 mrk: Laan, mod underpd: 22 ½ mrk: smør udj grd: i Stamnes, læst.

Dito udgivne gields brev af 22de Maj 1766, til Lars Johansøn Hemwiig paa 32 rd:r 3 mrk: Laan, mod underpandt 22 ½ mrk: smør udj gaarden Stamnes.

Brynild Jonsøn Mugaas udstæde {Wilkaar brev} \skriftl: Forpligt/ af 5te Nobr: 1765, paa hvad hd: Aarlig til Livs Ophold udj Wilkaar skal svare til sine Forældre, læst.

Gullich Bergesøn Styve Gields brev af 5te Octbr: 1750, Jndført i Pandte bogen paa fol: 353, blev efter paategned Qwitering af 3de Julj 1766, udslet.

Procurator Traae for Godvin Rasdahlen æskede Sag i Rette efter forrige tiltale Contra Arne Clemesøn Rasdahlen, som til dette Ting lovl: er forkyndt Rettens Forelæggelse. Ligeledes æskede Sag i Rette mod Peder Andersøn Rasdahlen, som Selv her for Retten paa høste tinget mødte, og udj Sag tog til Gie[n]mæle. wil fornem/m/e om den Jndstevnte Arne Rasdahlen møder.

Den Jndstevnte Arne Rasdahlen mødte, wedtog Rettens Forelæggelse lovl: at wære ham forkyndt, sagde desuden det hd: forleeden Aar som beskikket Formynder for Myndtl: Ole Olsøn modtog sin Myndtl:[s] Arve Midler, men Myndtl: Selv, sagde \han/ ej at kunde modtage, da hd: selv er en fattig Mand, har gl: Forældre som hd: Aarl: maae Erlægge Wilkaar til, desuden er Myndtl: {saa} meget svaglig, saa hd: ej kd: gjøre fyldest i Arbejde for Klæden og Føden.

Godwin Rasdahlen, formeente at hd: som Een gandske Fattig Mand ej er pligtig at opdrage med Klæde og Føde disse sine fremwoxne steebørn, saasom hd: slet ikke har Noget Jordebug {til hd} at holde dem til Noget Arbejde. Ej heller kd: faae dem sadt {til} \i/ tjeneste hos Frem/m/ede, altsaa formeente hd: at Enten Formynderne eller Øvrighed wil skaffe dem tjeneste. ellers er deres Arve Midler, sc: Myndtl: {Peder} \Ole/ Olsøns Fader Arv 3 rd:r 2 mrk: 9 s:, og Myndtl: Britta Ols Datter 1 rd:r 4 mrk: 4 s:, hvilke Nærmere kd: sees af skifte breve[t] holden \d: 22 Octbr: 1760/ efter deres \Fader/ Ole Siursøn Stamnes, sam/m/e blev af Citanten i Rette lagt, og paastod Dom, med Erindring om processens Omkostninger i billigst med 3 rd:r 3 mrk: 12 s:

Og blev da saaledes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt;

Citanten har til Høste Tinget 1765 ladet Jndkalde Arne Clemensøn Rasdahlen, som Formd: for Myndtl: Ole Olsøn, samt Peder Rasdahlen som Formynder for Myndtl: Britta Ols Datter, fordi de ej i Mindelighed haver wildet modtage Myndtl: Arve Midl:, saavelsom Myndtl: Selv til Opfostrelse og Opdragelse. men da Formd: Peder Rasdahlen for Retten haver Declareret, aldrig at have wægret sig at modtage Myndtlingens Arve Midler. og Arne Rasdahlen ligeledes allerede haver modtaget sin Myndtlings Arve Midl:, men alleneste formedelst deres trængende Omstændigheder modsagt, ej at vilde til Opfostrelse modtage Myndlingerne Selv, saa Kiendes for Rett, det Formynderen Peder Rasdahlen, der ej end nu har anam/m/et sin Myndtl: Britte Ols Datter[s] Arve Midler, sam/m/e strax af stervboen Jndsøger, om hd: ej selv der fore Wil staae til Ansvar. J det øvrige haver Citanten i følge Kongl: All: Anord: Sig med Formynderne hos Fattig Sogne Com/m/issionen at addressere, der om børnene formedelst Svaghed ej kd: tjene for sit brød, drager omsorg for at disse børn Nyder den behørige Klæde og føde, samt tilstrækkelig opdragelse i deres Kristendom, og Processens Omkostninger ophæves paa begge siider.

Procurator Traae for Godskalk Opheim efter Forrige tiltale Contra Anders Fan/n/es, æskede Sag i Rette, og gav tilkiende at hd: ellers uden stævnemaal har formaaet Lensmanden Knud Ringheim, her paa stædet til at aflegge sit widnes byrd, ligeledes Anders Larsøn Kyte, hvilke tvende Widner Anders Fan/n/es lovl: er stevnt at anhøre. wil fornem/m/e om hd: nu møder. den Jndstevnte Anders Fan/n/es \mødte og/ tilstod lovl: Warsel.

Actor paastod Widnerne Eedelig afhørte. Eedens Forklar: blev Widnerne forelæst, og formanet at blive ved Sandhed.

1ste Widne, Knud Olsøn, boende paa grd: Ringheim, efter aflagde Eed widnede, at i Aaret 1764, war Widnet her {ned} paa Tinget, og gik ind i Kielder stuen hvor Anders Fannes og Godskalk Opheim sad, og da hørte Widnet disse Ord af Anders Fan/n/es til Godskalk Ophem, Du tager Nøglerne fra Din Kone og farer paa Din Tøss, widere kd: Widnet ej erindre, sam/m/e tiid war Anders Fan/n/es Noget Meget drukken, men Widnet kd: ej sige om Godskalk Opheim war drukken, hørte ej heller Noget uskikkeligt af ham tale. Parterne havde ej Noget at tilspørge dette Widne, derfor blev Demiteret.

2det Widne, Anders Larsøn, er til huus her paa Ewanger, ere Sergiant wed Obrister Lieutenant Bejer[s] Compagnie, efter aflagde Eed widnede, i Et og alt Conform med Næst forrige Widne, med dette tillæg, Du tager Nøjlene fra Konen Din, og betroer hende ikke mere end Din Tøss. hvorpaa Sergiant Barchelaj tog Godskalk Opheim ud af stuen. Parterne havde ej Noget at tilspørge Widnet, derfor blev Demiteret.

Anders Fan/n/es paastod ad Protocollum tilført disse Ord: Niels Traae giver mig Mange haarde Nødter ind, og Naar hd: aabner dem, finder hd: ingen Kierne derudj.

Niels Traae paa Citantens Wegne, saavelsom og paa Justitiens Wegne, efter de afhørte Widners Eedelige Forklaring, paastod Dom efter Loven {s 6te B: 21 Cap:}, samt efter Forord: om dobbelte bøder, som skeer i drukkenskab, {samt} \og/ erindrede om processens Omkostninger billigst med 6 rd:r.

Anders Fan/n/es havde ej Noget der imod at Erindre.

Dom/m/eren tilspurte Parterne, {wed} at saasom der end nu ere en Deel Sager som til dette ting ere Jndstevnte, og her er ikkuns en Dag at holde ting \udj/, og det lakker Nu mod Aftenen, om de ware fornøiede med at høre Dom til anstundende høste ting, eller om de (...i.?)te efter {Forord:} \Loven/ wil hendte Dom/m/eren her paa stædet om 6 uger,

1766: 219b

1766

Dertil begge Parter svarede at de ware fornøiede med at høre Dom til Næste Ting.

Afskeediget,

Sag med {Pegge} \begge/ Parters Consence optages til Doms til anstundende høste ting, da begge \Parter/ her paa tinget haver at møde, Dom at anhøre.

Procurator Traae for Ole Hiørnewiigen gav til kiende at have med Mundtl: Warsel til dette ting ladet stevne og Jndkalde Knud Gullachsøn Biøndahlen, Widner at anhøre om et Jordebytte eller Mageskifte \som/ imel: dem war afgjort og besluttet, samt og omflyttet hver paa sine tilbyttede Gaarde, Neml: Ole Andersøn Hiørneviig war fløttet til Grd: Biøndahlen, og der allerede begyndte at Pløje og saae sin tilbyttede gaard. Ligeledes war og Knud Gullachsøn fløttet til Grd: Hiørneviigen, som sin af Citanten tilbyttede Gaard; men da hd:, Knud Biøndahlen, enten af sin Egen Waklede eller ustadige Meening, eller hd: af Andre er fraraadet, ej at holde sam/m/e bytte, kom hd: til Citanten Ole Andersøn, som da war paa Biøndahlen, og allerede war begyndt at saae, med tvende Mænd og forbød ham at saae Gaarden Biøndahlen, hvortil Citanten af Eenfoldighed fandt sig føjelig og Rejste derfra med alt sit Folk og Arbeids Værktøj, endskiøndt benævnte Jorde skifte war gjort saa uryggeligt i Widners Paahør og Paasyn, Ja end og levert af Citanten til Contraparten det om accorderede Mellem Lav, som alt Nærmere wed Widnerne skal forklares. her om Dom at modtage til Jordeskiiftes Ombytelse og stadfæstelse, samt Erstatning for den tiids spille med at fløtte frem og tilbage, {samt} \og/ Processens Omkostninger. Eend videre er {Kn} paa Justitiens wegne, hd:, Knud Biøndahlen, Jndkaldet at anhøre Dom til bødgers udreedelse for dette sit dristige foretagende. Til Widner i Sag er under Lovens Faldsmaal Jndkaldet Gullach Johansøn Bræchuus, Gullach Michelsøn Jbidm:, og Knud Pedersøn Biøndahlen. Wil fornem/m/e om de Jndstevnte møder.

den Jndstevnte Knud Gullachsøn Biøndahlen blev 3de gange paaraabt, men Ingen wilde svare.

Widnene mødte alle.

Kaldsmændene Endre Johansøn Rongen og Knud Olsøn Horvej afhiemlede stevningen lovlig for Knud Gullachsøn Biøndahlen at være forkyndt i Eget Paahør.

Citanten paastod Widnerne Eedelig afhørte, Eedens forklaring blev dem forelæst, og af Dom/m/eren formanet at blive wed Sandhed.

1ste Widne, Gullach Johansøn, boende paa Grd: Bræchuus, efter aflagde Eed widnede. Traae begiærede det hd: til Widnerne maatte fremsette Qwæst: 1mo: om Widnet ikke af Knud Biøndahlen og Ole Hiørnewiigen war forlanget at høre paa {deres} og være Widner hvorledes de havde accorderet og Mageskiftet det paastevnte Jordebytte. 2do: om ikke sam/m/e tiid Knud Biøndahlens Kone war overværende og der med fornøjed. 3o: hvad da

passerte og hvorledes blev med haandrekning sluttet. 4° om der blev Noget leveret til mellembytte, eller om de weed, hvad der paa siden \den tiid/ er leveret. 5to: om Widnet ikke weed {hvad} \at/ Citanten har gjort store bekostning: med at fløtte sit boehave den lange Wej fra Hiørneviig og op til Biøndahlen. 6to: om Widnet weed at Citanten lagde sit arbejde paa den tilbyttede Grd: Biøndahlen, {som} \med/ det geemeenlige Waar værk kaldet. 7mo: om Widnet ej weed at Citanten war allerede begyndt at pløje og saae Grd: Biøndahlen. 8° om Widnet ikke weed at hd:, Citanten, da af Knud Biøndahlen blev forbudet at Pløje eller saae mere. 9mo: om Widnet ej er bekiendt at Citanten strax af Eenfoldighed fløttede der fra. Til Traaes Qvæstioner svarede Widnet: 1ste Qvæst: Resp: jo, blev skudt til Widne paa deres Mellem handling. og blev af dem begge buden at høre paa deres Forliig. 2den Qvæst: Resp: jo. 3de Q: Resp: deres Accord \war/ at Ole Hiørneviigen skulde tiltræde Biøndahlen, og Knud Biøndahlen skulde tiltræde Hiørneviigen. og skulde Ole Hiørneviigen betale til Knud Biøndahlen i mellemlav 56 rd:r for det Biøndahlen war bedre end Hiørneviigen, hvilket af dem begge med haandrekning blev wedtaget. 4de Qvæst: Resp:

1766: 220

1766

Nej, den tiid blev Intet leveret, men Ole Hiørnewiigen skulde Kiøbe Korn for de 6 rd:r til Knud Biøndahlen, hvilket de og haver hørt siden, at Knud Biøndahlen skal have faaen Neml: 1 ½ td: Reen Korn, som blev ham leveret, og 1 td: Korn skulde hd: faae hos Citanten, Naar Knud Biøndahlen wilde faae Hiørnewiigen, som {hd:} den tiid var hands Grd: 5te Qvæst: Resp: jo, Noget af {Citantens} \sit/ boehave havde Citanten flyttet paa Grd: Biøndahlen, og Noget ikkun et stykke paa Wejen, og er der 2 Miile mell: begge gaarder. 6te Qvæst: Resp: jo, hd: havde lagt sit Arbejde Ned der i 4re dage. 7de Qwt: Resp: jo, hd: havde omtrent udsaaet 3 Asker Korn. 8de Qvæst: Resp: Jo, har hørt det sige af Andre. 9de Qvæst: Resp: Jo, hd: fløttede derfra sam/m/e dag. Traae havde ej Noget at Erindre videre ved dette Widne. Retten tilspurte Widnet, om dette Contract og Forliig ej skeede med begge Parters fulde fornuft, og om der Nogen war drukken. Resp: De war begge ved deres sunde Fornuft, og gandske ædrue, som Ingen havde mere at tilspørge dette Widne, blev det Demiteret.

2det Widne, Gullach Michelson, boende paa Grd: Bræchuus, efter aflagde Eed widnde. Traae begiærede sam/m/e Qvæst: som for forrige Widne blev fremsatte, af dette Widne besvaret. {til} 1ste Qvæst: Resp: Nej, war den tiid ej med. Traae frafaldt de efterfølgende 3de Qvæstioner for saavidt dette Widne angaaer, med paastand de efterfølgende af ham fremsætte Qvæst: maatte besvares. til 5te Qvæst: {Resp:} \svarede/ ligesom forrige Widne. til 6te Qvæst: svarede, {hd: med si} Citanten med sit Folk arbejdede deri 4re Dage. til 7de Qvæst: svarede, Jo, havde udsaaet vel maalt 2 ½ Aske Korn. Til 8de Qvæst: svarede ligesom første Widne. til 9de Qvæst: svarede, Jo, hd: fløttede der fra sam/m/e Dag. til Rettens Qvæst: svarede, weed ej derom, saasom hd: ej den tiid war tilstæde. Som Ingen havde Mer at tilspørge Widnet, blev det Demiteret.

3de Widne, Knud Pedersøn, boende paa Grd: Biøndahlen, efter aflagde Eed widnede til de af Traae fremsatte Qvæstioner. til 1ste Qvæst: svarede ligesom 1ste Widne. til 2den Qvæst: svarede, Jo. til 3de Qvæst: svarede, at de ware saaledes accorderede, at Ole Hiørneviigen skulde tiltræde den halve Deel af Knud Gullachsøn[s] brug i Biøndahlen, og Knud Biøndahlen den halve Deel af Ole Andersøn[s] brug i Grd: Hiørneviigen, siden belovede {begge} Ole Hiørneviigen, at naar den Anden halve Deel af deres Grd:er blev ombyttet, skulde hd: betale til Knud Biøndahlen i mellemlav 56 rd:r for det Biøndahlen war bedre end Hiørneviigen, \hvor af de 6 rd:r skulle betales med Korn/, (h[v]ilket?) af dem begge med haandrekning blev stadfæstet. til 4de Qvæst: svarede Conform med første Widne. til 5te Qvæst: svarede ligeledes Conform med første Widne. til 6te Qvæst: svarede, Jo, men kd: ej sige hvormange Dage Citanten med sit Folk lagde sit arbejde paa Grd: Biøndahlen. til 7de

Qwæst: svarede, Jo, hand havde omtrent udsaaet 2 ½ Aske Korn. til 8de Qwæst: svarede, Jo. Har hørt det sige af Andre. til 9de Qwæst: svarede Conform med forrige Widner. Til Rettens Qwæst: svarede ligesom første Widne. Som ej mere war at tilspørge dette Widne, blev det Demiteret.

Traae war begiærende at det første Widne {Knud} Gullach Johanson, Nøjere maatte foklare, den af Citanten til Widnerne fremsadte \3de:/ Qwæstion, da Widnet under den forhen aflagde Eed, med Formaning af Retten om Sandhed, widnede, at deres Accord war saaledes som Næst forrige Widne forklarede.

Traae erindrede om Lavdag;

Afskeediget,

Den lovl: Jndstevnte Knud Gullachsøn Biøndahlen forelægges at møde til Næste Ting.

Procurator Traae for Johannes og Endre Rongen gav tilkiende med Muntlig stevning til dette ting at have ladet Warsle og Jndkalde beboerne paa Bolstad, sc: Johannes Olsøn, Anders Olsøn og Ole Andersøn, fordj de sidst afvigte Høst i Nowember Maaned har bort taget fra Citanterne et Fiske garn som stod for deres Eget Land og paa deres Egen Grund, som henimod midtdybet war udsat, derom efter deres Egen tilstaaelse at anhøre Widner, at de tog det paa Rettens Vegne, hvilket Comparenten formeente at være ulovlig, allerhelst siden forbryderne ej Selv Sagen har paaAnket, Dom at modtage, saavel at u[d]reede bøder til Justitien, som og at {erst} tilbage levere sam/m/e Fiske garn med Represalie, samt skadesløs at erstatte \Proces:/ Omkostninger{ne}.

1766: 220b

1766

til Vidner i Sag er under Lovens Faldsmaal Jndkaldet Barbra Knudsdatter Rongen og Karj Larsdatter Jbdm. wil fornem/m/e om de lovlige Jndstevnte møder.

Forbryderne Johannes Olsøn, Anders Olsøn og Ole Andersøn, Alle{re} beboere paa Gaarden Bolstad, blev 3de gange paaraabt, men Ingen vilde svare.

Vidnerne mødte Alle.

Kalds Mændene Ole Brynildsøn Horvej og Mongs Olsøn Førde afhiemlede stevningen lovl: at være forkyndt for Forbryderne Johan/n/es Olsøn, Anders Olsøn og Ole Andersøn, alle boende paa Gaarden Bolstad, udj deres Eget Paahør.

Citanten pastod Vidnrne afhørte. Eedens Forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved Sandhed.

1ste Vidne, Barbra Knuds Datter, til huus hos Citanten Johan/n/es Rogne, efter aflagde Eed vidnede. Traae begiærede at maatte for Vidnerne fremsettes Qwæst: 1ste Qwæst: om Vidnet ej weed og høte at de Jndstevnte Bolstad Mænd tilstod at have taget fra Citanterne det paastevnte Fiske Garn. 2do: om Vidnet ej hørte at Bolstad Mændene sagde at de tog det paa Rettens Vegne. 3o om Vidnet hørte enten de havde bortført Garnet med sig, eller om de lagde \det/ paa Rogne Land og Ejendom. 4o om Vidnet kunde formerke om der var Nogen Fisk af Lax, som da sam/m/e tiid blev med Garnet optaget. 5to: om Vidnet saag eller hørte Noget mere den Sag betræffende. til 1ste Qwæst: svarede, jo, Bolstad Mændene tilstod og sagde det selv. 2den Qwæst: svarede, jo, de svarede at de tog det paa Rettens Vegne. 3de Qwæst: svarede, jo, de \sagde de/ havde lagt det paa Rogne Land. til 4de Qwæst: svarede, Veed ej derom. til 5te Qwæst: svarede, Nej, veed ej mere derom. Traae tilspurte Vidnet for det 6te: om hun kd: Erindre hvad tiid dette er passeret. Resp: det var seent paa høsten forleden Aar{. Traa} efter at Creaturene allereede var Jndsats. Traae havde ej Mere at tilspørge Vidnet, derfor blev Demiteret.

2det Vidne, Karj Larsdatter, er og til huus hos Citanten Johan/n/es Rongen, efter aflagde Eed widnede: til 1ste Qwæst: ligesom første Vidne. til 2den Qwæst: svarede og ligesom første

Vidne. til 3de Qwæst: svarede og Conform med forrige Vidne. til 4de Qwæst: svarede, Veed ej derom. til 5te Qwæst: svarede, Nej. til 6te Qwæst: svarede, kd: ej sige Nogen {h}vis tiid, men det var seent om høsten. Traae havde ej Noget at tilspørge Widnet, defore blev Demiteret.

Traae {begiær} erindre[de] Retten om Forelæggelse for de lovl: Indstevnte og udblivende Bolstad Mænd.

Afskeediget;

De lovl: Indstevnte Forbrydere paa Gaarden Bolstad, Johan/n/es Olsøn, Anders \Olsøn/ og Ole Anders:, gives Lavdag til Næste ting.

D: 4de Julj er med Tinget Continueret.

Christopher Andersøn Bolstadør[e]n, gields brev, af 28de April 1766, til Mad:me Agrethe, Sl: Johan Stoltz, i Bergen, paa 78 rd:r 5 mrk: 3 s: Laan, mod underpd: Giestgiberiet Bolstadør[e]n med paastaaende huuser, samt Ejende Løse og Faste boehave med 3de Prioritets Rætt. blev læst.

Aamund Nielsøn Schiølje udstæde skiøde af 4de Nobr: 1765, til Brynild Larsøn paa 12 mrk:r smør udj gaarden Skierveggen, blev læst.

Den Constituerede Foged Monsr: Jørgen Kastrup, til biilag wed Regenskaberne, lod Jnden Retten oplæse og Examinere følgende Documenter: 1mo: De Kongl: skatters \Restance/ for 1ste og 2den Termin dette Aar, hvis Sum/m/a er 160 rd:r 3 mrk: 14 s: 2do: Tingsvidne, at ej af dem paabudne Extra skat er bleven Noget betalt fra 1ste Septbr: 1764, til Augustj Udgang 1765, men det alt er staaende til Restance. Og som Jngen havde Noget der imod at erindre, Var hand Rettens Attestation begiærende, som blev billiget.

Efter 3de gange udraabelse var ej Nogen der wilde gaee i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

1766: 221

1766

Den 5te Julj blev paa **Wangens Almindelige tingstue holden et Almindelig Som/m/er-skatte- og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd i herr Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischer[s] lovlige Forfald, af hans Eedtagne Fuldmægtig Michael Fleischer, tillige med det paa folio 216 specificerede Laug Rett, der alle pesonligen mødte, undtagen for Ole Myrland sad Torjer Liie, Nærværende Jnden Retten som Constituered Foged Monsr: Jørgen Kastrup, tillige med Lensmanden Knud Ringhem, og den tingsøgende Almue,

da Allerunderdanigst blev publiceret de Kongl: Forord:, Rescripter og Ordres, som paa folio 217 wed Ewanger ting findes specificered.

Ole Christophersøn Teigen efter forrige tiltale Contra Løs Qvinde Men/n/esket Gurj Knuds Datter, gav tilkiende, det hd: wed Muntl: Continuations stævning til dette Ting har ladet Jndkalde Qwinde Men/n/esket med hendes Forsvar, steefader Colbeen Jwersøn {Moe} \Baade/bruuen, og Bøjgde Procurator Traae, til at anhøre hds: benegtelse Eed. wil fornem/m/e om de møder.

Niels Traae mødte, tilstod Warsel, men sagde Ellers ej at have mindste Ordre, des uden er det ej Qvinde Men/n/eskets otting, hvor hun eller Fader bør møde, førend paa Mandag den 7de Julj.

Citanten lagde i Rette Sogne Præstens Welærværdige herr Provsten Ruus Attest, Dattrt: d: {tde} 5te Julj 1766, biilagt med lovl: stemplet Papiir under No: 18 til 6 skill:, hvormed Citanten beviiser det Løs Qvinde \Mennesket/ publice er Absolveret, da hun {og} \atter/ haver udlagt Citanten till barne fader, \som er saa lydende/

Afskediget;

Da det ej er Løs Qvinde Men/n/esket Gurj Knuds Datter Rongsbøen med steeFader Colbeem Moebruuen!! (Baadebuuen?) otting, eller ting Dag, førend førstkom/m/ende Mandag, saa udsettes Sag til sam/m/e tiid, som er den 7de hujus, da Mand faaer at see om den Jndstævnte eller Noget Forsvar paa hendes Wegne Vil møde, hvilken dag \og/ Citanten her for Retten haver at møde, da{g} Sag skal foretages.

Procurator Niels Traae for Johan/n/es Berge fremstod for Retten og gav tilkiende, at hd: med Muntl: stævning til dette Ting har ladet Varsle og Jndkalde Enken Sophia Mads Datter Berge, med Laugværge Knud Andfindsøn Giære, betræffende Een af hende med sal: Mand oprettet Wilkaar Contract af 13de Nobr: 1761, som hun, Neml: Sophia Mads Datter, som en fornæm/m/e Kone alle tiider baade i Kiøb og Sahl, for Løfter og Contracter, var Raadig og styrede i Mandens stæd. men da Nu sam/m/e Contract, fornæm/m/es ej af hende {fuldes} at fuldbyrdiges, men Rester derpaa ubetalt 6 Sold, /: er 3 tønder :/ og tre Asker Korn, Een aske Ruug, og toe Marker Humle, hvorom hun her er Jndkaldet at lide Dom til dets betaling, samt og at Erstatte Processens omkostninger. wil fornem/m/e om de Jndstevnte møder.

Den Jndstævnte Sophia Mads Datter med Laugværge Knud Giære blev trende gange paaraabt, men Jngen wilde svare.

Kalds Mændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsson Wangen afhiemlede stævningen lovl: at være forkyndt for Enken Sophia Mads Datter Berge udj Eget Paahør, samt for hendes Laugværge Knud Giære udj hds: tjeneste Dreng Willum Larsøn[s] Paahør, saasom hand ej selv var hiem/m/e.

Traae erindrede om Lavdag til Næste ting.

Afskeediget;

Den lovl: Jndstevnte Sophia Mads Datter Berge med Laugværge Knud Giære forelægges at møde til Næste ting.

Niels Traae for Citanten Jver Olsson Gærstad Contra Erich Nielsøn Fin/n/e, begiærede Sagen forfløtt til Næste ting.

Erich Fin/n/e efter Paarabelse lod ej svare.

Afskeediget,

Den folangede udsettelse til Næste ting billiges.

Torchel Sausjord med Interresserede udstæde skiøde af 12te Nobr: 1765, til Lars Knudsøn Hauge paa 1 Løb Smør udj Grd: Store Høen, blev læst.

Knud Giernes Pandte brev af 19de Januarj \1764/ til Velbr: herr Cancellie Raad Fleischer, Jndført i Pdte: bogen paa folio 33, blev efter paategned Qwittr: af 3de Julj 1764 og 14de Nobr: 1764, udslet.

Den 7de Julj er med Wangens ting Continueret, og Retten beklæd med det Ordinaire Laug Rett, undtagen for Jon Gierstad sad Johan/n/es Ophem, for To[r]jer Winje sad Mons Lofthuus,

for Lars Waale sad Tollef Bøe, og for Jwer Biørge sad Siur Wiche, samt for Torjes (Torgis) Schielde sad Siur Rondwe.

Herbrand {Olsøn} \Larsøn Lindberg udstæde skiøde af 10de Januarj 1766, til Johan/n/es

1766: 221b

1766

Herbrandsøn paa $\frac{1}{2}$ Løb smør udj gaarden Lindberg, blev læst.

Johannes Herbrandsøn Lindbergs skriftl: Forpligt af 5te Julj 1766, til sin Kiære Fader Hebrand Olsøn!! (Larsøn), hvad hd: udj Aarlig Vilkaar til Livs Ophold skal Nyde.

Anders Larsøn Dugstad skiøde af 1te Martj 1766 til Lars Andersøn Waale paa 9 mrk:r smør med bøxel, og overbøxel til Andre 9 mrk:r smør, udj gard: Waale.

Lars Andersøn Waale udstæde gields brev af 7de Julj h: a: til Niels Siursøn Jordre og Siur Spilden paa 200 rd:r Laan, mod und: pd: 9 mrk:r sm: med bøxel, og overbøxel til Andre 9 mrk:r smør, udj Gaarden Waale, blev læst.

Anders Larsøn Dugstad gields brev af 7de Julj 1766, til Velbr: herr Cancellie [Raad] Fleischer paa 160 dr:r Laan, mod underpd: $\frac{1}{2}$ Løb Smør udj Gaarden Dugstad, læst.

Johannes Oppeland med flere Interresserede udstæde skiøde af 5te Martj 1766 til Mathias Bakethuun paa 2 Løb:r {2 pd: 16 mrk:r} smør med bøxel, og overbøxel til Andre 9 mrk:r smør, udj Gaarden Berge, blev læst.

Ole Christophersøn Teigen, i følge Rettens sidst afvigte Løverdag afsagde Kiendelse, mødte og æskede Sagen anlagt mod Løs Qwinde Men/n/esket Gurj Knuds Datter Rongsbøen, i Rette. Wil fornem/m/e om hun med Forsvar møder.

Paa den Jndstævnte Gurj Knuds Datter Rongsbøen[s] Vegne mødte som hendes Forsvar steefaderen Colbeen Jwersøn Baadebroen og tilstod {Rettens seeneste høste Ting givne Lavdag} lovlig Varsel. Lagde i Rette et skriftlig Jndlæg dateret den 7de Julj 1766, biilagt med lovl: stempeld Papiir under No: 18 til 6 skill:, sam/m/e er saa lydende.

Afskeediget;

Sag i følge steefaderen Colbeen Moebruens!! (Baadebruens) \skriftl:/ forlangende og forestillelse, gives Rum til Næste Ting.

Biørne Willumsøn Store Røtte {og Anders Knudsøn Giærme} gav tilkiende med Muntlig stævning til dette ting at have ladet warsle og Jndkalde Torgis Andfindsøn Ullestad for skyldig wærende 2 rd:r 3 mrk: 4 s:, dem Citanten som Cautionist for Torgis Ullestad haver wedtaget at betale til Anders Knudsøn Giærme, {der ere} hvilke hd:, Anders Giærme, laante Torgis Ullestad, da {hd: havde Proces} Process imel: ham og Sl: Cancellie Raad Alstrup blev Wentilered. der fore Dom at modtage til Gieldens Rigtige \Erlæggelse/ med Renter, samt Processens Omkostningers Erstatning. Wil fornem/m/e om den Jnstævnte møder.

Den Jndstævnte Torgis Andfindsøn Ullestad blev trende gange paaraabt, men Ingen wilde svare.

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsøn Wangen afhiemlede stævningen lovlig for Torgis Andfindsøn Ullestad at være forkyndt i Eget Paahør.

Citanten Erindre[de] om Lovdag.

Afskeediget;

Den lovlig Indstævnte Torgis Andfindsøn Ullestad forelægges at møde til Næste ting.

Elling Rognaldsøn Bræche, Nu Appelthuun, efter forrige tiltale Contra Aad Knudsøn Bræche, begiærede Sag forfløttet til Næste ting.

Aad Bræche mødte og sagde Sig at være fornøjet der med.

Afskeediget.

Sag {for} udsettes til Næste ting.

Procurator Niels Traae gav til kiende, at have paa Justitiens Vegne ladet forkynde Muntlig Lovdags forelæggelse for de tvende Forbrydere, Neml: Soldat Siur Ellingsøn Finne, og Niels Larsøn, i tjeneste hos herr Meldahl. Wil fornem/m/e om de Indstævnte nu Møder.

De Indstævnte tvende Forbrydere Siur Ellingsøn Finne og Niels Larsøn mødte begge og tilstod lovlig Warsel.

Niels Traae paa Justitiens Wegne sluttede Sag til Doms efter Loven og Forordningen, med Paastand om Processens Omkostninger billigst med 3 rd:r.

Monsr: Kastrup, som Constitueret Foged, Observerede at dette slagsmaal er øvet paa Gaarden Mølster, som er Finne gods, hvortil hds: Kongl: Mayest: ejer Sigtet og Sagefaldet, den Eene af Forbryderne, Neml: Siur Fin/n/e, som Nu er Soldat, og er af sam/m/e gods, men Gierningen af ham at være begaaen førend hd: blev Soldat, erindrede des formedelst hans Mayest:s Interesse under den/n/e Sag, og at de her af flydende bøder allerhøjst bemelte hds: Kongl: Mayest:s Cassa maatte

1766: 222

1766

worde tilfunden, saavidt Rettelig der af bør tilfalde. Den Constit: Foged Monsr: Kastrup lod tilspørge Soldat Siur Ellingsøn Fin/n/e, hvad tiid og hvor længe her er siden hd: blev Soldat, dertil hd: svarede, det hd: i Næst afvigte Augustj Maaned paa sidste Session blev Enrouleret.

Sigt og Sagefalds Ejeren over Apostels godse[t] gav tilkien[de] det {hd: Nu} Sag Nu for saa vidt Niels Ullestad angaaer frafaldes, saasom hand i Mindelighed for sin forbrydelse har forsonet Sig.

Monsr: Kastrup, efter sin forrige Paastand over Siur Ellingsøn Fin/n/e, paatrængede Dom {over} til bøders udreedelse til hands Mayest:s Cassa, som den der baade slagsmaalet har begaaen længe for hd: i Krigs tjeneste blev enrouleret, efter hans Egen aflagde Forklaring, og saadant følgerlig Vidnernes Forklaring i Drukkenskab øvet, alt Conform Loven og ergangne Forordning. ligesom hd: og billig bør tilfindes at erstatte forvoldte Omkostninger. Og blev da saaledes for Rette Kiendt, Dømt og

Afsagt.

da det er {de} med \de/ 2de førte Enstem/m/ige Widners Eedelige Forklaring afbeviist, det bonde Drengen Siur Ellingsøn Finne, adskillige gange i Junj Maaned Næst afvigte Aar paa Gaarden Mølster, med Næve hug og haargreb haver overfaldet tjeneste Drengen Niels Larsøn Ullestad; thi Kiendes for Rætt {efter Lovens}, det hd:, Siur Ellingsøn Finne, for dette sit øvede slagsmaal, \til hds: Mayest:s Sagefalds Casse/ i følge Lovens 6 B: 7 Cap: 8de Art: bør bøde 3de 6 Lod Sølv, er i Penge 9 rd:r, og da Forbrydelsen er skeed i Drukkenskab /: hvilket af Acten kd: sees /: saa bør hd: i følge der om All: udgangne Kongl: Forord: af 8de Martj 1757 bøde dob[b]elt {saa meget}, er i Penge 18 rd:r, som og til Actor i Processens Omkostninger \at betale/ 1 rd:r 3 mrk:, alt at udrede Jnden 15 Dage efter Dom/m/ens lovl: Forkyndelse under Nam og Execution.

Procurator Traae paa Justitiens Wegne efter Forrige tiltale, æskede Sag i Rette Contra Arne Torjersøn Lille Ringhem, og gav tilkiende at have ladet forkynde Rettens forelæggelse for

Elling Mathiasøn Mølster, som og for Widnet Anna Ols Datter, er Nu til huus hos Colbeen Baadebruen. Endelig er Jndkaldet Lars Carlesøn som Widne udj Sag, {dem begge} hvilket at anhøre, begge Contra Parter lovl: er Jndkaldet. wil fornem/m/e om de Jndstævnte møder.

De Jndstævnte tvende Forbrydere Arne Lille Ringhem og Elling Mølster blev trende gange paaraabt, men ingen wilde svare.

Widnerne mødte alle.

Kaldsmændene Torjer Larsøn Liie og Ole Olsøn Wangen afhiemlede {Rett} stævningen lovl: for Arne Lille Ringhem at være forkyndt udj hans Fader Torjer Lille Ringhem[s] \Paahør/, siden hd: ej selv war hiem/m/e. afhiemlede og Rettens forelæggelse tillige med Continuations stævningen lovlig for Elling Mølster at være forkyndt udj hans Moder Ingebor Niels Datter[s] Paahør.

Traae paastod de mødende Vidner Eedelig afhørte, Eedens Forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive wed Sandhed.

1ste Widne, Anna Ols Datter, er til huus hos Colbeen Baadebruen, efter aflagde Eed widnede, at Nu i Vaar, \war/ Et Aar siden, kom Vidnet ind i Mathias Smeeds huus, da 2de Senge stæder som stod i stuen, war Ner Reven paa Gulvet, men kd: ej sige hvem der haver giort det, sasom hun ej Var Jnde i stuen da det passerede, men Vidnet saae at {de} begge Forbryderne ware drukne. Traae havde ej Noget at tilspørge Widnet, derfor blev det Demiteret.

2det Widne, Lars Carlesøn, er til huus hos Torbiørn Rogne, efter aflage Eed widnede, at forleeden Vaar et Aar, var Vidnet paa Grd: hos Mathias Smeed, og stod udj thuunet, da {h} Widnets Værmoder Gunnilde Ols Datter bad Widnet kom/m/e ind i stuen, fordi Arne Lille Ringhem wilde tage Mathias Smeed {af} fra bordet eller høysædet, hvor hd: sad, da Vidnet strax gik ind i stuen, og holdt Arne

1766: 222b

1766

Lille Ringhem, Mathias Smeed med den Eene haand i Axelen, hvorda Widnet skildte dem ad, og forklarede Vidnet, at baade Arne Ringhem og Elling Mølster vare drukne. Widere vedste Vidnet ej at forklare, derfor blev Demiteret.

Traae begiærede Sag udsat til Næste ting for at Jndkalde flere Vidner.

Afskeediget,

Den forlangede udsettelse billiges.

Mathias Monsøn Bachethuun udstæde skiøde af 5te Julj h: A: til Miche[l] Svensøn Berge paa 2 pd: 23 mrk:r smør med bøxel, samt over bøxel til 19 mrk:r smør, udj grd: Schierven, læst.

Ludwiig Olsøn Horwiigen med Interresserede udstæde bøxel brev, med Revers, af 9de April 1766, til Ole Larsøn Lødwe paa 1 ½ Løb smør udj gaarden Dykesteen, blev læst.

Niels Nielsøn Lødve giolds brev af 10de Nobr: 1762, Jndført i Pandte bogen paa folio 2, blev efter paategned Qwitering af 7de Julj 1766, udslet.

Niels Nielsøn Lødve skiøde af 7de Julj 1766, til Madtz Andersøn paa 1 Løb smør udj grd: Lødwe, og 3 mrk: smør udj underliggende Lødwe Teig, med bøxel og herl:hed, læst.

Madts Andersøn Lødwe skriftl: Forpligt af 7de Julj 1766, til sine Forældre, hvad de udj Aarlig Wilkaar til Livs Ophold skal Nyde, blv læst.

Niels Jonsøn Lille Grouve gielsd brev af 5te Julj 1766, til Ingebrigt Colbeensøn Syndve paa 150 rd:r Lan, mod underpd: 9 mrk:r smør udj grd: Lille Growe.

herr Cancellie Raad Fleischer udstæde bøxel brev, med Revers, af 8de Martj 1766, til David Larsøn Saue paa ½ Løb smør udj Gaard: Midt Ringhem, læst.

Den 8de Julj er med Wangens ting Continueret.

Johannes Pedersøn Lille Growe gielsd brev af 9de Martj 1764, Jndført i Pandte bogen paa folio 36, blev efter paategned Qwitering af 8de Julj 1766, udslet.

Johan/n/es Pedersøn Lille Growe skiøde af 14de Nobr: 1765, til Niels Jonsøn paa 9 mrk:r smør med bøxel og herlighed udj Gaard: Lille Growe, læst.

dito udgivne skiøde af 14de Nobr: 1765, til Wiching Johansøn paa 9 mrk:r smør med bøxel og herl: udj Gaard: Lille Growe, blev læst.

Wiching Johan/n/esøn Lille Grove gielsd brev af 7de Julj 1766, til Velbr: herr Lieutenant Niels Dahl paa 157 rd:r Laan, mod underpd: 9 mrk:r smør udj gaarden Lille Grove, samt udj Lasse Haugen 9 mrk:r smør med bøxel, blev læst.

Arveskifte brev af 11te Martj 1766, efter afgangne Gudwe Knuds datter, holden paa Gaard: Gierager, blev læst, og er stervboen ejende Jordegods udj Gaarden Gierager 1 Løb 6 mrk:r smør med bøxel, samt over bøxel til 1 Spd: smør Præste bordet beneficeret, hvorved følger udj Rundahls Alminding 1 rd:r 1 mrk: 4 s:, wurgeret 157 rd:r 1 mrk: 4 s:, som saaledes til Arv: er udlagt, Enkemanden Anders Brynildsøn ½ Løb {smør} 3 mrk:r smør, og i Rundahls Almindingen for 79 rd:r 1 mrk: 4 s:, Søn/n/erne Brynild og Knud Andersøn/n/er, hver i Arv udlagt 19 ½ mrk: sm: for 39 rd:r

Ole Siursøn Dugstad gielsd brev af 10de Julj 1764, Jndført i Pandte bogen paa folio 34, blev efter paategned Qwitering af 5te Julj 1766, udslet.

Swend Brynildsøn Himble gielsd brev af 10de Julj 1756, Jndført i Pandte bogen paa [folio] 452, blev efter paategned Qwitering af 7de Julj 1766 udslet.

Brynild Erichsøn Nedre Rioe Penge mangel af 5te Julj 1766, til 21 mrk:r smør i gaarden Nedre Rioe, som af Hans Knudsøn bruges, blev læst.

Den 9de Julj er med Wangens ting Continueret.

Torbiørn Samsonsøn Schutle gielsd brev af 16de Nobr: 1765, til Ole Siursøn Ystaas og Torbiørn Larsøn Holwen paa 170 rd:r Laan, mod und:pd: 1 Løb udj grd: Midt Schutle.

Anders Larsøn Kolwe gielsd brev af 6te Julj 1756, Jndført i Pandte bogen pa folio 449 og 450, blev efter paategned Qwitering af 5te Julj 1766, udslet.

Bøygde Procurator Traae for sal: Dawid Mølster[s] Søn/n/er, efter forrige tiltale Contra Niels Twilde, æskede Sag i Rette, og vilde afvarte hvad den Jndstævnte havde at forestille.

Niels Twilde mødte og sagde det hd: war forligt med To[r]ljer Mølster, wedste ej hd: havde Noget med Jon Giærstad at bestille.

Niels Traae sagde, det hd: dog af sin Principal Torjer Mølster hørde at hd: og Niels Twilde ware forligte saaledes: at Niels Twilde skulde Jnden Retten gjøre Afbigt, og betale udj Omkostninger 2 rd:r, og ligesaa om hds: ældre broder Jon Giærstad dermed war fornøjed, ligeledes og om

1766: 223

Sagefaldet eller Justitien tilfaldt Nogen Mult, war det til Sag, som Niels Twilde selv maatte afgjøre, men da Niels Traae nu Mærker at hd: ej wil gjøre Nogen Afbigt, ikke heller haver forligt sig med hoved Citanten Jon Giærstad, paastaaes Dom i Sagen efter Lov og Forord:, og erindrede Processens Omkostningers Erstatning billigst med 3 rd:r.

Niels Twilde paastod Sag udsatt til Næste ting, for at afbeviise Forliget med Torjer Mølster.
Afskeediget,
den forlangede udsettelse til Næste ting billiges.

Sluttet af Fleischer

1766: 223b

Denne Bog, som indeholder 223 numererede, giennemtrokne og forseiglede Blade, og med behørig stemplet Papir er forsynet, worder hermed for Kongl: Mayts: Sorenskriver udi Hardanger og Woss, Cancellie Raad Johan Sechman Fleischer authoriseret til en Justits Protocoll for Wosse Sorenskriverie, hvorudi af hannem udføres alt det, som Lov og Forordning i saa fald tilholder.

Bergen d: 31te Octbr: 1754.

Cicignon

1766 o.s.v. held fram i Voss tb. Ag 3 1766-1770